

OBSAH

ÚVOD	6
I. MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCE	13
1. Česká republika a Evropská unie	13
ČR a Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	30
ČR a evropská bezpečnostní a obranná politika	39
2. Česká republika a Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO)	44
3. Česká republika a regionální spolupráce	68
Visegrádská spolupráce	68
Středoevropská iniciativa (SEI).....	72
Regionální partnerství	74
Pakt stability pro jihovýchodní Evropu	76
4. Česká republika a ostatní evropské mezinárodní organizace a fóra.....	77
Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)	77
Rada Evropy	82
5. Česká republika a mezinárodní organizace	85
Organizace spojených národů (OSN).....	85
<i>Hlavní orgány OSN</i>	85
<i>Mezinárodní konference OSN</i>	89
<i>Odborné organizace systému OSN</i>	91
<i>Programy, fondy a další specializované orgány OSN</i>	98
ČR a mezinárodní organizace	105
<i>ČR a světová ekonomika (OECD, WTO, MMF, SB EBRD, CEB, MBHS, MIB)</i>	105
<i>Členství ČR v některých dalších mezinárodních organizacích</i>	114
6. Nešíření zbraní, kontrola zbrojení a odzbrojení	119
7. Česká republika v boji proti mezinárodnímu terorismu	127
8. Zahraniční rozvojová a humanitární pomoc	131
9. Transformační politika	135
II. BILATERÁLNÍ VZTAHY ČESKÉ REPUBLIKY	145
1. Vztahy ČR se zeměmi střední Evropy	145
Maďarsko	145
Německo.....	148
Polsko	152
Rakousko	157
Slovensko	162
Slovinsko	164
Švýcarsko	166
2. Vztahy ČR se zeměmi severní a východní Evropy	169
Arménie	169
Ázerbájdžán.....	170
Bělorusko	172
Dánsko.....	173
Estonsko	175
Finsko	177
Gruzie.....	178
Irsko.....	180
Island	182
Litva	183

Lotyšsko	185
Moldavsko	186
Nizozemsko	188
Norsko	190
Rusko	192
Švédsko	196
Ukrajina	198
Velká Británie	200
3. Vztahy ČR se zeměmi jižní a jihovýchodní Evropy	203
Albánie	203
Andorra	205
Belgie	206
Bosna a Hercegovina	208
Bulharsko	211
Černá Hora	213
Francie	214
Chorvatsko	217
Itálie	219
Kypr	222
Lucembursko	223
Makedonie/FYROM	225
Malta	227
Portugalsko	228
Rumunsko	230
Řecko	232
Srbsko	234
Vatikán	237
Španělsko	238
Turecko	240
4. Vztahy ČR se zeměmi Blízkého východu a severní Afriky	242
Alžírsko	242
Bahrajn	244
Egypt	245
Irák	247
Írán	249
Izrael	251
Jemen	253
Kuvajt	255
Libanon	256
Libye	258
Maroko	259
Palestina	260
Saúdská Arábie	262
Spojené arabské emiráty	263
Sýrie	264
Tunisko	266
5. Vztahy ČR k zemím subsaharské Afriky	267
Angola	267
Botswana	268
Burkina Faso	268

Džibutsko	269
Etiopie	269
Gambie	271
Ghana	272
Guinea-Bissau	273
Jihoafriická republika	273
Keňa	275
Kongo (DRK)	276
Libérie	277
Malawi	278
Mali	278
Mozambik	279
Namibie	280
Nigérie	280
Senegal	282
Seychely	282
Súdán	283
Uganda	284
Zambie	284
Zimbabwe	286
6. Vztahy ČR k zemím Severní a Jižní Ameriky	287
Antigua a Barbuda	287
Argentina	288
Belize	290
Bolívie	290
Brazílie	291
Dominika	293
Dominikánská republika	293
Ekvádor	294
Guyana	296
Haiti	297
Chile	297
Jamajka	299
Kanada	300
Kolumbie	303
Kostarika	304
Kuba	305
Mexiko	306
Nikaragua	308
Panama	309
Peru	310
Salvador	312
Uruguay	313
USA	314
Venezuela	319
7. Vztahy ČR k zemím Asie a Pacifiku	320
Afghánistán	320
Austrálie	323
Bangladéš	324
Bhútán	324

Brunej	325
Čína	325
Filipíny	331
Indie	332
Indonésie	335
Japonsko	337
Kambodža	339
Kazachstán	341
Korejská lidově demokratická republika	342
Korejská republika	343
Kyrgyzstán	345
Malajsie	346
Maledivy	348
Mongolsko	348
Myanmar/Barma	351
Nepál	353
Nový Zéland	353
Pákistán	354
Singapur	356
Srí Lanka	357
Thajsko	357
Uzbekistán	359
Vietnam	360
Východní Timor	364
<i>Státy Tichomoří</i>	364
Kiribati	364
Nauru	364
Palau	365
Papua Nová Guinea	365
Šalomounovy ostrovy	365
Tonga	365
III. EKONOMICKÁ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY	366
1. Ekonomická diplomacie a proexportní aktivity MZV ČR	366
2. Ekonomický vývoj ČR v roce 2007	379
IV. LIDSKÁ PRÁVA V ZAHRANIČNÍ POLITICE ČESKÉ REPUBLIKY	382
V. KULTURNÍ A INFORMAČNÍ POLITIKA ČR V ZAHRANIČÍ	388
1. Prezentace ČR a její kultury v zahraničí	388
2. Média a informace	391
3. Internetová prezentace MZV ČR	395
4. Vysílání Českého rozhlasu do zahraničí	397
5. Česká centra	399
VI. KRAJANÉ	404
VII. MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ, KOMUNITÁRNĚPRÁVNÍ A KONZULÁRNÍ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY ČR	409
1. Mezinárodněprávní dimenze zahraniční politiky ČR	409
2. Komunitárněprávní dimenze zahraniční politiky ČR	413
3. Konzulární dimenze zahraniční politiky ČR	415

VIII. ČESKÁ ZAHRANIČNÍ SLUŽBA	419
1. Personální činnost.....	419
2. Diplomatická akademie	421
3. Rozpočet a provoz MZV ČR.....	424
PŘÍLOHY.....	432
Přehled o diplomatických stycích ČR ke dni 31. 12. 2007	432
Přehled o členství České republiky v mezinárodních organizacích	443
Přehled o účasti České republiky v mírových misích	448
Vedoucí zastupitelských úřadů ČR ke dni 31. 12. 2007.....	449
Zahraniční výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (personální složení).....	463
Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (personální složení)	464
Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu Parlamentu ČR (personální složení)	465
Výbor pro záležitosti Evropské unie Senátu Parlamentu ČR (personální složení) ...	466
Stálá delegace P ČR do Parlamentního shromáždění NATO (personální složení) ...	467
Stálá delegace P ČR do Parlamentního shromáždění RE (personální složení).....	468
Delegace P ČR do Parlamentního shromáždění OBSE (personální složení)	469
Laureáti Ceny Gratias Agit 2007	470
Česká centra (stav k 31. 12. 2007)	471
Publikace vydané ve spolupráci MZV ČR s Ústavem mezinárodních vztahů.....	474
Nejvýznamější obch. partneři ČR v r. 2007 (dle dovozu)	475
Nejvýznamější obch. partneři ČR v r. 2007 (dle vývozu)	476
Nejvýznamější obch. partneři ČR v r. 2007 (dle PZI)	477
Organizační schéma MZV ČR (stav k 31. 12. 2007)	480
Zkratky útvarů MZV ČR.....	481
Zkratky příspěvkových organizací zřízených MZV ČR.....	482

ÚVOD

Rok 2007 byl bohatý na události, jež zavazovaly českou zahraniční politiku především k mnohostranným aktivitám. V průběhu německého a portugalského předsednictví v Evropské radě se vytvořila nová perspektiva pro reformní proces zablokovaný před několika lety odmítnutím Ústavní smlouvy ve Francii a Nizozemsku. Česká republika přispěla svým kritickým pohledem k upřesnění hledisek a k překonání vzniklé stagnace. Přípravy tzv. Berlínské deklarace poskytly příležitost k obnovení debaty a v červnu 2007 byl na zasedání Evropské rady nalezen kompromis a stanoven rámec pro přijetí nového, na konzultacích a důvěrných poradách důkladně přepracovaného smluvního textu. Dne 13. 12. 2007 na mezinárodní konferenci v Lisabonu pak podepsali dokument i český premiér M. Topolánek a ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg. Lisabonská smlouva – jak je nyní nazývána – neruší všechny předcházející dokumenty, jen pozměňuje Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o fungování Evropské unie. Posiluje pravomoci Evropského parlamentu, usnadňuje společné rozhodování a zavádí funkce předsedy Evropské rady a Vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

Vzhledem k jasným a flexibilním postojům je naše země v evropských strukturách čím dál víc uznávaným partnerem. Jednoznačně prosazuje pokračování rozšiřovacího procesu EU s tím, že musí být stanoven zřetelný horizont pro jednotlivé uchazeče na základě jejich individuálních předpokladů a toho, jak plní úkoly vyplývající z přístupového nebo přidruženého partnerství. Česká republika je pro co nejrychlejší přijetí Chorvatska do Unie a pro jednání o členství strategicky důležitého Turecka. Ve vnějších vztazích EU přikládá velký význam transatlantickému partnerství se Spojenými státy a Kanadou. Podílela se ve značné míře na vypracování programu Transatlantické ekonomické rady, od něhož lze očekávat řadu zjednodušení v ekonomické spolupráci.

Zpráva, jež hodnotila dosažený pokrok v realizaci strukturálních reforem, konstatovala, že Lisabonský proces již začíná přinášet výsledky, a vyzvala členské země, aby využily hospodářského oživení pro uplatnění svých reformních záměrů. Důležité je nevymezovat se předem, ale vycházet z rozboru společných i vlastních zájmů a kapacit a podle toho jednat. Právě z české iniciativy se v roce 2007 podařilo v otázkách energetické politiky a ochrany ovzduší vytvořit na úrovni EU diskusní fórum o přínosu a rizicích využívání jaderné energie. Česká republika byla také vůbec první členskou zemí, jež dosáhla

schválení evropského Programu rozvoje venkova na období 2007-2013. Hájí politiku liberalizace mezinárodního obchodu a odstraňování existujících tarifních i netarifních překážek a současně se zasazuje o dodržování pravidel soutěže, respektování registrovaných značek a duševního vlastnictví, o antikorupční opatření a o snazší přístup rozvojových zemí na světové trhy. Několikrát avizovanou snahu Evropské komise revidovat strategii vnitřního evropského trhu vzala Česká republika za vlastní, což se také promítlo do motto našeho chystaného předsednictví v Evropské radě „Evropa bez bariér“.

Časy se mění a my s nimi. Evropa již nemá vzhledem k naprosto novým podmínkám ve světě své někdejší postavení ze začátku dvacátého století, a proto zvolila cestu integrace. Až kam dojde tento otevřeně projednávaný „*work in progress*“, se dá jen odhadovat. Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU se jeví pro každý členský stát už teď jako nutnost.

Česká republika se podílí na její tvorbě a provádění na úrovni pracovních skupin, v politickém a bezpečnostním výboru (COPS), ve výboru stálých představitelů (COREPER) a na schůzkách politických ředitelů a evropských korespondentů. Naš ministr zahraničních věcí se účastní zasedání Rady pro všeobecné a vnější vztahy (GAERC) a neformálních pracovních setkání (Gymnich). Společné postoje a aktivity Evropské rady v otázkách přesahujících omezení kontinentu – světová bezpečnost a boj proti terorismu, migrace, ochrana životního prostředí, energetika a zásobování hlavními surovinami – jsou něčím naprosto samozřejmým. Česká republika se v roce 2007 účastnila spolupráce diplomatických misí členských států EU ve třetích zemích a měla svůj podíl na hodnotících, situačních a doporučujících zprávách.

V roce 2007 pokračovaly aktivity v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky (ESDP). Přípravovala se autonomní vojenská operace EUFOR v Čadu a ve Středoafričské republice, byla zahájena nová civilní mise v Afghánistánu a začaly přípravy civilní mise v Kosovu, jež převezme část pravomocí UNMIK. Česká republika klade důraz na to, aby EU měla takový stav vojenských a civilních kapacit, aby byla schopna dostát svým záměrům deklarovaným v Evropské bezpečnostní strategii z prosince 2003. ESDP by měla být komplementární k NATO.

K evropské bezpečnostní architektuře tradičně patří OBSE, v níž tvoří členské země EU skoro polovinu účastnických zemí. Máme zájem na tom, aby se tato organizace dokázala

pružně přizpůsobit novým bezpečnostním hrozbám, to znamená předcházet konfliktům, spolupracovat na obnově zemí po skončených bojích a účinně postupovat proti teroristům. Česká republika se v roce 2007 aktivně podílela na tvorbě stanovisek EU k těmto problémům. Dosáhnout konsenzu na úrovni OBSE však bývá dosti obtížné. Příkladem může být málo úspěšné zasedání Ministerské rady OBSE koncem listopadu 2007, na němž český ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg naléhavě připomněl nutnost dodržovat závazky organizace a zachovat autonomii jejího Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR).

Jedním z hlavních témat německého i portugalského předsednictví v roce 2007 bylo upevňování transatlantického strategického partnerství. Je známo, že tento pro Evropu nesmírně důležitý vztah prošel v poslední době určitými otřesy. Je to celý komplex vztahů, zahrnující kromě bezpečnostní a ekonomické oblasti též energetiku, úsporné využívání surovin a ochranu životního prostředí.

V důsledku měnící se geopolitické situace a existence nových bezpečnostních a ekonomických výzev nemá evropské území pro Spojené státy strategickou bezpečnostní důležitost srovnatelnou s obdobím bipolárního světa. Severoatlantickou alianci však stále vnímáme jako klíčové seskupení pro kolektivní obranu a vzájemné konzultace, které dokáže zasahovat operativně i mimo svůj základní prostor. Dokážeme se dohodnout na společných obranných zájmech – například v protiraketové obraně – a vytvářet společné projekty v souladu s bezpečnostní politikou USA.

Spolupráce v NATO zůstává prioritou české zahraniční politiky. To se potvrdilo i na výsledku jednání s Washingtonem o umístění amerického radaru na českém území. Podezření, že měníme své bezpečnostní priority, není namístě. Hlásíme se ke společné obraně a k dalším bezpečnostním úkolům Aliance, politickým i vojenským. V roce 2007 se naše armáda zapojila do operací v Kosovu a v Afghánistánu a do výcvikové mise v Iráku.

V září 2007 uspořádala Česká republika zasedání pro Poradní skupiny pro atlantickou politiku NATO, na niž se probíraly vztahy mezi Aliancí a EU a mezi Aliancí a Ruskem a byla položena otázka nové strategické koncepce NATO. V průběhu roku 2007 se nepodařilo naplnit tzv. „řížský tasking“ v rámci *Comprehensive Approach* pro plánování a vedení stabilizačních operací NATO. Nesoulad mezi EU a Tureckem v kyperské otázce a v některých kapitolách přístupových jednání totiž zkomplikoval v určité míře i vztahy mezi

Unii a NATO. Konfrontační tóny přicházející z Moskvy negativně ovlivňují vzájemnou spolupráci s Ruskem, Česká republika nicméně podporuje úsilí NATO tuto spolupráci udržet a rozvíjet především ve společném boji proti terorismu a v mírových a humanitárních operacích.

Nejdůležitějším a nejvíce diskutovaným tématem byla v naší zahraniční bezpečnostní politice protiraketová obrana. Na základě usnesení Bezpečnostní rady státu byl vytvořen expertní tým ministerstva zahraničních věcí a ministerstva obrany pro otázky možného umístění americké radarové stanice na našem území. Tato skupina má připravovat vyjednávací pozice pro jednání s USA. Bylo rozhodnuto, že potenciální zapojení České republiky do projektu protiraketové obrany bude řešeno dvěma smluvními dokumenty, jež budou schvalovat obě komory Parlamentu ČR a ratifikovat prezident. Tzv. Hlavní dohoda má řešit politické a základní technické otázky zapojení do projektu a tzv. Bilaterální smlouva o statusu personálu USA – tzv. smlouva SOFA – doplní multilaterální smlouvu NATO o statusu vojenských sil, kterou oba státy již dříve podepsaly. Jednání probíhala celý rok 2007 s tím, že ukončení lze očekávat na jaře 2008. Vzhledem ke strategickému významu probíhajících jednání nabyly na intenzitě vzájemné kontakty a návštěvy. Tak v průběhu několika měsíců zavítal do Washingtonu ministr K. Schwarzenberg, vzájemně se navštívili prezidenti V. Klaus a G. Bush a do Prahy přijel také ministr obrany USA R. Gates. Česká republika se od začátku snažila jednat otevřeně a konzultovat postup s unijními partnery zapojenými do amerického systému protiraketové obrany.

Důležitou prioritou české zahraniční politiky je účast v boji proti mezinárodnímu terorismu. Naše solidarita s postiženými státy a komunitami je odpovědí na aktuálně největší bezpečnostní hrozbu, jež se dotýká samotných základů lidské civilizace. I v roce 2007 se potvrdilo, že největší podíl na teroristických útocích mají militantní islamisté. Kolem 70 procent všech útoků se odehrálo na Blízkém východě a ve státech Perského zálivu. Jsme si vědomi toho, že terorismus je komplexní fenomén a že před ním není v bezpečí žádný civilizovaný stát. Odvrátit nebo alespoň zmírnit jeho hrozbu je dlouhodobý úkol, k jehož splnění nestačí jen represivní kroky, ale je zapotřebí analyzovat všechny příčiny (politické, ekonomické, sociálně psychologické apod.), pojmenovat protivníka a promyšleně proti němu postupovat v široké mezinárodní spolupráci.

Terorismus zůstal i v roce 2007 pravidelným tématem rozhovorů při zahraničních cestách představitelů našeho státu. Smyslem je především sblížení mnohdy rozdílných

pohledů a vzájemná výměna informací. V OSN přispěla Česká republika společně s ostatními státy EU k přijetí Globální protiteroristické strategie a usiluje o úspěšné dokončení práce na Všeobecné úmluvě o mezinárodním terorismu. Přelomovým setkáním bylo sympozium věnované implementaci protiteroristické strategie *Advancing the Implementation of the Global Counter-Terrorism Strategy*, uspořádané ve Vídni v květnu 2007, samozřejmě s aktivní českou účastí.

Zakotvení našeho státu v evropských strukturách se promítá i do zapojení do aktivit OSN, které se děje stále více prostřednictvím koordinačního mechanismu EU. V otázkách, k nimž nebyla vytvořena společná unijní pozice, vystupuje ČR samostatně. Na všeobecné poradě 62. valného shromáždění, jež bylo věnováno hlavně řešení konfliktů v problémových oblastech, boji proti terorismu a změnám klimatu, vystoupil prezident V. Klaus. Z iniciativy předsedy VS OSN byl v říjnu 2007 svolán velmi potřebný „Dialog na vysoké úrovni k porozumění mezi náboženstvími a kulturami“, do něhož se projevem za ČR zapojila náměstkyně ministra zahraničí H. Bambasová. V závěru roku se na Bali konala konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu a zasedání smluvních stran Kjótského protokolu, velmi důležité pro postupné snižování emisí skleníkových plynů. O plnění našeho národního závazku promluvil vedoucí české delegace, místopředseda a vlády a ministr životního prostředí M. Bursík.

Ve volbách do Rady bezpečnosti OSN se Česká republika ucházela o místo nestálého člena na období 2008-09. Se zřetelem k výsledkům druhého kola stáhla naše delegace svou kandidaturu, a tím umožnila ve třetím kole zvolení Chorvatska.

Členské země RB se nedokázaly dohodnout na statusu Kosova, který byl jednou z nejcitlivějších politických otázek roku. Tento nesoulad, který byl ostatně patrný i na vnitropolitické scéně jednotlivých zemí, včetně České republiky, zřejmě uspíšil pozdější jednostranné rozhodnutí o nezávislosti Kosova. Závažnou okolností je přítomnost našich zástupců v oblasti a účast v jednotkách UNMIK, jež by mohla být odmítavým nebo nejasným stanoviskem ČR zpochybněna.

V červnu 2007 skončilo jednoleté funkční období, během kterého byla Česká republika členem Rady pro lidská práva OSN a vedla v ní pracovní skupinu pro revizi mandátů zvláštních procedur zaměřených v práci specializovaných zpravodajů a expertů na vybrané okruhy lidských práv a na stav dodržování lidských práv v konkrétních zemích.

V obtížných jednáních se podařilo zachovat tento systém, tak důležitý pro mezinárodní ochranu lidských práv. Je to jen malá ukázka rozsáhlé angažovanosti České republiky v oblasti lidských práv, jež získává v naší zahraniční politice tradiční místo.

Ve svém působení ve prospěch lidských práv těží Česká republika z vlastních zkušeností z polistopadové transformace společnosti a z nenásilného odporu proti porušování lidských práv předcházejícím komunistickým režimem. Systematicky sledujeme stav občanské společnosti a podmínky obránců lidských práv na celém světě. Z kapacitních důvodů se soustředíme hlavně na poměry v Bělorusku, na Kubě a v Myanmaru/Barmě, nicméně vycházíme z nedělitelnosti lidských práv, a proto v přístupu k jednotlivým zemím nečiníme výběr a nerozlišujeme předem.

Na mezinárodním fóru je samozřejmě i naše země vystavena kritice dodržování lidských práv. Tak v březnu 2007 projednal Výbor OSN pro odstranění všech forem rasové diskriminace hodnocení České republiky a učinil některá doporučení k zacházení s menšinami, hlavně pokud jde o zaměstnávání Romů ve veřejné správě a o jejich přístup ke vzdělání.

V roce 2007 se v naší zahraniční politice objevila i nová koncepce pojmenovaná transformační politika. V ní se propojují jednotlivé nástroje zahraniční politiky potenciálně schopné ovlivnit stav lidských práv a demokracie ve světě. Transformační politika má motivovat politické procesy směřující k dlouhodobé stabilitě společnosti. Program transformační politiky doplňuje systém zahraniční rozvojové spolupráce České republiky.

V naší evropské politice je velmi důležitým úsekem regionální spolupráce, v níž jsme dosáhli pozoruhodných výsledků. O formátu V4 panovaly pochybnosti, nicméně od vstupu „visegrádských zemí“ do Evropské unie jsou záležitosti našeho společného unijního členství do agendy tohoto seskupení plně integrovány. Kromě vzájemného sblížení zemí regionu přispívá V4 též specificky k formování samotné politiky EU. Průběžně deklarujeme svou podporu rozšiřování EU, a to zejména o země západního Balkánu.

V roce 2007 se červnového summitu předsedů vlád zemí V4 zúčastnil portugalský a prosincového summitu slovinský premiér. Od července 2007 probíhá úspěšně roční předsednictví ČR ve Visegrádské skupině. Jednak udržujeme kontinuitu spolupráce, jednak zavádíme nové účinné přístupy s cílem zlepšit vzájemné porozumění mezi zeměmi EU a východoevropskými transformačními zeměmi. Zatímco se v zemích EU odbourávají obavy

ze sbližování s východními sousedy, směrem na východ V4 cíleně posiluje důvěru v Evropskou sousedskou politiku. Za tímto účelem české předsednictví adaptovalo formát dosavadní V4+ tak, aby se jej zúčastňovaly vždy jedna západní a jedna východní země. Na úrovni mezinárodních projektů Visegrádského fondu lze účinně podpořit i transformační procesy ve východní Evropě.

Fungující spolupráce regionů je mj. příkladnou ukázkou dobrých sousedských vztahů ve střední Evropě, na nichž nám velmi záleží. Řekneme-li, že máme historicky nejlepší vztahy s Německem, je to konstatovaná skutečnost, nejen taktické ujišťování. Německo vždy mělo a nezbytně bude mít pro další existenci našeho státu a jeho zájmy zásadní význam. Se severním polským sousedem má Česká republika již léta nadstandardní vztahy. Totéž lze aplikovat na Slovensko, s nímž nás pojí navíc společná minulost. Vztahy mezi Českou republikou a Maďarskem mají dlouhodobě vysokou úroveň, jež v zásadě odpovídá našim vztahům ke všem evropským zemím.

Tato publikace poskytuje přehled, jak se v roce 2007 vyvíjely vztahy České republiky ke všem zemím, s nimiž udržuje diplomatické styky. Ministerstvo zahraničních věcí vycházelo z toho, že důležitá je jasná a konzistentní zahraniční politika státu. Jak v bilaterálních, tak i v širších regionálních, evropských a mezinárodních vztazích musíme být stabilním, předvídatelným partnerem. Musíme dělat politiku, jež se nedá rozkolísat náladami, ale vychází z důkladné analýzy vlastních zájmů a střízlivého odhadu možností je uplatňovat.

I. MNOHOSTRANNÁ SPOLUPRÁCE

1. Česká republika a Evropská unie

Německé předsednictví v Radě Evropské unie

Německo předsedalo Radě EU od 1. 1. do 30. 6. 2007. Jedním z klíčových úkolů, který si předsevzalo, bylo posunout debatu o novém institucionálním uspořádání EU a ukončit tzv. období „reflexe“, které následovalo po zamítnutí evropské Ústavní smlouvy v referendech ve Francii a Nizozemsku v roce 2005. V průběhu německého předsednictví se debata mezi těmi, kteří v nové smlouvě chtěli zachovat co nejvíce ze staré Ústavní smlouvy, a těmi, co usilovali o opak (včetně České republiky), rozuzlila. Významnou příležitostí k tříbení názorů bylo formulování tzv. Berlínské deklarace, která byla podepsána dne 25. 3. 2007 u příležitosti oslav 50. výročí podpisu Římských smluv. Česká republika se spolu s Velkou Británií a Polskem zasadila o to, aby výraz „evropská ústava“ nebyl v textu deklarace zmíněn explicitně a text obsahoval pouze odkaz na reformy, které si stanovily za cíl postavit unii „na společný základ“ do voleb do Evropského parlamentu v červnu 2009.

Po náročném vyjednávání na půdě Evropské rady ve dnech 21. – 22. 6. 2007 byl nalezen kompromis, kterým se německému předsednictví podařilo prosadit mandát pro mezivládní konferenci a stanovit rámec pro jednání o nové, tzv. „Reformní“ smlouvě. Česká republika se do jednání Evropské rady o reformě Smluv zapojila velmi aktivně. Dosáhla priorit obsažených ve svém mandátu, včetně hlavní priority – systematického vymezení kompetencí v rámci „obousměrné flexibility“ a důslednějšího dodržování principů subsidiarity a proporcionality.

V otázce energetické politiky a ochrany klimatu prosadilo německé předsednictví na jařním zasedání Evropské rady ve dnech 8.-9. 3. 2007 přijetí závazku snížit do roku 2020 obsah emisí skleníkových plynů v ovzduší o 20 % (ve srovnání s rokem 1990) a dosáhnout, rovněž v roce 2020, 20% podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové energetické spotřebě EU. Úspěchem České republiky bylo schválení návrhu uskutečnit širokou diskusi zainteresovaných stran o příležitostech a rizicích spojených s využíváním jaderné energie, a to v podobě Jaderného fóra.

K nejvýznamnějším úspěchům v oblasti vnějších vztahů patřilo přijetí strategie EU pro nové partnerství se Střední Asií, která stanovuje celkový rámec spolupráce EU se Střední Asií, včetně oblastí lidských práv, právního státu, řádné správy věcí veřejných a demokracie, vzdělávání, hospodářského rozvoje, obchodu a investic, energetiky a dopravy, politik v oblasti životního prostředí, migrace a mezikulturního dialogu.

Mezi priority německého předsednictví patřila i podpora legislativy zvyšující ekonomickou konkurenceschopnost EU při současném udržení sociální soudržnosti. V této souvislosti se předsednická země zasadila o snížení cen za roaming u mobilních telefonů, přijetí rozhodnutí o sladění systému sociálního zabezpečení a schválení směrnice o jednotné evropské platební zóně.

Portugalské předsednictví v Radě Evropské unie

Portugalsko předsedalo Radě EU od 1. 7. do 31. 12. 2007. Za nejvýznamnější úspěch portugalského předsednictví lze označit dokončení jednání o tzv. Reformní smlouvě. Dne 23. 7. 2007 byla v rámci zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy formálně zahájena mezivládní konference, jejíž mandát byl schválen na červnovém summitu. Portugalské předsednictví poté předložilo návrh Reformní smlouvy, který byl od 29. 8. 2007 finalizován v rámci jednání skupiny právních expertů z jednotlivých členských států Evropské unie pod vedením generálního ředitele Právní služby Rady. Lisabonská smlouva, jak byla Reformní smlouva pojmenována, byla podepsána dne 13. 12. 2007 v hlavním městě Portugalska v předvečer zasedání Evropské rady. Za Českou republiku dokument podepsali premiér M. Topolánek a ministr zahraničí K. Schwarzenberg. Evropská rada ve svých závěrech vyzvala k co nejrychlejšímu tempu národních ratifikací Lisabonské smlouvy, tak aby mohla vstoupit v platnost od 1. 1. 2009.

Prosincová Evropská rada také zřídila nezávislou reflexní skupinu, aby napomohla Evropské unii účinněji předvídat a řešit výzvy v dlouhodobém horizontu (2020–2030). Skupina bude při své práci vycházet z výzev uvedených v Berlínské deklaraci ze dne 25. 3. 2007 a jejím úkolem bude identifikovat klíčové problémy a tendence. Mezi ně patří mimo jiné zvýšení konkurenceschopnosti EU, modernizace evropského modelu hospodářského úspěchu a sociální odpovědnosti, celosvětová stabilita, migrace, energie a ochrana klimatu a boj proti globální nejistotě, mezinárodní trestné činnosti a terorismu.

V oblasti vnějších vztahů lze mezi nejdůležitější události zařadit druhý summit EU – Afrika konaný ve dnech 8. – 9. 12. 2007. Během summitu byly přijaty společná strategie Afrika–EU a akční plán zaměřený na dosažení konkrétních výsledků při v politické oblasti a v oblasti rozvojové spolupráce. Poprvé v historii EU se dne 4. 7. 2007 uskutečnilo vrcholné setkání EU a Brazílie, v jehož rámci byla uzavřena Dohoda o strategickém partnerství.

V souvislosti s projektem SISone4ALL došlo dne 21. 12. 2007 k rozšíření Schengenského prostoru a zrušení kontrol na pozemních a námořních hranicích devíti nových členských států, včetně České republiky.

Česká republika v průběhu portugalského předsednictví vykonávala předsednickou roli v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU (SZBP) v rámci zástupného předsednictví ve čtyřech zemích: Moldavsku, Mongolsku, Uzbekistánu a Singapuru.

Lisabonská smlouva

Německé předsednictví v Radě EU v první polovině roku 2007 si stanovilo prioritu výrazně pokročit v reformním procesu EU, dosud symbolizovaném Ústavní smlouvou, podepsanou v roce 2004, u níž byl v důsledku neúspěšných referend ve Francii a v Nizozemsku v roce 2005 ratifikační proces fakticky zastaven. Německo od samého počátku svého předsednictví, a to v souladu se zadáním Evropské rady z června 2006 vypracovat zprávu hodnotící situaci ohledně Ústavní smlouvy spolu s nástinem dalšího možného vývoje, intenzivně pracovalo na tom, jak vzniklou stagnaci překonat a v reformním úsilí pokročit.

Mezníkem bylo přijetí Berlínské deklarace k 50. výročí Římských smluv, v níž členské země prokázaly svou vůli dohodnout se na nové smlouvě a ukončit její ratifikaci do voleb do Evropského parlamentu v roce 2009. Berlínská deklarace také neoficiálně stanovila harmonogram přípravy nové smlouvy a jejího schvalovacího procesu. Při přípravě Berlínské deklarace německá diplomacie použila specifický "modus operandi": text dokumentu vznikl během důvěrných jednání nejbližších poradců hlav států a šéfů vlád 27 členských zemí (tzv. focal points). Českou republiku zastupovali J. Zahradil a J. Šedivý. Potenciálu "focal points" německé předsednictví využívalo také při přípravě uvedené zprávy a v rámci dalších aktivit spojených s přípravou Smlouvy.

Německé předsednictví dne 14. 6. 2007 předložilo zprávu, která byla podepřena důkladnými konzultacemi s členskými státy. Obsahovala zhodnocení stavu jednání o Ústavní smlouvě a posloužila jako základ pro další rozhodnutí Evropské rady o reformě smluvního a institucionálního rámce EU. Evropská rada na svém zasedání ve dnech 21. - 22. 6. 2007 rozhodla o uzavření nové, tzv. Reformní smlouvy. Součástí závěrů německého předsednictví byl také mandát pro práci konference zástupců vlád členských států EU, který byl základním východiskem pro přípravu nové smlouvy. Evropská rada vyslovila souhlas se svoláním mezivládní konference a pověřila portugalské předsednictví, aby tak učinilo do konce července 2007. Současně je zavázala k tomu, aby v souladu s mandátem vypracovalo návrh Reformní smlouvy a předložilo jej mezivládní konferenci.

Mezivládní konference, jíž se za ČR zúčastnili místopředseda vlády pro evropské záležitosti A. Vondra a ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg, byla zahájena dne 23. 7. 2007 v rámci zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy. Mezivládní konference měla k dispozici návrh textu nové smlouvy, který byl projednán a upraven skupinou právních expertů z členských států EU pod vedením generálního ředitele Právní služby Rady J.-C. Pirise, a to ve smyslu schváleného mandátu.

Návrh smluvního dokumentu byl dokončen a schválen na neformálním zasedání Evropské rady v Lisabonu ve dnech 18. - 19. 10. 2007. Lisabonskou smlouvu, tj. "Smlouvu pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství" (druhá smlouva byla přejmenována na "Smlouvu o fungování Evropské unie"), podepsali vedoucí představitelé 27 členských států EU v Lisabonu dne 13. 12. 2007. Poté byl zahájen proces ratifikace smlouvy, který probíhá parlamentní cestou ve všech zemích s výjimkou Irska, kde se uskuteční referendum. Jako první členská země EU ji dne 17. 12. 2007 ratifikovalo Maďarsko. Předpokládá se, že Smlouva vstoupí v platnost 1. 1. 2009.

Obsah Lisabonské smlouvy je v souladu s představami vlády ČR a reflektuje dlouhodobé zájmy České republiky. Nejedná se o novou zakládající smlouvu, kterou původně měla být Ústavní smlouva, jež měla nahradit, resp. zrušit všechny předcházející smlouvy a v podstatě založit "novou" Unii. Z právního hlediska Lisabonská smlouva pozměňuje uvedené dvě smlouvy, které tvoří základ primárního práva EU, obdobným způsobem, jako tomu bylo v případě Maastrichtské smlouvy v roce 1992, Amsterdamské smlouvy v roce 1997 a u Smlouvy z Nice v roce 2000. Lisabonská smlouva významně pozměňuje institucionální rámec Unie zejména zavedením dvou zcela nových funkcí - stálého

předsedy Evropské rady a Vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku; Unie je podle Lisabonské smlouvy nadána právní subjektivitou. Smlouva však neobsahuje žádná ustanovení nebo výrazy, jako jsou „ústava“, „ministr zahraničních věcí Unie“, „zákon“, „rámcový zákon“, nebo symboly v podobě vlajky či hymny, které by naznačovaly přetváření Unie ve státní formaci.

Rozšíření Evropské unie

Proces rozšíření EU pokračoval v roce 2007 na základě tzv. obnoveného konsenzu, který byl přijat na zasedání Evropské rady v prosinci 2006. Na zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC) dne 10. 12. 2007 byly přijaty Závěry k rozšíření, které vycházely z pravidelného listopadového „balíčku“ Evropské komise k rozšíření, a to zejména z dokumentu „Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2007-2008“. Zasedání Evropské rady v prosinci vzalo na vědomí sdělení Evropské komise o strategii rozšíření a schválilo zmíněné Závěry GAERC.

Tyto Závěry potvrzují, že rychlost negociací bude záviset především na výsledcích reformního procesu v zemích ucházejících se o členství a uchazeči budou hodnoceni na základě svých vlastních zásluh. Důraz bude kladen na zachování spravedlivé a důsledné kondicionality během celého přístupového procesu a na dobrou komunikaci úspěchů rozšíření široké veřejnosti.

Česká republika uvítala Sdělení EK „Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2007-2008“ a Pravidelné zprávy o pokroku jednotlivých jednajících zemích, kandidátech a potenciálních kandidátech, které byly zveřejněny v listopadu 2007. ČR podpořila konstatování EK o prospěšnosti posledního rozšíření EU a ztotožnila se s navrženou Strategii rozšíření Evropské unie na nejbližší období, která stanoví jasná východiska pro pokračování integračního procesu na základě individuální připravenosti jednotlivých zemí a jejich postupu při plnění úkolů obsažených v Přístupovém, resp. Evropském partnerství.

V polovině roku 2007 Rada také rozhodla o pokračování povstupního monitoringu Bulharska a Rumunska v oblasti soudnictví a vnitra v kontextu mechanismu ověřování a spolupráce. Podle názoru ČR je třeba v obou zemích zajistit dostatečný pokrok, tak aby závazky vyplývající z ověřovacího mechanismu mohly být co nejrychleji naplněny.

Chorvatsko

Ke konci roku 2007 byl ukončen proces screeningu u všech negociačních kapitol. Chorvatsko mělo otevřeno čtrnáct kapitol a dvě kapitoly předběžně uzavřeny, z toho v roce 2007 bylo otevřeno jedenáct negociačních kapitol.

Závěry GAERC z prosince 2007 hodnotí přístupová jednání s Chorvatskem pozitivně; jednání jsou na „správné cestě“ a ukazují na reálnost členství v EU pro celý region. Chorvatsko musí věnovat zvýšené úsilí transpozici acquis a dále pokročit zejména v oblasti reformy soudnictví a administrativy, boje proti korupci, ekonomických reforem, práv menšin a návratu uprchlíků. Nadále musí pokračovat plná spolupráce země s ICTY. Chorvatsko musí pokračovat v úsilí o dobré sousedské vztahy, zejména v otázce hraničních sporů. V této souvislosti vyzvala prosincová Evropská rada Chorvatsko, aby respektovalo dohodu ze 4. 6. 2004 (na kterou poukázaly Závěry ER z června 2004) a neaplikovalo na členské státy EU tzv. Ochranou ekologickou a rybolovnou zónu (ZERP).

Česká republika v souladu s konzistentní podporou vstupu Chorvatska do EU usiluje o posílení dynamiky přístupových jednání a jejich brzké završení.

Turecko

Ke konci roku 2007 mělo Turecko z celkových 35 kapitol otevřeno pět a jednu předběžně uzavřenou (všech pět kapitol bylo otevřeno v roce 2007). Přístupová jednání jsou nadále podmíněna Závěry Evropské rady z prosince 2006, ve kterých bylo konstatováno neplnění Dodatkového protokolu k Ankarské dohodě ze strany Turecka. Z toho důvodu pozastavila EU otevírání osmi negociačních kapitol, které přímo souvisejí s plněním výše uvedeného protokolu a s dopravním embargem Turecka vůči Kypru. Žádné kapitoly nebudou rovněž předběžně uzavírány, dokud Turecko neimplementuje Dodatečný protokol. Kapitoly, pro které byl úspěšně ukončen screening, budou postupně otevírány.

Závěry GAERC z prosince 2007 ocenily demokratické vypořádání se s ústavní krizí a předčasnými volbami v první polovině roku. Turecko bylo zároveň vyzváno ke zvýšení reformního úsilí, v čemž bude EU nápomocna.

Turecká vláda bude muset vynaložit velké úsilí především v zajištění svobody slova a práv nemuslimských menšin, v boji proti korupci, reformě soudnictví, prohlubování odborových práv, práv žen a dětí a upevnění civilní kontroly nad bezpečnostními složkami.

Česká republika má zájem na plnohodnotném členství Turecka v Evropské unii a zachování životaschopného procesu přístupových jednání s tímto strategickým partnerem. Podporujeme znovunavázání rozhovorů o komplexním řešení kyperské otázky na půdě OSN s výhledem na pozitivní řešení problému.

Západní Balkán

FYROM od získání kandidátského statusu v roce 2005 čeká na stanovení data zahájení přístupových jednání. V této otázce nedošlo v roce 2007 k žádnému posunu. Albánie v roce 2006 podepsala Stabilizační a asociační dohodu a v roce 2007 pokračoval proces její ratifikace. Černá Hora podepsala Stabilizační a asociační dohodu v říjnu 2007, a následně započal ratifikační proces. Srbsko v listopadu 2007 parafovalo Stabilizační asociační dohodu, podmínkou pro podpis zůstává především dosažení plné spolupráce s ICTY. Bosna a Hercegovina parafovala Stabilizační a asociační dohodu v prosinci 2007; podpis závisí na splnění politických podmínek, zejména v otázce reformy policie a plné spolupráce s ICTY.

Schengenská spolupráce

Přistoupením České republiky k schengenskému prostoru koncem r. 2007 bylo dosaženo jedné ze zahraničněpolitických priorit ČR. Pro její občany se tak naplnila svoboda volného pohybu osob, a bylo tak završeno téměř desetileté přípravné úsilí politické, legislativní (převzetí schengenského *acquis*) i technické. ČR harmonizovala činnost svých orgánů odpovědných za vnitřní bezpečnost s činností ostatních států účastnících se schengenské spolupráce.

V r. 2007 probíhaly intenzivní práce na finálních přístupových krocích. Významným bylo rozhodnutí Rady ze dne 12. 6. 2007, kterým ČR od 1. 1. 2007 získala přístup k datům obsaženým v Schengenském informačním systému (SIS). Tento akt umožnil provést poslední fáze schengenských evaluací ve dnech 21. – 24. 9. 2007, které se zaměřily především na využívání SIS. Tento informační systém obsahuje společnou databázi údajů o některých osobách (osobách hledaných za účelem zatčení, pohřešovaných či nežádoucích) a věcech (odcizených vozidlech, dokladech, zbraních) vkládaných a využívaných orgány schengenských států.

Na zasedání Rady justice a vnitra 8. 11. 2007 potvrdili ministři připravenost všech přístupujících států a zároveň informovali o ukončení schengenského hodnotícího procesu.

Toto potvrdili i na neformálním setkání ministrů vnitra nových členských zemí, které se uskutečnilo 26. 10. 2007 v Praze.

Po úspěšné konzultaci v Evropském parlamentu dne 15. 11. 2007 učinila Rada 6. 12. 2007 klíčové rozhodnutí o zrušení kontrol na hranicích a o vstupu ČR do schengenského prostoru. Dne 21. 12. 2007 tak došlo ke zrušení kontrol podél celé hranice ČR, které bylo symbolicky oslaveno na česko-německo-polském trojmezí v Žitavě představiteli všech tří vlád, Evropské komise a portugalského předsednictví. Ke zrušení kontrol na letištích pro lety mezi státy rozšířeného schengenského prostoru došlo 30. 3. 2008.

Samotné zrušení hraničních kontrol nepřineslo žádné zásadní problémy, byla pouze zaznamenána krátkodobá vlna nelegální tranzitní migrace azylantů do sousedních zemí (SRN, Rakouska), která zanedlouho poté ustala. V odpověď na pokusy zneužívat nových možností byla zintenzivněna spolupráce společných pracovišť policie a společných hlídek a je kladen větší důraz na efektivní využívání Dublinského systému.

Česká republika se v následujícím roce 2008 soustředí především na technickou přípravu na zavedení Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II). Důležité bude, aby se referenční datum pro zapojení systému SIS II (dosud jaro 2009) dále neodsouvalo na pozdější dobu.

Finanční rámec EU na léta 2007 – 2013

V prosinci 2005 dosáhla Evropská rada dohody o finančním rámci EU pro období 2007–2013. V závěrech Evropské rady je současně obsažena výzva, aby Evropská komise „provedla revizi všech aspektů výdajů EU, včetně Společné zemědělské politiky, a také příjmů, včetně korekce Velké Británie, a předložila zprávu na přelomu let 2008 a 2009“.

Nejvýznamnějším krokem se v této souvislosti stal obecný materiál „Reformovat rozpočet, změnit Evropu – dokument o veřejné konzultaci v souvislosti s přezkumem rozpočtu na období 2008/2009“, který zveřejnila Evropská komise dne 12. 9. 2007. Cílem tohoto dokumentu bylo stimulovat diskusi o budoucím směřování politik EU a jejich financování a Evropská komise zahájila na jeho základě několikaměsíční politickou debatu k dlouhodobým prioritám EU a základním principům obsahu a sestavování rozpočtu Unie.

S ohledem na globalizaci je nutné definovat nové výzvy stojící před EU, a proto by revize finanční perspektivy měla být debatou o směřování Unie v horizontu několika desetiletí. Je zřejmé, že hlavními body evropské debaty se staly změna klimatu, energetika a migrace, a bylo konstatováno, že rozšíření posílilo potřebu podporovat sociální, hospodářskou a teritoriální soudržnost.

Prezkum finanční perspektivy, která je důležitým nástrojem Evropské unie ke splnění jejích politických cílů, se stal jedinečnou příležitostí pro důkladné posouzení rozpočtu EU a jeho financování, aniž by byl současně vyjednáván finanční rámec. Revize rozpočtu je kromě toho pro Evropskou unii možností ukázat, jak používá jeden ze svých nejdůležitějších nástrojů. Výsledkem revize by mělo být vytvoření efektivního rozpočtu, financujícího moderní a efektivní politiky. Formulování budoucích priorit bude muset odhlédnout od aspektů, které jsou pozůstatkem historického vývoje a nerespektují nové výzvy a novou podobu Evropské unie.

Na základě obecného dokumentu Komise si Česká republika v říjnu 2007 stanovila základní priority, na něž se hodlá během diskuse o revizi finanční perspektivy zaměřit. Z pohledu ČR je důležité, aby pro všechny členské státy byly nastaveny rovné podmínky bez ohledu na délku jejich členství v EU. Stejně tak není třeba hledat a zavádět nové zdroje rozpočtu, ani měnit limit pro vlastní zdroje. Vzhledem ke snaze vytvořit spravedlivý systém vlastních zdrojů by měly být odstraněny všechny stávající korekce a neměly by se zavádět žádné nové.

Úspěch revize finanční perspektivy bude souviset především se schopností provést systémovou reformu Společné zemědělské politiky. K prioritním oblastem, na které by se podle názoru ČR měla zaměřit pozornost, patří výzkum, technologický vývoj, konkurenceschopnost, inovace a vedle toho také celoživotní vzdělávání.

Zemědělská politika Evropské unie

Hlavními tématy Společné zemědělské politiky Evropské unie v roce 2007 se staly pokračující reformy jednotlivých společných organizací trhu a příprava na prověrku funkčnosti (Health Check) reformy Společné zemědělské politiky (SZP), která by měla být vyhodnocena na přelomu let 2008 a 2009, tedy v době francouzského a následně českého předsednictví v Radě Evropské unie.

Zejména v 1. polovině roku 2007 (během německého předsednictví) se podařilo přijmout velký „balík“ právních předpisů, ať už v podobě předjednaných kompromisů, nebo přímo v rámci vlastního zasedání. Významným počinem bylo např. přijetí reformy společné organizace trhu s ovocem a zeleninou v rámci „balíku“ reforem SZP, postupně přijímaných od roku 2003. Mezi dalšími přijatými body je třeba zmínit závěry Rady ministrů zemědělství o systému *cross-compliance*, nařízení o zavedení společné organizace zemědělských trhů se zemědělskými produkty a nařízení o ekologické produkci a označování apod.

Co se týká témat důležitých pro ČR v oblasti jednotlivých reforem společných organizací trhu, byla prováděcími nařízeními dokončena reforma cukru, která začala již v předcházejícím roce 2006. Byly schváleny nové podmínky směřující k omezení produkce cukru v EU a zvýšení konkurenceschopnosti sektoru cukru.

Více než po dvou letech vyjednávání se podařilo uzavřít problematiku označování a definice lihovin (ČR úspěšně obhájila dojednané přístupové podmínky v oblasti označování tradiční lihoviny slivovice), dále pravidla pro ochranu kuřat chovaných na maso, dílčí změny v systému financování SZP a další.

V kontextu reformy SZP představila Komise koncem roku 2007 iniciační dokument týkající se prověrky funkčnosti (Health Check). Tato problematika, týkající se renacionalizace přímých plateb, převodu prostředků z I. do II. pilíře, otázek souvisejících s degresivitou plateb vázaných k velikosti zemědělských farem apod., je z pohledu ČR v zemědělství momentálně klíčová a měla by být vyřešena v průběhu roku 2008.

Velkým úspěchem skončilo pro ČR vyjednávání v oblasti reformy sektoru produkce vína, kdy na prosincovém zasedání Rady ministrů zemědělství a rybolovu (17.-19. 12. 2007) bylo po třídním intenzivním vyjednávání dosaženo politické shody v základních otázkách reformy v této oblasti, která by měla být dokončena v průběhu slovinského předsednictví v roce 2008 a formálně přijata na dubnové nebo květnové Radě ministrů zemědělství. Hlavní námitky, které ČR měla k reformě sektoru produkce vína (např. navýšení národní obálky pro ČR či zachování možnosti přislazovat víno při výrobě), se v návrhu podařilo pro ČR uspokojivě vyřešit.

V roce 2007 zahájily svoji činnost Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, který nastavil pravidla pro podporu a řízení oblastí rozvoje venkova pro období 2007-2013, a Evropský rybářský fond, který rovněž nastavil podmínky a podpory pro období 2007-2013.

Česká republika byla vůbec první zemí EU, která dosáhla schválení Programu rozvoje venkova pro období 2007-2013.

Energetika

Rok 2007 byl důležitým pro budoucnost energetické politiky EU. Dění na evropské scéně bylo ovlivněno kontinuální diskuzí o zajištění energetické bezpečnosti a událostmi na mezinárodní scéně. Energetika se dostala do popředí diskusí na nejvyšší politické úrovni jak na poli komunitárním, tak i na jiných fórech (např. na ministerských konferencích k energetice v Egyptě nebo na Kypru). Byla jedním z hlavních témat mj. na zasedáních Evropské rady v roce 2007 i na setkáních se třetími zeměmi jako Ruskem, USA nebo Japonskem.

Na základě výzvy Evropské rady z března 2007 předložila Evropská komise 19. 9. 2007 třetí liberalizační „balíček“ pro vnitřní trh s energií, směřující k prohloubení a dotvoření vnitřního trhu s energií. Návrh byl poté postoupen Radě a Evropskému parlamentu k dalšímu projednávání. „Balíček“ obsahuje mimo jiné návrh vlastnického oddělení (ownership unbundling) provozovatelů přenosových soustav (v elektroenergetice) a provozovatelů přepravních soustav (v plynárenství) od dodavatelských a výrobních aktivit (výroba elektřiny a produkce plynu). Česká republika se aktivně zapojila do diskusí o evropské energetické politice, ať už v rámci jednání na úrovni Evropské rady a Rady pro energetiku, či v souvislosti s přípravou klimaticko-energetického „balíčku“, který byl zveřejněn v lednu 2008.

Lisabonská strategie

Realizace Lisabonského procesu se v roce 2007 nacházela ve svém druhém období implementace tříletého cyklu 2005-2008. Počátek roku byl již tradičně věnován přípravě jarního summitu EU, kdy v rámci jednotlivých formací Rady byla projednávána pravidelná Výroční zpráva, kterou Evropská komise zveřejnila v polovině prosince 2006.

Zpráva, která hodnotila dosažený pokrok v rámci realizace strukturálních reforem, konstatovala, že implementace Lisabonského procesu začíná přinášet výsledky, a vyzývala členské země, aby využily hospodářského oživení k urychlení realizace svých reformních plánů. Česká republika byla vyzvána k přijetí kroků za účelem zlepšení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, zvyšování výdajů a efektivnosti veřejných investic do oblasti

výzkumu a vývoje a dále modernizace ochrany zaměstnanců, včetně zvýšení diverzifikace nabídky terciárního vzdělávání.

Jarní Evropská rada potvrdila nutnost pokračování strukturálních reforem a konsolidaci veřejných rozpočtů, posílení čtyř svobod v rámci vnitřního trhu a zlepšení rámcových podmínek pro inovace.

Vnější vztahy Evropské unie se třetími zeměmi v oblasti prvního a třetího pilíře

Česká republika v rámci společné obchodní politiky Evropské unie pokračovala v aktivním prosazování svých obchodněpolitických zájmů, které vyplývají z principů jejího členství ve Světové obchodní organizaci (WTO). Česká republika hájí politiku liberalizace mezinárodního obchodu zbožím a službami a odstraňování existujících tarifních i netarifních překážek obchodu a angažuje se v oblastech dodržování práv duševního vlastnictví, boje proti padělatelství, zadávání veřejných zakázek a podpory rozvojovým zemím v přístupu na světové trhy. Zahraniční politika ČR podporovala provázanost obchodní politiky se základními politicko-bezpečnostními a politicko-sociálními principy mezinárodních vztahů (demokracie a lidská práva, dobré vládnutí a boj proti korupci, boj proti terorismu, nešíření zbraní hromadného ničení, migrace a readmise a mezinárodní trestní soud).

V oblasti multilaterální obchodní politiky EU byla i v r. 2007 klíčovou oblastí mnohostranná obchodní jednání na platformě WTO o Rozvojovém programu z Dauhá (Doha Development Agenda - DDA). Zintenzivnění jednání koncem roku 2007 dává naději, že se podaří uzavřít toto kolo jednání do konce roku 2008.

V roce 2007 pokračovala jednání vedená Evropskou komisí o dohodách o ekonomickém partnerství (Economic Partnership Agreements - EPAs) se zeměmi Afriky, Karibské oblasti a Tichomoří (AKT), které vytvářejí komplexní rámec obchodně-ekonomické spolupráce mezi EU a zeměmi AKT. Dohody jsou nástrojem k postupnému odstraňování překážek obchodu a posílení spolupráce v oblastech souvisejících s obchodem, mají i podstatnou rozvojovou dimenzi a podporují regionální integraci. Tento koncept vychází ze základu smluvní úpravy vztahů mezi EU a AKT, jímž je Dohoda o partnerství z Cotonou, která zavázala smluvní strany k tomu, aby do konce roku 2007 dojednaly takové obchodní uspořádání, které bude v souladu s pravidly WTO. Evropské komisi se podařilo parafovat celkem osm dohod s regiony AKT, jež zabránily hrozbě zavedení méně výhodného

obchodního režimu pro některé z těchto zemí, vyplývajícího z ukončení výjimky udělené WTO do konce roku 2007. Nicméně původní záměr, tj. uzavření a provádění plnohodnotných EPAs se (s výjimkou finální dohody se zeměmi karibské oblasti), splnit nepodařilo a podstatná část tohoto úkolu zůstává pro rok 2008. Česká republika se aktivně zapojila do přípravy těchto jednání a plně podporovala podstatu a cíle spolupráce EU se zeměmi AKT. Uzavření EPA je i pro ČR odpovědí na globální výzvu integrace ekonomik zemí AKT do světového hospodářského systému.

V rámci WTO dospěl v roce 2007 k závěru proces přístupu Ukrajiny do WTO, ježž ČR plně podporovala.

Další oblastí, na níž se ČR významně podílela, byla příprava negociace široce pojatých obchodních smluv s Čínskou lidovou republikou, se zeměmi ASEAN, Korejskou republikou a Indií a asociačních dohod se zeměmi Andské skupiny a Střední Ameriky.

Česká republika podporovala integrační proces v oblasti Balkánu a posílení evropské perspektivy pro jeho země i v oblasti vzájemných ekonomických vztahů. Přístupová jednání s Chorvatskem uspokojivě pokračovala. Po technické stránce byla dokončena jednání o Stabilizační a asociační dohodě s Bosnou a Hercegovinou a Srbskem.

Velký význam ČR přikládá rozvoji transatlantických vztahů s USA a Kanadou. Česká republika uvítala rozhodnutí summitu EU-USA o zřízení Transatlantické ekonomické rady. Na jejích cílech a programu, který povede k rozvoji ekonomické spolupráce a v jejím rámci mj. k postupnému odstraňování překážek vzájemného obchodu, zjednodušení regulačních předpisů obou stran a vzájemnému uznávání účetních standardů, se v rámci konzultací podílela významně i ČR.

Vnitřní trh Evropské unie

Rok 2007 měl být z pohledu České republiky klíčový především s ohledem na to, že se Evropská komise rozhodla připravit dlouho očekávaný strategický dokument *Single Market Review (Revize strategie vnitřního trhu, dále SMR)*, který měl naznačit cesty, jimiž se bude vnitřní trh v následujících letech ubírat. Pro Českou republiku bylo představení revize klíčové i z toho pohledu, že řada iniciativ, jež budou na základě SMR představeny, bude s největší pravděpodobností projednávána v období českého předsednictví. Přestože finální podoba revidované strategie vnitřního trhu byla publikována až v závěru roku 2007, první směry,

kterými se SMR měla vydat, načrtla Komise již počátkem roku 2007 v podobě tzv. *Interim reportu*, tedy zprávy předcházející finálnímu představení Revize. Prozatímní zpráva poněkud překvapivě konstatovala, že reforma vnitřního trhu je v zásadě dokončena. Potřebné legislativní instrumenty jsou k dispozici a teoreticky pokrývají dokonalé fungování všech čtyř základních svobod. Rezervy však Komise viděla v praktické stránce uplatňování evropského práva, kde se stále ukazuje, že některé oblasti vnitřního trhu nefungují tak, jak by se dalo očekávat. Druhým pilířem revidované strategie se pak mělo stát zaměření Komise na zdokonalení vynucování evropského práva.

Vedle klasických institutů, jako jsou infringement či soudní řízení, se Komise poprvé více soustředila na podporu úspěšných projektů mimosoudního řešení sporů, jako jsou SOLVIT či FIN—NET. Revize strategie vnitřního trhu, představená v listopadu 2007, pak naznačenou cestu jen potvrdila. I v Revizi samotné pak našla Česká republika odraz některých hodnot, které jsou z hlediska českých zájmů ve fungování vnitřního trhu nepostradatelné. Především se v tomto smyslu jedná o několikrát avizovanou snahu EK odstranit bariéry ve fungování vnitřního trhu a jeho čtyř svobod – tuto iniciativu Česká republika „adoptovala“ za vlastní také prostřednictvím motto českého předsednictví („Evropa bez bariér“).

Evropská investiční banka (EIB)

Evropská investiční banka (EIB) je autonomním orgánem v rámci struktury Evropské unie (EU), vytvořeným k financování kapitálových investičních projektů, které naplňují cíle jednotlivých politik EU. Byla zřízena Římskou smlouvou v roce 1958 v rámci rozhodnutí o založení Evropských společenství (ES). Těžiště aktivit EIB je v členských státech EU, mimo území EU se podílí na uskutečňování politik EU pro rozvoj a spolupráci, v jejichž rámci poskytuje úvěry více než 150 zemím. Vrcholnými orgány EIB jsou Rada guvernérů (složená z ministrů, zpravidla financí, členských zemí), Správní rada, Řídící výbor a Kontrolní výbor.

EIB působí v České republice od roku 1992. Její činnost v ČR je upravena třemi Rámcovými dohodami (č. 250/1994 Sb., č. 155/1999 Sb. a č. 280/1998 Sb.), které zůstávají v platnosti i po vstupu ČR do EU. Okamžikem vstupu do EU se ČR spolu s ostatními členskými státy stala také členem EIB. Na činnost EIB v České republice je přímo aplikován Statut EIB, který je jedním z Protokolů Smlouvy o založení ES. Podíl ČR na upsaném

kapitálu EIB činí 1 258,8 mil. EUR (0,764 % z celkové hodnoty upsaneho kapitálu EIB 163 653,7 mil. EUR). Splatná částka činí 62,9 mil. EUR (5 % z upsane částky).

Od roku 1992 do 31. 12. 2007 uzavřela EIB v České republice úvěrové smlouvy v celkové hodnotě cca 7 761 mil. EUR, z toho činily úvěry na plnění funkcí státu cca 2 532 mil. EUR, úvěry krajům a municipalitám cca 1 169 mil. EUR a úvěry soukromému sektoru 4 060 mil. EUR; z toho v roce 2007 bylo 533 mil. EUR poskytnuto na plnění funkcí státu, 375 mil. EUR krajům a municipalitám a 691 mil. EUR soukromému sektoru.

V roce 2007 podepsala ČR jednu novou smlouvu o úvěru od EIB, a to na spolufinancování projektů v rámci Operačního programu Doprava (14 mld. Kč).

V návaznosti na rostoucí význam vnější politiky Evropské unie se rozvíjelo i působení EIB v této oblasti. V současné době EIB plní funkci hlavního finančního zprostředkovatele zahraniční politiky EU, zejména v oblasti rozvojové spolupráce. Od získání plného členství v EU se na této činnosti podílí také Česká republika. Prostřednictvím EIB se realizují finanční nástroje sjednané mezinárodními dohodami členských zemí EU se zeměmi oblastí Afriky, Karibiku a Pacifiku (ACP). EIB vystupuje jednak jako správce a zprostředkovatel alokace prostředků z Evropského rozvojového fondu (EDF), financovaného plně členskými státy EU a také jako poskytovatel úvěrů ze svých vlastních zdrojů. Na podporu těchto úvěrů členské státy EU poskytují garanci. V průběhu roku 2007 byly vypracovány návrhy příslušných mezinárodních smluv (Smlouva o záruce a Smlouva o správě nedoplatků), jejichž konečné znění i otázky spojené s podpisem se nyní projednávají. Prostřednictvím nového finančního instrumentu ENPI (European Neighbourhood Policy Instrument) se EIB také profiluje jako hlavní zprostředkující orgán pro naplňování Evropské politiky sousedství, která je orientována dvěma směry: na jih – do oblasti Středomoří a na východ: tedy do zemí, ve kterých můžeme efektivně navázat na tradiční spolupráci.

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

Rok 2007 byl soustředěn na rozpracování některých významných závazků EU přijatých v roce 2005. V oblasti efektivity pomoci byla věnována pozornost zejména otázkám komplementarity a dělby práce mezi donory. Evropská unie přijala tzv. Kodex chování o komplementaritě a dělbě práce, obsahující 11 principů pro dosažení větší komplementarity

mezi zeměmi EU. Evropská unie taktéž přijala Strategii EU pro Aid for Trade, ve které jsou rozpracovány finanční závazky EU přijaté v roce 2005 v Hongkongu, tj. věnovat do roku 2010 minimálně 2 mld. EUR ročně na pomoc spojenou s obchodem. Dalším důležitým koncepčním materiálem přijatým na úrovni EU byl konsenzus pro humanitární pomoc, který stanovuje základní zásady pro poskytování humanitární pomoci třetím zemím. Česká republika se aktivně podílela na zpracovávání všech uvedených dokumentů. Důležitými rozvojovými tématy roku 2007 byly bezpečnost a rozvoj a problematika tzv. křehkých států.

Evropská unie se rovněž v souladu s Evropským rozvojovým konsenzem zaměřila na zajištění toho, aby se její cíle a zásady odrážely ve strategiích intervence na regionální úrovni. Dobrým příkladem uplatnění konsenzu je Strategie EU pro Afriku, která byla schválena v prosinci 2007 v Lisabonu během druhého summitu EU-Afrika a která je prvním evropským integrovaným politickým rámcem pro zlepšení koordinace a soudržnosti politik a nástrojů EU a členských států vůči africkému kontinentu.

V roce 2007 ratifikovala ČR revizi Dohody z Cotonou, která je smluvním základem pro vztahy mezi EU a regionem AKT. Naplňování rozvojových programů v zemích AKT se realizuje prostřednictvím finančních zdrojů Evropského rozvojového fondu (*European Development Fund – EDF*). V roce 2007 bylo přijato finanční a implementační nařízení pro tzv. 10. EDF. Celková částka 10. EDF je 22,7 mld. EUR pro období 2008 – 2013. Česká republika se bude nově podílet na financování tohoto fondu, a to částkou cca 3,5 mld. Kč. Pro ČR, resp. soukromé společnosti, nevládní organizace apod. se zároveň poprvé otevírá možnost podílet se na realizaci rozvojových projektů financovaných z prostředků EDF ve všech zemích AKT. Za tímto účelem uspořádalo MZV v říjnu 2007 seminář na téma „Evropský rozvojový fond: Výzva pro Českou republiku“, jehož cílem bylo mimo jiné přiblížit rozvojovou problematiku zemí AKT široké veřejnosti.

Zastupování České republiky před soudními orgány Společenství

Zastupování České republiky před soudními orgány Společenství, tj. Soudním dvorem ES, Soudem prvního stupně a Soudem pro veřejnou službu (souhrnně „Evropský soudní dvůr“), zajišťuje od vstupu ČR do EU ministerstvo zahraničních věcí, v jehož rámci je výkonem této agendy pověřen vládní zmocněnec (usnesením vlády ČR č. 422 z 5. 5. 2004 jím byl jmenován T. Boček). Jeho činnost je vymezena usnesením vlády ČR č. 113 ze 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování ČR před Soudním dvorem ES a Soudem

prvního stupně. Usnesením vlády ČR č. 435 z 13. 4. 2005 byla jeho pravomoc rozšířena rovněž na zastupování ČR před Soudním dvorem Evropského sdružení volného obchodu.

Výbor vládního zmocněnce, mezirezortní poradní a konzultační orgán, se v roce 2007 scházel na pravidelných zasedáních přibližně jednou měsíčně. Jeho prostřednictvím vládní zmocněnec informoval jednotlivé resorty o vývoji případů před soudními orgány Společenství a o vyjádřeních ČR v jednotlivých kauzách. Dále byly na zasedáních výboru diskutovány zejména otázky týkající se problematické transpozice komunitárních předpisů a připravované reformy soudních orgánů ES.

V roce 2007 bylo proti České republice nově zahájeno 43 tzv. řízení o porušení Smlouvy (řízení o porušení komunitárního práva), jejichž prostřednictvím dbá EK na dodržování *acquis communautaire* ze strany členských států. Oproti roku 2006 se jedná o pokles počtu nově započatých řízení cca o třetinu (v roce 2006 bylo zahájeno 64 řízení); celkový počet řízení zahájených proti ČR od doby vstupu do EU do konce roku 2007 činil 338 případů. Z těchto případů se podařilo značnou část zastavit před tím, než se dostaly do fáze žaloby k Evropskému soudnímu dvoru - ke konci roku 2007 tak činil počet probíhajících řízení 74, z toho 49 řízení se k tomuto datu nacházelo v první procesní fázi (formální upozornění), 23 řízení ve druhé procesní fázi (odůvodněné stanovisko) a dvě řízení ve fázi žaloby před Evropským soudním dvorem.

V roce 2007 bylo proti ČR podáno šest žalob k Soudnímu dvoru ES. Celkem bylo vyneseno proti ČR šest odsuzujících rozsudků (ve dvou případech se jednalo o žaloby podané v roce 2006, ve čtyřech případech byly v roce 2007 podány žaloby a zároveň došlo v témže roce k vynesení rozsudku). Všechny z odsuzujících rozsudků se týkaly neúplné transpozice směrnic v oblasti zdravotnictví, resp. léčiv.

Z celkového počtu 338 řízení bylo ukončeno ke konci roku 2007 ve fázi před podáním žaloby 256 řízení, po podání žaloby (stažení žaloby) dvě řízení a vynesením rozsudku šest řízení.

Důvody zahájení nových řízení proti České republice v roce 2007 byly neprovedení včasné transpozice komunitárních předpisů (celkem 27 případů) nebo namítaný věcný rozpor s komunitárním právem (celkem 16 případů). Z významných řízení s věcným obsahem zahájených v roce 2007 lze jmenovat např. namítané zadávání zakázek v autobusové dopravě v Ústeckém kraji v rozporu se směrnicemi o veřejných zakázkách; namítané porušení

předpisů v oblasti sítě NATURA v souvislosti s výstavbou silnice R 55 v Jihomoravském kraji, nevymezení chráněných oblastí sítě NATURA, resp. jejich vymezení v menší než stanovené rozloze na několika místech v ČR (zejména se jedná o Českobudějovické rybníky a rybník Dehtář na Třeboňsku); namítanou nesprávnou aplikaci výjimky z jednotné minimální sazby DPH na dodávky živých zvířat, zejména koní; namítanou neúplnou transpozici směrnice o zadávání veřejných zakázek, resp. namítané neúplné provedení směrnic z oblasti ochrany životního prostředí ve vnitrostátním právním řádu (jednalo se především o směrnice SEVESO I a II a směrnici o nakládání s geneticky modifikovanými organismy).

V řízeních o předběžné otázce, kterými se národní soudy členských států obracují na Soudní dvůr ES s dotazem na výklad určitého ustanovení aktu komunitárního práva či na jeho platnost, obdržel vládní zmocněnec v roce 2007 cca 430 podání v celkem 218 řízeních. Vládní zmocněnec se aktivně účastnil řady řízení, jež se určitým způsobem týkala právního či faktického stavu v České republice, předložením vyjádření (celkem ve dvanácti řízeních, z toho ve dvou případech přednesl vládní zmocněnec vedle písemného vyjádření také řeč v ústní části řízení). Vyjádření směřovala mj. do oblasti obecných principů komunitárního práva, veřejných zakázek, trestního práva, pracovního práva, životního prostředí či vnitřního trhu.

V roce 2007 se Soudní dvůr ES zabýval také předběžnými otázkami podanými českými soudy. Jednalo se o pět řízení, z nichž tři byla zahájena již v roce 2006. Ve dvou případech Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky svým rozhodnutím (předběžné otázky ve věci C-64/06 *Český Telecom* a ve věci C-161/06 *Skoma Lux*), v dalších dvou případech skončilo řízení z procesních důvodů, aniž by bylo rozhodnuto meritorně (v případě C-282/06 *OSA* vzal Krajský soud v Praze svou otázku zpět a stejně se zachoval Rozhodčí soud Hospodářské komory ČR a Agrární Komory ČR v případě C-126/07 *Reisebüro Bühler*). Zatím poslední česká předběžná otázka (věc C-572/07 *RLRE Tellmer Property*) byla předložena na konci roku 2007 Krajským soudem v Ústí nad Labem a týká se výkladu Šesté směrnice o harmonizaci právních předpisů členských států v oblasti daně z přidané hodnoty. Vládní zmocněnec se v roce 2007 vyjadřoval v obou výše uvedených případech předběžných otázek předložených českými soudy, ve kterých bylo Soudním dvorem vydáno meritorní rozhodnutí.

Česká republika a Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie

Česká republika vnímá své zapojení do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU (SZBP) jako integrální součást svého členství v EU. V průběhu roku 2007 se ČR i nadále plně podílela na tvorbě a provádění zahraniční politiky EU, a to na úrovni pracovních skupin, v Politickém a bezpečnostním výboru EU (COPS), ve Výboru stálých představitelů (COREPER) a na schůzkách politických ředitelů a evropských korespondentů. Česká republika se účastnila zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC) na úrovni ministrů zahraničních věcí, neformálních schůzek ministrů zahraničních věcí (Gymnich) a některých schůzek EU se třetími zeměmi.

Česká republika se snažila plně a konstruktivně využívat svůj status člena EU na všech výše zmíněných fórech. V pracovních skupinách se ČR podílela na přípravě materiálů pro Radu EU a na výměně informací, v COPS na přípravě stanovisek k aktuálním zahraničněpolitickým otázkám. Dále se spoluúčastnila na přípravě a následné implementaci nástrojů SZBP, kterými jsou deklarace a demarše předsednictví a společné postoje a akce Rady EU. Česká republika se účastnila spolupráce zastupitelských úřadů členských států EU ve třetích zemích a podílela se na vypracování hodnotících, situačních a doporučujících zpráv týkajících se třetích zemí. Tři české zastupitelské úřady působily v druhé polovině roku 2007 jako místní zástupná předsednictví EU. Intenzivní politický dialog probíhal rovněž na půdě mezinárodních organizací (především OSN, OBSE), kde ČR koordinovala své postoje s pozicemi ostatních členských zemí EU s cílem prosazování unijních politik.

Upevňování transatlantického strategického partnerství bylo jednou z hlavních priorit německého i portugalského předsednictví. Mezi hlavní oblasti posilování vzájemné spolupráce patřila kromě ekonomické sféry rovněž témata důležitá pro světovou bezpečnost a prosperitu, jako jsou změny klimatu, nedostatek surovin a zdrojů a v neposlední řadě mezinárodní krize a konflikty. Zásadními prioritami zůstaly i boj proti terorismu, dialog o lidských právech a demokratizace.

Výrazným milníkem ve vývoji vzájemných vztahů byl summit EU-USA (Washington, 30. 4. 2007), během kterého se obě strany dohodly mj. na potřebě rozvoje efektivního multilateralismu v úzké souvislosti s probíhajícími reformami OSN. Úspěšně pokračovala také spolupráce na Blízkém východě, v otázce íránského nukleárního programu, při rekonstrukci Iráku, v Afghánistánu a v oblasti západního Balkánu. S bezpečnostními

otázkami souvisely také jednání obou stran zaměřená na posilování bezpečnosti hranic, pravidelné konference o financování terorismu a průběžné diskuse o právním rámci společného boje proti terorismu. Již tradičním tématem pak byly otázky vzájemného vízového styku.

Na rozdíl od předchozího roku se uskutečnil také summit EU-Kanada (Berlín, 4. 6. 2007). Strany během jednání identifikovaly jako společné strategické zájmy udržení míru a bezpečnosti ve světě, vzájemnou ekonomickou spolupráci a boj proti změně klimatu. Nové cíle byly také vytyčeny v rámci dialogu o bezvízovém styku pro všechny občany zemí EU. Významné bylo ustavení spolupráce mezi Kanceláři pro stabilitu a rekonstrukci obou stran (START).

Rok 2007 byl významným pro další rozvoj vztahů Evropské unie se zeměmi západního Balkánu. Evropská unie se zaměřila především na pokračování stabilizačního a asociačního procesu. Dne 15.10. 2007 byly podepsány Stabilizační a asociační dohoda (SAD) a Prozatímní dohoda s Černou Horou. Podmínkou pro plnou účinnost SAD se Srbskem zůstává plná spolupráce s ICTY. Podmínkami pro podpis SAD s Bosnou a Hercegovinou (parafována 4.12.2007) zůstaly po celý rok 2007 implementace schválené reformy policie, reforma veřejné správy a veřejnoprávního vysílání a plná spolupráce s ICTY. Evropská komise na podzim 2007 předložila pravidelné hodnotící zprávy pro jednotlivé země západního Balkánu a návrhy evropských/přístupových partnerství.

V červnu přijala Rada EU rozhodnutí o jmenování M. Lajčáka do funkce zvláštního představitele EU pro Bosnu a Hercegovinu, ve které tento slovenský diplomat působí od 1.7.2007.

Klíčovou otázkou pro další vývoj v regionu je Kosovo. Během vyjednávání mezi Bělehradem a Prištinou pod patronací mezinárodního společenství se potvrdilo, že kompromisní dohoda není možná. Evropská rada v závěrech ze 14.12.2007 tuto realitu potvrdila a uvedla, že současný status je neudržitelný a je třeba postoupit k řešení, které posílí regionální stabilitu. V průběhu roku 2007 pokračovala příprava mezinárodní struktury v Kosovu a mise ESDP na podporu právního státu.

Česká republika po celé sledované období v souladu se svojí strategií vůči zemím západního Balkánu podporovala jejich co nejrychlejší integraci do EU za podmínky splnění kritérií platných pro kandidátské země. Zasadzovala se o maximální pokrok ve vztahu

k jednotlivým zemím. Zejména se pak jednalo o vytyčení perspektivy liberalizace vízového režimu (v návaznosti na podpis dohod o zjednodušení vízového styku v září 2007) za předpokladu splnění konkrétních podmínek.

Země východní Evropy prošly v roce 2007 složitým vnitropolitickým vývojem, který byl do značné míry ovlivněn také přetrvávajícími regionálními konflikty na jejich území a komplikovanými vztahy s Ruskem. Za této situace se plně projeví výhody Evropské politiky sousedství. Evropská politika sousedství byla vytvořena jako jednotný rámec pro vztahy se zeměmi sdílejícími pozemní či mořskou hranici s Evropskou unií, včetně Ukrajiny, Moldavska, Gruzie, Arménie a Ázerbájdžánu. Je implementována prostřednictvím bilaterálních dohod o vzájemné spolupráci, které, i přes určitou nestabilitu regionu, umožnily praktický pokrok v transformačním procesu jednotlivých zemí. Právě tento pokrok utvrdil Českou republiku v přesvědčení, že Evropská politika sousedství je efektivním nástrojem k co nejtěsnějšímu přiblížení východoevropských zemí k EU.

Česká republika proto přivítala řadu tematických dokumentů, ve kterých Evropská komise detailněji představila možnosti zefektivnění spolupráce se sousedními zeměmi v oblastech ekonomické integrace, migrace, řešení regionálních konfliktů a některých dalších. Za obzvlášť významný pak považovala dokument Evropské komise „*Silná Evropská politika sousedství*“ z prosince 2007, který jako tři hlavní principy spolupráce EU s jejími sousedy vyzdvihl principy spoluvlastnictví, diferenciací a regionální spolupráce.

V oblasti reformy a prohlubování spolupráce s EU postupovala nejrychleji Ukrajina. Mezi nejvýznamnější úspěchy patří zahájení jednání o posílené dohodě o vzájemných vztazích EU-Ukrajina počátkem roku a jejich zdárný průběh. Dalšími úspěchy jsou uzavření dohody o vízové facilitaci pro oblast krátkodobých víz a readmisi a přípravy na zahájení jednání o komplexní dohodě o zóně volného obchodu.

Dohody o vízové facilitaci a readmisi byly sjednány také s Moldavskem. Za výrazný úspěch je možné pokládat dokončení jednání o udělení obchodních preferencí Moldavsku a otevření Společného centra EU pro přijímání vízových žádostí v Kišiněvě. Zvláštní představitel EU P. Semneby nadále pokračoval ve své činnosti v zemích jižního Kavkazu, kde se i přes složitou situaci podařilo dosáhnout významného pokroku v implementaci Akčních plánů.

V listopadu 2007 proběhla návštěva H. Schmidové ze sekretariátu J. Solany v Bělorusku. Návštěva dala impuls k nové debatě o přístupu EU k této zemi, jejíž nedemokratický režim zatím neumožňuje běžnou spolupráci obou stran. Evropská unie stanovila pro zahájení takové spolupráce dvanáct podmínek. Do doby jejich splnění hledá Unie možnosti, jak přispět k rozvoji Běloruska prostřednictvím podpory občanské společnosti. Koncem roku Evropská komise po dlouhém vyjednávání uzavřela s Běloruskem dohodu o otevření své delegace v Minsku.

Vztahy s Ruskem, které jsou upraveny rámcem Partnerství a spolupráce, byly nadále ovlivňovány snahami Ruska o vymezení jeho vedoucí role na mezinárodní scéně. Rusko pokračovalo ve svém úsilí o prosazování svých zájmů prostřednictvím bilaterálních jednání s členskými státy EU. Ani summity EU-Rusko v Samaře a Mafře nepřinesly posun v zablokovaných jednáních o nové dohodě o vzájemných vztazích a Rusko nadále odmítalo jakákoliv substantivní jednání o stavu lidských práv v zemi.

Rok 2007 byl významný pro vývoj vztahů mezi EU a státy Střední Asie. Evropská rada přijala v červnu 2007 Strategii EU pro Střední Asii, jejímž cílem je zastřešit aktivity EU a členských států v regionu, určit priority působení a prosadit větší viditelnost EU ve Střední Asii. Během německého předsednictví proběhla dvě setkání s představiteli Střední Asie ve formátu trojky ministrů zahraničních věcí: v Astaně dne 28. 3. 2007 a v Berlíně dne 30. 6. 2007. Během portugalského předsednictví navštívila trojka EU čtyři z pěti zemí Střední Asie, aby prodiskutovala s místními představiteli implementaci Strategie a aby bylo možné určit prioritní projekty pro každou zemi.

Česká republika se po celé sledované období podílela na utváření Strategie pro Střední Asii. V souvislosti s její implementací proběhlo dne 13.12.2007 v Bruselu neformální koordinační setkání donorů, které iniciovala ČR s podporou ostatních států Visegrádské spolupráce.

Mezi EU a Uzbekistánem došlo ve sledovaném období k postupnému zesílení kontaktů; problémy spojené s lidskoprávní situací však přetrvávají. V dubnu 2007 proběhlo v Taškentu druhé setkání expertů k „andžanským událostem“. V květnu se uskutečnilo první kolo lidskoprávního dialogu rovněž v Taškentu. Ve věci sankcí EU proti Uzbekistánu obnovila Rada EU dne 14. 5. 2007 na dalších šest měsíců vízové restriktce týkající se osmi osob. Dne 15. 10. 2007 rozhodla Rada obnovit zbraňové embargo na dalších dvanáct měsíců

i vízové restriktce. Rada zároveň rozhodla odložit implementaci vízových restriktcí po dobu šesti měsíců, aby motivovala Uzbekistán ke zlepšení lidskoprávní situace. Česká republika v druhé polovině roku 2007 vykonávala místní předsednictví EU v Uzbekistánu.

V otázce blízkovýchodního mírového procesu pokračovala spolupráce EU s partnery v rámci Kvartetu. Kvartet prokázal svoje odhodlání řešit problémy na Blízkém východě jmenováním zvláštního představitele, kterým se stal T. Blair. Evropská unie se aktivně podílela na konferenci v Annapolis konané 27. 11. 2007, která vyústila v podepsání společného prohlášení prezidenta M. Abbáse a premiéra E. Olmerta o zahájení jednání vedoucích k uzavření mírové dohody před koncem roku 2008. Evropská unie byla významným účastníkem i na následné Mezinárodní donorské konferenci v Paříži 17. 12. 2007, která vyústila v příslib částky 7,4 mld. USD na podporu budování budoucího palestinského státu. Kritická humanitární situace v Gaze vedla EU k zesílenému úsilí v oblasti humanitární pomoci. Rada EU schválila na svém ministerském zasedání v listopadu strategický dokument k budování míru na Blízkém východě. V závěru roku bylo dosaženo dohody s izraelskými úřady o akreditační proceduře mise EUPOL COPPS, jejímž cílem je posilování kapacit palestinských bezpečnostních složek v oblasti udržování pořádku.

Rok 2007 byl příznačný rovněž zvýšeným zapojením arabských států do blízkovýchodního mírového procesu. Delegace Ligy arabských států (LAS) se zúčastnila zasedání Rady ministrů 14. 5. 2007, kde prezentovala Arabskou mírovou iniciativu, která byla vyhlášena na předcházejícím summitu LAS v Rijádu. Také konference v Annapolis se zúčastnil značný počet arabských partnerů.

V Libanonu pokračovala institucionální krize. Evropská unie podporovala nadále suverenitu, nezávislost, jednotu a stabilitu libanonského státu v souladu s rezolucemi RB OSN 1559, 1680, 1701 a 1757. Evropská unie potvrdila svoji roli hlavního donora Libanonu v rámci konference Paříž III, kde přísliby členských států EU tvořily 40 % částky přislíbené libanonské vládě na implementaci ekonomických a sociálních reforem. Členské státy EU jsou rovněž hlavními přispěvateli do mise UNIFIL, kterou lze hodnotit za rok 2007 i přes některé incidenty jako úspěšnou. Evropská unie aktivně podpořila zřízení Zvláštního tribunálu OSN pro Libanon, který bude umístěn na území Nizozemska.

Evropská unie se aktivně účastnila přípravného procesu Mezinárodního kompaktu s Irákem (*International Compact with Iraq, ICI*), který byl spuštěn v květnu 2007. Kompakt

zakotvuje podporu mezinárodního společenství pro implementaci závazků irácké vlády v ekonomické, politické a bezpečnostní oblasti. Evropská unie se rovněž aktivně zapojila do dialogu na úrovni sousedních zemí Iráku a pokračovala v dialogu se státy regionu za účelem posílení snah o stabilizaci Iráku. Pokračovala práce mise EUJUST LEX, jejímž úkolem je podpora zlepšování kapacit policejního a soudního sektoru. Styčná kancelář mise EUJUST LEX byla v roce 2007 obsazena dvěma příslušníky Policie ČR. V roce 2007 proběhla dvě kola vyjednávání o Dohodě o obchodu a spolupráci, která by měla být smluvním základem vztahů EU-Irák a měla by podpořit integraci Iráku do mezinárodního hospodářského systému.

Vztahy EU s Íránem byly nadále poznamenány nedostatečným pokrokem v otázkách důvěryhodnosti íránského jaderného programu, podpory terorismu a jeho role v regionu, a to zejména blízkovýchodním mírovém procesu. Prioritou EU byla situace v oblasti lidských práv v Íránu, která se dle názoru EU zhoršila. Dialog EU-Írán o lidských právech se ani v roce 2007 nepodařilo uskutečnit. V otázce jaderného programu podporovala EU aplikaci sankčního režimu a přijetí další rezoluce RB OSN, přičemž nicméně stále vyvíjela snahy o dosažení diplomatického řešení.

Oblast Afriky byla důležitým tématem v průběhu celého roku s ohledem na druhý summit EU-Afrika (Lisabon, 7.-9. 12. 2007). Summit byl hodnocen jako velmi úspěšný a jeho výsledkem je schválení dvou důležitých dokumentů: *Společné strategie EU-Afrika* a *Akčního plánu*, který má zajistit implementaci ambiciózního programu spolupráce mezi oběma kontinenty.

Evropská unie se věnovala v rámci Afriky především aktuálním krizovým oblastem a probíhajícím transformačním procesům. Centrem pozornosti a aktivit EU zůstal region Velkých afrických jezer, zejména konflikt na východě Demokratické republiky Kongo (DRK). Dne 1. 7. 2007 zahájila činnost integrovaná mise EUPOL RD Congo, která má za úkol podporovat vládu DRK v reformě policejního sektoru. Práce mise EUSEC RD Congo, jejímž cílem je podpora reformy bezpečnostního sektoru, pokračovala v průběhu celého roku. Obě mise úzce spolupracují.

Evropská unie pokračovala ve svém angažmá v konfliktu v Súdánu/Dárfúru prostřednictvím podpory mediačního úsilí OSN a AU a apelování na všechny strany, aby hledaly řešení politickou cestou. Súdánská vláda ustoupila tlaku EU a mezinárodního společenství, a mohly tak být zahájeny práce na transformaci mise AMIS v Dárfúru na

hybridní misi UNAMID pod vedením OSN a AU. Zvláštní představitel EU pro Súdán cestoval pravidelně do regionu, kde vedl dialog se všemi aktéry relevantními pro krizi v Dárfúru i pro řešení implementace mírové dohody mezi severem a jihem Súdánu (CPA). Vzhledem k pokračující nestabilitě v hraničních regionech s Čadem a Středoafričké republiky přijala Rada EU v říjnu 2007 Společnou akci pro vyslání vojenské ESDP mise EUFOR Tchad/RCA do těchto regionů.

Evropská unie se dále zabývala zlepšováním politické, bezpečnostní a humanitární situace v Somálsku. Evropská unie uvítala pozitivní vývoj, zejména uskutečnění Národního usmiřovacího kongresu v létě 2007 a jmenování nového premiéra. EU podporovala misi Africké unie AMISOM, jejíž posílení je nezbytným předpokladem pro odchod etiopských vojsk ze země.

V rámci západní Afriky byly s Togem po uskutečnění voleb ukončeny konzultace dle čl. 96 Dohody s Cotonou a byl zahájen normální politický dialog. V Nigérii proběhly volby za účasti volební monitorovací mise EU. Evropská unie podporovala organizaci voleb rovněž v Pobřeží slonoviny, kde proces implementace Dohody z Ouagadougou probíhá jen velmi pomalu. EU vyvíjí značné úsilí v Guineji Bissau na podporu vládního záměru provést reformu bezpečnostního sektoru. Komplementárně k prostředkům poskytovaným z Evropského rozvojového fondu a Instrumentu stability se připravuje civilní ESDP mise s úkolem poskytovat expertizu a pomoc při provádění reformy bezpečnostního sektoru.

Členství v Evropské unii napomohlo dlouhodobé snaze České republiky posílit její asijskou politiku, a to například i díky vstupu do sdružení ASEM (formálně institucionalizovaný dialog mezi Evropou a Asií, založený v 90. letech). Ačkoliv ani v roce 2007 nepatřil asijský region k významným prioritám EU, a to i přes velké úsilí německého předsednictví o změnu tohoto trendu, došlo i přesto k posílení kontaktů a řadě jednání na vysoké úrovni. Během německého předsednictví se uskutečnila dvě fóra ministrů zahraničních věcí EU s partnery z ASEAN (Norimberk, 14.-15.3.2007) a ASEM (Hamburk, 28.-29.5.2007). Na obou fórech byla ČR zastoupena ministrem zahraničních věcí K. Schwarzenbergem a principiálně vystupovala na téma lidských práv v Myanmaru/Barmě. Na summitu EU-ASEAN v Singapuru 22.11.2007, na kterém českou delegaci vedl ministr zahraničí, byl přijat akční plán k implementaci deklarace o posíleném partnerství mezi EU a ASEAN.

V r. 2007 byla zahájena jednání o nové Dohodě o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a ČLR. V otázce zbrojního embarga EU vůči ČLR nadále trvá podmíněnost jeho zrušení zlepšením lidskoprávní situace v zemi. Ke změně nedošlo ani v otázce udělení statusu tržní ekonomiky ČLR.

V kontextu trvalého zhoršování bezpečnostní situace v Afghánistánu EU zahájila v červnu 2007 v této zemi misi ESDP „EUPOL Afghánistán“ na podporu právního státu. Česká republika se této misi aktivně účastní.

Evropská unie reagovala na vlnu represí vojenského režimu v Myanmaru/Barmě vůči mnichům a dalším pokojným obyvatelům země v září 2007 přijetím cílených sankcí vůči představitelům vojenského režimu při současném navýšení humanitární pomoci obyvatelům země. Česká republika tyto kroky aktivně podpořila.

Česká republika v druhé polovině roku 2007 vykonávala místní předsednictví EU v Mongolsku a Singapuru.

V oblasti vztahů s Latinskou Amerikou byl vrcholem historicky první summit EU-Brazílie (Lisabon, 4. 7. 2007), který symbolicky odstartoval počátek strategického partnerství obou stran. V průběhu roku došlo také k zahájení jednání o Asociační dohodě mezi EU a státy Střední Ameriky a také mezi EU a státy Andského společenství.

V červnu 2007 Rada pro všeobecné záležitosti v závěrech ke Kubě konstatovala, že situace na Kubě se v zásadě nezměnila. Evropská unie opětovně vyzvala kubánskou vládu, aby provedla politické a ekonomické reformy, propustila všechny politické vězně a garantovala svobodný přístup k informacím. Došlo rovněž k jednání o tzv. June Measures, restriktivních opatřeních vůči představitelům kubánského režimu. Některé členské státy viděly ve vývoji na Kubě příležitost ke zlepšení vzájemných vztahů a šanci na urychlení transformačního procesu v zemi. Ačkoliv implementace June Measures je již delší dobu pozastavena, zůstávají nadále v platnosti. Během schůzky Trojky EU s ministrem zahraničních věcí Kuby F. Perezem Roquem na okraji zářijového VS OSN se obě strany shodly, že dialog je nutný, ale neustoupily a víceméně zopakovaly své podmínky pro zahájení vzájemné spolupráce.

V listopadu 2007 GAERC projednal závěry ke Kolumbii, ve kterých byla vyjádřena solidarita EU s kolumbijským lidem a vyslovena plná podpora kolumbijské vládě v úsilí o diplomatické řešení vnitřního ozbrojeného konfliktu.

V oblasti lidských práv v roce 2007 EU zvýšila své úsilí v implementaci zásad týkajících se trestu smrti, mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení, zásad týkajících se dětí v ozbrojených konfliktech a ochrany zastánců lidských práv. Stejně jako v předchozích letech byla další prioritou efektivní integrace lidskoprávní tematiky do SZBP. Evropská unie také aktivně přispívala k činnosti Rady OSN pro lidská práva během jejího prvního roku existence. K vyváženosti lidskoprávní politiky EU by měla přispět Agentura pro základní práva, založená v únoru 2007, jejímž primárním cílem je sledovat tuto problematiku v EU a v členských zemích.

Česká republika a Evropská bezpečnostní a obranná politika

V roce 2007 pokračoval rozvoj Evropské bezpečnostní a obranné politiky (*European Security and Defence Policy*, ESDP). Evropská unie zahájila přípravu autonomní vojenské operace v Čadu a ve Středoafričské republice (EUFOR Čad/SAR), zahájila novou civilní misi v Afghánistánu (EUPOL Afghánistán), prodloužila řadu misí stávajících a pokračovala v intenzivní přípravě civilní mise v Kosovu. Byla rovněž zahájena příprava civilní mise v Guineji Bissau. ESDP dále rozvíjela své klíčové koncepty a aktivity ve vojenské i civilní dimenzi, jako jsou koncept *battle groups*, Evropská obranná agentura (*European Defence Agency*, EDA), civilně-vojenská buňka či integrace civilně-vojenských aktivit. Přístup ČR vycházel z předpokladu, že ESDP by měla být komplementární k NATO. Česká republika kladla důraz na rozvoj vojenských i civilních kapacit, které EU potřebuje, aby byla schopna dostát svým ambicím deklarovaným v Evropské bezpečnostní strategii z prosince 2003.

Hlavní partnerskou organizací EU, a to zejm. ve vojenské dimenzi ESDP, zůstávalo NATO. Vztahy EU a NATO nicméně stagnovaly v politické rovině a omezovaly se převážně na praktickou spolupráci. Civilně-vojenská operace ALTHEA v Bosně a Hercegovině, vedená EU od prosince 2004, prověřila mechanismy spolupráce „Berlín plus“, tj. využití prostředků a kapacit NATO pro potřeby EU. Příležitostí k rozvíjení spolupráce obou organizací byla rovněž koordinace jejich příspěvků pro misi Africké unie AMIS II na podporu řešení konfliktu v súdánském Dárfúru (ukončena k 31. 12. 2007). Hlavní výzvu pro politické vztahy EU – NATO měly v r. 2007 představovat civilní mise ESDP v Kosovu a v Afghánistánu.

Zejm. díky výhradám Turecka k jeho pozici v SZBP/ESDP se však nepodařilo uzavřít technické dohody mezi EU a NATO k oběma operacím, což vedlo k další patové situaci ve vztazích EU – NATO.

Kontakty EU a OSN se v roce 2007 soustředily na spolupráci při zvládnání krizí: v červnu 2007 obě organizace schválily Společné prohlášení věnované tomuto tématu. Konkrétní příklady spolupráce EU a OSN v terénu pak představovaly např. příprava vojenské operace EUFOR Čad/Středoafriická republika, spolupráce při převedení operace Africké unie (AU) AMIS II v súdánském Dárfúru pod mandát OSN či příprava civilní mise ESDP v Kosovu, která přebere část pravomocí UNMIK (*United Nations Mission in Kosovo*).

Pokračovala spolupráce EU a Africké unie na úseku ESDP, a to zejména díky podpoře EU misi AMIS II a pomoci při vytváření kapacit AU pro zvládnání krizí.

I v roce 2007 záběr aktivit ESDP přesahoval oblast bezprostředního okolí Evropské unie. Pro ČR nicméně bylo prioritní angažmá na západním Balkáně, Blízkém východě, v Afghánistánu a v postsovětském prostoru. Tyto teritoriální priority byly vodítkem pro rozhodování ČR o zapojení do jednotlivých misí ESDP i pro diskuse a rozhodování o celkovém směřování ESDP a jejích aktivit.

Mise ESDP

V oblasti západního Balkánu pokračovala Evropská unie v roce 2007 ve své dosud nejrozsáhlejší vojenské operaci ALTHEA v Bosně a Hercegovině, zahájené v prosinci 2004 v návaznosti na alianční operaci SFOR. Evropské unii se ve spolupráci s NATO nadále dařilo uvádět do praxe mechanismus „Berlín plus“ a uplatňovat mechanismy civilně-vojenské spolupráce v situaci, kdy v oblasti působí současně i policejní mise EUPM, zvláštní představitel EU a Evropská komise. K hlavním úkolům operace ALTHEA patří zajištění stability a bezpečnosti v zemi, včetně boje proti organizovanému zločinu. S ohledem na pozitivní vývoj bezpečnostní situace v Bosně a Hercegovině došlo v roce 2007 k postupné redukci početního stavu operace. Dne 21. 11. 2007 RB OSN nicméně rozhodla o prodloužení mandátu operace o dalších dvanáct měsíců. Česká republika se na operaci v průběhu roku podílela zejména vysláním vojáků Armády ČR (AČR). V operaci ALTHEA působili do konce června 2007 52 příslušníci AČR. Od července 2007 v souvislosti s redukcí operace došlo ke snížení přítomnosti ČR na čtyři příslušníky AČR, kteří působí na velitelství v Sarajevu.

Evropská unie pokračovala i v policejní misi EUPM v Bosně a Hercegovině, která se zaměřuje zejména na podporu vzniku efektivního multietnického policejního systému v Bosně a Hercegovině prostřednictvím poradenství, výcviku a školení příslušníků policejních složek, jakož i na boj proti organizovanému zločinu. V roce 2007 bylo rozhodnuto o dalším prodloužení mandátu mise, konkrétně do 31. 12. 2009. EUPM se v roce 2007 účastnilo pět policistů z České republiky.

Pokračovala civilní mise v Iráku (EUJUST LEX), zahájená v červenci 2005. Její mandát byl v roce 2007 již podruhé prodloužen, a to do června 2009. Cílem mise je napomoci reformě irácké trestní justice prostřednictvím odborné přípravy vyšších státních úředníků, policistů, soudců, státních zástupců a řídicích pracovníků vězeňské správy. Mise má podobu vzdělávacích kurzů, pořádaných na území členských států EU. V iráckém hlavním městě má mise pouze styčnou kancelář, v níž téměř celý rok 2007 působili jako policejní koordinátoři i dva důstojníci Policie ČR. Další zástupce ČR pracoval jako koordinátor kursů v Bruselu.

V roce 2007 EU reagovala na aktuální politický vývoj na Blízkém východě a částečně přehodnotila svůj postoj k misím ESDP v této oblasti – EUBAM RAFAH a EUPOL COPPS. Na základě rozhodnutí z července 2007 tak došlo k utlumení činnosti civilní mise EU BAM Rafah (zahájena v listopadu 2005) zaměřené na monitoring, verifikaci a hodnocení činnosti palestinské policie a celníků při správě hraničního přechodu mezi Gazou a Egyptem v Rafáhu. Hlavním důvodem utlumení byla dlouhodobá nečinnost mise a uzavření přechodu. Česká republika se mise neúčastní.

Obnovena naopak byla činnost mise EUPOL COPPS, dočasně pozastavená v důsledku volebního vítězství hnutí Hamás. Policejní poradní mise EUPOL COPPS, zahájená v lednu 2006 (mandát do konce roku 2008), se zaměřuje na podporu rozvoje policie na Palestinských územích. Na reaktivaci mise ČR reagovala vysláním tří policejních expertů. V roce 2007 pokračovala debata mezi EU a Izraelem o akreditaci mise. V závěru r. 2007 se výměnou dopisů mezi EU a Izraelem podařilo najít kompromisní modus operandi.

V červenci 2007 byla zahájena civilní mise ESDP v Afghánistánu. Mise nazvaná EUPOL AFGAHNISTAN by měla trvat tři roky. Jejím hlavním zaměřením je policejní reforma na centrální, regionální i provinční úrovni. Spuštění mise bylo doprovázeno řadou komplikací, které vedly k výměně na postu šéfa mise (gen. F. Eichele byl nahrazen svým krajanem J. Scholzem). V závěru r. 2007 se stav podařilo konsolidovat. Mise představuje

čelnou prioritou ČR v oblasti ESDP. Dne 22. 9. 2007 do mise odcestovalo pět českých policistů. Další formou naší podpory je nabídka služeb polní nemocnice AČR pro potřeby mise.

Dne 1. 7. 2007 byla zahájena civilní mise EUPOL RD Kongo, která navázala na misi EUPOL Kinshasa ukončenou k 30. 6. 2007. Úkoly mise jsou pomoc s reformou konžské policie a účast na širší reformě bezpečnostního sektoru. Ve své činnosti pokračovala další civilní mise ESDP v zemi, a to na podporu reformy bezpečnostního sektoru (EUSEC Kongo), zahájená 8. 6. 2005. Česká republika se misí v Demokratické republice Kongo neúčastní

I v roce 2007 byla EU na africkém kontinentě aktivní ve vztahu ke konfliktu v súdánském Dárfúru: až do 31. 12. 2007 pokračovala v asistenční civilně-vojenské podpůrné akci pro misi Africké unie AMIS II (*AMIS EU Supporting Action*), zahájené v červenci 2005. Česká republika se civilně-vojenské podpůrné akce neúčastnila. Situace v Dárfúru byla rovněž jednou z příčin, které v roce 2007 vedly k zahájení přípravy vojenské operace EU v Čadu a Středoafričské republice (EUFOR Čad/SAR), jejímž cílem je zajištění bezpečnosti v oblastech sousedících se západosúdánským regionem Dárfúr.

Mimo rámec ESDP v roce 2007 pokračovala mise EU BAM na moldavsko-ukrajinské hranici. Mise funguje na základě tzv. Mechanismu rychlé reakce Evropské komise za přispění sekundovaných odborníků členských států. K jejím hlavním úkolům patří odborná asistence a poskytování výcviku pohraničnickům a celníkům přímo na hraničních přechodech, posilování integrovaného přístupu ke správě hranic a podpora spolupráce a výměny informací mezi moldavskými a ukrajinskými orgány. V roce 2007 byla ČR v misi zastoupena šesti civilními experty (jednalo se o policisty a celníky).

V roce 2007 pokračovala příprava civilní mise ESDP v Kosovu, jejíž realizaci ČR podporuje a již je připravena se zúčastnit. Přípravou mise se zabýval plánovací tým EUPT Kosovo, v němž byla ČR od září 2007 zastoupena jedním expertem na kontrahované pozici. Mise ESDP v Kosovu převezme část úkolů UNMIK, přičemž se zaměří na oblast policie, spravedlnosti, na celní problematiku a civilní správu.

Kapacity ESDP

V oblasti vojenských kapacit Evropská unie pokračovala v naplňování Rámcového cíle do roku 2010 (*Headline Goal 2010*, HG 2010). V rámci tohoto procesu a na základě

dohodnuté cestovní mapy ke katalogu pokroku proběhla počátkem roku 2007 revize Katalogu sil. V novém Katalogu sil (*Force Catalogue 2007 / FC 27*), zahrnujícím již nové členské státy Bulharsko a Rumunsko, jsou síly a schopnosti, kterými přispěly členské státy, porovnány s požadovanými schopnostmi stanovenými v Katalogu požadavků 2005 (RC 05).

V listopadu 2007 schválila Rada EU Katalog dosaženého pokroku (*Progress Catalogue 2007 / PC07*), jenž mj. poskytuje přehled o nedostatcích v oblasti vojenských kapacit a poukazuje na potenciální rizika operací ESDP.

K významnému pokroku došlo rovněž na úseku vytváření bojových uskupení (*battle groups; BG's*). K 1. 1. 2007 dosáhla EU plné operační schopnosti vést dvě operace rychlé reakce o velikosti bojového uskupení, včetně schopnosti zahájit dvě takové operace téměř současně. Během koordinační konference k bojovým uskupením v říjnu 2007 pak členské země potvrdily své závazky až do prvního pololetí 2010.

V období od ledna 2007 bylo dosaženo významného pokroku zejména při dokončování rámcové struktury společného česko – slovenského bojového uskupení. Mj. výrazně pokročila jednání v oblasti velení a řízení. Při jednáních se zástupci operačního velitelství v Postupimi (SRN) byly vyjednány modalities poskytnutí tohoto velitelského stupně ve prospěch společného česko-slovenského bojového uskupení a byl zahájen výběr osob pro toto velitelství.

Evropská obranná agentura (*European Defence Agency, EDA*) se ve třetím roce své existence prezentovala jako zcela efektivní instrument schopný rozvíjet nové strategie i specifické projekty v rámci plnění aktuálních i dlouhodobých cílů. Na podzim 2007 došlo ke změně ve vedení EDA a jejím novým vedoucím se stal A. Weis.

Podobně jako v minulých letech se nepodařilo překonat rozpory mezi jednotlivými členskými státy a dosáhnout uspokojivé dohody o stanovení tříletého finančního rámce. Rada tedy přijala rozpočet EDA opět pouze na následující rok (tj. 2008).

K 1. 1. 2007 dosáhlo operační schopnosti Operační centrum (*Operations Centre*), které bylo poprvé aktivováno během cvičení MILEX 07 v červnu 2007. Operační centrum poskytuje Evropské unii další kapacitu pro plánování a vedení autonomních vojenských operací .

V oblasti civilních kapacit ESDP došlo v roce 2007 k úspěšnému uzavření tzv. Civilního rámcového cíle 2008 (*Civilian Headline Goal*). Finální zprávu o naplnění Civilního rámcového cíle schválila Rada ministrů 19. 11. 2007, která rovněž přijala navazující Civilní rámcový cíl 2010 (*Civilian Headline Goal 2010; CHG 2010*). CHG 2010 vychází z dosavadních zkušeností s civilní dimenzí ESDP, zejm. s realizací civilních misí. CHG 2010 se zaměřuje především na kvalitativní zlepšení civilních kapacit, dále na zlepšení jejich dostupnosti, na rozvoj technických i jiných nástrojů potřebných pro realizaci civilních misí (např. v oblasti výměny informací, bezpečnosti misí apod.) a na zlepšení koordinace aktivit uvnitř EU i mimo ni (úsilí o synergické působení civilní a vojenské dimenze ESDP, mezipilířová koordinace v rámci EU, koordinace s aktivitami jiných mezinárodních organizací i s bilaterálními aktivitami členských zemí EU).

Od července 2007 v rámci Generálního sekretariátu Rady působí Útvar pro plánování a vedení civilních operací (*Civilian Planning and Conduct Capability; CPCC*). Jeho úřadující ředitel je současně velitelem civilních operací (*Civilian Operations Commander*).

Česká republika přikládá rozvoji civilní dimenze ESDP značný význam, což se mj. odráží i ve vzrůstajícím počtu expertů, které poskytuje pro účast v civilních misích ESDP. Zatímco v roce 2006 působilo v unijních misích patnáct civilních odborníků z ČR, na konci roku 2007 byli do nich zapojeni již dvacet dva civilní experti. V budoucnosti se očekává další zvyšování tohoto počtu.

2. Česká republika a Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO)

Pro Českou republiku je Severoatlantická aliance základním prvkem euroatlantické bezpečnostní architektury a členství v této organizaci kolektivní obrany je pro Českou republiku primární pro zajištění národní bezpečnosti. Severoatlantická aliance dále z pohledu ČR plní nezastupitelnou roli jako transatlantické konzultační fórum a prostřednictvím svých operací a různých forem partnerské spolupráce projektuje bezpečnost i mimo své geografické hranice.

Z uvedených důvodů je pro ČR bezpečnostní spolupráce s evropskými a severoamerickými zeměmi prostřednictvím členství v NATO jednou z priorit její zahraniční politiky, a to v souladu s Bezpečnostní strategií ČR z roku 2003. Tato premisa zůstala

zachována i v průběhu roku 2007, přestože řada nezávislých komentářů a analýz podezírala českou zahraniční politiku ze záměru změnit bezpečnostní priority v důsledku zapojování ČR do protiraketové obrany. Zahraniční politika ČR však právě naopak bilaterální jednání o zapojení do systému protiraketové obrany považovala za příkladné naplňování ducha Washingtonské smlouvy (konkrétně jejího čl. 3 - „*Aby bylo účinněji dosaženo cílů této smlouvy, budou smluvní strany, jednotlivě i společně, stálou a účinnou svépomocí a vzájemnou výpomocí udržovat a rozvíjet svou individuální i kolektivní schopnost odolat ozbrojenému útoku.*“) a usilovala jak v rámci vyjednávání s USA, tak při diplomatických aktivitách v rámci NATO o co nejužší provázání vývoje a výstavby systémů USA a NATO.

Těžištěm aliančních aktivit v průběhu roku 2007 byly práce na úkolech vytyčených summitem NATO v Rize v listopadu 2006 a příprava summitu v Bukurešti (duben 2008). Práce „od summitu do summitu“ rámovala ministerská zasedání NATO v průběhu roku. Ministři zahraničních věcí NATO se sešli třikrát – v lednu a prosinci v Bruselu a v dubnu na neformálním zasedání v Oslu; vedle toho se ministři zahraničních věcí sešli v červnu s partnerskými zeměmi na neformálním tzv. „EAPC Forum“ v makedonském Ohridu. Ministři obrany NATO se sešli na neformálních zasedáních v únoru v Seville a v říjnu v Noordwijku a na formálním zasedání v červnu v Bruselu.

V roce 2007 bylo rozhodnuto, že další summit Aliance proběhne v dubnu 2008 v Rumunsku, a bylo dosaženo obecného porozumění, že v roce 2009 proběhnou dva summity NATO – první, tzv. „minisummit“ začátkem roku 2009 v Bruselu bude standardní příležitostí pro seznámení se s novým prezidentem USA a jeho administrativou, druhý bude konán u příležitosti 60. výročí založení NATO ve Štrasburku a Kielu. V průběhu jednání v roce 2007 vykryštovala nosná témata summitu v Bukurešti. Vedle rozšiřování NATO, což je téma, které bylo za základní uvažováno dlouhodobě, bylo rozhodnuto, že se summit bude věnovat i dalším otázkám vnějších vztahů, a měl by se tak, co do počtu účastnických států, stát největším summitem NATO v historii. Aliance rozhodla, že hlavy států a vlád by se měly sejít vedle autonomního zasedání NATO v „26“ (resp. ve „26“ + přizvaní kandidáti) i ve formátech EAPC (NATO + partnerské země), NRC (NATO + Rusko), NUC (NATO + Ukrajina) a NATO + ISAF (tedy Aliance + prezident Afghánistánu + země přispívající do operace ISAF + mezivládní organizace, jež se v Afghánistánu angažují (OSN, EU, Světová banka).

Česká republika i v roce 2007 aktivně spoluvytvářela politiku NATO v souladu se svými zahraničněbezpečnostními prioritami, které jsou obsaženy ve strategických dokumentech české zahraniční a bezpečnostní politiky. Česká republika podle svých možností přispívala v duchu spojenecké solidarity ke společné obraně NATO a k dalším bezpečnostním úkolům Aliance, založeným na principu nedělitelnosti bezpečnosti. Její zapojení do aktivit NATO v roce 2007 bylo intenzivní na politické i vojenské rovině. ČR se svými prostředky a kapacitami výrazně zapojila do operací v Kosovu a Afghánistánu a do výcvikové mise v Iráku. Poskytla i příspěvky do rotací NRF. Míra zapojení sil a prostředků Armády ČR do vojenských operací vedených Aliancí v roce 2007 vycházela z politických a bezpečnostních priorit a odpovídala dostupným zdrojům. ČR byla v NATO v politických diskusích v roce 2007 aktivní především v následujících oblastech:

- Protiraketová obrana (*vzhledem k prolínání této alianční politiky s bilaterálními jednáními ČR – USA je problematice dále věnována separátní kapitola*),
- alianční operace a komplexní přístup (*Comprehensive Approach*) k operacím,
- rozšiřování,
- spolupráce s partnerskými zeměmi, zejména zeměmi západního Balkánu a zeměmi aspirujícími na Akční plán členství (Ukrajina, Gruzie),
- spolupráce NATO-Rusko.

Operace a mise NATO

Afghánistán, ISAF

Největší a nejvýznamnější operací Aliance zůstala i v roce 2007 operace ISAF v Afghánistánu. Primárními cíli operace jsou zajištění míru a stability v oblastech působnosti, pomoc při budování afghánského bezpečnostního sektoru a rozšiřování vlivu ústřední afghánské vlády v regionech. ISAF je také příspěvkem Aliance v boji proti mezinárodnímu terorismu.

Po těžkých bojích s Talibanem a taktickém vítězství mezinárodních jednotek na jihu země v druhé polovině roku 2006 byla na jaře 2007 očekávána ofenziva Talibanu. K té však nedošlo a namísto ní přišla ofenziva mezinárodních a afghánských jednotek, která v podobě jednotlivých operací v různých částech země pokračovala po celý rok 2007. Velký počet

ofenzivních operací afghánských a mezinárodních jednotek dokázal držet Taliban pod tlakem. Taliban se i proto v průběhu roku 2007 čím dál častěji uchýloval ke strategii asymetrického boje. Zásadně vzrostl počet sebevražedných útoků a útoků nástražnými výbušnými zařízeními, které byly hlavní příčinou úmrtí vojáků afghánských i mezinárodních sil. Taliban navíc začal mnohem častěji využívat civilní obyvatelstvo jako živé štíty, což mělo za následek zvýšení civilních ztrát. Aliance proto přijala opatření pro co největší omezení počtu těchto případů, včetně následného postupu při vyšetřování incidentů a informování veřejnosti.

Podpora výcviku a vyzbrojování afghánské armády i nadále figurovala mezi klíčovými úkoly ISAF. Vedle významných bilaterálních aktivit (zejm. USA) v tomto směru přispíval ISAF k výcviku afghánské armády prostřednictvím tzv. Operačních výcvikových a styčných týmů (*Operational Mentoring and Liaison Teams, OMLTs*), které však stále nejsou poskytovány v požadovaném počtu. V roce 2007 učinila afghánská armáda viditelné pokroky, jež se projevily mimo jiné v první rozsáhlejší operaci pod afghánským velením, ve které bylo v závěru roku z talibánských rukou osvobozeno jihoafghánské město Musa Qala.

Aliance se v roce 2007 potýkala s některými nenaplněnými vojenskými požadavky mise, zejména chybějícími vrtulníkovými kapacitami, bojovými prapory či Provinčními rekonstrukčními týmy (PRT) v provinciích Day Kundi, Nimroz a Lógar. Dalším problémem pak byla některá omezení pro použití národních kontingentů. (*Pozn.: ČR jako jedna z mála zemí takováto omezení pro své jednotky nedeklarovala.*)

Aliance významně zdokonalila svoje mediální působení v Afghánistánu. Potřebné kapacity pro zkvalitnění strategické komunikace byly definovány a průběžně naplňovány v druhé polovině roku 2007. Příkladem příspěvku ČR v této oblasti byla příprava vyslání pracovníka do aliančního *Media Operations Centre*, k němuž následně došlo v únoru 2008. Významnou součástí mediální kampaně v roce 2008 by se měl stát rovněž Souhrnný strategický politicko-vojenský plán, jehož vypracování zadali ministři obrany na svém zasedání v Noordwijku a který by měl být hotov do summitu v Bukurešti v dubnu 2008.

Česká republika se v rámci ISAF podílela v roce 2007 svým příspěvkem na činnosti německého PRT v provincii Badachšán na severovýchodě země (cca 80 příslušníků Armády ČR). Na mezinárodním letišti v Kábulu (KAIA) působili česká polní nemocnice, lehká chemicko-průzkumná jednotka a specialisté vzdušných sil AČR v celkovém počtu do 100 osob. V období od 1.12.2006 do 31.3.2007 ČR působila v roli vedoucí země pro řízení

a zabezpečení KAIA. Kontingent AČR zde působil v celkovém počtu do 50 osob. Na jihu Afghánistánu v provincii Helmand působila skupina pro speciální operace Vojenské policie v počtu do 35 osob, která v rámci ISAF plnila úkoly ve spolupráci s ozbrojenými silami Velké Británie.

Z důvodu koordinace úsilí a zvýšení viditelnosti české přítomnosti v Afghánistánu ČR již od počátku 2006 uvažovala o vytvoření či převzetí vlastního PRT v Afghánistánu. Původní jednání s Maďarskem o převzetí PRT v provincii Baghlán však v březnu 2007 zkrachovala. Maďarsko navzdory předchozím slibům rozhodlo o pokračování své přítomnosti v Baghlánu, a ČR tak musela hledat alternativní variantu, již se stalo vytvoření PRT v provincii Lógar na východě země. V průběhu roku probíhaly intenzivní přípravy tak, aby český PRT začal fungovat v březnu 2008.

Přesun české pozornosti na Lógar (civilní složka + 200 osob vojenského personálu) v průběhu roku 2007 vedl k ukončení přítomnosti v německém PRT v Badachšánu, nicméně bylo na vnitrostátní úrovni rozhodnuto o zachování přítomnosti na ostatních místech – polní nemocnice na kábulském letišti KAIA a vojenských policistů v provincii Helmand – i v roce 2008 na přibližně stejné úrovni jako v roce 2007. Parlament ČR navíc na návrh Ministerstva obrany ČR rozhodl o možné pomoci Nizozemcům v provincii Uruzgán kontingentem do 80 osob ve druhém pololetí 2008, pokud bude PRT v Lógaru fungovat a AČR bude mít dostatek disponibilních kapacit. V neposlední řadě pak ministerstvo obrany v roce 2007 naplánovalo vyslání 120 příslušníků speciálních sil, a to buď do operace OEF (Trvalá svoboda) nebo ISAF, podle dohody. Toto vyslání však prozatím nebylo schváleno parlamentem.

V listopadu 2007 byly afghánské armádě slavnostně předány první tři z celkem dvanácti vrtulníků, o jejichž darování ČR rozhodla. V průběhu roku 2007 pak ČR poskytla příspěvek 2 mil. Kč do Postoperačního humanitárního fondu, z něhož je financována humanitární pomoc v průběhu a po ukončení bojových operací. V samém závěru roku poskytla ČR dodatečný příspěvek do tohoto fondu ve výši 1 mil. Kč. Zároveň přispěla 2,5 mil. Kč do svěřeneckého fondu pro afghánskou armádu, který je využíván pro financování přepravy darované výzbroje z donorských zemí, jež nejsou schopny přepravu samy hradit, a 0,5 mil. Kč pro *“Trust Fund on Physical Security and Stockpile Management of Ammunition in Afghanistan”* v rámci Afghánského programu spolupráce.

Kosovo, KFOR

Operace mnohonárodních sil KFOR v provincii Kosovo (*Joint Enterprise*) je po ISAF druhou největší operací NATO. Cílem operace je nastolit a udržovat bezpečné prostředí, včetně veřejného pořádku, monitorovat, ověřovat a v případě potřeby i vynucovat dodržování dohod po ustavení mezinárodní správy. Celkem operaci tvoří 16 500 vojáků z členských i partnerských zemí, kteří poskytují podporu i misi OSN v Kosovu (UNMIK). NATO rozhodlo o zachování sil KFOR v nezměněné velikosti i po vyhlášení nezávislosti provincie.

Dne 11. 12. 2007 zahájila Aliance formální vojenské plánování v Kosovu na základě následujících politických předpokladů:

- a) Rezoluce RB OSN 1244 představuje právní mandát pro působení sil KFOR,
- b) operace sil KFOR bude pokračovat na základě současného Operačního plánu a pravidel pro použití síly,
- c) početní stav jednotek KFOR zůstane zachován,
- d) velitel sil KFOR bude mít přístup ke všem současným záložním silám,
- e) přítomnost mezinárodní policie v Kosovu zůstane zachována.

S cílem dosažení připravenosti schválila Aliance politické instrukce pro vojenské orgány NATO týkající se nejhorších možných scénářů. Velitel sil KFOR tedy má dostatečný mandát reagovat na drtivou většinu eventualit vývoje v Kosovu. Severoatlantická rada je navíc kdykoli připravena poskytnout vojenským orgánům další dodatečné instrukce.

Český kontingent je součástí Mnohonárodního úkolového uskupení Střed (*Multinational Task Force-Centre, MNTF-C*) na základně Šajkovac společně s kontingenty Finska, Lotyšska, Slovenska, Irska a Švédska. V současné době působí v silách KFOR cca 430 příslušníků AČR. Na období parlamentních a lokálních voleb byla do Kosova vyslána záložní rota, která se vrátila 16. 12. 2007 (116 vojáků). Tato záložní rota je schopna být vyslána k nasazení v případě potřeby během pěti až sedmi dní.

Hlavní prvek kontingentu AČR, kterým je mechanizovaná rota, plnil úkoly spočívající především v monitorování kosovsko–srbské „administrativní“ hranice a ochraně národnostních menšin a kulturních památek; asistoval rovněž při udržování právního řádu a občanské poslušnosti. V Kosovu působila také posádka pilotů vrtulníků na devítiměsíční misi od března do prosince 2007. Piloti zajišťovali přepravu osob a materiálu pro velitelství mezinárodních sil KFOR a byli využiti i pro průzkumné a humanitární lety.

Irák

V roce 2007 pokračovala alianční výcviková mise v Iráku (NTM-I), zahájená na základě rozhodnutí summitu NATO v Istanbulu v roce 2004, která plnila úkoly podle stanoveného harmonogramu a i přes složitou bezpečnostní situaci v Iráku pokračovala ve vzdělávacích a výcvikových programech. Důležitým posunem byl přechod mise na mentoring, což znamená pouhý dohled nad prováděním výuky, kterou byli Iráčané již schopni zajišťovat sami. Další důležitou událostí bylo říjnové zahájení „gendarmerie“ výcviku irácké policie pod vedením Itálie. V listopadu 2007 Itálie předložila návrh širší a strukturovanější spolupráce NATO s Irákem jdoucí nad rámec NTM-I a zahrnující mj. otázky reformy obranného sektoru, civilní kontroly ozbrojených sil či otevření některých nástrojů spolupráce přístupných současným partnerským zemím. Návrh se setkal s kladnou odezvou spojenců a je v Alianci dále rozpracováván. Financování NTM-I pokračovalo formou Trust fundů. Za ČR působí v NTM-I tři vojenští instruktoři.

(Pozn: V této kapitole pro lepší kohezi informací přikládáme dále i informace o koaliční operaci v Iráku, byť nejde o alianční operaci.)

Mezinárodní společenství se podílí na stabilizaci a demokratizaci Iráku na základě rozhodnutí RB OSN. Od března 2003, kdy byla zahájena operace Irácká svoboda (Iraqi Freedom – ukončena v květnu 2003), působí v Iráku koalice Mnohonárodních sil (Multinational Forces; MNF-I). Současnými hlavními úkoly MNF-I jsou stabilizace bezpečnostní situace a obnova bezpečnostního sektoru a základních správních funkcí země.

V souladu s usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR z prosince 2006 a usnesením Senátu Parlamentu ČR z listopadu 2006 bylo zapojení sil a prostředků AČR v rámci mnohonárodních opatření v Irácké republice v roce 2007, stejně jako v předchozím roce, stanoveno v počtu do 100 osob. Kontingent AČR působil v rámci Mnohonárodní divize Jihovýchod (MND-SE) pod velením Velké Británie a byl dislokován na britské základně na letišti v Basře. Hlavní úkol kontingentu, který z podstatné části tvořily dvě mechanizované čety, spočíval ve střežení vstupů a vjezdů do základny.

Další působení AČR bylo koncem roku 2007 konzultováno s Velkou Británií a stávající mandát působení byl v závěru roku Parlamentem ČR stanoven do poloviny roku 2008. Poté by mělo dojít ke snížení počtu vojáků v Iráku a změně mise na výcvikovou. O přesné dislokaci a úkolu se na přelomu let 2007/2008 vedla intenzivní jednání. Změnu úrovně české

přítomnosti je třeba chápat v kontextu měnících se potřeb v Iráku i nárůstu aktivit AČR jinde, zejména v Afghánistánu.

Podpora operací Africké unie v Africe (Súdán, Somálsko)

Na základě žádosti Africké unie (AU) pomáhalo NATO od července 2005 do konce roku 2007 při provádění mírové mise AU na území Súdánu (AMIS). Byla to historicky první mise na africkém kontinentu, které se NATO účastnilo. Mise AMIS v provincii Dárfúr měla pomoci ukončit boje a tamní násilí a AU tímto krokem demonstrovala úsilí angažovat se plně na svém kontinentu a vyřešit dlouhotrvající krize. NATO, OSN i EU ji v tomto úsilí plně podpořily a nabídly pomoc. AU se posléze obrátila na NATO se žádostí o logistickou podporu. Při té příležitosti uskutečnil předseda Komise AU svou návštěvu Severoatlantické rady, která byla vůbec první tohoto druhu.

NATO poskytlo přepravní kapacity a zdroje a pomáhalo při výcviku vojáků. Asistence NATO sahala i do oblastí strategického a operačního rozmístění vojsk. Co se týče konkrétní spolupráce, nabídlo NATO k dispozici letadla, která pomohla v transportu vojsk a civilních policejních složek. Letecká podpora mise byla poskytnuta společně s Evropskou unií, tudíž došlo i ke koordinaci mezi oběma organizacemi. Od začátku mise v červnu 2005 pomohli letečtí koordinátoři NATO a EU přepravit 37 000 vojáků, příslušníků civilní policie a vojenských pozorovatelů mise AMIS a dalších 32 000 příslušníků afrických vojsk při jejich výměně.

NATO podpořilo misi AMIS i v rámci budování vojenských kapacit. V roce 2005 se podílelo na tréninku vojáků přímo v integrovaném velitelství AU v Addis Abebě, Chartúmu a el-Faširu. Cvičení se zaměřilo na strategickou i operační úroveň plánování, včetně taktik a procedur, které Africká unie mohla v Darfúru plně využít.

Podpora mise AMIS v Darfúru byla úspěšně dokončena k 31. 12. 2007, kdy se započala transformace mise AMIS na společnou misi OSN a AU v Darfúru (UNAMID). AU asistenci NATO velmi ocenila a zdůraznila, že podpory NATO využije i v budoucnu. Jednotky NATO tak ve vztahu k Africké unii potvrdily svoji důvěryhodnost a spolehlivost a prokázaly, že i nasazení na africkém kontinentu může být úspěšné.

NATO v průběhu roku 2007 pozitivně reagovalo na žádost AU ohledně logistické podpory pro misi AU v Somálsku (AMISOM) a poskytnutí výcviku obdobného rozsahu jako

při operaci v Darfúru Africkým pohotovostním silám. Tato pomoc však zatím nebyla realizována z důvodu absence konkrétního požadavku ze strany AU.

V podpoře operací AU se ČR svými prostředky neúčastnila, nicméně na politické rovině s nimi souhlasila.

Operace Active Endeavour

Operace Active Endeavour (OAE) ve Středozemním moři byla zahájena v roce 2001 jako alianční odpověď na teroristické útoky z 11. 9. 2001. Jde o jedinou alianční operaci vedenou podle čl. 5 Washingtonské smlouvy. Alianční středomořská flotila má v rámci operace za úkol monitorovat, nalodovat a prohlížet lodě, které proplovají Gibraltarskou úžinou a Středozemním mořem a které jsou podezřelé ze spolupráce s teroristy – např. pro ně pašují osoby, zbraně, nebezpečné náklady, peníze apod. Operace pokračovala i v roce 2007.

Řada nealiančních zemí projevila v posledních letech zájem podporovat svými kapacitami OAE. I v roce 2007 (v podobném rozsahu jako v roce 2006) se operace svými kapacitami zúčastnilo Rusko (zapojení lodě „Ladny“, 3.-17.9.2007) a jako druhá partnerská země se do operace zapojila Ukrajina (lodě „Lutsk“, 24.11.-11.12.2007). Na základě výměny dopisů z roku 2006 se v roce 2007 připravovala izraelská účast v podobě spolupráce ve zpravodajské oblasti. Další dopisy o zapojení do operace byly podepsány s Albánií a Gruzii. Diskuse o možné účasti probíhaly s Chorvatskem, Alžírskem, Marokem, Švédskem a Finskem.

V operaci se ČR svými prostředky neúčastnila, nicméně politicky ji podporuje.

Podpora operace EU v Bosně a Hercegovině podle mechanismu Berlín+

NATO v roce 2007 pokračovalo v podpoře operace EU Althea v Bosně a Hercegovině podle mechanismu Berlín+ svými prostředky a kapacitami.

Z důvodu významného snížení vojenské přítomnosti EU v operaci Althea ČR ukončila k 30. 6. 2007 svoji účast v Mnohonárodním úkolovém uskupení Sever (*Multinational Task Force-North, MNTF-N*), kde působila strážní četou v rámci mnohonárodní (česko-estonsko-rakousko-slovenské) strážní roty a zastoupením na velitelství MNTF-N v Tuzle v celkovém

počtu do 50 osob. Po ukončení činnosti v MNTF-N působilo v 2. polovině 2007 na velitelství EUFOR pět důstojníků AČR.

Vnější vztahy NATO

Rozšíření NATO

Rozšíření NATO je strategickou politickou otázkou nejen s dlouhodobým vlivem na schopnost členských států zajistit efektivitu kolektivní bezpečnosti, ale také na formování bezpečnostní a politické role Aliance v globálním měřítku. Summit v Rize v roce 2006 potvrdil politiku otevřených dveří NATO i skutečnost, že rozšíření Aliance má být hlavním tématem summitu v Bukurešti v dubnu 2008. Aliance nicméně opětovně zdůraznila, že bude ochotna přijmout nové členy, jen pokud na to budou připraveni – kandidáti přitom budou hodnoceni individuálně na základě dosažených výsledků.

Postavení kandidátské země (a reálnou nadějí být přizván ke členství v NATO) měly tři země programu Partnerství pro mír sdružené v tzv. Jadranské chartě – Albánie, Chorvatsko a Makedonie/FYROM, které se dlouhodoběji na členství připravovaly v rámci tzv. Akčního plánu členství (*Membership Action Plan, MAP*). V roce 2007 probíhala finalizace jejich příprav na vstup do NATO. Česká republika od svého vstupu do NATO považovala politiku otevřených dveří Aliance za vůdčí princip aliančního příspěvku k odstraňování bariér přetrvávajících z období studené války, a proto podporuje i další vlnu rozšíření NATO o země západního Balkánu. Po vyhodnocení stavu plnění MAP v kombinaci se symbolikou a politickým dopadem rozšíření preferuje přizvání všech tří zemí.

Chorvatsko

Chorvatsko se po celý rok 2007 jevílo jako nejlépe připravené na vstup do NATO. Záhřeb splnil podmínku plné spolupráce s Mezinárodním tribunálem pro bývalou Jugoslávii (ICTY). Spojenci také ocenili vyzrálou chorvatskou demokracii, účast Chorvatska na zahraničních operacích NATO i postupné zvyšování podpory veřejného mínění pro vstup. Chorvatsku bylo doporučeno, aby zvýšilo úsilí v otázkách reformy soudnictví, boje proti korupci a návratu uprchlíků. V operacích NATO je nejvýznamnější účast Chorvatska v ISAF v Afghánistánu, kde mimo jiné spolu s českými kolegy působilo v německém provinčním rekonstrukčním týmu ve Fajzabádu. Chorvatsko působí v řadě uskupení regionální

spolupráce a má ambici působit jako pilíř stability vůči svým sousedům. Podle chorvatského prezidenta S. Mesiče patří členství v NATO k největším prioritám zahraniční politiky Chorvatska.

Makedonie/FYROM

Euroatlantická integrace je vysokou prioritou i pro Makedonii/FYROM. Spojenci ocenili vysokou podporu veřejnosti pro vstup do Aliance, kritizovali však problémy v oblastech soudnictví, zákona o policii a volebního zákona, zaostávání ekonomických reforem a reforem bezpečnostního sektoru. V roce 2007 Makedonie/FYROM deklarovala zájem na dosažení plné profesionalizace armády, restrukturalizace jednotek a zdvojnásobení počtu svých vojáků v zahraničních operacích v roce 2008. V souvislosti na přípravu Makedonie/FYROM na členství v NATO se však se zvýšenou intenzitou rozhořel spor s Řeckem o ústavní název země, kdy Řecko dokonce vyhlásilo připravenost vetovat přizvání Makedonie/FYROM ke členství, nedojde-li k vyřešení problému.

Albánie

Aliance potvrzuje podporu členství Albánie v NATO a oceňuje její účast v aliančních operacích. Podle dosavadního hodnocení vynaložila Albánie velké úsilí v implementaci řady reformních opatření v klíčových oblastech, zejména v obranné reformě, pokračující reformě soudnictví, stejně jako v boji s organizovaným zločinem a korupcí. V reformě soudnictví a volebního systému však Albánie ještě musí výrazněji pokročit. Albánie se v roce 2007 účastnila operací NATO v Afghánistánu, Bosně a Hercegovině a Iráku. Kromě toho působila v operaci EU Althea v Bosně a Hercegovině. Vysoké procento albánského obyvatelstva (90 %) vstup své země do NATO podporuje.

Partnerství pro mír – integrační snahy Ukrajiny a Gruzie

V průběhu roku 2007 vyjádřily výraznější integrační ambice a zájem o získání MAP Ukrajina a Gruzie. Vztah obou zemí k NATO má nyní podobu tzv. Intenzifikovaného dialogu.

Česká republika podporuje začlenění Gruzie i Ukrajiny do MAP. Případný vstup Ukrajiny by měl proběhnout současně se vstupem Gruzie. Oba aspirantské státy současně

musí akceptovat, že vstup do MAP v tuto chvíli v žádném případě neznamená automatické budoucí členství v NATO.

Gruzie

Gruzie je od počátku aktivnější a její administrativa a veřejnost podporují transatlantické směřování země více a konzistentněji než v případě Ukrajiny. To se projevovalo nejen aktivním přístupem k Intenzifikovanému dialogu a snahou plnit cíle reformem v bezpečnostním a obranném sektoru, ale rovněž častějšími konzultacemi se spojenci o záležitostech spojených s nevyřešenými konflikty na gruzínském území a otázkách regionální bezpečnosti. Poměrně uspokojivý dojem z průběhu reformem však do značné míry zastínily intenzivní diskuse spojenců o několika bezpečnostních incidentech s možným podílem Ruské federace. V závěru roku 2007 konfliktní vnitropolitická situace do značné míry poškodila obraz Gruzie v Alianci, a možnost udělení Akčního plánu členství na summitu v Bukurešti tak značně zkomplikovala. ČR se v Alianci připojila ke Skupině nových přátel Gruzie a podílela se na asistenci Gruzii v rámci jejích euroatlantických ambicí. Jedním z konkrétních kroků byl i finanční příspěvek do nově vzniklého světeneckého fondu pro likvidaci raket v Gruzii.

Ukrajina

Vývoj vztahů s Ukrajinou v roce 2007, kdy jsme si připomněli deset let od podpisu Charty zvláštního partnerství, opět do značné míry určovaly složitá vnitropolitická situace a konání předčasných parlamentních voleb. Stagnace v politické rovině však během roku neměla destruktivní vliv na intenzitu vzájemné praktické spolupráce a aktivity v rámci Intenzifikovaného dialogu o otázkách členství a souvisejících reformách. Ukrajina zůstala jedním z partnerů s nejrozvinutější škálou mechanismů pro alianční asistenci v oblasti obranných a bezpečnostních reformem. Důkazem pokroku v této oblasti a zároveň určitým vyjádřením sdílených zájmů i hodnot byl fakt, že Ukrajina jako jediná partnerská země přispěla technikou i personálem do všech velkých aliančních operací.

Po boku Spojenců se Ukrajina účastní operace v Kosovu a poskytuje kapacity strategické letecké přepravy. Podílí se na výcviku iráckých ozbrojených sil v rámci výcvikové mise NATO (NTM-I). Účastní se i alianční námořní protiteroristické operace *Active*

Endeavour a vyslala civilní odborníky do Provinčních rekonstrukčních týmů v rámci mise ISAF v Afghánistánu.

Přes tato pozitiva je však potřeba vnímat, že podpora veřejnosti transatlantickému partnerství je slabá a zejména politické elity nejsou jednotné v otázce rychlosti euroatlantické integrace Ukrajiny. Otázka integrace s NATO pravděpodobně proto nebyla v předvolební kampani před ukrajinskými volbami zmiňovaným tématem. Po volbách nicméně vládu sestavily strany, které mají zájem na užší spolupráci Ukrajiny s NATO, a tak se otázka MAP pro Ukrajinu opět ocitla na pořadu dne.

Česká republika se zapojila do alianční iniciativy na podporu nevládních organizací aktivních na Ukrajině v oblasti veřejné diplomacie a přispěla finančním obnosem na projekt rekvalifikace nadbytečného vojenského personálu.

Partnerství pro mír – země západního Balkánu

Na summitu v Rize pozvala Aliance do programu Partnerství pro mír další tři země západního Balkánu – Černou Horu, Srbsko a Bosnu a Hercegovinu. Tyto země se však ve svých snahách integrovat se do NATO odlišují.

Černá Hora

Černá Hora usiluje o pokrok ve vztazích s NATO a od bukurešťského summitu v dubnu 2008 očekávala zahájení tzv. intenzifikovaného dialogu. V roce 2007 opakovaně deklarovala, že členství v NATO je pro zemi klíčovým strategickým cílem, o čemž svědčí i její aktivity – s NATO mj. zahájila Individuální partnerský akční plán (IPAP).

Bosna a Hercegovina

Bosna a Hercegovina je z těchto tří zemí nejaktivnější. Projevila zájem nejen o Intenzifikovaný dialog, ale i o Akční plán členství (MAP). V roce 2007 přistoupila Bosna a Hercegovina ke Smlouvě o statusu vojsk na jejím území (*Status of Forces Agreement, PfP SOFA*) a připojila se k partnerství pro plánování mírového a revizního procesu (*Partnership for Peace Planning and Review Process, PARP*), jehož cílem je dosažení co nejužší spolupráce se silami Aliance. V roce 2007 bylo rozhodnuto i o zahájení Individuálního partnerského akčního plánu počátkem roku 2008.

Srbsko

Vztahy Srbska a NATO v roce 2007 výrazně ochladly, a to zejména v důsledku situace v Kosovu, v němž Aliance podle Bělehradu vytváří svůj „loutkový stát“. Se Srbskem nicméně nadále probíhala spolupráce v rámci Skupiny pro obranné reformy (*Defense Reform Group, DRG*) se sídlem v Bělehradě, kde se ČR aktivně účastní zejména pracovního stolu č. 3 (vzdělání). Srbsko zatím příliš nevyužívá nástroje Partnerství pro mír, NATO je však připraveno k prohloubení spolupráce, jakmile k tomu bude připraven Bělehrad.

Vztahy NATO-Rusko

Vztahy NATO - Rusko jsou jednou z nejviditelnějších partnerských aktivit NATO. Mezníkem ve vztazích bylo vytvoření Rady NATO – Rusko (*NATO - Russia Council, NRC*) v roce 2002. NRC je nejintenzivněji zasedajícím partnerským formátem NATO, přesto politický dialog nepřináší vždy odpovídající výsledky. V roce 2007 se ve vztahu NATO Rusko objevily další závažné trhliny.

Rostoucí asertivita Ruska, jež se v plném světle projevila v Putinově projevu na bezpečnostní konferenci v Mnichově a v následných konfrontačních krocích, jakými byly kritika a absolutní nesouhlas s nabídkou USA na evropský pilíř protiraketové obrany, moratorium na plnění závazků ze Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách, nekooperativnost v otázce řešení statusu Kosova a ve finále nepřiměřená kritika Aliance jako takové, posílila skepsi řady aliančních zemí ohledně možností prohlubování spolupráce. Byť všechny země stále hovoří o nezbytnosti dobrých politických vztahů, transparentnosti a vstřícnosti, reálně lze pozitivní výsledky spolupráce NATO – Rusko hledat pouze v praktické rovině. Avšak i tato oblast by při větší ruské kooperativnosti mohla být mnohem více a lépe naplněna. Nejvýznamnějším projektem NATO a Ruska je v tuto chvíli Projekt výcviku boje proti drogám pro Afghánistán a země Střední Asie. Ozbrojené síly NATO a Ruska však reálně provádějí jedinou operaci - alianční námořní operaci *Active Endeavour* (přičemž ruská účast se omezuje na nasazení jedné lodě do operace na několik málo týdnů v roce).

Většímu rozvoji aktivit na praktické úrovni dlouho bránila i skutečnost, že Rusko protahovalo proces podpisu a ratifikace Dohody o statusu sil (*Status of Forces Agreement, PfP SOFA*), již Rusko podepsalo v dubnu 2005, avšak federální zákon o její ratifikaci prošel

schválením až v létě 2007. Od 27. 9. 2007 je tak Rusko smluvní stranou Pfp SOFA. Ratifikace neproběhla zcela bez problémů a Rusko k ní připojilo řadu interpretačních poznámek, jejichž charakterem a přípustností se členské země Aliance budou co nejdříve zabývat.

Rusko v roce 2007 využívalo NRC do velké míry k vyjádření svých výhrad vůči protiraketové obraně a Smlouvě o konvenčních ozbrojených silách v Evropě. ČR podpořila konání opakovaných diskusí na půdě NRC na tato témata s cílem hledat řešení prostřednictvím intenzivního politického dialogu. Kvůli protiraketové obraně se mimo jiné dvakrát sešla NRC ve speciálním formátu posíleném o politické a odborné představitele z jednotlivých členských států; ČR při nich reprezentovali vysoce postavení představitelé ministerstva zahraničí a ministerstva obrany. Na otázce pokračování spolupráce NATO-Rusko v protiraketové obraně bojiště (*Theatre Missile Defence*) stálo dlouhou dobu také dokončení plánu práce NRC na rok 2007, protože Rusko chtělo tuto partikulární otázku spíše technického charakteru propojit s diskusí o celém systému protiraketové obrany, a to nejen alianční, nýbrž i národní americké.

Česká republika podporuje úsilí NATO o praktickou a oboustranně výhodnou spolupráci s Ruskou federací, především o pokračování aktivní spolupráce v boji proti terorismu, protiraketové obraně bojiště, realizaci obranných reforem, vedení společných mírových a humanitárních operací a koordinaci civilního nouzového plánování. Zároveň však ČR zdůrazňuje nutnost respektování nezávislosti rozhodovacích procesů Aliance a jejich bezpečnostních zájmů.

Vztahy NATO-EU

Dlouhodobě problematické politické vztahy mezi NATO a EU byly v průběhu roku 2007 dále vyhroceny novou strategií Turecka, které začalo na alianční půdě ještě důsledněji a konzistentněji blokovat veškerá témata a otázky, které by mohly vést k vykročení za formální rámec vztahů NATO-EU definovaných v roce 2003 tzv. Rámcovou dohodou, která rozpracovává i jednotlivé elementy mechanismu Berlín+. Rámcová dohoda vylučuje ze spolupráce NATO a EU dvě unijní země (Kypr a Maltu). Turecká blokáda se postupně projevila v nejrůznějších aliančních tématech dotýkajících se interakce s EU, a to od spolupráce NATO-EU v Afghánistánu či Kosovu přes naplňování v Rize přijatého konceptu Komplexního přístupu (*Comprehensive Approach*) až po podmínky účasti zástupců EU na

aliančním cvičení krizového řízení CMX 2008. Příčinou tvrdšího tureckého přístupu byl nesoulad mezi EU a Tureckem v některých zásadních otázkách (zapojování Turecka do ESDP, řešení kyperské otázky, členské ambice Turecka). Pro posílení své vyjednávací pozice ve vztahu k EU proto Turecko využilo páku, kterou má k dispozici – omezení vztahů NATO a EU. Řešení problému leží mimo dosah české diplomacie i mimo dosah NATO.

Jedinou cestou jsou neformální politický dialog, praktická spolupráce, kontakty byrokracií a tlak vnějších okolností na nutnost spolupracovat (především Kosovo a Afghánistán), avšak i tyto páky ve světle přitvrzení turecké pozice selhávají.

Rada euroatlantického partnerství (EAPC)

Rok 2007 měl být ve znamení naplňování zadání summitu v Rize rozvinout politický a praktický potenciál partnerství. To se však podařilo realizovat pouze částečně. Nejméně znatelný byl posun v rámci nejstaršího a nejvíce propracovaného formátu - PfP/EAPC. Byla sice iniciována nová témata typu naplňování rezoluce RB OSN 1325 o ženách, míru a bezpečnosti či iniciativa proti korupci v obranném sektoru, aktuální politické otázky se však na agendu EAPC nedostaly. Slibný začátek nově zahájeného dialogu o Afghánistánu se skupinou středoasijských zemí naznačil, že trend tematicky orientované regionální diferenciací mezi zeměmi EAPC bude jednou z možných cest kupředu.

Středomořský dialog (MeD)

V roce 2007 se posílená spolupráce v politické rovině mezi aliančními zeměmi a zeměmi MeD projevila zasedáním ministrů obrany v únoru Seville a ministrů zahraničních věcí v prosinci v Bruselu.

V oblasti praktické spolupráce byl v roce 2007 evidentní nárůst akcí v rámci *Mediterranean Dialogue Work Programme (MDWP)*: uskutečnilo se přes 600 aktivit v plánu MDWP. Mezi hlavní oblasti spolupráce patří spolupráce v oblasti vojenské (85 %), boj proti terorismu, civilní a nouzové plánování, civilní krizové řízení a/nebo výuka jazyků.

Zastupitelský úřad ČR v Izraeli zastává od ledna 2007 vedle své bilaterální funkce i funkci kontaktní ambasády NATO - KA (již druhý dvouletý cyklus). Hlavní role kontaktní ambasády spočívá v informování o Alianci prostřednictvím aktivit veřejné diplomacie. Úloha a význam NATO zůstaly stejné, i když lze konstatovat, že s narůstající intenzitou aliančně-

izraelských vztahů a živější vnitroizraelskou diskusí na téma NATO se zvyšuje i význam KA – v roce 2007 se konalo více seminářů, kde vystoupil vedoucí KA NATO; KA uspořádala i více briefingů pro alianční velvyslance i bilaterálních briefingů na nižší úrovni.

Česká republika zdůrazňuje význam pragmatického a flexibilního pojetí MeD, které spočívá v přizpůsobení spolupráce individuálním potřebám jednotlivých partnerů, stejně jako Aliance samotné, a v tomto duchu také ČR v Alianci i jako kontaktní ambasáda NATO v Izraeli v roce 2007 působila.

Istanbulská iniciativa spolupráce (ICI)

Istanbulská iniciativa spolupráce byla i v roce 2007 užitečným formátem pro rozvoj politické a praktické spolupráce zemí Aliance s některými zeměmi Arabského poloostrova, pro něž především je ICI určena. K rozvoji spolupráce přispěla i setkání generálního tajemníka Aliance a jeho zástupce s nejvyššími představiteli Bahrajnu, Kuvajtu a Kataru.

Alianční výcviková iniciativa (NTCI)

Severoatlantická rada na summitu v Rize schválila také tzv. Výcvikovou iniciativu pro země MeD a ICI. Iniciativa má umožnit zemím MeD a ICI přístup k aliančním výcvikovým programům a dle zadání ze summitu v Rize by měla mít dvě fáze: první spočívá v rozšíření účasti partnerských zemí ve stávajících výcvikových a vzdělávacích programech a zařízeních a ve vytvoření fakulty Blízkého východu v rámci *NATO Defense College (NDC)* v Římě; druhá pak výhledově počítá s vytvořením *NATO-MeD/ICI Security Cooperation Center* v regionu MeD/ICI.

První fáze iniciativy byla v roce 2007 v praktické oblasti naplněna; fakulta Blízkého východu s prozatímním názvem *NATO Regional Security Cooperation Courses* má za sebou první kurzy, o které je v zemích MeD/ICI značný zájem.

Výzvy 21. století

Komplexní přístup (Comprehensive Approach, CA)

Komplexní přístup je konceptem plánování a vedení stabilizačních operací NATO, jenž bere v úvahu a využívá celou škálu dostupných nástrojů (tj. nejen pouze vojenské, ale

i civilní) a efektivně koordinuje alianční úsilí s dalšími aktéry působícími v oblasti operace. Na aliančním summitu v Rize v listopadu 2006 byl přijato zadání ukládající vypracovat praktické návrhy, které by uvedly koncept CA do praxe. V průběhu roku 2007 se však tento tzv. „řížský tasking“ nepodařilo naplnit, přestože zmíněné praktické návrhy měly být předloženy a schváleny již na ministerských zasedáních v dubnu a červnu 2007. Příčinami byly zejména blokační strategie Turecka v otázce vztahů NATO-EU (viz výše), jakož i neochota některých spojenců (zejm. Francie, Německo, Belgie) přijmout kompromisní formulace nabízené Tureckem. Listopadová iniciativa Turecka směřovala k separátnímu schválení a implementaci těch návrhů, na kterých existuje shoda. Ačkoli většina spojenců tento postup podpořila, zejména Německo vyslovilo pochybnosti, a následně postup tímto směrem neformálně odmítlo.

Jediným praktickým naplněním CA v roce 2007 tak bylo lednové ministerské zasedání k operaci ISAF, kdy se za jedním stolem sešli nejen zástupci států NATO, Afghánistánu a zemí přispívajících do operace, ale i zástupci organizací, jež v Afghánistánu působí (OSN, EU, Světová banka).

Energetická bezpečnost

V roce 2007 v návaznosti na zadání úkolů na summitu v Rize Aliance jednala o svém možném příspěvku k zajištění alianční energetické bezpečnosti. Bylo rozpracovááno pět navržených oblastí pro alianční politiku v této oblasti (sdílení zpravodajských informací, rozvíjení regionální a mezinárodní spolupráce, podpora při ochraně kritické infrastruktury, projektování stability a podpora při řešení následků mimořádných situací). Práce však komplikovaly a i v budoucnu budou pravděpodobně komplikovat poměrně zásadní rozdíly mezi spojenci v chápání, kde by se Aliance v energetické bezpečnosti profilovat měla a kde ne.

Česká republika hodnotí téma energetické bezpečnosti jako důležité pro budoucnost a považuje je za důležitý element mezinárodní bezpečnosti v širším pojetí. Je přesvědčena, že Aliance má v této problematice přidanou hodnotu.

Kybernetická bezpečnost

Na základě elektronických útoků na Estonsko se Aliance v roce 2007 začala zabývat novým bezpečnostním tématem, a sice kybernetickou bezpečností. V souladu se závěry ze zasedání ministrů obrany v Noordwijku byla na podzim 2007 vypracována alianční politika pro oblast kybernetické obrany, která bude předložena na summitu v Bukurešti. Bylo rozhodnuto o založení tzv. *Cyber Defence Management Authority* jako vrcholného aliančního koordinačního orgánu v této problematice. Aliance zatím nedosáhla stoprocentní shody v odpovědi na otázku, zda může být kybernetický útok ve své extrémní podobě považován za útok podle článku 5 Washingtonské smlouvy.

Posilování role NATO v oblasti odzbrojení a nešíření ZHN

V září 2007 osm aliančních zemí (Belgie, Dánsko, Německo, Maďarsko, Itálie, Nizozemsko, Norsko, Španělsko) předložilo non-paper s názvem *Rising NATO's profile in the field of arms control and disarmament*. Země poukázaly na potřebnost politické debaty na toto téma, a to zejména v kontextu aliančních diskusí k protiraketové obraně a k budoucnosti režimu Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách. Aliance si následně na ministerském zasedání v prosinci vytyčila úkol nalézt do summitu možné oblasti aktivit NATO na poli kontroly odzbrojení.

Ostatní

Prodloužení funkčního období GT NATO

Dne 10. 1. 2007 bylo rozhodnuto o prodloužení mandátu stávajícího generálního tajemníka NATO Jaapa de Hoop Scheffera do jara 2009, tedy o zhruba půldruhého roku. Státy k tomuto rozhodnutí vedl záměr, aby stávající generální tajemník provedl Alianci předpokládaným summitem k 60. výročí NATO.

Úspěšné kandidatury vysokých českých úředníků do struktur NATO

Rok 2007 byl z hlediska umístění seniorních úředníků ČR do vysokých funkcí NATO úspěšný:

1. V listopadu nastoupil do funkce náměstka generálního tajemníka NATO pro obrannou politiku a plánování bývalý ministr obrany ČR J. Šedivý.
2. V dubnu byl do funkce předsedy rozpočtových výborů NATO zvolen bývalý vrchní ředitel sekce ekonomické Ministerstva obrany ČR T. Perutka.

Atlantic Policy Advisory Group

Česká republika v září 2007 uspořádala v Českém Krumlově zasedání Poradní skupiny pro atlantickou politiku NATO (*Atlantic Policy Advisory Group, APAG*). Tento poradní orgán NATO, kterému předsedá náměstek GT pro politické otázky a bezpečnostní politiku, se schází každý rok na úrovni zástupců stálých představitelů při NATO a šéfů bezpečnostních nebo analytických odborů MZV členských zemí a neformálním brainstormingovým způsobem projednává strategické otázky alianční politiky. ČR byla jednou z mála členských zemí, která tuto akci dosud nehostila.

Zasedání APAG se zabývalo zejména hledáním odpovědí na tyto otázky:

1. Afghánistán
2. Vztahy NATO-Rusko
3. Vztahy NATO-EU
4. Bukurešťský summit a další postup
5. Strategická koncepce – potřebuje NATO novou?

Zasedání APAG v Českém Krumlově bylo velmi pozitivně hodnoceno, a to jak z hlediska obsahu diskusí, tak z hlediska organizačního.

Zasedání politických ředitelů ministerstev obrany

Ve dnech 20.-21.9. 2007 zorganizovalo Ministerstvo obrany ČR v Praze zasedání ředitelů pro obrannou politiku aliančních států. Jeho hlavním účelem byla příprava půdy pro zasedání ministrů obrany zemí NATO v nizozemském Noordwijku. Diskuse tematicky pokryla otázky související s aliančními operacemi, obrannou transformací NATO, protiraketovou obranou, partnerskou spoluprací a mezinárodní bezpečností.

Aktivity ČR v oblasti ochrany proti ZHN

Obranná skupina pro proliferaci (Defence Group on Proliferation, DGP)

Česká republika v první polovině roku 2007 pokračovala ve své funkci spolupředsednické země DGP (druhou stálou předsednickou zemí jsou USA). Program českého spolupředsednictví byl ambiciózní, a je proto úspěchem, že se jeho hlavní priority – posilování vnější spolupráce (zejména vztahy NATO-Ukrajina a NATO-EU) v oblasti ochrany před ZHN - podařilo naplnit. Vyvrcholením českého spolupředsednictví bylo v červenci 2007 zorganizování týdenního semináře k problematice hrozeb plynoucích z použití ZHN, včetně praktické ukázky schopností AČR v oblasti ochrany proti ZHN. Seminář proběhl v Praze, praktická ukázka v Liberci. Zastupování ČR v této skupině a její řízení byly v gesci ministerstva obrany.

Centrum excelence pro ochranu proti ZHN ve Vyškově

Česká republika v březnu 2007 získala certifikát pro vytvoření aliančního Centra excelence pro ochranu proti ZHN ve Vyškově. V listopadu 2007 pak otevřením nové budovy pro toto Centrum dosáhla plných operačních schopností.

Cvičení krizového řízení

Téměř každý rok Aliance organizuje cvičení krizového řízení CMX. Pro rok 2007 bylo plánováno druhé společné cvičení NATO a EU (první proběhlo na podzim 2003). Obě organizace bohužel nakonec nenašly vůli na sladění plánovacích procedur, a tak bylo k velkému zklamání rozhodnuto, že se cvičení neuskuteční. Partneri se sešli pouze na společném semináři krizového řízení v Bruselu.

Aliance nicméně pokračuje v zaběhnutých kolejích plánování cvičení krizového řízení a již v průběhu roku 2007 uskutečnila první tři plánovací konference k přípravě CMX 2008 a rozhodla o hrubých rysech cvičení plánovaného na rok 2009.

Protiraketová obrana (MD)

Z hlediska zahraniční bezpečnostní politiky byla pro ČR jednoznačně nejvýznamnějším tématem roku 2007 protiraketová obrana, a to jak bilaterální jednání s USA, tak diskuse o rozvoji aliančního systému.

Jednání s USA

Dne 19. 1. 2007 Spojené státy zaslaly ČR a Polsku diplomatickou nótu, v níž potvrdily záměr požádat obě země o umístění prvků protiraketové obrany na teritoriu těchto zemí – interceptorů v Polsku a radarové stanice v ČR.

V souladu s usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 24. 1. 2007 k „Informaci o žádosti USA na zahájení jednání s ČR o umístění radarové stanice v rámci systému protiraketové obrany na území ČR“ byl ustaven expertní tým MZV ČR a MO ČR pro otázky možného umístění uvedené radarové stanice na území ČR. Vedoucím týmu se stal 1.náměstek ministra zahraničních věcí. Za MO ČR tým vede 1. náměstek ministra obrany. Tým byl utvořen z expertů MZV ČR, MO ČR a dalších orgánů státní správy. Primárním úkolem týmu je připravovat vyjednávací pozice ČR a vypracovávat odborná stanoviska k jednotlivým aspektům záměru zapojení ČR do projektu US MD.

Expertní tým připravil odpověď ČR na americkou nótu s cílem vytvořit dobrá východiska pro další vyjednávání. Odpověď v podobě diplomatické noty byla 28.3.2007 schválena Vládou ČR a tentýž den předána americké straně. Výměnou diplomatických nót mohly expertní týmy USA a ČR zahájit vyjednávání o právně závazných smlouvách.

Bylo rozhodnuto, že potenciální zapojení ČR do projektu protiraketové obrany bude řešeno především dvěma hlavními smluvními dokumenty, jež budou schvalovat obě komory Parlamentu ČR a ratifikovat prezident:

1. Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zřízení radarové stanice protiraketové obrany Spojených států v České republice, která bude řešit politické a základní technické otázky zapojení ČR do projektu, a
2. Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o statusu ozbrojených sil Spojených států přítomných na území České republiky, jež bude tvořit nastavbu na multilaterální NATO smlouvu o statusu sil (NATO SOFA), jíž jsou oba státy signatáři.

Samotná vyjednávání byla započata v dubnu 2007, probíhala po celý rok 2007 a jejich ukončení lze očekávat na jaře 2008. Česká strana při vyjednávání vycházela ze Směrnic schválených Bezpečnostní radou státu, jež stanovily negociačnímu týmu mandát a vyjednávací pozice.

Dne 3. 7. 2007 vzala Bezpečnostní rada státu na základě analýzy zpracované Ministerstvem obrany ČR na vědomí, že navrženou lokalitou pro případné umístění radarové stanice bude kóta 718,8, vzdálená asi 2 km severovýchodně od obce Míšov. Jedná se o prostor Vojenského újezdu Brdy.

Strany byly vedeny následujícími hrubými časovými horizonty: v případě podpisu a ratifikace smluv oběma státy by samotná stavba radaru probíhala v letech 2009 – 2011. V letech 2011-2012 by byly provedeny testy a radar by mohl být rokem 2013 uveden do provozu.

Vzhledem ke strategickému významu probíhajících jednání o možném umístění radaru protiraketové obrany USA v České republice došlo ke zintenzivnění kontaktů mezi oběma zeměmi. Vedle pravidelných česko-amerických konzultací k vyjednávání smluv o umístění radarové základny na území ČR se protiraketová obrana stala jedním z hlavních témat jednání na nejvyšší úrovni – při návštěvě prezidenta V. Klause v USA v březnu 2007 a prezidenta USA G. Bushe v ČR v červnu 2007 či ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga v USA v dubnu 2007. Kromě prezidenta Bushe navštívili v roce 2007 Prahu i ministr obrany USA R. Gates, ředitel Agentury pro protiraketovou obranu, generál H. Obering, delegace Kongresu USA pod vedením předsedkyně podvýboru pro strategické síly sněmovního výboru pro obranu E. Tauscher a řada dalších vysokých představitelů.

Česká republika od počátku kladla primární důraz na transparentnost a prohloubení spolupráce se všemi partnery zapojenými do systému protiraketové obrany. Z tohoto hlediska byla velice užitečná bilaterální jednání jak se zeměmi zapojenými do amerického systému protiraketové obrany (Dánsko, Velká Británie, Polsko), tak i se zeměmi, které tradičně v různé míře prezentují své výhrady evropskému pilíři US MD (Norsko, Německo, Francie, Rakousko). Intenzivní dialog a výměna zkušeností probíhaly v roce 2007 zejména s Polskem, a to na všech politických úrovních, byť se negociační postup a smluvní architektura obou zemí liší.

Vzhledem k silné opozici vůči US MD ze strany Ruska Česká republika pozorně sledovala americký dialog s Ruskou federací a ocenila konstruktivní přístup USA k zapojení Ruska do MD. Bohužel, Ruská federace zvolila v otázce MD spíše konfrontační než kooperativní přístup, což nepochybně negativně ovlivnilo diskuse o systému nejen na bilaterální rovině, nýbrž i v rámci NATO a ve vztahu k některým třetím zemím.

Česká republika vidí v potenciálním zapojení do US MD nejen strategická a vojenská pozitiva, nýbrž předpokládá i pozitivní ekonomický dopad, a to zejména díky zjednodušenému přístupu českých firem a výzkumných institucí k americkým zbrojním zakázkám. Jednání s USA v roce 2007 se proto týkala i této oblasti.

Jednání o systému NATO MD

Summit NATO konaný v listopadu 2006 v Rize schválil Studii proveditelnosti MD, kterou zadal summit NATO v Praze v roce 2002 a která deklarovala technickou proveditelnost alianční protiraketové obrany. V Rize spojenci schválili řadu úkolů k další práci na protiraketové obraně, včetně aktualizace aliančního hodnocení hrozeb plynoucích z možného útoku balistickými raketami.

V září 2007 byla schválena aktualizace dokumentu z roku 2004 definujícího rizika a hrozby plynoucí pro Alianci z balistických raket, která potvrdila, že ohrožení aliančního teritoria se nesnížilo; v důsledku proliferační zbraňových technologií je tomu právě naopak.

Po oslovení ČR a Polska ze strany USA v lednu 2007 bylo zřejmé, že práce podle zadání z Rigy musí být modifikována tak, aby v případě pozitivního vývoje bilaterálních jednání a z nich plynoucího umístění tzv. evropského pilíře US MD Aliance tuto skutečnost mohla plně využít.

Česká diplomacie se proto v průběhu celého roku 2007 soustředila jak na multilaterální rovině v NATO, tak na bilaterální rovině s USA na nalezení způsobu vhodného propojení jednání o obou systémech, jež jsou v tuto chvíli v diametrálně odlišných fázích realizace.

Úspěchem byly výsledky zasedání ministrů obrany NATO v červnu 2007 v Bruselu, kde došlo k modifikaci zadání z Rigy tím způsobem, že veškeré další práce na rozvíjení aliančního systému mají brát do úvahy potenciální existenci evropského pilíře US MD. Na těchto modifikovaných zadáních pak Aliance stavěla při přípravě vstupů pro rozhodování

hlav států a vlád na summitu v Bukurešti, jakkoliv musela překonávat některé limity technického, spíše však politického charakteru.

Aliance zejména provedla analýzy, v nichž potvrdila významný přínos evropského pilíře US MD k bezpečnosti Evropy a jeho propojitelnost s alianční architekturou protiraketové obrany. Od summitu v Bukurešti proto česká diplomacie očekává (a považovala by to za úspěšné vyvrcholení snah celého roku 2007 v této otázce):

1. potvrzení růstu raketových hrozeb,
2. potvrzení, že evropský pilíř US MD přispěje k obraně Evropy proti raketové hrozbě,
3. potvrzení možného budoucího propojení obou systémů,
4. zprávu, z níž by vyplynulo, co je potřeba ještě udělat, aby byla proti útokům balistickými raketami chráněna celá Evropa, tedy jaké jsou možnosti a podmínky zapojení alianční MD, resp. potvrzení, že Aliance bude v další práci vedena principem nedělitelnosti bezpečnosti svých členů, a tedy zajištěním toho, že nebudou existovat diametrální odlišnosti v ochraně jednotlivých členských zemí proti možnému útoku balistickými raketami.

3. Česká republika a regionální spolupráce

Visegrádská spolupráce

Formát V4 se vyprofiloval v přirozenou a respektovanou formu regionální politiky ve střední Evropě. Od vstupu visegrádských zemí do Evropské unie tvoří unijní záležitosti integrální součást společné agendy. Kromě vzájemného sblížení zemí regionu přispívá V4 rovněž k formování politiky EU i k zvyšování prestiže EU ve svých členských zemích i obecně. Programy jednotlivých předsednictví Visegrádské skupiny korespondují s prioritami předsednictví v Radě EU, předsedové vlád předsednických zemí EU bývají hosty summitů předsedů vlád zemí V4. V roce 2007 se červnového summitu předsedů vlád zemí V4 zúčastnili portugalský - a prosincového summitu V4 slovinský předseda vlády. Země V4 průběžně deklarují svou podporu rozšiřování EU, a to zejména o země západního Balkánu. Visegrádská skupina vnímá proces rozšiřování EU jako nástroj upevňování stability v Evropě a posilování váhy EU ve světě, proto by měl podle jejího názoru zůstat i nadále otevřený.

Kandidátským a potenciálně kandidátským zemím poskytují země V4 na základě vlastních zkušeností s transformačním a přístupovým procesem vedle politické podpory také technickou podporu v podobě předávání „know-how“.

V oblasti aktuální problematiky EU se v průběhu roku 2007 mj. zintenzivnilo konzultování stanovisek a výměny zkušeností mezi experty Stálých zastoupení zemí V4 v Bruselu, průběžně je projednávána agenda COEST, COTRA a COASI, zástupci V4 se scházejí k projednávání reformy Společné zemědělské politiky, podpory východní dimenze ENP, při diskutování spolupráce v celní oblasti nebo k problematice šíření demokracie a usnadnění vízového režimu pro občany Běloruska. V této záležitosti hledá V4 uvnitř EU technické možnosti k návrhu na snížení poplatků za víza pro občany Běloruska jako jednostranného opatření zemí Schengenského prostoru. ČR předložila návrh strategie politiky vůči zemím východní Evropy s cílem získat v rámci EU silnější pozici pro rozvoj spolupráce se zeměmi tohoto regionu a dosažení co nejširší podpory pro iniciativu napříč EU. Na základě koordinovaných aktivit V4 na posílení východní dimenze ENP byla v orgánech EU prezentována jako společná následující vystoupení V4:

- The Visegrad Group contribution to the discussion on the strengthening of the European Neighbourhood Policy (via COREU a Gymnich, Brémy, březen 2007);
- The Visegrad Group position paper on Governance Facility and Neighbourhood Investment Fund (COEST, Brusel, duben 2007);
- Joint Statement ze setkání ministrů ZV zemí V4 a Moldavska (říjen 2007, Štířín, ČR);
- Joint Political Statement of the Visegrad Group on the Strengthening of the European Neighbourhood Policy (GAERC, Brusel, listopad 2007).

Mezi systematicky sledovaná aktuální témata patřila v uplynulém roce dále problematika přistoupení zemí V4 k Schengenu. Země V4 vyjádřily v prosinci 2007 společné poděkování portugalskému předsednictví v Radě EU za podporu a pomoc zejména při zprovoznění Schengenského informačního systému.

Setkání předsedů vlád zemí V4 a Beneluxu v červnu 2007 potvrdilo tradici dlouhodobé spolupráce obou regionálních uskupení a v průběhu slovenského a českého předsednictví v uplynulém roce se V4 dále otevřela kontaktům s dalšími subjekty. Posílenou

spolupráci V4 a baltských států na expertní úrovni potvrdila schůzka předsedů vlád zemí V4 a baltských států (B3) na okraj prosincové Evropské rady v Bruselu, která předznamenala další kroky koordinace vzájemných aktivit, a to zejména v oblasti zahraničněpolitických aktivit vůči zemím východní Evropy s důrazem na Bělorusko a posílení východní dimenze ENP. Aktivity zemí V4 a B3 byly koordinovány také v rámci tzv. Aliance pro vízovou rovnost, a to zejména ve vztahu ke Kanadě a USA, kde bylo dosaženo pozitivních výsledků. V tomto formátu se sešli na okraj konference EK k ENP také ministři zahraničních věcí v Bruselu. V České republice se uskutečnil seminář Nizozemska a zemí V4 k prozkoumání možností spolupráce na trilaterální bázi ve prospěch zemí východní a jihovýchodní Evropy, v Domě lidských práv ve Vilniusu proběhla prezentace Visegrádské skupiny a Mezinárodního visegrádského fondu, určená zejména pro vybrané zástupce Běloruska. Společným prohlášením na podporu Moldavska bylo zakončeno setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a Moldavska v České republice.

Ve formátu V4 + Ukrajina se sešli parlamentní výbory pro EU a náčelníci generálních štábů, ve formátu V4 + Rumunsko a Bulharsko parlamentní výbory pro zemědělství, experti na otázky strategického politického plánování a na úrovni ministrů pro místní rozvoj byly diskutovány otázky regionální spolupráce. Uskutečnila se rovněž schůzka expertů ministerstev zahraničních věcí pro záležitosti EU zemí V4 a Francie. Na pracovní úrovni byl v průběhu roku 2007 stanoven plán pravidelných konzultací zástupců zemí V4 a Japonska (vůli k realizaci vybraných projektů potvrdili ministři zahraničních věcí v Hamburku v květnu 2007), Izraele a sdružení GUAM (Gruzie, Ukrajina, Ázerbájdžán, Moldavsko) k vytipování možností spolupráce v konkrétních oblastech. Pozornost V4 směřuje postupně rovněž k vzdálenějším oblastem, jako jsou například oblast Kavkazu nebo Střední Asie, na zasedání pracovní skupiny pro východní Evropu a Střední Asii (COEST) v Bruselu byl v červenci 2007 prezentován non-paper V4 „Implementation of Strategy for a New Partnership between EU and Central Asia“.

V oblasti meziresortní spolupráce V4 se v roce 2007 s konkrétními výsledky sešli ministři kultury, školství, spravedlnosti, obrany, dopravy, zemědělství a životního prostředí. Ministři dopravy projednali pozice členských zemí k novým legislativním návrhům EU v silniční dopravě a k dalším projektům EK. V pořadí 17. zasedání ministrů kultury představilo Visegrádskou antologii ukázek z děl současných prozaiků a básníků zemí V4 a podpořilo projekt Visegrádská knihovna, který má pod vedením brněnského nakladatelství

Host prezentovat obraz literárního vývoje v zemích V4 za posledních 15 let. Ministři zemědělství se zaměřili zejména na budoucnost Společné zemědělské politiky EU, reformu sektorů produkce vína a cukru a na mléčné kvóty. Setkání ministrů životního prostředí se jako host zúčastnil ministr Velké Británie I. Person; spolupráce se zaměřuje zejména na oblast odpadů, čerpání finančních prostředků z fondů EU, ochranu půdy a spolupráci v oblasti energetiky. Resorty spolupracují také v rámci Rad ministrů a pracovních skupin EU. Spolupráce visegrádských resortů na úrovni expertních fór probíhala v roce 2007 zejména v oblastech kultury, školství, obrany, průmyslu a obchodu, vnitra a cestovního ruchu. Ve formátu V4 se sešli také experti na otázky bezpečnostní politiky a předsedové akademií věd.

V září 2007 se uskutečnil summit prezidentů V4 v maďarské Keszthelyi.

V roce 2007 došlo také k rozšíření programů Mezinárodního visegrádského fondu (MVF). V důsledku navýšení rozpočtu fondu na 5 mil. EUR ročně od roku 2007 došlo k výraznému navýšení počtu žadatelů o granty i počtů stipendií poskytovaných MVF. Počet poskytnutých stipendií se v porovnání s předchozími léty zdvojnásobil, stále se zvyšuje také počet uchazečů o udělení grantů. Mezinárodní visegrádský fond je jedním z největších poskytovatelů stipendií na Ukrajině a bylo rozhodnuto, že od roku 2008/9 budou poskytována stipendia MVF také studentům ze zemí západního Balkánu. Nový program uděluje dále jednorázovou finanční podporu univerzitám, které zavedou visegrádská studia jako studijní program. V návaznosti na zahraničněpolitické priority V4 rozšiřuje MVF geografický rozměr svých aktivit na východní a jihovýchodní dimenzi, přičemž akcent je kladen zejména na přenos „know-how“ a transformačních zkušeností zemí V4 zemím dalších regionů. Těmto cílům slouží zejména tzv. strategické projekty, vycházející z priorit programů předsednictví V4. V návaznosti na priority slovenského předsednictví V4 byla tématy strategických grantů pro loňský rok Propojení regionální identity s evropskou identitou, Moderní přístupy zvyšování informovanosti veřejnosti o visegrádské spolupráci a Výměna zkušeností zemí V4 se sousedními regiony. Předsednictví V4 podporovala také v loňském roce další kroky informační a komunikační strategie V4 a „PR“ aktivity zahrnující rovněž činnosti MVF.

Setkání představitelů států Visegrádské skupiny v roce 2007:

- 10. – 12. 1. 2007 - setkání ministrů kultury zemí V4 v Budapešti (HU);
- 15. – 16. 1. 2007 - setkání parlamentních výborů pro záležitosti EU zemí V4 a Ukrajiny v Krakově (PL);
- 8. – 10. 3. 2007 - setkání ministrů spravedlnosti zemí V4 v Hévízu (HU);
- 12. 4. 2007 - setkání ministrů obrany zemí V4 v Bratislavě (SK);
- 18. 4. 2007 - setkání předsedů parlamentů zemí V4 v Praze (CZ);
- 19. – 20. 4. 2007 - setkání ministrů dopravy zemí V4 ve Staré Lesné (SK);
- 23. – 24. 4. 2007 - setkání předsedů Akademií věd zemí V4, Smolenice (SK);
- 24. – 25. 5. 2007 - setkání ministrů životního prostředí zemí V4 v Praze (CZ);
- 28. – 29. 5. 2007 - setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a Japonska v Hamburku;
- 18. 6. 2007 - oficiální summit předsedů vlád zemí V4 a Portugalska v Bratislavě (SK);
- 25. – 26. 6. 2007 - Konference ministrů pro místní rozvoj zemí V4 a partnerů z Bulharska a Rumunska ve Sliači (SK);
- 20. – 21. 9. 2007 - summit prezidentů zemí V4 v Keszthely (HU);
- 27. – 28. 9. 2007 - setkání ministrů kultury zemí V4 v Bratislavě (SK);
- 25. 10. 2007 - setkání ministrů zahraničních věcí zemí V4 a Moldavska, Štířín (CZ);
- 9. – 10. 2007 - neoficiální summit předsedů vlád zemí V4 a Slovinska v Ostravě (CZ);
- 14. 12. 2007 - setkání předsedů vlád zemí V4 a Pobaltí v Bruselu.

Středoevropská iniciativa (SEI)

Rok 2007 byl pro SEI určitým mezníkem z hlediska plnění jejího původního účelu – přibližování jejích členských zemí k EU a prevence vzniku nových dělicích čar v Evropě: po vstupu Bulharska a Rumunska do EU se již celá polovina (tzn. devět) členských zemí SEI stává současně členy EU. Středoevropská iniciativa se tudíž nemohla vyhnout debatě o svém budoucím směřování. Snaha o změny v působení SEI našla svůj odraz v jednáních o reformě SEI, jejíž přípravě byla věnována větší část roku 2007, a to jak na úrovni pracovních skupin SEI, tak zejména na jednáních národních koordinátorů a výkonného sekretariátu SEI. V souladu s Akčním plánem SEI přijatým v roce 2006 na období 2007 – 2009 se reforma soustřeďuje především na posílení aktivit SEI v budoucím období v následujících oblastech:

rozvoj podnikání, včetně turistiky, informační společnost a média, mezikulturní spolupráce, včetně menšin, životní prostředí, klima a udržitelná energetika, multimodální doprava, věda a technologie, udržitelné zemědělství, meziregionální a přeshraniční spolupráce. Finální podobu reformy schválili premiéři členských zemí SEI na své listopadové schůzce v Sofii, implementace reformního procesu bude probíhat zejména v průběhu roku 2008.

Převážná většina aktivit SEI se realizuje prostřednictvím schválených projektů, financovaných, resp. spolufinancovaných z příslušných fondů SEI. Po předběžné evaluaci a selekci projektových návrhů bylo schváleno 80 kooperačních projektů v souhrnné hodnotě 5,1 mil. EUR, přičemž finanční spoluúčast SEI tvořila 15,3 %, tj. 785 tis. EUR.

Dále SEI věnovala dalších 506 tis. EUR ze svého svěřeneckého fondu při EBRD na čtyři projekty technické spolupráce a zapojila se rovněž do realizace deseti programů financovaných EU v celkové hodnotě 9,4 mil. EUR (s vlastním finančním podílem ve výši 794 tis. EUR).

Počet schválených projektů a s tím spojeného financování do značné míry potvrzuje význam a životaschopnost SEI v současných podmínkách silně konkurenčního prostředí nejrůznějších mezinárodních institucí v evropském prostoru, přičemž základní komparativní výhodou SEI nadále zůstávají akcent na iniciativu zdola a schopnost pružně reagovat na měnící se potřeby jak samotných členských zemí, tak i jejich vzájemné spolupráce.

Tematicky se pozornost SEI v roce 2007 soustředila zejména do oblastí dopravy, energetiky (s akcentem na využívání obnovitelných zdrojů), zemědělství, turistiky, přeshraniční spolupráce a rozvoje lidských zdrojů. Právě zde se významně profilovala Česká republika uspořádáním mezinárodní konference SEI pod názvem „Fórum lidské zdroje“, která se v Praze pravidelně koná od roku 2005 s finanční podporou ČR. V roce 2007 se tato konference specificky věnovala problematice dalšího vzdělávání dospělých v regionech. Uspořádání této konference, zařazené od roku 2006 do kategorie tzv. příznačných aktivit (*feature events*) SEI, představuje konkrétní příspěvek ČR k naplňování původních cílů SEI: výměnou zkušeností a *know-how* napomáhat ekonomickému růstu (v daném případě cestou posílení zaměstnatelnosti a konkurenceschopnosti pracovní síly na měnícím se trhu práce) a integračnímu úsilí členských zemí SEI, včetně jejich přibližování k EU. Konferenci tak jako v minulých letech organizoval Národní vzdělávací fond pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí a za účasti místopředsedkyně Rady vlády pro vědu a výzkum M. Kopicové

dne 7. 12. 2007. Konferenci předcházelo zasedání Pracovní skupiny SEI pro rozvoj lidských zdrojů a výcvik, které zástupce ČR spolupředsedá.

Bulharsko v roli předsednické země SEI specificky promítlo vlastní priority do kalendáře významných akcí SEI v roce 2007, jež samo pořádalo. Kromě už tradičních akcí, jakými jsou „Summit Economic Forum“, fórum mládeže a rovněž pravidelné institucionální schůzky premiérů, ministrů zahraničních věcí, členů parlamentů a samozřejmě národních koordinátorů SEI, uspořádalo Bulharsko mj. setkání ministrů zemědělství k problematice kontroly kvality potravin a ministrů dopravy k otázkám modernizace a optimalizace dopravní infrastruktury v regionu SEI.

Jednání uskutečněná v roce 2007 v rámci SEI provázely diskuze o perspektivách další regionální spolupráce po rozšíření EU o Bulharsko a Rumunsko k 1.1.2007, pokroku v přibližování zemí západního Balkánu k EU a evropské politice sousedství, mající klíčový význam pro východní země SEI. Významným nástrojem k dosažení těchto cílů by mělo být i prohlubování spolupráce SEI s dalšími regionálními organizacemi a institucemi.

Regionální partnerství

Regionálního partnerství (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Slovensko a Slovinsko) je uskupení, které se od svého vzniku v roce 2001 zaměřuje především na spolupráci spadající do gesce resortů vnitra (vnitřní bezpečnost, azylové a konzulární záležitosti), kultury a dále na společné infrastrukturní projekty, v zahraničněpolitické oblasti pak zejména na region západního Balkánu.

V roce 2007 se v uvedeném formátu na nejvyšší úrovni setkali ministři zahraničních věcí, ministři vnitra a předsedové parlamentů; početná byla také expertní jednání mezi zástupci dalších ministerstev.

V zahraničněpolitické oblasti se spolupráce zemí sdružených v Regionálním partnerství orientuje především na pomoc zemím západního Balkánu v jejich integračním úsilí do EU (tzv. Budapešťský proces). V rámci této pomoci je každá ze zemí Regionálního partnerství gestorem jedné stanovené oblasti; v případě ČR se jedná o předávání zkušeností v otázkách aplikace zásad vnitřního trhu EU. V roce 2007 pořádalo MZV ČR společně s Úřadem pro normalizaci, metrologii a zkušebnictví v rámci tohoto projektu tři semináře pro experty ze zemí západního Balkánu a jednu okružní expertní cestu po hlavních městech

dané oblasti spojenou s přednáškami expertů Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) a MZV. Dosavadní zhodnocení Budapešťského procesu a jeho další prohlubování byly obsahem jednání VIII. konference ministrů zahraničních věcí v Bratislavě. Jejím hostem byl srbský ministr zahraničních věcí V. Jeremić.

V poslední době lze za nejlépe se rozvíjející spolupráci, přinášející konkrétní výsledky, označit spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti, realizovanou resorty vnitra (tzv. Salzburské fórum, které spolu se zeměmi Regionálního partnerství tvoří také Rumunsko a Bulharsko). Salzburské fórum se dlouhodobě soustředí na policejní spolupráci v boji proti organizovanému zločinu, zajištění bezpečnosti vnějších hranic, problematiku migrace, otázky zajištění bezpečnosti na velkých sportovních akcích (např. ME ve fotbale), spolupráci při zajišťování bezpečnosti silniční dopravy a výměnu informací. Ministři vnitra tzv. Salzburského fóra se v roce 2007 setkali v Innsbrucku a se svými kolegy z Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Chorvatska, Makedonie/FYROM a Srbska v bulharském Plevenu; pravidelně se scházejí také na okraj zasedání Rady pro justici a vnitro v Bruselu či v Lucemburku.

Úspěšnou formou spolupráce ve formátu Regionálního partnerství je Středoevropská kulturní platforma. Její pracovní skupina, která se zaměřuje na propagaci umění členských zemí RP, se schází pravidelně dvakrát ročně; v roce 2007 se tato setkání uskutečnila v polské Vratislavi a v rakouském Linzi.

Setkání představitelů států Regionálního partnerství v roce 2007:

- 11. – 12. 6. 2007 - schůzka Středoevropské kulturní platformy (RP) ve Vratislavi;
- 3. 7. 2007 - VIII. konference ministrů zahraničních věcí RP a Srbska v Bratislavě;
- 12.- 13. 7. 2007 - setkání ministrů vnitra tzv. Salzburského fóra (RP + Rumunsko a Bulharsko) v Innsbrucku;
- 21. 9. 2007 - setkání ministrů vnitra zemí RP, Rumunska, Bulharska, Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Chorvatska, Makedonie/FYROM a Srbska v bulharském Plevenu;
- 21. – 22. 10. 2007 - schůzka Středoevropské kulturní platformy (RP) v Linzi;
- 9. - 10.11. 2007 - summit předsedů parlamentů zemí RP v Budapešti.

Pakt stability pro jihovýchodní Evropu

Rok 2007 představoval pro Pakt stability pro jihovýchodní Evropu (PS) období přípravy na ukončení jeho činnosti a předání odpovědnosti za regionální spolupráci zemím regionu jihovýchodní Evropy, reprezentovaným nástupnickou organizací - Radou pro regionální spolupráci (RCC) se sídlem v Sarajevu. Vstupem Bulharska a Rumunska do EU od 1. 1. 2007 byly země západního Balkánu obklopeny členskými zeměmi Unie ze všech stran. Specifické místo v PS nadále zaujímalo Moldavsko jakožto jediná země - příjemce bez jasné perspektivy členství v EU.

Česká republika se přihlásila k aktivní účasti na transformaci PS a formování nové RCC, včetně závazku k expertní i finanční pomoci zemím regionu i do budoucna. V tomto kontextu Česká republika jako jedna z prvních zemí svým příspěvkem podpořila vznik Sekretariátu RCC a stala se rovněž členem vznikající Správní rady.

Za účelem pomoci probíhající transformaci, vyčleňování z rámce PS a osamostatnění jednotlivých oblastí regionální spolupráce ČR finančně podpořila programovou činnost regionálních středisek PS. Jednalo se o projekty Regionálního střediska pro kontrolu zbraní, verifikaci a implementaci pomoci (RACVIAC) se sídlem v Záhřebu zaměřené na výměnu zkušeností z oblastí příprav na členství v Severoatlantické alianci a Evropské unii. Česká republika taktéž podpořila projekt Iniciativy pro migraci, azyl a návrat uprchlíků se sídlem ve Skopje, jehož cílem je pomoc zemím západního Balkánu při uplatňování dohod o vízové facilitaci, jakož i Iniciativu pro prevenci a připravenost na živelní pohromy (DPPI), jejíž význam v regionu dále vzrostl v důsledku povodní a požárů, které ohrožovaly v posledních letech země regionu.

Za obdobným účelem byl směřován i český příspěvek na činnost Fóra pro spolupráci v oblasti infrastruktury na Dunaji v rámci Iniciativy pro spolupráci v jihovýchodní Evropě (SECI), které má napomoci k lepšímu využití Dunaje a jeho přínosu k hospodářskému a sociálnímu rozvoji regionu jihovýchodní Evropy.

V rámci *prvního pracovního stolu pro demokratizaci a lidská práva* Česká republika nadále podporovala projekt České katolické charity, jehož úkolem bylo pomoci při integraci Romů do srbské společnosti vyřešením jejich problémů s doklady, jakož i zvýšením jejich kvalifikace a následných možností uplatnění na trhu práce.

Ve druhém pracovním stole pro hospodářskou spolupráci, obnovu a rozvoj Česká republika pokračovala na základě iniciativy Regionálního partnerství v předávání zkušeností z příprav na vstup do Evropské unie v oblasti vnitřního trhu se zaměřením na problematiku standardizace a normalizace, a to prostřednictvím odborných seminářů pro odborníky z Albánie, Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Černé Hory, Makedonie/FYROM a Srbska, které uspořádal Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ) ve spolupráci s MZV.

Česká republika aktivně podporovala činnost *třetího pracovního stolu PS pro otázky obrany a bezpečnosti* pokračováním vyslání zástupce ČR do Úřadu Zvláštního koordinátora PS v Bruselu. Dlouhodobý přínos ČR k činnosti PS byl oceněn jmenováním českého diplomata J. Kalašnikova do funkce ředitele třetího pracovního stolu.

Zvýšenou pozornost věnovala Česká republika Kosovu, mj. i v souvislosti s probíhajícími jednáními o jeho budoucím statusu. Podporou projektu na dobudování sportovního centra pro mládež v obci Zvečan usilovala o zlepšení životních podmínek převážně srbského obyvatelstva žijícího na severu Kosova. Obdobně ČR přispěla na rekonstrukci pravoslavného kláštera Draganac, čímž podpořila svépomocné aktivity místních obyvatel vedených snahou zachovat klášter jako jedno z center srbské pravoslavné komunity v Kosovu. Přítomnost českého vojenského kontingentu v KFOR v Kosovu rovněž významně přispívala k celkové stabilizaci v oblasti.

Aktivity PS podpořila Česká republika i v rámci mezinárodních organizací, především Evropské unie a Severoatlantické aliance.

4. Česká republika a ostatní evropské mezinárodní organizace a fóra

Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)

Česká republika trvale považuje OBSE za významnou součást evropské bezpečnostní architektury. Podpora činnosti této organizace je dlouhodobě jednou ze zahraničněpolitických priorit české vlády. Česká republika má zájem na tom, aby OBSE byla flexibilní organizací schopnou adaptovat se na aktuální výzvy a úkoly. ČR podporuje vyváženost činností všech tří dimenzí OBSE (politicko-bezpečnostní, ekonomicko-environmentální a lidskoprávní)

a dodržování přijatých standardů v těchto dimenzích všemi účastnickými státy OBSE. ČR podporuje úsilí organizace k dalšímu posilování schopnosti monitorovat případy porušování standardů i úsilí pomoci při nápravě.

Česká republika se trvale zasazuje o to, aby OBSE byla schopna pružně a operativně čelit starým i novým bezpečnostním výzvám, hrozbám a rizikům a přizpůsobovat tomu i své nástroje. Roli OBSE spatřuje ČR zejména v předcházení konfliktům, postkonfliktní obnově a boji proti terorismu. Česká republika podporuje další prohlubování spolupráce bezpečnostní dimenze OBSE s euro-atlantickými organizacemi, a to v souladu s principy *Platformy pro kooperativní bezpečnost*, schválené na summitu OBSE v Istanbulu v roce 1999.

Podobně jako v předchozích letech se Česká republika i v roce 2007 plně zapojovala do spolupráce a koordinace s ostatními členskými zeměmi EU v rámci OBSE, v níž členské země EU představují téměř polovinu účastnických zemí (27 z 56) a svými příspěvky se podílejí přibližně dvěma třetinami na zdrojích OBSE. Česká republika se aktivně podílela na tvorbě stanovisek členských zemí EU k obecným otázkám i konkrétním problémům OBSE.

OBSE se ve své politicko-bezpečnostní dimenzi trvale zabývá implementací existujících opatření k posílení důvěry a bezpečnosti, obsažených ve *Vídeňském dokumentu 1999*, implementací *Dokumentu OBSE k ručním a lehkým zbraním* a implementací dalších dokumentů, jako jsou např. *Kodex chování*, *Transfer konvenčních zbraní*, *Globální výměna vojenských informací*, podporou plnění *Úmluvy o zákazu protipěchotních min* atd. Česká republika se na těchto aktivitách aktivně podílí.

Velmi důležitou součástí práce OBSE v politicko bezpečnostní dimenzi jsou jednání k režimu kontroly odzbrojení, která probíhají v rámci Společné konzultativní skupiny smluvních stran Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (S-KOS). Smluvními stranami Smlouvy (S-KOS), kterou ČR považuje za jeden z úhelných kamenů evropské bezpečnosti, je 30 účastnických zemí OBSE.

Česká republika usiluje o brzkou ratifikaci *Adaptované Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (AS-KOS)*. Ta je pro Českou republiku významná odstraněním blokového pojetí původní smlouvy, ale i zkvalitněním systému kontroly struktur ozbrojených sil smluvních států. Implementace adaptované smlouvy by měla přispět k dalšímu zvyšování transparentnosti a budování důvěry v rámci celého odzbrojovacího režimu. Česká republika, podobně jako další členské státy NATO, přikročí ratifikaci AS-KOS po splnění politických

závazků Ruska vůči Gruzii a Moldavsku, k nimž se Ruská federace zavázala na Závěrečné konferenci během Summitu OBSE v Istanbulu v roce 1999 (tzv. Istanbulské závazky).

V roce 2007 vyvrcholila dlouhodobá nespokojenost Ruské federace se skutečností, že státy NATO dosud neratifikovaly AS-KOS. Na popud Ruska byla v červnu 2007 do Vídně svolána Mimořádná konference k S-KOS, která však nepřinesla významný posun v dosavadních jednáních. Další, neformální jednání k dané problematice se uskutečnila během října a listopadu (Bad Saarow, Paříž), a dále na okraj zasedání Ministerské rady OBSE v Madridu v listopadu 2007. Tato jednání však nepřinesla žádné hmatatelné výsledky ani sblížení stanovisek.

Rusko v létě 2007 ohlásilo, že hodlá pozastavit plnění závazků vyplývajících z platné Smlouvy (S-KOS). Smlouva však pozastavení plnění (tzv. "moratorium" nebo "suspenzi") závazků Smlouvy jako jednostranný krok jedné ze smluvních stran z právního hlediska neumožňuje.

Takzvané "pozastavení" plnění závazků vyplývajících z S-KOS Ruskem vstoupilo v platnost o půlnoci 12. 12. 2007. Jeho prvním důsledkem bylo, že Rusko k danému termínu (14. 12. 2007) nepředalo ostatním smluvním stranám pravidelné výroční informace o svých ozbrojených silách a o plnění závazků vyplývajících z S-KOS.

Od léta 2007 probíhala z iniciativy USA častá bilaterální jednání s Ruskou federací v rámci amerického návrhu Plánu paralelních akcí (Parallel Actions Plan), podporovaného členskými státy NATO, jehož účelem bylo přispět ke sblížení stanovisek obou stran a vytvořit podmínky mj. i pro ratifikaci AS-KOS. Tato jednání však do konce roku 2007 nepřinesla výraznější výsledky.

Vedle Mimořádné konference k S-KOS byla vrcholem v rámci politicko-bezpečnostní dimenze 5. Výroční bezpečnostní hodnotící konference (ASRC), která se uskutečnila v červnu 2007 ve Vídni. Podobně významnou akcí bylo uskutečnění 17. Výročního zasedání k hodnocení implementací (AIAM), které je již tradičně hlavní politicko-vojenskou akcí kalendářního roku Fóra pro bezpečnostní spolupráci (březen 2007).

V roce 2007 bylo hlavní akcí OBSE v oblasti ekonomické a environmentální dimenze 15. Ekonomické a environmentální fórum (EEF), jehož první část se uskutečnila ve dnech 22. – 23. 1. 2007 ve Vídni a druhá část ve dnech 21. – 23. 5. 2007 v Praze. Při příležitosti

konání druhé části 15. EEF, jejímž organizátorem byla ČR, navštívil dne 21. 5. 2007 ČR ve funkci úřadujícího předsedy OBSE ministr zahraničních věcí Španělska M. A. Moratinos. Na průběhu 15. EEF se podílela jako obvykle Evropská hospodářská komise OSN (EHK).

15. EEF se zaměřilo na „Klíčové výzvy pro zajištění environmentální bezpečnosti a udržitelného rozvoje v regionu OBSE: degradace pozemků, kontaminace půdy a vodní hospodářství“. Delegace ČR se aktivně zúčastnila obou částí 15. EEF i jeho Druhé přípravné konference zaměřené na problematiku vody, která se konala ve dnech 12. - 13. 3. 2007 v Zaragoze.

Roli předsednické uplynulém roce 2007 se stalo 15. zasedání Ministerské rady OBSE, které proběhlo v Madridu ve dnech 29. – 30. 11. 2007. Delegaci České republiky vedl ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg. V plénu zazněla vystoupení účastnických států OBSE, předsedy Parlamentního shromáždění OBSE, generálního tajemníka OBSE, představitelů mezinárodních a regionálních organizací a partnerských středomořských a asijských států OBSE.

Česká republika ve svém vystoupení důrazně připomněla potřebu dodržovat principy, standardy a závazky OBSE, zdůraznila nutnost zachovat autonomii Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva OBSE (ODIHR) a ocenila činnost tohoto úřadu při organizování a provádění volebních monitorovacích misí v účastnických státech OBSE. Připomněla rovněž význam Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě (S-KOS) pro evropskou bezpečnost a kriticky se vyjádřila k přístupu některých států k jednání o této problematice.

Vzhledem k potížím při hledání konsenzu 56 účastnických států nedosáhlo ani toto zasedání Ministerské rady OBSE mnoha významnějších výsledků. Již popáté v pořadí se Ministerské radě OBSE nepodařilo dohodnout text Ministerské deklarace coby nejdůležitějšího dokumentu zasedání. Ministerská rada schválila celkem dvanáct dokumentů, z nichž však některé mají pouze formální nebo deklarativní charakter.

Mezi důležité dokumenty patří rozhodnutí o předsednictví OBSE po roce 2008 (Řecko 2009, Kazachstán 2010 a Litva 2011), mj. i vzhledem k tomu, že se v rámci organizace po dlouhou dobu nedařilo nalézt konsenzuální řešení.

Pozitivní dopady v praxi může mít také rozhodnutí o budoucím angažmá OBSE v Afghánistánu. Dokument je však obecný a konkrétní opatření a projekty týkající se přítomnosti OBSE v Afghánistánu teprve budou muset být vypracovány.

Z předpokládaných několika regionálních prohlášení bylo přijato jen jedno, které se týká Náhorního Karabachu. Mezi další odsouhlasené dokumenty patří, např. deklarace o spolupráci OBSE s partnerskými zeměmi, materiály k problematice terorismu, tolerance a nediskriminace a k environmentální strategii. Nepodařilo se přijmout s velkým úsilím a po dlouhou dobu připravovaný dokument o právní subjektivitě OBSE.

Podobně jako v uplynulých letech, byla i v roce 2007 důležitou součástí činnosti OBSE práce jejích zastoupení, kanceláří a misí (tzv. polní mise OBSE) v jednotlivých účastnických státech v oblastech jihovýchodní Evropy, východní Evropy, Kavkazu a Střední Asie. Polní mise, kterých je celkem devatenáct, se zaměřují na pomoc hostitelským zemím a svou činností zasahují do problematiky všech tří dimenzí OBSE. Koncem roku 2007 působilo v polních misích OBSE deset občanů ČR.

Česká republika se v roce 2007 aktivně podílela na sedmi volebních pozorovatelských misích OBSE/ODIHR v řadě účastnických států OBSE. V uvedeném roce do nich vyslala jednoho dlouhodobého a 34 krátkodobých pozorovatelů.

Česká republika věnuje trvalou pozornost činnosti Pražské kanceláře Sekretariátu OBSE. Ministerstvo zahraničních věcí poskytuje bezplatně prostory pro kancelář a sekunduje jejího vedoucího. Česká republika má zájem na dalším posílení významu kanceláře a prohloubení její činnosti ve prospěch celé organizace, a to jak posílením její funkce jako archivu historických dokumentů i její informační role ve vztahu k odborné i laické veřejnosti, včetně badatelské činnosti, tak i konferenčního servisu a zejména každoročního zasedání Ekonomického a environmentálního fóra OBSE za účasti cca 400 osob.

Pravidelný roční kalendář OBSE zahrnoval tři doplňkové schůzky lidské dimenze (k problematice podpory a ochrany lidských práv; ke svobodě shromažďování a sdružování; k sexuálnímu zneužívání dětí) a tradiční dvoutýdenní Implementační schůzku lidské dimenze (HDIM). Proběhlo také několik akcí pořádaných Zvláštní představitelkou OBSE pro potírání obchodu s lidmi.

Prioritou španělského předsednictví OBSE v lidské dimenzi byla po celý rok problematika netolerance a diskriminace. Předsednictví nadále čerpalo ze zpráv tří představitelů pro různé formy netolerance (antisemitismus, netolerance vůči muslimům, diskriminace křesťanů a příslušníků dalších náboženství a ostatní formy netolerance). Po přehodnocení jejich činnosti v závěru roku byly jejich mandáty prodlouženy. Byly rovněž uspořádány dvě konference – konference v Bukurešti (červen 2007) zaměřená na všechny formy netolerance a diskriminace a konference v Cordobě (říjen 2007) k boji proti netoleranci vůči muslimům. ČR nadále patří mezi země, které dávají přednost tzv. holistickému přístupu k problematice netolerance.

Představitel OBSE pro svobodu médií, který aktivně a nestranně prosazuje svobodu médií v celém regionu OBSE a poukazuje na konkrétní případy porušování svobody médií, se rovněž usilovně se zasazuje o dekriminalizaci pomluvy a hanobení. V této věci se dopisem obrátil i na ministra spravedlnosti ČR a apeloval za dekriminalizaci hanobení a pomluvy v ČR.

Během celého roku pokračovala intenzivní kritika Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) ze strany některých členských států. V reakci na návrh směřující k omezení autonomie ODIHR při provádění volebního monitoringu podpořila ČR protinávrh na zachování této autonomie a posílení volebních závazků členských zemí OBSE. Žádný z návrhů se nepodařilo prosadit, autonomie ODIHR však zůstala zachována.

Do popředí pozornosti se během roku 2007 dostala otázka účasti nevládních organizací na akcích OBSE. Kritika ze strany nevládních organizací je již dlouhou dobu pro řadu zemí nepohodlná. Jejich snahou je co nejvíce limitovat možnost účasti nevládních organizací na akcích OBSE procedurálními opatřeními. ČR i nadále důrazně zastávala principiální stanovisko podporující neomezování účasti nevládních organizací.

Rada Evropy

Ve dnech 10. – 11. 5. 2007 se ve Štrasburku uskutečnilo 117. zasedání Výboru ministrů. Předsednictví VM se na půlroční období ujalo Srbsko, které bylo v listopadu 2007 vystřídáno Slovenskem. Českou delegaci na zasedání vedl velvyslanec ČR při Radě Evropy.

Hlavními body agendy byly 1) konsolidace systému ochrany lidských práv, respektive úvahy nad reformou kontrolního systému Evropské úmluvy o lidských právech ve světle

zprávy Výboru moudrých, a 2) vztahy mezi Radou Evropy a EU, zejména Memorandum o porozumění, následné akce k doporučením tzv. Junckerovy zprávy a spolupráce mezi Radou Evropy a Agenturou EU pro základní práva. Dalším tématem byly 3) následné aktivity k dalším prioritám 3. summitu RE“, tedy především plnění Akčního plánu v oblasti strukturální reformy a reformy pracovních metod organizace a rozvoj mezikulturního dialogu. Ministři přijali komuniké, jehož ústředním motivem je provádění rozhodnutí 3. summitu Rady Evropy.

V rámci 117. zasedání VM byla slavnostně přijata Černá Hora za 47. členský stát Rady Evropy a bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi RE a EU.

V listopadu 2007 ukončila téměř dvouletou práci odborná skupina RE pro sociální kohezi (ČR v ní byla zastoupena expertkou z Ministerstva práce a sociálních věcí), která vznikla z rozhodnutí 3. summitu s cílem zrevidovat dosavadní strategii RE na podporu a rozvoj sociální koheze a definovat případné nové potřeby v dané oblasti v souvislosti s trendy 21. století. Skupinou připravená zpráva nastiňuje jednotlivé přístupy k problematice sociální koheze a krátkodobé i dlouhodobé cíle a obsahuje řadu doporučení členským státům.

Česká republika se prostřednictvím dvou pozorovatelů účastnila volební pozorovatelské mise Rady Evropy při volbách v Kosovu (17.11. 2007).

Ve dnech 13. – 15. 6. 2007 se ve Stockholmu/Sigtuně uskutečnilo 3. zasedání Fóra Rady Evropy pro budoucnost demokracie. Jeho nosným tématem byla „Moc a její delegace: provázanost demokracie a lidských práv“, předmětem diskuse bylo zejména fungování zastupitelské a přímé demokracie a ovlivňování politického rozhodování občanskou společností nad rámec výkonu volebního práva.

Ve dnech 18. – 19. 6. 2007 navštívil Štrasburk ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg, který se setkal s generálním tajemníkem Rady Evropy T. Davisem. Předseda Legislativní rady vlády a ministr C. Svoboda se během své návštěvy ve Štrasburku (14. –16. 11. 2007) sešel rovněž s generálním tajemníkem Rady Evropy a dále s předsedou Evropského soudu pro lidská práva J.-P. Costou. Z nejvyšších představitelů Rady Evropy navštívil Českou republiku generální tajemník Rady Evropy T. Davis v rámci výjezdního zasedání nejvyšších orgánů Rozvojové banky Rady Evropy (CEB), které se konalo v Praze ve dnech 14. – 17. 6. 2007.

Česká republika se aktivně zapojovala do jednání o programu aktivit Rady Evropy na rok 2008 a rozpočtových diskusí. Přestože byly navýšeny finance Evropskému soudu pro lidská práva a Komisaři RE pro lidská práva, finanční přebytek z roku 2006, jakož i požadavek generálního tajemníka RE na všechny direktoráty a orgány RE dodržovat úsporná opatření pomohly zachovat nulový reálný růst (tj. navýšení rozpočtu pouze o inflační koeficient). ČR při hlasování podpořila schválení rozpočtu; v souladu se svými dlouhodobě akcentovanými prioritami v Radě Evropy prosazovala zejména posílení (i finanční) programů spolupráce a rozvojových aktivit orientovaných především na země východní Evropy a Balkánu, v oblasti lidských práv a právní spolupráce.

Česká republika podporovala v roce 2007 reformní kroky v sekretariátu Rady Evropy (zjednodušení a zpřehlednění vnitřního chodu organizace a hledání vnitřních úspor, včetně omezení růstu platů úředníků sekretariátu a uvážlivé najímání externích spolupracovníků). V rámci reformy byl v roce 2007 spojen direktorát pro lidská práva s direktorátem pro právní spolupráci. ČR toto spojení podpořila pod podmínkou, že se jedná pouze o první krok v reformě struktury sekretariátu. Bude i nadále prosazovat reformu, a to zejména direktorátu pro sociální kohezi a direktorátu pro kulturní záležitosti.

V roce 2007 ČR podepsala jednu úmluvu RE, a to Protokol měnící Evropskou úmluvu o potlačování terorismu (ETS 190).

Evropský soud pro lidská práva v roce 2007 vydal celkem jedenáct rozsudků a třináct jiných rozhodnutí ve vztahu k ČR. Dne 13. 11. 2007 vynesl rozsudek v kauze D.H. v. Česká republika, který se týkal zařazení osmnácti romských dětí do zvláštních škol. Soud konstatoval, že Česká republika porušila zákaz diskriminace podle článku 14 Evropské úmluvy o lidských právech ve spojení s článkem 2 Protokolu č. 1 k Úmluvě (právo na vzdělání).

5. Česká republika a mezinárodní organizace

Organizace spojených národů (OSN)

Zapojení České republiky do aktivit OSN se uskutečňuje rostoucí měrou prostřednictvím koordinačního mechanismu EU. Především pracovní skupina CONUN a dále pracovní skupiny CODUN, CONOP, COHOM, CODEV či COTER formulují stanoviska EU k těm otázkám týkajícím se OSN, v nichž se EU koordinuje, která jsou následně předsednickou zemí prezentována na jednotlivých fórech této organizace. ČR vystupuje samostatně v otázkách bez společné pozice EU.

Hlavní orgány OSN

61. zasedání Valného shromáždění OSN

V první polovině roku 2007 za předsednictví velvyslankyně Hava Rashed Al-Khalifa z Bahrajnu pokračovalo 61. zasedání Valného shromáždění (VS) OSN. Mezi hlavní témata této části VS OSN bylo zařazeno zejména naplňování závazků přijatých v Závěrečném dokumentu Summitu OSN 2005 v oblasti reformy OSN (zefektivnění managementu a chodu organizace a revize dříve přijatých mandátů). V jarní části 61. VS OSN se dále uskutečnila celá řada konferencí v oblasti ekonomického a sociálního rozvoje. Svou činnost zintenzivnily i nově vytvořené instituce Komise pro budování míru (PBC) a Rady pro lidská práva (HRC).

62. zasedání Valného shromáždění OSN

Ve dnech 18. 9. - 21. 12. 2007 proběhla v New Yorku hlavní (podzimní) část 62. Valného shromáždění OSN. Předsedou 62. VS OSN byl zvolen bývalý makedonský ministr zahraničních věcí S. Kerim. Hlavními událostmi z pohledu České republiky byly (1) volba nestálých členů Rady bezpečnosti OSN, (2) Setkání na vysoké úrovni ke klimatickým změnám, pořádané generálním tajemníkem OSN, a (3) úvodní všeobecná rozprava Valného shromáždění. Všechny tři události byly spojeny s účastí nejvyšších politických představitelů ČR v New Yorku. Dalšími hlavními tématy programu podzimní části 62. VS OSN byly změna globálního klimatu, mezikulturní a náboženský dialog, boj

s chudobou a tzv. rozvojové cíle tisíciletí, odzbrojení a mezinárodní bezpečnost, boj proti terorismu, lidská práva a zefektivnění práce OSN, včetně dopadů na jeho rozpočet.

Delegaci České republiky na 62. VS OSN v New Yorku vedl prezident republiky V. Klaus, doprovázený ministrem zahraničních věcí K. Schwarzenbergem.

V předvečer zahájení Všeobecné rozpravy 62. VS OSN dne 24. 9. 2007 se v New Yorku z iniciativy generálního tajemníka OSN Ban Ki-moona uskutečnilo jednodenní Setkání na vysoké úrovni ke klimatickým změnám. Setkání se zúčastnili představitelé 151 zemí, včetně 71 hlav států a předsedů vlád. Za ČR se summitu zúčastnil prezident republiky V. Klaus.

V rámci summitu proběhla debata, která byla rozdělena do čtyř paralelně probíhajících tématických panelů: (1) *Adaptation* o potřebě adaptace na změny klimatu, kde také v panelové diskusi vystoupil prezident republiky V. Klaus, (2) *Mitigation* o nutnosti omezování emisí, (3) *Technology* o potřebě rozvoje a šíření technologií a (4) *Financing* o možných zdrojích a způsobech financování ekologických opatření. Záměrem generálního tajemníka bylo vytvořit potřebný politický moment pro konferenci UNFCCC (*United Nations Frame Convention on Climate Change* – Rámcová konvence OSN ke klimatickým změnám) konanou ve dnech 3. – 14. 12. 2007 na indonéském ostrově Bali. Zřetelný signál vyslalo i konsenzuální schválení rezoluce o ochraně globálního klimatu “*Protection of global climate for present and future generations of mankind*”.

Všeobecná rozprava 62. VS OSN proběhla ve dnech 25. 9. – 3. 10. 2007. Rozpravu svými projevy zahájili generální tajemník OSN Ban Ki-moon a předseda Valného shromáždění OSN S. Kerim. Zúčastnili se jí vysocí představitelé 192 členských zemí OSN. Projev za ČR přednesl prezident republiky V. Klaus.

Ve svých vystoupeních představitelé členských zemí OSN obrátili pozornost na globální problémy i na specifické problémy jednotlivých zemí. Mnoho řečníků se vyslovalo k řešení krizí v problematických regionech, převážně v Darfúru, na Blízkém východě, v Iráku a Afghánistánu, a k boji proti terorismu. Velká pozornost byla věnována řešení problémů změn klimatu, zejména jejich vztahu k rozvojovým cílům tisíciletí a obecně k problematice rozvoje, potlačování chudoby a boji proti nakažlivým chorobám. Byla vyslovena podpora multilateralismu a potvrzena role OSN při řešení celosvětových problémů. Bylo doporučeno pokračovat v reformním úsilí OSN.

Z iniciativy předsedy VS OSN se ve dnech 4. – 5. 10. 2007 uskutečnil „Dialog na vysoké úrovni k porozumění mezi náboženstvími a kulturami a spolupráce pro mír“. Dialog byl svolán s cílem posílit iniciativy vyzývající členské státy OSN a občanskou společnost k podporování aktivit posilujících toleranci a úctu k jiným náboženstvím, kulturám a jazykům. V rámci Dialogu vystoupilo více než 70 ministrů a diplomatů, občanských aktivistů ze členských zemí OSN. Dialogu se zúčastnila náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasová, která se projevem za ČR zapojila do rozpravy. Paralelně k rozpravě probíhaly dvě neformální panelové diskuse s předními akademiky a náboženskými představiteli.

V rámci voleb do RB OSN na 62. VS OSN dne 16.10.2007 se ČR ucházela o místo nestálého člena na dvouleté období 2008-2009. Protikandidátem ČR ve východoevropské regionální skupině (VERS) bylo Chorvatsko. Na základě výsledků především druhého kola voleb delegace ČR rozhodla o stažení své kandidatury, a tím ve třetím kole umožnila zvolení Chorvatska. Dalšími nestálými členy RB OSN byly zvoleny Kostarika, Vietnam, Burkina Faso a Libye.

Plénium 62.VS OSN dne 22. 12. 2007 přijalo rezoluci, kterou byl schválen rozpočet ve výši 4,172 mld. USD na období 2008 – 2009, což představuje mírný pokles oproti minulému dvouletí. Evropské unii se, a to i zásluhou angažovanosti ČR, podařilo prosadit snížení některých rozpočtových výdajů. Rozpočet byl na rozdíl od předchozích let, kdy byl přijímán konsenzuálně, schválen až po hlasování, kde USA jako jediná země hlasovaly proti. Svůj postoj zdůvodnily potřebou hodnotit rozpočet v jeho celistvosti, což u předloženého návrhu nebylo možné.

Zasedání na vysoké úrovni k připomenutí závěrů 27. zvláštního zasedání VS k dětem

Toto zasedání 62. VS proběhlo v New Yorku ve dnech 11.-13.12.2007, ČR na něm byla zastoupena delegací, vedenou náměstkyní ministryně vlády pro lidská práva a národnostní menšiny a složenou ze zástupkyň Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Stálé mise ČR při OSN v New Yorku. Náměstkyně přednesla projev informující o naplňování závěrů 27. ZS VS v ČR. Delegace se zúčastnila také panelových diskusí, doplňujících akcí a především vyjednávání o deklaraci přijaté na závěr jednání, která potvrzuje politickou podporu závěrům 27. ZS VS a doporučení zprávy GT „*World Fit for Children*“.

Rada bezpečnosti OSN

Rada bezpečnosti OSN (dále jen RB) v roce 2007 přijala 56 rezolucí a vydala 47 předsednických prohlášení. Kromě prodloužení mandátu probíhajících mírových operací a problematiky Blízkého východu se RB zabývala politikou vůči KLDR a Íránu, dále především zhoršující se bezpečnostní a humanitární situací v Dárfúru/Súdánu a Somálsku, situací v Afghánistánu a ustavením zvláštního tribunálu v souvislosti s atentátem na bývalého libanonského předsedu vlády R. Harírího. Jednou z nejcitlivějších politických otázek projednávaných v RB v roce 2007 však byla otázka statusu Kosova, kde se v průběhu roku 2007 nepodařilo dosáhnout konsenzu mezi členskými zeměmi RB, a to zejména z důvodu neústupné pozice Ruské federace.

Již pravidelnými body programu RB se i během roku 2007 staly také tematické debaty, které poskytují možnost diskuse k tématům souvisejícím s problematikou příčin a důsledků ozbrojených konfliktů, včetně dopadů na některé sociální skupiny, jako jsou ženy a děti, bojem proti terorismu, reformou bezpečnostního sektoru, nešířením zbraní hromadného ničení a kontrolou nežádoucího hromadění ručních a lehkých zbraní. Nově se v rámci tematických debat v RB v roce 2007 objevilo téma klimatických změn.

Hospodářská a sociální rada OSN

Ve dnech 2. – 27. 7. 2007 se v Ženevě uskutečnilo substantivní zasedání Hospodářské a sociální rady OSN (HSR), v jehož rámci proběhly následující segmenty: segment na vysoké úrovni (HLS), koordinační segment, segment operačních aktivit, segment humanitárních záležitostí a všeobecný segment. Delegaci České republiky, která je v období 2006 – 2008 členem HSR, vedl velvyslanec T. Husák, stálý představitel ČR při Úřadovně OSN v Ženevě.

V rámci HLS proběhla diskuse na vysoké politické úrovni k současným trendům vývoje ekonomiky a mezinárodní hospodářské spolupráce za účasti vedoucích představitelů orgánů a organizací systému OSN, brettonwoodských institucí a Světové obchodní organizace, kteří prezentovali své analýzy stavu a projekce vývoje světové ekonomiky. Dalším bodem na programu jednání HLS bylo tzv. roční ministerské posuzování problematiky boje proti hladu a chudobě (*Annual Ministerial Review*), jehož základ tvořily „národní dobrovolné prezentace“ zainteresovaných rozvojových zemí. Závěr jednání HLS byl věnován slavnostnímu oficiálnímu vyhlášení, resp. založení Rozvojového kooperačního fóra (DCF), které by mělo napomoci lepšímu chápání konceptuálního rámce skutečně efektivní

rozvojové pomoci poskytované/přijímané na co nejširší multilaterální bázi, tedy harmonizované a jsoucí plně v souladu s duchem Pařížské deklarace a konsenzu z Monterrey.

Mezinárodní konference OSN

Světový summit o informační společnosti (WSIS) / ITU

V roce 2007 se ČR podílela na aktivitách probíhajících v rámci tzv. post-WSIS období, tj. procesu, který navázal na II. fázi Světového summitu o informační společnosti/WSIS II (Tunis, 16. -18. 11. 2005) a probíhá podle Akčního plánu na léta 2005 - 2015. Těžiště aktivit spočívalo na ministerstvu informatiky, po jeho rozpuštění na ministerstvu vnitra, a to ve spolupráci s ministerstvem zahraničních věcí. Cílem post-WSIS období je zajistit implementaci závěrů obou fází WSIS a pokračování procesu podporujícího vytváření globální informační společnosti pro všechny, zaměřené na člověka a jeho všestranný rozvoj. ČR se opět zúčastnila Fóra pro správu internetu, jehož druhé zasedání se uskutečnilo 12. - 15. 11. 2007 v Rio de Janeiru. ČR v roce 2007 potvrdila svůj dřívější kladný postoj k vizi globální informační společnosti a rovněž připravenost podílet se na řešení problematiky „*digital divide*“ v Africe tím, že ve spolupráci s Mezinárodní telekomunikační unií (ITU) a nizozemským partnerem realizovala další projekt zaměřený na zvýšení počítačové a internetové gramotnosti, tentokrát poprvé v Ugandě.

Konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech (POPs)

Ve dnech 30. 4. - 4. 5. 2007 se v Dakaru konala 3. konference smluvních stran Stockholmské úmluvy o perzistentních organických polutantech. Vládní delegaci České republiky vedl náměstek ministra životního prostředí K. Bláha. Konference schválila pokračování činnosti Výboru pro hodnocení perzistentních polutantů ve stávajícím složení. Zástupci české delegace informovali účastníky konference o stavu přípravy Národního implementačního plánu v ČR.

Zasedání smluvních stran Montrealského protokolu o látkách, které poškozují ozónovou vrstvu

Ve dnech 17. 9. - 21. 9. 2007 se v Montrealu konalo 19. zasedání smluvních stran Montrealského protokolu, které přijalo rozhodnutí o konečných výjimkách pro hospodářsky

vyspělé státy pro případy kritického použití methylbromidu. Delegaci České republiky vedl ředitel odboru ministerstva životního prostředí J. Hlaváček. Česká republika byla na zasedání opětovně zvolena do výkonného výboru Mnohostranného fondu pro plnění Montrealského protokolu na rok 2007.

Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin (CITES)

Ve dnech 3. - 15. 6. 2007 se v Haagu uskutečnilo 14. zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin/CITES, které projednalo nutnost postavit mezinárodní obchod s volně žijícími živočichy pod kontrolu všech zemí světa. ČR byla zastoupena náměstkem ministra životního prostředí F. Pojerem.

Konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu (UNFCCC) a zasedání smluvních stran Kjótského protokolu (KP)

Ve dnech 4. - 15. 12. 2007 se na Bali konala 13. konference smluvních stran Rámcové úmluvy o změnách klimatu a zároveň 3. zasedání smluvních stran Kjótského protokolu, který vstoupil v platnost 16. 2. 2005 po ratifikaci Ruskou federací. Rámcová úmluva i její následný Kjótský protokol jsou dvěma nejdůležitějšími dokumenty z hlediska ochrany změny klimatu, neboť jsou právním podkladem pro snížení emisí skleníkových plynů na úroveň, která by nebyla nebezpečná z hlediska vzájemné interakce s klimatickým systémem Země pro další vývoj planety. Jedním ze stěžejních témat jednání proto byla diskuse o dalším postupu v procesu snižování emisí skleníkových plynů po roce 2012. Vedoucí české delegace, místopředseda vlády a ministr životního prostředí M. Bursík, se ve svém projevu věnoval plnění národního závazku v rámci Kjótského protokolu. Závěry jednání v České republice rozpracuje mezirezortní komise ke změně klimatu.

Úmluva OSN o boji proti desertifikaci

Ve dnech 26. – 30. 11. 2007 se v New Yorku konalo 1. mimořádné zasedání konference smluvních stran Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci. Delegaci ČR vedl ředitel odboru ministerstva životního prostředí J. Hlaváček.

Odborné organizace systému OSN

Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (UNIDO)

UNIDO je specializovanou organizací OSN se zaměřením na pomoc rozvojovým zemím a zemím s přechodovou ekonomikou v oblastech průmyslu, environmentálních technologií, energetiky a zemědělství. UNIDO pomáhá těmto zemím při budování exportních kapacit a příznivého investičního klimatu a při jejich integraci do světové ekonomiky.

Rok 2007 byl rokem konání prosincové Generální konference, které se zúčastnila delegace ČR vedená I. Počuchem, vedoucím Stálé mise ČR při OSN ve Vídni. Jednání Generální konference předcházela v květnu a červnu zasedání Programového a rozpočtového výboru a Rady pro průmyslový rozvoj, jíž je ČR členem.

Dobrovolný příspěvek ČR do IDF (*Industrial Development Fund*) představoval 2,5 mil. Kč. České instituce se podílely na realizaci projektů čistší produkce, výcvikového kurzu v oblasti predikce technologického vývoje a Technologického summitu o vodohospodářství v Budapešti.

Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství (FAO)

Česká republika si v roce 2007 udržela pozici nejvýznamnějšího donora mezi novými členy Evropské unie v rámci FAO. ČR byla v roce 2007 zastoupena ve Výboru FAO pro ústavně-právní záležitosti (2005 – 2007).

Nejvýznamnější akcí roku 2007 bylo konání 34. zasedání konference FAO (17. – 24. 11. 2007), tj. nejvyššího řídicího a kontrolního orgánu této mezinárodní organizace, který se schází pravidelně v intervalu dvou let. Delegaci ČR vedl I. Hlaváč, 1. náměstek ministra zemědělství a předseda Českého výboru pro spolupráci s FAO. Konference přijala rozhodnutí o zahájení fundamentální reformy FAO, která by měla vyústit v transformaci organizace, jež je schopna reagovat na potřeby a očekávání členských států v 21. století.

Dobrovolné příspěvky z kapitoly rozvojové spolupráce Ministerstva zemědělství byly opětovně alokovány prostřednictvím společného svěřeneckého fondu; v roce 2007 to bylo 10,75 mil. Kč na krytí nákladů projektů rozvojové spolupráce - výcvikové kurzy a semináře FAO pořádané v ČR pro experty ze zemí východní Evropy, společný lesnický projekt

ČR/FAO v Mali a příspěvek do fondu pro národní lesnické programy, který umožnil ČR vstoupit do řídicího výboru „FAO/NFP Facility“.

V roce 2007 se zachoval počet českých expertů, kteří působí v ústředí FAO na pozici odborných pracovníků; v současné době tak pracují ve FAO Řím tři odborníci z ČR.

Světová zdravotnická organizace (WHO)

V Ženevě se ve dnech 14. – 23. 5. 2007 konalo 60. zasedání Světového zdravotnického shromáždění, jehož se zúčastnila delegace České republiky, kterou ve M. Vít, náměstek ministra zdravotnictví a hlavní hygienik ČR.

60. Světové zdravotnické shromáždění se věnovalo otázkám mezinárodní zdravotní bezpečnosti v souvislosti se vstupem revidovaných Mezinárodních zdravotnických předpisů v platnost. Během zasedání bylo přijato celkem třicet rezolucí týkajících se vymýcení poliomyelitidy a neštovic, boje proti malárii a TBC, připravenosti na chřipkovou pandemii, integrace genderových analýz a jiných souvisejících témat. V závěru Světové zdravotnické shromáždění přijalo Střednědobý strategický program práce na léta 2008 – 2009.

Mezinárodní organizace práce (ILO)

Ve dnech 30. 5. -15. 6. 2007 se v Ženevě konalo 96. zasedání Mezinárodní konference práce, která je nejvyšším orgánem ILO. Prezidentem konference měl být na základě principu rotace mezi regiony zvolen zástupce Afriky. Protože však nebyla předložena společná kandidatura africké skupiny, byl prezidentem zvolen náměstek ministra práce a sociálních věcí Albánie K. Sulka. Hlavními tématy jednání byly zpráva generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce (MÚP) o implementaci programu MÚP za období 2006-7 s příloženým dokumentem o situaci pracovníků na okupovaných arabských územích, tzv. „Globální zpráva k Deklaraci ILO o základních principech a právech při práci za rok 2007“, zaměřená na problematiku diskriminace ve světě práce, a zpráva generálního ředitele MÚP nazvaná „Důstojná práce pro udržitelný rozvoj“. Jako nové instrumenty byly přijaty Úmluva a Doporučení o práci v rybolovném odvětví.

Na samostatném zasedání Výboru pro provádění úmluv a doporučení ILO bylo projednáváno porušování úmluvy č. 29 o nucené práci v Myanmaru/Barmě. Výbor pro posílení kapacity ILO v podpoře úsilí jejích členů k dosažení cílů organizace v kontextu

globalizace mj. zdůraznil význam periodických evaluací programovacího cyklu aktivit, větší míru soustředěnosti na plnění strategických cílů Agendy důstojné práce a na partnerství s klíčovými subjekty systému OSN. Výbor pro podporu udržitelného podnikání vyzdvihl úlohu soukromého sektoru v hospodářském a sociálním rozvoji a možnosti přispění ILO k podpoře důstojné práce prostřednictvím rozvoje udržitelného podnikání. ČR se aktivně podílela na práci všech výborů i pléna této konference.

V roce 2007 se ČR rovněž zúčastnila obou řádných zasedání Správní rady, jarního i podzimního, a to jako její zastupující člen. Aktivně se zapojovala i do práce neformálního prestižního technicko-diskusního uskupení Industrialized Market Economy Countries (IMEC).

Světová meteorologická organizace (WMO)

Ve dnech 7. – 25. 5. 2007 se v Ženevě konal 15. kongres Světové meteorologické organizace (WMO). Kongresu se zúčastnilo více než 1000 delegátů reprezentujících 188 členských zemí WMO a dalších 36 mezinárodních organizací. Delegaci ČR vedl ředitel Českého meteorologického ústavu I. Obrusník. Kongres zhodnotil uplynulé čtyřleté období činnosti WMO, zvolil nové hlavní funkcionáře a schválil plán práce na další čtyři roky.

Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)

V roce 2007 se v Montrealu uskutečnilo 36. zasedání Shromáždění ICAO, které zvolilo 36 států do Rady ICAO na období 2007–2010 a potvrdilo na další období stávajícího prezidenta Rady ICAO R. K. Gonzáleze. Delegaci ČR na 36. zasedání Rady ICAO vedl náměstek ministra dopravy I. Vykydal.

V centru pozornosti Rady a celé ICAO stály i v roce 2007 bezpečnost civilního letectví (*safety*) a jeho ochrana před protiprávními činy (*security*). Již osvědčeným nástrojem jsou přítom audity implementace příslušných technických příloh Chicagské úmluvy.

V rámci Programu celosvětového bezpečnostního kontrolního auditu ICAO (*Universal Safety Oversight Audit Programme*) bylo s kladným výsledkem podrobně zkoumáno i české civilní letectví.

Česká republika sice není voleným členem Rady, své zájmy ve vztahu k ní hájí prostřednictvím zástupce tzv. Středoevropské rotační skupiny pro účely voleb do Rady ICAO (CERG - ČR, Maďarsko, Slovensko, Slovinsko, Rumunsko), kterým je v tomto volebním období rumunský stálý představitel. Význam podobných uskupení v ICAO roste, neboť při absenci geografických kvót, resp. geografických skupin je vzhledem k rostoucímu zájmu o členství v Radě stále obtížnější při volbách do ní uspět.

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO)

Světová organizace cestovního ruchu vyvíjí široké aktivity ve všech oblastech cestovního ruchu a především se zaměřuje na posilování mezinárodní spolupráce v oblastech marketingu, rozvoje nových forem cestovního ruchu (eko- a agroturistika), prosazování ekologicky a sociálně udržitelného charakteru rozvoje cestovního ruchu a standardizace zařízení a služeb cestovního ruchu, které mají pro Českou republiku velký význam vzhledem k roli cestovního ruchu v českém hospodářství. Česká republika využívá zejména analytických a prognostických informací poskytovaných UNWTO pro tvorbu příslušných politik.

Ve dnech 23. 11. - 29. 11. 2007 se v Cartagena de Indias (Kolumbie) uskutečnilo XVII. Valné shromáždění Světové organizace cestovního ruchu UNWTO. Klíčová témata programu zasedání byla: klimatické změny, nové turistické trendy a celkové vyhlídky turistického ruchu v příštích letech.

Česká republika úspěšně kandidovala na členství ve Výboru pro statistiku a makroekonomické analýzy v cestovním ruchu na období 2008 – 2011. Hlavními úkoly tohoto výboru jsou: umožnění mezinárodní srovnatelnosti statistiky cestovního ruchu, zajištění dostatečného množství věrohodných údajů o aktivitách cestovního ruchu a průmyslu zboží a služeb, ochrana legitimacy a věrohodnosti Národních satelitních účtů (TSA), podpora makroekonomické analýzy cestovního ruchu a významu sestavování politik a strategií, nastavení a propagace mezinárodních statistických standardů cestovního ruchu, účast na revizi jiných mezinárodních standardů, shromažďování a publikace statistik a zabezpečení mezinárodní srovnatelnosti statistiky cestovního ruchu.

Mezinárodní námořní organizace (IMO)

Mimořádnou pozornost plnění norem IMO věnuje Evropská unie; též její vnitrozemské státy bez vlastního námořního loďstva musí mít transponovány veškerou legislativu vyplývající z členství v IMO a z existujících právních instrumentů se vztahem k námořní plavbě.

V současné době sdružuje IMO 167 členských a tři přidružené státy. Ve dnech 19. - 30. 11. 2007 se v Londýně uskutečnilo 25. Shromáždění IMO, které zvolilo 47 států do Rady IMO, což je nejvyšší výkonný orgán IMO. Shromáždění se zúčastnila delegace ČR v čele s velvyslancem J. Winklerem.

Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO)

Ve dnech 16. 10. – 3. 11. 2007 se v Paříži konalo 34. zasedání Generální konference, nejvyššího orgánu UNESCO. Konference je vyvrcholením pravidelného dvouletého programového cyklu organizace. Delegace ČR, vedená ministrem kultury V. Jehličkou, byla složena ze zástupců ministerstva zahraničních věcí, ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstva kultury, ministerstva vnitra, ministerstva životního prostředí a Akademie věd. Díky tomu, že ČR zastávala funkci jedné z místopředsednických zemí Konference, mohla i významně ovlivňovat její průběh a přispět ke konsenzuálnímu přijetí dokumentů, jako byla např. citlivá otázka rezoluce o připomenutí hladomoru na Ukrajině ve 30. letech 20. stol. Delegace ČR podpořila přijetí nové Střednědobé strategie organizace na léta 2008-13 i jejího Programu a rozpočtu na léta 2008-9. Oba dokumenty zakotvují zřetelněji koncentraci na prioritní úkoly v každém z programových sektorů, zajišťují pokračování reformy Sekretariátu a posilují využití nástrojů na hodnocení efektivity programů.

V průběhu roku se uskutečnila dvě substantivní zasedání (176. a 177.) Výkonné rady, zaměřená na přípravu Konference. Aktivní účast ČR i na těchto zasedáních umožnilo členství ČR ve Výkonné radě (2003–7), umocněné místopředsednickým postem ve druhé polovině uvedeného období. Po skončení členství ve Výkonné radě bude ČR zastoupena v šesti subsidiárních orgánech; do čtyř z nich byla zvolena na Konferenci.

Mezi přijatými 67 kulturními výročími UNESCO na období 2008-9 figurují tři česká – J. Hlávka, B. Martinů a J. Low ben Bezalel. V rámci Úmluvy o světovém dědictví UNESCO figuruje na prestižním seznamu kulturního dědictví již dvanáct českých zápisů; další

nominace jsou v různých fázích přípravy a projednávání. V roce 2007 se dostalo ocenění UNESCO i filmovému festivalu „Jeden svět“, zaměřenému na podporu lidských práv.

Česká republika poskytla v roce 2007 opětovně v rámci své rozvojové spolupráce dobrovolný finanční příspěvek ve výši celkem 5 mil. Kč ve prospěch projektů UNESCO v rozvojových zemích, včetně projektů zaměřených na poválečnou rekonstrukci v sektorech kultury a školství, a to zejména v Iráku a Afghánistánu.

Česká komise pro UNESCO, jejíž složení bylo v průběhu roku obměněno díky uplynutí mandátu většiny členů, se stala spolupořadatelem řady vzdělávacích a kulturních akcí, zejména v rámci probíhajícího Desetiletí OSN pro výchovu k udržitelnému rozvoji a přípravy Mezinárodního roku planety Země.

Sekretariát České komise pro UNESCO rovněž koordinuje spolupráci s českou sítí přidružených škol UNESCO, jejíž činnosti se účastní pět desítek základních a středních škol. Jejich vzdělávací aktivity propagující myšlenky UNESCO se zaměřují zejména na podporu lidských práv, výchovu k udržitelnému rozvoji, spolupráci se školami v dalších zemích formou účasti v soutěžích a na přehlídkách i na spolupráci s partnery v ČR. Každoroční „Týden škol UNESCO“ byl na jaře 2007 věnován tématu „Moc a nemoc médií“, zahrnujícímu různé aspekty přístupu k informacím a jejich vlivu. Sekretariát Komise opět spoluorganizoval podzimní Výroční setkání přidružených škol UNESCO, tentokrát v listopadu 2007 v Příbrami.

K významným projektům ve spolupráci se Sekretariátem Komise a s finanční participací z rozpočtu UNESCO náležela v závěru roku 2007 „Konference mládeže o udržitelném rozvoji“, pořádaná Klubem ekologické výchovy, který dlouhodobě náleží k nejvýznamnějším nevládním partnerům Komise.

Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO)

Rok 2007 ve WIPO byl poznamenán poměrně dramatickými událostmi kolem osoby generálního ředitele WIPO a nepřijetím rozpočtu na období 2008-2009. Za jeden z mála úspěchů lze označit dosažení dohody na tzv. rozvojové agendě. Naopak se nepodařilo dosáhnout dohody na svolání diplomatické konference ke sjednání smlouvy na ochranu práv vysílatelů.

Česká republika byla Valným shromážděním znovuzvolena členem Programového a rozpočtového výboru na další období 2007–2009. Programový rozpočtový výbor se zabýval především zprávou o plnění programu za rok 2006, revidovaným rozpočtem na dvouletku 2006-2007 a návrhem programu a rozpočtu na dvouletku 2008-2009. Diskusi poněkud komplikovaly návrhy na snížení poplatků PCT (Smlouvy o patentové spolupráci) a také možnosti využití dostupných rezerv. Dále Programový a rozpočtový výbor projednal zprávu o postupu projektu výstavby nové budovy, která by měla být zahájena v únoru 2008 a ukončena do konce dubna 2010. ČR byla Valným shromážděním znovuzvolena členem Programového a rozpočtového výboru na další období 2007–2009.

Ve dnech 24. 9. - 3. 10. 2007 se v Ženevě konalo 43. zasedání Řídících orgánů WIPO. Celý průběh zasedání byl poznamenán situací kolem generálního ředitele WIPO a zprávy interního auditora zabývající se užíváním různých dat narození generálním ředitelem K. Idrisem. Poprvé v historii WIPO se konalo hlasování o programu a rozpočtu. Jelikož nebyla získána potřebná dvoutřetinová většina, členské státy WIPO neschválily program a rozpočet na období 2008-2009 a revidovaný program a rozpočet na období 2006-2007. Proti byly vyspělé země, které argumentovaly, že nelze přistoupit k přijetí předložených návrhů, dokud nebudou uzavřeny body programu týkající se snížení poplatků PCT a zprávy interního auditora.

Během roku 2007 pokračovala činnost stálých výborů (pro autorské právo a práva související; pro právo týkající se ochranných známek, průmyslových vzorů a zeměpisných označení), Mezivládního výboru pro duševní vlastnictví a genetické zdroje, tradiční znalosti a folklor, Prozatímního výboru pro rozvojovou agendu, Poradního výboru pro vymáhání práv k duševnímu vlastnictví a dalších expertních orgánů WIPO.

Stálý výbor pro právo autorské a práva související (SCCR) uskutečnil dvě zvláštní zasedání za účelem přípravy návrhu smlouvy na ochranu práv vysílatelů jako podklad pro případné svolání diplomatické konference. Vzhledem k přetrvávajícím velkým rozdílům v postojích členských zemí však nakonec bylo rozhodnuto ponechat problematiku na programu řádných zasedání SCCR s tím, že teprve pro dosažení dohody o cíli, rozsahu a předmětu ochrany bude možné rozhodnout o případném svolání diplomatické konference.

Prozatímní výbor pro rozvojovou agendu (PCDA) na svých dvou zasedáních během prvního pololetí 2007 dospěl k dohodě na 45 návrzích předložených v rámci rozvojové

agendy. Předseda PCDA následně vedl konzultace, na jejichž základě Valné shromáždění přijalo doporučení k okamžité implementaci 19 vybraných návrhů. Valné shromáždění také schválilo návrh PCDA na zřízení Výboru pro rozvoj a duševní vlastnictví, který by měl vypracovat pracovní program pro implementaci přijatých doporučení, monitorovat, vyhodnocovat, diskutovat a podávat zprávy o implementaci všech doporučení a diskutovat další otázky související s duševním vlastnictvím a rozvojem.

Programy, fondy a další specializované orgány OSN

Program OSN pro rozvoj (UNDP) a Populační fond OSN (UNFPA)

Program OSN pro rozvoj (*United Nations Development Programme - UNDP*) je hlavním orgánem OSN pro koordinaci rozvojové činnosti. Má globální dosah a ročně spravuje finanční zdroje v hodnotě 10 mld. USD, což z něj činí největšího poskytovatele grantové pomoci v rámci systému OSN.

Prostřednictvím UNDP poskytuje ČR nejvíce finančních prostředků do rozvojového systému OSN. Díky příspěvku do tzv. svěřeneckého fondu (19 mil. Kč) se do projektů a programů UNDP mohli zapojit čeští experti z oblastí ochrany životního prostředí, efektivního využívání energií a ekonomické transformace, zdravotnický personál (zejména v oblasti boje proti HIV/AIDS) a odborníci na malé a střední podnikání či nakládání s odpady a vodními zdroji. Česká expertiza byla v roce 2007 tímto způsobem zapojena v Turkmenistánu, Arménii, Gruzii, Bělorusku, Moldavsku, Uzbekistánu, Srbsku, Makedonii, Černé Hoře, Bosně a Hercegovině, Kosovu, Albánii a na Ukrajině.

Naše členství ve výkonné radě Programu OSN pro rozvoj (UNDP) a Populačního fondu OSN (UNFPA) vypršelo k 31. 12. 2004, nadále se tedy ČR účastnila jednání výkonné rady jako pozorovatel. Výkonná rada UNDP/UNFPA měla v roce 2007, jako obvykle, dvě řádná zasedání (23. – 26. 1. a 11. - 15. 9.), která se uskutečnila v New Yorku.

Konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD)

V roce 2007 byla činnost UNCTAD do značné míry poznamenána přípravami na XII. zasedání Konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD XII), které se uskuteční v dubnu 2008 v ghanské Akkře. V rámci běžných aktivit pak byla pozornost soustředěna na

implementaci závěrů *Mid-Term Review* z předchozího roku. Pokračovaly také konzultace k doporučením Panelu eminentních osob, který byl ustaven v roce 2005 generálním tajemníkem (SG) UNCTAD s účelem přezkoumat možnosti zefektivnění fungování UNCTAD a posílení role a dopadu UNCTAD v oblasti rozvoje.

V roce 2007 proběhla dvě výkonná a jedno řádné zasedání Rady pro obchod a rozvoj (TDB).

Ve dnech 18. - 20. 4. 2007 se uskutečnilo 41. výkonné zasedání TDB, na kterém Rada schválila zprávy ze zasedání všech tří Komisí (tj. pro obchod, pro investice a pro podnikání), zprávu Pracovní skupiny pro střednědobý plán a rozpočet a témata expertních zasedání. Dále Rada odsouhlasila předložený návrh témat pro UNCTAD XII a další postup ohledně doporučení Panelu eminentních osob.

Dne 27. 6. 2007 se konalo 42. výkonné zasedání TDB věnované aktivitám UNCTAD ve prospěch Afriky. Diskuse probíhala na základě zprávy sekretariátu. Pro EU je Afrika vedle problematiky nejméně rozvinutých zemí jednou z priorit. Z pozice největšího donora na africkém kontinentu tak EU dlouhodobě podporuje aktivity UNCTAD ve prospěch Afriky a nabádá sekretariát k jejich dalšímu posilování prostřednictvím poskytování koherentní a efektivní pomoci.

54. řádné zasedání TDB proběhlo v Ženevě ve dnech 1. – 11. 10. 2007. Novým předsedou TDB se stal představitel naší skupiny D, velvyslanec Bulharska P. Draganov, který rovněž předsedal UNCTAD XII. Estonsko bylo zvoleno 151. členem TDB. Rada na svém 54. zasedání přijala závěry k hospodářskému rozvoji v Africe, k implementaci Akčního programu pro nejméně rozvinuté země a rozhodnutí o aktivitách UNCTAD v oblasti technické spolupráce. Dále Rada formálně zřídila přípravný výbor UNCTAD XII, složený ze všech členských zemí.

Substantivní přípravy na UNCTAD XII se rozběhly už v prvním pololetí roku 2007, které bylo ve znamení intenzivních a náročných konzultací k tématům Konference. Jako hlavní téma bylo nakonec odsouhlaseno „Možnosti a výzvy globalizace pro rozvoj“. V červenci 2007 prezentoval generální tajemník UNCTAD svoji vlastní zprávu, která však neměla za cíl stát se základem pro negociace. Tím se stal až text předsedy TDB, který byl delegacím předložen v listopadu 2007, tj. až po prezentaci pozic jednotlivých regionálních skupin, které se snažil vzít v potaz. Do konce roku pak následovala dvě čtení tohoto textu,

kteřá naznačila obtížnost nadcházejících negociací. Diskuse potvrdily značné názorové rozdíly mezi skupinou rozvojových zemí G77 a skupinou zemí vyspělých, včetně EU.

Boj proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a proti drogám v rámci OSN

Komise OSN pro narkotika (CND)

50. zasedání CND se uskutečnilo ve Vídni ve dnech 12. - 16. 3. 2007. CND se zabývala tradičními tématy, jako jsou omezování poptávky po drogách a nabídky drog a problematika nelegálního obchodu s drogami. CND tradičně hodnotila plnění závazků vůči mezinárodním protidrogovým úmluvám a výroční zprávu Mezinárodní rady pro kontrolu narkotik za rok 2006. Značná pozornost byla věnována posílení konceptu alternativního rozvoje spočívajícího v náhradě plodin, které představují surovinu pro produkci drog, jinými komerčně využitelnými rostlinami. V rámci CND je aktivní řada mechanismů mezinárodní spolupráce v boji proti mezinárodnímu obchodu s drogami, na kterých se ČR podílí.

V roce 2007 ČR přispěla dobrovolným příspěvkem 3 mil. Kč do fondu Programu OSN pro kontrolu narkotik (UNDCP) na projekt Regionálního a koordinačního centra pro Střední Asii (CARICC), jehož smyslem budou podpora a koordinace policejní spolupráce a výměna informací mezi zeměmi Střední Asie, Ruskou federací a Ázerbájdžánem. CARICC bude mít status mezinárodní organizace s ústředím v Kazachstánu a styčnými kanceláři v jednotlivých členských zemích. CARICC předpokládá úzkou spolupráci s Interpolem, Europolem a Světovou celní organizací (WCO). Kromě výše uvedeného projektu ČR přispěla do Fondu pro všeobecné účely částkou 2 mil. Kč, čímž podpořila rozpočet UNODC.

Komise OSN pro prevenci zločinu a trestní spravedlnost (CCPCJ)

Zasedání CCPCJ se konalo ve dnech 23. – 27. 4. 2007. Hlavní část zasedání byla zaměřena na hodnocení práce, financování a řízení Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC), implementaci Vídeňské deklarace a posílení technické pomoci a rozvojové spolupráce v oblasti boje proti korupci, organizovanému zločinu a terorismu.

Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC)

Prioritami UNODC nadále zůstávají ratifikace a implementace právních instrumentů, implementace závěrů Bangkotské deklarace, technická a expertní pomoc, mezinárodní

spolupráce v oblastech prevence kriminality a boje proti obchodu s lidmi a s drogami, rozvojová pomoc s cílem vytlačení pěstování koky a opia, boj proti praní špinavých peněz a korupci a implementace právních instrumentů vztahujících se k boji proti terorismu.

Výbor OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS)

V červnu (Vídeň, 6. - 15. 6. 2007) se delegace ČR, vedená prof. V. Kopalem, zúčastnila 49. zasedání Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS). Zasedání se tradičně věnovalo otázkám zachování kosmického prostoru pro mírové účely a plnění doporučení konference UNISPACE III. Výbor schválil právně nezávazné směrnice OSN pro snížení nebezpečí kosmického smetí a projednal financování systému SPIDER. Součástí zasedání bylo rovněž symposium na téma „Kosmos a voda“. Prof. Kopal byl zvolen předsedou Právního podvýboru.

V průběhu roku se ČR zapojila do činnosti Vědeckotechnického a Právního podvýborů COPUOS. Na zasedání Vědeckotechnického podvýboru byly projednány otázky spojené s problematikou dálkového průzkumu země, kosmického smetí („*space debris*“), používání jaderných zdrojů energie v kosmu, nebezpečí dopadu asteroidů na Zemi a využívání geostacionární dráhy. V průběhu zasedání se konalo symposium o využití geostacionární dráhy. Bylo dosaženo dohody ohledně ustavení globálního systému pro organizaci prevence, zmenšení a nápravy následků přírodních katastrof pomocí kosmických technologií (SPIDER). Zasedání právního podvýboru proběhlo ve dnech 26. 3. – 5. 4. 2007 a zabývalo se statutem a aplikací pěti úmluv OSN týkajících se kosmického prostoru, definicí kosmického prostoru, právními aspekty využívání geostacionární dráhy a praxí států a mezinárodních organizací při registraci kosmických objektů.

Česká republika v rámci 62. VS OSN podpořila zajištění části finančních zdrojů v rámci řádného rozpočtu OSN na léta 2008-2009 pro činnost při realizaci projektu SPIDER.

Program OSN pro dobrovolníky (UNV)

Podporu dobrovolnickým aktivitám v systému OSN projevila ČR v roce 2007 účastí dvaceti tří českých dobrovolníků, z toho třinácti žen, v multilaterálních programech UNV. Čeští dobrovolníci působili na dlouhodobých misích zejména v Africe, Asii a na Balkáně, a to v těchto zemích: Kosovo, Angola, Bosna a Hercegovina, Afghánistán, Jemen, Mongolsko, Maroko/Západní Sahara, Súdán, Východní Timor, Vietnam, Nepál, Ukrajina a Pobřeží

slonoviny. Nejvíce českých dobrovolníků působilo v Bosně a Hercegovině, Kosovu a ve Východním Timoru.

Česká republika v součinnosti s UNV neustále společně hledají další formy a způsoby spolupráce, a to jak na společných projektech, tak s cílem zvýšit účast a posílit roli českých dobrovolníků v mírových misích OSN.

Jednou z forem, jak zvýšit účast českých občanů v mírových misích OSN, je přímý kontakt s pracovníky úřadovny UNV v Bonnu, a to v rámci speciálních náborových akcí (*Special Recruitment Drive*), které od roku 2006 Národní kontaktní místo (NKM) UNV organizuje jedenkrát ročně ve svém sídle v Praze za přímé účasti zástupců úřadovny UNV v Bonnu. Při této náborové akci se najednou představí pracovníkům UNV kolem 50-60 českých zájemců, kteří byli předběžně vybráni NKM UNV. Základními nástroji náboru jsou životopis účastníků a osobní pohovor v anglickém jazyce.

Cílem těchto náborových akcí je podpořit šance na umístění českých kandidátů v nabídkách UNV, a následně i zvýšení počtů akceptovaných českých dobrovolníků v mírových misích OSN.

Komise OSN pro sociální rozvoj (CSocD)

V New Yorku proběhlo ve dnech 7. – 16. 2. 2007 45. zasedání CSocD, kterého se zúčastnila i delegace ČR. Segmentu na vysoké úrovni se zúčastnil ředitel odboru OSN MZV J. Kára. Hlavním bodem zasedání byla diskuse o plnění Kodaňského akčního plánu jakožto rámce pro mezinárodní úsilí o sociální rozvoj a jeho propojení s plněním Rozvojových cílů tisíciletí.

Komise OSN pro udržitelný rozvoj (CSD)

Ve dnech 30. 4. – 11. 5. 2007 se v New Yorku konalo 15. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj. Delegace České republiky byla vedena místopředsedou vlády a ministrem životního prostředí M. Bursíkem. Funkci místopředsedy byla pro Evropu zastával J. Hlaváček z Ministerstva životního prostředí ČR. K hlavním tématům patřily: problematika energie pro udržitelný rozvoj, průmyslový rozvoj, znečištění ovzduší/atmosféry, změna klimatu a průřezová témata (financování a správa). V důsledku neshody zástupců rozvojových zemí a členských států EU nedošlo k dohodě; Komise přijala pouze závěrečný text předsedy byla.

Komise pro postavení žen (CSW)

51. zasedání CSW se uskutečnilo v New Yorku ve dnech 26.2. - 9.3. 2007 za účasti zástupců ministerstva zahraničních věcí a ministerstva práce a sociálních věcí. ČR se v této oblasti zaměřuje především na rovnocennost postavení žen, statistiku a rozpočtování.

Statistická komise OSN

Česká republika v současnosti není členem Statistické komise OSN (kandidujeme na období 2010-2012), ale prostřednictvím Českého statistického úřadu se účastní jejích zasedání a především je zapojena do statistických aktivit na mezinárodní úrovni. Na regionální úrovni je ČR plnohodnotným účastníkem Konference evropských statistiků jako společného orgánu EHK OSN, OECD a Eurostat, kde se podílí na celé řadě aktivit v jednotlivých oblastech statistické činnosti.

Program OSN pro životní prostředí (UNEP)

Činnosti UNEP je zaměřena na podporu rozvoje mezinárodní spolupráce v oblasti životního prostředí, koordinaci environmentálních programů OSN, sledování stavu životního prostředí ve světě, předkládání návrhů řešení nejdůležitějších problémů životního prostředí, podporu rozvoje výzkumu a zajištění výměny a šíření informací o životním prostředí. UNEP odpovídá za environmentální stránku udržitelného rozvoje a její propojení s ekonomickou a sociální dimenzí udržitelného rozvoje.

Rok 2007 byl rokem konání 24. zasedání Řídící rady UNEP a 8. Globálního fóra ministrů životního prostředí, (Nairobi, 5. – 9. 2. 2007). Celkem 58 členů Řídící rady, která je nejvyšším orgánem UNEP, je voleno na čtyřleté období. ČR byla v prosinci 2005 opětovně zvolena členem Řídící rady na období 2006 – 2009.

24. zasedání Řídící rady UNEP přijalo patnáct rozhodnutí týkajících se řady věcných otázek ochrany životního prostředí v souvislosti s plněním mezinárodních strategických dokumentů, především Rozvojových cílů tisíciletí z roku 2000, závěrů Summitu o udržitelném rozvoji a jeho Implementačního plánu z roku 2002, Balijského strategického plánu podpory technologií a budování kapacit z roku 2005 a Strategického přístupu k mezinárodnímu nakládání s chemickými látkami z roku 2006.

Česká republika každoročně přispívá do Environmentálního fondu (EF) UNEP; výše dobrovolného příspěvku v roce 2007 představovala 5 mil. Kč.

Program OSN pro lidská sídla (UN-Habitat)

UN-HABITAT je program systému OSN systematicky zaměřený na problematiku lidských sídel a s ní související otázky udržitelného rozvoje a plnění rozvojových cílů vytyčených v Miléniové deklaraci.

Nejvyšším orgánem UN-HABITAT je Řídící rada, která zasedá v dvouletých intervalech. 21. zasedání Řídící rady UN-HABITAT proběhlo v dnech 16. – 20. 4. 2007 v keňském Nairobi. Jednání se soustředilo na otázky spojení s udržitelnou urbanizací lidských sídel a na boj proti chudobě. Řídící rada UN-HABITAT na svém 21. zasedání schválila střednědobou strategii na léta 2008-2013.

Česká republika poskytuje každoročně dobrovolný příspěvek do rozpočtu UN-HABITAT; jeho výše v roce 2007 činila 2,5 mil. Kč.

Evropská hospodářská komise OSN (EHK)

V roce 2007 EHK pokračovala v naplňování svého mandátu regionální ekonomické organizace OSN. Ve dnech 25. - 27. 4. 2007 se v Ženevě konalo 62. výroční plenární zasedání, jehož se zúčastnila delegace ČR. ČR je v EHK vnímána jako aktivní členský stát, experti ČR jsou zapojeni v desítkách orgánů a pracovních skupin Komise.

Pokračovalo úsilí o reformu a zefektivnění činnosti EHK, započaté v roce 2005, které vyvrcholilo v průběhu roku 2006 vytvořením nové struktury řídicích a pracovních orgánů. Významná činnost EHK v roce 2007 se zaměřovala do oblasti technické spolupráce, na níž se ČR tradičně rovněž podílela.

Pozornost byla během roku 2007 věnována též spolupráci EHK s Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), mimo jiné při přípravě a konání 15. Ekonomického a environmentálního fóra OBSE, jehož druhá část se uskutečnila opět v Praze (21. – 23. 5. 2007). Při této příležitosti navštívil dne 21. 5. 2007 ČR ve funkci úřadujícího předsedy OBSE ministr zahraničních věcí Španělska M. A. Moratinos.

Významnou akcí roku byla 6. ministerská konference EHK „Životní prostředí pro Evropu“, která se uskutečnila v Bělehradě ve dnech 10. – 12. 10. 2007 a jíž se aktivně zúčastnila i delegace ČR.

Ostatní

Ve dnech 4. – 31. 5. 2007 se v aljašském Anchorage uskutečnilo 59. zasedání *Mezinárodní velrybářské komise*. Českou delegaci vedla P. Hýčová, komisařka za ČR, pracovnice odboru mezinárodní biodiverzity z ministerstva životního prostředí. ČR zastává pozici EU, tzv. ochranářskou, spočívající v ochraně velryb před snahou Japonska o komerční lov velryb.

V roce 2007 pokračovala donorská aktivita ČR do *Světového potravinového programu (WFP)*, odkázaného na dobrovolné příspěvky dárcovských zemí, institucí, soukromých podniků a jednotlivců. ČR věnovala WFP v roce 2007 celkem 8,5 mil. Kč, z tohoto 6 mil. Kč na humanitární projekty v Súdánu a Ugandě a 2,5 mil. Kč formou dobrovolného příspěvku do rozpočtu WFP.

V roce 2007 ČR působila v Komisi pro udělování „*UN Population Award*“.

Česká republika a mezinárodní organizace

Česká republika a světová ekonomika

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD)

Účast České republiky na práci OECD v roce 2007 zahrnovala širokou řadu oblastí a témat a podílela se na ní většina ministerstev i dalších institucí. Česká republika se účastnila zasedání mnoha konferencí, výborů a pracovních orgánů, podílela se na přípravě dokumentů a materiálů a účastnila se řešení aktuálních otázek vyplývajících z ekonomického vývoje členských zemí i celého světa. Velkou pozornost věnovala OECD otázkám spolupráce s nečlenskými zeměmi, která se neustále rozšiřuje, a rovněž debatě o otázkách rozšíření a financování dalšího rozvoje organizace. Česká republika podpořila v roce 2007 činnost OECD sadou dobrovolných finančních příspěvků, podporujících modernizaci vlastních vybraných politik, fungování administrativy, vzdělávání i zájmy České republiky

vůči nečlenským zemím OECD. Česká republika rovněž zahájila přípravu na nadcházející zveřejnění svého ekonomického přehledu.

OECD přijala také některá opatření zaměřená na zefektivnění řízení a procesu rozhodování, na hodnocení práce výborů a pracovních skupin a lepší výběr priorit pro další činnost organizace. Česká republika se aktivně podílela na těchto jednáních a obhajovala své priority. V diskusi o rozšíření organizace se výrazně zasazovala o vytvoření nepolitických, nediskriminačních kritérií výběru potenciálních kandidátů vstupu, vytvoření rovnocenných startovacích podmínek po otevření vstupních rozhovorů a o sestavení jednotných procesních pravidel pro sblížení s organizací.

Ve dnech 15. - 16. 5. 2007 se uskutečnilo Ministerské zasedání Rady Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (MCM 2007). Paralelně proběhlo ve dnech 14. – 15. 5. 2007 zasedání Řídicího výboru Mezinárodní energetické agentury (IEA) na ministerské úrovni a Fórum OECD s představiteli nevládních organizací.

Delegace České republiky byla vedena ministrem průmyslu a obchodu M. Římanem v alternaci s náměstkem M. Tlapou. V delegaci byli dále zástupci ministerstev zahraničních věcí, průmyslu a obchodu, financí a Stálé mise České republiky při OECD. Ministerskému zasedání konanému pod názvem „*Innovation: Advancing the OECD Agenda for Growth and Equity*“ předsedalo Španělsko, zasedání řídil místopředseda vlády a ministr financí P. Solbes, místopředsednickými zeměmi byly Japonsko a Polsko. Zasedání bylo věnováno socio-ekonomickým dopadům globalizace, úloze mezinárodních korporací a otázce migrace. Diskutována byla zejména podpora inovací a růstu na pozadí rozličných výsledků produktivity v zemích OECD. Ministři označili změnu klimatu za významnou celosvětovou výzvu, na kterou je nutno reagovat přiměřenými politikami. OECD dospěla – na podkladě dlouhodobých, strategických úvah – k rozhodnutí otevřít vstupní rozhovory s Chile, Estonskem, Izraelem, Ruskou federací a Slovinskem a významně posílit vztahy s Brazílií, Čínou, Indií, Indonésií a s JAR. Ministři diskutovali o budoucí výzvě otevřenému světovému obchodnímu systému. Konstatovali, že uzavření Rozvojové agendy z Dauhá je pro mnohostranný obchodní systém nezbytností. Půjde zejména o analýzy a doporučení týkající se přínosů a nákladů spojených s liberalizací obchodu, formulování domácích politik k odstraňování nových překážek obchodu, zajištění komplementarity dvou- a vícestranných a preferenčních smluv s mnohostranným systémem a také návrhy efektivních způsobů

liberalizace obchodu v oblasti služeb. V oblasti analýz, datové spolupráce a rozpracování tematiky *Aid for Trade* bude nadále OECD těsněji spolupracovat s WTO.

Zasedání Řídícího výboru IEA se zabývalo především otázkami energetické bezpečnosti, a v diskusi pak možnostmi udržitelnosti energetického rozvoje.

Souběžně s Radou se konalo i Fórum OECD, které slouží k diskusi zástupců vlád členských zemí s širší odbornou veřejností a představiteli občanské společnosti. Klíčové téma *Innovation, Growth and Equity* korespondovalo s tematickým zaměřením MCM 2007.

Ve dnech 27. – 30. 6. 2007 proběhlo v Istanbulu *Druhé světové fórum „Statistika – znalosti – politika“* věnované měření a podpoře pokroku společností z širšího než tradičně ekonomického pohledu. Z České republiky byl k přednesení příspěvku pozván prof. B. Moldan; jednání se účastnila početná delegace v čele s předsedou Českého statistického úřadu J. Fischerem.

Ve dnech 3. – 4. 4. 2007 se uskutečnilo zasedání Výboru pro rozvojovou spolupráci (DAC) na vysoké úrovni v Paříži. Delegaci České republiky vedla náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasová. Mezi hlavní témata patřily migrace, problematika státní správy v nestabilních zemích či výzvy Pařížské deklarace. Z hlediska České republiky proběhla důležitá diskuse o roli nastupujících dárců, během níž byl mj. hodnocen zvláštní přehled (*Peer review*) české rozvojové spolupráce, neboť Česká republika byla prvním z nečlenů DAC, který tuto obdobu *Peer Review* absolvoval.

Ve dnech 26. – 27. 4. 2007 byl na půdě Ministerstva zahraničních věcí ČR zorganizován kulatý stůl o zahraniční rozvojové spolupráci České republiky. Hlavním cílem bylo diskutovat další směřování zahraniční rozvojové spolupráce České republiky ve světle doporučení OECD v rámci projektu "Hodnocení OECD/DAC o zahraniční rozvojové spolupráci České republiky" - *Peer Review*.

Ve dnech 31. 5. – 1. 6. 2007 se zástupce výkonného ředitele Mezinárodní energetické agentury W. Ramsay zúčastnil konference „Bezpečnost dodávek v energetice“, která se konala v České republice.

Ve dnech 12. – 13. 6. 2007 se předsedkyně SÚJB D. Drábová zúčastnila Regulačního fóra *Jaderné energetické agentury (NEA)*, věnovaného zajištění jaderné bezpečnosti, kde vystoupila jako jeden z klíčových řečníků.

Ve dnech 11. – 12. 9. 2007 se Kulatého stolu k udržitelnému rozvoji věnovaného ekonomickému potenciálu biopaliv a environmentálním a sociálním dopadům jejich výroby a využívání zúčastnil první náměstek ministra zemědělství I. Hlaváč.

Dne 16. 10. 2007 se konalo obchodní fórum věnované *outsourcingu* v oblasti informačních a komunikačních technologií. Jedním z podkladů byla i případová studie o České republice coby přijímající zemi. Za českou stranu studii komentoval M. Zálešák, výkonný ředitel Czech ICT Alliance.

Vnitrostátní koordinace činnosti České republiky v OECD probíhala v rámci Pracovní skupiny pro spolupráci s OECD, jejímiž členy jsou všechny ústřední orgány státní správy zapojené do činnosti OECD. Roli gestora členství České republiky v OECD plní ministerstvo zahraničních věcí. Pracovní skupina se v průběhu roku 2007 zaměřila na přípravu významných zasedání OECD a na aktuálně probíhající hodnocení České republiky ze strany OECD a na zpracování materiálu pro vládu o instrumentech doporučených OECD v roce 2007 a jejich implementaci v České republice.

Česká republika poskytla v roce 2007 dobrovolné příspěvky na specifické projekty OECD v souladu se svými prioritami. Největší část připadala na příspěvky z rozpočtu ministerstva zahraničních věcí, zaměřené zejména na podporu spolupráce OECD s nečlenskými zeměmi (např. spolupráce DAC s nastupujícími dárci nebo v rámci programu efektivního vládnutí v zemích Středního východu a severní Afriky - MENA). Další dobrovolné příspěvky z kapitoly ministerstva zahraničních věcí byly zaměřeny na konkrétní projekty spolupráce mezi Českou republikou a OECD. Tradičními poskytovateli dobrovolných příspěvků jsou rovněž ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo pro místní rozvoj, ministerstvo životního prostředí a v roce 2007 také Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Celkem poskytla Česká republika za rok 2007 dobrovolné příspěvky ve výši více než 213 tisíc EUR.

Světová obchodní organizace (WTO)

Své zájmy ve WTO a v celém komplexu obchodní politiky prosazovala Česká republika i v roce 2007 především prostřednictvím Evropské komise (EK). Dělo se tak s ohledem na výlučné pravomoci Evropského společenství v této problematice. ČR využívala především, stejně jako při přípravě společných stanovisek EU, jednání Výboru 133 a dalších

orgánů Rady EU a EK, nebo přímo v Ženevě koordinační jednání pracovních orgánů WTO. Česká republika je nadále považována za liberální stát se značnou podporou dosažení pokroku v urychlení liberalizace světového obchodu a dopracování jeho mnohostranných pravidel. Aktivně se v tomto duchu podílela na činnosti příslušných orgánů.

Hlavní oblast činnosti WTO představovala mnohostranná obchodní jednání o Rozvojovém programu z Dauhá (DDA). Avšak ani v roce 2007 se nepodařilo dosáhnout výraznějšího pokroku při stanovení a přijetí modalit (konkrétních technických postupů) pro liberalizaci jednotlivých oblastí DDA (zemědělství, nezemědělské výrobky, služby). Koncem července 2007 byly zveřejněny texty pro dojednání modalit v oblastech zemědělství a nezemědělských výrobků. Oba texty byly nakonec přijaty jako základ pro další jednání s tím, že do konce roku 2007 bude provedena na základě dalších jednání jejich aktualizace. Termín aktualizace byl posunut na přelom ledna a února 2008. Dosažení výraznějšího pokroku dosud brání setrvávání významných představitelů světového obchodu a některých skupin zemí, zejména rozvojových, v klíčových otázkách přístupu na trh a domácích podporách v zemědělství a v přístupu na trh v oblasti nezemědělských výrobků na jejich dosavadních pozicích, které představují nepřekonatelné rozpory.

Česká republika podporovala snahy o co nejrychlejší ukončení jednání o DDA a uvítala veškeré aktivity EK směřující k tomuto cíli, a to jak v rámci zasedání Výboru 133, tak ostatních orgánů. Přitom aktivně podporovala vstřícný a flexibilní postoj EK s tím, že konečné dohody nemůže být dosaženo na úkor zájmů členských států EU nebo některých oblastí DDA. V rámci jednání o DDA prosazovala rovnoprávné zapojení rozvojových zemí do světového obchodu. V běžné činnosti WTO vystupovala ČR v duchu svých všeobecných postojů zaměřených na podporu liberalizace a posílení pravidel mezinárodního obchodního systému.

Mezinárodní měnový fond (MMF)

Hlasovací síla České republiky v rámci MMF je dána výší členské kvóty a činí aktuálně 0,38 %. V současné době však v MMF probíhá reforma členských kvót, jejímž cílem je spravedlivější zohlednění ekonomické váhy jednotlivých zemí, zejména rychle rostoucích ekonomik Asie.

V roce 2007, v souladu se závěry tzv. Singapurské rezoluce (schválené v roce 2006), se diskuze v MMF koncentrovala na nový model výpočtu kvót a jejich *ad hoc* navýšení ve

druhé fázi. Shody mezi členskými státy k této problematice se však doposud nepodařilo dosáhnout. Česká republika patří mezi podprezentované země z hlediska všech uvažovaných proměnných kromě ukazatele HDP.

Současná spolupráce mezi ČR a MMF probíhá zejména formou každoročních pravidelných misí MMF v ČR, které se uskutečňují v souladu s čl. IV Stanov MMF (*Articles of Agreement*). Jejich výsledkem jsou doporučení pro hospodářskou politiku vlád a hodnocení vývoje za předcházející období v oblasti fiskální a měnové, vývoje finančního sektoru a průběhu strukturálních změn. Poslední mise MMF v ČR byla ukončena 19.11.2007 a předběžné závěry mise (tzv. *Concluding Statement*) jsou zveřejněny na internetových stránkách ministerstva financí. Komplettní oficiální zpráva mise MMF v ČR bude k dispozici poté, co bude projednána Radou výkonných ředitelů MMF (zveřejněna bude během února 2008).

Česká republika je jednou z několika málo zemí, které jsou zařazeny do pilotních studií používajících metodiku GSFM2001 (manuál vládní finanční statistiky roku 2001). Tato metodika má přispět ke zlepšení fiskálních analýz MMF.

V roce 2007 se Česká republika zapojila do procesu oddlužení Libérie (odpuštění dluhu vůči MMF). Na ČR připadá podíl 2,2 mil. SDR (*Special Drawing Rights*) – cca 65 mil. Kč.

Skupina Světové banky (WB)

V roce 2007 nedošlo z hlediska vztahů mezi ČR a WB k žádné významné změně – ČR se nachází v tzv. postgraduačním období (graduace ČR z operací WB byla oficiálně potvrzena 12. 4. 2005). Jako graduovaná členská země není již ČR oprávněna čerpat od WB úvěry, naopak se očekává, že bude poskytovat více pomoci klientským zemím WB, a to jak finanční, tak technické. ČR má až do června 2008 možnost čerpat od WB v omezené míře bezplatnou technickou asistenci. Technickou asistenci WB (poradenský servis poskytovaný prostřednictvím vlastních i externích odborníků) využívala ČR hojně i v minulých letech.

V roce 2007 WB dokončila pro ČR v rámci technické asistence následující projekty:

- *Oficiální rozvojová spolupráce (Official Development Assistance, ODA)*

V listopadu 2007 předala WB ČR závěrečnou zprávu „Evaluace a monitoring ODA“.

- *Ochrana základu daně z příjmu právnických osob oproti dopadu používání mezinárodních účetních standardů v účetnictví*
Studie byla dokončena a prezentována v červenci 2007.
- *Good governance na finančních trzích – oblast penzijního pojištění*
Zpráva byla dokončena a prezentována v březnu 2007.
- *Ochrana spotřebitele na finančních trzích*
Prezentace a zveřejnění závěrů studie proběhla v červnu 2007.

V červnu 2007 proběhla první fáze projektu *Financování dohledu nad finančními trhy*, kdy ČR navštívila mise expertů z WB. Závěry jsou v současné době zpracovávány. Na základě dohody mezi Ministerstvem financí ČR a Českou národní bankou nebude mít ČR zájem o pokračování druhé fáze tohoto projektu.

V rámci WB je ČR členem tzv. belgické konstituce. V roce 2007 iniciovala ČR dvě setkání zástupců zemí této konstituce v Praze. První setkání proběhlo v březnu za účasti představitelů WB a EBRD pod názvem „Klíčové nástroje pro rozvoj“. Druhé setkání se uskutečnilo v prosinci se zaměřením na aktuální otázky související s činností WB (dlouhodobá strategie WB, její strategie vůči zemím se středními příjmy, role MIGA, otázka remitencí), přičemž k jednotlivým tématům se podařilo zajistit experty přímo z WB.

V rámci Mezinárodní rozvojové asociace (IDA) se ČR podílí na 14. doplnění zdrojů, a to celkovou částkou 271,46 mil. Kč (za období od 1.7.2005 do 30.6.2008; poslední splátka byla provedena 15.1.2008).

Česká republika je také zapojena do iniciativy MDRI (Iniciativa pro multilaterální oddlužení rozvojových zemí). Celkový příspěvek ČR na MDRI na období 2007 – 2016 činí 93,83 mil. Kč (předpokládají se roční splátky).

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD)

V návaznosti na usnesení vlády ČR č. 571 ze dne 17. 5. 2006, kterým byl schválen materiál „O graduaci České republiky z operací Evropské banky pro obnovu a rozvoj“, probíhal v letech 2006 a 2007 v ČR graduační proces. Dne 23. 10. 2007 představenstvo EBRD v Londýně rozhodlo o tom, že Česká republika graduovala z operací EBRD. Ministerstvo financí ČR poté v následných krocích proces graduace dokončilo. Prezident EBRD J. Lemierre označil graduaci ČR za důkaz úspěšného završení procesu transformace

v ČR. Graduace nabyla účinnosti ke konci roku 2007. Graduace proběhla tak, aby nedošlo k poškození zájmu klientů, investorů, České republiky jako akcionáře EBRD a konečně ani EBRD a jejích zájmů v ČR.

Po završení graduace již EBRD neinvestuje do nových projektů v ČR, a to ani v rámci regionálních projektů. Existující projekty doběhnou v souladu se smluvními závazky, z čehož vyplývá, že EBRD bude mít ještě řadu let aktivní investice v České republice jak přímé, tak nepřímé, například prostřednictvím investičních fondů, do nichž banka investovala.

Svou graduací z operací EBRD se Česká republika zařadila mezi státy s rozvinutou ekonomikou, které již nepotřebují služby EBRD. Uznání členské země za vyspělý stát tak významnou mezinárodní finanční institucí, jakou je EBRD, je vnímáno jako důležitá zpráva pro zahraniční investory.

EBRD je připravena i nadále podporovat investice českých firem v zemích, které přijímají pomoc banky. Přitom však zdroje EBRD budou investovány na nově vznikajících atraktivních trzích v transformujících se zemích, nikoli v České republice.

Česká republika se završením procesu graduace stala v rámci EBRD dárcovskou zemí a za dva roky svého donorského působení si vybudovala vynikající a respektované postavení a získala pověst velmi aktivního partnera. ČR je zapojena do donorských aktivit EBRD v rámci Fondu pro západní Balkán (*Western Balkans Fund*), jehož posláním je podporovat projekty, rozvoj institucí a legislativy v zemích západního Balkánu. V letech 2006 a 2007 přispěla ČR do Fondu celkově částkou 1,5 mil. EUR. Důvodem pro českou účast je skutečnost, že oblast západního Balkánu představuje zahraničněpolitickou a hospodářskou prioritu České republiky.

Kromě podpory, kterou již ČR poskytla Fondu zemí západního Balkánu, odsouhlasila vláda ČR usnesením č. 1448 vytvoření tzv. Českého donorského fondu technické asistence v objemu 1,5 mil. EUR. Prostředky jsou vázány na projekty technické spolupráce EBRD kontrahované výhradně českým firmám.

Rozvojová banka Rady Evropy (CEB)

CEB, která do 1. 11. 1999 nesla název Fond sociálního rozvoje Rady Evropy, byla založena v roce 1956. V současné době má 40 akcionářů – většinu členských zemí Rady Evropy (RE); je přiřčena k RE a podléhá její pravomoci. CEB je právně a finančně samostatná a představuje hlavní nástroj politiky solidarity rozvíjené Radou Evropy. Řídicími

orgány CEB jsou Řídící výbor, Správní rada (v těchto orgánech má každá členská země jednoho zástupce) a Sbor auditorů. Česká republika je členem od 12. 2. 1999.

Prioritním cílem CEB je napomáhat řešení sociálních problémů v členských zemích, a to především v oblasti pomoci uprchlíkům, přistěhovalcům a obětem přírodních nebo ekologických katastrof. CEB poskytuje úvěry zejména na projekty na vytváření a ochranu pracovních míst v malých a středních podnicích, na výstavbu sociálních bytů, na sociální infrastrukturu, na projekty na ochranu životního prostředí, na podporu vzdělávání a zdraví, modernizaci zemědělství, zlepšení kvality životního prostředí ve znevýhodněných městských oblastech a ochranu kulturního dědictví (včetně restaurování historických památek). Česká republika zatím o žádný úvěr přímo pro stát u této banky nežádala, CEB doposud poskytla dva úvěry pro soukromý sektor v ČR v celkové výši cca 1 mld. Kč.

Ve dnech 15.- 16. 6. 2007 se v Praze uskutečnilo výroční zasedání řídicích orgánů CEB (Výkonný výbor, Správní rada, Řídící výbor). Vlastnímu zasedání předcházely bilaterální jednání vedení CEB s představiteli ministerstva financí, a dále pak prezentace CEB pro zástupce státní správy a samosprávy.

Mezinárodní banka hospodářské spolupráce (MBHS)

MBHS byla založena Dohodou o zřízení a činnosti Mezinárodní banky hospodářské spolupráce z 22. 10. 1963. Bývalé Československo bylo zakládajícím členem MBHS a členství České republiky vzniklo v důsledku sukcese do mezinárodních dohod uzavřených bývalým Československem. Současnými členy banky je devět států – Ruská federace, Česká republika, Polsko, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko, Kuba, Mongolsko a Vietnam.

Po zrušení RVHP a změně principů zahraničního obchodu mezi členskými státy začala příprava transformace banky na finanční instituci fungující na komerčních základech, jejíž činnost by odpovídala ekonomickým zájmům vlastníků - států v nových podmínkách. Na počátku 90. let se však banka dostala do kritické finanční situace v důsledku neuhrazených závazků některých členských zemí. Většina dlužnických zemí v minulých letech své závazky splatila, v závěru roku 2007 tak učinila i Ruská federace. Doposud zůstává neuhrazen dluh Kuby. Finanční situace neumožnila bance ani v roce 2007 rozšířit objem bankovních operací a banka jen s obtížemi zabezpečovala mírný pozitivní výsledek svého hospodaření. Členské země usilují o urychlenou transformaci této banky na úroveň obvyklých světových standardů a zabývají se úvahami o další budoucnosti.

Mezinárodní investiční banka (MIB)

MIB byla založena Dohodou o zřízení MIB z 10. 7. 1970. Současnými členy banky je stejná skupina států jako u MBHS s výjimkou Polska.

MIB se ze stejných důvodů jako MBHS dostala v 90. letech do finančních potíží a její pohledávky za členskými státy byly postupně vypořádány. V roce 2004 došlo k úplnému narovnání finančních vztahů MIB s Ruskou federací. MIB se tak podařilo nejen obnovit svoji finanční rovnováhu, ale současně podstatně zvýšit objem svých výkonných aktivit nesoucích výnosy, a to přesto, že také jí dosud nebyl splacen dluh Kuby.

V roce 2007 MIB dokončila přechod na mezinárodní standardy výkaznictví a účetnictví a vypracovala některé zásadní materiály – úvěrovou politiku, politiku řízení rizik a informační politiku. V současné době usiluje o transformaci své bankovní činnosti na úroveň srovnatelnou s mezinárodní praxí a členské země se intenzivně zabývají otázkou její přeměny na mezinárodní rozvojovou banku.

Členství České republiky v některých dalších mezinárodních organizacích

Evropská laboratoř fyziky částic (CERN)

V roce 2007 plnil CERN dva stěžejní úkoly:

1. Dobudování superurychlovače vstříčných svazků LHC, který je největším a nejsložitějším výzkumným zařízením, které kdy bylo budováno a které má být spuštěno v květnu 2008.

2. Dobudování experimentů ATLAS, ALICE, CMS, LHCb a TOTEM, které se mají na LHC uskutečnit.

Plánované cíle spolupráce ČR s CERN byly v roce 2007 také úspěšně splněny, a to jak v oblasti základního výzkumu, tak i v oblasti vývoje nových technologií a materiálů a jejich využití v praxi (hlavně v lékařství a při budování sítě GRID). Dosažené výsledky byly většinou velmi unikátní a byly publikovány ve 154 odborných pracích a bylo o nich referováno asi na 19 mezinárodních konferencích a schůzkách řešitelských týmů. Podíleli se na nich výzkumníci, doktorandi a studenti ze všech patnácti českých pracovišť spolupracujících s CERN.

Spolupráce ČR s CERN také přispěla ke zvýšení kvalifikace mladých českých badatelů a techniků. V roce 2007 to bylo asi u třiceti PhD studentů, dvanácti techniků a čtrnácti diplomantů. Řada studentů se též účastnila speciálních škol, konferencí, kurzů a letních aktivit organizovaných CERN. Ke vzdělávání učitelů středních škol i laické veřejnosti byly organizovány přednášky a exkurze do CERN, o spolupráci ČR s CERN informovaly veřejnost sdělovací prostředky. Dále bylo předneseno několik populárních přednášek na školách, v lidových hvězdárnách a na spolupracujících univerzitách.

Příspěvek ČR do CERN v roce 2007 činil 159 mil. Kč, což je asi 0,91 % rozpočtu CERN. Jeho návratnost prostřednictvím průmyslových zakázek získaných z CERN do ČR byla mimořádná, protože v roce 2007 představovala asi 112,1 %. Velice potěšitelné i bylo získání prestižní průmyslové ceny z CERN v roce 2007 pro firmu ON Semiconductor za dodávku a vývoj špičkových polovodičových detektorů částic, které byly vyrobeny v závodě této firmy v Rožnově pod Radhoštěm. Rok 2007 byl tedy pro spolupráci ČR s CERN rokem velmi úspěšným.

Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV)

Spojený ústav jaderných výzkumů je, stejně jako CERN, významnou mezinárodní mezivládní organizací, která se zabývá experimentálním a teoretickým studiem základních částic hmoty a jejich interakcí. V posledním období se práce obou těchto organizací vhodně doplňuje. Jedním z příkladů úspěšné spolupráce těchto mezinárodních organizací bylo mj. i společné zorganizování prestižní Evropské školy fyziky vysokých energií, které proběhlo v roce 2007 v ČR. V kongresovém centru Akademie věd ČR v Třešti, kde se škola konala, vyslechlo více než sto vybraných studentů z mnoha zemí světa přednášky předních odborníků, mezi nimi i jednoho laureáta Nobelovy ceny.

Těžištěm spolupráce České republiky s SÚJV byly i v roce 2007 dlouhodobé společné cílové projekty. Jednalo se o 45 projektů, přičemž výsledky spolupráce s SÚJV byly shrnuty do více než 58 publikovaných (či přijatých do tisku) společných prací v mezinárodních časopisech, více než 70 příspěvků na mezinárodních konferencích, sympoziích, pracovních setkáních apod. V rámci spolupráce s SÚJV se čeští pracovníci nadále podílejí na řadě experimentů společně s jinými mezinárodními vědeckými pracovišti (v Německu, Francii, Itálii, USA aj.), stejně jako na zpracování výsledků různých experimentů.

V posledních letech bývají organizovány exkurze několika desítek studentů českých vysokých škol, které postupně přecházejí v odborné praxe v laboratořích SÚJV. V roce 2007 k tomu ještě přistoupila letní škola urychlovačové a medicínské fyziky, pořádaná ve spolupráci s SÚJV v ČR.

V současné době jsou dva občané z České republiky zástupci ředitelů laboratoří v SÚJV, kde laboratoře jsou velké organizační jednotky SÚJV, velikostí srovnatelné s největšími ústavami Akademie věd ČR. Jeden z bývalých zástupců ředitelů laboratoří byl jmenován zástupcem generálního ředitele SÚJV.

Během posledních deseti let se pohyboval český členský příspěvek na úrovni mírně převyšující 18 mil. Kč ročně. Kromě asi 3,5 mil. Kč, které je naše země povinna podle Statutu SÚJV poukázat v hotovosti, je větší část našeho členského příspěvku realizována dodávkou zboží vyrobeného v České republice. V poslední době se stále častěji stává, že firmy, které se staly renomovanými dodavateli do SÚJV Dubna, dostávají další významné zakázky od SÚJV Dubna nad rámec českého členského příspěvku i zakázky od jiných zahraničních vědeckých institucí. Ty považují dobrou zkušenost SÚJV s takovou firmou za velmi dobrou referenci. V souvislosti s klesajícím směnným kurzem USD, ve kterém jsou členské příspěvky do SÚJV hrazeny, k rublu (i Kč) bylo nutno přijmout rozhodnutí o zvýšení členského příspěvku. Členský příspěvek na rok 2008 tak byl pro ČR schválen ve výši cca 28,5 mil. Kč.

Evropská organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli / zkráceně Evropská jižní observatoř (ESO)

Od 1. 1. 2007 se ČR stala třináctým členem Evropské jižní observatoře (ESO) jako v současné době jediná z nových členských zemí EU. Jde o vysoce prestižní mezinárodní vládní organizaci se sídlem v Garchingu u Mnichova, SRN, a s lokálním centrem a třemi vědeckými pracovišti v Chile.

Odborný gestorem ESO v ČR je ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Dva zástupci ČR (z MŠMT a AV ČR) v nejvyšším orgánu, Radě, se zúčastnili její 110. (Barcelona, 5.- 6. 6. 2007) a 111. schůze (Garching, 4. - 5. 12. 2007). Zástupci ČR působí rovněž ve všech čtyřech hlavních výborech ESO: finančním, uživatelském, pro pozorovací programy a vědecko-technickém.

Česká republika od počátku projevovala zájem o účast svých podnikatelských subjektů ve veřejných soutěžích vyhlašovaných ESO na dodávky související se stavebním

rozšířením ústředí v Garchingu i s přístrojovým vybavením vědeckých pracovišť v Chile. Ministerstvo zahraničních věcí vyvíjelo soustavnou iniciativu směřující ke zlepšení informovanosti české podnikatelské sféry o existujících možnostech. Významným krokem v této oblasti bylo ustanovení tzv. „Czech Liaison Office“ (CLO) dne 15. 11. 2007 (MŠMT, MZV, AV ČR, CzechTrade), jež má mimo jiné za cíl formou tzv. „informačního dne“ seznámit potenciální české účastníky s podmínkami a možnostmi veřejných soutěží ESO a v dlouhodobé perspektivě jim o nich poskytovat včasné a úplné informace.

Evropská konference pro civilní letectví (ECAC)

Působení Evropské konference pro civilní letectví (ECAC) se v roce 2007 soustřeďovalo zejména na zajišťování spolupráce této mezinárodní vládní organizace s celoevropskou působností s ostatními organizacemi v oblasti letecké dopravy s celosvětovým vlivem. Mimořádná pozornost byla věnována rozšiřování pravomocí a působnosti Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA) ve vztahu k aktivitám Sdružených leteckých úřadů (JAA), včetně relevantních otázek bezpečnosti civilního letectví.

Za aktivního přispění ČR působila ECAC také ve sféře ochrany civilního letectví před protiprávními činy, zejména s cílem zabránit závažným rozdílům mezi regulačním rámcem členských států EU a těch států ECAC, které nejsou členy EU. ECAC v roce 2007 vedla intenzivní dialog s leteckými úřady USA o další konvergenci harmonizačních opatření v oblasti letecké dopravy (ve spolupráci s EU). ECAC se rovněž aktivně podílela na aktivitách evropských států v oblasti ochrany životního prostředí, usnadňování letecké dopravy a prosazování reformy Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO). Novou oblastí, kde v roce 2007 ECAC zahájila konzultační činnost pro orgány EU, byla oblast všeobecného letectví.

Evropská konference ministrů dopravy (ECMT, CEMT)

Ve dnech 29. - 31. 5. 2007 se v Sofii konalo 91. zasedání Rady ministrů Evropské konference ministrů dopravy, jehož hlavním tématem bylo snížení přetíženosti v dopravě, která může působit jako bariéra pro ekonomický rozvoj. Konference zaznamenala též významný pokrok při transformaci Evropské konference ministrů dopravy (CEMT) na Mezinárodní dopravní fórum (ITF). Českou delegaci vedl ministr dopravy A. Řebíček

Mezinárodní úřad pro výstavnictví (BIE)

BIE reguluje a upravuje podmínky pro pořádání Světových výstav, tzv. EXPO, a vydává kalendář těchto výstav. Výstavy schválené BIE nemají komerční charakter. Česká republika byla zvolena do Výboru pro informace a komunikaci na funkční období 2006-2007.

V čele BIE stojí generální tajemník V. Gonzales Loscertales a prezident J.-P. Lafon, který byl zvolen na 142. Valném shromáždění BIE v Paříži ve dnech 26. - 27. 11. 2007. Zároveň proběhlo hlasování o pořádání EXPO 2012, které bylo úspěšné pro Korejskou republiku (Yeosu). V současné době pokračuje příprava české účasti na EXPO Šanghaj 2010.

Mezinárodní ústav chladírenský (IIR)

Posláním IIR je propagovat chladírenské technologie a všechny jejich aplikace s ohledem na bezpečnost potravin a ochranu životního prostředí (redukce globálního oteplování, redukce ozonové vrstvy). IIR si dala za cíl zlepšovat kvalitu života a podporovat udržitelný rozvoj. Získané poznatky jsou využívány v resortech průmyslu a obchodu, zdravotnictví, životního prostředí a zemědělství. Česká republika byla zvolena jako pořadající země 23. Mezinárodního kongresu chlazení IIR v roce 2011 (Praha). Účast České republiky v IIR významně přispívá k získávání a následnému využití nejnovějších poznatků z oblasti aplikace chladu a chladících technologií v průmyslu, chemii, zemědělství, potravinářství a zdravotnictví. Neméně důležitá je prezentace výsledků dosažených v této oblasti českými odborníky na kongresu IIR a současné využití tohoto fóra pro uplatnění výrobků českých firem z oblasti aplikace chladu a chladících technologií v zahraničí.

Mezinárodní velrybářská komise

Ve dnech 4. – 31. 5. 2007 se v aljašském Anchorage uskutečnilo 59. zasedání Mezinárodní velrybářské komise. Českou delegaci vedla P. Hýčová, komisařka za ČR, pracovnice odboru mezinárodní biodiverzity z Ministerstva životního prostředí. ČR zastává pozici EU, tzv. ochranářskou, spočívající v ochraně velryb před snahou Japonska o komerční lov velryb.

6. Nešíření zbraní, kontrola zbrojení a odzbrojení

Mezinárodní jednání o nešíření zbraní hromadného ničení (ZHN) a kontrole zbrojení a odzbrojení byla předmětem činnosti Rady bezpečnosti Organizace spojených národů (RB OSN), 1. výboru (pro odzbrojení a mezinárodní bezpečnost) Valného shromáždění Organizace spojených národů (VS OSN), Komise OSN pro odzbrojení (*UN Disarmament Commission – UNDC*) v New Yorku, Konference o odzbrojení v Ženevě (*Conference on Disarmament – CD*), Výboru Rady bezpečnosti 1540 (2004) k nešíření ZHN a dalších mezinárodních organizací a mezinárodních kontrolních režimů či iniciativ, jejichž činnosti se ČR účastní. V roce 2007 se činnost ČR řídila cílem vlády ČR č. 149 z dubna 2007 a vycházela též ze Strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení.

Jaderné zbraně

Smlouva o nešíření jaderných zbraní

Na přelomu dubna a května 2007 se ve Vídni uskutečnilo zasedání 1. Přípravného výboru (PrepCom) 8. Hodnotící konference (HK) Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (Non-Proliferation Treaty - NPT), která se bude konat v roce 2010. Jeho cílem bylo posoudit stav implementace jednotlivých článků NPT a signatářským státům umožnit diskusi o doporučeních na posílení režimu NPT, která by měla vzejít ze samotné 8. HK NPT. V rámci diskuse o podpoře jaderného nešíření byla kromě problematiky uplatňování zárukových dohod MAAE a vývozních kontrol probírána i otázka důsledků neplnění NPT (Írán, KLDK) a implementace rezolucí RB OSN na Blízkém východě. ČR z titulu předsednictví v Zanggerově výboru vystoupila se samostatným projevem týkajícím se implementace čl. 3.2 NPT. Rovněž se podílela na přípravě pracovního dokumentu EU k otázkám vývozních kontrol.

Mezinárodní agentura pro atomovou energii a Smlouva o nešíření jaderných zbraní

Mezinárodní agentura pro atomovou energii (*MAAE; International Atomic Energy Agency - IAEA*) zaujímá mimořádně důležité místo z pohledu nešíření jaderných zbraní v souvislosti se Smlouvou o nešíření jaderných zbraní (*Non-Proliferation Treaty – NPT*),

kteřá nadále zůstává základem globálního systému nešíření jaderných zbraní, zejména pro plnění závazků států vyplývajících z tzv. zárukových dohod.

Přes intenzivní mnohaletou verifikační činnost MAAE nadále zůstávají pochybnosti o zaměření íránského jaderného programu. Írán dosud neplní rezoluce Rady guvernérů MAAE ani Rady bezpečnosti OSN a v rozporu s nimi pokračuje mj. v obohacování v Natanzu a ve výstavbě těžkovodního reaktoru v Araku. Rezoluce RB OSN 1737 (2006) a 1747 (2007) obsahují závazné sankce vůči Íránu, které omezují mezinárodní spolupráci v oblasti obohacování a přepracovávání jaderných materiálů i při vývoji balistických střel. Zpráva MAAE z 15. 11. 2007 konstatuje, že MAAE nemá spolehlivý a přesný přehled o pokročilosti íránského jaderného programu, i když přiznává, že k určitému pokroku ve spolupráci s Íránem došlo.

Situace ohledně zárukové činnosti MAAE v KLDŘ se v roce 2007 zásadním způsobem změnila po přijetí dohody pod názvem „*Initial Actions for the Implementation of Six-Party Joint Statement*“. Jejím nejdůležitějším bodem je souhlas KLDŘ uzavřít a zapečetit zařízení v Jongbjonu, včetně přepracovatelského závodu, a umožnit kontrolu inspektorů MAAE. Na jejím základě došlo do září 2007 k uzavření pěti zařízení v Jongbjonu. Vzhledem k tomu, že náklady na verifikační a monitorovací činnosti MAAE nemohly být zahrnuty do jejího řádného rozpočtu na rok 2007, bylo třeba tyto aktivity financovat mimorozpočtově, a to zejména z dobrovolných příspěvků (USA, Japonsko, EU). Členské země MAAE zdůrazňují potřebu pokračování dialogu s cílem dosáhnout mírového a komplexního řešení severokorejského jaderného programu a brzké denuklearizace Korejského poloostrova. Obecně jsou zdůrazňovány význam a přínos MAAE při všech krocích celého procesu. Je jedinou autoritou, která může potvrdit realizaci a implementaci dohodnutých kroků.

Problematika multilaterálních přístupů k jadernému palivovému cyklu (MNA) a s ní související otázky zaručených dodávek jaderného paliva byla v roce 2007 předmětem jednání MAAE. Její generální ředitel zdůraznil, že v souvislosti s očekávanou renesancí jaderné energetiky se může stát zásobování jaderným palivem Achillovou patou režimu nešíření. Proto je nezbytné, aby obohacování uranu a separace plutonia byly dány pod mezinárodní kontrolu.

V červnu 2007 MAAE schválila statut integrovaných záruk pro ČR, a tím potvrdila neexistenci nedeklarovaných jaderných materiálů ani nedeklarovaných činností a začala

uplatňovat nejvyšší úroveň svých zárukových opatření. ČR se tak stala jednou z nemnohých zemí na světě s významným jaderným programem, o níž byla MAAE schopna učinit tento závěr.

Při své účasti v Programu technické spolupráce MAAE (*Technical Cooperation Program – TCP*) ČR pokračuje v budování pozice tzv. čistého donora, tedy země, která do fondu financujícího projekty TCP více přispívá, než z něj čerpá. V roce 2007 ČR poskytla na podporu různých činností MAAE příspěvky v celkové výši 7,3 mil. Kč z rozpočtu MZV ČR a téměř 6,4 mil. Kč z prostředků Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB), který gestorsky pokrývá významnou část její působnosti. ČR podporovala především činnost Fondu technické spolupráce (*Technical Cooperation Fund - TCF*), Akční program na léčbu rakoviny (*Programme of Action for Cancer Therapy - PACT*), Fondu boje proti jadernému terorismu (*Nuclear Security Fund - NSF*) a rovněž i Program podpory systému záruk MAAE (*Czech Republic Support Programme - CZSP*), v jehož rámci ČR pořádá také výcvikové kurzy pro zárukové inspektory MAAE.

Nejvýznamnější aktivitou roku 2007 na poli technické spolupráce s MAAE byl odvoz vysoce obohaceného vyhořelého jaderného paliva z reaktorů Ústavu jaderného výzkumu v Řeži u Prahy (prosinec 2007) do Ruské federace za účelem jeho přepracování. Touto akcí vyvrcholila „trojstranná iniciativa“ USA, RF a MAAE, do níž se ČR aktivně zapojila v roce 2004 v rámci Globální iniciativy pro snížení jaderného nebezpečí (*Global Threat Reduction Initiative-GTRI*)

Skupina jaderných dodavatelů

Česká republika se aktivně podílí na činnosti Skupiny jaderných dodavatelů (*Nuclear Suppliers Group, NSG*), kterou považuje za významný nástroj posilující režim NPT.

Plenární zasedání NSG v Kapském Městě se soustředilo v politické oblasti na otázky implementace sankčních rezolucí RB OSN k Íránu a KLDR. Rovněž jednalo o vztahu mezi NSG a Indií v souvislosti s Americko-indickou civilní jadernou iniciativou (*US-India Civil Nuclear Cooperation Initiative*). Pracovní skupina pro licenční a celní otázky (LEEM) již druhým rokem jednala pod českým předsednictvím; ve svých doporučeních zdůraznila nezbytnost informační výměny k národní implementaci sankčních rezolucí RB OSN. NSG

udržuje rozsáhlé kontakty s nečlenskými zeměmi prostřednictvím předsednické země, již v roce byla Jihoafrická republika.

Zanggerův výbor

Zanggerův výbor (*Zangger Committee - ZC*) je mezinárodně uznávaným kontrolním režimem pro jadernou oblast, jehož činnost je odvozena od čl. 3.2 NPT. ZC se podílí na formulování závěrů hodnotících konferencí NPT v oblasti vývozní kontroly vybraných jaderných položek. Pravidelné výroční zasedání ZC pod předsednictvím P. Kluckého, představitele Ministerstva zahraničních věcí ČR, se uskutečnilo 13. 11. 2007 ve Vídni. Potvrdilo se, že ZC nadále zůstává důležitým nástrojem v oblasti kontroly jaderných položek. Byl obnoven kontakt s Výborem RB rezoluce 1540. Rovněž byla ukončena procedura zveřejnění nových položek na seznamech ZC.

Smlouva o úplném zákazu jaderných zkoušek

Významným nástrojem jaderného nešíření je i Smlouva o úplném zákazu jaderných zkoušek (*Comprehensive Test-Ban Treaty, CTBT*). ČR jako první evropská země, která ji ratifikovala, podporuje aktivity vedoucí k jejímu vstupu v platnost. Nejvýznamnější událostí roku 2007 byla Pátá konference k podpoře vstupu podle článku XIV. CTBT v platnost, konaná v září. V její závěrečné deklaraci byl konsenzuálně přijat mj. soubor konkrétních opatření majících napomoci urychlení vstupu CTBT v platnost (pomoc zbývajícím státům při ratifikaci, posílení mezinárodní spolupráce apod.).

Na Národním datovém centru (NDC; Ústav fyziky země Masarykovy univerzity v Brně), které provozuje pomocnou seizmologickou stanicí IMS ve Vranově u Brna, proběhlo v roce 2007 připojení na nové terminály globální komunikační infrastruktury (GCI).

Chemické a biologické zbraně

Chemické zbraně

12. zasedání Konference smluvních států Úmluvy o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a jejich zničení (*Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons, CWC*), kterého se zúčastnila delegace ČR vedená velvyslancem ČR v Nizozemsku P. Marešem, projednalo

v prosinci 2007 další postup při plnění Akčního plánu pro implementaci CWC na národní úrovni, při plnění Akčního plánu pro dosažení univerzality CWC a při likvidaci nově deklarovaných chemických zbraní. Důležitou událostí bylo také desáté výročí založení Organizace pro zákaz chemických zbraní (*Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons*, OPCW); v rámci oslav se uskutečnily v různých členských státech OPCW semináře, konference a zasedání.

Česká republika je členem Výkonné rady OPCW na období květen 2007 - květen 2009, od května 2007 je současně koordinátorem Východoevropské regionální skupiny. ČR opět poskytla dobrovolný příspěvek (2 mil. Kč) do Dobrovolného fondu pro implementaci čl. X CWC. V roce 2007, a to již popáté, přispěla na projekt likvidace chemických zbraní v Ruské federaci (likvidační zařízení Ščuče).

Biologické zbraně

Na základě rozhodnutí 6. hodnotící konference Úmluvy o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení (*Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological /Biological/ and Toxin Weapons and on Their Destruction*, BTWC) se ve dnech 10. – 14. 12. 2007 konalo v Ženevě výroční zasedání smluvních stran BTWC, kterého se zúčastnila delegace vedená stálým představitelem ČR při OSN v Ženevě, velvyslancem T. Husákem.

Zasedání projednávalo stanovená témata :

- a) cesty a prostředky ke zlepšování národní implementace, včetně posílení národní legislativy, podpora národních institucí a spolupráce mezi nimi;
- b) regionální a subregionální spolupráce na realizaci BTWC.

Zasedání vzalo na vědomí výsledky diskuse ze schůzky expertů konané v srpnu 2007 a schválilo soubor opatření (doporučení), která by měla být zapracována do národní legislativy jednotlivých států. Poprvé proběhla diskuse mezi představiteli vlád a nevládních organizací formou kulatého stolu a novinkou byl i panel věnovaný zástupcům průmyslu v oblasti biotechnologií.

Česká republika i nadále podporuje mnohostranný přístup k řešení problémů v oblasti BTWC a ve spolupráci s ostatními zeměmi EU se aktivně účastní všech zasedání expertů i smluvních stran. V kontextu příprav na předsednictví v EU se aktivně zapojuje i do přípravy dokumentů EU formou *e-taskforce*.

Australská skupina

Ve dnech 4. –7. 6. 2007 se v Paříži konalo 22. plenární zasedání Australské skupiny (*Australia Group* - AG), mezinárodního kontrolního režimu proti šíření chemických a biologických látek a technologií dvojího použití, kterého se zúčastnila delegace ČR, složená ze zástupců MZV, MPaO, MO, MV, SÚJB, Generálního ředitelství cel (GŘC) a Bezpečnostní informační služb (BIS). Zasedání se poprvé zúčastnilo Chorvatsko jako nový člen AG. Z politických otázek se plénium zabývalo především otázkami členství Ruské federace a Chile a spoluprací s Čínou. Plénium schválilo zprávu předsedy o jeho kontaktech s nečlenskými státy a požádalo ho o jejich zintenzivnění.

Bylo schváleno několik návrhů směřujících k posílení činnosti AG, mnoho pozornosti bylo věnováno problematice *brokeringu* a přenosu nehmotných technologií. Byly také schváleny úprava existujícího textu biologického seznamu živočišných patogenů a aktualizace faktorů (kritérií) pro posuzování zařazování jednotlivých chemických látek .

Balistické rakety a nosiče zbraní hromadného ničení

22. plenární zasedání Kontrolního režimu raketových technologií (*Missile Technologies Control Regime* - MTCR) se konalo ve dnech 5. – 9. 11. 2007 v Aténách

a zúčastnila se ho delegace ČR, složená ze zástupců MZV, MPaO, MO, MV, GŘC a BIS. Plénum přijalo několik rozhodnutí zaměřených na regionální nešíření ZHN, implementaci rezoluce RB OSN č. 1540, otázku notifikace zamítnutých vývozů, členství v MTCR a kontakty s nečlenskými státy (*outreach activities*). O členství v MTCR projevilo zájem dvanáct zemí (z toho osm zemí EU), ale k této otázce nebylo dosaženo konsenzu a nebyl přijat ani jeden z žadatelů. Z dalších důležitých otázek se diskutovala problematika strategií pro získávání materiálů a technologií, brokeringu, přepravy, nových technologií, financování proliferace, šíření nehmotných technologií a užití bezpilotních letounů.

Česká republika a další mezinárodní uskupení k nešíření ZHN

Česká republika je v souladu se svými zahraničněpolitickými prioritami a bezpečnostními zájmy aktivním účastníkem neformálních iniciativ mezinárodního společenství zaměřených na posilování boje proti šíření ZHN a terorismu. Nejvýznamnější z nich jsou následující:

Haagský kodex nešíření balistických raket (The Hague Code of Conduct against Ballistic Missile Proliferation, HCOC)

Cílem HCOC je od doby jeho vzniku v roce 2002 omezit šíření balistických raket na základě dobrovolné výměny výročních hlášení a notifikací o plánovaných startech kosmických objektů. ČR ve spolupráci s ostatními zeměmi EU usiluje o dosažení univerzality HCOC. 6. výroční zasedání HCOC v červnu 2007, kterého se zúčastnila delegace ČR, složená ze zástupců MZV a MO, zdůraznilo nutnost dodržování všech stávajících opatření na posílení důvěry; v současné době není vhodné jejich počet rozšiřovat.

Krakovská iniciativa (Proliferation Security Initiative, PSI)

PSI vznikla v roce 2003 a jejím hlavním cílem je přispět k potírání snah o získání ZHN nebo zboží dvojího použití. V rámci této iniciativy se ČR se i v roce 2007 zúčastnila některých dalších cvičení PSI.

Globální partnerství proti šíření ZHN zemí G-8

Česká republika se k této iniciativě, vyhlášené na summitu zemí G-8 na Sea Islandu (USA), připojila v roce 2004 a v jejím rámci každoročně poskytuje (a učinila tak i v roce 2007) dobrovolný příspěvek na britský projekt likvidace chemických zbraní v Ruské federaci ve výši 2 mil. Kč.

Iniciativa pro globální snížení jaderné hrozby (Global Threat Reduction Initiative, GTRI)

Česká republika se připojila k GTRI od jejího počátku v roce 2004. Ve spolupráci s MAAE se uskutečnila třikrát repatriaci vysoce obohaceného jaderného paliva do země původu (viz podrobněji oddíl o MAAE).

Konvenční zbraně

Protipěchotní miny

V listopadu 2007 proběhla v Jordánsku schůzka smluvních stran Úmluvy o zákazu používání, skladování, výroby a převodů protipěchotních min a jejich zničení, tzv. Ottawské úmluvy (OÚ), které se zúčastnila delegace ČR, složená ze zástupců MZV a MO. Hlavními tématy schůzky byly mj. všeobecné přistoupení k úmluvě a naplňování závazků z úmluvy vyplývajících. Účastníci označili za priority likvidaci zásob protipěchotních min, odminování, humanitární aktivity na pomoc obětem min a zajištění rozvoje odminovaných území. MZV přispělo i v roce 2007 na humanitární odminování a pomoc obětem min, a to jak prostřednictvím mezinárodních organizací, tak v rámci dvoustranné spolupráce.

Omezení použití některých konvenčních zbraní

V listopadu 2007 se uskutečnila v Ženevě schůzka smluvních stran Úmluvy o některých konvenčních zbraních, které mohou způsobovat nadměrné utrpení, nebo mít nerozlišující účinky (CCW), které se zúčastnila delegace, vedená stálým představitelem ČR při OSN v Ženevě, velvyslancem T. Husákem. Jejím hlavním tématem byla kazetová munice. (Této otázce bylo z iniciativy Norska věnováno i několik jednání mimo rámec CCW, jichž se

ČR také zúčastnila). Schůzka smluvních stran se již tradičně věnovala také dodržování Úmluvy a otázkám účasti na zasedáních a rozšiřování počtu smluvních stran.

Ruční a lehké zbraně

Česká republika nadále podporovala naplňování Akčního programu OSN k prevenci, potírání a vymýcení nezákonného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi (RLZ) ve všech jeho aspektech z roku 2001 (Akční program OSN). Česká republika přispěla i v roce 2007 na činnost „Svěřeneckého fondu OSN pro upevňování míru praktickými odzbrojovacími opatřeními“ v oblasti RLZ a předložila zprávu o plnění Akčního programu OSN.

Wassenaarské ujednání

Prosincové 13. plenární zasedání kontrolního režimu Wassenaarské ujednání o exportních kontrolách konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího použití (WA), kterého se zúčastnila delegace ČR, vedená vedoucím SM Vídeň, velvyslancem I. Počuchem, odsouhlasilo četné změny v seznamu kontrolovaného zboží, pozitivně hodnotilo první dialog s MTCR na expertní úrovni, schválilo dodatky k „Prvkům kontroly přenosných protiletadlových raketových kompletů“, přijalo „Pravidla nejlepší praxe k předcházení destabilizujícím přesunům ručních a lehkých zbraní leteckou přepravou“, schválilo „Prohlášení o porozumění týkající se kontroly konečného užití položek dvojího užití“ a pokračování v kontaktech se státy neúčastnícími se jeho činnosti.

7. Česká republika v boji proti mezinárodnímu terorismu

Boj proti mezinárodnímu terorismu zůstává i nadále jednou z priorit české zahraniční politiky. Česká republika vnímá zapojení do mezinárodního úsilí v boji proti terorismu jako vyjádření solidarity se státy jím postiženými a zároveň jako odpověď na bezpečnostní hrozbu, která má vliv na mezinárodní mír a stabilitu, což ovlivňuje i bezpečnostní situaci v ČR.

I rok 2007 potvrdil, že hlavní podíl na celosvětovém vysokém počtu teroristických útoků a incidentů majících povahu teroristických útoků mají islamistické skupiny. Z geografického hlediska byly i v tomto roce projevy terorismu nejvíce postiženy regiony Blízkého východu společně s jižní a jihovýchodní Asií. Zvlášť kritická byla situace v Iráku, kde stály za vysokým počtem obětí útoky sunnitských teroristů.

V roce 2007 bylo ve světě zaznamenáno asi 3479 teroristických útoků, které si vyžádaly 8763 obětí na životech. Naproti tomu ve srovnání s předchozím rokem došlo k poklesu teroristických činů o 48 %.

Terorismus je komplexním problémem, tj. jedná se nejen o politický, ale také o společensko-kulturní fenomén, který je civilizačním rizikem i v Evropě. Během několika posledních let byla Evropa konfrontována se dvěma rozsáhlými islamistickými teroristickými útoky. Bezpečnostní riziko v Evropě je stále vysoké. Omezení teroristických hrozeb se stalo dlouhodobým úkolem, k jehož splnění nestačí pouze represivní kroky, ale i preventivní opatření a intenzivní mezinárodní spolupráce.

Největší bezpečnostní hrozbu pro euroatlantický civilizační okruh i nadále představují islamistické teroristické organizace a subjekty. Za velkou částí jejich útoků stojí velmi volně propojené nebo zcela samostatné teroristické skupiny, často spojené pouze stejnou ideologií. Teroristé nerespektují hranice ani kulturní diverzitu, ale naopak je jako slabinu euroatlantické civilizace využívají k provádění útoků a získávání nových rekrutů. Schopnost teroristických subjektů naplánovat a realizovat sofistikované útoky bohužel neklesá a zmírnění teroristických hrozeb se stalo dlouhodobým cílem mezinárodního společenství.

Analýzy současných trendů islamistického terorismu poukazují na problém radikalizace a formování teroristických buněk uvnitř států Evropské unie. Radikalizují se zde především příslušníci druhé a třetí generace přistěhovalců, válka v Iráku přitahuje k teroristickým organizacím nové rekruty, kterým tyto organizace následně poskytují možnost výcviku. Teroristé aktivně využívají k přípravě a financování útoků moderní technické a komunikační prostředky. Internet se pro ně stal nástrojem komunikace a propagandy.

Z hlediska statistik dominoval v Evropské unii v roce 2007 terorismus, který je možno označit za separatistický (Korsika, Baskicko) a levicový (Itálie, Řecko). V roce 2007 bylo v EU zaznamenáno celkem 52 teroristických incidentů, při kterých došlo k jednomu úmrtí.

Česká republika jako člen EU, NATO a OSN prosazuje komplexní přístup k boji proti terorismu s důrazem na mezinárodní spolupráci a respekt k lidským právům. Zvláštní pozornost klade na identifikaci původních příčin terorismu, které vyplývají jak z politické, tak ekonomické, sociální, kulturní a náboženské oblasti.

Dne 7. 7. 2007 vstoupila i pro Českou republiku v platnost Mezinárodní úmluva o potlačování činů jaderného terorismu (New York, 13. 4. 2005), sjednaná v rámci Organizace spojených národů; stalo se tak poté, co se smluvním státem této úmluvy stal dvaadvacátý stát světového společenství (Česká republika tuto úmluvu ratifikovala již dne 25. 7. 2006).

Dne 27. 11. 2007 pak Česká republika podepsala s výhradou ratifikace Protokol měnící Evropskou úmluvu o potlačování terorismu (Štrasburk, 15. 5. 2003). Při podpisu Protokolu učinila Česká republika prohlášení týkající se vztahu Protokolu k protiteroristickým mezinárodním smlouvám, které byly sjednány v posledních letech na univerzální úrovni.

Terorismus zůstal i v roce 2007 důležitým problémem českých bilaterálních a multilaterálních vztahů a pravidelným tématem rozhovorů při zahraničních cestách představitelů České republiky. Smyslem je především sblížení mnohdy rozdílných pohledů na boj s terorismem a výměna informací. Strukturované diskuse o boji proti mezinárodnímu terorismu tak otevřely prostor pro lepší sdílení informací výzvědných služeb mezi členskými státy NATO i jejich partnery a širší spolupráci s dalšími mezinárodními organizacemi při protiteroristických operacích a budování kapacit pro boj s terorismem. Česká republika se v roce 2007 zaměřila na problematiku terorismu nejen v rámci operačních aktivit NATO (KFOR, ISAF), ale také v rámci transformačních aktivit a příspěvku k rozvoji kapacit CBRN (Mnohonárodní prapor NATO chemické, biologické, radiologické a jaderné obrany), a to například prostřednictvím spolupředsednictví v Obranné skupině pro proliferaci (*Defence Group of Proliferation, DGP*). V roce 2007 došlo rovněž k rozhodnutí navázat na účast ČR v protiteroristické operaci Trvalá svoboda (*Enduring Freedom*), na níž se ČR podílela v roce 2006.

V rámci Evropské unie pokračovala Česká republika v implementaci Evropské bezpečnostní strategie a podílela se na formulování Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, založené na vzájemné solidaritě a podpoře členských zemí. Pro Společné situační centrum EU Česká republika i nadále přispívá analýzami bezpečnostní situace a teroristických hrozeb a podílela se na politických, právních a technických materiálech souvisejících s protiteroristickým bojem. V OSN Česká republika společně s ostatními členskými státy EU přispěla k přijetí Globální protiteroristické strategie a usiluje o úspěšné završení práce na Všeobecné úmluvě o mezinárodním terorismu.

K boji proti financování terorismu ČR přispěla mimo jiné rovněž přijetím zákonů č.69/2006 Sb. (o provádění mezinárodních sankcí) a č. 70/2006 Sb. (o změně zákonů souvisejících se zákonem o mezinárodních sankcích).

Národní akční plán boje proti terorismu

V únoru 2008 bylo vládou ČR schváleno 4. aktualizované znění Národního akčního plánu boje proti terorismu na léta 2007-2009. Tento strategický materiál obsahuje souhrn úkolů, které by měly být splněny v horizontu dvou let, tak aby byla Česká republika připravena čelit teroristickým hrozbám. Plán je rozdělen do čtyř částí, a to: 1. Zlepšení komunikace a spolupráce mezi subjekty zapojenými do boje proti terorismu a zkvalitňování podmínek pro výkon jejich činností, 2. Ochrana obyvatelstva a kritické infrastruktury, 3. Prevence vzniku uzavřených přistěhovaleckých komunit a radikalizace jejich členů, 4. Zahraničněpolitické směřování ČR v oblasti boje oproti terorismu.

Česká republika a Organizace spojených národů v boji proti terorismu

Česká republika aktivně přistupuje k implementaci historicky první Globální protiteroristické strategie OSN (*UN Global Counter-Terrorism Strategy*), která byla konsenzuálně přijata ve formě rezoluce dne 8. 9. 2006 na 61. VS OSN. Členské státy OSN se shodly na potřebě přijetí koordinovaných a zcela konkrétních protiteroristických opatření na národní, regionální a mezinárodní úrovni. Přílohu této rezoluce tvoří text tzv. Akčního plánu, obecně odsuzujícího terorismus ve všech jeho formách. Přijatá Globální protiteroristická strategie OSN mimo další zakotvuje institucionalizaci tzv. Zvláštní jednotky pro implementaci Globální protiteroristické strategie OSN (*United Nations Counter-Terrorism Implementation Task Force, CTITF*), jejímž úkolem je zajištění koordinace, implementace a koherence celého systému protiteroristických opatření OSN

CTITF následně přijala program práce a zřídila pracovní skupiny pro realizaci řady iniciativ, na něž Česká republika aktivně reaguje. Jedním z výstupů její činnosti je rovněž tzv. Online protiteroristická příručka (*Counter-Terrorism Online Handbook*, <http://www.un.org/terrorism/cthandbook>), elektronická databáze, jejímž smyslem je poskytnout státům a dalším zainteresovaným subjektům zdroj informací o aktivitách CTITF a zdrojích OSN v oblasti boje proti terorismu.

Přelomovým setkáním v agendě boje proti terorismu bylo sympozium k implementaci Protiteroristické strategie „*Advancing the Implementation of the UN Global Counter-Terrorism Strategy*“, konané ve Vídni ve dnech 17.-18. 5. 2007. Setkání bylo významným krokem v rámci implementace strategie ze strany členských států; řada států, včetně České republiky, na tomto sympoziu zmínila své konkrétní projekty na podporu implementace strategie a jednoznačnou podporu CTITF.

Česká republika a Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) v boji proti terorismu

FATF (Finanční akční výbor proti praní peněz) je mezivládní skupina, založená v roce 1989 z iniciativy zemí G7, která se v celosvětovém měřítku zasazuje o koordinaci a prosazování mezinárodních a národních pravidel a politik boje proti praní peněz a proti financování terorismu. Česká republika není členem této skupiny, ale je do spolupráce s ní zapojena prostřednictvím Výboru Moneyval (PC-R-EV), který je přidruženým členem FATF od roku 2006. V roce 2007 schválil Moneyval Zprávu z třetího kola podrobného hodnocení České republiky.

8. Zahraniční rozvojová a humanitární pomoc

Zahraniční rozvojová spolupráce

Česká republika jako člen EU a mezinárodního společenství demokraticky a ekonomicky vyspělých zemí uznává princip solidarity mezi lidmi a mezi státy navzájem a přijímá svůj díl odpovědnosti při řešení globálních problémů. Jedním z výrazů tohoto postoje je zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS), která je integrální součástí české zahraniční politiky. ČR v souladu s mezinárodními principy a vlastními zájmy provádí a poskytuje ZRS, a to jak na dvoustranném, tak na mnohostranném základě.

Základním strategickým dokumentem v oblasti ZRS je Koncepce zahraniční rozvojové pomoci ČR na léta 2002-2007, kterou vzala vláda ČR na vědomí svým usnesením č. 91 ze dne 23. 1. 2002. Podle koncepce vychází ZRS z principů partnerství, efektivnosti a transparentnosti a jejím hlavním cílem je přispět k omezení chudoby v méně vyspělých částech světa cestou udržitelného ekonomicko-sociálního rozvoje. ČR plně podporuje mezinárodní rozvojové cíle (*Millennium Development Goals - MDGs*), které vyplynuly z mezinárodních konferencí OSN v 90. letech a byly potvrzeny summitem OSN v roce 2000.

Poskytování zahraniční rozvojové a humanitární pomoci se řídí Zásadami zahraniční rozvojové spolupráce po vstupu ČR do EU, schválenými usnesením vlády ČR ze dne 31. 3. 2004 č. 302 a upravenými usnesením vlády ze dne 19. 9. 2007 č. 1070. Zásady stanovily za nosnou součást české ZRS programy spolupráce s prioritními zeměmi, aby se tím posílila předvídatelnost a efektivnost české ZRS. Vláda ČR v roce 2004 schválila záměr směřovat českou ZRS do následujících prioritních zemí: Angolské republiky, Zambijské republiky, Vietnamské socialistické republiky, Mongolska, Jemenské republiky, Moldavské republiky, Bosny a Hercegoviny, Srbska a Černé Hory.

Následně byly vládou schváleny programy rozvojové spolupráce na období 2006-2010 mezi ČR a osmi prioritními zeměmi. Vedle programů rozvojové spolupráce s prioritními zeměmi probíhají v omezené míře také rozvojové projekty v ostatních zemích a další formy rozvojových aktivit (mj. poskytování vysokoškolských stipendií pro studenty z rozvojových zemí, pomoc uprchlíkům na území ČR, odpouštění a restrukturační dluhů apod.).

Vláda každoročně schvaluje plán dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráce na rok následující a hodnocení zahraniční rozvojové spolupráce za rok minulý. V roce 2007 byly usnesením vlády č. 686 ze dne 25. 7. 2007 schváleny plán zahraniční rozvojové spolupráce na rok 2008 a zároveň střednědobý výhled jejího financování do roku 2010. Realizace projektů se řídí „Pravidly pro výběr a financování bilaterálních projektů v rámci ZRS“, která schválila vláda svým usnesením č. 1311 ze dne 12. 10. 2005. Tato pravidla jsou doplněna praktickým „Manuálem projektového cyklu ZRS ČR“.

V souladu s Koncepcí a s ohledem na mezinárodní závazky (mj. Evropský konsenzus o rozvoji a Pařížská deklarace o efektivnosti pomoci) připravilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR návrh opatření k zefektivnění systému pro řízení a realizaci ZRS. Tento návrh, „Transformace systému rozvojové spolupráce České republiky“, byl schválen usnesením vlády z 19. 9. 2007 č. 1070. Návrh předpokládá vytvoření meziresortní Rady pro rozvojovou spolupráci, postupné převedení všech projektů rozvojové spolupráce do 31. 12. 2010 pod ministerstvo zahraničních věcí a zahájení činnosti České rozvojové agentury k 1. 1. 2008.

Na základě legislativního plánu vlády dokončilo MZV v závěru roku 2007 přípravu věcného záměru zákona o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci a předložilo jej k projednání vládou.

Dne 31. 12. 2007 ukončilo svou činnost Rozvojové středisko při Ústavu mezinárodních vztahů a od 1. 1. 2008 bude nahrazeno výše zmíněnou Českou rozvojovou agenturou.

V souladu s Konceptí byl kladen zvýšený důraz na zapojení nevládního sektoru a veřejnosti do rozvojové spolupráce. Mezi hlavní zdroje informací patří internetové stránky MZV na adrese www.mzv.cz/pomoc, resp. jejich anglická mutace na adrese www.mfa.cz/aid. Ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci se v roce 2007 uskutečnil již desátý ročník Letní školy rozvojové pomoci.

Vedle dvoustranné rozvojové spolupráce poskytovala ČR v roce 2007 také humanitární pomoc, transformační pomoc a mnohostrannou rozvojovou pomoc prostřednictvím rozpočtu EU, agencí OSN a mezinárodních finančních institucí (o těchto formách ZRS pojednávají ostatní kapitoly zprávy). V roce 2007 činil objem oficiální rozvojové pomoci (ODA) České republiky 3,628 miliardy Kč (odhad k 14. 3. 2008 podle metodiky OECD/DAC).

Humanitární pomoc poskytnutá do zahraničí v roce 2007

Na poskytování humanitární pomoci Českou republikou do zahraničí byla pro rok 2007 vyčleněna ve státním rozpočtu v kapitole Všeobecná pokladní správa, položka humanitární pomoc, částka ve výši 70 mil. Kč. V tomto roce zároveň pokračovaly dotační projekty českých nevládních organizací, které byly zahájeny v roce 2006, a nevyčerpané prostředky na dané projekty ve výši 15,5 mil. Kč byly převedeny do rezervního fondu a dočerpány v roce 2007.

Rozsahem největší humanitární pomoci ČR v roce 2007 byla pomoc Súdánu v důsledku dlouhodobé krize, na jejíž řešení byla ministrem zahraničí uvolněna částka ve výši 10,5 mil. Kč. Z této částky bylo 5 mil. Kč realizováno prostřednictvím Světového potravinového programu OSN (WFP), částkou 5 mil. Kč podpořila ČR mírovou misi AMIS v rámci 9. EDF Evropské unie a zbývající částkou 500 tis. Kč přispěla ČR na řešení této krize prostřednictvím britské organizace HART.

Druhým významným příjemcem humanitární pomoci ČR v roce 2007 byl Afghánistán, kde byly realizovány ve spolupráci se zastupitelským úřadem ČR v Kábulu tzv. Projekty rychlého dopadu (*Quick Impact Projects*) ve výši 5,4 mil. Kč. Dále byly finančně podpořeny projekt na odminování ve výši 4,2 mil. Kč, realizovaný organizací HALO

Trust, a dotační projekt nevládní organizace Berkat o.s. ve výši 637 660 Kč. Zároveň zde pokračoval projekt nevládní neziskové organizace Člověk v tísni ve výši 10,6 mil. Kč zaměřený na zkvalitnění zdravotní péče v Afghánistánu.

Významnou humanitární pomoc ve výši 5,2 mil. Kč poskytla Česká republika rovněž Iráku, přičemž částka 3 mil. Kč byla použita prostřednictvím UNHCR na pomoc uprchlíkům a částkou 2,2 mil. Kč byl podpořen projekt charitativní nemocnice pro děti.

Česká republika poskytla finanční podporu zemím, které postihlo v roce 2007 zemětřesení: Šalamounovy ostrovy – 400 tis. Kč; Peru – 5 mil. Kč. Z prostředků na humanitární pomoc ČR finančně přispěla rovněž zemím postiženým záplavami: Bolívie – 2,2 mil. Kč, Zambie – 1,5 mil. Kč, Nepál – 2 mil. Kč, Korejská lidově demokratická republika – 500 tis. Kč, Uganda – 1 mil. Kč, Ghana – 1,5 mil. Kč. Česká republika rovněž vyjádřila svou podporu barmským uprchlíkům v Malajsii, Thajsku a Indii, a to v celkové výši 2,4. mil Kč prostřednictvím organizace MERCY Malaysia, britské organizace HART a konsorcia nevládních organizací TBBC. Na pomoc somálským uprchlíkům v Jemenu alokovala ČR finanční částku prostřednictvím UNHCR ve výši 2,2 mil. Kč.

Česká republika rovněž svou humanitární pomocí reagovala na katastrofální sucho, které postihlo Džibutskou republiku (400 tis. Kč) a Moldavsko (5 mil. Kč – materiální pomoc formou dodávky obilí). Na pomoc v souvislosti s rozsáhlými požáry vzniklými na území Albánie a Makedonie/FYROM byla z ČR vypravena materiální humanitární pomoc (v podobě dodávky požárního materiálu a vybavení) v celkové výši 2 mil. Kč. Na pohromu způsobenou výbuchy v Mozambiku reagovala ČR humanitární pomocí prostřednictvím Červeného kříže ve výši 1 mil. Kč. Na podzim roku 2007 postihl karibskou oblast hurikán Dean, který způsobil značné škody. ČR se připojila k pomoci mezinárodního společenství Karibiku a alokovala finanční příspěvek nejpostiženějším karibským zemím v celkové výši 2,5 mil. Kč. Česká republika svým finančním příspěvkem ve výši 1,5 mil. Kč rovněž přispěla Bangladéši, který zasáhl cyklon Sidr.

Česká republika se při poskytování humanitární pomoci řídila tzv. zásadami Dobrého humanitárního dárcovství (*Good Humanitarian Donorship*) přijatými ve Stockholmu v roce 2003. K těmto principům se ČR v roce 2006 oficiálně přihlásila, a zařadila se tak mezi vyspělé poskytovatele humanitární pomoci v rámci EU i v celosvětovém měřítku.

Vzhledem ke skutečné humanitární potřebě a k závazkům ČR v souvislosti se zásadami Dobrého humanitárního dárcovství finančně podporuje Česká republika rovněž řešení dlouhodobých krizí. Kromě výše uvedených pomocí (Súdán, Afghánistán, Irák) v roce 2007 přispěla ČR částkou ve výši 5,2 mil. Kč na projekty českých nevládních neziskových organizací – Člověk v tísni a Charita ČR na Srí Lance. Částkou 3 mil. Kč Česká republika finančně přispěla k řešení dlouhodobé krize na Palestinských autonomních územích.

9. Transformační politika

V roce 2007 se mezi přístupy zahraniční politiky ČR objevuje nový koncept nazvaný transformační politika. V něm se propojují jednotlivé nástroje zahraniční politiky potenciálně schopné ovlivnit stav lidských práv a demokracie ve světě. Transformační politika má motivovat politické procesy směřující k dlouhodobé stabilitě a prosperitě a napomáhat emancipaci zastánců lidských práv a občanské společnosti jako klíčového aktéra udržitelných demokratických změn. Příslušným finančním nástrojem, kterým MZV disponuje již od roku 2004, je Program transformační spolupráce. Poznatky získané při spolupráci s občanskou společností v cílových zemích jsou zpětně využívány pro dílčí rozhodování. Cílevědomá činnost České republiky v této oblasti ovlivňuje rovněž obraz České republiky v zahraničí.

Program transformační spolupráce

Program transformační spolupráce doplňuje systém zahraniční rozvojové spolupráce České republiky. Zároveň je však samostatně definovanou součástí politiky vůči transformujícím se zemím, jakož i režimům nedemokratickým. Cílem spolupráce je přispět k tomu, aby probíhající či možné budoucí změny v těchto zemích vedly k demokracii a právnímu státu, nikoli k chaosu, konfliktu a destabilizaci. Transformační spolupráce se soustřeďuje na vytváření a posilování demokratických institucí, právního státu, občanské společnosti a zásad řádné správy veřejných záležitostí (*good governance*). Realizuje se zejména prostřednictvím projektů na vzdělávání a šíření informací, názorů a zkušeností s nenásilným odporem proti totalitnímu systému a procesem společenské transformace, kterým ČR prošla v 90. letech minulého století. Transformační spolupráci charakterizují systematická kooperace se skupinami občanské společnosti a nevládními organizacemi

a jejich podpora, přičemž kontakt se státními orgány v přijímající zemi může být záměrně vyloučen.

Program transformační spolupráce se i v roce 2007 zaměřil na země přednostního zájmu zahraniční politiky České republiky, kde zároveň existují určitý předpoklad přenositelnosti české zkušenosti a tradice vzájemných kontaktů (Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzie, Irák, Kuba, Moldavsko, Myanmar/Barma, Srbsko a Ukrajina).

V roce 2007 bylo v rámci programu transformační spolupráce financováno 45 projektů spolupráce českých nevládních organizací a institucí s jejich protějšky v cílových zemích

a samostatných aktivit MZV ČR. Řada projektů, na kterých se podílejí české subjekty, je vícestranné či mezinárodní povahy; Program transformační spolupráce klade důraz na koordinaci s ostatními vládními i nevládními poskytovateli podpory a reflektuje trendy politiky EU vůči dotčeným zemím. Celkově bylo na projekty a aktivity transformační spolupráce v roce 2007 vynaloženo cca 41,7 mil. Kč.

Příklady projektů transformační spolupráce v r. 2007

Bělorusko

Mezinárodní sdružení Občanské Bělorusko

Podpora "Evropského rádia pro Bělorusko"

Evropské rádio pro Bělorusko je mezinárodní projekt se sídlem ve Varšavě, jehož cílem je poskytnout běloruské veřejnosti přístup k objektivním informacím. Rádio vysílá přes satelit, na velmi krátkých vlnách a na internetu (*www.euroradio.fm*). Stanice je zaměřena na mladé posluchače, kromě zpravodajství a publicistiky nabízí populárně-hudební program.

Podpora běloruskému nevládnímu sektoru a běloruským stipendistům (výměna informací, studijní pobyty, konzultační služby, rozvoj Domu lidských práv ve Vilnius)

Aktivita je zaměřena na podporu běloruských nevládních organizací a součinnost při navazování spolupráce s jejich českými protějšky. V rámci projektu byly organizovány skupinové a individuální studijní cesty zástupců běloruského nevládního sektoru do České republiky a také cesty českých lektorů na Školu lidských práv ve Vilnius. Realizátor

projektu dále poskytoval poradenství a právní pomoc běloruským studentům a organizacím. Dům lidských práv ve Vilniusu poskytuje běloruským nevládním organizacím bezpečné zázemí pro jejich činnost a vzdělávací projekty (semináře, konference, školení). Česká republika je jedním z mezinárodních partnerů v tomto projektu.

Asociace pro mezinárodní otázky

Evropská alternativa pro Bělorusko

Podpora činnosti nezávislých školních *euroklubů*, aby lépe propagovaly evropské hodnoty a integraci a informovaly o vývoji v zemích střední Evropy po vstupu do EU. V rámci projektu byla zorganizována studijní cesta pro šest běloruských učitelů do ČR. Dále bylo pro učitele a členy *euroklubů* uspořádáno sedm seminářů v regionech za účasti odborníka z ČR. V rámci podpory *euroklubů* bylo realizováno deset tzv. *mikrograntů* a byla připravena příručka pro učitele o historii evropských zemí.

Člověk v tísni

Dnešní investice do běloruské budoucnosti – kontakty, image, analytický potenciál demokratického Běloruska.

Projekt zprostředkoval přímou humanitární pomoc politicky pronásledovaným (celkem bylo podpořeno 79 osob) a materiální podporu občanským organizacím (celkem devět organizací a iniciativ). Projekt se podílel na zlepšení informovanosti a zvýšení povědomí o situaci v Bělorusku v ČR i zahraničí. Měsíčně byly rozesílány přehledy o aktuálním dění v Bělorusku více než 400 zájemcům z řad odborné i laické veřejnosti. Dva běloruští právníci se seznámili s transformační a lidskoprávní legislativou a praxí v České republice. Formou tzv. *mikrograntů* bylo podpořeno pět vědecko-výzkumných projektů.

Arcidiecézní Charita Praha

Vzdělávání běloruských studentů v ČR na vybraných VŠ I a II

Dlouhodobý projekt, v jehož rámci v ČR studuje deset mladých Bělorusů. V první polovině roku 2007 dokončili studium českého jazyka, v červnu pak všichni úspěšně složili přijímací zkoušky na vysoké školy dle svého výběru. Realizátor po celou dobu studia zajišťuje studentům potřebné zázemí a zapojuje je do svých dobrovolnických aktivit.

Svaz měst a obcí

Rozvoj samosprávné demokracie v Bělorusku: podpora při zavádění principů demokratického vládnutí na místní úrovni

Poučení zastupitelů o problematice transformace a reformy veřejné správy a fungování demokracie na místní úrovni.

Spolek přátel časopisu HOST

Podpora účasti běloruských autorů na festivalu Měsíc autorského čtení

Účasti běloruských spisovatelů na Měsíci autorského čtení v červenci 2007, kde bylo Bělorusko čestným hostem (úhrada nákladů s cestou a pobytem v ČR).

Gruzie

Organizace pro pomoc uprchlíkům

Podpora činnosti nevládních organizací pracujících s běženci a vnitřně přesídlenými osobami v Gruzii II

Projekt umožnil proškolit pracovníky nevládních organizací věnujících se problematice uprchlíků a vnitřně vysídlených osob ve spolupráci s nevládní platformou *Cchinvalskij dom*, sdružující patnáct menších organizací, pracujících s běženci z Cchinvali v Jižní Osetii. Sociální pracovníci a právníci jednotlivých organizací se seznámili s českým modelem spolupráce nevládních organizací a zapojení do evropských struktur. Uskutečnil se 2. ročník česko – gruzínské sociálně-právní kliniky, určené pracovníkům nevládních organizací, státní správy a studentům vysokých škol.

Irák

Pomoc při řešení epidemie cholery

Česká republika bezprostředně reagovala na epidemii cholery provinciích severního Iráku a poskytla materiální a odbornou pomoc. Proškoleni byli představitelé státní správy a samosprávy, irácká strana získala darem laboratoř k provádění chemického a mikrobiologického rozboru zdrojů zdravotně závadné vody.

Společnost Člověk v tísní

Podpora transformace irácké společnosti – nevládní organizace, občanská společnost, novináři, místní správa

Dlouhodobý projekt, který od roku 2004 prostřednictvím široce pojatých aktivit – stáží, kurzů, školení, přímé podpory – přispívá k rozvoji občanské společnosti a jejímu účinnému podílu na transformaci a demokratizaci v oblasti jižního Iráku.

Univerzita Hradec Králové, Fakulta managementu a informatiky

Výuka pro skupinu studentů z Iráku

Studium na Univerzitě v Hradci Králové v oborech Informační management a Aplikovaná informatika ukončí čtyři studenti v červnu 2008.

Masarykova univerzita Brno, Přírodovědecká fakulta

Studium oboru Chemie konzervování – restaurování

Magisterské studium v oboru Chemie konzervování – restaurování pro dva studenty koresponduje s dlouhodobými aktivitami ČR zaměřenými na záchranu kulturního dědictví Iráku.

Kuba

Společnost Člověk v tísní

Podpora demokratické opozice na Kubě

Přímá podpora občanské společnosti, nezávislých novinářů, lékařů, učitelů, aktivistů nezávislých odborů, představitelů církví a občanských aktivistů. Součástí projektu je rovněž informování české, evropské a světové veřejnosti o situaci na Kubě a koordinace aktivit institucí a osobností, které podporují demokratizaci.

Institut dokumentárního filmu

Dokumentární Kuba

Vytvoření sítě začínajících dokumentaristů, poskytnutí materiálního zázemí a vzdělání, propojení s kubánským občanským sektorem, jakož i s evropskými filmaři a institucemi. V rámci projektu MZV podpořilo vznik dokumentu o Dámách v bílém (*Damas de Blanco*).

Podpora sítě nezávislých lékáren na Kubě

Dodávky léků určené osobám, které mají omezen přístup k lékařské péči.

Srbsko

Agora Central Europe

Zvýšení vlivu občanů na místní rozhodování

Posilování demokracie a rozvoj občanské společnosti na místní úrovni prostřednictvím účinného zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů. Projekt seznamuje zástupce samosprávy s možnostmi a metodami tzv. občanské participace a nabízí spolupráci při řešení konkrétních problémů.

Nadace VIA

Transformační spolupráce s Balkan Community Initiatives Fund (BCIF) – fáze III

Dlouhodobý projekt sleduje rozvoj *fundraisingu* a kultury soukromého dárcovství v Srbsku.

Jihomoravský kraj

Využití zkušeností při transformaci veřejné správy v regionu Šumadija

Studijní pobyty a semináře zaměřené na rozvoj a zlepšení výkonu Regionální agentury pro ekonomický rozvoj oblasti Šumadije a Pomoraví, která se podílí na zpracování rozvojových projektů pro místní samosprávu, z nichž některé jsou finančně podporovány ČR.

Bosna a Hercegovina

Institut pro evropskou politiku Europeum

Česká cesta do Evropy

Více než čtyřicet účastníků (novinářů, představitelů nevládních organizací a zástupců místní samosprávy) z celé Bosny a Hercegoviny absolvovalo tréninky v Sarajevu a studijní cesty do České republiky zaměřené na témata týkající se české zkušenosti s integrací do Evropské unie. Účastníci studijní cesty do České republiky měli možnost osobně se setkat, diskutovat a navazovat nové profesionální kontakty se svými protějšky z České republiky.

Moldavsko

Společnost Člověk v tísní

Zvýšení kapacity podněsterských nevládních organizací

Rozvoj občanského života a aktivity v regionu Podněstří, školení v oblasti řízení projektů, praktická spolupráce formou tzv. *mikrograntů* s důrazem na spolupráci organizací pod jurisdikcí Kišiněva i Tiraspolu a jejich vzájemné poznávání. Zpracování měsíčních přehledů o politické situaci v Moldavsku s důrazem na region Podněstří.

Prague Security Studies Institute

Přenos české transformační zkušenosti Moldavsku

Transformační seminář pro účastníky programu politického vzdělávání partnerské instituce v Moldavsku (Institute for Development and Social Initiatives Viitorul), perspektivní lídry mladé generace, kteří sdílejí demokratické a evropské hodnoty a jsou připraveni v tomto směru ve své zemi působit.

Myanmar/Barma

Společnost Člověk v tísni

Barmské projekty organizace Člověk v tísni

Rozšíření a sytematizace aktivit na podporu demokratického hnutí v Myanmaru/Barmě. Aktivity jsou směřovány do tří hlavních oblastí: 1) Přímá pomoc barmským disidentům a rodinám politických vězňů (*finanční příspěvky jsou získávány od soukromých dárců – Klub přátel ČvT*), 2) zvyšování povědomí o situaci v Myanmaru/Barmě, mezinárodní podpora demokratickému hnutí, 3) šíření infomací o transformaci v zemích střední a východní Evropy, stáž pracovníků nevládních organizací v ČR.

Institut dokumentárního filmu

Podpora aktivit filmové školy Yangoon Film School v roce 2007

Výukové programy v oblasti filmové tvorby se zvláštním důrazem na dokumentární film, neboť tento žánr nejvíce trpí státní kontrolou a cenzurou.

FAMU – Filmové centrum a barmské projekty FAMU

Projekt zahrnuje roční studium jednoho stipendisty na pražské FAMU, jehož možnosti studovat v Myanmaru/Barmě jsou omezeny z politických důvodů. Dále obsahuje *workshop*, jehož cílem je upevnit skupinu nezávislých umělců, vyloučených studentů, bývalých politických vězňů a osob spolupracujících s disentem se zájmem o kinematografii a video a prohloubit tvůrčí schopnosti, které získali dříve. Cílem bylo rovněž založit nezávislou platformu *Myanmar Moving Image Center (dále MMIC)*.

Ukrajina

Institut pro Evropskou politiku Europeum

Předávání zkušeností s procesem evropské integrace českých nevládních organizací ukrajinským partnerům

Projekt spolupráce s celoukrajinskou sítí neziskových organizací, založenou v květnu 2006 z iniciativy Evropského programu nadace *International Renaissance Foundation*, zahrnoval studijní cestu zástupců dvanácti organizací do ČR. Cesta měla tři hlavní témata: monitoring činnosti vlády a veřejné správy v oblasti evropské politiky, informační kamp a vzdělávací aktivity v oblasti evropské integrace, efektivní *networking* a možnost zapojení do mezinárodních projektů.

Člověk v tísní

Jižní a východní Ukrajina - demokratizace správy věcí veřejných: participace občanů a médií na rozhodovacích procesech

Projekt školení ve dvou oblastech nezbytných pro demokratické fungování společnosti: 1) v investigativní žurnalistice – ve východoukrajinském Doněcku proběhla série školení o investigativní a občanské žurnalistice a právní ochraně investigativních novinářů, 2) místní samosprávě – čeští odborníci představili základní změny, kterými ČR prošla po roce 1989 v oblasti místní samosprávy.

Asociace pro mezinárodní otázky

Evropská alternativa pro východní Ukrajinu

Tři celodenní semináře o EU, NATO a vývoji v zemích střední Evropy po vstupu do těchto institucí pro místní učitele středních škol a novináře. Deset nejaktivnějších účastníků uskutečnilo studijní cestu do ČR.

Bělorusko, Srbsko, Bosna a Hercegovina

Transitions Online

Reporting EU – Vylepšené zpravodajství evropské integrace a reformy

Vzdělávací cyklus pro novináře z Běloruska (také studenty žurnalistiky i ty, kdo studovat nemohou), Srbska a Bosny a Hercegoviny obsahoval 1) jednoměsíční dálkový internetový kurz a 2) pětidenní kurz v Praze. Účastníkům školení byly poskytnuty znalosti potřebné k podávání přesných a nezaujatých zpráv, přičemž důraz byl kladen na internetovou žurnalistiku a *blogování*. Studijní materiály byly připraveny ve spolupráci s BBC.

CERGE

Postgraduální studium pro studenty z vybraných zemí Evropy a Asie, které jsou na prahu rozvoje demokracie a tržního hospodářství v roce 2007

V rámci transformační spolupráce podporuje MZV v letech 2005 – 2009 program postgraduálního studia makroekonomie a ekonomické transformace na institutu CERGE Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR a Univerzity Karlovy pro několik desítek studentů z prioritních zemí transformační spolupráce a z dalších zemí regionu východní Evropy, Střední Asie, Balkánu a jižního Kavkazu.

II. BILATERÁLNÍ VZTAHY ČESKÉ REPUBLIKY

Poznámka k tabulkám o vzájemných ekonomických vztazích v následujícím textu: Tabulka zachycuje (tam, kde je uvedena) vývoj vybraných ukazatelů vzájemného obchodu v l. 2005 – 2007. (Ve snaze o redukci objemu textu zabývajícího se bilaterálními vztahy ČR jsou, oproti minulým ročníkům Zprávy, tabulky s údaji o vzájemných ekonomických vztazích uvedeny pouze v případě 30 nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR.) Údaj „Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)“ je vztažen k souhrnným hodnotám zahraničního obchodu ČR v roce 2007. Údaje o zahraničních investicích zahrnují tři složky – základní jmění, reinvestovaný zisk a ostatní kapitál (charakterizovaný především úvěrovými vztahy).
Pokud se

u položky objeví znak „minus“, znamená to:

1. u přímých zahraničních investic do ČR pokles hodnoty investic dané země v ČR (např. zisk nebyl reinvestován v ČR, zahraniční podniky splácely dříve čerpané úvěry do zahraničí);
2. u českých investic do zahraničí pokles hodnoty českých přímých investic v dané zemi (např. odprodejem základního jmění, vygenerováním hospodářské ztráty nebo poskytnutím úvěru mimo hranice hostitelské země).

Souhrnné údaje o zahraničním obchodu ČR s dalšími zeměmi a celními územími neuvedenými v textu kapitoly II. Bilaterální vztahy ČR obsahuje tabulka „Zahraněční obchod České republiky v letech 2005 – 2007“ v oddílu PŘÍLOHY této publikace.

1. Vztahy ČR se zeměmi střední Evropy

MAĎARSKO

(Maďarská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Maďarskem mají dlouhodobě vysokou úroveň a odpovídají vztahům sousedních zemí. S cílem dalšího prohloubení spolupráce na bilaterální úrovni došlo v roce 2006 k podpisu Memoranda o porozumění mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Maďarské republiky, k jehož naplňování docházelo i v roce 2007. Novou oblastí spolupráce mezi ministerstvy zahraničních věcí je od roku 2007 společná účast na projektech podporujících demokratizaci a dodržování lidských práv ve třetích zemích.

Oproti předešlému roku se rok 2007 v česko-maďarské relaci vyznačoval větší četností bilaterálních návštěv nejvyšších státních představitelů, což bylo důsledkem uklidnění vnitropolitické situace v obou zemích po roce 2006, který byl jak v ČR, tak v Maďarsku rokem volebním. Kromě toho se dále rozvíjely spolupráce a kontakty mezi ČR a Maďarskem v rámci Visegrádské skupiny, Regionálního partnerství, Evropské unie a NATO. Společnou maďarsko-českou iniciativou, která oslovila i ostatní země Visegrádské skupiny, je myšlenka využít mechanismů V4 při nadcházejícím předsednictví České republiky v Radě EU.

Návštěvy představitelů ČR:

19.3. 2007 - oficiální návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

29. – 30.3.2007 - oficiální návštěva M. Topolánka;

20. – 21. 9. 2007 - účast prezidenta V.Klause na summitu prezidentů V4;

7. - 9. 11. 2007 - návštěva ministra zdravotnictví T. Julínka.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	90 311 561	113 272 849	144 621 594	2,98
	index oproti min. roku	108,3	125,4	127,4	
Vývoz	tis. Kč	50 878 292	63 665 212	76 922 297	3,12
	index oproti min. roku	108,8	125,1	120,3	
Dovoz	tis. Kč	39 433 269	49 607 637	67 699 294	2,84
	index oproti min. roku	107,5	125,8	136,0	
Saldo	tis. Kč	11 445 000	14 057 575	9 223 003	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodě)

Maďarská republika náleží k předním hospodářským partnerům České republiky. Po celou dobu existence ČR se objem obratu zahraničního obchodu s Maďarskem dynamicky zvyšuje o desítky procent. Maďarsko patří dlouhodobě mezi nejvýznamnější obchodní partnery ČR (rok 2007 – 11. místo, 2006 – 11. místo, rok 2005 - 12. místo).

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní a nákladní vozidla, včetně jejich součástí a příslušenství, barevné televizní obrazovky, anilin, minerální oleje, prací prostředky, pneumatiky, kabely, součásti zařízení pro vysílání a příjem, uhlí, živá prasata, vepřové maso, elektrický proud a desky pro obrábění dřeva, benzin, akumulátory, cukr, čokoláda, kabelové systémy, elektrické vodiče, kyselina dusičná, plastické výrobky, celulóza, traktory,

tiskárenské papíry, bavlněná tkanina, elektrické motory, televizní přijímače, okenní desky, surové dřevo a domácí spotřebiče.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a dopravní zařízení, náhradní díly motorových strojů, léky, zařízení pro vysílání a příjem, stroje a zařízení pro automatické zpracování dat, papír a karton, svazky zapalovacích - startovacích kabelů, tiskárny a klávesnice, potravinářské a zemědělské výrobky (vepřové maso, uzené výrobky, salámy, víno, paprika, slunečnicový olej), televize, žárovky, plastické výrobky, elektrické motory, skříně převodovek a videa.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období:

- Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Maďarské republiky, Praha, 29.11.2007.

Kulturní vztahy

Česko-maďarské kulturní vztahy mají dlouhou tradici, zájem Maďarů o českou kulturu je dlouhodobě značný. I v roce 2007 se ČR v Maďarsku prezentovala pomocí tradičních akcí, jako byly budapešťský „Ples Bohemia“ a „Mezinárodní knižní festival“ s prezentacemi překladů české literatury do maďarštiny.

V maďarských městech se konaly rovněž koncerty známých českých interpretů: J. Stivína, skupiny Čechomor, M. Topferové a dalších, na dnes už prestižním letním festivalu „Sziget“ vystoupili mj. skupina Gypsy.cz či D. Bárta. S velkým ohlasem se setkaly putovní výstava fotografií v Maďarsku velice oblíbeného B. Hrabala, promítání filmů podle jeho námětů i besedy nad jeho odkazem. Maďarskému publiku se představili další čeští spisovatelé, například A. Lustig. Jubileum výročí Charty 77 připomněly v Budapešti beseda a výstava. Na „Festivalu mladých středoevropských umělců“ byl promítán film *Výlet*, na „Slavnostech kin“ měl premiéru film *Obsluhoval jsem anglického krále*. Součástí Mezinárodního filmového festivalu „Moveeast“ v Pécsi byly i „České dny“. Na festivalu „Gest“ hostovalo divadlo Alfréd ve dvoře, v roce 2007 se v Maďarsku představila i řada českých interpretů vážné hudby, mezi nimi violoncellista J. Bárta.

Značný zájem zaznamenaly již třetím rokem pořádané turisticko-obchodně-kulturní prezentační akce věnované České republice v prostorách Velké tržnice v Budapešti.

NĚMECKO

(Spolková republika Německo)

Vztahy k SRN patří tradičně mezi priority České republiky. Jejich úroveň je v posledních letech velmi dobrá, jak potvrzují nejen četnost jednání nejvyšších představitelů, ale i jejich konkrétní výsledky. K plnému využití potenciálu vyplývajícího z geografické blízkosti obou zemí přispívají i intenzivní hospodářské vztahy a úzká spolupráce mezi regiony, obcemi, školami i nevládními organizacemi.

V roce 2007, především v jeho první polovině, kdy SRN vykonávala předsednictví v Radě EU, byl česko-německý dialog na politické úrovni zaměřen především na aktuální otázky spolupráce v oblasti evropské politiky. V důsledku toho byl jedním z hlavních témat bilaterálních jednání postoj ČR k tzv. Reformní smlouvě. Kvalitu bilaterální spolupráce potvrdilo i úspěšné české působení v německých provinčních rekonstrukčních týmech v Afghánistánu, a to v rámci mise ISAF ve Fajzabádu (provincie Badachšán) a v rámci mise EUPOL Afghánistán ve Fajzabádu a Kundúzu.

Potvrzením orientace vzájemných vztahů na budoucnost je oboustranná podpora dalšího pokračování činnosti Česko-německého fondu budoucnosti. Jeho aktivity byly Česko-německou deklarací z roku 1997 plánovány na deset let a v roce 2007 bylo jeho působení prodlouženo finančním příspěvkem obou stran s tím, že v rámci nového statutu otázky odškodnění a minulostní problematiky uvolní místo přednostní orientaci na aktuální otázky spolupráce, především výměnu mládeže a kulturní a přeshraniční spolupráci.

Návštěvy představitelů ČR:

- 11.2. 2007 - návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga v Berlíně;
- 23.-24.2.2007 - návštěva prezidenta republiky V. Klause v Drážďanech;
- 26.-27.2.2007 - návštěva místopředsedy vlády A. Vondry v Berlíně;
- 10.-11.3.2007 - návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga v Berlíně;
- 17.4.2007 - návštěva prezidenta republiky V. Klause v Mesebergu;

- 26.4.2007 - návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga v Berlíně;
- 11.5.2007 - návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga v Berlíně;
- 17.6.2007 - návštěva premiéra M. Topolánka v Mesebergu;
- 19.6.2007 - návštěva ministra vnitra I. Langerera v Berlíně;
- 22.7.2007 - návštěva ministryně D. Stehlíkové ve Flossenbürgu;
- 17.10.2007 - návštěva předsedy vlády M. Topolánka v Mnichově;
- 26.10.2007 - návštěva premiéra M. Topolánka v Drážďanech;
- 23.11.2007 - návštěva ministra vnitra I. Langerera v Pirně a Schwandorfu
- 10.12.2007 - návštěva prezidenta republiky V. Klause v Berlíně;
- 18.12.2007 - návštěva prezidenta republiky V. Klause v Drážďanech;
- 21.12.2007 - návštěva premiéra M. Topolánka, místopředsedy vlády A. Vondry a ministra vnitra I. Langerera při příležitosti rozšíření Schengenského prostoru v česko-německém pohraničí.

Návštěvy představitelů SRN:

- 26.1.2007 - návštěva spolkové kancléřky A. Merkel v Praze;
- 28.3.2007 - návštěva spolkového prezidenta H. Köhlera v severních Čechách;
- 29.3.2007 - návštěva spolkového ministra životního prostředí S.Gabriela v Praze;
- 9.-10.11. 2007 - návštěva spolkového ministra zahraničních věcí F.-W. Steinmeiera v Praze;
- 21.12.2007 - návštěva spolkové kancléřky A. Merkel a spolkového ministra vnitra W. Schäubleho při příležitosti rozšíření Schengenského prostoru v česko-německém pohraničí.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	1179 024 817	1272 289 562	1429 986 537	29,5
	index oproti min. roku	101,1	107,9	112,4	
vývoz	tis. Kč	628 529 570	679 597 485	764 091 866	31,0
	index oproti min. roku	100,9	108,1	112,4	
dovoz	tis. Kč	550 495 247	592 692 077	665 894 671	28,0
	index oproti min. roku	99,3	107,7	112,4	
saldo	tis. Kč	78 034 323	86 905 408	98 197 195	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2008(údaje o zahraničním obchodu)

Německo je nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR se zhruba třetinovým podílem na našem obratu zahraničního obchodu. Vzájemná výměna zboží má již řadu let stoupající tendenci. Hlavní roli přitom hrají němečtí investoři v ČR a vstup ČR do EU.

Německo coby obchodní partner ČR je jednoznačně na prvním místě zemí v dovozu i vývozu a je také největším přímým zahraničním investorem v ČR.

Vzájemný obchod s Německem rostl nadále i v roce 2007. Ve výsledcích se odrážejí kladné efekty vstupu České republiky do EU a německé investice v ČR. Německý trh tvoří šestnáct spolkových zemí, které se liší velikostí, intenzitou, komoditními zvláštnostmi a dovozním režimem.

Významnou část obratu se SRN realizují tři spolkové země: Bavorsko, Severní Porýní-Vestfálsko a Bádensko-Württembersko. K nim se řadí ještě další tři země: Sasko, Dolní Sasko a Hesensko.

Komoditní struktura obchodní výměny mezi ČR a SRN je již několik let poměrně neměnná. Stroje a přepravní zařízení společně s různými hotovými výrobky představují dvě třetiny českého vývozu do Německa a tvoří i nadále jeho těžiště.

Hlavní vývozní komodity ČR: dopravní prostředky (osobní automobily a jejich příslušenství), elektrická zařízení, stroje a zařízení pro jednotlivá průmyslová odvětví, pneumatiky a výrobky gumárenského a plastikářského průmyslu.

Hlavní dovozní komodity ČR: dopravní prostředky a elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče a vlastní strojírenské výrobky, energetické stroje a zařízení, kancelářské stroje, počítače, optika a jemná mechanika, chemické a potravinářské produkty.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zřízení nových turistických stezek protínajících státní hranice a změně režimů na stávajících turistických stezkách, Praha, 30. 4. 2007;
- Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o změně rozsahu provozu na hraničním přechodu Cínovec - Altenberg, kterým se mění Příloha 1 k Dohodě mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o hraničních přechodech na společných státních hranicích ze dne 18. 11. 1996, Praha, 13. 6. 2007 (*pozn.: od vstupu ČR do Schengenského prostoru dne 21. 12. 2007 se dohoda o malém pohraničním styku na turistických stezkách a ostatní dohody ke státním hranicím aplikují jen v případě výjimečného znovuzavedení kontrol na státních hranicích*);
- Ujednání o změně Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Spolkovým ministerstvem obrany Spolkové republiky Německo o vzájemné výměně vojáků a civilních příslušníků jejich ozbrojených sil za účelem získání nebo doplnění vzdělání, Bonn, 31. 1. 2007;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání v oblasti vysokého školství, Praha, 23. 3. 2007.

Kulturní vztahy

V rámci německého předsednictví v Radě EU uspořádal zastupitelský úřad SRN v Praze „Česko-německé kulturní jaro“. Více jak stovku akcí zahájila módní přehlídka konaná dne 21. 3. 2007 a završila ji 21. 6. 2007 premiéra Orffova díla *Carmina Burana* v provedení České filharmonie. Ke stěžejním akcím česko-německé relace v ČR jako každoročně patřil na podzim 2007 již dvanáctý ročník pražského divadelního festivalu německého jazyka.

V rámci desátého výročí Česko-německé deklarace se v lednu 2007 v prostorách MZV SRN v Berlíně konaly pódiová diskuse pod názvem „Dobří sousedé, Češi a Němci 10. let

od podpisu Česko-německé deklarace“ a významná výstava „Soudobé sklářské umění. Deset let Česko-německé deklarace ve skleněném zrcadle“. V březnu 2007 zahájil ministr zahraničí K. Schwarzenberg v Berlíně výstavu věnovanou V. Havlovi a novodobým českým dějinám. Výstava vznikla spojením dvou projektů - výstavy MZV ČR „Václav Havel v proměnách Evropy“ a projektu „Citizen Havel“. V bavorském Zwieselu byla v květnu 2007 za přítomnosti ministra kultury ČR V. Jehličky otevřena výstava „Bavorsko, Čechy, 1500 let susedství“, která mapovala historický vývoj obou zemí ve vzájemných souvislostech. V srpnu 2007 proběhly v Berlíně v sídle spolkového prezidenta slavnostní akt k završení obsáhlé ediční řady překladů z českého jazyka „Tschechische Bibliothek“, kde hlavní aktér ediční řady E. Thiele obdržel Spolkový kříž za zásluhy, a následně scénické čtení z vybraných děl. Realizována byla řada společných česko-německých kulturních projektů a výměn mládeže, které i nadále finančně podporuje Česko-německý fond budoucnosti. Důležitými prostředníky české kultury jsou v Německu tři Česká centra – v Berlíně, Drážďanech a Mnichově. Jejím obrazem podstatným způsobem spoluutvářejí také aktivity několika desítek nejrůznějších kulturních sdružení, která působí po celém území SR a intenzivně spolupracují s partnery na české straně.

V oblasti výzkumu společné minulosti byly během roku 2007 pod vedením Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR realizovány práce na dokumentačním projektu vlády ČR týkajícím se aktivních, především sudetoněmeckých odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé světové války postíženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu. Tématem se zabývá i putovní výstava, jež bude instalována ve vybraných německých lokalitách.

POLSKO

(Polská republika)

Polsko je důležitý soused a významný spojenc ČR v regionu. Vztahy s ním si zachovávají strategický charakter. Mimo spolupráci v rámci Evropské unie a NATO pokračovala v roce 2007 velmi intenzivní bilaterální spolupráce. Vzájemný česko-polský dialog o otázkách regionální spolupráce, ale také o dalších tématech, probíhal také v rámci Visegrádské skupiny. V závěru roku byla uzavřena dohoda o pravidelné spolupráci různých útvarů ministerstev zahraničí obou zemí.

Pokračovaly kontakty mezi nejvyššími představiteli obou zemí; mimořádně intenzivní byly zejména na úrovni prezidentů. Úspěšně se rozvíjela spolupráce příslušných resortů a styky mezi představiteli parlamentů. Ministerstva zahraničních věcí a obrany konzultovala pravidelně otázky spojené s jednáním o umístění prvků americké protiraketové obrany na území ČR a Polska.

Došlo k dalšímu prohlubování občanské dimenze vzájemných vztahů, byly vytvářeny podmínky pro další rozvoj vzájemného poznávání. Důležitým z tohoto pohledu byl vstup ČR a Polska do Schengenského prostoru, který by měl další rozvoj občanských kontaktů v budoucnu ještě více ulehčit. Přeshraniční a regionální spolupráce se orientovala na realizaci společných projektů financovaných z prostředků EU a zaměřených na rozvoj sousedících regionů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 25. 1. 2007 - pracovní návštěva prezidenta V. Klause;
- 4.-6. 2. 2007 - oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky;
- 19.-20. 2. 2007 - oficiální návštěva předsedy vlády M. Topolánka;
- 10.-12. 7. 2007 - oficiální návštěva prezidenta V. Klause.

Návštěvy představitelů Polské republiky:

25. 5. 2007 - pracovní návštěva prezidenta L. Kaczyńskiego

11.-12. 12. 2007 - pracovní návštěva prezidenta L. Kaczyńskiego.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007(%)
obrat	tis. Kč	193 341 006	240 104 637	28 4454 227	5,9
	index oproti min. roku	111,4	124,2	118,5	
vývoz	tis. Kč	102 341 418	121 779 253	148 044 825	6,0
	index oproti min. roku	113,2	119,0	121,6	
dovoz	tis. Kč	90 999 588	118 325 384	136 409 402	5,7
	index oproti min. roku	109,5	130,0	115,3	
saldo	tis. Kč	11 796 330	3 453 869	11 635 423	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Polská republika byla v roce 2007 třetím nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky. Rozvoj vzájemných obchodních vztahů je nadále dynamický. Stále přetrvává převaha českého vývozu nad dovozem, přestože v roce 2007 tempo růstu dovozu předstihlo tempo růstu vývozu.

Hlavní vývozní komodity ČR: obecné kovy a výrobky z obecných kovů, stroje a přepravní zařízení (osobní automobily, traktory, obráběcí stroje), výrobky z plastu a kaučuku, chemikálie, nerostné výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: měděný drát, koks, minerální paliva a mazadla, uhlí, elektrická energie, nábytek, potraviny, textil, obuv, potraviny, živá zvířata, nápoje, tabák.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Horní Lištná-Leszna Górna/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách

překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Dolní Lipka-Boboszwów/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Závada-Golkowice/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Hrádek nad Nisou - Porajów/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Osoblaha-Pomorzowiczki/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Dolní Marklovice-Marklowice Górne/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Vidnava-Kalków, Staré Město-Nowa Morawa/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Kunratice-Bogatynia/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22.11. 1996, sjednané výměnou nót /Bílý Potok-Paczków/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Pišť-Owsiszczce/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22.11. 1996, sjednané výměnou nót /Zlaté Hory-Konradów/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót /Bukovec-Jasnowice/;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 3 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou nót;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 3 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22. 11. 1996, sjednané výměnou;

Ujednání mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o změně přílohy č. 1 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o hraničních

přechodech, přechodech na turistických stezkách protínajících státní hranice a zásadách překračování státních hranic mimo hraniční přechody, podepsané ve Varšavě dne 22.11. 1996, sjednané výměnou nót /Bohumín-Nowe Chalupki/.

Kulturní vztahy

Spolupráce v oblasti kultury a školství tvořila významnou součást vzájemných styků a měla tradičně vysokou úroveň.

Kulturní prezentaci zajišťovaly z velké části zejména České centrum ve Varšavě a Polský institut v Praze, které v průběhu roku nabídly českému a polskému publiku řadu akcí z oblasti filmu, výtvarného umění, hudby a literatury. Na kulturní spolupráci se podílely také ministerstva kultury ČR a Polska, jejich příspěvkové organizace, dále partnerské kulturní instituce, komerční agentury, soukromé subjekty a partnerská města. V roce 2007 probíhala jednání mezi ministerstvy kultury ČR a Polské republiky o novém prováděcím dokumentu ke kulturní dohodě.

Mezi tradiční kulturní aktivity patřily i v roce 2007 divadelní festival „Bez hranic“, pořádaný současně v Českém Těšíně a polském Cieszynie, a „Česko-polské dny křesťanské kultury“ (proběhl již 18. ročník). Uskutečnily se „Český den“ v Krakově, výstava děl A. Muchy, výstava fotografií „Charta 77“ a další aktivity.

Spolupráce v oblasti školství vycházela z Programu spolupráce mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvem vzdělávání a vědy Polské republiky na léta 2006-2009. Na jeho základě se rozvíjela přímá spolupráce vysokých škol a probíhaly stipendijní pobyty pro studenty polonistiky a bohemistiky a výměna akademických pracovníků ke studijním, výzkumným a vědeckým pobytům. Na polských univerzitách působili lektoři českého jazyka a literatury a recipročně lektoři polského jazyka na českých univerzitách. Ve Varšavě se uskutečnily každoroční celopolské „Dny bohemistů“.

RAKOUSKO

(Rakouská republika)

Vztahy České republiky se sousedním Rakouskem, které patří mezi nejvýznamnější zahraničněpolitické i obchodní partnery České republiky, zaujímají v české zahraniční politice

prioritní místo. Vzájemným vztahům s Rakouskem prospěly členství České republiky v Evropské unii a rakouské předsednictví v první polovině roku 2006. O dobrém fungování sousedských vztahů svědčí také vysoká úroveň kulturních kontaktů a rozvíjející se přeshraniční spolupráce.

Potěšitelná je četnost bilaterálních kontaktů na politické úrovni, které po poklesu ve druhé polovině roku 2006 znovu nabraly na intenzitě. Při různých příležitostech došlo k několika setkáním prezidentů, uskutečnila se dvě bilaterální jednání premiérů a proběhly i dvě schůzky ministrů zahraničních věcí. V době před a v průběhu rakouského předsednictví v Radě EU se jako užitečné ukázaly být konzultace mezi ministerstvy zahraničních věcí, na něž v roce 2007 navázala řada expertních jednání.

Základní pilíř česko-rakouských vztahů tvoří přeshraniční kontakty občanů. Z tohoto hlediska lze vidět i rozšíření Schengenského prostoru o Českou republiku jako finální akt při překonávání traumat spojených s rozdělením obou společností nedávno ještě neprostupnou hranicí. Vazby na politické, hospodářské a kulturní úrovni se dále rozvíjejí na základě stále se zlepšující infrastruktury.

Rakousko je rovněž dlouhodobě jedním z největších obchodních partnerů České republiky: v současné době je šestým největším obchodním partnerem České republiky a pátým nejdůležitějším exportním trhem. Rakousko je rovněž stále třetím největším investorem v České republice.

Některé otázky bilaterálních vztahů stále zůstávají otevřené. Česká republika má zájem na revidování rakouského přechodného období na volný pohyb pracovních sil. Růzností pohledů a zvýšenou citlivostí jsou charakterizovány problematika atomové energie v kontextu energetické bezpečnosti spojovaná s provozem jaderné elektrárny Temelín, některé aspekty rozšíření Schengenského prostoru či interpretace společné minulosti. Pružnější přístup si do budoucna zřejmě vyžádají infrastrukturní projekty, tj. zejména dobudování či zdokonalení silniční a železniční sítě mezi oběma zeměmi. Jedná se např. o projekt revitalizace železničního spojení Fratres – Slavonice a o výstavbu dálničního spojení Vídeň – Brno.

Návštěvy představitelů ČR:

- 16.-18. 3. 2007 – pracovní návštěva prezidenta V. Klause v Tyrolsku;
- 26. 3. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga ve Vídni;
- 23. 4. 2007 – pracovní návštěva předsedy vlády M. Topolánka ve Vídni;
- 2007 – vystoupení ministra K. Schwarzenberga na Diplomatické akademii ve Vídni;
- 20. 8. 2007 – vystoupení ministra K. Schwarzenberga na Evropském fóru v Alpbachu;
- 22.-23. 8. 2007 – pracovní návštěva prezidenta V. Klause ve Vídni a Mürzstegu;
- 26.-28. 10.2007 – účast ministra K. Schwarzenberga na jednání Trilateral Commission ve Vídni;
- 14. 12. 2007 – setkání prezidenta ČR V. Klause s prezidentem Rakouské republiky H. Fischerem ve Vídni.

Návštěvy představitelů Rakouska:

- 27. 2. 2007 – oficiální návštěva spolkového kancléře A. Gusenbauera v Praze;
- 24.-26. 5. 2007 – setkání střeoevropských prezidentů v Brně;
- 14. 6. 2007 – pracovní setkání ministra K. Schwarzenberga s ministryní zahraničí U. Plassnik ve znojenském klášteře Louka – konference k výročí roku 1968;
- 19. 6. 2007 – setkání ministra K. Schwarzenberga a ministra M. Bursíka s hornorakouským hejtmanem J. Pühringerem v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	177 692 786	186 978 131	204 863 500	4,2
	index oproti min. roku	102,4	105,2	109,6	
vývoz	tis. Kč	104 667 551	109 590 161	114 929 890	4,7
	index oproti min. roku	115,7	104,7	104,9	
dovoz	tis. Kč	73 025 235	77 387 970	89 933 610	3,8
	index oproti min. roku	87,9	106,0	116,2	
saldo	tis. Kč	31 462 316	32 202 191	24 996 280	

Zdroj: 1/ CSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodě)

Vzájemné ekonomické vztahy České republiky a Rakouska jsou tradičně na vysoké úrovni a vyznačují se značnou intenzitou. Po stagnaci zahraničního obchodu v roce 2006 (zejména našeho exportu) dosáhl v roce 2007 index růstu našeho exportu do Rakouska hodnoty 104,9 a index růstu dovozu hodnoty 116,2. Rakousko je šestým nejvýznamnějším obchodním partnerem české republiky.

Hlavní vývozní komodity ČR: neelektrické stroje, přístroje, motory, čerpadla, počítače, elektrické stroje, přístroje, motory, radia, televize, vozidla motorová, traktory, kolová aj. vozidla, paliva nerostná, ropa a ropné výrobky, plyn, elektrická energie, dřevo a dřevěné výrobky aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: neelektrické stroje, přístroje, motory, čerpadla, počítače; elektrické stroje, přístroje, motory, radia, televize; železo a ocel, polotovary, plechy, tyče, dráty; plasty a výrobky z nich; paliva nerostná, ropa a ropné výrobky, plyn, elektrická energie, vozidla motorová, traktory, kolová aj. vozidla; výrobky ze železa nebo oceli; papír, karton, lepenka a výrobky z nich; hračky, hry, sportovní potřeby; hliník a výrobky z hliníku; dřevo a dřevěné výrobky, dřevěné uhlí; lokomotivy, vozy železniční, tramvaje, zařízení dopravní a signalizační.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Protokol mezi vládou České republiky a vládou Rakouské republiky, kterým se mění Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Rakouské republiky o úpravě otázek společného zájmu týkajících se jaderné bezpečnosti a ochrany před zářením (tzv. Informační dohoda), Praha, 20. 12. 2007.

Kulturní vztahy

Rok 2007 byl mimořádně bohatý i v oblasti česko-rakouských kulturních vztahů. Aktivní na poli kulturních styků bylo již tradičně především České centrum ve Vídni, které se vedle organizace literárních čtení, výstav a koncertů zapojuje i do řady lokálních kulturních přehlídek. Mezi nejdůležitější kulturní akce roku 2007 se řadí zcela ojedinělé přehlídky filmů ve spolupráci s FilmArchivem Austria, a to retrospektiva M. Formana a přehlídka „Filmová avantgarda Pražského jara: Kafkovy děti“. Vůbec nejúspěšnější akcí tohoto roku byla oslava 100. výročí narození režiséra A. Hackenschmieda ve spolupráci se společností pro film a média Synema a FAMU.

Rovněž velvyslanectví ČR ve Vídni připravilo v roce 2007 celou řadu literárních večerů a pódiových diskusí k aktuálním tématům česko-rakouských vztahů. Připomenuty byly mimo jiné 70. výročí úmrtí T. G. Masaryka či 30. výročí podpisu Charty 77. Tradičně se na rozvoji kulturní spolupráce podílela i část české krajanské obce, sdružená do „Kulturního klubu Čechů a Slováků v Rakousku“, vydávající reprezentativní měsíční periodikum „Klub“. Do podpory společných česko-rakouských kulturních aktivit se v posledních letech zapojuje i vídeňská Diplomatická akademie, v jejímž čele stojí od roku 2005 spisovatel a bývalý velvyslanec ČR v Rakousku J. Gruša.

Nabídku rakouské kultury v České republice zprostředkovává Rakouské kulturní fórum, které v Praze působí již dvanáctým rokem.

Během roku 2007 pokračovalo sjednávání kulturní dohody, jež by měla nahradit dnes již zastaralou Dohodu o spolupráci v oblasti kultury, školství a vědy, uzavřenou mezi ČSSR a Rakouskou republikou v roce 1977. V prosinci 2007 proběhlo ve Vídni jednání delegací Ministerstva zahraničních věcí ČR a rakouského ministerstva evropských a mezinárodních

záležitostí o finálním návrhu dohody; text vzešlý z tohoto jednání by měl v první polovině roku 2008 projít schvalovacím procesem na úrovni vlád a parlamentů obou zemí.

Spolupráce vysokých škol, která je realizována mezi více než sedmnácti českými a 27 rakouskými subjekty, probíhá buď na základě přímých bilaterálních dohod mezi univerzitami, nebo v rámci tzv. Programu Akce Česká republika – Rakouská republika – spolupráce ve vědě a vzdělávání, jenž probíhá od roku 1992. V současné době je obor bohemistika jako hlavní studijní předmět nabízen již na dvou rakouských vysokých školách: k univerzitě ve Vídni se v roce 2007 přidala i univerzita v Salcburku. Úspěšně pokračovala i regionální školská spolupráce.

SLOVENSKO

(Slovenská republika)

Česká republika přikládá vysoké úrovni všestranných vztahů se Slovenskem mimořádný význam a jejich stálý rozvoj považuje za jednu z hlavních priorit své zahraniční politiky. To se již tradičně projevuje rovněž v těsné spolupráci obou zemí na multilaterálních fórech, především v rámci Evropské unie, NATO, OSN a Visegrádské skupiny.

Vysokou úroveň vzájemných vztahů dotvrzuje také frekvence kontaktů na všech úrovních. Velmi bohatou meziresortní spolupráci charakterizuje zájem na realizaci řady společných projektů. Úspěšně pokračuje česko – slovenská přeshraniční spolupráce, financovaná z prostředků Operačního programu přeshraniční spolupráce na léta 2007-2013.

Návštěvy představitelů ČR:

- 11. - 13. 1. 2007 - návštěva prezidenta V. Klause;
- 13. 1. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;
- 23. - 24. 4. 2007 - návštěva delegace Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu P ČR;
- 24. – 26. 5. 2007 – účast předsedů obou komor Parlamentu ČR M. Vlčka a P. Sobotky na Konferenci předsedů parlamentů členských zemí EU;
- 2. - 4. 10. 2007 - návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny P ČR;

- 6. - 7. 11. 2007 - návštěva delegace Mandátového a imunitního výboru Poslanecké sněmovny a Mandátového a imunitního výboru Senátu P ČR;
- 26. 11. 2007 – účast předsedy vlády M. Topolánka na 1. zasedání Evropského jaderného fóra v Bratislavě;
- 21. 12. 2007 - setkání předsedů vlád M. Topolánka a R. Fica na hraničním přechodu Hodonín-Holíč.

Návštěvy představitelů Slovenské republiky:

- 11. - 12. 2. 2007 - návštěva předsedy vlády R. Fica;
- 16. 3. 2007 - návštěva ministra zahraničních věcí J. Kubiše;
- 3. - 5. 9. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí J. Kubiše;
- 21. 12. 2007 - setkání předsedů vlád M. Topolánka a R. Fica na hraničním přechodu Hodonín-Holíč.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	261 149 710	289 833 848	345 857 961	7,1
	index oproti min. roku	109,2	111,0	119,3	
Vývoz	tis. Kč	161 348 112	180 046 308	218 628 120	9,0
	index oproti min. roku	110,9	111,6	121,1	
Dovoz	tis. Kč	99 801 598	109 787 540	127 229 841	5,4
	index oproti min. roku	106,3	110,0	116,5	
Saldo	tis. Kč	61 546 513	70 258 768	91 398 279	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Slovenská republika zůstala i v roce 2007 druhým největším obchodním partnerem ČR. Obrat vzájemného obchodu vzrostl meziročně o 19,3 %.

Slovensko se na celkovém zahraničním obchodu ČR podílelo 7,14 %.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla a jejich díly, elektrická energie, uhlí, léčiva, izolované dráty, kabely, televizní přijímače, výrobky ze železa nebo oceli.

Hlavní dovozní komodity ČR: plynové oleje, motorový benzin a ostatní lehké oleje, ploché válcované výrobky ze železa, elektrická energie, motorová vozidla a jejich díly, izolované dráty, kabely.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Slovenské republiky o rozdělení a využívání dokumentů vzniklých před zánikem České a Slovenské Federativní Republiky, Bratislava, 6. 2. 2007;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o skladování nouzových zásob ropy a ropných produktů Slovenské republiky na území České republiky, Praha, 22. 2. 2007.

Kulturní vztahy

Česko-slovenské kulturní vztahy se nadále těší vysokému zájmu obou stran. Česká kultura je na Slovensku široce prezentována na komerčním i nekomerčním základě, a je tak dostupná všem okruhům zájemců. Řadu konkrétních kulturních aktivit v roce 2007 obsahoval Program spolupráce mezi Ministerstvem kultury ČR a Ministerstvem kultury SR na léta 2005-2007. Mnoho kulturních aktivit se tradičně koná v rámci “Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti“, kterým je od roku 2001 pravidelně vyhlašován měsíc říjen. V jeho rámci se pravidelně konají přehlídky české kultury v Košicích, Nitře a Bratislavě.

SLOVINSKO

(Republika Slovinsko)

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Slovinskem mají velmi dobrou úroveň. V roce 2007 došlo k výraznému oživení vztahů v důsledku vysoké četnosti návštěv na vládní i parlamentní úrovni. Intenzivní spolupráce probíhala i v roce 2007 v rámci Regionálního partnerství, Evropské unie a NATO.

Návštěvy představitelů ČR:

5. 1. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí A. Vondry;

31. 5. – 1. 6. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

28. – 29. 6. 2007 – návštěva ministra zemědělství P. Gandaloviče;

17. 7. 2007 - návštěva ministra průmyslu a obchodu M. Římana;

26. – 27. 7. 2007 – účast místopředsedy vlády pro evropské záležitosti A. Vondry na Bledském strategickém fóru;

1. – 2.10. 2007 – návštěva předsedy Senátu P ČR P. Sobotky.

Návštěvy představitelů Slovinska:

24.7. 2007 - návštěva státního tajemníka pro EU záležitosti J. Lenarčiče;

3. – 4.10. 2007 - návštěva ministra pro rozvoj Ž. Turka na festivalu “Tourfilm”;

16.11. 2007 - oficiální návštěva ministra zahraničních věcí D. Rupela;

3.12. 2007 - návštěva ministra obrany K.V. Erjavce;

10. – 11.12. 2007 – účast předsedy vlády J. Janšy na premiérském summitu zemí V4 a Slovinska.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	19 760 491	21 679 046	25 511 093	0,53
	index oproti min. roku	102,0	109,7	117,7	
vývoz	tis. Kč	10 692 477	10 854 098	13 426 615	0,54
	index oproti min. roku	108,7	101,5	123,7	
dovoz	tis. Kč	9 068 014	10 824 948	12 084 478	0,51
	index oproti min. roku	95,3	119,4	111,6	
saldo	tis. Kč	1 624 463	29 150	1 342 137	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

V ekonomické oblasti pokračoval v roce 2007 dynamický růst obchodní výměny. Z hlediska pořadí na celkovém zahraničním obchodu ČR zaujímal obchod se Slovinskem 25. místo (ve vývozu 22. a v dovozu 28. místo).

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, strojírenské výrobky, pneumatiky, ocelářské výrobky a trubky, hovězí dobytek, obiloviny, papír, buničina, chemikálie, nepražený slad, sklo, dřevo, potraviny, hliníkové výrobky aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: léky, papír, motorová vozidla, bílá technika, hrací automaty, hliníkové výrobky, elektrické a tepelné domácí spotřebiče, části motorů elektrických generátorů, produkty chemického, elektrotechnického, strojírenského a spotřebního charakteru.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Ujednání mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Republiky Slovinsko o spolupráci v oblasti vojenské geografie, Praha, 24. 5.2007;

Program kulturní spolupráce mezi Ministerstvem kultury České republiky a Ministerstvem kultury Republiky Slovinsko na období 2007 – 2009, Lublaň, 10.12. 2007.

Kulturní vztahy

Česko-slovinské kulturní vztahy se i v roce 2007 vyznačovaly vysokou intenzitou, což podpořilo i podepsání programu kulturní spolupráci mezi ministerstvy kultury obou zemí. U příležitosti vydání slovinských překladů románů M. Urbana *Sedmikostelí* a J. Topola *Sestra* se konala autorské čtení. V rámci projektu Dne Evropy "Evropski dan" ve dnech 8. – 9 .5. 2007 se konalo několik vystoupení propagujících ČR na základních školách. České filmy se představily na festivalu v Ljutomeru, na "Dnech evropského filmu" i na festivalech "LIFFE" a "Animateka". Tradiční letní houslová škola vedená prof. Tuláčkem se letos konala v Ljutomeru, odkaz českých varhanářů ve Slovinsku připomněl koncert P. Kohouta.

ŠVÝCARSKO

(Švýcarská konfederace)

Vzájemné dvoustranné česko-švýcarské vztahy se vyvíjely i v roce 2007 nadále velmi dobře. Pokračovala setkání nejvyšších představitelů a dynamická byla rovněž spolupráce českých vyšších územně správních celků a měst se švýcarskými kantony, městy a obcemi.

V roce 2007 byla podepsána velmi významná Rámcová dohoda mezi Švýcarskou federální radou a vládou České republiky ve věci implementace Programu švýcarsko-české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie

(tzv. kohezní příspěvek). Jedná se o švýcarský příspěvek ke snižování hospodářských a sociálních rozdílů v rozšířené EU; v případě České republiky činí zhruba dvě miliardy Kč. Tyto finanční prostředky budou od roku 2008 distribuovány českým subjektům, a to převážně v ekonomicky slabších a strukturálně postižených regionech.

Ve vzájemném česko-švýcarském obchodu byl v roce 2007 opět překročen celkový obrat z předešlého roku. Česká republika tak zůstává nejvýznamnějším švýcarským obchodním partnerem ze zemí střední a východní Evropy.

Návštěvy představitelů České republiky:

15. 11. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberga;

21. 12. 2007 - podpis tzv. Rámcové dohody mezi Švýcarskou konfederací a Českou republikou o snižování hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené EU v Bernu – ČR zastoupena náměstkyní ministra zahraničních věcí H. Bambasovou.

Návštěvy představitelů Švýcarské konfederace:

2. - 4. 10. 2007 – pracovní návštěva státního tajemníka spolkového ministerstva hospodářství J.-D. Gerbera v ČR, spojená s návštěvou Brněnského strojírenského veletrhu.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	51 582 100	57 627 108	67 361 717	1,4
	index oproti min. roku	107,2	111,7	116,9	
Vývoz	tis. Kč	23 541 928	29 531 460	35 424 286	1,4
	index oproti min. roku	110,6	125,4	120,0	
Dovoz	tis. Kč	28 040 172	28 095 648	31 937 431	1,3
	index oproti min. roku	104,5	100,2	113,7	
Saldo	tis. Kč	1 203 582	1 435 812	3 486 855	

Zdroje: I. ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Švýcarsko je naším 17. nejvýznamnějším obchodním partnerem. Dosažená hodnota objemu česko-švýcarského obchodu v roce 2007 nadále zaznamenala nárůst. V roce 2007 dosáhla ČR aktivní obchodní bilance v hodnotě 3 487 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, textilní a kožedělné stroje, stroje a zařízení k výrobě energie, digitální systémy na zpracování dat, zařízení na automatické zpracování dat, zařízení k telekomunikacím, kancelářské stroje, kovozpracující stroje, kuličková ložiska, elektrické stroje, tržní výrobky tříděné podle materiálu, z toho kovové výrobky, neželezné kovy, výrobky ze železa, různé konstrukce, pneumatiky, papír a lepenka, různé průmyslové výrobky, z toho odborné vědecké přístroje, oděvní výrobky a doplňky, nábytek, dětské hračky a dětské kočárky, chemikálie, z toho organické chemikálie a karbonové kyseliny a potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: chemikálie (farmaceutické výrobky a léčiva, výrobky organické chemie, barviva, pigmenty, silice, plasty a výrobky z nich), stroje a přepravní zařízení (kovozpracující stroje, obráběcí a kovoobráběcí stroje, kancelářské stroje a zařízení ke zpracování dat, elektrické spínací přístroje, elektrická zařízení a přístroje, tiskařské stroje, oděvní výrobky, papír, lepenka, textilní příze a tkaniny bavlněné, odborné vědecké a řídicí přístroje, ortopedické přístroje a pomůcky, výrobky přesného (hodinářského) průmyslu, šperky a zlatnické výrobky aj.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Rámcová dohoda mezi Švýcarskou federální radou a vládou České republiky ve věci implementace Programu švýcarsko-české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie, Bern, 21.12. 2007.

Kulturní vztahy

Vztahy v oblasti kultury nejsou smluvně upraveny, kulturní výměna se uskutečňuje převážně na komerčním základě.

České umění má ve Švýcarsku tradičně velmi dobrý zvuk s potenciálem dalšího rozvoje. Byla uspořádána řada koncertů z děl českých autorů a vystoupení českých interpretů. Velvyslanectví ČR v Bernu se v roce 2007 podílelo např. na organizaci koncertů ve Švýcarsku v rámci projektu „České sny“, zúčastnilo se pořádání „12. Mezinárodních hudebních dnů Bohuslava Martinů“ v Basileji a uspořádalo filmový večer pro parlamentní skupinu Střední a východní Evropa.

K významným subjektům působícím na poli česko-švýcarské kulturní spolupráce patří rovněž některé nadace a spolky, provozované především v rámci krajanských aktivit. Ve 21 krajanských spolcích je organizováno přibližně tisíc členů. Střežovou organizací krajanů je Svaz spolků Čechů a Slováků ve Švýcarsku, který sdružuje osmnáct krajanských spolků, převážně sokolských. Dalšími krajanskými organizacemi jsou pobočka Československé společnosti pro vědy a umění, švýcarská Asociace Olgy Havlové a Sokol Solothurn.

2. Vztahy ČR se zeměmi severní a východní Evropy

ARMÉNIE

(Arménská republika)

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Arménskou republikou v průběhu roku 2007 zaznamenaly určitý pokrok; i nadále přetrvávají výzvy v podobě plného využití potenciálu v politické i hospodářské oblasti. V roce 2007 se uskutečnily pracovní cesty náměstků ministrů zahraničních věcí a došlo k setkání ministrů zahraničních věcí na okraj konference o Evropské politice sousedství v červenci 2007 v Bruselu.

Významným krokem směrem k posílení vzájemných vztahů bylo otevření pražské kanceláře Velvyslanectví Arménie ve Vídni v červenci 2007.

V dubnu 2007 proběhlo v Praze 2. kolo expertních jednání k textu smlouvy o zamezení dvojímu zdanění, kterými byly práce na textu návrhu smlouvy završeny.

Návštěvy představitelů ČR:

29. – 30. 10. 2007 – pracovní návštěva prvního náměstka MZV T. Pojara.

Návštěvy představitelů Arménie:

21. 5. 2007 – účast náměstka MZV A. Bairbourtiana na Ekonomickém a environmentálním fóru OBSE v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní obrat s Arménií se zejména díky růstu českého exportu meziročně zvýšil o 12,8 % na 473,9 mil. CZK; tzn. export se zvýšil o 17,0 % na 342,8 mil. CZK a import se zvýšil o 3,0 % na 131,1 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky (zejména stroje pro potravinářský průmysl), čisticí a prací prostředky, léčiva, sanitární zboží, nádobí.

Hlavní dovozní komodity ČR: feroslitiny, surový kaučuk, topná zařízení, lihoviny.

Rozvojová spolupráce

Česká republika se v rámci rozvojové spolupráce s Arménií soustředila na problematiku nelegální migrace. Projekty byly implementovány v Jerevanu, Čarencavanu a Meghradzoru, informační kampaň byla prováděna i v jiných větších městech. V roce 2007 byl na rozvojovou spolupráci s Arménií věnován přibližně 1 mil. Kč.

Kulturní vztahy

Na akademický rok 2007/2008 Arménie využila jedno vládní stipendium ze dvou nabídnutých míst.

ÁZERBÁJDŽÁN

(Ázerbájdžánská republika)

Ve vztazích mezi Českou republikou a Ázerbájdžánem dominovala především obchodní spolupráce. V roce 2007 se uskutečnily konzultace 1. náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara v Baku, ministři zahraničních věcí obou zemí se setkali na okraj konference o Evropské politice sousedství v Bruselu (červenec 2007) a na okraj zasedání Valného shromáždění OSN v New Yorku (září 2007).

Významným krokem k aktivizaci vzájemných vztahů bylo otevření velvyslanectví Ázerbájdžánské republiky v Praze v srpnu 2007.

Česká republika usilovala o rozšíření smluvní základny s Ázerbájdžánem ve všech oblastech oboustranného zájmu tak, aby byly vytvořeny všechny nezbytné předpoklady pro další rozvoj vztahů.

Návštěvy představitelů ČR:

1. 11. 2007 - konzultace 1. náměstka ministra zahraničních věcí ČR T. Pojara.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	14 908 841	23 027 574	21 922 066	0,5
	Index oproti min. roku	190,4	154,5	95,2	
Vývoz	tis. Kč	892 645	1 094 480	1 185 329	0,05
	Index oproti min. roku	136,4	122,6	108,3	
Dovoz	tis. Kč	14 016 196	21 933 094	20 736 733	0,8
	Index oproti min. roku	195,3	156,5	94,5	
Saldo	tis. Kč	-13 123 551	- 20 837 988	- 20 543 201	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Ázerbájdžán se jako producent ropy podílí na dovozech této suroviny do ČR a mezi obchodními partnery z regionu jižního Kavkazu disponuje i největším potenciálem pro zvyšování českého exportu.

Hlavní vývozní komodity ČR: mosty a mostní díly, léčiva, skleněné zboží, čisticí a kosmetické prostředky, motorová vozidla, potravinářské stroje, sanitární výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály, lískové ořechy, bavlna.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Smlouva o spolupráci mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem daní Ázerbájdžánu, Baku, 11.9. 2007.

Kulturní vztahy

Obdobně jako každým rokem, nabídla ČR ázerbájdžánské straně dvě vládní stipendia na akademický rok 2007/2008, z nichž Ázerbajdžán využil jedno místo.

BĚLORUSKO

(Běloruská republika)

S ohledem na vnitropolitickou situaci v Bělorusku a absenci základních demokratických principů byla bilaterální spolupráce omezena na pracovní kontakty převážně v obchodní a ekonomické oblasti.

Česká republika se aktivně podílela na formulování a realizaci politiky Evropské unie vůči Bělorusku, kdy aktivně podporovala zachování stávajícího přístupu EU definovaného v dokumentu „Co Evropská unie může přinést Bělorusku“ z roku 2006. V příslušných mezinárodních organizacích Česká republika podporovala úsilí mezinárodního společenství o demokratizaci Běloruska a rozvíjela transformační projekty na podporu občanské společnosti a kulturní a vzdělávací programy.

V říjnu 2007 se v Praze uskutečnilo setkání ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga s představitelem běloruské opozice A. Milinkievičem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní obrat s Běloruskem se díky růstu českého exportu meziročně zvýšil o 12,8 % na 5 941,0 mil. CZK; český export se zvýšil o 38,0 % na 3 590,2 mil. CZK a import se snížil o 11,7 % na 2 350,8 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, elektrické přístroje a akumulátory, zemědělské stroje, zařízení pro potravinářský průmysl, sklo, hutnické válcované výrobky, sanitární výrobky, plasty, léčiva, potraviny.

Hlavní dovozní komodity do ČR: minerální oleje, příze, tkaniny a výrobky z textilu, hnojiva, polyakryláty, polyamidy, hutnické výrobky, traktory a náhradní díly, dráty, kabely, spojovací materiál.

Kulturní vztahy

Česká republika se v oblasti školství zaměřovala na podporu výuky češtiny na státní univerzitě v Minsku a poskytla běloruským studentům na studijní rok 2007/2008 celkem jedenáct vládních stipendií.

Velvyslanectví ČR v Bělorusku pořádalo pravidelné besedy s běloruskými studenty bohemistiky a udržovalo časté kontakty s běloruskými kulturními spolky.

DÁNSKO

(Dánské království)

Vztahy mezi Českou republikou a Dánskem se aktivně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni zejména v kontextu společného členství v Evropské unii, NATO i OSN. Obě země sbližuje podobnost postojů k řadě evropských a dalších zahraničně-politických otázek. Dánsko je dlouhodobě významným hospodářským partnerem České republiky. Vzájemná obchodní výměna se opět navýšila, pozitivně se vyvíjela ve prospěch České republiky rovněž obchodní bilance, příliv dánských investic do České republiky zaznamenával vzestupný trend.

Návštěvy představitelů ČR:

23. – 24. 4. 2007 – účast místopředsedy vlády a ministra životního prostředí M. Bursíka na zasedání ministrů životního prostředí zemí ASEM;

5. – 6. 11. 2007 – návštěva delegace Podvýboru pro vězeňství Poslanecké sněmovny PČR;

3. 12. 2007 – pracovní návštěva 1. náměstka MZV T. Pojara.

Návštěvy představitelů Dánska:

24. 3. 2007 – pracovní návštěva dánského premiéra A. F. Rasmussena;

21. 6. 2007 – pracovní návštěva dánského ministra obrany S. Gadeho.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	26 070 000	39 088 000	40 908 000	0,8
	index oproti min. roku	123,6	149,9	108,8	
vývoz	tis. Kč	14 233 000	20 889 000	21 837 000	1,0
	index oproti min. roku	144,2	146,8	106,5	
dovoz	tis. Kč	11 837 000	18 199 000	19 071 000	0,8
	index oproti min. roku	105,5	153,7	111,6	
saldo	tis. Kč	2 396 000	2 690 000	2 766 000	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodě)

Dánské království patří dlouhodobě mezi významné obchodní partnery České republiky. Vzájemná obchodní výměna se v roce 2007 navýšila téměř o téměř 9 %, přičemž na této progresi má vyrovnaný podíl vývoz i dovoz.

Hlavní vývozní komodity ČR: silniční motorová vozidla, zařízení pro telekomunikace, hračky a sportovní potřeby, hutní výrobky, kancelářské stroje, elektrická zařízení a přístroje, oděvní výrobky, prefabrikované budovy, nábytek.

Hlavní dovozní komodity ČR: hračky a mechanické skládky (Lego), přístroje el. záznamu, farmaceutické výrobky, plasty a výrobky z nich, hliníkové výrobky, optické přístroje, chemické hedvábí, papír, vepřové maso, ryby, potravinové přípravy.

Kulturní vztahy

Na „Mezinárodním kodaňském filmovém festivalu“ (20. - 30. 9. 2007) se promítaly tři české filmy: *Vratné lahve* J. Svěráka, *Obsluhoval jsem anglického krále* J. Menzela a *Marta* M. Novákové. V říjnu se konala v Dánském filmovém institutu retrospektivní přehlídka filmů režiséra J. Svěráka. Dva ze svých filmů: *Vratné láhve* a *Kolja* uvedl J. Svěrák osobně.

Na „Kodaňském mezinárodním festivalu dokumentárních filmů“ (9. - 18. 11. 2007) se promítalo osm filmů českých dokumentaristů.

Český houslista J. Šonský a brazilská klavíristka P. Bretas představili na koncertě dne 27. 3. 2007 hudbu českých skladatelů B. Smetany, B. Martinů, O. F. Kortehe a A. Dvořáka.

Dne 27. 9. 2007 v kostele Sorgenfri ve Virumu u Kodaně vystoupilo Pěvecké sdružení moravských učitelů.

V Dánském domě grafiků se v dubnu 2007 uskutečnila výstava „Jeden prostor ze dvou stran“, kde ČR zastupoval výtvarník J. Růžička.

Dne 27. 11. 2007 se konal v Dánském institutu pro lidská práva v Kodani seminář k 30. výročí založení Charty 77 a k propagaci lidských práv a demokracie ve světě, kterého se účastnila řada českých hostů, mj. A. Šabatová a J. Ruml.

Dánská kultura v ČR se např. prezentovala projektem „Dánská zima“ ve Skandinávském domě v Praze, dánští hudebníci byli zastoupeni na „Pražském jaru“. Pražského „Quadrienále“ scénografie a divadelní architektury se zúčastnila Dánská Státní divadelní škola.

ESTONSKO

(Estonská republika)

Estonsko je významným partnerem České republiky. Společné členství v Evropské unii a NATO přispívá v roce 2007 k dalšímu rozvoji vzájemně prospěšné spolupráce obou zemí, a to jak v oblasti politické, tak ekonomické, bezpečnostní i kulturní.

Návštěvy představitelů ČR:

17. – 21. 7. 2007 - pracovní návštěva poslance Poslanecké sněmovny PČR Z. Novotného se skupinou pěti expertů s cílem zevrubného studia metody a legislativy týkající se elektronických voleb v Estonsku;

12. – 13. 9. 2007 – oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky se senátní delegací tvořenou senátory L. Janáčkovou, L. Macákem, J. Kalbáčem, P. Pakostou a J. Štětinou.

Návštěvy představitelů Estonské republiky:

4. - 6. 6. 2007 - pracovní návštěva prezidenta T. H. Ilvese v Praze, kde se zúčastnil konference „Democracy and Security: Core Values and Sound Policies“;

5. - 6. 8. 2007 – soukromá návštěva premiéra A. Ansipa v Praze, kde převzal cenu 2007 Vašek and Anna Maria Polak Award za rozvoj svobody, demokracie a tržního hospodářství. Cenu udělil The American Institute on Political and Economic Systems.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, tržní výrobky tříděné podle materiálu, průmyslové spotřební zboží, osobní automobily a jiná vozidla k dopravě osob, sklo, zařízení k automatickému zpracování dat.

Hlavní dovozní komodity ČR: tržní výrobky tříděné podle materiálu, průmyslové spotřební zboží, stroje a dopravní prostředky, ploché válcované výrobky ze železa, dřevo jednoduše opracované, budovy prefabrikované.

Kulturní vztahy

V roce 2007 proběhla v Estonsku řada kulturních akcí za významné podpory zastupitelského úřadu ČR v Tallinnu. Začátkem února byla v knihovně Tartuské university zahájena výstava „Krásy českého baroka“, která byla následně koncem dubna instalována v Tallinnském městském muzeu. V polovině února byla v Muzeu architektury v Tallinnu otevřena výstava „Kubismus v české architektuře“. Výstava ilustrací J. Ungráda ke knize M. Tomana *Dobytí ostrova Saaremaa* byla předvedena během jarních a letních měsíců postupně v galerii Deco v Tallinnu, v Městské galerii ve městě Kohtla-Järve a v Kulturním centru ve městě Kuressaare.

Dne 19. 6. 2007 uspořádal ZÚ Tallinn slavnostní předání ceny Gratias Agit panu L. Metsarovi, spisovateli a překladateli desítek titulů významných českých autorů do estonštiny, který se nemohl zúčastnit slavnostního ceremoniálu v Praze. Cenu laureátovi předal velvyslanec ČR v Estonsku M. Lexa.

Výstava „Kouzelný svět českých ilustrátorů pro děti“ byla instalována začátkem srpna v budově krajské správy ve městě Pärnu a následně v Národní knihovně v Tallinnu.

V rámci 11. ročníku „Filmového festivalu temných nocí“, který proběhl na přelomu listopadu a prosince, získal cenu poroty za nejlepší herecký výkon v hlavní roli Z. Svěrák za svůj výkon ve filmu *Vratné lahve*.

FINSKO

(Finská republika)

Vztahy České republiky s Finskou republikou, jejichž základem je společné členství v EU, se v roce 2007 rozvíjely na bázi bezproblémové a úspěšné spolupráce. ČR v roce 2007 využila v rámci unijní spolupráce řadu cenných poznatků a zkušeností předaných Finskem z doby finského předsednictví v Radě EU (např. seminář na půdě MZV ČR v dubnu 2007).

Návštěvy představitelů ČR:

30. 5. – 1. 6. 2007 – návštěva delegace Petičního výboru Poslanecké sněmovny PČR;

24. – 28. 9. 2007 – pracovní návštěva I. náměstka ministra vnitra J. Salivara (v doprovodu delegace Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR);

1. – 5. 12. 2007 – návštěva delegace Nejvyššího kontrolního úřadu vedená prezidentem F. Dohnalem v rámci zasedání Kontaktního výboru prezidentů nejvyšších kontrolních institucí zemí EU.

Vzájemné ekonomické vztahy:

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	18 861 000	24 414 000	26 765 000	0,6
	index oproti min. roku	120,2	129,4	109,6	
Vývoz	tis. Kč	10 343 000	12 371 000	14 154 000	0,6
	index oproti min. roku	148,4	119,6	114,4	
Dovoz	tis. Kč	8 518 000	12 043 000	12 611 000	0,5
	index oproti min. roku	97,7	141,4	104,7	
Saldo	tis. Kč	1 825 000	- 782 000	1 543 000	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Hlavní vývozní komodity ČR: televizní přijímače (podíl 21 % na celkovém vývozu), osobní automobily (13 %), zařízení pro automatické zpracování dat (6 %), výrobky z válcované oceli (5 %).

Hlavní dovozní komodity ČR: papír a lepenka (podíl 12 % na celkovém dovozu), válcované výrobky z oceli (11 %), přístroje pro televizní a rozhlasový přenos (11 %), pneumatiky a duše (4 %).

Kulturní vztahy

Čilá kulturní výměna mezi oběma zeměmi pokračovala již v lednu 2007, kdy byla návštěvníkům v Pori představena výstava grafik A. Borna a v Helsinkách byla zahájena přehlídka českého filmu. V březnu se za spolupráce Divadelního muzea v Helsinkách, Muzea loutkářských kultur v Chrudimi a M. Zákosteleckého, scénografa divadla Drak, konala výstava loutek „Přátelé na provazech“. V květnu pořádalo Finsko soutěž Eurovize, které se za ČR zúčastnila skupina Kabát. V září byla v Tampere uvedena výstava „Carské Rusko očima českých fotografů“; v říjnu vystoupilo v rámci helsinského festivalu „Wordless Physical Festival“ pražské divadlo Krepesko. Delegace Svazu českých knihkupců a nakladatelů se v říjnu zúčastnila „Helsinského knižního veletrhu“. V prosinci se v Helsinkách uskutečnil seminář k 30. výročí Charty 77, kterého se jako hlavní hosté zúčastnili D. Němcová a J. Dienstbier.

GRUZIE

V roce 2007 pokračovaly intenzivní politické kontakty mezi oběma zeměmi na úrovni vlády a parlamentu – dosavadním vrcholem vzájemných vztahů byla oficiální návštěva premiéra ČR M. Topolánka v Gruzii v květnu 2007. ČR patřila i v roce 2007 k výrazným stoupencům postupné integrace Gruzie do euroatlantických struktur. Představitelé ČR aktivně participovali na jednáních Nové skupiny přátel Gruzie, ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg se zúčastnil ministerského zasedání Nové skupiny přátel Gruzie v září 2007 ve Vilnius. V roce 2007 probíhala jednání o smlouvě o ochraně investic, o letecké dopravě, silniční dopravě, stejně jako o readmisi či smlouvě o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy a sportu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 10. - 12. 5.2007 – oficiální návštěva premiéra ČR M. Topolánka;
31. 10. 2007 – konzultace 1. náměstka MZV T. Pojara;

2. 1. 2007 - účast 1. náměstka MZV T. Pojara na Tbiliském summitu 2007.

Návštěvy představitelů Gruzie:

- 14. - 16. 5. 2007 – oficiální návštěva předsedkyně parlamentu N. Burdžanadze;
- 12. – 13. 6. 2007 – pracovní návštěva premiéra Z. Noghaideliho v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní vztahy s Gruzii se prakticky nemění. Obchodní obrat dosáhl 1098,5 mil. CZK, tzn. meziroční pokles o 1,1 %. Export v hodnotě 892,5 mil. CZK představuje zachování úrovně z r. 2006 a import v hodnotě 206,0 mil. CZK představuje meziroční pokles o 3,4 %. Českým investorům se podařilo významně uspět v privatizaci v energetickém sektoru Gruzie (privatizace vodních elektráren).

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, vojenský materiál, kosmetické přípravky, hygienické a sanitární potřeby, slad, pivo.

Hlavní dovozní komodity ČR: jedlé ořechy, díly a příslušenství ke kovoobráběcím strojům, víno z čerstvých hroznů, lihoviny.

Kulturní vztahy

Těžištěm spolupráce v oblasti školství byly nabídky vládních stipendijních míst - každoročně jsou Gruzii nabízena čtyři místa. Pro akademický rok 2007/2008 byla využita všechna místa.

U příležitosti státního svátku ČR dne 28. října se v Tbilisi uskutečnil jazzový koncert.

Rozvojová spolupráce

Česká republika se v rámci rozvojové spolupráce s Gruzii zahájené v roce 2003 zaměřovala i nadále na problematiku nelegální migrace z Gruzie do ČR/EU - dlouhodobé projekty, orientované na stabilizaci ekonomické situace občanů Gruzie, financuje MV ČR. Projekty byly a jsou realizovány v hlavním městě Tbilisi a v regionech Imeretie, Gurie a Samtsche-Džavachetie. V roce 2007 byla zahájena realizace projektu zpracování mléka v regionu Dmanisi v gesci ministerstva zemědělství. Jeden malý místní projekt byl

za součinnosti ZÚ Tbilisi realizován v Imereti a v Adžárii. Celková výše prostředků vynaložených na projekty rozvojové spolupráce v roce 2007 činila přibližně 11 mil. Kč.

IRSKO

Rok 2007 byl pro česko-irské vztahy významným připomínkou 60. výročí navázání diplomatických styků. Současně potvrdil existenci moderních, spolehlivých a bezkonfliktních vztahů dvou partnerských zemí-členů Evropské unie. Zůstala zachována četnost bilaterálních pracovních návštěv na expertní úrovni (mj. lidská práva, bezpečnostní politika) a došlo k realizaci kontaktů mezi parlamenty obou zemí. Prezentace české kultury v Irsku se zaměřila na regiony a také na české občany, kteří hojně využívají příležitosti otevřeného irského pracovního trhu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. 2.-1. 3. 2007 – návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Irska:

- 13. - 16. 12. 2007 – oficiální návštěva předsedy dolní komory (Dáilu) irského Parlamentu J. O'Donoghue s delegací obou komor Parlamentu

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2006 (%)
Obrat	tis. Kč	18 695 340	20 977 947	24 786 312	0,5
	index oproti min. roku	117,9	112,2	118,5	
Vývoz	tis. Kč	8 051 543	9 108 557	8 373 660	0,4
	index oproti min. roku	124,9	113,1	92,3	
Dovoz	tis. Kč	10 643 796	11 869 390	16 412 652	0,7
	index oproti min. roku	113,06	111,5	147,7	
Saldo	tis. Kč	- 2 592 253	- 2 760 833	- 8 038 992	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Irsko si i v roce 2007 udrželo svoji pozici mezi třicítkou největších obchodních partnerů ČR. Dovoz se v hodnotovém vyjádření zvýšil o zhruba o 48 %. Irsko bylo také významným investorem v ČR do služeb a průmyslu.

Hlavní vývozní komodity ČR: kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat, telekomunikační zařízení, strojní zařízení a stroje k výrobě energie, odborné vědecké přístroje, silniční vozidla, dále výrobky z kůže, pryže, textilu, dřeva, papíru a dále sklo, keramika, železo, ocel a kovové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a strojní zařízení, měřicí a další vědecké přístroje, kancelářské stroje, nejrůznější telekomunikační a elektrická zařízení, léčiva a farmaceutické výrobky, chemické prostředky, barviva a třísloviny, různé spotřební zboží, mořské produkty, nápoje a další potraviny.

Kulturní vztahy

U příležitosti 60. výročí navázání bilaterálních diplomatických styků uspořádalo dne 13. 2. 2007 velvyslanectví ČR slavnostní večer v prostorách Irského institutu architektů (*Royal Institute of the Architects of Ireland*) v Dublinu. K dané příležitosti zaslal osobní poselství irský premiér B. Ahern, hlavní projev pronesl státní ministr (*Minister of State*) pro evropské záležitosti N. Treacy. Součástí oslav byla vernisáž výstavy „Čeští architekti v zahraničí“.

Dne 15. 6. 2007 se uskutečnilo premiérové irské vystoupení smyčcového Kvarteta Pavla Haase v Bray. Za svými příznivci se naopak již vraceli houslový mistr I. Ženatý a klavírní virtuos I. Ardašev: pod záštitou velvyslanectví ČR uskutečnili v termínu 14. - 18. 11. 2007 sérii koncertů v Graighmannaghu, Waterfordu, Limericku a Tullynally.

Mottem festivalu divadelních, hudebních a tanečních souborů v Clonmelu byl pohyb a migrace. Pražské studio Farma v jeskyni proto pro své vystoupení dne 10. 7. 2007 zvolilo scénickou kompozici *Sclavi/Emigrantova píseň* o lidsky obtížném procesu návratu vystěhovalců do původního domova.

Za podpory velvyslanectví ČR v Dublinu a Českého rozhlasu uskutečnilo moravské hudební uskupení Tomáš Kočko & orchestr několik koncertních vystoupení v Irsku (Dublin, Cork) v termínu 31. 8.- 2. 9. 2007.

V dubnu 2007 proběhla úspěšná turné Velkého akordeonového orchestru při ZUŠ F. Chopina z Mariánských Lázní pod vedením A. Smutného v okrese Kells a Pražského pěveckého sboru sbormistra L. Mátle v Portarlingtonu a Wexfordu. Pěvecký soubor Bohemiachor pod taktovkou J. Staňka a K. Fojtové účinkoval na 53. ročníku mezinárodního festivalu v Corku ve dnech 2. - 6. 5. 2007. V adventním čase potěšil irské publikum smíšený dětský pěvecký sbor Paprsek z Mladé Boleslavi, řízený M. Klipcem: ve dnech 13. - 17. 12. 2007 v Dublinu vystupoval samostatně i s doprovodem irského studentského symfonického orchestru Yops.

ISLAND

(Islandská republika)

Vztahy mezi ČR a Islandem jsou tradičně přátelské. Obě země spojují členství v Severoatlantické alianci, důraz na transatlantickou vazbu a partnerství v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Obě země spolupracují především v oblasti obchodních vztahů, přičemž zájem Islandu o prohloubení bilaterálních vztahů vzrůstá. Dobré vztahy obou zemí podporuje spolupráce na projektech financovaných z prostředků, které Island poskytuje ČR (a dalším novým členským zemím EU/EHP) v rámci bilaterálního finančního mechanismu zemí Evropského sdružení volného obchodu (EFTA).

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. – 22. 6. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PČR;
- 4. – 10. 10. 2007 – pracovní návštěva Stálé delegace Parlamentu ČR do Parlamentního shromáždění NATO.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, osobní motorová vozidla pro veřejnou dopravu, kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat, prefabrikované budovy, oděvní výrobky a doplňky a konstrukce ze železa, oceli, hliníku, železo a ocel.

Hlavní dovozní komodity ČR: tržní výrobky tříděné podle druhu materiálu (hliník, železo a ocel) s podílem více než 4/5 na celkovém dovozu z Islandu.

Kulturní vztahy

Ve dnech 27. 9. - 7. 10. 2007 se konal „Mezinárodní filmový festival“ v Reykjavíku, kde bylo prezentováno pět současných českých filmů (*Vratné lahve, Roming, Grandhotel, Jedna ruka netleská a Samotáři*).

LITVA

(Litevská republika)

Litva je významným partnerem a spojencem České republiky. Společné zájmy v EU a NATO přispěly v roce 2007 ke zvýšení dynamiky bilaterálních vztahů, kterému odpovídal i nárůst počtu bilaterálních a multilaterálních kontaktů. Důležitým faktorem se stal impuls k prohloubení spolupráce v rámci formátu regionální spolupráce zemí Visegrádské skupiny (V-4) s baltskými státy (B-3), iniciovaný českou stranou v průběhu jejího předsednictví Visegrádské skupiny.

Návštěvy představitelů ČR:

21. - 24. 5. 2007 - návštěva delegace Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny PČR;

20. - 23. 6. 2007 - návštěva delegace Ústavního soudu ČR v čele s předsedou P. Rychetským;

10. - 12. 9. 2007 - oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky;

13. - 14. 9. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga u příležitosti konání 4. zasedání Nové skupiny přátel Gruzie ve Vilniusu;

10. - 11. 10. 2007 - pracovní návštěva místopředsedy vlády pro evropské záležitosti A. Vondry u příležitosti konání konference o energetické bezpečnosti ve Vilniusu;

20. - 22. 11. 2007 - návštěva delegace Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR;

4. 12. 2007 - politické konzultace 1. náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara.

Návštěvy představitelů Litevské republiky:

4. - 6. 6. 2007 - návštěva delegace Výboru pro záležitosti venkova Seimu Litevské republiky;

3. -5. 12. 2007 - návštěva delegace Zahraničního výboru Seimu Litevské republiky.

Vzájemné ekonomické vztahy

Litva je standardním a spolehlivým obchodním partnerem. Obchodní výměna s Litvou má neustále rostoucí trend.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, především osobní automobily Škoda, ocelové profily, sanitární technika, bytová chemie, elektrické domácí spotřebiče, kuchyňský nábytek, sklo a keramika, topná kotle a radiátory, nářadí, oděvy, nádobí a kuchyňské potřeby, léky a přípravky humánní i veterinární medicíny.

Hlavní dovozní komodity ČR: ledničky, chemické suroviny, textilní tkaniny a příze, nábytek a další výrobky ze dřeva, hliník. K nárůstu importu došlo především u chemických surovin.

Kulturní vztahy

K propagaci a rozvoji vzájemných vztahů v kulturní oblasti významně přispívala činnost Společnosti A. Dvořáka a Litevsko-české společnosti.

Mezi úspěšné kulturní akce se v roce 2007 zařadily výstavy „Czech Press Photo 2006“ a „Mladí čeští fotografové“, prezentující kolekci fotografií absolventů Institutu tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě, a koncerty hned několika českých interpretů vážné hudby. V červnu 2007 se v rámci tradičního mezinárodního festivalu „Varhanní léto“ v přímořském letovisku Nida uskutečnil sólový koncert varhanní hudby v provedení profesora J. Tůmy, v srpnu 2007 se v prostorách kostela sv. Kateřiny ve Vilnius konal koncert Pražského kytarového kvarteta. Největší ohlas zaznamenal koncert českého klavíristy P. Kašpara, který v doprovodu Litevského národního symfonického orchestru zahájil dne 29. 9. 2007 novou sezonu Litevské národní filharmonie.

LOTYŠSKO

(Lotyšská republika)

Tradičně velmi dobré vztahy mezi Českou a Lotyšskou republikou se dále rozvíjely i v roce 2007. Na intenzitě nabyly zejména konzultace k otázkám projednávaným v rámci Evropské unie a NATO, prohloubila se spolupráce v bezpečnostní oblasti a vzrostl objem vzájemného obchodu.

Návštěvy představitelů ČR:

26. - 29. 3. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro zemědělství, životní prostředí a regionální politiku Poslanecké sněmovny PČR;

13. - 14. 9. 2007 – pracovní návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: dopravní prostředky, stroje a strojní zařízení, kamenné, skleněné a sádrové výrobky, základní kovy a výrobky z nich potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: kovy a kovové výrobky, dále pak potraviny, dřevo a produkty z něho, stroje a strojní zařízení, textil a textilní zboží.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Ujednání mezi Ministerstvem školství, maládeže a tělovýchovy ČR a Ministerstvem školství a vědy Lotyšské republiky o spolupráci v oblasti školství a vědy na léta 2007-2010, Riga, 14. 8. 2007.

Kulturní vztahy

Česká kultura se v Lotyšsku setkává s velkým zájmem. Svědčí o tom úspěch putovní výstavy „Pět století česko-lotyšských literárních vztahů“, která jen v roce 2007 navštívila devět lotyšských měst, i bohatá návštěvnost dalších akcí, jako byly výstavy „Czech Press Photo“, Kouzelný svět českých ilustrátorů pro děti“ či „Václav Havel v proměnách Evropy“. Lotyšské děti se pravidelně s úspěchem účastní „Mezinárodní výtvarné soutěži Lidice“ – v jejím 34. ročníku získaly 38 ocenění, které jim byly pod patronací ZÚ Riga na počátku roku

2007 slavnostně předány. Ministr kultury ČR udělil cenu Artis bohemiae amicis panu J. Krastinšovi za jeho celoživotní překladatelskou činnost.

MOLDAVSKO

(Moldavská republika)

Dobré a přátelské vztahy mezi oběma zeměmi byly pozvednuty na novou úroveň poté, co v dubnu 2007 otevřelo Moldavsko svůj zastupitelský úřad v Praze. Dne 1. 1. 2007 zahájil činnost konzulární úsek velvyslanectví ČR v Kišiněvě (otevřeno v prosinci 2005). Kvalita vztahů se v roce 2007 projevila mj. v součinnosti se státními představiteli i na pracovní úrovni. Poprvé za několik let vykázal obrat zahraničního obchodu stoupající trend.

Česká republika se v roce 2007 dále zasazovala o těsnější vztahy Moldavska s EU. Využívala k tomu nejen bilaterální iniciativy, v jejichž rámci se uskutečnily troje odborné konzultace zaměřené výhradně na problematiku Programu aktivit EU-Moldavsko (politické otázky, jednotný vnitřní trh a obchod a problematika justice a vnitra). Příležitost k posílení vztahů EU – Moldavsko představovalo i plnění funkce místního předsednictví Rady EU zastupitelským úřadem ČR v Kišiněvě jménem Portugalska ve druhé polovině roku 2007. Dále v průběhu předsednictví ve Visegrádské skupině uspořádala ČR dne 25. 11. 2007 v Praze společné zasedání ministrů zahraničních věcí V-4 a Moldavska, jehož výstupem byla deklarace podporující přibližování Moldavska k EU.

V oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU ČR i nadále usilovala o řešení podněsterského konfliktu na základě principu teritoriální integrity Moldavské republiky.

Návštěvy představitelů Moldavské republiky:

24. 11. 2007 – setkání ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga s ministrem zahraničních věcí Moldavské republiky A. Stratanem v Praze (25. 11. 2007 proběhlo jednání ministrů zahraničních věcí V4 s ministrem Stratanem na zámku Štířín).

Vzájemné ekonomické vztahy

Obrat zahraničního obchodu s Moldavskem se v roce 2007 zvýšil o 31,3 % na hodnotu 1 257,7 mil. CZK; hlavně zásluhou zvýšení dovozu o 141,2 % na hodnotu 360,6 mil. CZK. Český export vrostl o 10,9 % na hodnotu 897,1 mil. CZK.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, čisticí a prací prostředky, léčiva, polyetylén, stroje a zařízení pro potravinářský průmysl, netkané textilie, sklo aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: hutnické válcované výrobky, víno, džemy, marmelády, med, oděvní součásti aj.

Humanitární pomoc

Česká republika byla jednou z prvních zemí, která reagovala na výzvu vedení moldavského státu v souvislosti s katastrofálním suchem v létě 2007 a dodala jako humanitární pomoc 420 tun ozimé set'ové pšenice.

Transformační spolupráce

Moldavsko patří mezi osm prioritních zemí ČR v rámci programu zahraniční rozvojové spolupráce na léta 2006 – 2010. V roce 2007 pokračovalo celkem patnáct projektů v oblastech zlepšování životního prostředí, managementu migrace a rozvoje moldavského venkova a na pomoc reformě v oblasti státní správy. Byly rovněž realizovány tři tzv. malé lokální rozvojové projekty s okamžitým efektem.

Kulturní vztahy

V roce 2007 pokračovala rekonstrukce místní školy v obci Holuboje financovaná z daru ČR. V této obci, kde žije i populace s českými kořeny, působí český krajanský spolek Novohrad, na jehož činnost ČR též finančně přispěla. Z malého rozvojového projektu ZÚ byly financovány některé doplňky a dovybavení souboru dechové hudby, kolem něhož se soustřeďuje český živel žijící v této oblasti již od druhé poloviny 19. století. Krajané rovněž v roce 2007 ocenili možnost zdokonalení znalostí českého jazyka v Dobrušce a v Praze. Zastupitelský úřad ČR zprostředkoval informační propojení krajanů z Kišiněva s Holuboje.

Česká republika v roce 2007 poskytla Moldavsku osm vysokoškolských stipendií.

NIZOZEMSKO

(Nizozemské království)

V roce 2007 se dále rozvíjely tradičně velmi dobré vztahy obou zemí, podpořené vzájemnými setkáními jak na nejvyšší politické, tak na pracovní úrovni. Určujícím rámcem vzájemných vztahů je společné členství zemí v Evropské unii a Severoatlantické alianci, přičemž v rámci obou těchto institucí se poměrně často daří nacházet blízké názory a postoje.

V oblasti bezpečnostní spolupráce Nizozemsko ocenilo nabídku spoluúčasti českých vojáků na alianční misi v afghánském Uruzgánu, kde působí rozsáhlý nizozemský kontingent.

Vzájemné bilaterální kontakty jsou rovněž umocněny četnými partnerskými vztahy mezi městy a obcemi ČR a Nizozemska (více než 60 smluvních partnerství). V oblasti školství a kultury pojí ČR a Nizozemsko postava Jana Amose Komenského; obě země se společně podílely na zajišťování provozu jeho muzea a mauzolea v Naardenu.

Návštěvy představitelů ČR:

4. 6. 2007 – pracovní návštěva předsedy vlády M. Topolánka;

27. – 28. 11. 2007 – pracovní návštěva předsedkyně Nejvyššího soudu ČR I. Brožové;

31. 1. – 2. 2. 2007 – pracovní návštěva nejvyšší státní zástupkyně R. Vesecké;

9. – 13. 7. 2007 – pracovní návštěva delegace vrchních státních zástupců z Prahy a Olomouce.

Návštěvy představitelů Nizozemského království:

23. 4. 2007 – pracovní návštěva státního tajemníka pro EU F. Timmermanse.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	144170061	161068632	173449078	3,7
	index oproti min. roku	117,7	111,7	107,7	
vývoz	tis. Kč	70285235	77095394	80767377	3,5
	index oproti min. roku	95,0	109,7	104,7	
dovoz	tis. Kč	73884826	83973238	92681701	3,9
	index oproti min. roku	152,2	113,6	110,4	
saldo	tis. Kč	-35995591	-6877844	-11914324	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Nizozemsko patří k nejvýznamnějším ekonomickým partnerům České republiky z hlediska obchodu i investic. Podle obrátu vzájemného obchodu si v roce 2007 Nizozemsko udrželo 8. pozici mezi největšími obchodními partnery České republiky. Vývoz i dovoz rostly stabilním tempem, avšak výsledná balance skončila pro Českou republiku stejně jako v předchozích dvou letech mírným pasivem.

Součástí Nizozemského království jsou také Nizozemské Antily a Aruba. Vzájemné obchodní vztahy České republiky s těmito teritorii tvoří pouze velmi malý podíl z celkového obrátu.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a jejich součásti (především počítače), televizory a média, železné a ocelové výrobky, osobní automobily, plasty a výrobky organické chemie, lékařské přístroje, nábytek a oděvy.

Hlavní dovozní komodity ČR: části počítačů a digitální obvody, motorová vozidla (hlavně tahače a nákladní vozy), plasty, farmaceutické výrobky, výrobky organické chemie, květiny a zelenina.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum o spolupráci mezi ministrem práce a sociálních věcí ČR a ministrem sociálních věcí a zaměstnanosti Nizozemského království o výměně údajů

a přeshraniční spolupráci při potírání podvodů při mezinárodním vysílání pracovníků a boji proti nelegálnímu zaměstnávání, Praha, 28. 11. 2007.

Kulturní vztahy

Nejvýznamnějším kulturním počinem v oblasti ekonomické a kulturní propagace v roce 2007 byly podzimní „České dn“ v nizozemských regionech, v jejichž rámci byly v průběhu měsíce září v Nizozemsku představeny český design a architektura, otevřeno pásmo výstav u příležitosti 15. výročí spolupráce měst Příbrami a Hoornu a v neposlední řadě zorganizován český večer pro nizozemské podnikatele.

Na přelomu ledna a února 2007 proběhl v Rotterdamu tradiční mezinárodní filmový festival, na kterém byla poprvé zařazena sekce „Český experimentální film“. Mezi významné kulturní akce patřil rovněž březnový písňový recitál „Hudební rok ve čtyřech dílech“ Z. Markové a M. Šedivého v Haagu. České výtvarné umění bylo zastoupeno červnovou výstavou fotografií D. Šperka s názvem „Bez hranic“. V oblasti vědy a výzkumu byla zajímavou akcí listopadová prezentace českých dodavatelů pro vesmírný průmysl, sdružených v exportní alianci Czech Space, ve středisku Evropské vesmírné agentury (ESA) v Noordwijku.

NORSKO

(Norské království)

Českou republiku spojuje s Norskem zejména společné členství v NATO a v Evropském hospodářském prostoru (EHP). Dobré vztahy obou zemí podporovala spolupráce na projektech financovaných z prostředků, které Norsko poskytuje ČR (a dalším novým členským zemím EU/EHP) v rámci bilaterálního finančního mechanismu a finančního mechanismu zemí EFTA.

Návštěvy představitelů ČR:

21. – 23. 4. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro záležitosti Evropské unie Senátu PČR;

26. – 27. 4. 2007 – účast ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga na jednání ministrů zahraničí NATO;

6. – 9. 5. 2007 – pracovní návštěva Stálé delegace Poslanecké sněmovny PČR do Shromáždění ZEU (Špicberky);

30. 10. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

18. - 21. 11. 2007 – pracovní návštěva delegace Stálé komise pro rovné příležitosti Poslanecké sněmovny PČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	18 238 000	23 177 000	21 876 000	0,5
	Index oproti min. roku	107,7	127,1	94,3	
Vývoz	tis. Kč	6 781 000	9 071 000	12 886 000	0,5
	Index oproti min. roku	114,2	133,8	141,9	
Dovoz	tis. Kč	11 457 000	14 106 000	8 990 000	0,4
	Index oproti min. roku	104,2	123,1	63,7	
Saldo	tis. Kč	-4 676 000	-5 035 000	+3 896 000	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008

Hlavní vývozní komodity ČR: strojírenské výrobky, z nichž objemově byly rozhodující stroje a přepravní zařízení (automobily Škoda), následované tržními výrobky tříděnými hlavně dle druhu materiálu. Jejich celkový objem představoval více než 4/5 celkového vývozu do Norska. K nejvýznamnějším vývozním položkám do Norska náleží silniční vozidla, roury, trubky, duté profily, fitinky železné, ocelové, kancelářské stroje a zařízení k automatizovanému zpracování dat.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály - zemní plyn, s podílem na celkovém dovozu z Norska téměř ve výši 3/5 tohoto dovozu; na dalším místě jsou pak tržní výrobky tříděné dle druhu materiálu (hliník, slitiny hliníku a neželezné kovy).

Kulturní vztahy

Dne 3. 4. 2007 se v prostorách Zastupitelského úřadu ČR v Oslu uskutečnilo setkání krajanů se zájmem o české velikonoční tradice.

Norské odborné veřejnosti (oblasti divadla, scénografie a architektury) a novinářům byly dne 24. 5. 2007 v prostorách Zastupitelského úřadu ČR v Oslu představeny „Pražské Quadriennale 2007“ a připravovaná norská účast na této akci v Praze.

Dne 22.10. 2007 se uskutečnil v pořadí již „3. literární seminář“ na Zastupitelském úřadu ČR v Oslu. Seminář byl připravován ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR za účelem propagace současné české literatury v zahraničí. Téma letošního semináře bylo „Vůdčí postavy současné české literatury“ a hostem byl český spisovatel J. Topol, jehož román *Noční práce* v Norsku současně vyšel.

Zastupitelský úřad ČR v Oslu uspořádal 11. 12. 2007 již tradiční předvánoční kulturní akci. Setkání nazvané „Krteček v Norsku“ – promítání českých animovaných filmů a setkání dětí s postavou Krtečka – bylo zaměřeno na dětské publikum a vzbudilo velký zájem norské veřejnosti.

RUSKO

(Ruská federace)

Rok 2007 přinesl nové významné momenty do tradičních česko-ruských vztahů. Historicky první státní návštěva prezidenta samostatné České republiky v Rusku byla vyvrcholením jedné etapy bilaterální relace. V průběhu dubnových jednání prezidenta V. Klause v Ruské federaci se naplno ukázala celá šíře vzájemných kontaktů, založených dlouhodobě na pragmatickém přístupu obou stran. Díky intenzivnímu dialogu na vysoké úrovni mají česko-ruské vztahy partnerský charakter a vyznačují se otevřeností a oboustranným respektem.

Novým aspektem bilaterální relace se v průběhu celého roku stalo téma výstavby evropského pilíře americké protiraketové obrany, které v různých podobách a intenzitě bylo součástí všech politických kontaktů. Výrazným výstupem jednání prezidenta republiky bylo oddělení této problematiky od celkového kontextu česko-ruských dvoustranných vztahů, a tím

zachování jejich dosavadní dynamiky, a to zejména v oblasti hospodářské spolupráce. Během implementace výsledků návštěvy prezidenta republiky v Rusku se ve druhé polovině roku uskutečnila řada zajímavých stykových aktivit, které nastínily politicko-ekonomický obsah relace na následující období. Perspektiva dalšího prohloubení bilaterální spolupráce zůstává založena na zachování pragmatického přístupu a udržení vysoké úrovně politického dialogu.

Dalších významných úspěchů bylo dosaženo v oblasti česko-ruské ekonomické spolupráce. Nárůst celkového objemu vzájemného obchodu a zejména českého exportu potvrdil roli Ruska jako perspektivního partnera a verifikoval účinnost nástrojů ekonomické spolupráce, které jsou ve vzájemných kontaktech uplatňovány. Těmito nástroji jsou zejména důraz na celkovou diverzifikaci a dosažení nové kvality v obchodně-ekonomických vztazích, pokračování intenzivní spolupráce s jednotlivými regiony RF a naplnění mechanismu Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci, jejíž 3. zasedání se uskutečnilo v říjnu 2007 v Praze.

V oblasti multilaterální diplomacie se Česká republika aktivně podílela na jednání o celkovém spektru vztahů s Ruskou federací. Vztahy mezi Ruskou federací a Evropskou unií byly poznamenány politickými přístupy obou stran a nezaznamenaly výraznější průlom. Česká republika v rámci svých priorit přispěla k posunu v problematice energetické bezpečnosti. Rovněž atmosféra vztahů mezi NATO a Ruskem byla poznamenána asertivní pozicí Ruska, deklarovanou počátkem roku, a dalšími vyhrocenými tématy v oblasti bezpečnostní spolupráce.

Návštěvy představitelů ČR:

26. – 29. 4. 2007 – státní návštěva prezidenta republiky V. Klause v Ruské federaci;

20. – 21. 8. 2007 – jednání 1. náměstka ministra obrany ČR M. Bartáka, 1. náměstka ministra zahraničních věcí ČR T. Pojara a Náčelníka Generálního štábu AČR V. Picka v Moskvě;

9. – 14. 9. 2007 – návštěva společné delegace poslanců a senátorů Parlamentu ČR v čele s předsedou Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR J. Hamáčkem;

6. - 7. 12. 2007 – pracovní návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky ve Sverdlovské oblasti.

Návštěvy představitelů Ruské federace:

22. - 23. 10. 2007 - 3. zasedání česko-ruské Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci (místopředseda vlády RF S. Naryškin) v Praze;

20. – 21. 12. 2007 – jednání poradce prezidenta RF a zvláštního zmocněnce pro otázky rozvoje vztahů s EU S. Jastržemského v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	138 244 344	168 376 579	170 660 674	3,5
	Index oproti min. roku	145,4	122,1	100,6	
Vývoz	tis. Kč	33 646 294	42 589 113	57 571 445	2,3
	Index oproti min. roku	139,2	126,6	135,2	
Dovoz	tis. Kč	104 598 051	126 174 106	112 248 200	4,7
	Index oproti min. roku	147,5	120,6	89,0	
Saldo	tis. Kč	- 70 951 757	- 83 587 993	- 54 676 755	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Ruská federace se umístila na 10. místě z hlediska svého podílu na celkové výši obratu zahraničního obchodu ČR. Rusko disponuje surovinovým, vědeckým a průmyslovým potenciálem, a proto představuje významného obchodního partnera ČR jak ve vývozu, tak v dovozu (především energetické suroviny). V říjnu 2007 se v Praze uskutečnilo 3. zasedání Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci. Jejím prostřednictvím se daří rozvíjet obchodněpolitický dialog i hospodářskou spolupráci.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, pneumatiky, zařízení pro automatické zpracování dat, léčiva, výrobky z buničiny, výrobky z plastů, hutnický materiál, obráběcí stroje, montované stavby, armatury, sklo, porcelán, potraviny, pivo aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: ropa, zemní plyn, železná ruda, nikl, hliník, surové železo, ferolitiny, dřevo aj.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

Protokol ke Smlouvě mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, Moskva, 27.4.2007;

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o organizaci oprav vrtulníků typu MI-24 (Mi-35), Mi-171Š (Mi-8, Mi-17) a jejich modernizaci na území České republiky, Moskva, 27.4.2007;

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vzájemné ochraně duševního vlastnictví během dvoustranné vojensko-technické spolupráce, Moskva, 27.4.2007;

Program spolupráce mezi Ministerstvem kultury České republiky a Ministerstvem kultury a hromadných sdělovacích prostředků Ruské federace na léta 2007 – 2009, Moskva, 27.04.2007.

Kulturní vztahy

Prezentaci české kultury má v Moskvě v gesci České centrum (ČC), které v rámci svých možností expanduje také do vzdálenějších regionů (Kislovodsk, Novorossijsk, Novosibirsk, Nižní Novgorod ad.). V Petrohradě a v Jekatěrinburgu zajišťují propagaci české kultury rovněž generální konzuláty, které zčásti čerpají z nabídky ČC.

Program kulturních aktivit v daném teritoriu, které má v oblasti kulturní percepce svá výrazná specifika, zahrnoval všechny druhy umění (výtvarné a fotografické výstavy, hudební a divadelní produkce, filmové projekce, literární večery aj.) i „formáty“ (od intimního posezení s významnou osobností - pamětníkem po rozsáhlé festivaly a polyžánrové projekty).

Kulturní akce byly celkově orientovány na nejširší diváckou základnu, jednotlivé akce však byly mnohdy adresně zaměřeny i na konkrétní skupinu (ruští studenti bohemistiky, literární či výtvarní znalci, zájemci o alternativní umění apod.). Převážná většina akcí byla realizována ve spolupráci s ruskými partnery. Ve spolupráci s dalšími členskými zeměmi EU se uskutečnil festival „M@narchia“. Nejnáročnějším projektem, na němž se podílelo několik subjektů v čele s Magistrátem hlavního města Prahy, byly „Dny Prahy“ v Moskvě. Magistrát a České centrum Moskva se významně podílely také na Petrohradské divadelní sezoně, která se uskutečnila v Praze.

ŠVÉDSKO

(Švédské království)

Pro rozvoj česko-švédských vztahů, které jsou ve všech oblastech nadále velmi dobré a bezproblémové, se stala významným impulsem spolupráce obou zemí při přípravě na předsednictví v Radě EU v roce 2009, včetně součinnosti s Francií a příslušnými institucemi EU při vypracování 18ti měsíčního programu „tria“ navazujících předsednictví.

Také v roce 2007 měly obě země mezi oblastmi přednostního zájmu aktivní účast v mírových operacích na Balkáně a v Afghánistánu, rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc v krizových oblastech, ochranu lidských práv, podporu procesu rozšíření EU a regionální spolupráci. Vzájemné ekonomické vztahy pokračovaly v dosavadní intenzitě a dynamice, vzrostl vývoz i dovoz při zachování pozitivní bilance i komoditní struktury z hlediska ČR (dominance strojírenských výrobků v bilanci s převahou českého strojírenského exportu).

Návštěvy představitelů ČR:

17. – 18. 4. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády M. Topolánka. Členy delegace byli ministr průmyslu a obchodu M. Říman a I. náměstek ministra zahraničních věcí T. Pojar, kteří vedli samostatná bilaterální jednání;

23. - 26. 4. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti Senátu PČR;

22. - 25. 5. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR;

1. - 2. 10. 2007 – pracovní návštěva ministra zemědělství P. Gandaloviče.

Návštěvy představitelů Švédského království:

28. 5. 2007 – pracovní návštěva ministryně pro evropské záležitosti C. Malmström;

19. – 20. 9. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničí C. Bildta a ministryně pro evropské záležitosti C. Malmström. Součástí programu bylo zahájení třístranné spolupráce předsednického tria Francie – ČR – Švédsko v Radě EU a účast na vernisáži výstavy tzv. Ďáblovy bible (Codex Gigas);

19. – 20. 9. 2007 – návštěva sestry švédského krále, princezny Kristiny, paní Magnuson, na vernisáži výstavy tzv. Ďáblovy bible.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis.Kč	58 001 000	57 823 000	70 735 000	1,3
	index oproti min.roku	89,3	99,7	122,0	
vývoz	tis.Kč	28 003 000	35 244 000	43 377 000	1,8
	index oproti min.roku	141,1	125,9	123,8	
dovoz	tis.Kč	29 998 000	22 579 000	27 358 000	0,8
	index oproti min.roku	154,7	75,3	119,2	
saldo	tis.Kč	-1 995 000	12 665 000	16 019 000	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008

Obchodní výměna mezi ČR a Švédským královstvím pokračovala v pozitivním trendu předchozích let. Export z ČR vzrostl asi o 23 %. Úspěšně pokračovala realizace offsetového programu spojeného s pronájmem švédských stíhacích letounů Gripen. Zvýšil se také objem přímých švédských investic do české ekonomiky.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, kancelářské stroje (IT), díly a příslušenství motorových vozidel, televizní přijímače, palivová čerpadla, motory a generátory, telekomunikační zařízení, válcované výrobky ze železa, dráty a kabely.

Hlavní dovozní komodity ČR: výrobky ze železa a oceli (roury a trubky, válcovaná ocel aj.), papír a lepenka, telekomunikační zařízení (mobilní aj.), léčiva, neželezné kovy (hliník, olovo a slitiny), osobní automobily vč. dílů a příslušenství, silniční traktory a návěsy, chemické výrobky (vláknina, laky aj.).

Kulturní vztahy

V roce 2007 byly nejvýznamnějšími kulturními akcemi výstava manuskriptu tzv. Ďáblovy bible (*Codex Gigas*) v Národní knihovně v Praze a výstava „Válečná kořist“ ve stockholmské Královské zbrojnici, která v dosud největším rozsahu představila zbraně, knihy či obrazy pocházející z Evropy, přičemž uměleckým předmětům z Čech a Moravy je věnován samostatný oddíl výstavy. Významnou prezentací ČR byl seminář ke 30. výročí Charty 77, kterého se zúčastnili přední představitelé Charty 77 z ČR a Nadace Charty 77 ve Švédsku.

UKRAJINA

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Ukrajinou se v roce 2007 pohybovaly na úrovni standardních vztahů dvou zemí, jejichž zahraničněpolitická relace má růstový potenciál. V průběhu návštěvy ukrajinského ministra zahraničních věcí B. Tarasjuka v ČR v lednu 2007 bylo přijato Společné prohlášení ministrů zahraničních věcí ČR a Ukrajiny o spolupráci při implementaci Akčního plánu EU – Ukrajina.

Česká republika podporovala transformační euroatlantické úsilí Ukrajiny, a to jak formou know-how, tak i formou finančních prostředků na konkrétní rozvojové a transformační projekty. K posilování bilaterální spolupráce přispělo zasedání Smíšené komise pro otázky hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráce v Kyjevě v březnu 2007.

Neodmyslitelnou součástí vzájemných vztahů byla rovněž péče České republiky o krajanskou komunitu, jíž byly v roce 2007 poskytovány prostředky na kulturní aktivity, ozdravné pobyty dětí v ČR a na studijní pobyty zájemců o studium českého jazyka.

V roce 2007 zahájil činnost Generální konzulát ČR v Doněcku.

Návštěvy představitelů ČR:

19. - 21. 3. 2007 - účast české delegace pod vedením náměstka ministra průmyslu a obchodu T. Hünera na prvním zasedání znovuoobnovené Smíšené česko-ukrajinské komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědecko-technickou spolupráci v Kyjevě;

9. 5. 2007 – oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky u příležitosti slavnostního odhalení symbolického válečného hrobu věnovaného Volyňským Čechům ve městě Rovno;

2. 7. 2007 – návštěva předsedy Poslanecké sněmovny PČR M. Vlčka, předsedy vlády M. Topolánka, místopředsedy Senátu PČR J. Lišky a ministryně obrany V. Parkanové u příležitosti oslav 90. výročí bitvy u Zborova.

Návštěvy představitelů Ukrajiny:

15. 1. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí B. Tarasjuka.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	33 386 416	36 394 185	37 854 960	0,9
	index oproti min. roku	126,5	109,0	104,0	
Vývoz	tis. Kč	16 936 489	21 653 186	24 007 492	1,0
	index oproti min. roku	142,5	127,8	110,9	
Dovoz	tis. Kč	16 449 927	14 740 999	13 847 468	0,6
	index oproti min. roku	113,4	93,9	93,9	
Saldo	tis. Kč	486 562	6 912 187	10 160 024	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Z hlediska podílu na celkovém obratu zahraničního obchodu se Ukrajina umístila na 20. místě mezi partnery ČR a je druhým nejvýznamnějším partnerem ze států SNS. Obchodně-ekonomické vztahy lze jednoznačně považovat za perspektivní s ohledem na posilující se evropskou orientaci Ukrajiny a její členství ve WTO.

Hlavní vývozní komodity ČR: v českém vývozu převažují výrobky s vyšším stupněm zpracování jako stroje a strojní zařízení, části a součásti motorových vozidel, průmyslové armatury, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, stroje a zařízení k výrobě energie a pro jiná průmyslová odvětví, telekomunikační zařízení, chemické sloučeniny, sanitární předměty, příze a textil.

Hlavní dovozní komodity ČR: převládají komodity surovinového charakteru – rudy kovů a kovový odpad, železné a neželezné kovy, ferroslitiny, dále elektrická zařízení, oděvní výrobky, dřevo, nábytek aj.

Kulturní vztahy

V roce 2007 bylo České centrum hlavním organizátorem nebo spoluorganizátorem 44 kulturních akcí s různým zaměřením. Většina akcí proběhla v Kyjevě, ale mnohé byly zorganizovány i mimo hlavní město ve spolupráci s Generálními konzuláty ČR ve Lvově a Doněcku (Oděsa, Tarnopol, Melitopol, Užhorod a další města).

Nejvýznamnější a největší akcí bylo zajištění kulturního programu k 90. výročí bitvy u Zborova.

Tradičně se České centrum zapojilo do přípravy dobročinného bazaru organizovaného o prvním adventním víkendu diplomatickými misemi v Kyjevě.

V roce 2007 absolvovalo kurzy českého jazyka pořádané Českým centrem 57 studentů.

VELKÁ BRITÁNIE

(Spojené království Velké Británie a Severního Irska)

V roce 2007 pokračovala frekvence bilaterálních setkání mezi Českou republikou a Velkou Británií na politické i pracovní úrovni v dosavadním rytmu. Velká Británie projevila zájem o spolupráci při přípravách ČR na předsednictví v Radě EU, mj. v podobě řady seminářů a stáží českých i britských státních úředníků v partnerských institucích.

Významnou součástí bilaterálních vztahů představovala spolupráce v bezpečnostní oblasti. Česká republika se spolu s Velkou Británií podílela na vojenských operacích v Iráku, Afghánistánu a v Kosovu. Mezi oběma zeměmi pokračovala spolupráce na projektu BMATT CEE - *British Military Advisory and Training Team for Central and East Europe*, který působí ve Vyškově a slouží ke zdokonalení výcviku poddůstojníků Armády ČR a k přípravě instruktorů pro výcvik poddůstojníků ze zemí střední a východní Evropy. Česká republika již popáté přispěla částkou 2 mil. CZK na britský projekt likvidace chemických zbraní v Ruské federaci. Ministerstvo zahraničních věcí ČR také poskytlo prostřednictvím britské humanitární organizace HART (*Humanitarian Aid Relief Fund*) humanitární pomoc Súdánu ve výši 500.000 CZK a další 1.000.000 CZK pro aktivity HART v Myanmaru/Barmě.

Z hlediska výkonu konzulární služby bylo významné otevření honorárního konzulátu ČR v severoirském Belfastu.

Návštěvy představitelů ČR:

25. – 28. 2. 2007 – pracovní návštěva delegace Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny PČR;

17. - 20. 4. 2007 – pracovní návštěva Stálé komise Senátu PČR pro sdělovací prostředky;

13. 6. 2007 – pracovní návštěva předsedy vlády M. Topolánka;

17. – 19. 7. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

7. – 9. 11. 2007 – oficiální návštěva prezidenta republiky V. Klause;

11. – 14. 11. 2007 – návštěva delegace Stálé komise pro bankovníctví Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Spojeného království :

13. 3. 2007 – pracovní návštěva Výboru pro obranu Parlamentu Velké Británie;

6. – 7. 3. 2007 – pracovní návštěva ministra pro Evropu G. Hoona;

10. – 11. 4. 2007 – pracovní návštěva místopředsedy vlády J. Prescottta;

14. – 16. 10. 2007 – pracovní návštěva Její Královské Výsosti princezny Anny.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	131 371 580	155 767 013	188 977 030	3,9
	index oproti min. roku	99,5	118,6	119,7	
vývoz	tis. Kč	86 464 414	101 750 103	123 828 500	5,0
	index oproti min. roku	1076,4	117,7	120,7	
dovoz	tis. Kč	44 907 166	54 016 910	65 149 060	2,7
	index oproti min. roku	88,5	120,3	118,0	
saldo	tis. Kč	41 557 249	47 733 193	58 697 340	

Zdroje: 1. ČSÚ, březen 2008

Spojené království Velké Británie a Severního Irska (UK) patří dlouhodobě mezi deset nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR. V roce 2007 bylo UK 5. největším vývozním trhem (za Německem, Slovenskem, Polskem a Francií) a 12. největším dovozním trhem pro ČR. Český export do UK dosáhl hodnoty 123,3 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 20,2 %. Dovoz z UK dosáhl hodnoty 63,6 mld. Kč a meziročně se zvýšil o 15,2 %. Obchodní bilance skončila přebytkem ve výši 59,7 mld. Kč. Od roku 2001 vykazuje ČR ve vzájemném obchodu kladné saldo obchodní bilance a každoročně zvyšuje hodnotu exportu. Hodnota dovozu z UK střídavě roste a klesá. Kladné saldo obchodní bilance s UK je třetí nejvyšší po Slovensku a Německu.

Největší vývozní komodity ČR: zařízení ke zpracování dat, osobní auta, barevné televize, autodíly, telekomunikační zařízení, zdravotní lůžka, včetně dílů, díly a příslušenství zařízení ke zpracování dat, elektrická osvětlovací a signalizační zařízení, pneumatiky, generátory na střídavý proud, ocelové tyče a pruty, autorádia, díly ke klimatizačním zařízením, díly a příslušenství tiskáren, díly pro proudové a turbovrtulové motory, optická média pro záznam, hliníkové sudy a plechovky, cukrovinky.

Největší dovozní komodity ČR: díly a příslušenství k telekomunikačním přístrojům, léčiva, osobní auta, díly a příslušenství zařízení ke zpracování dat, čelní lopatové nakladače a rypadla, televizní videohry a hry fungující na vhození mince, elektrické kondenzátory, autodíly, elektronické integrované obvody, organické detergenty, chemické výrobky a přípravky, kolové traktory, textilie, elektrické přístroje pro napětí do 1000V, výrobky z kadmia, paměťové jednotky, předměty z plastů.

Kulturní vztahy

Kulturní prezentaci ČR ve Velké Británii v roce 2007 dominoval cyklus akcí pořádaných u příležitosti 400. výročí narození Václava Hollarova, jednoho z nejvýznamnějších grafiků 17. století, který v Londýně působil a zemřel. Cyklus mj. zahrnoval výstavu Hollarova díla v British Museum a na dalších místech, bohoslužby, historické přednášky a autorská čtení a další formy připomínky této význačné osobnosti. Současně si v roce 2007 Britové mohli připomenout 30. výročí Charty 77. Při této příležitosti se v Londýně uskutečnil debatiní večer s V. Havlem a koncert skupiny Plastic People of the Universe.

Významný úspěch na poli klasické hudby si připsal šéfdirigent BBC Symfonického orchestru BBC J. Bělohlávek. Ve 111leté historii unikátní koncertní série BBC Proms byl prvním dirigentem tzv. Posledního večera, jehož mateřským jazykem není angličtina.

V roce 2007 pokračovala jednání o možnosti obnovení bohemistických studií na univerzitách v Sheffieldu a Cambridge.

3. Vztahy ČR se zeměmi jižní a jihovýchodní Evropy

ALBÁNIE

(Albánská republika)

Bilaterální vztahy ČR s Albánií se v roce 2007 vyvíjely úspěšně. Intenzivní dvoustranný dialog se odehrával jak mezi představiteli exekutivy (setkání prezidentů a ministrů zahraničních věcí), tak v rámci meziparlamentních kontaktů. Dne 29. 6. 2007 proběhlo setkání ministrů zahraničních věcí K. Schwarzenberga a L. Bashi na Bezpečnostním fóru EAPC v Ochridu. Albánie měla velký zájem především o české zkušenosti z uskutečňování politických a ekonomických reforem a z procesu integrace ČR do evropských a euroatlantických struktur.

Návštěvy představitelů ČR v Albánii:

9. - 11. 5. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR;

16. - 21. 5. 2007 – pracovní návštěva delegace Ústavně-právního výboru Senátu PČR.

Návštěvy představitelů Albánie v ČR:

7. - 10. 2. 2007 - oficiální návštěva předsedkyně parlamentu J. Topalli;

1. – 3. 4. 2007 – oficiální návštěva ministra obrany F. Mediu;

24. – 26. 5. 2007 – účast prezidenta A. Moisiu účast na setkání prezidentů střeoevropských států v Brně.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna mezi ČR a Albánií stagnovala. Ve většině realizovaných obchodů dosud nešlo o trvalou spolupráci českých a albánských firem. Vzájemná obchodní výměna stále ještě neodpovídal potenciálu, který by český i albánský trh mohl absorbovat. Česká republika si udržovala v obchodní výměně vysoké aktivní saldo.

Hlavní vývozní komodity ČR: produkty chemického průmyslu (čistící prostředky, mazací a čistící vosky, polyethylen), motorová vozidla, stroje a přístroje, hračky, výrobky textilního průmyslu, kaučuk a výrobky z něj (pneu pro autobusy nebo nákladní vozy), výrobky farmaceutického průmyslu, plasty a výrobky z něj, stavební, dopravní a zemědělské mechanismy a stroje, náhradní díly pro energetická zařízení a hotové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: semena, plody a rostliny pro farmaceutický a voňavkářský průmysl, výrobky textilního průmyslu, obuv, sušené ovoce, hračky a koření.

Rozvojová pomoc:

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Průmyslový rozvoj	Technická pomoc českého Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví albánským testovacím institucím	ÚNMZ	2007	1 186	1 280
Zdravotnictví	Terénní paliativní péče Sue Ryder o terminálně nemocné a provoz hospice v Albánii	Domov Sue Ryder, o.p.s.	2005-2007	3 180	9 542
Doprava	Systém dálkového řízení v celé síti Albánských železnic	SUDOP Praha a.s.	2006-2007	2 329	2 329
Celkem				6 695	x

Vládní stipendia:

Vládní stipendia	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorské studium	Celkem
Počet stipendistů	-	2	2	4

Humanitární pomoc:

Forma pomoci	Realizátor	Termín	Objem pomoci (v tis. Kč)
Pomoc při likvidaci požárů v Albánii a Makedonii/FYROM	GŘ HZS MV ČR	Červenec 2007	1 885 663*

* Objem humanitární pomoci byl rozdělen mezi Albánii a Makedonii/FYROM.

Kulturní vztahy

Česko-albánská kulturní spolupráce byla na obou stranách výrazně limitována finančními prostředky. Z významnějších akcí lze zmínit koncert vážné hudby „Jaro v Praze“, který uspořádalo Velvyslanectví ČR v Tiraně počátkem května 2007 v rámci „Týdne evropské kultury“ pod záštitou Delegace Evropské komise a který měl mimořádný ohlas.

Významnou součástí rozvojové spolupráce s Albánií zůstalo poskytování vládních stipendií. V roce 2007 byli na české vysoké školy přijati tři albánští stipendisté. Kromě toho v ČR studovalo několik desítek albánských občanů na vlastní náklady.

ANDORRA

(Andorrské knížectví)

Vzájemné česko - andorrské vztahy jsou trvale na dobré úrovni. Důležitým počinem pro bilaterální relaci bylo předání pověřovacích listin historicky prvního andorrského velvyslance v ČR se sídlem ve Vídni J. P. Labordy dne 2. 5. 2007.

Návštěvy představitelů ČR:

24. - 26. 5. 2007 – účast členů Stálé delegace Parlamentu ČR na Ekonomické konferenci Parlamentního shromáždění OBSE.

Návštěvy představitelů Andorry:

30. 3 - 1. 4. 2007 - (neoficiální) pracovní návštěva ministryně bytové výstavby, vysokého školství a výzkumu Meritxell Mateu Pi.

Kulturní vztahy

V roce 2007 Andorra iniciovala změnu dohody o fungování lektorátu katalánštiny na katedře romanistiky Filosofické fakulty Univerzity Karlovy. Jednání o textu dosud pokračují. Stejně jako v případě původní dohod, mají být smluvními stranami andorská vláda a Univerzita Karlova. Lektorát působí při Univerzitě Karlově již od roku 1991, finančně je zajišťován andorskou vládou a sponzory. Katalánština se na UK nevyučuje jako samostatný obor, ale jako součást výběrových předmětů. Nabídka kurzů katalánštiny souvisí se zřízením

„Aula de Recursos de Catalá" (ARCA) v roce 2002. O katalánštinu projevuje každoročně zájem průměrně 120 českých studentů, zhruba poloviční počet jezdí do Andorry na letní školu.

BELGIE

(Belgické království)

Vztahy mezi Českou republikou a Belgií si udržely dobrou dynamiku. K nárůstu bilaterálních kontaktů došlo především díky iniciativě ze strany ČR. Kromě kontaktů na belgické federální úrovni se iniciovaly nové vazby s belgickými regiony a společenstvími a rozšířilo se aktivní spektrum vzájemných vztahů. Velmi příznivě se rozvíjely ekonomické vztahy obou zemí a výrazně vzrostl objem obchodní výměny. Po podpisu dvouletého programu spolupráce s Frankofonním společenstvím Belgie a Valonským regionem v říjnu 2007, který se orientoval především na společné priority v oblasti životního prostředí, vědeckého výzkumu, pedagogické spolupráce a kulturní rozmanitosti, byly připraveny podmínky pro podpis obdobného programu spolupráce na léta 2008 – 2010 také s vlámským regionem.

Návštěvy představitelů ČR:

24. 3. 2007 - návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky na oslavách 50. výročí podpisu Římských smluv v Bruselu;

19. - 21. 11. 2007 - pracovní návštěva delegace Výboru pro životní prostředí Poslanecké sněmovny PČR, vedené místopředsedou výboru V. Menclem.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	86904772	103 625 846	116866 260	2,4
	index oproti min. roku	110,3	119,2	112,8	
vývoz	tis. Kč	50362515	61610282	69889775	2,8
	index oproti min. roku	113,4	122,3	113,4	
dovoz	tis. Kč	36542257	42015564	46976485	2,0
	index oproti min. roku	106,4	115,0	111,8	
saldo	tis. Kč	13820258	19594718	22913290	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu).

Belgie patří k významným obchodním partnerům České republiky; je 10. největším odbytištěm českých výrobků a zároveň 14. největším dodavatelem do České republiky. Její podíl na celkovém obratu zahraničního obchodu ČR v roce 2007 ji řadí na 12. místo v žebříčku nejdůležitějších obchodních partnerů ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní zařízení vč. osobních automobilů a jejich částí, průmyslové spotřební zboží, telekomunikační zařízení, elektrotechnické zařízení, elektrické spotřebiče, nábytek, sklo.

Hlavní dovozní komodity ČR: chemické výrobky, zejména plastické hmoty, ocel a výrobky ze železa a litiny, osobní automobily, tahače a návěsy, součásti energetických zařízení, výrobky ze skla.

Kulturní vztahy

Mezi nejvýznamnější akce patřily vernisáž výstavy T. Béma uspořádaná v rámci otevření nových prostor Českého centra v Bruselu, dále výstava fotografií H. Jakrlové, vernisáž výstavy uměleckého kováře P. Tasovského a výstava mladých umělců pod názvem „Realita“. Zvláštní pozornost byla zaměřena na prezentaci české literatury. V rámci literárního festivalu „Passa Porta“ se představila prozaička P. Hůlová. Úspěšným literárním

večerem bylo setkání spisovatelů, básníků, prozaiků P. Krále, S. Dvorského a P. Voskovce. Z hudebního žánru patřily k nejvýznamnějším akcím klavírní koncert A. Skoumala, klarinetový koncert „Clarinet Factory“ uspořádaný v rámci „Letních hudebních slavností Roisin 2007“ a jazzový koncert Luboš Andršt Blues Bandu. Z klasické hudby bylo výrazným kulturním počinem vystoupení Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK, realizovaného ve spolupráci s bruselským Bozar a Europalií 2007.

BOSNA A HERCEGOVINA

Bilaterální vztahy mezi ČR a Bosnou a Hercegovinou (BaH) si tradičně udržují dobrou dynamiku. Této skutečnosti odpovídá úroveň spolupráce a četnost styků na různých úrovních mezi ČR a BaH. Schůzky státních představitelů a expertní jednání státní správy vedly k rozšíření smluvní základny mezi oběma zeměmi. Česká republika pokračovala v pomoci Bosně a Hercegovině, kterou dále rozšířila v oblasti stipendií a v propagaci české kultury. V září 2007 udělila Mezinárodní liga humanistů se sídlem v Sarajevu cenu „státník – humanista 20. století“ V. Havlovi, čímž vyjádřila vážnost, již se bývalý český prezident v BaH těší.

Česká republika měla i v roce 2007 své zastoupení v mezinárodních institucích v BaH. Vedle příslušníků Policejní mise Evropské unie nastoupil v září na místo zástupce vysokého představitele OSN v BaH (OHR) a ředitele regionální kanceláře OHR v Banja Luce český diplomat I. Bušniak.

Návštěvy představitelů ČR:

15. - 16. 5. 2007 – návštěva delegace Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny PČR;

8. - 9. 11. 2007 – návštěva ministra zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberga v Sarajevu.

Návštěvy představitelů BaH:

24. - 26. 5. 2007 – jednání prezidenta ČR V. Klause s předsedajícím Předsednictví BaH N. Radmanovićem v rámci účasti na setkání prezidentů středoevropských států v Brně;

20. 11. 2007 - návštěva delegace, vedené předsedajícím Rady ministrů BaH N. Špirićem;

20. 11. 2007 – návštěva ministra financí BaH D. Vrankiče.

Vzájemné ekonomické vztahy

V květnu 2007 podepsala společnost ČEZ s elektro hospodářským podnikem „Elektroprivreda Republike Srpske“ implementační smlouvu k projektu výstavby nové tepelné elektrárny Gacko II, modernizaci stávající elektrárny Gacko I a rozšíření těžby uhlí v přilehlém dole, a to v celkové výši cca 1,4 mld. EUR, což představuje největší zahraniční investici směřující do BaH. Obrat vzájemné zahraničněobchodní výměny mezi ČR a BaH v roce 2007 činil 150 738 tis. EUR a ve srovnání s rokem 2006 se zvýšil o 5,4 %. Obchodní výměně ČR a BaH dominuje dlouhodobě několik standardních položek, které jsou krátkodobě doprovázeny dalšími komoditami.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky automobilového průmyslu, zejména karoserie pro osobní automobily, převodovky, hnací nápravy, kola, výfukové tlumiče.

Hlavní dovozní komodity ČR: koncentráty železné rudy, části přístrojů k filtrování, železné a ocelové trubky a profily, olejové a palivové autofiltry.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Průmyslový rozvoj	Modernizace a uvedení řídicích systémů na povrchovém dole PK Dubrave – II. Etapa	SEZ a.s., Chomutov	1998-2010	6 500	121 000
	Pomoc při budování odborného technického a materiálního zázemí v cévní chirurgii – nemocnice Sarajevo, Tuzla a Mostar	Výzkumný ústav pletářský, a.s., Brno	2006-2010	7 000	33 320
	Dodávka technologie pro zavedení integrovaného systému nakládání s odpady v Unsko-sanském kantonu	GEOtest, a.s. Brno	2006-2010	7 488	34 300
	Elektrifikace vesnic v okolí Derventy	Svět jako domov, o.p.s. Č. Budějovice	2006-2010	2 500	9 800
Migrace a bezpečnost	Pomoc při budování migrační a azylové infrastruktury	OAMP MV ČR	2007-2009	1 092	4 500
Zemědělství	Zachování genofondu a zlepšení užitkových vlastností importovaného skotu do Republiky srbské v Bosně a Hercegovině v poválečném období	Karpatia, s.r.o.	2005-2009	6 300	32 466

	Přenesení technologie aplikace feromonových odparníků proti kůrovcům v lesích Bosny a Hercegoviny	BIOTREND, s.r.o.	2005-2009	3 200	16 000
	Podpora družstevních a soukromých zemědělských hospodářství	Svět jako domov, o.p.s. Č. Budějovice	2006-2009	7 185	1 536
Doprava	Studie proveditelnosti "Budování kapacit v oblasti železniční dopravy" (vyúčtování z r. 2006)	Eurovision s.r.o.	2004-2007	624	1 783
	Studie MHD Banja Luka – návrh na optimální uspořádání	SUDOP	2006-2007	1 328	2 388
Malé lokální projekty při ZÚ					
ZÚ Sarajevo	Záchrana a archivace fotografického díla Fr. Topiče (2.rok)	The National Museum of BiH, Sarajevo	2007	106	x
	Osvětový protiminový program ve třech obcích okresu Lopare	Posavina bez min.	2007	140	x
	Dětské hřiště	MÚ Srbac	2007	112	x
	Edukativně terapeutický program na ochranu zvířat	The Sarajevo Society for the Prebention of Cruelty to Animals	2007	0	x
	Kulturně vzdělávací studentské centrum	Kriterion Sarajevo – Art house cinema , Foundation	2007	56	x
	Vzdělávání a materiální vybavení pracovníků horské záchranné služby	Mountaneerging Club "Plasa" Jablanica	2007	56	x
	Zlepšení turistické infrastruktury v horských oblastech BaH	Planinarski Savez Bosne i Hercegovine - PSBIH	2007	111	x
	Zkvalitnění výroby mléka	Agricultural Cooperative Bobar	2007	196	x
Trojstranné projekty					
MZV	Establishment of organic farming in Blidinje (CIDA)	ENWET, o.s.	2007	1 098	x
Celkem				45 092	x

Transformační spolupráce

Název projektu	Realizátor	Čerpání v r. 2007 (v Kč)
Zvýšení vlivu občanů na místní rozhodování*	Agora Central Europe	739 000

Vládní stipendia

Vládní stipendia	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorské studium	Celkem
Počet stipendistů	6	6	1	13

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

V roce 2007 byly podepsány s Bosnou a Hercegovinou dvě dohody, a to dohoda o sukcesi do smluv a dohoda o zamezení dvojímu zdanění.

* Projekt byl realizován v Srbsku a Bosně a Hercegovině.

Kulturní vztahy

Velvyslanectví ČR v Bosně a Hercegovině v roce 2007 zorganizoval jedenáct kulturních akcí, vždy v několika městech BaH. Např. „Týden českého filmu“, zaměřený na současnou kinematografii, v Sarajevu a Bihaći, vystoupení Walingerova kvarteta v Mostaru, Sarajevu a Tuzle, výstavy „Ex libris Praha srdce Evropy“, „Nalezené tváře“, „Historické sklo pro nevidomé“ či „Bosna a Hercegovina v českých pramenech“. Samostatným projektem bylo připomenutí výročí sarajevského architekta českého původu K. Paříka, které zahrnovalo vydání poštovní známky, renovaci náhrobního kamene, odhalení pamětní desky, výstavu a koncert.

V roce 2007 bylo přijato na studium v ČR na vládní i nevládní stipendia 19 studentů z BaH. Do nového ročníku lektorátu českého jazyka a literatury v Banja Luce se v roce 2007 zapsalo více než šedesát studentů. Zájemci o studium českého jazyka v Sarajevu navštěvovali semestrální intenzivní kurz organizovaný Velvyslanectvím ČR v BaH a krajanským sdružením Česká beseda Sarajevo.

BULHARSKO

(Bulharská republika)

Bulharská republika (BR) je blízkým a tradičním partnerem České republiky v regionu jihovýchodní Evropy. Význam vzájemné spolupráce vzrostl se vstupem Bulharska do EU 1. 1. 2007. Tradice přátelských vztahů a podobnost ekonomických reforem jsou i nadále dobrým základem pro trvale rostoucí český vývoz i investice v BR. S plným otevřením pracovního trhu ČR po vstupu BR do EU se výrazně zvýšil zájem bulharských občanů o zaměstnání v ČR. V oblasti zahraniční politiky zaujímají ČR a BR velmi blízká stanoviska k situaci na Balkáně.

Návštěvy představitelů ČR:

28. – 30. 3. 2007 – oficiální návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky;

7. - 9. 11. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády ČR M. Topolánka;

26. – 27. 11. 2007 – návštěva místopředsedy vlády pro evropské záležitosti A. Vondry (účast na summitu SEI).

Návštěvy představitelů Bulharské republiky:

25. - 26. 5. 2007 – návštěva prezidenta BR G. Parvanova (účast na setkání prezidentů středoevropských států v Brně);

10. – 12. 6. 2007 – návštěva delegace Výboru pro práci a sociální věci Parlamentu BR;

27. - 28. 6. 2007 – pracovní návštěva místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí BR I. Kalfina.

Vzájemné ekonomické vztahy

První rok členství Bulharska v EU významně přispěl k dalšímu růstu vzájemné obchodní spolupráce. Bilance obchodní výměny byla však značně nevyvážená. Česká republika vyvezla do Bulharska téměř 3,5 násobně vyšší hodnotu zboží, než dovezla (10,58 mld. Kč vývozu oproti 2,98 mld. Kč dovozu), i když dynamika růstu dovozu z Bulharska byla oproti vývozu o něco vyšší. ČR byla v Bulharsku vnímána rovněž jako významný zahraniční investor a v současné době navíc i jako partner, jehož zkušenosti z implementace pravidel EU, a to především v hospodářské oblasti, by mohly být užitečné a oboustranně prospěšné.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, česaná vlna, paměťové jednotky, plastová potrubí, čisticí přípravky, polymery etylénu, mléko a smetana, papír a lepenka, elektrické spínače a odpory, tiskařské stroje, kotle na výrobu páry, léčiva, prostředky k rozvodu elektrické energie, sklo a pneumatiky.

Hlavní dovozní komodity ČR: ploché válcované výrobky ze železa a oceli, radiátory, hliník, měď, syntetický kaučuk, elektrické přístroje, nábytek, oděvy a prádlo, sušenky.

Kulturní vztahy

Působení několika společností přátel ČR, krajanského spolku, sdružení bohemistů Bohemia klub a zejména Českého centra v Sofii poskytovalo široké možnosti pro rozvoj a propagaci vzájemných vztahů v oblasti kultury. V roce 2007 se z významnějších kulturních akcí uskutečnily prezentace Divadla Spejbla a Hurvínka, turné Českého klarinetového kvarteta, turné jazzového tria P. J. Ryby, několik výstav českých fotografů a XI. celostátní soutěž mladých interpretů české hudby. Ve Varně byla odhalena socha K. Škorpila, zakladatele bulharské archeologie.

Spolupráce ve školské oblasti byla formálně upravena ujednáním mezi resortními ministerstvy. V obou zemích pracovali lektoři českého a bulharského jazyka. O výuku českého jazyka v BR byl nadále velký zájem, vyučovala se na třech univerzitách. Stále více absolventů našlo uplatnění u českých firem podnikajících v BR. Výrazně se rozšířila přímá spolupráce českých a bulharských univerzit.

ČERNÁ HORA

(Republika Černá Hora)

Česká republika podporovala pokračování procesu stabilizace nového nezávislého státu, a zejm. pak postupující evropskou a euroatlantickou integraci země. Proto ČR přivítala říjnový podpis Stabilizační a asociační dohody mezi Evropským společenstvím a Černou Horou a zahájila její vnitrostátní ratifikaci. V září 2007 Černá Hora podepsala s EU dohodu o vízové facilitaci a readmisní dohodu, které jsou platné od 1. 1. 2008 i pro ČR. Za účelem podpory rozvíjející se spolupráce v cestovním ruchu a usnadnění pobytu českých turistů bylo v letních měsících roku 2007 zřízeno v hlavním městě Černé Hory dočasné konzulární jednatelství ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

25. 10. 2007 – návštěva 1. náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara.

Návštěvy představitelů ČH:

24. - 26. 5. 2007 – účast prezidenta Černé Hory F. Vujanoviče na setkání prezidentů střeoevropských států v Brně;

16. 10. 2007 – návštěva ministra zahraničních věcí M. Ročně v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2007 došlo k mírnému nárůstu vzájemného obchodu mezi oběma zeměmi. Český vývoz zboží dosáhl výše 587 mil. Kč (oproti 570 mil. Kč v r. 2006). Český dovoz činil v roce 2007 hodnoty 93 mil. Kč (dvojnásobek údajů z roku 2006, kdy činil 47 mil. Kč). Obrat dosáhl hodnoty 680 mil. Kč, bilance obchodu zbožím (bez služeb) dosáhla částky 493 mil. Kč ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: klimatizační přístroje, automobily, prací prostředky, koks, televizní přijímače.

Hlavní dovozní komodity ČR: železné a ocelové trubky, ocel.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Bylo podepsáno Memorandum o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí ČR a Ministerstvem turismu a životního prostředí ČH. Rovněž byl oběma stranami odsouhlasen návrh novely Dohody o ochraně a podpoře investic.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Životní prostředí	Sanace, rekultivace a revitalizace skládky nebezpečného odpadu po těžbě olovo-zinečnatých rud v Mojkovaci	Vodní zdroje, a.s.	2006-2008	8 446	23 054

FRANCIE

(Francouzská republika)

Rok 2007 byl ve vztazích mezi Českou republikou a Francouzskou republikou významný tím, že se vzhledem k následným předsednictvím v Radě EU, které Francie bude vykonávat ve II. pololetí roku 2008 a Česká republika následně v I. pololetí roku 2009, zintenzivnily kontakty a spolupráce na bilaterální úrovni. Probíhaly četné konzultace k přípravě předsednictví a vypracování společného programu. Na okraj zasedání Rady ministrů pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy byla 15. 10. 2007 podepsána společná deklaráce, v níž Francie, Česká republika a Švédsko deklarují vůli připravovat 18-ti měsíční program v evropském duchu tak, aby odrážel základní priority všech tří zemí a zároveň zajišťoval kontinuitu společné evropské agendy. V rámci přípravy na předsednictví došlo rovněž k dohodě o výměnných stážích českých a francouzských diplomatů.

Nadále se úspěšně rozvíjely i vztahy na multilaterální úrovni v kontextu euroatlantického spojení a evropské integrace. Významnou událostí byla oficiální návštěva předsedy vlády ČR M. Topolánka ve Francii ve dnech 8. 10. - 9. 10. 2007, při níž

nabídl prezident N. Sarkozy České republice strategické partnerství. Jeho obsah i forma budou konkretizovány v následujících měsících.

Slibně se rozvíjí spolupráce na regionální úrovni; mezi kraji, městy a obcemi České republiky a Francie probíhají četné akce v rámci partnerských vztahů. Intenzivní činnost probíhá zejména v oblasti kultury, poskytování a zajištění služeb občanům, školství, urbanismu a místního rozvoje, komunální politiky a v neposlední řadě velká pozornost je věnována rozvoji vzájemně výhodných ekonomických vztahů. Francouzská republika patří dlouhodobě k nejdůležitějším obchodním partnerům ČR.

Návštěvy představitelů ČR ve Francii:

10. 4. 2007 – pracovní návštěva místopředsedy vlády A. Vondry;

15. 6. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;

17. - 18.9.2007 – pracovní návštěva ministra dopravy A.Řebíčka;

8.10.- 9.10. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády M.Topolánka;

22. – 26. 10. 2007 – návštěva delegace Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu P ČR, vedené jeho předsedou R. Sequensem;

12. – 15. 11. 2007 – návštěva delegace Výboru pro zdravotnictví Poslanecké sněmovny

P ČR, vedené jeho předsedou D. Rathem;

17. 11. 2007 – účast místopředsedy vlády A.Vondry na semináři k EU;

17. 12. 2007 – pracovní návštěva 1.náměstka MZV T. Pojara;

18. -19.12.2007 – pracovní návštěva ministra a předsedy Legislativní rady vlády ČR C. Svobody.

Návštěvy představitelů Francie v ČR:

30. 8. 2007 – návštěva ministra zemědělství M. Barniera;

11. - 12. 9. 2007 – návštěva Delegace pro EU Národního shromáždění Francouzské republiky;

20. 9. 2007 – pracovní návštěva státního tajemníka pro evropské záležitosti J.-P. Jouyeta.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	182723752	220384453	242042927	5,0
	index oproti min. roku	112,4	120,6	110,3	
vývoz	tis. Kč	99481455	120217742	132679194	5,4
	index oproti min. roku	125,1	120,8	111,4	
dovoz	tis. Kč	83242297	100166711	109345733	4,6
	index oproti min. roku	100,2	120,3	109,1	
saldo	tis. Kč	8713136	18100725	23333461	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Francouzská republika patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery České republiky. V roce 2007 pokračoval růst českého vývozu do Francie rychleji nežli dovoz. Dosavadní vzájemné hospodářské vztahy byly podpořeny návštěvou předsedy vlády M. Topolánka v čele podnikatelské delegace se zaměřením na energetiku, letecký a vesmírný průmysl a rovněž mírně rostoucím zájmem francouzských investorů. Podíl Francouzské republiky na celkovém zahraničněobchodním obrátu České republiky v roce 2007 ji řadil na čtvrté místo.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, průmyslové spotřební zboží, chemikálie a příbuzné výrobky, potraviny a živá zvířata, minerální paliva, maziva, kovové a pryžové výrobky, textil, elektromotory a generátory.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a dopravní zařízení, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, léčiva a farmaceutické výrobky, průmyslové spotřební zboží, železo a ocel, výrobky z plastických hmot, chemikálie.

Kulturní vztahy

Počátek roku 2007 byl ve znamení vzpomínkových akcí k 30. výročí vzniku Charty 77. Tento program probíhal jednak v Paříži, a jednak ve francouzských regionech, kdy se uplatnila i spolupráce s Českým centrem a CERI-Sciences-Po. Hlavním bodem pařížského

programu byl seminář „Dědictví Charty 77 a vznik evropského veřejného prostoru“, kde vystoupili politologové, filozofové, historici a přímí aktéři Charty 77.

Dne 10. 4. 2007 se v Paříži uskutečnilo slavnostní odhalení pamětní desky časopisu Svědectví a jeho zakladateli P. Tigridovi. Ceremoniálu se zúčastnili místopředseda vlády ČR A. Vondra, starosta města Paříže B. Delanoë a bývalý prezident ČR V. Havel.

Hudební sezona s českým repertoárem zaznamenala významné úspěchy. K nim patřilo uvedení Janáčkovy opery *Věc Makropulos* v režii K. Warlikowského a pod taktovkou českého dirigenta T. Hanuse v pařížské opeře Bastille. Také představení opery L. Janáčka *Z mrtvého domu* v nově otevřeném divadle Aix-en-Provence patří k mimořádně kvalitní prezentaci české hudební tvorby. Z bohatého programu výstav je možno uvést „Biedermeier - od řemesla k designu, Vídeň a Praha, 1815-1830“ v pařížském muzeu Louvre, „Václav Havel v proměnách Evropy“ v Ris Orangis a v Beaune či „Výstava umělců města Puteaux“, jejíž hlavní ozdobou byly tři obrazy F. Kupky.

České divadlo zastoupila kromě jiného brněnská scéna Husa na provázku v divadle l'Apostrophe v Cergy-Pontoise a dále tři hry cyklu Dostojevský v režii V. Morávka.

CHORVATSKO

(Chorvatská republika)

Vztahy České republiky a Chorvatska byly přátelské a prosté jakýchkoliv otevřených problémů. Na vztazích se negativně neprojevovalo ani soupeření o místo nestálého člena v Radě bezpečnosti OSN. Česká republika podporovala vstup Chorvatska do NATO i do EU. V roce 2007 s ním na nejrůznějších úrovních sdílela své zkušenosti z integračních procesů i své zkušenosti z dosavadního členství jak v NATO, tak v EU.

Význam Chorvatska jako ekonomického partnera stejně jako v předchozích letech roste, stejně jako objem vzájemné obchodní výměny. Chorvatsko je tradičně nejvýznamnějším cílem českých turistů, kteří v roce 2007 zaujali čtvrté místo za Němci, Italy a Slovinci.

Návštěvy představitelů ČR:

12. - 13. 6. 2007 – oficiální návštěva ministra zahraničí K. Schwarzenberga;

5. - 7. 7. 2007 – pracovní návštěva vicepremiéra A. Vondry u příležitosti „Croatia Summit“ v Dubrovniku.

Návštěvy představitelů Chorvatské republiky:

24. - 26. 5. 2007 – pracovní návštěva prezidenta S. Mesiće u příležitosti setkání prezidentů střeoevropských států v Brně.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemná obchodní výměna v roce 2007 pokračovala v dynamickém růstu (ve výši cca 25 %) a dosáhla celkového objemu 14,65 mld. Kč. Český export do Chorvatska rostl v roce 2007 rychleji (28 %) než import (11 %), což přispělo k dalšímu posílení již tak výrazně pozitivního salda obchodní bilance na straně ČR (65 % z celkového objemu).

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, hutní materiál, elektrické stroje a přístroje, čisticí přípravky a detergenty, papír a kartonáž a výrobky z nich, plastové výrobky, výrobky ze skla, kaučuk a výrobky z něj.

Hlavní dovozní komodity ČR: kakao a kakaové přípravky, elektrické stroje a zařízení (transformátory), nábytek a montované stavby.

Kulturní vztahy

Nejvýznamnější událostí české kultury v Chorvatsku byl 13. „Týden českého filmu“, který zahájil režisér J. Menzel se svým filmem *Obsluhoval jsem anglického krále*. Zahájení se zúčastnil prezident S. Mesić s manželkou. V rámci „Týdne EU“ byla v květnu otevřena výstava „České památky na seznamu světového dědictví UNESCO“ ve Vukovaru. V červnu se konala společná výstava uměleckých sklářů J. Tišljara (Chorvatsko) a J. Frydrycha (ČR) ve Splitu. V září proběhla v Záhřebu výstava fotografií V. Birguse.

ITÁLIE

(Italská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Itálií byly velmi dobré a dynamicky se rozvíjely na bilaterální a zejména multilaterální úrovni. Pro obě země bylo prvořadým spojujícím prvkem společné členství v EU a NATO; zejména na unijním úseku obě země zastávaly obdobná stanoviska např. k rozšíření EU či problematice Kosova. Mezi prezidenty a předsedy vlád obou zemí se uskutečnily přímé konzultace k institucionální reformě. Zejména na parlamentní úrovni proběhla v roce 2007 řada bilaterálních i multilaterálních stykových akcí (zájem o dialog je intenzivní zvláště z české strany) a pokračovaly operativní konzultace na úrovni vedoucích pracovníků ministerstev.

Itálie patří k nejvýznamnějším obchodním partnerům ČR, pozitivním trendem je růst salda českého vývozu a přesun struktury vývozu k výrobkům s vyšší přidanou hodnotou. Bilaterální spolupráce se rozvíjela i na úrovni regionální. Mezi městy a obcemi obou zemí fungovalo více než 50 partnerství, vztahy se rozvíjely též mezi italskými regiony (zejména ze středu a severu země) a českými kraji.

Návštěvy představitelů ČR:

26. 1. 2007 – pracovní návštěva ministra spravedlnosti J. Pospíšila v Římě;

5. - 8. 3. 2007 - pracovní návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR v Římě;

14. - 17. 3. 2007 – oficiální návštěva ministra a předsedy Legislativní rady vlády C. Svobody v Římě;

21. - 23. 3. 2007 - účast předsedy Senátu PČR P. Sobotky na oslavách 50. výročí podpisu Římských smluv ve Florencii a v Římě;

23. 4. 2007 - pracovní návštěva prezidenta republiky V. Klause v Římě;

28. 5.-3. 6. 2007 - pracovní návštěva ministra a předsedy Legislativní rady vlády C. Svobody v Miláně;

19.–21. 9. 2007 - účast místopředsedy vlády ČR J. Čunka na zasedání Internacionály středu – křesťanské demokracie v Římě;

6. - 7. 9. 2007 - účast prezidenta republiky V. Klause na ekonomické konferenci v Cernobbiu;

7. - 10. 10. 2007 - účast delegace Poslanecké sněmovny PČR na Evropské meziparlamentní konferenci k vesmíru v Římě;

9. - 12. 10. 2007 - pracovní návštěva delegace Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny PČR v Římě;

21.-23. 10. 2007 – pracovní návštěva ministra a předsedy Legislativní rady vlády C. Svobody v Benátkách;

28. – 29. 10. 2007 - účast delegace PČR na zasedání komise pro politické a vnitřní záležitosti Parlamentního shromáždění SEI;

29. – 30. 10. 2007 - účast předsedy Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR O. Lišky na zasedání Výboru pro zlepšování kvality života, občanskou společnost a kulturu Evropsko-středomořského parlamentního shromáždění;

6. – 9. 11. 2007 - pracovní návštěva delegace Stálé komise Poslanecké sněmovny PČR pro sdělovací prostředky v Římě;

21. – 23. 11. 2007 - pracovní návštěva delegace Stálé komise pro práci Kanceláře Poslanecké sněmovny PČR v Římě.

Návštěvy představitelů Italské republiky:

25. - 27. 4.2007 - pracovní návštěva delegace Výboru Senátu pro politiky EU v Praze;

14.5.2007 - pracovní návštěva předsedy vlády R. Prodiho v Praze;

25. - 26. 5. 2007 – účast prezidenta G. Napolitana na setkání prezidentů střeoevropských států v Brně;

27. - 29. 6.2007 - pracovní návštěva delegace Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu Itálie v Praze;

23.-25.11.2007 – účast předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu Itálie F. Bertinottiho na II. sjezdu Strany evropské levice v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	166 920 244	97 292 622	227 277 292	4,8
	Index oproti min. roku	99,6	118,2	115,2	
vývoz	tis. Kč	79 760 424	98 891 817	114 517 480	4,8
	Index oproti min. roku	106,8	123,9	115,8	
dovoz	tis. Kč	87 159 820	98 400 805	112 759 812	4,7
	Index oproti min. roku	93,8	112,9	114,6	
Saldo	tis. Kč	- 7 399 396	491 012	1 757 668	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Vzájemná obchodní česko – italská relace měla v roce 2007 dynamický vývoj. V kontextu vzájemného obchodu je Itálie naším 5. největším obchodním partnerem. Je šestým největším vývozcem do ČR, velmi těsně se blíží 5. pozici. Z hlediska českých vývozu je Itálie na 6. místě. Na rozvoj vzájemných ekonomických vztahů příznivě působí i obchodní výměna mezi malými a středními podniky na bázi dodávek finálních výrobků a subdodávek pro výrobní spotřebu. Příznivým rysem českého exportu je skutečnost, že se české podniky prosazují na italském trhu i ve vývozu strojírenských výrobků, včetně přesného strojírenství.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, průmyslové výrobky, chemikálie a příbuzné výrobky, osobní automobily, autobusy, kovozpracující stroje, papír, zemědělské produkty.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, průmyslové výrobky, chemikálie, elektrická a mechanická zařízení pro domácnost, textilní přize a tkaniny, obuv, nábytek a potraviny.

Kulturní vztahy

Na 3. ročníku mezinárodní konference evropských autorů „Transeuropaexpress“, který se konal v únoru 2007 v Římě, byla ČR zastoupena D. Vávrou. U příležitosti oslav 50. výročí podpisu Římských smluv v březnu 2007 byla ČR reprezentována skupinou historického šermu Gobaro. V rámci 52. ročníku mezinárodní výstavy výtvarného umění „Biennale di Venezia“, konané ve dnech 6. 6.–21. 11. 2007, se uskutečnila expozice I. Jůzové s názvem

„Kolekce-série“. Ve Florencii sklídil na začátku listopadu úspěch projekt „Pampaedia“, v jehož rámci byl prezentován první ilustrovaný italský překlad knihy J. A. Komenského *Labyrint světa a ráj srdce*. Dále byly instalovány výstava „Orbis pictus“ a výstava ilustrací, které se zúčastnily soutěže na ilustrování knihy *Labyrint světa a ráj srdce*. Projekt byl završen představením A. Strejčka a Š. Raka *Vivat Comenius*. V rámci četných filmových festivalů byly pravidelně promítány české filmy. Na filmovém festivalu pro mládež „Sottodicioto“ zastupoval ČR film *Maharal*.

KYPR

(Kyperská republika)

Českou republiku pojí s Kypru přátelské vztahy, které se rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni, zvláště pak v rámci Evropské unie. V roce 2007 byla především zemědělská politika společným tématem pro představitele obou zemí. Bilaterální spolupráce se ve sledovaném období rozvíjela zejména na parlamentní úrovni, jejím vyvrcholením byla návštěva předsedy Parlamentu Kyperské republiky a prezidentského kandidáta D. Christofiase v ČR.

Obchodní výměna s Kyperskou republikou v průběhu roku 2007 významně vzrostla, za perspektivní lze považovat zejména spolupráci v oblasti cestovního ruchu. Mezi novými členskými státy EU představuje ČR druhého nejvýznamnějšího partnera Kypru v oblasti příjezdové turistiky.

Návštěvy představitelů ČR:

29. – 31. 5. 2007 - pracovní návštěva delegace Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny PČR;

15 – 18. 11. 2007 - návštěva ministra zemědělství P. Gandaloviče.

Návštěvy představitelů Kyperské republiky:

25. – 27. 10. 2007 - pracovní návštěva prezidenta Sněmovny Repräsentantů KR D. Christofiase v ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vývoj vzájemných ekonomických vztahů potvrdil dynamický růst z předchozího roku. Obrat zahraničního obchodu vzrostl o 7,7 % a dosáhl hodnoty 1 238 465 tis. Kč. Vývoz ČR do Kyprské republiky činil 898 173 tis. Kč (nárůst o 16,1 %) a dovoz 340 296 tis. Kč (pokles o 9,4 %). Kypr měl zájem o české technologie (např.oblast odpadového hospodářství) a o strojírenské výrobky.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, výrobky ze železa a oceli, stroje automatického zpracování dat, prací prášky a televizní přijímače.

Hlavní dovozní komodity ČR: léky, ploché válcované výrobky z nerezové oceli a citrusové plody.

Kulturní vztahy

Impulzem pro posilování kulturního povědomí o ČR bylo především uspořádání „Českých dní na Kypru“ Velvyslanectvím ČR ve spolupráci s agenturou CzechTourism a dalšími organizacemi. Jejich součástí byly mimo jiné hudební vystoupení a prezentace agentury CzechTourism ve středověkých prostorách Casteliotissa v Nikósii. V rámci 10. ročníku „Evropského tanečního festivalu“ vystoupil taneční soubor Ballet Prague Junior Tanečního centra Praha. Aktivní byla i Kyperská asociace krajanů a přátel ČR.

LUCEMBURSKO

(Lucemburské velkovévodství)

Vztah České republiky a Lucemburska je pozitivně předznamenán vědomím sdílených dějin. Otevření rezidentních úřadů v Praze a Lucemburku v roce 2002 reflektovalo nejen vysokou úroveň vzájemných vztahů, nýbrž i skutečnost, že Lucemburk je sídlem významných institucí Evropské unie. Česko-lucemburské sympatie a soustavný otevřený dialog s cílem nacházet oboustranně výhodná řešení vedly lucemburskou vládu k rozhodnutí otevřít s účinností od 1. 11. 2007 pracovní trh zájemcům z České republiky.

Návštěvy představitelů ČR:

- 22. 4. 2007 – bilaterální jednání ministra zahraničí K. Schwarzenberga s premiérem Lucemburska J.-C. Junckerem v Lucembursku (na okraj Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy EU);
- 14. - 16. 11. 2007 – návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Lucemburska:

- 29. 3. 2007 – pracovní návštěva ministra pro evropské záležitosti Lucemburska N. Schmita;
- 6. 6. 2007 – návštěva ministra rozpočtu a spravedlnosti Lucemburska L. Friedena v čele podnikatelské delegace;
- 23. - 26. 9. 2007 – návštěva delegace Ústavního a právního výboru Poslanecké sněmovny Lucemburska.

Vzájemné ekonomické vztahy

Lucemburské velkovévodství nepatří mezi velké obchodní partnery ČR, z hlediska obratu zaujímá 44. místo s podílem 0,15 % na celkové zahraničním obchodu ČR. Vývoz (2 786 477 tis. Kč) i dovoz (5 340 194 tis. Kč) vzrostl v roce 2007 stejným tempem o 8,3 %, záporné saldo obchodní bilance se prohloubilo, a pokračuje tak v trendu posledních roků. Z hlediska přímých zahraničních investic v ČR hraje Lucembursko podstatně významnější roli než v oblasti obchodní výměny. Hodnota přímých investic k 31. 12. 2007 činila 39,7 mld. Kč.

Nosnými odvětvími lucemburských investic jsou činnost v oblasti nemovitostí, maloobchod, pronájem strojů a přístrojů, velkoobchod, činnost související s úvěry a pojišťovnictvím, výroba el. strojů, výroba radiových, televizních a spojových zařízení, výroba strojů a zařízení, výroba pryžových a plastových výrobků, vydavatelství a tisk aj.

Kulturní vztahy

Česká kultura se v roce 2007 v Lucembursku prezentovala zejména expozicemi českého výtvarného umění (výstava fotografií M. Davida s názvem „Přechodný pobyt“, medaile s tematikou lucemburské královské dynastie M. Vitanovského, česká scénografie z expozice DAMU na pražském „Quadrienále“, obrazy P. Besty a skleněné objekty Richarda a Lenky Čermákových aj.).

Zastupitelský úřad rovněž spoluorganizoval „Česko-lucemburský ples“, prezenatci hudebního CD Bohemia Luxembourg Trio, vystoupení dětského sboru Jitro, vánoční koncert a „Letní divadelní minifestival“.

Všechny realizované akce zastupitelského úřadu lze shlédnout ve fotografické dokumentaci na webových stránkách velvyslanectví www.mzv.cz/luxembourg.

MAKEDONIE/FYROM

(Bývalá jugoslávská republika Makedonie / FYROM)

Česká republika podporovala stabilizační a asociační proces a úsilí Makedonie/FYROM o začlenění do euroatlantických bezpečnostních struktur. Intenzifikace kontaktů na nejvyšší politické úrovni a rostoucí zájem českých podnikatelských subjektů o vstup na makedonský trh naznačily dosud nedostatečně využitý potenciál dalšího rozvoje bilaterálních vztahů, jehož základ spočívá zejména v ekonomické oblasti.

Dokladem oboustranného zájmu o intenzifikaci bilaterálních vztahů bylo rozhodnutí personálně posílit Velvyslanectví České republiky ve Skopji o rezidentního velvyslance a zahájení příprav na otevření konzulárního úseku v polovině roku 2008. Makedonská strana rovněž avizovala záměr otevřít zastupitelský úřad v Praze počátkem roku 2008.

V oblasti smluvní základny vstoupila ke dni 1. 1. 2007 v platnost nová Smlouva o sociálním zabezpečení. Během roku 2007 byl oboustranně prezentován zájem na uzavření nové mezivládní Dohody o spolupráci v oblasti mezinárodní silniční dopravy.

Návštěvy představitelů ČR:

28. – 29.6. 2007 - účast ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga na zasedání Bezpečnostního fóra Rady euroatlantického partnerství (EAPC) v makedonském Ochridu;

14. 9. 2007 – pracovní návštěva ministryně obrany ČR V. Parkanové ve Skopji;

21. – 23. 11. 2007 – návštěva delegace Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Bývalé jugoslávské republiky Makedonie/FYROM:

29. 4. – 1. 5. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády N. Gruevského v Praze;

22. 11. 2007 – bezpečnostní konzultace státního tajemníka Ministerstva zahraničních věcí Makedonie/FYROM I. Ilievského s náměstkem ministra zahraničních věcí T. Pojarem;

28. – 30.11. 2007 – návštěva předsedy makedonského parlamentu L. Georgievského v Praze.

Vzájemné ekonomické vztahy:

Vzájemná obchodní výměna v roce 2007 dále významně rostla, zejména vývoz ČR. České firmy se zajímaly o rozvojové projekty a o investice zejména do energetického sektoru. Dalšími oblastmi zájmu českých subjektů byly ochrana životního prostředí a rozvoj dopravní a komunální infrastruktury. V rámci zahraniční rozvojové spolupráce byla zahájena realizace tříletého projektu zaměřeného na likvidaci starých ekologických zátěží v podniku OHIS ve Skopji a v rámci malých lokálních projektů byl poskytnut finanční příspěvek na obnovu Základní školy J. A. Komenského ve Skopji.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, traktory, reaktory, kotle, elektrické přístroje, čisticí a prací přípravky, sklo a skleněné výrobky, cukr a cukrovinky, potraviny živočišného původu, papír, karton, lepenka.

Hlavní dovozní komodity ČR: železo, ocel a výrobky z nich, nápoje, lihové tekutiny, tabák a tabákové výrobky, oděvy a oděvní doplňky, textilie pletené, dopravní zařízení, zelenina, ovoce, zinek a výrobky ze zinku.

Rozvojová pomoc:

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Životní prostředí	Staré ekologické zátěže v chemické továrně OHIS Skopje	Enacon, s.r.o.	2007-2009	2 182	9 447

Humanitární pomoc:

Forma pomoci	Realizátor	Termín	Objem pomoci (v tis. Kč)
Pomoc při likvidaci požárů v Albánii a Makedonii/FYROM	GŘ HZS MV ČR	Červenec 2007	1 885 663*

*Objem humanitární pomoci byl rozdělen mezi Albánii a Makedonii/FYROM.

Kulturní vztahy

Kulturní vztahy mezi Českou republikou a Makedonií/FYROM probíhaly především ve formě školské spolupráce, zaměřené na výuku českého jazyka v Makedonii/FYROM a makedonského jazyka v ČR. Na Univerzitě Cyrila a Metoděje ve Skopji dlouhodobě působil lektor českého jazyka a v ČR vyučovali lektori makedonského jazyka na Univerzitě Karlově v Praze a Masarykově Univerzitě v Brně.

Na základě reciprocity MŠMT ČR každoročně poskytuje čtyři místa v letních školách českého jazyka v Brně a v Plzni. Makedonie/FYROM poskytuje čtyři místa v letní škole makedonského jazyka v Ochridu. ČR každoročně nabízí omezený počet stipendií ke studiu na vysokých školách v ČR. Zájem o studium v ČR byl poměrně velký a počet zájemců překročil počet nabízených studijních míst.

MALTA

(Maltská republika)

Česko - maltské vztahy si i v roce 2007, a to i přes oboustrannou absenci oficiálních návštěv, zachovaly velmi dobrou úroveň. ČR a Maltu spojovaly členství v Evropské unii a blízké pohledy na její uspořádání, které vyplývají i z velikosti obou zemí a historických svazků. Spolupráce probíhala zejména prostřednictvím Velvyslanectví ČR v Římě, v zemi působí menší skupinka českých krajanů a velmi aktivní Honorární konzulát ČR, který je činný

* Objem humanitární pomoci byl rozdělen mezi Albánii a Makedonii/FYROM.

zejména v kulturní oblasti. V bezpečnostní oblasti se obě země zapojily do boje proti mezinárodnímu terorismu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Klasická obchodní výměna mezi Českou republikou a Maltskou republikou má od roku 2000 i přes značnou nevyváženost v jednotlivých letech stoupající trend, ale objemově byla velmi nízká. Malta byla malým a specifickým trhem daným zeměpisnou polohou země. Byla tradičním odběratelem českých strojírenských výrobků a automobilů Škoda. Významnou položku představoval cestovní ruch, Malta se stala zavedenou cestovní destinací českých turistů. V roce 2007 byla ČR vůči Maltě v pasivu obchodní bilance.

Hlavní vývozní komodity ČR: průmyslové výrobky, stroje a přepravní zařízení, suroviny, chemikálie a potraviny.

Hlavní dovozní komodity ČR: elektrická a strojní zařízení, umělá vlákna, chemikálie, pletené zboží, léčiva.

Kulturní vztahy

V únoru 2007 bylo v rámci 9. ročníku Festivalu evropského filmu představeno dílo režiséra O. Trojana *Želary*. V březnu se na Maltě představilo v rámci projektu „Intimate Letters“ Bennowitzovo smyčcové kvarteto a předneslo Janáčkovy *Listy důvěrné*. V dubnu vystoupilo v Divadle Manoel ve Vallettě Kvarteto Bohuslava Martinů.

PORTUGALSKO

(Portugalská republika)

Portugalsko bylo významným partnerem a spojencem ČR v Evropské unii i v Severoatlantické alianci. Ve druhé polovině roku 2007 vykonávalo Portugalsko předsednictví v Radě EU. V jeho rámci se uskutečnily dvě návštěvy předsedy vlády ČR, tři návštěvy ministra zahraničních věcí v Portugalsku a celá řada kontaktů na ministerské úrovni. Tato bilaterální setkání dále posílila vztahy mezi ČR a Portugalskem a potvrdila přirozené spojení obou zemí ve většině záležitostí.

Ještě před začátkem portugalského předsednictví se v Praze dne 26. 4. 2007 uskutečnilo jednání místopředsedy vlády A. Vondry s portugalským státním tajemníkem pro evropské záležitosti M. L. Antunesem, v jehož průběhu došlo ke sblížení postojů obou zemí a koordinaci postupů v rámci institucionální reformy EU.

Za významnou lze označit návštěvu ministra vnitra ČR I. Langeru v Portugalsku v březnu 2007, v jejímž rámci portugalská strana předala software a informace k aplikaci programu SISOne4All, související se začleněním ČR do Schengenské spolupráce. Portugalsko hrálo velmi důležitou roli při prosazení rozšíření Schengenského prostoru o nové členské země, včetně ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

Předseda vlády ČR M. Topolánek v průběhu Evropské rady EU (říjen 2007) a při podpisu Reformní (Lisabonské) smlouvy (prosinec 2007);

Ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg - účast na Gymnichu ve Viana do Castelo (září 2007), Evropské radě, Summitu EU Afrika (prosinec 2007) a při podpisu Reformní (Lisabonské) smlouvy (prosinec 2007);

Místopředseda vlády a ministr životního prostředí M. Bursík, neformální rada EU pro životní prostředí (srpen 2007).

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné obchodní styky s Portugalskem se v posledních letech vyznačovaly značnou dynamikou: Z hlediska českého vývozu bylo Portugalsko za rok 2007 na 31. místě, z hlediska dovozu na 34. místě mezi státy světa. Vzájemná obchodní výměna byla charakterizována převahou českého vývozu na dovozem. Tradičně nejvyšší individuální položkou byly osobní automobily a komponenty pro jejich výrobu včetně náhradních dílů. Podle portugalských statistik český vývoz předstihl v posledních letech Dánsko, Polsko a Finsko.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, průmyslové spotřební zboží zařízení pro automatické zpracování dat, hutní materiály, elektro zařízení, sklo, textil, pneumatiky a kovoobráběcí stroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky, chemikálie a suroviny, rozhlasové přijímače a přístroje pro reprodukci zvuku, silniční vozidla a příslušenství,

chemicky vyrobená vlákna, nábytek a jeho díly, pneumatiky, příze a oděvní součásti, léčiva, textilní materiály, obuv a víno.

Kulturní vztahy

V únoru až dubnu 2007 se v Lisabonu uskutečnila putovní výstava „Český komiks a výtvarné umění“. Ve druhém čtvrtletí 2007 se Velvyslanectví ČR organizačně účastnilo přípravy portugalské účasti na pražském quadriennale divadelní architektury a scénografie „PQ 07“. Portugalsko bylo zastoupeno významným představitelem divadelní architektury J. Mendese Ribeiro.

Ve dnech 1.-10.6. 2007 se konal v Setúbalu mezinárodní filmový festival „Festroia“, v jehož rámci J. Menzel uvedl svůj film *Obsluhoval jsem anglického krále*. J. Menzelovi zde byl udělen Zlatý delfín za celoživotní dílo. Pražský studentský spolek POIS, vzniklý při centru portugalského jazyka v Praze, představil v rámci „Festivalu portugalských zahraničních lektorátů Institutu Camoes“ hru portugalského dramatika J. Mendese.

Ve druhém pololetí 2007 se v Muzeu hudby uskutečnila výstava charakteristických hudebních nástrojů zemí EU, kde se ČR prezentovala replikou starých dud. Velvyslanectví ČR také zorganizovalo recitál sedmi velikánů české klasické hudby a představilo audiopořad Radia Vltava *Procházka po Karlštejně*, který byl v portugalském rádiu Antena 3 součástí „European Radio Art Online Festival“.

Na festivalu mladých tvůrců ve městě Fundao byl prezentován film T. Vrány *Vyhlídka*, ve druhé polovině roku 2007 se též uskutečnila výstava mladých umělců Středoevropské kulturní platformy, na které byla ČR zastoupena díly D. Pitína a J. Nepraše. V říjnu účinkoval ve městě Almada balet pražského Národního divadla. Velmi významným faktem bylo v minulém roce zahájení jednání s Lisabonskou univerzitou o zřízení magisterského oboru slovanských studií, který bude zahrnovat české reálie a jazyk.

RUMUNSKO

Rumunsko představovalo pro Českou republiku jednoho z nejvýznamnějších partnerů v jihovýchodní Evropě, spojence v NATO a partnera v Evropské unii. Velmi dobrou úroveň bilaterálních vztahů dokládá nárůst počtu oficiálních návštěv na vládní i parlamentní úrovni.

Česká republika aktivně pomáhala Rumunsku jako novému členu EU s předáváním zkušeností. Ke dni vstupu Rumunska do EU 1. 1. 2007 ČR plně otevřela rumunským občanům svůj pracovní trh.

Ekonomické vztahy procházely i v roce 2007 velmi dynamickým rozvojem. Rumunsko je pro ČR svým ekonomickým potenciálem, velikostí trhu i tradicí vzájemných vazeb jedním z největších a nejzajímavějších partnerů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. - 28. 3. 2007 – návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky s podnikatelskou misí;
- 17. -19. 4. 2007 – návštěva delegace Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR;
- 8. - 11. 10. 2007 – návštěva delegace Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny PČR.

Návštěvy představitelů Rumunska:

- 23. - 26. 5. 2007 – návštěva delegace Výboru pro evropské záležitosti rumunského Parlamentu;
- 24. - 25. 5. 2007 – návštěva prezidenta T. Basescu v rámci účasti na setkání prezidentů střeoevropských států v Brně;
- 14. - 15. 7. 2007 – návštěva patriarchy rumunské pravoslavné církve Teoctista;
- 22. - 23. 10. 2007 – návštěva ministra zahraničních věcí A. Cioroianu.

Vzájemné ekonomické vztahy

V ekonomické oblasti pokračoval i v roce 2007 vzestup vzájemné obchodní výměny, i když dynamika růstu se poněkud zpomalila. Rumunsku patřilo první místo mezi partnery ČR v oblasti jihovýchodní Evropy, a to jak v obratu (překročil 40 mld. Kč), tak i ve vývozu, přičemž kladné saldo bylo jedno z nejvyšších v bilaterální statistice ČR. V roce 2007 činilo přes 20 mld. Kč.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, díly a příslušenství motorových vozidel, železo a ocel a výrobky ze železa a oceli, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, výrobky zdravotnické a instalační, kovové výrobky, výrobky z pryže, kancelářské stroje

a zařízení k automat. zpracování dat, výrobky z nekovových nerostů, léčiva a farmaceutické výrobky, stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, mýdlo, prací mazací a leštící přípravky a vosky.

Hlavní dovozní komodity ČR: železo a ocel a výrobky z něj, díly a příslušenství motorových vozidel, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, hliník a výrobky z hliníku, oděvy a doplňky, kaučuk a výrobky z něj, nábytek, obuv.

Kulturní vztahy

Velvyslanectví ČR uspořádalo v září 2007 „České dny v Jasy“ (Iași) a v říjnu „Czech Business Day“ v rámci mezinárodního technického veletrhu TIB v Bukurešti. Prezentovalo se také na mezinárodním potravinářském veletrhu INDAGRA. Široká mediální propagace České republiky proběhla v rámci oslavy říjnového státního svátku a při slavnostní prezentaci rumunského překladu knihy *Dějiny země Koruny české*.

Při návštěvě rumunského ministra zahraničních věcí v Praze byla v říjnu 2007 podepsána Dohoda o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy, mládeže a sportu. Pokračovala účast českých a rumunských studentů na letních jazykových kurzech a na několikaměsíčních studijních pobytech. Lektori rumunského jazyka působili na Karlově univerzitě a českého jazyka na Bukurešťské univerzitě.

V roce 2007 pokračovaly programy určené krajanům. Do krajanských vesnic Svatá Helena, Gerník a Eibenthál byli opět vysláni tři čeští učitelé. Krajané se zúčastnili i jazykového kurzu v Dobrušce a metodického kurzu výuky českého jazyka.

ŘECKO

(Řecká republika)

Vztahy mezi ČR a Řeckou republikou byly tradičně bezproblémové a úspěšně se rozvíjely ve všech oblastech společného zájmu, v rámci unijní spolupráce a euroatlantického spojení. Poměrně úspěšně probíhala během roku 2007 ekonomická spolupráce obou zemí. Mezi prioritní sektory pro její další rozvoj v Řecku nadále patřily dopravní infrastruktura (zejména železnice) a životní prostředí (zařízení a technologie pro odpadové hospodářství

a výrobu obnovitelných zdrojů energie). Důležité místo v bilaterální ekonomické relaci zaujímal cestovní ruch, který představoval 90 % dosaženého obrátu ve službách. Dařilo se rozvíjet kontakty v oblasti školství, vědy a kultury.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	9 804 361	12 596 485	12 689 960	0,2
	index oproti min. roku	109,4	128,4	100,7	
vývoz	tis. Kč	7 103 889	9 270 992	9 315 187	0,3
	index oproti min. roku	107,4	130,5	100,4	
dovoz	tis. Kč	2 700 472	3 325 494	3 374 773	0,1
	index oproti min. roku	115,0	123,1	101,4	
saldo	tis. Kč	4 403 417	5 945 498	5 940 414	6,8

Zdroj: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

V roce 2007 nastala ve vzájemném obchodu s Řeckem stagnace jak českého vývozu, tak i dovozu. U českého vývozu to bylo dáno jednorázovými faktory (v roce 2006 byl realizován prodej letounů ČSA řecké letecké společnosti Aegean Airlines) a dále poklesem vývozu motorových vozidel (o 11,1 %). Přesto bylo v roce 2007 v Řecku zaregistrováno o 5,8 % více nových vozů značky Škoda než v roce předcházejícím). V roce 2007 došlo ke značné diverzifikaci českého vývozu, neboť s výjimkou motorových vozidel k dopravě osob a letounů v ostatních komoditách byl vykázán nárůst o 18,3 %. Bilance vzájemného obchodu se i nadále vyznačovala vysokým přebytkem pro ČR (přes 5,9 mld. Kč), což v menší míře platilo i pro celkovou vzájemnou platební bilanci (cca 4,8 mld. Kč).

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, dětské hračky, ostatní zařízení pro automatické zpracování dat, polyetylén, dřevo jehličnanů řezané nebo štípané, díly k turbínám, televizní přijímače, klimatizační zařízení, skleněné zboží pro domácnost a kanceláře, roury trubky a bezešvé profily, stejnosměrné motory a generátory a telefonní příslušenství.

Hlavní dovozní komodity ČR: pomeranče, jiné čerstvé nebo sušené ovoce, lihoviny, tabák, trička, ořechy a bavlna.

Kulturní vztahy

Na základě Programu kulturní a školské spolupráce se v oblasti školství a kultury realizovaly pravidelná výměna účastníků letních jazykových kurzů a poměrně rozsáhlá výměna akademických pracovníků a studentů vysokých škol. Pokračoval výrazný zájem o vysokoškolské studium v ČR, a to především na českých lékařských fakultách. Byl zaznamenán zvýšený zájem o přímou spolupráci mezi školami rovněž na úrovni základního a středního školství.

V roce 2007 byly v Řecku vydány překlady do novořeckého jazyka děl několika českých spisovatelů (B. Hrabal, I. Klíma, M. Kundera, K. Legátová). V průběhu roku 2007 byla ze strany Velvyslanectví ČR v Athénách zorganizována řada kulturních akcí, především hudebních, filmových a literárních, a to i mimo hlavní město, které byly příznivě přijaty řeckou veřejností. K významné kulturní prezentaci ČR v Řecku přispělo hostování Filharmonie Bohuslava Martinů v rámci „Egejského festivalu“ a Symfonického orchestru Českého rozhlasu v Athénách. Předsedou hlavní mezinárodní odborné poroty na 48. ročníku „Mezinárodního filmového festivalu v Soluni“ (16.-25. 11. 2007) byl režisér J. Menzel. Jeho film *Obsluhoval jsem anglického krále* na festivalu získal čestnou cenu.

SRBSKO

(Republika Srbsko)

Česká republika podporovala úsilí Republiky Srbsko o přiblížení se evropským a euroatlantickým strukturám, třebaže tyto ambice se křížily s řešením ožehavého problému konečného statusu jihosrbské provincie Kosovo, která je od roku 1999 pod správou OSN. V tomto duchu ČR přivítala parafování Dohody o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Srbsko na straně druhé, ke kterému došlo 7. 11. 2007, a je připravena zahájit její ratifikaci, jakmile bude tato dohoda podepsána.

V rámci Společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU prosazovala ČR další růst politické role EU v Kosovu a odpovědnosti za jeho celkový rozvoj. ČR zároveň pracovala na prohloubení tradičních bilaterálních politických, kulturních a obchodních vazeb. Republika Srbsko patří k prioritním zemím zahraniční rozvojové spolupráce ČR na léta 2006 – 2010.

Vzájemné ekonomické vztahy

Bilance bilaterálních obchodních vztahů ČR a Srbska v roce 2007 je pozitivní. Podle oficiálních statistik Českého statistického úřadu činil český vývoz do Srbska 8,75 mld. Kč, dovoz ze Srbska 2,58 mld. Kč, obrat 11,33 mld. Kč a výsledná bilance hovoří o 6,16 mld. Kč ve prospěch ČR. Oficiální údaje Státního úřadu pro statistiku Srbska uvádějí ještě značně vyšší výsledky bilaterální obchodní výměny. V průběhu roku 2007 byla zahájena revize Dohody o ochraně a podpoře investic a Dohody o zamezení dvojímu zdanění. Byla zahájena příprava Dohody o bilaterální rozvojové spolupráci.

Hlavní vývozní komodity ČR: letecká technika, motorová vozidla a náhradní součástky, akumulátory, pneumatiky, kordy pro pneumatiky, přístroje a nástroje mechanické, polyetylen, výrobky ze železa a oceli.

Hlavní dovozní komodity ČR: železné a ocelové plechy a profily, hliníkové plechy, pneumatiky, měděné plechy, kakaové výrobky, metanol.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Průmyslový rozvoj	Zajištění kontinuity těžby na dolech Rembas a Soko	Výstavba dolů Ostrava, s.r.o.	2006-2010	4 000	24 500
	Implementace českých zdravotnických prostředků v oblasti cévní chirurgie – Klinické centrum Bělehrad	Výzkumný ústav pletářský, a.s., Brno	2006-2010	5 303	20 580
	Ekologizace nakládání s ropnými a chemickými látkami a nebezpečnými odpady	Azas Invest, s.r.o., Opava	2006-2010	6 779	29 400
	Plynofikace Banje Kovilača a Lešnice	MSA, a.s. Dolní Benešov	2006-2009	3 500	14 700
	Signálně bezpečnostní zařízení železničních vleček Vreoci a tepelné elektrárny Obrenovac	AŽD Praha, s.r.o.	2006-2009	4 000	14 700
	Využití elektrárenských popílků do konstrukcí pozemních komunikací	SG-Geotechnika, Praha	2007	996	0
	Teplofikace Loznice, Banje Koviljače a speciální nemocnice	EKOL, aspo. s.r.o., Brno	2007-2008	1 950	3 950
Sociální rozvoj	Podpora transformačního procesu ústavů a iniciace změn v systému péče o mentálně postižené	Člověk v tísni, o.p.s.	2004-2006	728	12 300
	Podpora sociálního začleňování dětí předškolního věku ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí	Člověk v tísni, o.p.s.	2006-2007	1 840	2 699
	Vybudování centra pomoci pro oběti domácího násilí	ADRA, o.s.	2006-2008	3 292	7 308

Životní prostředí	Řešení prioritních sanačních projektů rozpracovaných organizací UNEP v Srbsku a Černé Hoře	Dekonta, a.s.	2005-2007	7 465	19 397
	Zabezpečení a sanace zdrojů znečištění vodního toku ve městě Valjevo	VHS Brno, a.s.	2006-2008	5 458	19 174
	Technická asistence: Vybudování efektivního systému dálkového vytápění směřujícího k odstranění energeticky náročných a ekologicky zcela nevyhovujících lokálních zdrojů vytápění ve městě Valjevo	VHS, Brno, a.s.	2006-2008	7 077	18 062
	Přenos zkušeností s moderními environmentálními technologiemi při využívání obnovitelných zdrojů energie a zvyšování energetické účinnosti v oblasti Šumadija a města Kragujevac	Enviros, s.r.o.	2006-2007	1 697	2 947
	Vypracování integrovaného systému odpadového hospodářství pro vybraná města a obce v provincii Vojvodina	Dekonta, a.s.	2006-2008	2 327	8 113
	Budování přivaděče surové vody – páteřního potrubního řádu do rekonstruované úpravny vody PEČINA v západní části Srbska a Černé Hory, jihozápadně od hlavního města Bělehradu	VHS Brno, a.s.	2005-2007	1 500	24 140
Malé lokální projekty při ZÚ					
ZÚ Bělehrad	Bela Crkva – zřízení a vybavení dětského hřiště	Municipality Bela Crkva	2007	234	x
	Kruščica – výstavba šaten a sociálního zařízení místního stadionu	Local Community Kruščica	2007	252	x
	Češko Selo – vnější rekonstrukce a omítnutí Muzea české menšiny	Local community Czech village	2007	233	x
	Pomoc bělehradské technické školy	Viša tehnička škola, New Belgrade	2007	280	x
Trojstranné projekty					
MZV	Education for children with disabilities within a residential institution with a view to their subsequent integration into society (CIDA)	Člověk v tísni, o.p.s.	2007	803	x
Celkem				59 714	x

Transformační spolupráce

Název projektu	Realizátor	Čerpání v r. 2007 (v Kč)
Zvýšení vlivu občanů na místní rozhodování*	Agora Central Europe	739 000
Transformační spolupráce s Balkan Community Initiatives Fund (BCIF) – fáze III	Nadace VIA	1 844 000
Využití zkušeností Jihomoravského kraje při transformaci a zvyšování kapacity veřejné správy v regionu Šumadija	Jihomoravský kraj	415 000
Celkem		2 998 000

Vládní stipendia

Vládní stipendia	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorské studium	Celkem
Počet stipendistů	25	8	10	43

* Projekt byl realizován v Srbsku a Bosně a Hercegovině.

Kulturní vztahy

Mezi řadu významných kulturních akcí uspořádaných v roce 2007 lze na první místo zařadit “České dny“ v Bělehradě (listopad), kterých se jako rozsáhlé propagační akce s ekonomickou, kulturní a politickou dimenzí zúčastnilo na 60 zástupců vládních i nevládních organizací a firem. Dále se konala akce určená pro odbornou i laickou veřejnost, doplněná o řadu přednášek českých architektů či teoretiků architektury, „Dny české architektury“ v Bělehradě - výstava „BIG DEAL“ (únor). Baletní soubor Národního divadla vystoupil v rámci “Mezinárodního festivalu tance“ (duben), do kulturního programu se zařadily i akce v rámci tradiční spolupráce s krajanskými spolky, jako např. „Dny české kultury“ (listopad) či na Zastupitelském úřadě ČR uspořádaný koncert vážné hudby (září).

Kosovo

Česká republika v otázce Kosova sdílí společné stanovisko se zeměmi EU, vyjádřené mj. v závěrech prosincové Evropské rady. V nich ER konstatovala, že vyjednávací proces mezi Bělehradem a Prištinou, zprostředkovaný Trojkou, byl vyčerpán a status quo v Kosovu je neudržitelný. ČR zastává názor, že řešení statusu Kosova musí posílit regionální stabilitu a zajistit ochranu práv národnostních menšin a jejich kulturního a církevního odkazu. Proto se spolu s celou EU rovněž přihlásila k vedoucí roli při dalším řešení konečného statusu Kosova a vyjádřila připravenost EU vyslat do Kosova civilní misi v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky.

Humanitární pomoc

Forma pomoci	Realizátor	Termín	Objem pomoci (v Kč)
Odmínování	HALO Trust	Červenec 2007	1 438 387

VATIKÁN

(Svatý stolec)

Česká republika se v roce 2007 zaměřila na přípravu legislativy, která by dořešila otevřené otázky vnitrostátních vztahů mezi státem a římskokatolickou církví, a tím by vytvořila podmínky pro završení jednání k uzavření smlouvy mezi Českou republikou a Svatým stolicem o úpravě vzájemných vztahů.

Kulturní vztahy

Velvyslanectví České republiky při Svatém stolci uspořádalo v červnu 2007 v atriu české papežské koleje Nepomucenum výstavu „Všecky krásy světa – Jaroslav Seifert“ v česko-italské verzi. Na tradiční římské vánoční výstavě betlémů v sále Bramante na Piazza del Popolo získal betlém z Třebíčského Muzea Vysočiny ocenění „Nejlepší zahraniční betlém“.

ŠPANĚLSKO

(Španělské království)

Vztahy mezi Českou republikou a Španělskem se úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni; jejich ráz byl udáván především zapojením obou zemí do evropské integrace a euroatlantického spojení. Česko-španělské politické vztahy vycházely po našem vstupu do EU více z unijního než ryze bilaterálního rámce; prolínání bilaterální a unijní roviny mělo vliv na celkovou atmosféru vztahů. Významnou součástí bilaterální agendy představovala spolupráce na multilaterálních fórech. Politický dialog se úspěšně rozvíjel především na parlamentní úrovni.

Španělsko je významným obchodním a investičním partnerem České republiky; vzájemná obchodní výměna vykazuje již několik let rostoucí tendenci.

Mezi Španělskem a Českou republikou dochází k intenzivní spolupráci v kulturní oblasti, což dokazuje velký počet konaných českých kulturních počinů ve Španělsku a naopak, a to především zásluhou Českého centra v Madridu a španělského Cervantesova institutu v Praze.

Návštěvy představitelů ČR:

10. – 12. 5. 2007 – pracovní návštěva místopředsedy vlády pro evropské záležitosti A. Vondry;

28. – 31. 5. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny PČR;

17. – 20. 9. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny PČR;

29. – 30. 11. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga na 15. ministerském zasedání OBSE v Madridu.

Návštěvy představitelů Španělska:

21. 5. 2007 – pracovní oběd ministrů zahraničních věcí M. Á. Moratinose a K. Schwarzenberga na okraji 15. zasedání Ekonomického a enviromentálního fóra OBSE v Praze;

5. 6. 2007 – přijetí delegace Petiční komise Kongresu poslanců Parlamentu Španělska;

9. - 12. 9. 2007 – návštěva delegace Rozpočtového výboru Kongresu poslanců Španělska.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	83 557 698	98 019 786	107 414 513	
	index oproti min. roku	114,0	117,3	109,6	
vývoz	tis. Kč	47 633 021	57 737 671	62 547 956	
	index oproti min. roku	125,3	121,2	108,3	
dovoz	tis. Kč	35 924 677	40 282 115	44 866 637	
	index oproti min. roku	101,8	112,1	111,4	
saldo	tis. Kč	11 708 344	17 455 556	17 681 319	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Z hlediska podílu na celkovém zahraničně obchodním obrátu České republiky zaujímalo Španělsko 14. místo a vzájemná obchodní výměna vykazovala trvalý nárůst, a to bez ohledu na vstup ČR do Evropské unie. Pro poslední roky byla charakteristická tendence rychlejšího růstu vývozu než dovozu. Tento trend umožnil zvrátit zápornou obchodní bilanci z 90. let a již čtvrtým rokem vykazovala ČR pozitivní bilanci vzájemné obchodní výměny.

Hlavní vývozní komodity ČR: automobily a jejich součásti, včetně příslušenství, zařízení pro automatizované zpracování dat a jejich jednotky, televizní přijímače, záznamová, reprodukční a telekomunikační zařízení, motory a jejich součásti a klimatizační zařízení

Hlavní dovozní komodity ČR: automobily a jejich součásti, včetně příslušenství, ovoce a zelenina, farmaceutické výrobky, klimatizační zařízení a hutnické výrobky.

Kulturní vztahy

Hlavním projektem v roce 2007 byl „Španělský podzim s českým filmem“. Na festivalu animované tvorby „Animadrid“ bylo uvedeno 130 českých animovaných filmů, akce byla doplněna výstavou filmových loutek A. Klimta. Tuto kolekci pak uvedly i filmotéky ve Valencii a Zaragoze a částečně v Seville. Se sedmi filmy se ČR zúčastnila festivalu v Seville „100% europeo“. Zvláštní pozornost byla věnována tvorbě J. Menzela a B. Pojara. Cenu za dokumentární film si odvezla H. Třeštíková. Mezinárodně úspěšné filmy i nová česká tvorba byly uvedeny na festivalu „MUCES“ v Segovii. Úspěšná byla i výstava „Československý filmový plakát 1960-1989“. Poslední akcí projektu byla projekce snímků studentů FAMU na festivalu „Týden experimentálního filmu“ v Madridu. Pokud jde o prezentaci ostatních uměleckých žánrů, festival „Současné scény“ v Madridu zahajovalo představení souboru Farma v jeskyni, představil se i soubor Krepsko. V rámci spolupráce s Nadací Juana Marche se v cyklu české komorní hudby uskutečnil koncert Janáčkova tria. ČR se zúčastnila společné evropské akce „Noc knih“.

V roce 2007 došlo k rozšíření výuky českého jazyka na univerzitě v Granadě. Čeština se zde od září vyučovala také na katedře překladatelství a tlumočnictví filozofické fakulty, dosud se vyučovala pouze jako předmět v rámci katedry slovanských jazyků.

TURECKO

(Turecká republika)

Vzájemné vztahy mezi oběma zeměmi se v roce 2007 úspěšně rozvíjely. Pokračující přístupové rozhovory EU-Turecko dále posílily a prohloubily spolupráci a dialog v politických a ekonomických oblastech. K rozvoji vztahů přispěla i listopadová oficiální návštěva premiéra Turecké republiky R. T. Erdoğana v ČR. Členství obou zemí v NATO dále přispělo k zintenzivnění vojenské spolupráce. Úspěšně se rozvíjely kontakty i v oblasti hospodářské spolupráce, vědy a kultury.

Turecko patří mezi důležité obchodní partnery ČR v regionu jihovýchodní Evropy; i v roce 2007 došlo k významnému meziročnímu nárůstu obratu vzájemného obchodu. Turecko se řadí z hlediska podílu na celkovém obratu zahraničního obchodu ČR na 21. místo mezi nejvýznamnějšími obchodními partnery ČR. Významná je rovněž spolupráce v oblasti cestovního ruchu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 29. 10. – 1. 11. 2007 – návštěva delegace Poslanecké sněmovny PČR, vedené místopředsedou Poslanecké sněmovny PČR V. Filipem;

Návštěvy představitelů Turecké republiky:

- 23. - 24. 10. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro politické a ekonomické vztahy s EU a evropskými státy A. Aceta;
- 14. - 16. 11. 2007 - oficiální návštěva předsedy vlády R. T. Erdoğan.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	25 272 023	25 428 583	30 594 473	0,63
	Index oproti min. roku	103,6	100,6	120,3	
Vývoz	tis. Kč	12 505 737	12 277 120	14 716 034	0,6
	Index oproti min. roku	91,0	98,2	119,9	
Dovoz	tis. Kč	12 766 286	13 151 463	15 878 439	0,67
	Index oproti min. roku	120	103,0	120,7	
Saldo	tis. Kč	- 260 549	-874 343	-1 162 405	

Zdroje: 1/ ČSÚ, únor 2008 (údaje o zahraničním obchodě)

Turecko patřilo mezi nejvýznamnější obchodní partnery České republiky. Jeho podíl na celkovém obratu zahraničního obchodu České republiky v roce 2007 je řadil na 21. místo mezi nejvýznamnější obchodní partnery ČR. Ve vývozu zaujímalo Turecko 19. místo. Od zahájení přístupových rozhovorů s EU dne 3. 10. 2005 se toto teritorium stává pro ČR ještě perspektivnější a nabízí se řada nových možností zapojení do rozvojových programů. Dalšími perspektivními obory byly energetika, dopravní infrastruktura a životní prostředí.

Hlavní vývozní komodity ČR: automobily osobní a jiná vozidla pro dopravu osob, zařízení k automatickému zpracování dat, díly a příslušenství motorových vozidel, zařízení telekomunikační a příslušenství pro záznam a reprodukci zvuku a obrazu, vlna, ploché válcované výrobky, elektronky, rentgenky, diody a tranzistory a televizní přijímače.

Hlavní dovozní komodity ČR: automobily osobní a jiná vozidla pro dopravu osob, oděvy a prádlo, silniční motorová vozidla, motorová vozidla k dopravě zboží, textilní oděvní součásti, oděvy a prádlo, díly a příslušenství motorových vozidel, zařízení elektrická a mechanická pro domácnost a televizní přijímače.

Kulturní vztahy

K propagaci české kultury v Turecku přispěly vystoupení českého klavíristy L. Klánského, výstava fotografií „Czech Press Foto 2006“ a výstava obrazů české malířky T. Patrick (vlastním jménem A. Smejkalová) v prestižní ankarské galerii Alpman Sanat. V oblasti školství úspěšně pokračovala spolupráce mezi univerzitami v Turecku a ČR na základě výměnných studentských programů EU Erasmus a Sokrates, v jejichž rámci studovaly na českých vysokých školách desítky tureckých studentů.

4. Vztahy ČR se zeměmi Blízkého východu a Afriky

ALŽÍRSKO

(Alžírská demokratická a lidová republika)

Alžírsko je dlouhodobě nejvýznamnějším a tradičním partnerem ČR v oblasti Maghrebu a bilaterální vztahy se v roce 2007 orientovaly zejména na obchodně-ekonomickou a kulturní spolupráci.

Vzájemné ekonomické vztahy

Alžírsko je dlouhodobě nejvýznamnějším a tradičním partnerem České republiky v oblasti Maghrebu.

Vzájemná obchodní výměna pokračovala v nastoupených trendech. Po několikaletém útlumu vzrostly nákupy zásob alžírské ropy pro české rafinerie do celkové výše přibližně 3.096 mil. Kč. Saldo obchodní bilance se tak při deklarovaném přímém vývozu zboží z ČR do Alžírka ve výši 1.296 mil. Kč poprvé po několika letech propadlo do záporných čísel. Nadále však zůstává skutečností, že přibližně 2/3 českého zboží se dostávají do Alžírka přes třetí země, většinou členy EU, a v oficiálních českých vývozních statistikách se tak neobjeví.

V roce 2007 byl založen jeden česko-alžírský společný podnik na montáž automobilových nástaveb, nepodařilo se ho však dosud uvést v činnost.

Hlavní vývozní komodity ČR: za pozitivní jev lze považovat zlepšení struktury vývozu. Výpočetní technika (26 %) se zařadila na první místo před stavební železo (23 %). Mezi dalšími významnějšími vývozními položkami byly silniční stavební stroje, hliníkové sudy, vozy Škoda, různé pneumatiky a duše, především pro nákladní automobily a elektroinstalační materiál. Z dalších zajímavějších komodit lze zmínit součásti k letadlům a vrtulníkům.

Hlavní dovozní komodity ČR: ropné oleje využívané v petrochemickém průmyslu. Tato komodita tvořila 99,7 % z celkové hodnoty dovozu do ČR. Kromě ropných olejů byly do ČR dovezeny datle a zdobené čepice.

Rozvojová spolupráce

Na akademický rok 2007/2008 poskytla ČR Alžírsku dvě stipendia. Celkem ke konci roku 2007 v ČR studovali tři studenti, dva v magisterském a jeden v doktorském studijním programu.

Kulturní vztahy

V roce 2007 byla kulturní spolupráce na vysoké úrovni, zejména díky akcím pořádaným Velvyslanectvím ČR v Alžírsku. Začátkem roku 2007 proběhla v Národní knihovně v Alžíru výstava fotografií „Pražský chodec“ autora J. Všetečky. Výstava, která měla mezi publikem velký ohlas, byla veřejnosti představena prostřednictvím TV programu Bonjour d'Algerie. V rámci „Festivalu evropské kultury“ pak vystoupila v květnu 2007 v Alžíru skupina Jablkoň s houslistou J. Svěceným. Velký ohlas měl rovněž koncert duchovní hudby houslisty J. Svěceného a varhanisty J. Uhlíře, který se konal 25. 10. 2007 v katedrále Notre Dame D'Afrique. Koncert, který představil interpretační virtuozitu českých umělců, vyslechlo téměř 400 posluchačů. Kulturní spolupráci v roce 2007 pak završila výstava „České památky UNESCO“, instalovaná ve dnech 26. 11. – 7. 12. 2007 ve výstavní síni Bastion 23, která popularizovala bohatství kulturního dědictví ČR.

BAHRAJN

(Království Bahrajn)

Vzájemné vztahy s Královstvím Bahrajn lze hodnotit jako stabilní a přátelské, přičemž jejich těžištěm je především oblast obchodně-ekonomická. Království Bahrajn je členem Rady spolupráce arabských států Perského zálivu (GCC), s níž EU jedná o uzavření dohody o volném obchodu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 23. – 24. 4. 2007 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí D. Gladiše s podnikatelskou delegací.

Návštěvy představitelů Státu Bahrajn v ČR:

- 15. 10. 2007 - návštěva ministra financí J. V. šejcha Ahmeda bin Mohameda bin Hamada bin Abdalláha al-Chalífy.

Vzájemné ekonomické vztahy

V absolutních hodnotách sice patří náš obchod s Bahrajnem k nejnižším s arabskými zeměmi, ale v přepočtu na jednoho jejich obyvatele je relativně vyšší než například s Alžírskem nebo Egyptem. Vývoz se v roce 2007 oproti předchozím letům opět mírně zvýšil, došlo však i ke zvýšení dovozu z Bahrajnu do ČR, byť je jeho podíl v absolutní bilanci dovozu do ČR minimální.

Hlavní vývozní komodity ČR: Hlavní vývozní komoditou z ČR jsou především osobní automobily. V roce 2007 se podařilo realizovat rovněž významnější zakázky v dodávkách elektrických rozvodných skříní, komponentů pro zpracování dat, sanitární keramiky či skla.

Hlavní dovozní komodity ČR: Hlavní dovozní komoditou byl v roce 2007 stejně jako v roce předchozím zejména hliník a jeho slitiny, jehož dovoz se podílel rovněž nejvyšší měrou na zvýšení dovozu z Bahrajnu do ČR. Další významnější komoditou byly např. plastové stavební materiály.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda o vzájemné podpoře a ochraně investic, 15. 10. 2007.

EGYPT

(Egyptská arabská republika)

Egyptská arabská republika je pro Českou republiku tradičně důležitým partnerem v oblasti Blízkého východu a severní Afriky. Vzájemné vztahy mezi oběma zeměmi mají svoji dlouholetou tradici a od návštěvy premiéra ČR V. Špidly v EAR v roce 2003, kterou obě strany označily za průlomovou, se úroveň vzájemných politických, ekonomických, kulturních a školských vztahů neustále zvyšuje a zintenzivňuje. Tomu odpovídá nejen větší počet návštěv v EAR, resp. ČR, ale i neustále se zvyšující saldo vzájemného obchodu. Potvrzením dobrých vztahů se stala mj. i historicky první návštěva egyptského ministra zahraničních věcí A. Abú el-Gheita v ČR. Vrcholem kulturní spolupráce se stalo otevření české egyptologické výstavy v Asuánu u příležitosti oslav 50. výročí založení Českého egyptologického ústavu a jeho působení v Egyptě.

Návštěvy představitelů ČR:

- 12. – 17. 5. 2007 - návštěva náměstka ministra zahraničí pro ekonomické vztahy D. Gladiše v doprovodu zástupců 21 českých firem v Káhiře a Alexandrii;
- 25. – 29. 11. 2007 - oficiální návštěva ministra a předsedy Legislativní rady vlády C. Svobody v zastoupení předsedy vlády u příležitosti zahájení výstavy „Saving the Monuments of Nubia – The Czech Participation in the International Campaign to Save the Monuments in Nubia“ v Núbijském muzeu v Asuánu.

Návštěvy představitelů EAR:

- 15. – 19. 5. 2007 – návštěva delegace, vedená ministrem životního prostředí M. Ghattasem;
- 22. – 24. 8. 2007 – návštěva ministra zemědělství a rekultivace půdy (*Minister of Agriculture and Land reclamation*) A. Abáze;

- 10. – 12. 9. 2007 - návštěva guvernéra Alexandrie A. Labíba v doprovodu delegace tvořené zástupci Alexandria Businessmen Association a Chamber of Commerce in Alexandria;
- 4. – 7. 9. 2007 - návštěva ministra turistiky Z. Garranaha;
- 9. – 10. 10. 2007 – historicky první návštěva ČR ministra zahraničních věcí A. Abú el-Gheita.

Vzájemné ekonomické vztahy

Egypt je jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR v oblasti Blízkého východu a severní Afriky. Za pozitivní lze označit zvyšující se podíl egyptského exportu na vzájemné obchodní výměně a probíhající jednání mezi firmami obou zemí na založení společných podniků, zahrnující technologické transfery.

V ekologické oblasti zahájili čeští experti s egyptskou stranou jednání na téma recyklace a zpracování rýžové slámy.

Hlavní vývozní komodity ČR: jsou motorová vozidla, stroje a zařízení, výrobky a oceli, chemická vlákna a elektrotechnické a elektronické výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: nejdůležitější komoditou egyptského exportu do ČR je stále bavlna, bavlněné prádlo, čerstvé ovoce a zelenina.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla EAR v rámci rozvojové spolupráce v akademickém roce 2007/2008 sedm vládních stipendií. Celkem na konci roku 2007 v ČR studovalo dvacet studentů, jeden bakalářském, čtyři v magisterském a patnáct v doktorském studijním programu.

Kulturní vztahy

Spolupráce v oblastech vědy a kultury je tradičně na vysoké úrovni. Velvyslanectví ČR v Káhiře představilo českou kinematografii (*Je třeba zabít Sekala*, *Skřítek* aj.), výtvarníky (J. Votruba, M. Knížák) a českou hudbu. Egyptské děti se zúčastnily mezinárodní výtvarné soutěže „Lidice 2007“.

Velmi důležité místo na poli vědy zaujímá Český egyptologický ústav Univerzity Karlovy, který od 60. let působí na lokalitě v Abúsíru a od roku 2003 rovněž v oáze al-Hajez. Zastupitelský úřad uspořádal v průběhu roku několik exkurzí do Abúsíru, přední čeští egyptologové přednášeli pro širokou laickou a odbornou veřejnost. V listopadu 2007 byly v Núbijském muzeu v Asuánu odstartovány výstavou o práci našich egyptologů na záchranné akci UNESCO v Asuánu oslavy 50. výročí založení Českého egyptologického ústavu. Výstavu osobně zahájil ministr a předseda Legislativní rady vlády v zastoupení předsedy vlády C. Svoboda.

Na základě Prováděcího protokolu na léta 2003 - 2006 podepsaného mezi Akademií věd ČR a Akademií vědeckého výzkumu a technologií EAR se uskutečňují krátké studijní pobyty mezi vědci ČR a EAR.

IRÁK

(Irácká republika)

Česká republika se i nadále aktivně podílí na stabilizaci a rekonstrukci Iráku. Kontingent Armády ČR v počtu 100 osob působil v souladu se změněným mandátem při monitoringu a mentoringu výcviku irácké policie a ochraně základny koaličních sil v Basře (*Basrah*). V rámci výcvikové mise NATO v Iráku působilo pět českých vojáků (od července 2007 byl jejich počet snížen na tři).

Česká republika měla své dva zástupce ve styčné kanceláři delegace Evropské komise v Bagdádu a jednoho v Bruselu, kteří zde zastávali funkci koordinátorů integrované právní mise EUJUST LEX, jejímž cílem je podpora reformy irácké trestní justice prostřednictvím vyškolení odborníků v této oblasti (policistů, soudců, státních zástupců, vězeňského personálu).

Ve druhé polovině roku zahájila činnost Kontaktní kancelář obchodně-ekonomického úseku v Basře. Velvyslanectví ČR v Iráku tak zvýšilo počet svých kanceláří na tři (Bagdád, Erbil, Basra).

Návštěvy představitelů ČR:

- 2. 2. - 5. 2. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro vnější ekonomické vztahy a prezentaci ČR v zahraničí D. Gladiše v iráckém kurdsém regionu.

Návštěvy představitelů Irácké republiky:

- 16. - 18. 9. 2007 – návštěva ministra zahraničních věcí H. Zíbárího;
- 2. - 5. 10. 2007 – návštěva delegace Sněmovny reprezentantů, vedené předsedou M. Davúdem al-Mašhadáním;
- 8. - 12. 11. 2007 – návštěva delegace Sněmovny reprezentantů, vedené 1. místopředsedou Chálidem Aba Thar Attijou;
- 5. - 15. 12. 2007 – pracovní návštěva delegace Ministerstva vodních zdrojů Kurdské regionální vlády, vedené ministrem Tahsinem Kádirem Alím.

Vzájemné ekonomické vztahy

Česká republika, vedle již fungující pobočky obchodně-ekonomického úseku velvyslanectví v Erbilu, zřídila v roce 2007 pobočku obchodně-ekonomického úseku velvyslanectví i v Basře. V rámci programu na podporu ekonomické diplomacie realizovalo Velvyslanectví ČR v Bagdádu v roce 2007 také projekt „Využití ekonomických výhod plynoucích z pokračování rekonstrukce citadely v Erbil“ (výše příspěvku 1 mil Kč) a projekt „Experti do Iráku – vodohospodářství a energetika“ (výše příspěvku 750 tis. Kč):

Významně se zvýšila dynamika vzájemné obchodní výměny. Vývoz z ČR dosáhl v roce 2007 historické úrovně 77,5 mil. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: komponenty pro modernizaci rafinerií, vodní čerpadla a potrubí, motorová vozidla, elektrické přístroje a zařízení pro domácnosti, zbraně a střelivo, sklo, optické přístroje,

Hlavní dovozní komodity: nejsou známy.

Rozvojová a transformační spolupráce

Česká republika pokračovala v transformační pomoci v oblasti vzdělávacích projektů a podílela se na záchraně iráckého kulturního dědictví. Významná byla okamžitá reakce ČR a poskytnutí materiální a odborné pomoci při řešení epidemie cholery v severních provinciích Iráku.

V rámci humanitární pomoci byl z vládní rezervy poskytnut dar ve výši 2,2 mil. Kč pro vybavení Nemocnice primární péče pro sirotky a děti ze sociálně slabých rodin v Bagdádu. Prostřednictvím UNHCR přispěla ČR částkou 3 mil. Kč řešení situace iráckých uprchlíků v Jordánsku a Sýrii.

Česká republika poskytla Iráku i pro akademický rok 2007/2008 v rámci rozvojové spolupráce dvě vysokoškolská stipendia. Ke konci roku 2007 studovali v ČR celkem tři studenti, jeden v bakalářském a dva v magisterském studijním programu.

Kulturní vztahy

I přes dlouhotrvající špatnou bezpečnostní situaci pokračovalo Velvyslanectví ČR v Bagdádu v úspěšném pořádání kulturních akcí. V únoru 2007 se uskutečnila výstava děl akademické malířky T. Patrick v kurdsém Erbilu. Putovní výstava „Krásy a tajemství České republiky“ byla v Iráku vystavena naposledy v únoru 2007 v Dohúku v kurdsém regionu. Na počátku března byla uskutečněna výstava „Czech Press Photo 2002“ v kurdsém Erbilu, která zde zakončila své putování po Iráku. Velvyslanectví ČR v Bagdádu pokračovalo v sérii úspěšných koncertů z české tvorby; dne 5. 4. 2007 připravilo klavírní koncert z děl klasiků české vážné hudby B. Smetany a A. Dvořáka. Ve druhé polovině června 2007 pak české velvyslanectví uspořádalo koncert ke Dni Armády ČR. V návaznosti na oslavy státního svátku ČR proběhl 29. 10. 2007 na Velvyslanectví ČR v Bagdádu koncert k 220. výročí premiéry opery W. A. Mozarta Don Giovanni.

ÍRÁN

(Íránská islámská republika)

Přestože v roce 2007 došlo z oboustranné vůle k oživení diplomatických kontaktů, setrvaly diplomatické vztahy na nižší úrovni. (Írán roku 1999 neudělil agrément českému

velvyslanci; od té doby zůstávají vztahy na úrovni CDA.) Významným úspěchem ve vzájemných vztazích je odvolání neoficiálních obchodních restrikcí íránské strany vůči dovozům z ČR.

V otázce íránského jaderného programu postupovala ČR v souladu s politikou EU, podpořila přijetí druhé sankční rezoluce (1747/2007) a transpozici sankcí do režimu EU. ČR rovněž podporuje dvoukolejný přístup EU k Íránu, jehož součástí je společný postoj v otázce jaderného programu, ale který zároveň ponechává možnost vést s Íránem dialog v oblastech společného zájmu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 19. - 20. 6. 2007 - konzultace mezi náměstkyní MZV ČR H. Bambasovou a náměstkem MZV Íránu S. Džalílím;
- 24. 9. 2007 - bilaterální schůzka ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga s ministrem zahraničních věcí Íránu M. Mottakím na okraj 62. zasedání Valného shromáždění OSN.

Návštěvy představitelů Íránu:

- 20. - 21. 2. 2007 - konzultace na úrovni vrchních ředitelů ministerstev zahraničních věcí;
- 16. 10. 2007 - návštěva delegace Výboru pro zahraniční věci a národní bezpečnost Poradního shromáždění Íránské islámské republiky, vedené jeho předsedou A. Borúžerdím.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vývoz z ČR do Íránu v roce 2007 činil cca 715 mil. Kč. Dovoz z Íránu do ČR činí v roce 2007 cca 381 mil. Kč.

V srpnu 2007 zrušil Írán jednostranné překážky na přímý dovoz zboží české provenience, což se projevilo na stoupajícím zájmu českých subjektů o export do Íránu. Koncem roku 2007 byl podepsán první významný obchod v objemu cca 1 mld. Kč - výstavba koksovny v oblasti města Tabás. Rovněž tak se jeví zcela reálnými podpis dalšího miliardového projektu, koksovny v Isfahánu, a dodávka letounů L410 (objem první fáze tvoří cca 1,1 mld. Kč). Odstranění obchodních překážek se projevilo ve zvýšení vzájemné přímé

obchodní výměny. Přesto však vnější ekonomické prostředí (sankce 1737 a 1747 RB OSN a další postup evropských bank zamezující sofistikovanému bankovnímu styku) vede české exportéry k dodávkám do tohoto teritoria nepřímo, a to prostřednictvím dceřiných společností iránských dovozců ve Spojených arabských emirátech, Německu, Itálii atd. Objem tohoto obchodu se ve srovnání s přímým cca dvojnásobný.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a jejich části včetně příslušenství a náhradních dílů (cca 35 % veškerého vývozu), sklo technické a užitkové (celkem cca 30 % veškerého vývozu), suroviny (převážně pro výrobu léků, pro vyzdívky vysokých pecí)(cca 10 %) a průmyslové polotovary (elektro, měřicí zařízení, nápravy aj.) (cca 10 %).

Hlavní dovozní komodity ČR: nejvyšší podíl tvoří sušené plody (pistácie, rozinky, mandle, datle aj. celkem 58 %), suroviny (cca 15 %), koberce a tkaná příze (cca 7 %).

Kulturní vztahy

Rozvoji vztahů měl napomoci i projekt „Českých dnů v Íránu“ 17. - 19. 10. 2007, jehož náplní měla být prezentace významných českých firem a koncert české vážné hudby. Íránská strana ale nakonec nevydala povolení ke konání této akce, když podporu již dříve přislíbilo iránské MZV.

IZRAEL

(Stát Izrael)

Vzájemné vztahy mezi ČR a Státem Izrael jsou dlouhodobě velmi dobré a dále se posilují. Česká republika přikládá jejich úrovni mimořádný význam a jejich stálý rozvoj považuje za jednu z priorit své zahraniční politiky na Blízkém východě. ČR ve svém přístupu k blízkovýchodnímu konfliktu zdůrazňuje objektivitu k oběma jeho stranám. ČR podporuje zejména mírotvornou linii současné izraelské vlády. ČR uvítala obnovení politického dialogu s palestinskou stranou, který by měl přinést především ukončení násilí v oblasti a jehož výsledkem by se mělo stát ustavení nezávislého, demokratického a životaschopného palestinského státu, který bude schopen zaručit Státu Izrael bezpečnost.

Vysokou úroveň vzájemných vztahů dotvrzuje také frekvence kontaktů na nejrůznějších úrovních. Izrael je tradičně jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů

ČR v oblasti Blízkého východu, uskutečnilo se několik významných akcí, které tyto vztahy posilují.

Návštěvy představitelů ČR:

- 21. - 23. 1. 2007 – návštěva místopředsedy vlády ČR pro evropské záležitosti A. Vondry v Izraeli;
- 26. 3. 2007 - konzultace NM1 T. Pojara v Izraeli;
- 22. – 25. 10. 2007 - konzultace VŘ SBM M. Povejšila v Izraeli;
- (Na dny 26.11. a 27.11., kdy byla naplánována návštěva ministra zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberga v Izraeli, připadlo konání mezinárodní konference o Blízkém východě v Annapolis, jehož se zúčastnila izraelská reprezentace. Ministr tedy navštívil pouze PAÚ, izraelská návštěva byla z důvodu kolize termínů odložena.).

Vzájemné ekonomické vztahy

Dynamika vzájemné obchodní výměny se nadále zvyšuje, rok 2007 byl rekordní jak objemem českého exportu, tak i celkovým obratem. Dochází k podstatnému nárůstu českého exportu produktů s vyšší přidanou hodnotou.

Hlavní vývozní komodity ČR: reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické, vozidla motorová, letadla a jejich součásti, přístroje pro reprodukci zvuku a obrazu, přístroje optické, fotografické, lékařské, sklo a výrobky skleněné, výrobky ze železa nebo oceli, vláknina ze dřeva, výrobky dřevěné, papír, karton, lepenka, nábytek, lůžkoviny, svítidla.

Hlavní dovozní komodity ČR: letadla a jejich součásti, přístroje pro reprodukci zvuku a obrazu, výrobky farmaceutické, přístroje optické, fotografické, lékařské, reaktory, kotle, přístroje, nástroje mechanické, plasty a výrobky z nich, náčiní a výrobky nožičské, výrobky chemické různé, výrobky chemické organické, přípravky ze zeleniny, ovoce a ořechů, výrobky různé z kovu obecných, perly, drahokamy, přípravky potravinové různé.

Kulturní vztahy

Spolupráce v oblastech vědy a kultury je tradičně na vysoké úrovni. Velvyslanectví ČR v Tel Avivu v roce 2007 zorganizovalo či se významně podílelo na 39 kulturních akcích.

Z nich 22 akcí mělo čistě kulturní charakter, osm akcí podporovalo školské a vědecké styky a devět akcí mělo za úkol prohloubit krajanské styky.

Návštěvníci měli možnost shlédnout např. výstavu o české hudební skupině Plastic People of the Universe; výstavu kreseb českých dětí na téma holocaustu či výstavu karikatur J. Slívy. V rámci „Mezinárodního filmového festivalu“ byly prezentovány filmy režiséra J. Menzela. K 80. výročí návštěvy TGM v Palestině proběhlo vědecké sympozium na univerzitě v Tel Avivu.

Jako každoročně, velvyslanectví zajistilo finanční podporu MZV výročnímu zasedání krajanské organizace Beit Terezín a účastnilo se zasedání Společnosti Židů pocházejících z Československa a Izraelské společnosti přátel ČR, kde zajistilo promítání filmu o T. G. Masarykovi s přednáškou.

JEMEN

(Jemenská republika)

Česko-jemenské vztahy jsou dlouhodobě stabilní a dále se rozvíjely i v roce 2007. Do Jemenu byla připravována (ale na pozdější dobu nakonec odložena) cesta předsedy vlády ČR a uskutečněna cesta delegace Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR. Dále byl na expertní úrovni dojednán text návrhu Dohody o ochraně a vzájemné podpoře investic. Jemen je rovněž jednou z osmi prioritních zemí rozvojové spolupráce pro ČR na léta 2006 - 2010.

Návštěvy představitelů ČR:

- 16. - 21. 11. 2007 - návštěva delegace Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR, vedené předsedou výboru K. Bartákem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Ekonomické vztahy s Jemenem se rozvíjejí především v oblasti obchodní výměny zboží, která však vzhledem ke svému dosud relativně nízkému objemu z roku na rok značně kolísá. Náš vývoz do Jemenu je přitom výrazně vyšší než dovoz. V roce 2007 činil tento vývoz 9,2 mil. a dovoz 0,04 mil. USD.

Obchodní výměna v oblasti služeb a toky investic nebyly mezi oběma zeměmi zatím ještě zaznamenány.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, pažnice a vrtné trubky, osvětlovací technika, kompresory a čerpadla, armatury, elektrická a telekomunikační zařízení, tlakové nádoby, záznamová média, průmyslová zařízení, zdravotnický nábytek, civilní zbraně a měřicí přístroje.

Hlavní dovozní komodita ČR: mražené rybí filé.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Průmyslový rozvoj	Zásobování a úprava pitné vody v oblasti Socotra Archipelago	ASIO, a.s. Jířkovice	2005-2007	5 090	12 000
	Modernizace a zvýšení účinnosti elektrárny al-Hiswa	ZAT, a.s. Příbram	2006-2010	8 110	49 000
Zemědělství	Pomoc při řešení likvidace a recyklace odpadních vod v intravilánu města Hadibo	ASIO, a.s. Jířkovice	2005-2007	7 293	12 500
Celkem				20 493	73 500

Malé lokální projekty při zastupitelském úřadu					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
ZÚ Sanaá	Generátor pro všeobecnou nemocnici v Hadibo	ASIO, a.s. Jířkovice	2007	750	x
	Základní vybavení škol v Cheisa Selah a Samha	ZÚ Sanaá	2007	245	x
Celkem				995	x

Trilaterální projekty					
Sektor	Název projektu/spolupracující organizace	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
MZV	Improved Food Plant Cultivation and Restoration of Flagship Woodland on Socotra Island-MAB Biosphere Reserve/CIDA Foundation	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně	2007	850	x
Celkem				850	

Vládní stipendia			
Studijní program	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	1	11	8

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Jemen	20	22 338

Kulturní vztahy

Na filmovém festivalu pořádaném ZÚ evropských zemí "11th European Film Festival 2007" v Sanaá, Adenu a Hodejdě byl promítán český film *Tmavomodrý svět*, pro místní veřejnost byla prezentována česká kuchyně na gastronomickém festivalu Velvyslanectví ČR v Sanaá a pro zájemce z řad jemenských absolventů českých vysokých škol se uskutečnilo setkání s delegací Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR.

KUVAJT

(Stát Kuvajt)

Vzájemné vztahy mezi ČR a Kuvajtem jsou tradičně přátelské a stabilní, přičemž jejich těžištěm je, stejně jako v ostatních zemích Arabského poloostrova, především ekonomická spolupráce. Politické vztahy s Kuvajtem jsou rozvíjeny zejména po linii EU. Kuvajt je členem Rady spolupráce arabských států Perského zálivu (GCC), s níž EU jedná o uzavření dohody o volném obchodu. V Kuvajtu i v průběhu roku 2007 působili příslušníci Armády ČR, kteří zajišťují logistiku pro kontingent AČR v irácké Basře.

Návštěvy představitelů ČR:

- 21. – 22. 4. 2007 - návštěva náměstka ministra zahraničních věcí D. Gladiše.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vztahy mezi Státem Kuvajt a Českou republikou nejsou zatíženy žádnými ekonomickými problémy či pohledávkami. Česká republika se řídí ve svých vztazích stejnými pravidly jako ostatní státy Evropské unie, jíž je ČR součástí. Kuvajt vnímá Česká republika jako významného partnera v GCC a jako perspektivního obchodního partnera.

V roce 2007 došlo opět k výraznému růstu vývozu (o 14,8 %), v dovozu došlo k poklesu ve srovnání s předchozím rokem.

Hlavní vývozní komodity ČR: Stroje a přepravní zařízení (zejména osobní automobily vozy Škoda), příslušenství a náhradní díly, ocelové roury, čerpadla, kovoobráběcí stroje, papírenské výrobky, telekomunikační zařízení, potravinářské stroje, sklo, chladicí zařízení,

kovové a ocelové výrobky, zdravotnická a instalační technika, zbraně a munice, potravinářské výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: Organické chemikálie, polymery etylénu, telekomunikační zařízení, železné a ocelové výrobky, kohouty, ventily, armatury, výrobky osvětlovací techniky, potravinářské výrobky.

Kulturní vztahy

Smluvní základnou pro vzájemné styky ve školské, vědecké a kulturní spolupráci je Kulturní dohoda mezi oběma vládami. V jejím rámci se v roce 2007 uskutečnilo v Kuvajtu několik kulturních akcí - prezentace země na půdě Kuvajtské univerzity a výstava obrazů moravských umělců v galerii Kuvajtské asociace pro umění. Kuvajtská vláda pro akademický rok 2007/2008 udělila dvě stipendia pro studium arabistiky na Kuvajtské univerzitě. I v roce 2007 pokračoval nárůst počtu občanů Kuvajtu, pro které se ČR stala oblíbenou turistickou a lázeňskou destinací.

LIBANON

(Libanonská republika)

Vztahy České republiky a Libanonu jsou tradičně přátelské a vyvážené. Česká republika podporuje nezávislost, suverenitu a demokratizační proces země. V tomto duchu také Česká republika vyzývala k naplnění příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN týkajících se zklidnění situace v Libanonu a její stabilizace a v rámci mezinárodního společenství se rovněž aktivně podílela na postkonfliktní obnově země. Česká republika poskytla dobrovolný příspěvek ve výši 50.000 USD na financování činnosti Zvláštního tribunálu pro Libanon.

Vzájemné ekonomické vztahy

Těžištěm česko-libanonských hospodářských vztahů je obchodní výměna; saldo České republiky je tradičně výrazně aktivní. Nezanedbatelnou roli ve vzájemných ekonomických vztazích sehrává i inomingový turismus Libanonců do ČR, zaměřený na léčebné lázeňské pobyty.

Hlavní vývozní komodity ČR: mléko a mléčné výrobky, sklo a skleněné výrobky, papír, bižuterie, železo a ocel, vozidla jiná než kolejová, stroje a mechanická zařízení a jejich části a součásti.

Hlavní dovozní komodity ČR: tabák, výrobky ze železa a oceli, nápoje.

Rozvojová spolupráce

V návaznosti na cestu delegace libanonských Vnitřních bezpečnostních sil (*Internal Security Forces*) v roce 2006 Ministerstvo vnitra ČR proškolovalo v září 2007 libanonské policisty v oblasti ochrany veřejného pořádku při tzv. pouličních nepokojích a v oblasti speciálního výcviku směřovaného proti zvláště nebezpečným pachatelům trestné činnosti a pachatelům organizované trestné činnosti.

Česká republika poskytla Libanonu v rámci rozvojové spolupráce v akademickém roce 2007/2008 dvě vládní stipendia. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem devět studentů, tři v bakalářském a šest v magisterském studijním programu.

Humanitární pomoc

V roce 2007 pokračovala ČR v projektech humanitární postkonfliktní obnovy Libanonu, jmenovitě se jednalo o projekt budování sociálních středisek pro starší a opuštěné obyvatele vysídlené z jihu Libanonu české nevládní neziskové organizace Člověk v tísní a projekt obnovy přístupu k pitné vodě ve vesnicích na jih od Súru (*Tyr*) české nevládní neziskové organizace Adra. Dále byly poskytnuty finance na finalizaci opravy knihovny v Haret Hreiku a na pomoc při odminování tábora Nahr el-Bárid a zřízení regionálního odminovacího centra. Česká republika poskytla humanitární dar ve výši 3 mil. Kč v reakci na urgentní žádost premiéra F. Siniory a UNRWA o poskytnutí humanitární pomoci přesídlencům z palestinského uprchlického tábora Nahr el-Bárid v důsledku probíhající vojenské operace proti teroristické skupině Fatáh al-Islám.

Kulturní vztahy

U příležitosti oslav státního svátku ČR vystoupil ve spolupráci s Národním libanonským symfonickým orchestrem český dirigent J. Štván. V kostele Sv. Josefa u této příležitosti zazněla díla A. Dvořáka *Slovanské tance* a *Novosvětská symfonie*. Ve spolupráci

s prestižním ústavem středního frankofonního školství Collége Notre-Dame de Jamhour byly uspořádány „České vánoce“.

LIBYE

(Velká libyjská arabská lidová socialistická džamáhírije)

Přestože v srpnu 2007 uzavřela Libye v ČR své zastoupení, ČR má dále zájem na rozvoji bilaterálních ekonomických vztahů, ale také na standardním diplomatickém zastoupení Libye v Praze. Nedořešeným problémem prozatím zůstává otázka pohledávek ČR v Libyi.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. – 28. 11. 2007 – návštěva delegace ministerstva financí, vedené náměstkem ministra T. Zídkem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Došlo významnému nárůstu vývozu ČR o 57,8 % a ke zlepšení salda vzájemného obchodu z důvodu snížení dovozu ropy z Libye do ČR. Nebylo však zatím využito všech možností zvýšení exportu, a to i z důvodu, že zatím na rozdíl od jiných zemí nedošlo k výměně vysokých státních návštěv, přičemž dalším negativním faktorem jsou složité podmínky místního trhu. Nedořešeným problémem i nadále zůstává otázka pohledávek ČR v Libyi, kde se situace v současné době spíše zkomplikovala.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky z nekovových nerostů (sklo určené ke stolování, lustry), dodávka náhradních dílů pro opravárenský závod tanků T-72, železo a ocel (trubky do ropných vrtů, profily duté), oděvní výrobky, těžká stavební technika, výrobky z pryže (pneumatiky nové pro nákladní auta), nemocniční lůžka, silniční vozidla (osobní automobily) a další výrobky průmyslového i spotřebního charakteru.

Hlavní dovozní komodity ČR: ropa, chemikálie (dovoz se v roce 2007 snížil o 70 % v porovnání s rokem 2006).

Kulturní vztahy

Velvyslanectví ČR v Tripolisu uspořádalo u příležitosti oslav státního svátku ČR koncert houslisty J. Svěčeného.

MAROKO

(Marocké království)

Marocké království je v rámci regionu severní Afriky významnou zemí, jež se dlouhodobě snaží profilovat jako stabilní most mezi Afrikou, arabskými zeměmi a Evropou – odtud jeho vůle aktivně spolupracovat s EU, která je v mnoha oblastech jeho hlavním partnerem. Po vstupu ČR do EU se na obou stranách projevil zvýšený zájem o rozvoj bilaterální spolupráce, který pokračoval i v roce 2007, a to především v oblasti obchodně-ekonomické a kulturní spolupráce. Pozitivním krokem k dalšímu rozšíření obrazu ČR byla také česká účast na zahraničněpolitickém semináři o visegrádské spolupráci v listopadu 2007. Oslavy desátého výročí vzniku prvního českého honorárního konzulátu v Casablance v listopadu 2007 byly příležitostí k podtržení stability a tradičnosti česko-marockých vztahů a jejich potenciálu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné ekonomické vztahy mezi oběma zeměmi se i během roku 2007 úspěšně rozvíjely. Důležitým momentem v tomto směru bylo otevření prvního samostatného showroomu firmy Škoda Auto v Casablance, spojeného s rozsáhlou mediální kampaní.

Obchodní výměna v roce 2007 byla mimořádně zvýšená díky zakázce v oblasti repasů letadel – meziročně došlo k cca čtyřnásobnému nárůstu vývozu ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: počítače, přístroje ke spínání a ochraně elektrických obvodů, motorová vozidla k dopravě osob, železo a ocel, dřevo, kancelářské stroje elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, mléčné výrobky (sušené mléko), papír a lepenka, textilní příze, výrobky z pryže (pneu), silniční vozidla, stroje (především pro textilní a kožedělný průmysl), strojní zařízení a příslušenství (ložiska, formy), chemikálie.

Hlavní dovozní komodity ČR: ovoce a zelenina (především rajčata), textilní oděvy, obuv, kožené výrobky, mořské ryby, relé, oděvní výrobky a obuv, tranzistory, polovodičové prvky.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Maroku v rámci rozvojové spolupráce v akademickém roce 2007/2008 jedno vládní stipendium.

Kulturní vztahy

V roce 2007 se ČR v Maroku prezentovala především rozsáhlým turné po pěti městech (Rabat, Casablanca, Meknes, Azrou, Laayoun), které v první polovině května realizovalo Velvyslanectví ČR ve spolupráci s českou jazzovou zpěvačkou J. Koubkovou a marockým tradičním hudebníkem M. Bekkasem. Z dalších akcí připravených přímo zastupitelským úřadem lze jmenovat úspěšnou výstavu „Poklady architektury českého baroka“, která se uskutečnila v Casablance v listopadu 2007.

Velvyslanectví ČR v Rabatu uspořádalo na rezidenci velvyslankyně během roku 2007 celkem tři projekce českých filmů (*Fimfárum*, *Dáma na kolejích*, *Kytice*), spojených s kulturním večerem pro krajany a česky hovořící marocké osobnosti.

Během roku 2007 došlo také prostřednictvím zastupitelského úřadu k navázání spolupráce s první Školou klasického tance a baletu ve městě Tanger. Zkontaktovány byly význačné hudební školy v ČR s nabídkou krátkodobé i dlouhodobé práce pro české hudební profesory. ČR se tak definitivně zapsala do povědomí marockých uměleckých osobností jako kvalitní partner možné kulturní spolupráce.

PALESTINA

(Palestinská autonomní území)

Po ročním zmrazení veškerých politických kontaktů s Palestinskou národní správou (PNS) v důsledku vlády extremistického hnutí Hamás došlo v první polovině roku 2007 k částečnému uvolnění mezinárodní izolace poté, co byla sestavena vláda národní jednoty.

Násilné převzetí Gazy Hamásem v červnu 2007 znamenalo zásadní přelom v rozložení sil na Palestinských autonomních územích (PAÚ). Vládu národní jednoty vystřídala poloúřednická vláda premiéra S. Fajáda, sestavená bez zastoupení Hamásu, která však přes formální odpovědnost za celé území PAÚ *de facto* kontroluje pouze Západní břeh. Obnovení vztahů mezi mezinárodním společenstvím a palestinskou proreformní vládou vyvrcholilo konferencí v americkém Annapolis (27. 11. 2007), která znamenala zahájení nového úsilí o mírové řešení izraelsko-palestinského konfliktu. Na ni navázala donorská konference v Paříži (17. 12. 2007), kde se ČR zavázala v následujících čtyřech letech poskytovat PAÚ každoročně 1 mil.USD na rozvojovou pomoc.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. – 27. 11. 2007 – návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna je statisticky vykazována v rámci česko-izraelských obchodních vztahů.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní vozy a náhradní autodíly, elektrospotřebiče, kuchyňské potřeby, mléčné výrobky, křišťálové sklo, pivo.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla PAÚ v rámci rozvojové spolupráce v akademickém roce 2007/2008 jedno vysokoškolské stipendium. Palestinské ministerstvo školství však nedodalo kandidáty, a nabídka tak již zůstala nevyužita. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem 26 palestinských studentů, tři v bakalářském, 21 v magisterském a dva v doktorském studijním programu.

Česká republika pokračovala v roce 2007 na PAÚ v realizaci významného projektu v sektoru průmyslového rozvoje, jehož rozpočtová hodnota pro rok 2007 byla 10,9 mil. Kč. Celkový rozpočet projektu „Budování malých a středních energetických zdrojů a souvisejících rozvodných sítí“ za roky 2006 – 2010 činí 53,9 mil. Kč.

SAÚDSKÁ ARÁBIE

(Království Saúdské Arábie)

Království Saúdské Arábie (SAK) je důležitým partnerem ČR v regionu Blízkého a Středního východu. Vzájemné vztahy lze charakterizovat jako přátelské a bezproblémové. Pro ČR je dlouhodobě prioritou ekonomická a obchodní oblast, která je kontinuálně podporována i v vzájemnými aktivitami v politické rovině.

Vzájemné ekonomické vztahy

Království Saúdské Arábie je důležitým ekonomickým a obchodním partnerem České republiky. V roce 2007 došlo k opětovnému nárůstu obrátu v zahraničním obchodě se SAK, přičemž stoupl i český vývoz do SAK. Byl tak překonán mírný pokles v roce 2006 a vzájemný zahraniční obchod ve všech ukazatelích překonal i hodnoty dosud nejúspěšnějšího roku 2005.

Hlavní vývozní komodity ČR: komponenty a zařízení pro zpracování dat, osobní automobily, ocelové profily, stavební stroje, mléčné výrobky, zápalnice, lepenka, kompresory, oděvy atd.

Hlavní dovozní komodity ČR: Převažující dovozní komoditou ze SAK do ČR byl zejména polyetylén, acyklické alkoholy, dále netkané a impregnované textilie, a další pestrá paleta produktů petrochemického průmyslu, železné a ocelové konstrukce, kůže, vlasová kosmetika atd.

Počet saúdskoarabských občanů přijíždějících do České republiky na léčebné pobyty, za rekreací a obchodem dosahuje stabilních hodnot, které nelze považovat v rámci incomingové turistiky za zanedbatelné.

Kulturní vztahy

Na českých vysokých školách v současnosti studuje na vlastní náklady v oborech lékařství a techniky několik saúdskoarabských studentů. Saúdská oficiální místa potvrdila uznávání diplomů Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy univerzity v Brně a Vysokého učení technického v Brně.

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY

Vzájemné vztahy ČR a Spojených arabských emirátů (SAE) jsou přátelské a úspěšně se rozvíjejí zejména v hospodářské oblasti. Spojené arabské emiráty patří k nejvýznamnějším obchodním partnerům ČR a po USA a Číně jsou naším největším vývozním trhem v rámci mimoevropských zemí. Zatímco v ekonomické sféře jsou vzájemné styky velmi četné a obchod mezi oběma státy má stále stoupající tendenci, politické styky prozatím neodpovídají oboustranným možnostem.

Návštěvy představitelů ČR:

- 17. - 19. 2. 2007 - návštěva ministryně obrany V. Parkanové v rámci veletrhu IDEX 2007;
- 24. - 26. 4. 2007 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí D. Gladiše;
- 11. - 15. 11. 2007 – návštěva 1. náměstka ministra obrany M. Bartáka v rámci veletrhu *Dubai Air Show 2007*.

Vzájemné ekonomické vztahy

Spojené arabské emiráty jsou z hlediska obchodního obratu nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky v oblasti Blízkého východu a severní Afriky. V meziročním srovnání se opět podařilo zvýšit vysokou hodnotu vývozu, který v roce 2007 činil 542 mil. USD, dovoz se rovněž zvýšil a dosáhl 45 mil. USD. Obchodní bilance zůstává výrazně aktivní.

Více než polovinu našeho exportu tvoří re-export, neboť mnoho českých firem využívá SAE jako obchodní a logistickou základnu pro celý region Blízkého a Středního východu, indického subkontinentu a východní Afriky.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky ze skla, komplexní digitální systémy na zpracování dat, pulty a panely k rozvodu elektřiny, železo a ocel atd. Známé jsou rovněž osobní automobily Škoda a nákladní vozy Tatra.

Hlavní dovozní komodity ČR: převažuje surový hliník a jeho slitiny. Mnoho emirátských turistů navštěvuje pravidelně české lázně.

Kulturní vztahy

Kulturní styky ČR a Spojených arabských emirátů jsou z české strany rozvíjeny pořádáním výstav, koncertů a dalších akcí českých umělců v SAE.

V březnu 2007 proběhla ve výstavním sále Zájedovy univerzity v Abú Dhabí výstava plakátů A. Muchy a fotografií E. Havlové, zachycující významné architektonické památky Prahy ve stylu secese.

V dubnu 2007 hostoval v SAE soubor dvaceti mladých hudebníků ze Základní umělecké školy v Praze 11. Spolu s Emirates Youth Filharmonic Orchestra, založeným a řízeným R. Kudsím (českým hudebníkem syrského původu trvale žijícím v SAE, absolventem pražské AMU), vystoupili mladí hudebníci na koncertech v Abú Dhabí, Dubaji, Fudžaiře a Šardži s ukázkami z děl světových českých a světových mistrů.

V první polovině roku 2007 probíhal v Abú Dhabí a Al Ainu šestý ročník přehlídky evropských filmů „European Art Movies“, jehož se s filmem *Pupendo* zúčastnila i česká strana

SÝRIE

(Syrská arabská republika)

Politické vztahy ČR se Sýrií jsou na standardní úrovni, i když snížená intenzita kontaktů odráží celkovou situaci na Blízkém východě. Při návštěvě 1. náměstka ministra zahraničních věcí byl nicméně obnoven mechanismus politických konzultací se syrskou stranou o aktuálních otázkách vzájemných vztahů a situaci v oblasti Blízkého východu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. - 28. 11. 2007 - návštěva 1. náměstka ministra zahraničních věcí ČR T. Pojara.

Vzájemné ekonomické vztahy

Sýrie je tradičním partnerem České republiky v oblasti Blízkého východu. Stabilně stoupá český vývoz do Sýrie, zároveň klesá syrský dovoz do ČR. Dovozy byly zanedbatelné a celkový vývoz do Sýrie v roce 2007 činil 61,43 mil. USD, což představuje nárůst 18 % ve srovnání s rokem předcházejícím.

Po složitých jednáních se v prosinci 2007 podařilo dojednat kompromisní způsob dořešení zbytkové české pohledávky vůči Sýrii a podpisem příslušné dohody bude v květnu 2008 ukončena dlouholetá sporná záležitost státního dluhu Sýrie vůči české i slovenské straně. Významného pokroku bylo dosaženo v jednáních o Dohodě o zamezení dvojímu zdanění (byla již podepsána na expertní úrovni a schválena vládami obou zemí) a Dohodě o podpoře a ochraně investic, které by měly být podepsány v roce 2008.

Hlavní vývozní komodity ČR: náhradní díly na v minulosti dodané investiční celky, průmyslové stroje, textilní příze a tkaniny, automobily Škoda. Nejvýznamnějším kontraktem roku 2007 byla dodávka produktovodu (170 km) na přepravu nafty v hodnotě 25 mil. EUR českou společností Tesla. Převažují jednoznačně stroje, dopravní prostředky a skupiny průmyslové zboží, které si udržují stabilní místo na syrském trhu.

Hlavní dovozní komodity ČR: suroviny, bavlna a textilní výrobky.

Kulturní vztahy

Dne 18. 4. 2007 proběhlo v Homsu slavnostní předání ocenění v dětské výtvarné soutěži „Lidice 2006“.

15. mezinárodního filmového festivalu v Damašku 1. – 10. 11. 2007 se osobně zúčastnila česká herečka K. Isová se svým filmem *Grandhotel*. K. Isová byla přijata v doprovodu velvyslance ministryně pro zahraniční Syřany B. Shaaban. Na programu její návštěvy byla i beseda s českými krajankami a krajany v prostorách Velvyslanectví ČR v Damašku.

Dne 1. 12. 2007 byla pod patronací Velvyslanectví ČR v Damašku otevřena výstava „České památky na seznamu UNESCO“. Po vernisáži následoval koncert pražské vokální skupiny Gospel Time se sólistkou Z. Stířskou.

Ve dnech 27. – 30. 12. 2007 proběhla putovní výstava „České památky na seznamu UNESCO“ v městě Aleppo.

TUNISKO

(Tuniská republika)

Bilaterální vztahy mezi ČR a Tuniskem lze charakterizovat jako korektní, bezproblémové a otevřené. Po delší dobu se soustřeďují na rozvoj obchodní, ekonomické a kulturní spolupráce. Oboustranně je deklarován zájem na jejich všestranném zintenzivnění. ČR podporuje Tunisko v jeho boji proti terorismu a nelegální migraci.

Vzájemné ekonomické vztahy

Tunisko představuje pro ČR tradičního a spolehlivého partnera v rámci zemí severní Afriky. Po uzavření asociační dohody Tuniska s Evropskou unií mají česko-tuniské ekonomické vztahy nový rozměr, charakteristický zintenzivněním ekonomické spolupráce. Díky příznivému ekonomickému prostředí, jež Tunisko nabízí, realizují české firmy v centru Tunisu již druhou fázi výstavby Paláce kultury – prezidentského projektu v hodnotě 50 mil. EUR. Tunisko se také stalo oblíbenou destinací českých turistů, kterých v roce 2007 navštívilo tuto zemi 153.356.

Hlavní vývozní komodity ČR: letouny a jejich části, palivo pro tryskové motory, stavební železo a ocel, bednění pro stavby, ocelové trubky, radiátory, kompresory, textilní stroje, počítače, kabely, nábytek, plastové výrobky, kraftový papír, tkaniny a výrobky z nich, obilí, pneumatiky, farmaceutické výrobky, skleněné zboží a bižuterie.

Hlavní dovozní komodity ČR: oděvní výrobky a doplňky, obuv, pokrývky hlavy, výrobky z kůže, nábytek, soupravy zapalovacích kabelů, tlumiče pérování, indukory, transformátory, reproduktory, chemické výrobky, datle a ořechy.

Kulturní vztahy

Česká republika se již tradičně zúčastnila „Kartážského hudebního festivalu“, kde byla reprezentována komorním souborem Trio Siraels, a „Festivalu evropského filmu“, pořádaného Delegací EK, kde byl s velkým úspěchem promítnut film *Tmavomodrý svět*.

Velvyslanectví ČR v Tunisku dále ve spolupráci s tuniským sponzorem zorganizovalo úspěšný „Český den“ v letovisku Hammamet, v jehož rámci se uskutečnily prezentace

českého skla a porcelánu, výstava českých smaltovaných obrazů a šperků, dále vystoupení mužského vokálního souboru z Prahy a módní přehlídka.

5. Vztahy ČR k zemím subsaharské Afriky

ANGOLA

(Angolská republika)

I když v roce 2007 nedošlo k žádnému setkání nejvyšších představitelů obou zemí, zůstávají vzájemné vztahy trvale na velmi dobré úrovni. Angola patří mezi osm prioritních zemí rozvojové spolupráce ČR na léta 2006-2010.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Vzdělávání	Centrum zemědělského vzdělávání v provincii Bié	Česká zemědělská univerzita v Praze	2006-2008	6 084	16 200
	Zvýšení kapacit vzdělávací infrastruktury a zvyšování kvality vzdělávání žáků a studentů v provincii Bié	Člověk v tísni, o.p.s.	2006-2008	12 740	29 500
Zemědělství	Poradenství v oblasti chovu ryb a drůbeže	Česká zemědělská univerzita v Praze	2006-2009	1 821	4 750
	Podpora místních komunit v rozvoji zemědělské prvovýroby	Člověk v tísni, o.p.s.	2007-2009	2 687	6 163
	Chov drůbeže a tržní uplatnění zemědělských produktů v provincii Bié	Člověk v tísni, o.p.s.	2007-2010	1 600	15 000
Celkem				24 932	71 613

Malé lokální projekty při zastupitelském úřadu					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
ZÚ Luanda	Zachování biodiverzity Maiombe v provincii Cabinda (2. rok)	ZÚ Luanda	2007	350	x
	Vybudování počítačové učebny (2. rok)	ZÚ Luanda	2007	300	x
Celkem				650	x

Vládní stipendia			
	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	13	9	1

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Angola	23	25 882

BOTSWANA

(Botswanská republika)

K rozvoji vzájemných vztahů s Botswanou přispěla v roce 2007 návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové. Vedle projednání možností dalšího rozvoje relace, zejména v obchodní oblasti, byla s Botswanou projednána podpora kandidatury ČR na místo nestálého člena RB OSN na léta 2008-2009. Úspěšně obě země spolupracují v oblasti školství (v ČR studuje na lékařské fakultě UK na vlastní náklady kolem dvaceti botswanských studentů) a zdravotnictví (v Botswaně působí skupina českých lékařů).

Návštěvy představitelů ČR:

- 29. - 30. 5. 2007 – pracovní návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové.

BURKINA FASO

Česká republika se v Burkině Faso angažuje zejména prostřednictvím rozvojové spolupráce.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dovoz do ČR se šestinásobně zvýšil oproti roku 2006 na 170 tis. USD, vývoz ČR se naopak snížil na 600 tis. USD (polovina úrovně roku 2006).

Hlavní vývozní komodity ČR: přístroje k filtraci a čištění vody, , antény televizních přijímačů, bavlněné tkaniny.

Hlavní dovozní komodity ČR: bavlna, rostliny a semena pro parfumérské a lékařské účely.

Rozvojová spolupráce

V závěru roku 2007 byla dokončena druhá, zatím závěrečná část projektu zahraniční rozvojové spolupráce ČR na zavedení pitné vody v Tomě, jednom z regionálních měst Burkiny Faso. V letech 2004 – 2005 proběhla úvodní fáze projektu, při které byl nalezen dostatečně silný zdroj vody. Na tuto část projektu byly vyčleněna podpora české zahraniční

rozvojové spolupráce ve výši 12,8 mil. Kč. Pro rok 2007 byla pro dokončení projektu přiznána částka 5 mil. Kč. Na projektu se kromě toho finančně podíleli i český realizátor, místní vodárenská společnost cca 5 mil. Kč a místní ministerstvo zemědělství.

DŽIBUTSKO

(Džibutská republika)

Česká a Džibutská republika udržují dlouhodobé přátelské vztahy, jejich politickou i ekonomickou dimenzi ovšem omezují zeměpisné faktory. Přesto lze povědomí džibutského obyvatelstva o ČR hodnotit jako poměrně dobré. K tomu významnou měrou přispívá existence Honorárního konzulátu ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

Jsou zanedbatelné; vývoz ČR činil 250 tis. USD (zápalky), dovoz byl nulový.

Humanitární pomoc

V červnu 2007 přispěla ČR Džibutské republice na odstranění následků vážné humanitární krize způsobené extrémním suchem částkou 400 tis. Kč.

ETIOPIE

(Etiopská federativní demokratická republika)

V roce 2007 tradičně přátelské vztahy ČR s Etiopií oživila státní návštěva vedená prvním místopředsedou vlády a ministrem pro místní rozvoj ČR J. Čunkem. V jejím průběhu byla podepsána konvence o zamezení dvojímu zdanění. Ekonomický význam Etiopie podtrhl výrazný nárůst objemu obchodní výměny. Etiopským příspěvkem k dalšímu rozvoji vzájemných vztahů bylo jednostranné zjednodušení vízového režimu pro občany ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. – 27. 7. 2007 – oficiální státní návštěva vysoké ministerské delegace vedené prvním místopředsedou vlády a ministrem pro místní rozvoj J. Čunkem a složené z ministryně obrany ČR V. Parkanové, ministryně vlády D. Stehlíkové, náměstkyně ministra

zahraničních věcí J. Bašty a náměstka ministra průmyslu a obchodu ČR M. Tlapy. Delegaci doprovázela podnikatelská mise.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2007 vzrostl objem obchodní výměny čtyřikrát a Etiopie zůstává jedním z tradičních a historicky dlouhodobých odběratelů výrobků z ČR v subsaharské Africe. Bilaterální vztahy, existující od 20. let minulého století, jsou široké a přátelské. Předpokládá se, že význam této rozvíjející se a hospodářsky stabilní 85 milionové země jako partnera ČR na africkém kontinentě v budoucnu dále poroste. Celkové umístění Etiopie ve světové obchodní relaci ČR je zatím na 104. místě a obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: přístroje, proudové motory, kyanidy, sudy a nádrže, náhradní díly k potravinářským strojům, lustry, balicí technika, kotle, textilní a kožedělné stroje, ocel a železo, motorová vozidla

Hlavní dovozní komodity ČR: káva, luštěniny, brambory, proudové motory k repasi, kůže a kožky, řezané květiny, ložní prádlo, obuv

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Vzdělávání	Podpora implementace moderních vyučovacích metod do vzdělávacího systému Etiopie	Člověk v tísni, o.p.s.	2003-2007	4 364	23 175
	Rozšíření střední školy v Awasse a podpora studentů-sirotků AIDS	Člověk v tísni, o.p.s.	2007-2009	880	4 112
Životní prostředí	Průzkum zdrojů vod se zaměřením na oblasti postižené suchem	Aquatest, a.s.	2006-2008	2 200	2 200
	Zlepšení přístupu k pitné vodě v Alaba Special Woreda, Etiopie	Člověk v tísni, o.p.s.	2007-2009	162	6 610
Celkem				7 606	36 097

Malé lokální projekty při zastupitelském úřadu					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
ZÚ Addis Abeba	Improvement of the Training and Production Capacity of Workshops	ZÚ Addis Abeba	2007	129	x
Celkem				129	x

Vládní stipendia			
Studijní programy	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	4	7	4

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Etiopie	15	7 735

Kulturní vztahy

Česká republika se prezentací českých filmů *Kytice* a *Výlet* zúčastnila filmového festivalu zemí EU v Addis Abebě. Velvyslanectví ČR ve spolupráci s Českou numismatickou společností představilo k 50. výročí podpisu tzv. „Římských smluv“ tematickou výstavu „Hlavní města Evropy“.

GAMBIE

(Gambijská republika)

Česká republika nemá s Gambií nijak četné kontakty. V roce 2007 proto Gambii za účelem jistého oživení této relace navštívil náměstek ministra zahraničních věcí ČR D. Gladiš.

Návštěvy představitelů ČR:

- 5. – 6. 6. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí ČR D. Gladiše k politickým a ekonomickým konzultacím s náměstkem ministra zahraničních věcí Gambie O. Seca; náměstek ministra zahraničních věcí ČR projednal podporu kandidatury ČR do RB OSN a zdůraznil zájem ČR na zintenzivnění vzájemných ekonomických vztahů.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dovoz byl v roce 2007 téměř nulový, stejně jako v předcházejícím roce. Vývoz z ČR se naopak zdvojnásobil a činil 950 tis. USD, z čehož vysílací přístroje pro rozhlas a televizi a ostatní přijímací zařízení představovaly většinu.

GHANA

(Ghanská republika)

Těžištěm tradičně velmi dobrých vzájemných vztahů s Ghanou byla i v roce 2007 ekonomická spolupráce. Pracovní návštěvou náměstka ministra zahraničí Ghany v Praze došlo v tomto roce i k jistému oživení dlouhodobě bezproblémových, avšak poněkud méně intenzivních politických vztahů.

Návštěvy představitelů Ghanské republiky:

- březen 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí, regionální integrace a NEPADu Akwasi Osei-Adjei.

Vzájemné ekonomické vztahy:

Těžištěm tradičně dobrých vzájemných vztahů s Ghanou byla i v roce 2007 ekonomická spolupráce. Pracovní návštěvou náměstka ministra zahraničí Ghany v Praze došlo v tomto roce i k jistému oživení dlouhodobě bezproblémových, avšak poněkud méně intenzivních politických a ekonomických vztahů. Celkové umístění Ghany ve světové obchodní relaci ČR je na 102. místě a obchodní bilance ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní automobily, kolové traktory, malá zahradní technika, strojní zařízení (i použité), ocel, pneumatiky, sklo, bižuterie, potraviny, sušené mléko, chemikálie, barvy, dětské pleny, svítidla, látky a oděvy, drobné spotřební zboží.

Hlavní dovozní komodity ČR: tropické ovoce a ořechy, káva, kakao, kaučuk a dřevo.

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

Jak pro akademický rok 2006/2007, tak i pro akademický rok 2007/2008 využila Ghana nabídky čtyř vládních stipendií. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem třináct studentů z Ghany, z toho šest v bakalářském a sedm v magisterském studijním programu.

V říjnu 2007 poskytla ČR Ghaně humanitární pomoc ve výši 1,5 mil. Kč ke zmírnění následků povodní v severních částech země.

GUINEA-BISSAU

(Republika Guinea-Bissau)

Projevem zájmu ČR o dění v subsaharské Africe a zároveň pokusem o intenzivnější vzájemné vztahy s Republikou Guinea-Bissau byla pracovní návštěva náměstka zahraničních věcí D. Gladiše počátkem června 2007, v rámci které projednal s ministerským předsedou M. Dafá Cabim podporu české kandidatury do RB OSN. Ministerský předseda Cabi vyjádřil zájem o pokračování stipendijního programu ČR pro Guineu-Bissau a v souvislosti s navazující spoluprací Guineje-Bissau s EU v oblasti reformy bezpečnostního systému i o spolupráci s ČR ve vzdělávání bezpečnostních složek.

Návštěvy představitelů ČR:

- 3.- 5. 6. 2007 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí ČR D. Gladiše k politickým a ekonomickým konzultacím s ministerským předsedou Martinho Dafá Cabi; náměstek ministra zahraničních věcí ČR projednal podporu kandidatury ČR do RB OSN a ministerský předseda M. D. Cabi požádal o rozvojovou pomoc v oblasti vzdělávání, včetně bezpečnostních složek.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dovoz byl téměř nulový (ČR přestala dovážet i minimální množství kávy jako v předcházejícím roce). Vývoz ČR se výrazně snížil a činil pouhých 14 tis. USD (oproti desetinásobku roku 2006). Jedinou vývozní komoditou byly pneumatiky.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byly Republice Guinea-Bissau poskytnuty jako projev dlouhodobé orientace vlády ČR na spolupráci v sektoru vzdělávání dvě vysokoškolská stipendia.

JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA

V roce 2007 došlo k dalšímu prohloubení a upevnění vztahů s Jihoafrickou republikou, která si s velkým odstupem udržela pozici nejdůležitější relace v subsaharské Africe. V tomto roce ještě pozitivním způsobem doznívala historicky první státní návštěva

prezidenta České republiky v JAR z prosince 2006, která byla zároveň první státní návštěvou hlavy státu ze střední Evropy v Jihoafrické republice po skončení období apartheidu. Navíc proběhlo pět významných návštěv v oblasti zahraničních a vnitřních věcí, průmyslu a obchodu, kultury a parlamentních styků. Návštěva ředitele Národní galerie přispěla k prohloubení vztahů v oblasti kultury.

Návštěvy představitelů ČR:

- 4. - 6. 6. 2007 – pracovní návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové;
- 22. - 26. 8. 2007 - oficiální návštěva delegace Výboru pro zdravotnictví a sociální politiky Senátu PČR, vedené místopředsdou Senátu PČR J. Šnebergem.

Návštěvy představitelů Jihoafrické republiky:

- 12. - 15. 6. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministryně vnitřních věcí M. Gigaby;
- 5. - 7. 9. 2007 - oficiální návštěva náměstka ministra obchodu a průmyslu R. Daviese.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2007 si Jihoafrická republika upevnila pozici nejvýznamnějšího obchodního partnera České republiky v rámci celého afrického kontinentu. Vzájemný obchodní obrat zaznamenal nárůst. Celkové umístění JAR ve světové obchodní relaci ČR je na 40. místě a obchodní bilance ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: zařízení k automatickému zpracování dat, díly a součásti motorových vozidel, elektrická zařízení, papír, lepenka a výrobky z nich, stroje a zařízení, hotové výrobky

Hlavní dovozní komodity ČR: textilní vlákna(vlna), stroje a zařízení, ovoce, železo a ocel, neželezné kovy a kůže a kožené výrobky

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum o porozumění mezi Akademií věd ČR a Nadací pro státní výzkum JAR o spolupráci v oblasti vědy a technologie, Praha, 27. 4. 2007.

Kulturní vztahy

Ve dnech 20. - 25. 3. 2007 pobýval v JAR na pracovní návštěvě ředitel Národní galerie v Praze prof. M. Knížák, jenž byl prvním vysokým představitelem ČR z oblasti kultury, který Jihoafrickou republiku v posledních několika letech navštívil. Během pobytu navštívil Národní galerii v Kapském Městě, Arts Gallery v Pretorii a řadu soukromých galerií a ateliérů v Pretorii, Johannesburgu a Kapském Městě. Byl přijat ministrem kultury a umění JAR P. Jordanem.

Hlavní kulturní akcí v roce 2007 v JAR bylo turné cimbálové muziky Slovácko ml. z Mikulčic, pro kterou bylo připraveno celkem osm vystoupení v Kapském Městě a v Pretorii. Představením filmu *Želary* se ČR zúčastnila Filmového festivalu EU. Na festivalu klasických filmů v Goethe Institutu v Johannesburgu byl uveden film *Hoří, má panenko*.

V oblasti přímých meziškolských vztahů úspěšně pokračuje spolupráce mezi Jihočeskou univerzitou a Univerzitou v Potchefstroomu. Zájemcům o studium českého jazyka jsou Velvyslanectvím ČR zprostředkovávány kontakty na Letní školu slovanských studií v Praze a na krajanské kurzy češtiny v Dobrušce.

KEŇA

(Keňská republika)

Bezprostředně po propuknutí nepokojů v Keni po prezidentských volbách v prosinci 2007 ČR jako členská země Evropské unie vyjádřila ve společných závěrech Rady EU pro vnější vztahy své znepokojení nad nestabilitou a nejistotou v zemi a projevila lítost nad ztrátami na životech. Odsoudila projevy násilí a vyzvala politické vůdce k politickému řešení krize.

Návštěvy představitelů ČR:

- 4. – 10. 2. 2007 - návštěva náměstků ministra životního prostředí K. Bláhy a J. Dusíka na zasedání 24. řídící rady UNEP.

Vzájemné ekonomické vztahy

Keňská republika patří k významnějším obchodním partnerům České republiky v subsaharské Africe. Celkové umístění Keni ve světové obchodní relaci ČR je na 120. místě a obchodní bilance ve prospěch ČR. Obchodní obrat má mírně vzrůstající tendenci.

Hlavní vývozní komodity ČR: reaktory, elektronické přístroje, plasty, sklo, díly pro letadla, nábytek.

Hlavní dovozní komodity ČR: živé rostliny, káva, čaj, textilní vlákna, ovoce, vlna

Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc

V roce 2007 došlo k otevření další části rekonstruované nemocnice v Itibo.

Na akademický rok 2007/2008 byla Keni poskytnuta dvě stipendijní místa. Celkem koncem roku 2007 studovalo v ČR dvanáct studentů, dva v bakalářském a deset v magisterském studijním programu

Kulturní vztahy

Česká republika navázala na tradici z minulých let a zapojila se do účasti na Evropském filmovém festivalu prezentací filmu *Nuda v Brně*.

KONGO

(Demokratická republika Kongo)

Povýšení vedení Zastupitelského úřadu ČR v Kinshase na úroveň velvyslance v roce 2007 výrazně napomohlo dalšímu rozvoji vztahů s DRK. Také uklidnění situace v DRK po úspěšných demokratických volbách a ustavení vlády a vedení provincií přispělo k posílení spolupráce mezi ČR a DRK v roce 2007 a přineslo četné ekonomické impulsy.

Vzájemné ekonomické vztahy

Demokratický vnitrostátní vývoj a tendence nové konžské vlády v oblasti ekonomických programů, včetně zavádění urychleného programu obnovy konžského

hospodářství, dávají předpoklad prohloubení obchodních relací s ČR. Celkové umístění DRK ve světové obchodní relaci ČR je na 147. místě a obchodní bilance ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: oděvy, pneumatiky a kordy, elektronická zařízení, náhradní díly k energetickým zařízením

Hlavní dovozní komodity ČR: dřevo a kobalt

Humanitární a rozvojová pomoc

Kromě individuálních a jednorázových akcí lze pokládat za velice důležitý projekt „Adopce na dálku“ Arcidiecézní charity Praha, do něhož bylo dosud začleněno přes 200 dětí z nejchudších rodin žijících ve čtvrti Makala v Kinshase, a spoluúčast Arcidiecézní charity Praha při výstavbě Collége St. Christiane ve čtvrti Makala v Kinshase.

Česká republika rozvíjí s DRK také spolupráci v oblasti vzdělávání. V rámci stipendijního programu studovalo koncem roku 2007 v ČR celkem dvanáct studentů, z toho sedm v bakalářském a pět v magisterském studijním programu.

LIBÉRIE

(Liberijská republika)

Vztahy ČR s Libérií nejsou v současné době příliš rozvinuté. ČR participuje na misi OSN UNMIL.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dovoz do ČR činil 4 mil. USD, tedy polovinu oproti roku 2006; tradiční dovozní komoditou byl přírodní kaučuk. Vývoz z ČR se zdvojnásobil a činil 1 mil. USD; hlavními vývozními komoditami byly motorová vozidla a obnošené oděvy.

Působení českých vojáků/pozorovatelů

V rámci mise OSN UNMIL působí v Libérii v ročních pracovních intervalech vždy pět českých policistů, kteří se podílejí na přípravě a tréninku místních policejních složek.

MALAWI

(Malawiská republika)

V roce 2007 se prohloubily tradičně přátelské vztahy mezi oběma zeměmi a zvýšilo se povědomí o ČR. Malawi jako jedna z nejhudších zemí subsaharské Afriky usiluje zejména o donorskou pomoc a rozvojovou spolupráci.

Návštěvy představitelů ČR:

- 27. – 28. 5. 2007 – oficiální jednání náměstkyně ministra zahraničních věcí ČR H. Bambasové na ministerstvu zahraničních věcí Malawi o bilaterální spolupráci a podpoře kandidatur.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné ekonomické vztahy setrvaly na úrovni předchozích let; vývoz ČR činil 200 tis. USD, dovoz 4,2 mil. USD.

Hlavní vývozní komodity ČR: díly a příslušenství k telekomunikačním přístrojům.

Hlavní dovozní komodity ČR: tabák.

Rozvojová spolupráce

Oficiální rozvojová spolupráce mezi ČR a Malawiskou republikou byla zatím ukončena projektem „Terénní ošetrovatelská a rehabilitační péče Sue Ryder“ v roce 2006.

Česká republika poskytla Malawiské republice v rámci transformační spolupráce jedno vysokoškolské stipendium pro univerzitní rok 2007/2008.

MALI

(Maliská republika)

Česká republika vnímá Mali jako jednoho z důležitých partnerů v oblasti západní Afriky. Mali patří k tradičním obchodním partnerům ČR v západní části subsaharské Afriky a ČR nadále usiluje o prohloubení hospodářských styků.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemný obchod lze označit za stabilní, či mírně rostoucí. V roce 2007 vyvezla ČR do Mali zboží za 21,4 mil. USD a dovezla výrobky za 3,3 mil. USD. Jedná se o téměř totožný výsledek jako v roce 2006. ČR tradičně dodává maliským zákazníkům tkaniny (damašky), které jsou zčásti vyráběny z maliské bavlny (95 % z celkové hodnoty českého exportu). Téměř 90 % českého dovozu tvořila surová bavlna, která je dále v ČR zpracovávána.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 probíhal v Mali trilaterální projekt ČR, Lucemburska a Mali zaměřený na zásobování pitnou vodou v okrese Baroueli v maliské provincii Ségou. Projekt si stanovil za cíle obnovu zdrojů pitné vody, vybudování nových zdrojů pitné vody a výcvik a vybavení opravářů. Realizátorem projektu je maliské Regionální ředitelství pro vodní zdroje a energii, lucemburskou výkonnou institucí je agentura Lux-Development, participace ČR byla zajišťována prostřednictvím Rozvojového střediska ÚMV. Projekt bude ukončen ke konci roku 2008.

MOZAMBIK

(Mozambická republika)

K posílení přátelských vztahů mezi ČR a Mosambikem přispěla v roce 2007 návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové. Vedle jednání o podpoře kandidatury ČR na místo nestálého člena RB OSN na léta 2008-2009 návštěva otevřela dveře pro další rozvojovou a hospodářskou spolupráci mezi oběma zeměmi. Zájem ČR o spolupráci s Mozambikem potvrdilo i otevření Honorárního konzulátu ČR v Maputu během návštěvy paní náměstkyně.

Návštěvy představitelů ČR:

- 31. 5. – 1. 6 2007 – návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové

Humanitární pomoc

Na jaře 2007 byla Mosambiku poskytnuta humanitární pomoc ČR obětem přírodních katastrof a výbuchu muničního skladu ve výši 1 mil. Kč.

NAMIBIE

(Namibijská republika)

Česká republika má s Namibií dlouhodobě vynikající vztahy. Vysocí namibijsí představitelé vždy oceňují pomoc, kterou bývalé Československo poskytovalo organizaci SWAPO v jejím národně-osvobozeneckém boji. To se týkalo i výchovy několika desítek namibijských dětí, které dodnes hovoří česky a řada z nich působí v namibijských úřadech.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vývoz z ČR činil 600 tis. USD, dovoz 1,6 mil. USD. Největší obchodní položkou ve vzájemné výměně ČR s Namibií je dovoz rybích produktů. Ostatní položky jsou objemově nevýznamné.

Rozvojová spolupráce

Do konce roku 2007 patřila Namibie k největším příjemcům české rozvojové spolupráce v Africe. V říjnu 2007 byl ukončen projekt výstavby obuvnického závodu ve městě Okahandja (celkové náklady 24 mil. Kč) zahájením zkušební výroby. Dále pokračovala pomoc rodinám postiženým HIV/AIDS (Člověk v tísni, grant Ministerstva práce a sociálních věcí ČR) a přímá spolupráce mezi Polytechnic of Namibia a Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR). Bylo poskytnuto jedno vysokoškolské stipendium.

NIGÉRIE

(Nigerijská federativní republika)

V rámci subsaharské Afriky je Nigérie vzhledem ke svému politickému a hospodářskému potenciálu nejvýznamnějším partnerem České republiky v regionu Guinejského zálivu a po Jihoafrické republice je naším druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem.

Intenzita politických bilaterálních vztahů ve srovnání s rokem 2006, kdy Nigérii navštívili ministr zahraničních věcí C. Svoboda a prezident V. Klaus, a naopak do ČR zavítal nigerijský náměstek ministra obrany, mírně poklesla. V červnu Českou republiku společně

navštívili tradiční nigerijští vládcí, emír z Kano a jorubský král z Ile Ife. Prezident V. Klaus uspořádal na jejich počest pracovní oběd. Po státní návštěvě z prosince 2006 prezident V. Klaus opětovně navštívil Nigérii, tentokrát na pozvání prestižní nadace Osigwe Anyiam-Osigwe. V Lagosu přednesl dne 29.11. 2007 přednášku na téma „*Europe as a Strategic Partner in Harnessing African Capital*“.

Návštěvy představitelů České Republiky:

- 28. - 30. 11. 2007 – návštěva prezidenta V. Klause, konference Osigwe v Lagosu.

Návštěvy představitelů Nigerijské federativní republiky:

- 19. - 25. 6 .2007 - emír z Kano Alhaji Ado Bayero a jorubský král Oba Ooni of Ile Ife.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2007 byla Nigérie již tradičně druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky v subsaharské Africe. Potenciál země pro odběr českého zboží však není zdaleka využit. V červnu 2007 byly podepsány významné kontrakty na dodávky a opravy letecké techniky a na zabezpečení nigerijského vzdušného prostoru a letišť. Obchodní výměna z pohledu uplynulých deseti let kontinuálně roste a je charakteristická výrazným saldem ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, čepelky, díly přístrojů a zařízení, konstrukce, plechy, tyče, klobouky, transformátory, přenosová zařízení, regulační a ovládací přístroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: kaučuk, bavlna a káva.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Nigérii v rámci rozvojové spolupráce pro akademický rok 2007/2008 tři stipendia ke studiu na českých vysokých školách.

SENEGAL

(Senegalská republika)

Česká republika a Senegal udržují dlouhodobě přátelské vztahy. Přestože se během roku 2007 neuskutečnily významné návštěvy na vysoké a nejvyšší politické úrovni, obě strany projevují dlouhodobý zájem o jejich naplnění. Česká strana vnímá pozitivně zájem senegalské strany o znovuotevření diplomatického zastoupení České republiky v Senegalské republice.

Návštěvy představitelů ČR:

- květen 2007 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí D. Gladiše.

Rozvojová spolupráce

Česká republika oceňuje tradiční stabilizační roli Senegalu v Africe, jeho zapojení do mezinárodních bezpečnostních sil Africké unie a zásadní politickou vůli poskytnout nejlepší podmínky pro působení mezinárodního soudu v Dakaru. Z tohoto pohledu též ČR podporuje společné akce Evropské unie a Africké unie a jednání o technicko-finanční pomoci ČS EU činnosti mezinárodního soudu.

SEYCHELY

(Seychelská republika)

Bilaterální vztahy se Seychelskou republikou se rozvíjejí především v oblasti kultury a cestovního ruchu. Seychely se stávají stále častěji vyhledávanou cílovou destinací českých turistů. V roce 2007 Seychely navštívil ministr zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberg. Výsledkem této návštěvy byl společně deklarovaný zájem o spolupráci v oblasti školství a energetiky. Ministr Schwarzenberg během jednání připomněl také zájem ČR o sjednání extradiční dohody.

Návštěvy představitelů ČR:

- 22. - 23. 11. 2007 – návštěva ministra zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberga.

SÚDÁN

(Súdánská republika)

Česká republika podporovala úsilí mezinárodního společenství o dosažení mírového vyřešení konfliktů v Súdánu. K rozvoji vzájemných česko-súdánských vztahů přispívají rovněž aktivity honorárního konzula ČR v Chartúmu.

Návštěvy představitelů Súdánu:

- 24. 1. 2007 – návštěva státního ministra pro zahraniční záležitosti A. W. el-Samani za účelem konzultací na MZV ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dovoz do ČR se oproti předcházejícímu roku zvýšil na 2,8 mil. USD (čtyřnásobek roku 2006); hlavní dovozní komoditou byl hliník.

Vývoz ČR činil 10 mil. USD (oproti 11 mil. USD v roce 2006). Hlavními vývozními komoditami byly motorová vozidla (40 %), hřídele, ložiska a části pístových motorů.

Kulturní vztahy

Většina kulturních akcí proběhla ve spolupráci se Spolkem česko-slovensko-súdánského přátelství. V roce 2007 byly uspořádány výstava fotografií F. Staška z dvacátých let minulého století a „Týden českého filmu“.

Byla navázána spolupráce v oblasti archeologie (Český egyptologický ústav FF UK a Památková správa Súdánu) a byla zahájena jednání o získání koncese na provedení vykopávek v oblasti Merawi na severu Súdánu.

Humanitární pomoc

Česká republika poskytla v roce 2007 Súdánu humanitární pomoc v úhrnné výši 10,5 mil. Kč. 5 mil. Kč bylo alokováno jako finanční příspěvek prostřednictvím Světového potravinového programu OSN (*World Food Programme, WFP*) na jeho operaci zaměřenou na zajištění základní výživy pro obyvatelstvo postižené vnitřním konfliktem, a to zejména v Dárfúru a v dalších oblastech Súdánu. Další 5 mil. Kč bylo poskytnuto v souladu se společnou pozicí EU jako finanční příspěvek ČR prostřednictvím Evropské komise

(9. evropského rozvojového fondu) na zajištění mírové mise Africké unie (AMIS) v Dárfúru v rámci *African Peace Facility* při řešení jedné z největších humanitárních krizí na světě. Částka 500 tis. Kč byla převedena do humanitární organizace HART (*Humanitarian Aid Relief Trust*).

UGANDA

(Ugandská republika)

Česká republika udržuje s Ugandskou republikou tradičně přátelské vztahy, bilaterální spolupráce se soustřeďuje do rozvojové oblasti.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vývoz ČR, stejně jako dovoz činily 2,5 mil. USD (přitom dovoz se oproti roku 2006 zšestinásobil). Hlavními vývozními komoditami ČR byly antény televizních přijímačů, turbovrtulové motory a generátory; dovoz představovala káva.

Rozvojová spolupráce

V rámci rozvojové spolupráce pokračovala činnost česko-ugandské nemocnice v Buikwe ve východní Ugandě. Díky spolupráci se slovenskými lékaři vyslanými Trnavskou univerzitou nemocnice poskytuje špičkovou lékařskou péči.

ZAMBIE

(Zambijská republika)

V roce 2007 se nadále rozvíjely dlouhodobé a tradičně přátelské dvoustranné vztahy mezi oběma zeměmi a zvýšilo se povědomí o ČR jako donorské zemi.

Vzájemné ekonomické vztahy

Bilance vzájemné česko-zambijské obchodní výměny byla aktivní, ale při celkově velmi nízkém absolutním objemu vzájemné obchodní výměny. Dosahovaná úroveň neodpovídá možnostem potencionálu obou zemí. Z tohoto důvodu je třeba v dalších letech vyhledávat příležitosti k jejímu dalšímu prohlubování a vzájemnému růstu. Celkové umístění

Zambie ve světové obchodní relaci ČR je na 169. místě a obchodní bilance ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: telekomunikační zařízení, příslušenství televizních a rozhlasových zařízení, turbovrtulové pohony, stroje kovoobráběcí třískové, kovové výrobky, stroje elektrické netočivé a jejich díly, transformátory, papír a lepenka, střelné zbraně, antiséra a ostatní složky krve, vakcíny.

Hlavní dovozní komodity ČR: přípravky pro ústní, zubní hygienu, přístroje a zařízení, hydrografické, oceánografické apod., dálkoměry, řezané květiny, poupata do kytic, na výzdobu, čerstvé, sušené aj. upravené, turbovrtulové pohony, zařízení k automatickému zpracování dat, peckovité ovoce čerstvé, luštěniny, čerstvé nebo chlazené, zelenina, čerstvá nebo chlazená.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
Zemědělství	Zvyšování užitečných vlastností hospodářských zvířat v okrese Kaoma	Česká zemědělská univerzita v Praze	2007-2009	3 000	8 500
Celkem				3 000	8 500

Malé lokální projekty při ZÚ					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
ZÚ Harare	Nákup generátoru pro potřeby nemocnice v Livingstone	Livingstone Events Organization	2007	558	x
	Rozvoj zambijské muzeologie (muzea v Lusace, Livingstone, Limulunze a Mwandí)	Náprstkovo muzeum	2007	265	x
	Nákup učebnic, učebních pomůcek a sportovního vybavení pro školu St.Charles, Solwezi	Dioecese of Solwezi+Arcidiecézní charita Praha	2007	119	x
	Hygienické prostředky a lůžkoviny pro hospic JON, Kamwala-Lusaka, Zambie	Hospic JON provided by Catholic Relief Services	2007	80	x
Celkem				1 022	x

Trilaterální projekty					
Sektor	Název projektu/spolupracující organizace	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
MZV	Work on Promises/CIDA Foundation	ADRA, o.s.	2007	998	x
Celkem				998	x

Vládní stipendia			
Studijní programy	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	9	2	0

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Zambie	11	5 020

Humanitární pomoc

Jednorázovou humanitární pomoc na odstranění škod způsobené záplavami poskytla ČR Zambijské republice prostřednictvím Červeného kříže v dubnu 2007 ve výši 1,5 mil. Kč.

Kulturní vztahy

Velvyslanectví ČR v Harare realizovalo ve spolupráci s Národním muzeem v Livingstone předání katalogů nejznámějšího zambijského malíře S. Kappaty místním kulturním organizacím.

V říjnu 2007 byla v Lusace zorganizována oslava českého státního svátku za účasti krajanů a absolventů českých škol.

ZIMBABWE

(Zimbabwská republika)

Rok 2007 byl v Zimbabwské republice ve znamení hluboké ekonomické a politické krize, ze kterých stávající režim obvinil především EU, která opětovně prodloužila vůči Zimbabwe svá sankční opatření. ČR pokračuje v podpoře humanitární pomoci zdejšímu obyvatelstvu a prostřednictvím bilaterálních akcí udržuje povědomí o tradičních bilaterálních stycích.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vývoz ČR činil 300 tis. USD, dovoz 1,8 mil. USD. Hlavními českými vývozními komoditami do Zimbabwe v roce 2007 byly elektrická signalizační zařízení zvuková a papírenské zboží; dovoz představovalo ovoce.

Kulturní vztahy

V zájmu udržení povědomí o České republice pokračovalo Velvyslanectví ČR v Harare ve spolupráci s předními zimbabwskými kulturními institucemi, zejména s Národní galerií v Harare a jejími pobočkami, kde prezentovalo výstavu grafik K. Demla (Harare), výstavu „Velikonoce v České tradici“ (Mutare) a výstavu knih V. Havla ve spolupráci nadací V. Havla v Bulawayu u příležitosti festivalu „Intwasa Arts“. Ve spolupráci s Národní galerií v Praze přispělo Velvyslanectví ČR v Harare k uskutečnění průřezové výstavy moderního zimbabwského sochařství v NG v Praze a již druhým rokem spolupracovalo na otevření venkovní expozice „Sochy Zimbabwe“ v Botanické zahradě v Praze.

Prostřednictvím úzké spolupráce s významnými sochařskými osobnostmi podpořilo velvyslanectví knižními dary knihovnu Dominica Benhury v Kambarami School v Murehvě a předalo dary českých dárců sochařské komunitě v Tengenenge.

6. Vztahy ČR k zemím Severní a Jižní Ameriky

ANTIGUA A BARBUDA

Česká republika má s Antiguou a Barbudou, konstituční monarchií v rámci Britského společenství národů, jejíž hlavou je britská královna, navázány diplomatické styky na bázi nerezidentních zastupitelských úřadů. Vzhledem k tomu, že se dosud neuskutečnily žádné vzájemné cesty ani návštěvy vrcholných představitelů, relace zůstává na úrovni návštěv akreditovaných velvyslanců a vzájemných podpor na poli OSN. Česká republika a Antigua a Barbuda udržují malou, ale permanentní obchodní výměnu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Z Antiguy a Barbudy nejsou prakticky žádné poptávky po českém zboží a službách. Vzájemné obchodní vztahy se odvíjejí na bázi *ad hoc*, jelikož v posledních letech nebyly zaznamenány opakované vývozy stejných zbožových položek.

Hlavní vývozní komodity ČR: ložiska, antény standardní i parabolické a jejich součásti, kovová a plastická těsnění, části a příslušenství strojů a pletacích stavů, části a příslušenství traktorů a aut osobních i nákladních, řídicí jednotky a procesory.

Hlavní dovozní komodity ČR: tkaniny bavlněné, perly skleněné a imitace perel a drahokamů, arašídové oříšky pražené a drcené, střížová vlákna akrylová, modakryl, mykaná, česaná, filé rybí zmrazené, části a příslušenství hudebních strunných smyčcových nástrojů, citrony a limety, materiály rostlinné a nerostné.

Rozvojová spolupráce

V červenci 2007 byl schválen malý rozvojový projekt z oblasti rozvoje vzdělání pod názvem „Výpočetní přístupové středisko pro společenství pěti ostrovů“, v jehož rámci byla Antigui a Barbudě věnována Českou republikou výpočetní technika v hodnotě 20 000 USD.

ARGENTINA

(Argentinská republika)

V roce 2007 došlo k dalšímu prohloubení vzájemných česko-argentinských bilaterálních vztahů, jejichž těžištěm je především obchodní spolupráce. Argentina tradičně patří k předním partnerům České republiky v Latinské Americe, a to jak pro svůj zahraničněpolitický význam a regionální váhu, tak také z hlediska rozšiřování exportních možností českých subjektů. Nové možnosti se nabízejí zejména v sektoru energetického průmyslu, strojírenství, zemědělské techniky a biotechnologií, hornictví a dalších oborech. V závěru roku 2007 byla v Buenos Aires zřízena kancelář Českých center, od níž se očekává podstatné zintenzivnění spolupráce na kulturním poli.

Návštěvy představitelů ČR:

- 23. – 29. 9. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra kultury F. Mikeše.

Vzájemné ekonomické vztahy

V roce 2007 vzrostl objem vzájemné obchodní výměny. Argentina zůstává jedním z klasických a perspektivních odběratelů výrobků z ČR v Latinské Americe. V rámci světové obchodní relace ČR je Argentina na 64. místě, obchodní bilance je v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: motory a elektrické generátory, ložiska, chemické prvky, izotopy a radioaktivní směsi, klimatizační přístroje, pneumatické ruční nářadí,

buldozery, srovnávače a rypadla, žárovky, výbojky a obloukovky, sulfonamidy, konstrukce a jejich části ze železa a oceli, alkaloidy, rostlinné soli a estery.

Hlavní dovozní komodity ČR: nemykaná a nečesaná vlna, citrusové plody čerstvé i sušené, neupravené arašídové oříšky, vinné hrozny čerstvé a sušené, surový hliník, části a součásti motorových vozidel a traktorů, vlna a zvířecí chlupy mykané a česané, víno z čerstvých hroznů a vinný mošt, látky, odpady a zbytky rostlin pro výživu zvířat, čerstvá jablka, hrušky a kdoule.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Program spolupráce mezi Ministerstvem kultury ČR a Ministerstvem zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a církevních záležitostí Argentinské republiky na léta 2008 - 2010, Buenos Aires, 26. 9. 2007.

Kulturní vztahy

Mezi nejdůležitější kulturní akce patřil další ročník festivalu „Praha v Buenos Aires – od Franze Kafky k Jorge Luis Borgesovi, dva významní spisovatelé, dvě významná města“, který se uskutečnil v červnu. V rámci festivalu, který zahrnoval výstavu fotografií J. Jindry, přehlídku filmů vážících se k životu a dílu F. Kafky a sérii literárních seminářů, podepsala zástupkyně pražské Společnosti Franze Kafky spolu s ředitelkou světově známé Nadace J. L. Borgese M. Kodamou dohodu o vzájemné spolupráci mezi oběma organizacemi. Další významnou akcí byl v září 2007 vědeckotechnický seminář „E-Golem“ týkající se zejména aplikací informačních technologií v oblasti kultury a umění. V oblasti vědeckotechnických vztahů došlo v únoru 2007 k významné události v podobě otevření vědecké a výzkumné stanice ČR v Antarktidě, která nese jméno J. G. Mendela; v průběhu roku 2007 také pokračovala příprava Dohody o vzájemné spolupráci při výzkumu Antarktidy. Velvyslanectví ČR zorganizovalo rovněž řadu menších kulturních akcí, mezi nimiž vynikl v prosinci 2007 vánoční koncert, na němž se hosté mohli v Argentině vůbec poprvé seznámit s Českou mší vánoční J. J. Ryby v podání argentinského sboru Cantoría Lugano a sólistů Teatro Colón.

BELIZE

Vztahy ČR s Belize jsou přátelské, ne však intenzivní. Česká republika požaduje po Belize právní pomoc v několika případech pachatelů významných hospodářských trestných činů, kteří se v Belize ukrývají. ČR poskytuje Belize humanitární a rozvojovou pomoc. Na VS OSN v roce 2007 jednala náměstkyně ministra zahraničí ČR H. Bambasová s ministryní zahraničí L. Shoman.

Vzájemné ekonomické vztahy

Belize nadále patří k zemím, s nimiž má ČR minimální obchodní vztahy.

Hlavní vývozní komodity ČR: pneumatiky, revolvery a pistole, hliníkové konstrukce, motory a jejich části, sloučeniny, sklo, polymery, výrobky ze železa, části moto a jízdních kol, reprodukční přístroje, čerpadla, střelivo a svítidla aj.

Hlavní dovozní komodity: reaktory, kotle, zemědělské a chemické výrobky, ovocné šťávy, rostlinné a včelí vosky, oděvy aj.

Humanitární a rozvojová pomoc

Česká republika na zahlazení pustošivých následků hurikánu Felix poskytla Belize humanitární pomoc 500 tis. Kč. V Belize realizuje GET s.r.o. rozvojový geologický projekt evaluace nalezišť průmyslových minerálů.

BOLÍVIE

(Bolivijská republika)

Českou republiku a Bolivijskou republiku pojí přátelské a bezproblémové vztahy, nicméně jejich intenzita z dlouhodobého pohledu neodpovídá existujícímu potenciálu. Dne 2. 4. 2007 předala velvyslankyně ČR V. Zemanová pověřovací listiny do rukou bolivijského prezidenta E. Moralese.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna zaznamenala v roce 2007 mírný nárůst oproti předcházejícím rokům. Celkové umístění Bolívie ve světové obchodní relaci ČR je na 141. místě, obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: motory, trubky, tužky, dlaždice, sklo, pletací stroje, soustruhy a ložiska.

Hlavní dovozní komodity ČR: cín, ořechy, dýhy, artesánie.

Rozvojová spolupráce

Česká republika nabídla Bolívii pro školní rok 2007/2008 čtyři vládní stipendia ke studiu na vysokých školách v ČR. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem 18 studentů, sedm v bakalářském, čtyři v magisterském a sedm v doktorském studijním programu.

V březnu 2007 poskytla ČR Bolívii humanitární pomoc ve výši 2,2 mil. Kč na překonání následků záplav, které postihly na počátku roku rozsáhlou část bolivijského území.

BRAZÍLIE

(Brazilská federativní republika)

Brazílie patří trvale k nejdůležitějším partnerům ČR v Latinské Americe v bilaterální oblasti i na multilaterálních fórech, především v rámci OSN. Vzájemné vztahy se orientují zejména na obchodně-ekonomickou spolupráci. V rámci Latinské Ameriky je Brazílie v současnosti na prvním místě z hlediska objemu českého exportu i celkové obchodní výměny. Je tradičním a perspektivním trhem. V rámci EU došlo ve vztazích s Brazílií k významnému posunu, když v červenci 2007, během summitu EU - Brazílie v Lisabonu, bylo zahájeno tzv. strategické partnerství EU s Brazílií. V květnu 2007 proběhly konzultace na úrovni teritoriálních vrchních ředitelů ministerstev zahraničních věcí v Praze.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13. 5. - 19. 5. 2007 – návštěva 1. místopředsedy Senátu PČR P. Pitharta s delegací Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Z dlouhodobého pohledu je Brazílie hospodářsky největším partnerem České republiky v Latinské Americe. V rámci Latinské Ameriky zaujímá první místo ve vzájemné obchodní výměně, je tradičním a navíc pro ČR perspektivním trhem. V posledních letech dynamicky rostou vývozy i dovozy, přičemž výše obchodního obrátu byla v roce 2007 rekordní. Celkové umístění Brazílie ve světové obchodní relaci ČR je na 41. místě a obchodní bilance je v neprospěch ČR. V roce 2007 se uskutečnilo několik prezentací ČR v regionech (státy Ceará, Rio Grande do Sul, Rio de Janeiro) a byla uspořádána „Česká národní výstava“ v Riu de Janeiru (15. – 18. 10. 2007).

Hlavní vývozní komodity ČR: spalovací motory pro motorová vozidla, části motorových vozidel, čerpadla, části motorů, elektrické motory, letadla, převodové hřídele a klimatizační zařízení. Mezi významné položky patří bezešvé ocelové trouby, perly a jejich imitace, plastové trubky a kolejnice.

Hlavní dovozní komodity ČR: maso a masné výrobky, letadla, surový hliník, ovocné šťávy, nezpracovaný tabák, části motorových vozidel, sójové pokrutiny a části televizních přijímačů.

Kulturní vztahy

Ve spolupráci s Velvyslanectvím ČR se v březnu uskutečnila v Brasílii a v Riu de Janeiru výstava šperků K. Votipky. V dubnu proběhl v Brasílii minifestival českých filmů. V květnu byl v Manausu představen film *Fimfárum II* a v červnu byl uveden rovněž v hlavním městě. V Brasílii vystoupil také dechový kvintet Národního divadla. V srpnu se komorní orchestr z Brna zúčastnil Mezinárodního festivalu klasické hudby v Recife. V říjnu se v muzeu Centrální banky v Brasílii uskutečnila výstava „Historické peníze 1759-1918“. V roce 2007 pokračovalo působení učitelek českého jazyka v São Paulu a v Portu Alegre. Kulturní styky jsou v současnosti realizovány především na komerčním základě.

DOMINIKA

(Dominické společenství)

Česká republika má s Dominickým společenstvím navázány diplomatické styky na bázi nerezidentních zastupitelských úřadů. Vzhledem k tomu, že se dosud neuskutečnily žádné vzájemné cesty ani návštěvy vrcholných představitelů, relace zůstává na úrovni návštěv akreditovaných velvyslanců a vzájemných podpor na poli OSN.

Vzájemné ekonomické vztahy

Česká republika a Dominika mají nízkou úroveň obchodní výměny.

Hlavní vývozní komodity ČR: rámy traktorů, automobilů osobních a nákladních zvláštního účelu, antény standardní i parabolické a jejich součásti, zařízení pro automatické zpracování dat.

Hlavní dovozní komodity ČR: Výrobky z plastů, výrobky pro přepravu, balení zboží z plastů, tkaniny bavlněné různobarevné, plátňová vazba, vypínače, zdravotnické a farmaceutické výrobky z kaučuku vulkanizovaného ne tvrdého, trička, dámské a dívčí šaty ze syntetických a umělých vláken.

Humanitární pomoc

V říjnu 2007 poskytla Česká republika Dominice finanční humanitární pomoc ve výši ekvivalentu 500 tis. Kč k odstraňování škod po hurikánu Dean.

DOMINIKÁNSKÁ REPUBLIKA

Bilaterální relace České republiky a Dominikánské republiky má dlouhou tradici. Vztahy jsou založeny na principu vzájemně výhodné spolupráce, zejména při kooperaci na multilaterálních fórech. V posledních letech mají styky vzestupnou tendenci, byl otevřen rezidentní generální konzulát Dominikánské republiky v Praze a Santo Domingo navštívil český ministr zahraničních věcí C. Svoboda s podnikatelskou misí (2005), což byla doposud nejvyšší oficiální návštěva ve vzájemné relaci. Záslužnou činnost vyvíjí honorární konzulát ČR v Santo Domingu.

Návštěvy představitelů ČR

- 18. – 20. 4. 2007 - návštěva náměstkyně ministra zahraničí ČR H. Bambasové u příležitosti summitu ministrů zahraničních věcí mezi Skupinou RIO a Evropskou unií v Santo Domingu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Dominikánská republika zaujímá ve vývozu ČR 103. místo a v dovozu 95. místo. Obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní vozidla, dále pístové motory a náhradní díly osobních vozidel, traktorů a nákladních aut a výrobky ze dřeva, turbovrtulové pohony do 1,1 kW, soli, hydroxidy, kruhové pletací stavy, tužky aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: výrobky z plastů a podobných materiálů, lékařské, chirurgické, zubolékařské a zvěrolékařské nástroje, zboží s přilnavou vrstvou, vypínače, doutníky, plastové pytle a sáčky, toaletní zboží hygienické a k nemocničním účelům, rum, přístupové karty a štítky, části elektrických signalizačních přístrojů.

Rozvojová spolupráce

Dominikánská republika je další zemí karibského regionu, do níž bude pravděpodobně směřovat rozvojová spolupráce České republiky v oboru vyhledávání a průzkumu nerostných surovin. Další projekt se připravuje v oboru zalesňování. Vláda ČR poskytla v akademickém roce 2007/2008 Dominikánské republice jedno místo k vysokoškolskému studiu v naší republice.

EKVÁDOR

(Ekvádorská republika)

V průběhu roku 2007 se vzájemné vztahy mezi Českou Republikou a Ekvádorem nadále úspěšně rozvíjely. Ekvádor je zpracováván nerezidentně, ve spolupráci s „Ekvádorsko-českou obchodní komorou“, založenou v roce 2006 a dvěma honorárními konzuláty v Guayaquilu a Quitu. Důraz je kladen především na obchodně-ekonomickou oblast.

Návštěvy představitelů ČR

- 3. – 4. 12. 2007 - návštěva náměstkyně ministra zahraničí ČR H. Bambasové v Quitu v souvislosti s nadcházejícím otevřením honorárního konzulátu ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

Celkový obchodní obrat mezi oběma zeměmi dosáhl v roce 2007 hodnoty 40,3 mil. USD. Ve vývozu ČR je Ekvádor na 97. místě, v dovozu do ČR na 71. místě. Celkový obrat je ve prospěch Ekvádoru.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní auta, skleněné zboží, náhradní díly vozidel, textilní a kožedělné stroje, hnojiva umělá, plastové trubky, zařízení automatického zpracování dat, zbraně a munice, osvětlovací technika, nářadí, kaučukové výrobky, kovové výrobky, papír, léčiva, čerpadla, ložiska, tkaniny, kancelářské stroje, součásti strojů a zařízení aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: ovoce a ořechy, léčiva, suroviny rostlinného původu, ryby, korýši konzervovaní, cukrovinky, škroby a klišy, ovoce konzervované, káva a náhražky, dále mýdla, čerpadla, čerstvá zelenina, dřevo, textilní výrobky, sanitární výrobky, ruční nářadí aj.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byly v Ekvádoru zahájeny práce na schváleném projektu rozvojové spolupráce v hodnotě 3,7 mil. Kč s názvem „Snížení zranitelnosti a udržení městské infrastruktury v nepříznivých geologických podmínkách města Loja v jižním Ekvádoru“. Koncem roku 2007 byl rozpracován návrh na poskytnutí finančních prostředků MZV ČR ve výši 400.000 Kč na projekt geologické studie k zabránění sesuvů půdy na silniční komunikaci Lago Agrio - Quito

GUYANA

(Guyanská kooperativní republika)

Česká republika má s Guyanskou kooperativní republikou navázány vzájemně přátelské vztahy, navazující na spolupráci z období Československé republiky, kdy u nás vystudovala řada guyanských odborníků, lékařů, a dokonce i někteří dnešní ministři. V Guyaně dnes stoupá zájem o zvýšení spolupráce s Českou republikou, a to nejen na tradiční obchodně-ekonomické bázi, ale rovněž v letectví, vojenství, kultuře, školství aj. Tomu by měl napomoci i nově otevíraný honorární konzulát ČR v guyanském hlavním městě Georgetownu.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hlavní vývozní komodity ČR: konstrukce, desky a tyče pro železné konstrukce, stroje ke zpracování materiálu změnou teplot, ohřívače vody neelektrické, tyče, pruty ze železa, oceli nelegované kované, tažené ap. za tepla, úhelníky, tvarovky, profily ze železa, pásy z vulkanizovaného kaučuku, pily ruční, listové, včetně kotoučů a neozubených listů, nože, destičky břitové pro stroje, zařízení mechanická.

Hlavní dovozní komodity ČR: banány, ethylalkohol pod 80 %, destiláty, likéry, části strojů psacích, počítačích aj. automatického zpracování dat, části přístrojů vysílacích, přijímacích, televizních, rozhlasových aj.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl na Guyanu rozšířen český rozvojový projekt „Těžba a úprava průmyslových nerostů na Jamajce a ve vybraných státech CARICOM“, v jehož rámci budou zkoumána ložiska kaolínů, stavebních surovin a sklářských písků. Na projekt by měly navázat dodávky českých zpracovatelských zařízení pro uvedené typy nerostů a na nich založený průmysl.

HAITI

(Haitská republika)

Česká republika navázala s Haiti diplomatické styky až v roce 2006 a snaží se v rámci členství v EU o navýšení ekonomické, rozvojové spolupráce a humanitární pomoci této nejchudší zemi západní polokoule. V roce 2007 byl v hlavním městě Port-au-Prince otevřen honorární konzulát ČR

Vzájemné ekonomické vztahy

Během roku 2007 se dále zvýšil český export na Haiti.

Hlavní vývozní komodity ČR: pohony turbovrtulové do 1,1 kW, válce a silniční stroje, vrtule, rotory letadel, kartáčnické zboží, části a díly traktorů, osobních a nákladních automobilů, antény, pneumatiky, optika, ložiska a zapalovací svíčky, papír kraft, pytlový, nebělený, zbraně.

Hlavní dovozní komodity ČR: mikrosoustavy, slupky citrusových plodů a melounů čerstvé, zmrazené, sušené aj., trička, rostliny a plody pro parfumerii a lékařství, čerstvé i sušené.

Humanitární pomoc

Už od roku 2005 probíhá na Haiti česká nevládní humanitární pomoc Arcidiecéze Olomouc v rámci projektu „Adopce na dálku“, k němuž v roce 2007 přibyl další projekt „Daruj střechu nad hlavou“.

CHILE

(Chilská republika)

Vztahy mezi Chile a ČR jsou v současné době na velmi dobré úrovni. Jsou založeny na dynamicky rostoucí obchodní výměně, ale i na poměrně intenzivní politické spolupráci, vyjádřené vysokou frekvencí vzájemných návštěv. Chile patří mezi země s nejdynamičtější

a nejstabilnější ekonomikou v Latinské Americe. Nabízí řadu obchodních a investičních příležitostí pro české subjekty (především v důlním a energetickém sektoru). Chile má podepsanu s Evropskou unií Dohodu o politickém a hospodářském přidružení, která platí od roku 2003. Tato skutečnost znamená, že po vstupu ČR do EU získalo partnerství s Chile novou dimenzi značně přesahující bilaterální rámec.

Návštěvy představitelů ČR:

- 21. - 24. 1. 2007 – pracovní návštěva delegace vedené bývalým náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy P. Matějů, která v Chile učinila svou první zastávku před cestou na antarktický kontinent s cílem oficiálně inaugurovat stálou českou antarktickou stanicí.

Návštěvy představitelů Chile:

- 28. - 29. 3. 2007 - pracovní návštěva delegace poslanců chilské Poslanecké sněmovny, vedené předsedou Finančního výboru a bývalým předsedou chilského Kongresu P. Lorenzinim.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obrat vzájemného obchodu oproti roku 2006 vzrostl. Vzájemný obchod vykazuje růst, jeho výše však neodpovídá možnostem obou zemí. Celkové umístění Chile ve světové obchodní relaci ČR je na 66. místě a obchodní bilance je v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: kancelářské stroje, lékařský nábytek, toaletní výrobky z papíru, osobní motorová vozidla, pneumatické nářadí, zápalky jiné než pyrotechnické, světelné reklamy.

Hlavní dovozní komodity ČR: feroslitiny, víno, čerstvé ovoce, sušené ovoce, buničina, hrozny vinné sušené.

Rozvojová spolupráce

V druhé fázi se v roce 2007 nacházel projekt rozvojové spolupráce zaměřený na odstranění následků požáru Národního parku Torres del Paine, který v roce 2005

neúmyslně založil český občan. Celková hodnota projektu zalesňování s použitím originálních českých technologií, plánovaného do roku 2010, je 19 mil. Kč.

Česká republika poskytla Chile ve školním roce 2007/2008 jedno vládní stipendium. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem pět studentů, jeden v bakalářském, tři v magisterském a jeden v doktorském studijním programu.

Kulturní vztahy

Česká republika se v Santiagu de Chile a dalších významných městech již tradičně zúčastnila „Festivalu evropského filmu“ pořádaného společně členskými státy EU. V jihochilském městě Puerto Natales se uskutečnila výstava fotografií „Poutní místa ČR“ a vystoupil zde folklorní soubor Vsacan. Největší akcí prezentující Českou republiku v Chile byly ve sledovaném období „České dny“ (říjen 2007), které se uskutečnily s finančním příspěvkem MZV ČR a zahrnovaly oblast prezentace českých firem, české kultury a gastronomie. Česká republika byla představena jako vyspělá evropská země, solidní partner pro spolupráci a atraktivní turistická destinace. Prezentace touto formou se setkala s mimořádným zájmem chilské veřejnosti.

JAMAJKA

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Jamajkou mají poměrně dlouhou tradici a jsou založeny na principu přátelství a spolupráce. Zejména se to projevuje v kooperaci při vzájemné podpoře kandidatur v mezinárodních organizacích. V posledních letech roste i počet českých turistů navštěvujících Jamajku. Ta je také dlouhodobě největším příjemcem rozvojové pomoci ze strany ČR v zemích Latinské Ameriky a Karibské oblasti.

Vzájemné ekonomické vztahy

Jamajka zaujímá v obchodní relaci ČR ve vývozu 181. místo a v dovozu 139. místo. Obchodní bilance je mírně ve prospěch Jamajky

Hlavní vývozní komodity ČR: části a díly traktorů a osobních a nákladních motorových vozidel, zrcadla, papír a kartony nebělené, textilie, telefonní přístroje, porcelán, sklo.

Hlavní dovozní komodity ČR: rum a destiláty z kvašených produktů cukrové třtiny, likéry, ovoce a ořechy, paprika sušená, drcená v prášku, káva s kofeinem, lepidla a plasty.

Rozvojová spolupráce

Od roku 2006 na Jamajce úspěšně probíhá český rozvojový projekt „Těžba a úprava průmyslových nerostů na Jamajce a ve vybraných státech CARICOM“, navazující na podobný projekt z předchozích let, na jehož základě byla vyhledána nová ložiska vápenců a navržena jejich ekologická sanace.

Byla rovněž nalezena ložiska kvalitního kameniva na štěrk ke stavbě a opravám silnic na ostrově. Práce českých odborníků je v zemi vysoce ceněna a měla by najít příslušnou odezvu v dodávkách zpracovatelských strojů a zařízení z ČR.

KANADA

Kanada představuje významného transatlantického spojence ČR. Bilaterální vztahy jsou velmi dobré, přičemž rok 2007 navíc přinesl zásadní průlom v jediné citlivé otázce vzájemných vztahů - vízové asymetrii. Konzervativní vláda S. Harpera poté, co nejprve jasně definovala svá kritéria pro bezvízový styk v září 2007, přistoupila dne 31.10.2007 ke zrušení vízové povinnosti pro občany ČR. Jedná se o nesporný úspěch celé české zahraniční služby, která o zrušení vízové povinnosti intenzívně jednala v bilaterální i unijní rovině od roku 2004.

Dne 1. 10. 2007 vstoupila v platnost Dohoda o usnadňování dočasných pracovních pobytů mládeže, která umožňuje studijní a pracovní pobyty občanům obou států, kteří splňují určitá kritéria. Po letitém vyjednávání byla dokončena jednání o Dohodě o podpoře a ochraně investic, která již byla ratifikována v ČR a nyní se čeká na ratifikaci v Kanadě. Obě země zaujaly velmi blízké pozice k řadě multilaterálních otázek, jako jsou např. modalita reformy OSN, nutnost spolupráce při poskytování transformační pomoci vybraným zemím atd. Prostor pro velmi úzkou spolupráci skýtá oboustranný zájem o řešení krize v Afghánistánu v souvislosti s rozhodnutím vlády ČR vyslat do Afghánistánu český provinční rekonstrukční tým (PRT).

Česká republika pokračovala v intenzivní spolupráci i s jednotlivými kanadskými provinciemi. Po prezentacích ČR v provinciích Alberta a Manitoba se v roce 2007 ČR

zaměřila na Nové Skotsko, v jehož hlavním městě Halifaxu se uskutečnila rozsáhlá obchodně-turistická prezentační akce. V této souvislosti se v Halifaxu zvažuje otevření dalšího, v pořadí již čtvrtého honorárního konzulátu ČR v Kanadě. I v lidskoprávní oblasti existuje několik společných témat, a to dokonce přímo v Kanadě. ČR podporuje myšlenku vzniku Muzea lidských práv v hlavním městě provincie Manitoba Winnipegu. ČR je přitom přesvědčena, že právě období boje za lidská práva v komunistických režimech střední a východní Evropy by mělo mít v muzeu své nezastupitelné místo, a to nejen jako připomínka časů minulých, ale rovněž současnosti. Z iniciativy Velvyslanectví ČR v Ottawě se nyní intenzivně diskutuje projekt vybudování památníku obětem komunismu v hlavním městě Ottawě.

Ve dnech 7. - 9.10. 2007 se uskutečnila soukromá návštěva generální guvernérky M. Jean v ČR v rámci účasti na konferenci „Fórum 2000“. Ačkoliv se jednalo o soukromou návštěvu, podařilo se s kanadskou stranou vytvořit velmi zajímavý a obsažný program, včetně setkání s prezidentem republiky V. Klausem. V průběhu roku 2007 navštívily Kanadu celkem tři parlamentní delegace, včetně Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR. K posunutí dynamiky bilaterálních styků výrazně přispějí návštěvy českého premiéra v Kanadě a následně kanadské generální guvernérky v ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. – 31. 3. 2007 - návštěva delegace Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR, vedené místopředsedou Senátu PČR J. Šnebergerem;
- 27. 5. – 1. 6. 2007 - návštěva delegace Zahraničního výboru PS PČ, vedené předsedou J. Hamáčkem;
- 23. -25. 9. 2007 – návštěva delegace Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí, vedené jejím předsedou J. Zoserem.

Návštěvy představitelů Kanady:

- 7. – 9. 10. 2007 – soukromá návštěva generální guvernérky Kanady M. Jean.

Vzájemné ekonomické vztahy

Velká část objemu českých vývozu do Kanady je uskutečňována prostřednictvím nadnárodních společností, investic kanadských firem v ČR a českých majetkových účastí v Kanadě.

Obchodní výměna mezi ČR a Kanadou se v posledních letech příznivě strukturálně mění ve prospěch položek s vyšším stupněm zpracování.

Hlavní vývozní komodity ČR: kolejnice, ploché válcované výrobky z křemíkové elektrotechnické oceli, části elektrických strojů točivých, soukolí železničních vozů, automatické pračky, armatury, vakuové pumpy, pivo a obráběcí stroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: léky ve spotřebitelském balení, mobilní telefony, radiotelegrafické a radiotelefonní přístroje, části a součásti letounů nebo vrtulníků, krmivo pro zvířata, měřicí optické přístroje a zařízení, sportovní vybavení, potraviny.

Kulturní vztahy

Česká kultura se v roce 2007 prezentovala zejména výtvarným uměním (výstava grafika A. Borna v Ottawě v září 2007, výstava V. Havel v proměnách Evropy, výstava architekta B. Šípka v říjnu 2007), kinematografií (účast na několika komerčních i nekomerčních filmových festivalech) a hudbou (turné dětského sboru Boni Pueri). Rozsáhlou expozicí se ČR představila na největším folklorním festivalu „Folklorama“ ve Winnipegu.

Česká republika nadále rozvíjela spolupráci s kraji v Kanadě. Projekty krajanských spolků byly podpořeny částkou 875.000 Kč a opravy historických budov částkou 230.000 Kč. Zástupci krajanské komunity obsadili čtyři místa v jazykovém kurzu pro kraji v Dobrušce. Ministr zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberg udělil cenu *Gratias agit* dirigentu torontské filharmonie K. Strattonovi a diplomatu P. Bakewellovi.

KOLUMBIE

(Kolumbijská republika)

Kolumbijská republika je z obchodněpolitického hlediska významným partnerem ČR v Latinské Americe. V průběhu roku 2007 se vzájemné obchodní a politické vztahy mezi Českou republikou a Kolumbií rozvíjely velmi intenzivně. Během roku 2007 byl projednán text tří dohod na ministerské úrovni, jejichž podpis je předpokládán v roce 2008; jedná se o Dohodu o ochraně a podpoře investic“, Dohodu o spolupráci v oblasti životního prostředí a Dohodu o spolupráci v energetice a hornictví.

Návštěvy představitelů ČR:

- 29. 11. – 2. 12. 2007 - návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové.

Vzájemné ekonomické vztahy

V průběhu roku 2007 se vzájemné obchodní vztahy mezi Českou republikou a Kolumbií dále rozvíjely. Celkové umístění Kolumbie ve světové obchodní relaci ČR je na 85. místě a obchodní bilance je v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: osobní auta a náhradní díly, sušená syrovátka, elektronika, kosmetické přípravky, stavební stroje, plastové trubky, stroje a motory neelektrické, textilní a kožedělné stroje, průmyslové stroje, pístové motory, hračky a sportovní potřeby, krátké zbraně a náboje, dále léčiva, traktory a součásti traktorů, sklo, papír, ložiska, železné a ocelové trubky, nářadí, imitace perel, chemikálie, čerpadla, léky, sedadla lékařská, hřídele, převody aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: ovoce a ořechy, káva a náhražky, suroviny rostlinného původu, cukrovinky, ryby čerstvé živé, zabitě, plastické výrobky, osvětlovací technika, tuky, papír, ovocné šťávy aj.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 byly rozpracovány návrhy na dva rozvojové projekty: na projekt s názvem „Založení střediska cévní a kardiovaskulární péče v ústřední vojenské nemocnici v Bogotě“ a dále na projekt „Vyslání technické pomoci českých expertů v oblasti energetiky pro státní firmu IPSE“.

Česká republika poskytla Kolumbii šest stipendijních míst ke studiu ve školním roce 2007/2008. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem 23 studentů, šest bakalářském, pět v magisterském a dvanáct v doktorském studijním programu.

Kulturní vztahy

Velvyslanectví ČR v Bogotě uspořádalo následující kulturní akce: „Týden českého filmu“ na Národní univerzitě, kytarový koncert P. Víta, přednášky o ČR, výstavy „Krása krajů mé země“ a „Franz Kafka“, výstavu fotografií J. Kratochvíla a v rámci festivalu evropského filmu „Eurocine“ byl promítán film *Fimfárum II*.

KOSTARIKA

(Kostarická republika)

Kostarika je jedním z důležitých partnerů České republiky v Latinské Americe, a to zejména v ekonomické a obchodní oblasti. Vztahy politické jsou dlouhodobě harmonické a vycházejí ze společně sdílených hodnot – obrany demokracie a lidských práv a rozvíjení volného obchodu se zřetelem na sociální kohezi. Proto se daří česko-kostarické spolupráci na multilaterálních fórech. Úspěšně se v roce 2007 rozvíjela také spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí.

Vzájemné ekonomické vztahy

Kostarika udržela v roce 2007 pozici ekonomicky stabilní a investorsky důvěryhodné země. Došlo k posílení domácí měny vůči USD. Celkové umístění Kostariky ve světové obchodní relaci ČR je na 74. místě a obchodní bilance je tradičně v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: umělá střeva, trubky z plastů, čepelky do holicích strojků, papír, karton a lepenka, profily z železa a oceli za tepla aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: počítačové komponenty firmy Intel, banány a ananasy

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl realizován projekt v Kostarice, Nikaragui a Salvadoru v sektoru životního prostředí s cílem predikce přírodních rizik. Alikvotní hodnota projektu v Kostarice činila za rok 2007 cca 1,4 mil. Kč; celkový rozpočet projektu na roky 2007-2009 ve zmíněných třech zemích dosahuje 17,2 mil. Kč.

Česká republika poskytla Kostarice ve školním roce tři vládní stipendia. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem deset studentů, čtyři v bakalářském a šest v magisterském studijním programu.

Kulturní vztahy

V Muzeu dětí proběhla výstava fotografií žen a matek kubánských politických vězňů nazvaná „Je to i tvůj problém“, připravená nevládní organizací Člověk v tísni. Kostarického festivalu klasické hudby „Credomatic“ se zúčastnilo duo M. Hromek a K. Doležalová. V Muzeu Guardii Calderóna proběhla výstava plakátů A. Muchy. V ČR hostoval kostarický smíšený sbor Café Coral.

KUBA

(Kubánská republika)

Úroveň vzájemných kontaktů je v současné době nízká. Česká republika se již tradičně vyslovuje pro zahájení transformace Kuby v pluralitní společnost s otevřenou tržní ekonomikou. Zvláštní pozornost věnuje porušování lidských práv. Svou pozici ČR vyjadřuje jak na mezinárodních fórech, tak při bilaterálních jednáních. V březnu 2007 přijela do ČR skupina deseti kubánských uprchlíků ze základny Guantánamo. V říjnu 2007 kubánské úřady zatkly a vyhostily českého občana. MZV ČR si předvolalo chargé d' affaires Kuby v Praze, aby chování kubánských úřadů vysvětlila; MZV ČR zároveň protestovalo proti tomu, že

občanu ČR nebylo umožněno spojení se zastupitelským úřadem. Těžištěm bilaterálních vztahů zůstává ekonomická oblast.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna mezi ČR a Kubou zaznamenala v roce 2007 klesající tendenci ve srovnání s předcházejícím rokem. Celkové umístění Kuby ve světové obchodní relaci ČR je na 99. místě, obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní zařízení, průmyslové spotřební zboží, potraviny, kovové výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: doutníky a výrobky z tabáku, rum, vinný mošt, ovoce a ovocné šťávy.

Transformační spolupráce

MZV ČR podpořilo některé projekty zaměřené na demokratizaci a ochranu lidských práv na Kubě.

Kulturní vztahy

Ze strany Kuby je spolupráce v oblasti kultury vázána na oblast politickou, což v důsledku znamená omezené možnosti pro prezentaci české kultury. Zastupitelský úřad ČR v Havaně vydává informační bulletin ve španělském jazyce.

MEXIKO

(Spojené státy mexické)

Bilaterální vztahy Mexika a České republiky se těší od oficiálního navázání diplomatických vztahů v roce 1922 tradičně výborné úrovni. V roce 2007 si obě země připomněly oficiálními akcemi 85. výročí navázání diplomatických vztahů. Mexiko patří mezi nejvýznamnější politické a obchodní partnery České republiky v Latinské Americe. Intenzivní je tradičně spolupráce kulturní a v posledních letech i školská; rozvíjí se spolupráce v oblasti energetiky a ochrany životního prostředí. V roce 2007 se Česká republika snažila posílit své postavení v Mexiku v oblasti ekonomické, cestovního ruchu a kulturní. Mexiko podepsalo

s Evropskou unií Dohodu o politickém a hospodářském přidružení. Tato skutečnost znamená, že po vstupu ČR do EU získalo partnerství s Mexikem zcela novou dimenzi, značně přesahující dosavadní bilaterální rámec.

Návštěvy představitelů ČR:

- 9. - 13. 6. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničí D. Gladiše v rámci programu obchodně-propagačního projektu „České dny v Mexiku“;
- 7. - 15. 10. 2007 – pracovní návštěva delegace Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny PČR, vedené jeho předsedou O. Vojířem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Mexiko je tradičním obchodním partnerem ČR v Latinské Americe. Vzájemná obchodní bilance má trvale stoupající trend. Posílení bilaterální obchodní relace by měla přispět dříve podepsaná dohoda mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstva hospodářství Mexika o vytvoření pracovní skupiny na vysoké úrovni. Celkové umístění Mexika ve světové obchodní relaci ČR je na 45. místě, došlo k nárůstu vývozu i dovoz a obchodní bilance je mírně v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: reaktory, kotle, přístroje a nástroje, el. záznamové přístroje zvuku, TV a obrazu, vozidla motorová, traktory, kola a jiná vozidla, sklo a výrobky skleněné, výrobky chemické organické.

Hlavní dovozní komodity ČR: záznamové el. přístroje zvuku, TV a obrazu, reaktory, kotle, přístroje a nástroje mechanické, přístroje optické, fotografické, kinematografické a lékařské, vozidla motorová, traktory, kola a jiná vozidla, gumy, pryskyřice, šťávy, výtažky z rostlin.

Kulturní vztahy

V roce 2007 byly v Mexiku realizovány četné kulturní aktivity. Účast českých hudebníků, stejně jako tomu bylo v minulých letech, byla opět velmi zřetelná především na velkých kulturních festivalech (J. Svěcený, M. Svoboda, M. Gera, manželé Tichotovi). V roce 2007 se uskutečnil v Tijuane další ročník projektu „Česká umělecká dílna“, který navazoval na předchozí dva běhy z roku 2006 (Mexico City a Oaxaca). Dílna byla doprovázena

představeními českého loutkového divadla. Do kulturního povědomí mexické veřejnosti vešel svým programem samozřejmě i velký obchodně–kulturní propagační projekt „České dny v Mexiku“ (český design, móda, umělecké sklo, bižuterie, česká gastronomie atd.). Svou účastí přispěla k mimořádnému zviditelnění ČR ve sdělovacích prostředcích také úřadující Miss World 2007 T. Kuchařová. Hlavní myšlenkou projektu bylo představení moderní České republiky nejen v konceptu obchodním, ale i turistickém a kulturně – historickém. Projekt měl v zemi mimořádný ohlas. Pozitivně je třeba hodnotit, že v roce 2007 převzala odpovědnost za širší kulturní prezentaci ČR v Mexiku přímo krajanská komunita. Rovněž česká filmová tvorba našla v roce 2007 v Mexiku své široké publikum v rámci jednorázových bilaterálních projektů i multikulturních akcí evropského rozměru.

NIKARAGUA

(Nikaragujská republika)

Nikaragua patří tradičně mezi významnější partnery České republiky ve Střední Americe, nicméně v poslední době úroveň vzájemných kontaktů poklesla. Intenzivní nicméně zůstává rozvojová spolupráce a zájem České republiky o Moravskou církev v Nikaragui.

Vzájemné ekonomické vztahy

Ve vzájemném obchodu České republiky se zeměmi světa se Nikaragua umístila v roce 2007 ve vývozu z ČR na 166. místě a v dovozu do ČR na 151. místě. Nízký celkový obrat je ve prospěch Nikaragui.

Hlavní vývozní komodity ČR: kotle, reaktory, silniční stroje, titan a součásti z něj, součásti pro pístové motory, revolvery, pistole, a střelné zbraně, psací potřeby, trubky, hadice a příslušenství z plastů, části vysílacích a přijímacích přístrojů, čerpadla, stroje na zpracování kůží.

Hlavní dovozní komodity ČR: etylalkohol, destiláty, doutníky a cigarety. arašídové oříšky, káva, pletené a háčkové výrobky, olejnatá semena a plody, koření, síťoviny z motouzů, rybářské sítě, keramické sošky a ozdobné předměty.

Rozvojová pomoc

Koncem června 2007 Česká geologická služba opětovně zahájila v Nikaragui práce na projektu rozvojové pomoci nazvaném *Prevence geologických rizik*, jehož gestorem je MŽP ČR, a to na základě nového tříletého projektu na léta 2007 - 2009. Skupina ČGS dva měsíce pracovala v okolí města Boaco.

Česká republika poskytla Moravské církvi v Nikaragui peněžitý dar ve výši 100 000 Kč na vybudování pomníku M. Jana Husa a na opravu gymnázia J. A. Komenského. Památku upálení M. Jana Husa místní Moravská církev poprvé uctila dnem pracovního klidu a nočním průvodem ulicemi města, kterého se zúčastnilo několik tisíc obyvatel města.

V září navštívila ČR superintendantka Moravské církve v Nikaragui C. Antonio. Byla hostem Českobratrské církve evangelické, která jí v souvislosti s pustošivými následky hurikánu odevzdala peněžitý dar na opravu poškozených kostelů.

PANAMA

(Panamská republika)

Vzájemné vztahy s Panamou jsou tradičně na dobré úrovni. Velmi dobře se spolupráce rozvíjela zejména v oblasti obchodní a hospodářské, kdy zejména vývoz z ČR dosáhl rekordu posledních dvaceti let.

Návštěvy představitelů ČR

- 4. – 6. 12. 2007 - návštěva náměstkyně ministra zahraničí ČR H. Bambasové

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Protokol o meziministerských konzultacích mezi ministerstvy zahraničních věcí obou zemí, Panama City, 5. 12. 2007.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní obrat byl v roce 2007 prvně od roku 1993 ve prospěch ČR. Ve vývozu ČR figurovala Panama na 73. místě, v dovozu na 76. místě. Obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: keramika, umělá střeva, porcelán a sklo, trubky z plastů, čepelky do holicích strojků, papír, lůžkoviny, svítidla, karton a lepenka, profily ze železa a oceli za tepla aj.

Hlavní dovozní komodity ČR: banány, vč.plantejnů čerstvé/sušené, vodní melouny, ananas čerstvý/sušený, melouny, přístroje vysílací se zařízením přijímacím, kontejnery aj.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Panamě v roce 2007 dvě vysokoškolská stipendia.

Kulturní vztahy

V Panama City proběhla v červenci výstava plakátů A. Muchy.

PERU

(Peruánská republika)

Bilaterální vztahy mezi Českou republikou a Peruánskou republikou stojí na přátelské bezproblémové bázi s důrazem na rozšiřování spolupráce v ekonomické a obchodní oblasti. Peru představuje pro české návštěvníky jednu z nejatraktivnějších turistických destinací v Jižní Americe.

Návštěvy představitelů Peru:

- 4. - 6. 12. 2007 – oficiální návštěva ministra zahraničních věcí Peru J. A. Garcíi Belaundeho.

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna mezi ČR a Peru zaznamenala v roce 2007 stoupající tendenci ve srovnání s předcházejícím rokem. Celkové umístění Peru ve světové obchodní relaci ČR je na 95. místě a obchodní bilance je v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: motory a jejich části, chemické a farmaceutické výrobky, hadice, trubky, zvukové reproduktory, pletací stroje, ložiska, dráty, zápalky, sklo, hračky

Hlavní dovozní komodity ČR: káva, zinek, cín, rybí produkty, ořechy, bavlněná příze, vlna, textil, ovoce, přírodní barviva

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda o spolupráci mezi Parazitologickým ústavem AV ČR a veterinární a zootechnickou fakultou peruánské univerzity Cayetano Heredia s platností do roku 2009; 12. 11. 2007;
- Memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Ministerstvem zahraničního obchodu a cestovního ruchu Peru, Praha, 5. 12. 2007;
- Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany Peru o vzájemné spolupráci, Praha, 5. 12. 2007;
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou Peru o hospodářské a průmyslové spolupráci, Praha, 6. 12. 2007.

Rozvojová spolupráce

V Peru byly v roce 2007 realizovány projekty v hodnotě 9 mil. Kč. Jednalo se o projekt „Udržitelné nakládání s přírodními zdroji v oblasti Amazonie“ v sektoru zemědělství s čerpáním 3 mil. Kč, dále o projekty v sektoru životního prostředí „Rozvoj využití a ochrana podzemních, zvláště termálních a minerálních vod“ v Peru s čerpáním 3,9 mil. Kč a projekt „Průzkum geomorfologických a hydrogeologických podmínek v povodí řeky Puirake a snížení environmentálních faktorů omezujících rozvoj regionu“ s čerpáním 2,1 mil. Kč. Celkové rozpočty těchto projektů za období 2006-2010 dosahují objemu 29 mil. Kč.

Česká republika nabízí každoročně Peru vládní stipendia ke studiu na českých vysokých školách. Pro akademický rok 2007/2008 bylo peruánským studentům nabídnuto sedm stipendií. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem 31 studentů, dvanáct v bakalářském, třináct v magisterském a šest v doktorském studijním programu.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR poskytlo v roce 2007 humanitární pomoc Peru ve výši 5 mil. Kč na odstranění následků zemětřesení, které postihlo 15. 8. 2007 jižní část peruánského pobřeží.

Kulturní vztahy

Rok 2007 byl rokem 85. výročí navázání diplomatických vztahů mezi tehdejším Československem a Peru. Pro připomenutí tohoto výročí se uskutečnila řada akcí – výstava dokumentů z archivních fondů MZV ČR a MZV Peru, výstava „České stopy na březích Amazonky“, koncert české klasické hudby v podání umělců Národní konzervatoře Peru. V říjnu 2007 byla vydána mimořádná příloha deníku El Comercio o ČR. V květnu 2007 hostovalo v Limě Černé divadlo J. Srnce s představením „To nejlepší z černého divadla“; v září 2007 vystoupili v Limě Komorní sólisté z Brna. Česká filmová tvorba byla prezentována v rámci každoročního „Festivalu evropského filmu“.

SALVADOR

(Salvadorská republika)

Salvador zůstal i v roce 2007 spolehlivým partnerem ČR v Latinské Americe. Usiluje o prohloubení politické a ekonomické spolupráce s ČR a EU.

Návštěvy představitelů Salvadoru

- 4. - 8. 11. 2007 - pracovní návštěva viceprezidentky Salvadoru A. V. Escobar.

Vzájemné ekonomické vztahy

V obchodní výměně ČR za rok 2007 figuruje Salvador na 72. místě, v dovozu na 84. místě. Obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky z oceli, stroje na zpracování kaučuku a plastů, tantal, stroje na plnění lahví, mechanické stroje, obráběcí stroje, výrobky pro přepravu a balení zboží, zbraně a pistole, zápalky apod.

Hlavní dovozní komodity ČR: kondenzátory, polymery, výrobky z oceli a káva.

Kulturní vztahy

V Muzeu výtvarných umění v San Salvadoru proběhla v září výstava plakátů A. Muchy.

Rozvojová spolupráce

Od roku 2003 je v Salvadoru realizován rozvojový projekt „Geologický průzkum přírodních rizik v jihovýchodním Salvadoru“, jehož gestory jsou MŽP ČR a Česká geologická služba. Celkový rozpočet první fáze projektu, jehož úkolem je vypracovat komplexní studii zaměřenou na předpověď přírodních nebezpečí geologického původu, představoval 9 mil. Kč. Projekt byl v roce 2006 úspěšně ukončen, nicméně v roce 2007 vláda ČR schválila jeho pokračování (společně s Nikaraguou a Kostarikou) na další tři roky s celkovým rozpočtem 17,2 mil. Kč.

URUGUAY

(Uruguayská východní republika)

Vzájemné česko-uruguayské vztahy jsou tradičně na dobré úrovni, orientované zejména na obchodně-ekonomickou spolupráci. Velký význam pro rozvoj vzájemných vztahů má skutečnost, že Uruguay je sídlem Mercosuru. V červenci 2007 rozhodlo MZV ČR v rámci úsporných opatření o zrušení Velvyslanectví ČR v Montevideu s platností od 30. 6. 2008. Výkon diplomatického zastoupení pro Uruguayskou východní republiku bude poté zajišťovat Velvyslanectví ČR v Buenos Aires (Argentina).

Vzájemné ekonomické vztahy

Obchodní výměna mezi ČR a Uruguayí zaznamenala v roce 2007 klesající tendenci ve srovnání s předcházejícím rokem. Celkové umístění Uruguaye ve světové obchodní relaci ČR je na 105. místě a obchodní bilance je v neprospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: automaty na odbavování jízdenek, antibiotika, kožené výrobky, kufry, aktovky, brašny, ložiska, přírodní alkaloidy, příslušenství pro kotle, potřeby pro sváření a pájení, sklo pro domácnost, části strojů na zpracování dat, brusné kotouče.

Hlavní dovozní komodity ČR: vlna mykaná a česaná, vlna nemykaná a nečesaná, maso hovězí a skopové, střeva, vyčiněné usně, plody citrusové, čerstvé ovoce, med.

Rozvojová spolupráce

Jedno nabídnuté stipendium k postgraduálnímu studiu ve školním roce 2006/2007 nebylo uruguayskou stranou využito.

Kulturní vztahy

V březnu se uskutečnil koncert českých písní kytaristy R. Balcara. V červnu proběhly u příležitosti 65. výročí vyhlazení Lidic vzpomínkové akty u pomníků lidické tragédie v Montevideu a v Canelones. V červenci Velvyslanectví ČR v Montevideu uspořádalo v Canelones koncert české hudby. V prosinci v Punta del Este se uskutečnila výstava kreseb F. Kupky.

USA

(Spojené státy americké)

Vztahy ČR s USA jsou nadstandardní, mají spojenecký charakter a jsou založeny na společně sdílených hodnotách, na transatlantické vazbě a v neposlední řadě i na těsných vztazích mezi USA a EU. Politiky obou zemí mají mnoho společných prvků v oblasti boje proti terorismu a při podpoře demokracie a lidských práv.

Hlavními tématy česko-americké relace byly v roce 2007 debata o umístění evropského prvku systému americké protiraketové obrany v ČR a jednání o zařazení ČR do programu „Visa Waiver“.

Protiraketová obrana byla i jedním z hlavních témat dubnové pracovní návštěvy ministra zahraničí K. Schwarzenberga ve Washingtonu a rozhovorů prezidenta G. Bushe s klíčovými ústavními činiteli při jeho červnové návštěvě Prahy.

V multilaterálním formátu proběhla na konci dubna 2007 důležitá ministerská jednání Severoatlantické rady a Rady NATO - Rusko v Oslu. Těm předcházela expertní zasedání v obou formátech, jež potvrdila alianční konsenzus na základních principech postoje k protiraketové obraně. Na jaře 2007 rovněž proběhla série slyšení k protiraketové obraně

v Kongresu USA a byl zahájen proces schvalování obranného rozpočtu, jehož součástí jsou i finance na tento projekt.

Na podzim 2007 se uskutečnila řada návštěv členů Kongresu USA, které se zaměřily na vysvětlení postoje Kongresu k rozšíření MD na evropské území, vyjádřily jasnou podporu tomuto projektu ze strany obou hlavních politických stran a vyjasnily i některé otázky spojené s financováním. Kongresové delegace se sešly s prezidentem V. Klausem, předsedou vlády M. Topolánkem, ministrem zahraničních věcí K. Schwarzenbergem, ministryní obrany V. Parkanovou a dalšími vysokými představiteli.

V tematice vízové asymetrie bylo dosaženo značného pokroku. Nové členské státy EU, které nejsou součástí amerického programu „Visa Waiver“ (VWP), tzn. nemají s USA bezvízový styk, pokračovaly v rámci vyjednávání s americkými partnery ve spolupráci v rámci tzv. „Koalice pro vízovou rovnoprávnost“ a v závěru roku jednaly i po bilaterální linii.

Vzhledem k tomu, že ČR koncem roku 2007 podnikla řadu kroků k tomu, aby splňovala podmínky pro přijetí do programu Visa Waiver, lze konstatovat, že v roce 2007 se ČR významně přiblížila ke stanovenému cíli. Tím je dosažení vízové symetrie, což v praxi znamená bezvízový styk se Spojenými státy.

Návštěvy představitelů ČR:

- 26. – 28. 2. 2007 - ve Washingtonu pobývali předsedové Zahraničního a Evropského výboru Poslanecké sněmovny PČR, O. Liška a J. Hamáček, jejichž konzultace byly zaměřeny primárně na problematiku participace ČR na evropském prvku protiraketové obrany. K jednáním je přijali mj. předseda zahraničního výboru Sněmovny reprezentantů T. Lantos, nejvyšší představitel republikánů v zahraničním výboru Senátu R. Lugar, senátor J. Sessions a poslanec A. Hastings;
- 4. - 10. 3. 2007 - pracovní návštěvu USA vykonal prezident V. Klaus, který navštívil Texas, Louisianu a Alabamu a návštěvu zakončil jednáním s viceprezidentem USA R. Cheneyem;
- 19. - 21. 4. 2007 - svou první pracovní návštěvu USA ve funkci ministra zahraničních věcí ČR uskutečnil K. Schwarzenberg. Ve Washingtonu se setkal s ministryní zahraničí C. Rice, s ministrem pro vnitřní bezpečnost M. Chertoffem, s ministrem

obchodu C. Gutierrezem, s poradcem prezidenta pro národní bezpečnost S. Hadleyem, se senátorem B. Nelsonem a s kongresmany Mariem a Lincolnem Diaz-Balartovými;

- 9. - 11. 5. 2007 – USA navštívil místopředseda vlády a ministr životního prostředí M. Bursík, který se v New Yorku zúčastnil 15. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj;
- 12. - 15. 6. 2007 - senátor M. Mejstřík ve Washingtonu reprezentoval ČR při slavnostním odhalení nového Památníku obětem komunismu, během něhož vystoupil jako hlavní řečník prezident G. Bush;
- 23. - 28. 9. 2007 - USA navštívil prezident V. Klaus. Svou cestu zahájil v New Yorku, kde se zúčastnil Konference ke globálnímu oteplování a diskuse ve Valném shromáždění OSN;
- 22. - 24. 9. 2007 – ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg se zúčastnil zasedání Valného shromáždění OSN v New Yorku;
- 18. - 22. 9. 2007 - návštěva delegace Senátu ČR, vedené senátorem J. Zoserem, v hlavním městě Nebrasky Lincolnu a v Chicagu (Illinois);
- 5. - 8. 11. 2007 – uskutečnila se cesta předsedy ČSSD J. Paroubka a předsedy poslaneckého klubu ČSSD M. Haška, kteří navštívili Washington na pozvání Agentury pro protiraketovou obranu. J. Paroubek se sešel s řadou představitelů exekutivy, Kongresu i akademické obce a diskutoval s nimi především problematiku protiraketové obrany;
- 14. - 16. 11. 2007 - Washington navštívil místopředseda vlády A. Vondra. Tématy jeho schůzek byly předsednictví ČR v EU, vízová asymetrie a protiraketová obrana.

Návštěvy představitelů USA:

- 4. - 5. 6. 2007 - pracovní návštěvu ČR vykonal prezident G. Bush. Prezident G. Bush vystoupil v Černínském paláci s projevem na mezinárodní konferenci „*Democracy and Security: Core Values and Sound Policies*“, v němž hovořil o šíření demokracie a svobody a odstranění tyranských režimů. Jádrem návštěvy prezidenta G. Bushe byla pracovní jednání s prezidentem V. Klausem a předsedou vlády M. Topolánkem. Během nich byly diskutovány nejen aktuální otázky vzájemných vztahů (protiraketová

obrana, vízový režim), ale došlo též k zásadnímu potvrzení přátelských a spojeneckých vztahů mezi ČR a USA;

- srpen, září, říjen, listopad, prosinec 2007 – o protiraketové obraně a dalších tématech jednaly na podzim v Praze početné delegace amerického Kongresu (vedené T. Franksem, 27. – 29. 8., E. Tauscherovou, 13. – 15. 9., A. Siresem, bratry Lincolnem a Mariem Diaz-Balartovými a J. Inhofem, 2.12.);
- 23. - 24. 10. 2007 – návštěva ministra obrany USA R. Gatese, který byl přijat nejvyššími ústavními činiteli ČR.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	96850519	98237860	99968456	2,1
	index oproti min. roku	103,7	101,4	101,8	
vývoz	tis. Kč	48860950	49365349	47733078	1,9
	index oproti min. roku	125,4	101,0	96,7	
dovoz	tis. Kč	47989569	48872511	52235378	2,2
	index oproti min. roku	88,1	101,8	106,9	
saldo	tis. Kč	871381	492838	-4502300	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodu)

Vzájemný obchod mezi ČR a USA se od roku 1989 zvýšil téměř dvacetkrát a v roce 2007 dosáhl obrat dalšího historického maxima ve výši skoro 5 mld. USD. USA v posledních letech opustily první desítku nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR a v roce 2007 obsadily celkově 14. příčku. Pokračuje trend poklesu významu Spojených států v zahraničním obchodu ČR, když stále intenzivněji fungují obchodní vazby ČR v rámci EU. Projevuje se však příznivý trend, kdy se na vývozu ČR stále více podílejí výrobky s vyšší přidanou hodnotou.

Hlavní vývozní komodity ČR: výpočetní technika, elektronika, součásti vznětových motorů, letecká technika, optická zařízení, letadla a další dopravní prostředky, zdravotnické prostředky.

Hlavní dovozní komodity ČR: kancelářské stroje a výpočetní technika, civilní letadla a součásti letadel, stroje a strojní zařízení, elektrické stroje, zdravotnická technika, léčiva, farmaceutické výrobky, telekomunikační zařízení, dopravní technika.

Kulturní vztahy

V lednu 2007 prezentovalo české velvyslanectví ve Washingtonu projekt Židovského muzea v Praze pod názvem „Zmizelí sousedé“, který popisuje osudy židovských obyvatel za druhé světové války očima současných studentů českých a moravských škol.

Další významnou akcí byla únorová americká premiéra výstavy „It is our problem, too“ – výstava fotografií manželek kubánských politických vězňů. Vernisáže výstavy, kterou připravila společnost Člověk v tísni spolu s Centrem pro svobodnou Kubu, se zúčastnil bývalý prezident ČR V. Havel společně s představiteli kubánského exilu.

Česká hudba ovládla na několik týdnů nejvýznamnější kulturní scénu v USA - Kennedyho centrum. Začátkem dubna zde světoznámý český dirigent J. Bělohlávek řídil americký Národní symfonický orchestr na třech výjimečných koncertech z děl A. Dvořáka, B. Smetany, L. Janáčka a W. A. Mozarta, poté zde Washingtonská národní opera, opět pod taktovkou J. Bělohlávka, uvedla operu L. Janáčka *Její Pastorkyňa – Jenůfa*.

Mediálně vděčnou akcí se stal „Den otevřených dveří“ na velvyslanectvích zemí EU, který se setkal s nečekanou odezvou; Velvyslanectví ČR navštívilo během několika hodin asi 1000 osob. Návštěvníci mohli shlédnout výstavu o historii ČR, fotografie z osvobození Plzně americkými vojáky či film J. Boudníka *Sugar Cubes and Chocolate*. Měli také možnost pohovořit s pracovníky velvyslanectví, zástupci CzechTourism a Českého centra v New Yorku a ochutnat české pivo a koláče.

V červnu byly ministrem zahraničních věcí K. Schwarzenbergem uděleny ceny *Gratias agit 2007* za šíření dobrého jména ČR ve světě. Z USA byli oceněni filantrop C. Merrill, režisér M. Forman, zastánkyně uprchlíků a bojovnice za lidská práva I. Kirklandová (in memoriam) a Texas Czech Heritage and Cultural Center v La Grange.

Na konci září byla za účasti ministra K. Schwarzenberga v Charlotte (Severní Karolína) slavnostně odhalena experimentální socha autora D. Černého. Jde o největší českou sochu instalovanou v USA; hlava – fontána váží přibližně 13 tun.

Tradičně naplněný podzimní program výrazně doplnily dvě akce kulturně-ekonomického rázu, které Velvyslanectví ČR ve Washingtonu připravilo - módní přehlídka prvního „českého“ butiku ve Washingtonu a prodejní výstava tradičních skleněných českých vánočních ozdob.

Češi byli letos poprvé výrazněji zastoupeni i na největším veletrhu vizuálních umění, „Art Base Miami Beach 07“. Veletrhu, resp. „satelitních“ veletrhů k němu přidružených se zúčastnily jak galerie z Prahy (Hunt Kastner, České centrum fotografie), tak galerie americké, které několik českých umělců prezentují.

VENEZUELA

(Bolívarovská republika Venezuela)

Bilaterální vztahy České republiky a Venezuely mají dlouhou tradici a jsou na stabilní úrovni. Soustřeďují se zejména na obchodně-ekonomickou relaci; saldo obchodní bilance je dlouhodobě aktivní. Česká republika jako členský stát EU přispívá významně ke společné politicko-ekonomické a kulturní spolupráci s Venezuelou.

Vzájemné ekonomické vztahy

Venezuela zůstala i v roce 2007 jedním z důležitých obchodních partnerů ČR v Latinské Americe. Tendencí vlády znovuzvoleného prezidenta H. Cháveze zůstává i nadále zvyšovat výdaje na státní investice. Některé vládní zakázky dávají předpoklady pro další rozvoj bilaterálních obchodně-ekonomických vztahů, zejména českého exportu. Celkové umístění Venezuely ve světové obchodní relaci ČR je na 101. místě, obchodní bilance je ve prospěch ČR.

Hlavní vývozní komodity ČR: motorová vozidla, traktory, kola aj. vozidla, turbovrtulové pohony, soustruhy horizontální, dusadla, silniční válce, frézy, ložiska, nářadí, pletací stavy, plasty a výrobky z plastů, umělá střeva, přístroje elektrického záznamu a reprodukce zvuku a TV obrazu, parabolické antény, transformátory, rozvaděče, kabely, přístroje optické, mikroskopy, geodetické přístroje, nápojové sklo a skleněné výrobky z olovnatého křišťálu, hračky, hry a sportovní potřeby, svítidla, natíraný papír a karton v kotoučích, cigaretový papír, výrobky z kamene, sádry, cementu, osinku a slídy, dlaždice z cementu, vrtule a rotory letadel, tabákový odpad, keramické nádobí kuchyňské a stolní.

Hlavní dovozní komodity ČR: hliník nelegovaný, tabák homogenizovaný rekonstituovaný, banány a plajejny čerstvé a sušené, citrony a limety, čočky brylové z ostatních materiálů ne ze skla, výrobky z kamene, nerostné směsi pro izolace, vrtule, rotory, rum aj. destiláty, turbovrtulové pohony do 1100 kV, jednotky zařízení pro automatické zpracování dat a chladiče pro motorová vozidla.

Rozvojová spolupráce

Vláda ČR poskytla v akademickém roce 2007/2008 venezuelským studentům dvě místa k vysokoškolskému studiu v České republice. Ke konci roku 2007 studovalo v ČR celkem sedm studentů, tři v bakalářském a čtyři v magisterském studijním programu.

Kulturní vztahy

V roce 2007 se uskutečnilo několik významných prezentací české kultury ve Venezuele. Na hudebním festivalu Centrální venezuelské univerzity vystoupila s mimořádným úspěchem jako čestný host pěvkyně M. Kožená s repertoárem českých a světových skladatelů. Velký úspěch mělo rovněž několik vystoupení Černého divadla Jiřího Srnce. Na festivalu „Atempo“ měl příznivý ohlas pražský sbor Schola Benedicta. S velkým zájmem se setkaly filmové projekce českých filmů; šlo o Werichovo *Fimfárum* na „Dnech Frankofonie“ a film *Správce statku* na festivalu EU „Euroscopio“. Významnou kulturní roli plní krajanské sdružení Venezuelsko-české asociace. Taneční soubor Jatelinka, působící při krajanském sdružení, uspořádal několik folklorních představení.

7. Vztahy ČR k zemím Asie a Pacifiku

AFGHÁNISTÁN

(Islámská republika Afghánistán)

Česká republika má zájem na stabilitě a rozvoji Afghánistánu. ČR se angažuje v Afghánistánu aktivně jak na bilaterální úrovni, tak v rámci aktivit mezinárodního společenství. Afghánistán je významným příjemcem české zahraniční rozvojové pomoci a v rámci mezinárodních sil také místem působení většího počtu příslušníků Armády České republiky.

Armáda ČR působila v Afghánistánu v rámci ISAF (*International Security Assistance Force*) ve dvou lokalitách, ve Fajzabádu (provincie Badachšán) v severovýchodním Afghánistánu a na kábulském mezinárodním letišti (*Kabul International Airport – KAIA*).

Česká republika v období od 1. 12. 2006 do 31. 3. 2007 plnila roli vedoucí země pro řízení provozu na KAIA. Dne 1. 4. 2007 byla zahájena činnost české polní nemocnice, která působí v rámci ISAF na kábulském letišti. Ve snaze konsolidovat dosavadní působení ČR v Afghánistánu a zvýšit celkové možnosti zapojení do rekonstrukce země bylo rozhodnuto vybudovat od roku 2008 vlastní PRT (Provinční rekonstrukční tým) v provincii Lógar.

V dubnu 2007 zahájilo činnost Velvyslanectví ČR v Kábulu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 1. 4. 2007 – pracovní návštěva předsedy vlády M. Topolánka (zahájení činnosti české polní nemocnice na kábulském letišti);
- 15. – 16. 4. 2007 – pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga a ministryně obrany V. Parkanové.

Návštěvy představitelů Afghánistánu:

- 29. 4. - 5. 5. 2007 – soukromá návštěva ministra obchodu A. Arsala.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hospodářské kontakty mají dlouholetou tradici. Zvýšený zájem afghánských činitelů i soukromých subjektů v minulých letech posílil příznivý trend obchodní výměny. Pokračující nestabilita v Afghánistánu ovšem zatím limituje úsilí českých subjektů o obnovení jejich obchodní a ekonomické přítomnosti v této zemi. Enormní nárůst vývozu z ČR v prosinci 2007 způsobil dar dvanácti vrtulníků armádě Afghánistánu.

Hlavní vývozní komodity ČR: letadla, kosmické lodě a jejich součásti části, vozidla motorová, traktory, kola aj. vozidla, přístroje na záznam a reprodukci zvuku a obrazu, zbraně, střelivo, nábytek, výrobky ze železa.

Hlavní dovozní komodity ČR: ořechy, suché plody, přístroje pro reprodukci zvuku, oděvy, koberce.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Doprava	Studie „Výstavba nové železniční tratě z íránských hranic do Kábulu“	SUDOP Praha, a.s.	2006-2009	3 387	9 200
	Studie „Rozvoj MHD v Kábulu“	IKP	2006-2008	4 449	7 900
Vzdělávání	Obnova a podpora Střední zemědělské školy v Baglanu v severním Afghánistánu	Člověk v tísni, o.p.s.	2006-2007	11 390	13 500
Životní prostředí	Rozvojová pomoc Afghánistánu při obnově fungování geologických institucí se zaměřením na využívání surovinových zdrojů	Get, s.r.o.	2005-2007	2 870	9 804
Celkem				22 096	40 404

Vládní stipendia			
	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	3	3	0

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Afghánistán	6	22 096

Humanitární pomoc

Ministr zahraničních věcí ČR schválil dne 29. 1. 2007 poskytnutí humanitární pomoci Afghánistánu ve výši 4,2 mil. Kč. Tato částka byla poskytnuta jako finanční příspěvek prostřednictvím Zastupitelského úřadu ČR v Kábulu na realizaci projektů humanitární pomoci místnímu obyvatelstvu (*tzv. Quick Impact Projects - QIP*) ve spolupráci s kontingentem Armády ČR v Afghánistánu v místech jeho působení. Schválené finanční prostředky přispěly k realizaci konkrétních projektů malého rozsahu, na které afghánská strana nemá dostatek finančních prostředků (např. dokončení malých elektráren instalací turbín a generátorů, zajištění zdrojů pitné vody, pomoc při budování škol). Do realizace projektů byly v co nejširší míře zapojovány místní lidské zdroje.

Dne 27. 6. 2007 bylo schváleno poskytnutí další finanční humanitární pomoci Afghánistánu ve výši 4,2 mil. Kč. Tato částka byla použita jako finanční příspěvek organizaci HALO Trust na realizaci projektu odminování.

Poskytnutí další humanitární pomoci ministr zahraničních věcí schválil dne 23. 7. 2007, a to ve výši 637.660 Kč, které byly použity jako dotace na projekt nevládní organizace Berkat, o.s. s názvem „Zdravé oči pro Afghánistán“.

Dne 10. 10. 2007 schválil ministr zahraničních věcí ČR poskytnutí humanitární pomoci Afghánistánu ve výši 1,2 mil. Kč jako finanční příspěvek prostřednictvím Velvyslanectví ČR v Kábulu na realizaci projektů humanitární pomoci místnímu obyvatelstvu (tzv. *Quick Impact Projects - QIP*) ve spolupráci s kontingentem Armády ČR v Afghánistánu v místech jeho působení.

AUSTRÁLIE

(Australské společenství)

Austrálie představuje pro Českou republiku z politického, ekonomického i kulturního hlediska významného partnera v asijsko-tichomořské oblasti. Vzájemné vztahy byly i v roce 2007 na dobré úrovni. V červenci 2007 australská strana zjednodušila vstup občanů ČR do Austrálie; po zavedení udělování víz elektronickou cestou v roce 2006 byly od 1. 7. 2007 u krátkodobých turistických a obchodních víz zrušeny poplatky za podání těchto žádostí.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné obchodní a ekonomické vztahy s Austrálií jsou na dobré úrovni a obchodní výměna v posledních letech velmi dynamicky roste. V roce 2007 vzrostla o 37 %, a to především zásluhou českého exportu, který se zvýšil o 59 %. Český vývoz výrazně převažuje nad dovozem.

Hlavní vývozní komodity jsou: strojírenské výrobky, výrobky elektrotechnického průmyslu, motorová vozidla, hračky, dřevo, papír, výrobky z plastů a sklářské výrobky.

Hlavní dovozní komodity jsou: vlna, farmaceutické výrobky, elektronické součástky, oxid hlinitý a nápoje, především víno.

Kulturní vztahy

Podle aktuálních odhadů žije v Austrálii cca 27 tisíc českých krajanů. V každém státu a teritoriu Austrálie existuje český/česko-slovenský klub. Velvyslanectví ČR v Canbeře

a Generální konzulát ČR v Sydney se podílely na pořádání kulturních akcí, výstav, koncertů českých umělců a obchodních seminářů. Dne 28. 10. 2007 byla při příležitosti státního svátku ČR prezidentem republiky předána Medaile za zásluhy M. Kantorovi, honorárnímu generálnímu konzulovi ČR v Melbourne.

BANGLADÉŠ

(Bangladéšská lidová republika)

Politické, ekonomické i kulturní vztahy mezi ČR a Bangladéšem jsou v současnosti velice skromné. Důvodem pro nízkou intenzitu vztahů je dlouhodobě nestabilní politická, bezpečnostní a ekonomická situace v zemi.

Rozvojová pomoc

Koncem roku 2007 studoval v ČR jeden student v magisterském studijním programu. Bangladéši se vládní stipendia přímo nenabízejí, stipendium bylo uděleno prostřednictvím UNESCO.

Humanitární pomoc

V roce 2007 byla poskytnuta finanční humanitární pomoc Bangladéši ve výši 1,5 mil. Kč. Tato částka byla použita jako finanční příspěvek Mezinárodní federaci Červeného kříže a Červeného půlměsíce (IFRC) na poskytnutí pomoci v důsledku cyklonu Sidr.

BHÚTÁN

(Bhútánské království)

Vztahy s Bhútánem jsou značně omezené, a to hlavně kvůli tradičně izolacionistické politice Bhútánu. ČR usiluje dlouhodobě o navázání diplomatických vztahů.

Návštěvy představitelů ČR:

- 8. – 10. 3. 2007 - pracovní návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové.

Rozvojová pomoc

Velvyslanectví ČR v Dillí realizovalo v roce 2007 v Bhútánu malý lokální projekt z oblasti sociálního rozvoje „Voices“ v hodnotě 500 tis. Kč.

BRUNEJ

(Sultanát Brunej)

Vzájemné vztahy jsou bezproblémové, avšak málo intenzivní.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20. - 22. 3. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro aktuální politické otázky J. Bašty.

ČÍNA

(Čínská lidová republika)

Vzájemné vztahy mezi ČR a ČLR jsou bez výraznějších problémů, vyvíjejí se v rámci možností, resp. limitů, které jsou dány rozdíly politických systémů a nesouměřitelností obou zemí co do velikosti a mezinárodního významu. Pozici ČR v této relaci posiluje její členství v EU, v příslušných aspektech vychází ze společné unijní pozice. ČR se během roku 2007 podílela např. na utváření textů závěrečného prohlášení ze summitu EU-ČLR v Pekingu, na tvorbě mandátu Evropské komise pro jednání s ČLR o budoucí rámcové dohodě o spolupráci (PCA) a na tvorbě pozice EU k různým dílčím tématům vztahů s ČLR (např. lidskoprávní dialog, otázka Tibetu). V rámci jednotné pozice EU se převážně zapojovala do interakce s ČLR také na multilaterálních fórech v systému OSN, během jednání EU a ASEAN+3, u příležitosti výročního summitu ASEAN v Singapuru a euro-asijského dialogu ASEM. Hospodářská spolupráce je nadále těžištěm současných česko-čínských bilaterálních styků. Obchodní bilance se však i přes výraznou aktivitu na politické úrovni nadále vyvíjela - mj. i vlivem byrokratických překážek a dalších technických specifik teritoria - výrazně v neprospěch ČR. Na zásadní bilaterální návštěvy na vysoké úrovni z předchozích let

navázaly v roce 2007 další důležité výměny resortních delegací i delegací jednotlivých měst nebo krajů a provincií.

Návštěvy představitelů ČR:

- 14. - 20.1. 2007 – oficiální návštěva náčelníka generálního štábu Armády ČR P. Štefky;
- 4. - 10. 3. 2007 – návštěva hejtmana Karlovarského kraje J. Pavla;
- 16. - 27. 4. 2007 – návštěva delegace hejtmanů České republiky pod vedením hejtmana Středočeského kraje P. Bendla v Pekingu a Šanghaji;
- 8. - 12. 5. 2007 – návštěva ministra zemědělství P. Gandaloviče;
- 13. - 19. 5. 2007 – návštěva hejtmana Zlínského kraje L. Lukáše;
- 21. - 27. 5. 2007 – návštěva velitele Společných ozbrojených sil Armády ČR generálmajora J. Sedláka;
- 24. - 29. 5. 2007 – návštěva ministra průmyslu a obchodu M. Římana;
- 6. - 9. 6. 2007 – návštěva náměstka ministra průmyslu a obchodu L. Vaňka;
- 18. - 24. 6. 2007 – návštěva místopředsedy Senátu PČR J. Lišky a delegace Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu PČR ;
- 18. - 20. 7. 2007 – pracovní návštěva prvního náměstka ministra zahraničních věcí T. Pojara;
- 17. - 23. 9. 2007 – návštěva člena Poslanecké sněmovny PČR a předsedy ČSSD J. Paroubka;
- 23. - 30. 9. 2007 – návštěva poslance Evropského parlamentu O. Vlasáka a náměstka ministra financí J. Volfa;
- 19. - 25. 10. 2007 – návštěva náměstka ministra kultury F. Mikeše;
- 21. - 30. 10. 2007 – návštěva delegace Výboru pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR, vedené jeho předsedou K. Bartákem;
- 15. - 19. 11. 2007 – návštěva člena Poslanecké sněmovny PČR O. Plašila.

Návštěvy představitelů ČLR:

- 12. - 15. 5. 2007 - návštěva náměstka Státní komise pro rozvoj a reformu Zhu Zhixin;
- 15. - 22. 5. 2007 - návštěva náměstka ministra pro vědu a technologie Wu Zhongze;
- 3. - 6. 6. 2007 - návštěva místopředsedy Čínského lidového politického poradního shromáždění Li Guixian;
- 16. - 19. 6. 2007 - návštěva místopředsedy Výboru čínských krajanů v zahraničí Všečínského shromáždění lidových zástupců Lu Ruihua;
- 4. - 7. 8. 2007 - návštěva náměstka vedoucího Kanceláře pro tchajwanské záležitosti při Státní radě Zheng Lizhong.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	101 256 923	137 168 483	198 696 915	4,1
	index oproti min. roku	102,6	135,5	144,9	
vývoz	tis. Kč	7 154 440	8 991 734	13 988 190	0,6
	index oproti min. roku	102,4	125,7	155,6	
dovoz	tis. Kč	94 102 484	128 176 748	184 708 725	7,8
	index oproti min. roku	102,6	136,2	144,1	
saldo	tis. Kč	-86 948 044	-119 185 014	-170 720 535	

Zdroje: ČSÚ, březen 2008 (údaje o zahraničním obchodě).

Čína zaujímá 7. místo v pořadí nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR. V zahraničním obchodě s ČLR se v roce 2007 podařilo dosáhnout rychlejšího růstu vývozu z ČR než dovozu do ČR. Vývoz vzrostl o úctyhodných 55,6 % na 13,988 mld. Kč a dovoz dosáhl 184,709 mld. Kč (tedy růst o 44,1 %). I přes tento pozitivní trend došlo k výraznému nárůstu pasivního salda obchodní bilance o 43,2 % na 170,721 mld. Kč (rychlejší růst oproti roku 2006). Nadále přetrvává zájem českých firem o informace o čínském trhu a ve zvýšené míře i o investičním prostředí ČLR. Výrazným způsobem se zde prosadily firmy jako Škoda Auto (licenční výroba modelu Škoda Octavia v Šanghaji), TOS Varnsdorf, TEDOM, Vítkovice Steel, LINET a řada dalších.

Hlavní vývozní komodity ČR: díly ke kancelářským strojům a k zařízením pro automatické zpracování dat, kovoobráběcí stroje, hřídele, převodové kliky, tělesa ložisková,

spojky, textilní a kožedělné stroje, elektrické přístroje, obvody a odpory, osobní automobily a náhradní díly, sklo, zařízení k ohřevu a chlazení, motory pístové s vnitřním spalováním.

Hlavní dovozní komodity ČR: zařízení k automatickému zpracování dat a jejich komponenty, telekomunikační zařízení, příslušenství přístrojů pro záznam a reprodukci zvuku a obrazu, periferní jednotky; hudební nástroje, monitory a projektory, televizní přijímače, dětské kočárky, hračky a sportovní potřeby, kancelářské stroje, elektrické stroje a přístroje, obuv.

Vzájemné obchodně-ekonomické vztahy se rozvíjejí dynamickým způsobem. V roce 2007 proběhla v ČLR celá řada návštěv s obchodně-ekonomickým aspektem na centrální, resortní a regionální úrovni. Na konci srpna se uskutečnilo již 7. zasedání Smíšeného ekonomického výboru v Praze. Hlavním tématem byly investiční aktivity českých a čínských firem na území obou států, které se v posledních letech zvýraznily – mezi největší investiční úspěchy českých firem v ČLR patří zahájení projektu Home Credit skupiny PPF Group, investice do nemovitostí v Pekingu ze strany ECM Group či úspěšné fungování společného strojírenského podniku TOS Kunming. Na čínské straně je největším projektem investice firmy Changhong do výroby TV přijímačů v Nymburku, dále lze zmínit investice firem Shangai Maling (zpracování masa), CITIC Marmes (montáž jízdních kol) a další.

Kulturní vztahy

V listopadu 2007 se uskutečnil svým rozsahem a tematickou šíří v česko-čínských stycích nebyvalý projekt „Česká republika - křižovatka Evropy“. Projekt byl součástí celoročního cyklu propagačních aktivit na podporu české ekonomické a obchodní spolupráce s ČLR, přičemž se podařilo tuto prezentaci skloubit i s dalším projektem „Mediální prezentace ČR v ČLR“. Přehlídka české kultury, umění, filmu, designu (výstava moderního designu), módy (módní show H. Fejkové, prezentace bižuterie z produkce firmy Jablonex), ilustrací dětských knih, moderního skla a dalších artefaktů a uměleckých výsledků českých tvůrců byla velmi úspěšným doplněním propagace českých firemních značek a turistických služeb reprezentovaných v Pekingu agenturou CzechTourism. Hlavní událostí sezóny se pro milovníky klasické hudby v Šanghaji staly dva koncerty České filharmonie v listopadu 2007. V říjnu se v Pekingu uskutečnil „Týden českého filmu“ a v galerii Jintai Art Museum byla prezentována výstava kresleného humoru V. Jiráka.

Hongkong

Česká republika rozvíjí své vztahy s Hongkongem jakožto Zvláštní administrativní oblastí ČLR s důrazem na rozšiřování vzájemné spolupráce v obchodně-ekonomické oblasti, prohlubování akademických kontaktů a rozvoj kulturních styků.

Návštěvy představitelů ČR:

- 22. – 24. 3. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty;
- 26. – 28. 4. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra dopravy I. Vykydala;
- 28. – 30. 10. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR, vedené jeho předsedou K. Bartákem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Hongkong je jednou z mála asijských ekonomik, kde má ČR za posledních několik let (od 1999) aktivní obchodní bilanci. Převážná část položek obchodní výměny jsou reexporty směrem do oblasti jižní ČLR, či naopak z jižní ČLR do ČR. V roce 2007 pokračovala korespondenčně jednání o Dohodě o zamezení dvojímu zdanění.

Hlavní vývozní komodity ČR: skleněné komponenty, elektronické součástky, elektrické stroje a přístroje, průmyslové stroje a komponenty, videohry.

Hlavní dovozní komodity ČR: elektronika, počítačové periferie, textil, obuv, integrované obvody, hračky, nenahraná elektronická média a další spotřební zboží.

Kulturní vztahy

Součástí přehlídky 31. ročníku „Hong Kong International Film Festival“ byl v dubnu snímek režiséra J. Švankmajera *Šílení*, který byl uveden v rámci sekce „Třída mistrů“. Snímek režiséra B. Slámy *Divoké včely* byl v říjnu a listopadu promítán v kinosálech a posluchárnách hongkongských univerzit v rámci 14. ročníku „EU Film Festival“. V listopadu navštívila Hongkong delegace Národní galerie v Praze, vedená generálním ředitelem M. Knížákem, která jednala s vedoucími představiteli hlavních kulturních institucí Hongkongu (*Hong Kong Museum of Art, Leisure and Cultural Services Department*) o možnostech spolupráce při výměnách výstav či zapůjčení exponátů ze sbírek. V prosinci v Hongkongu vystoupil

s vánočními koncerty chlapecký pěvecký sbor Boni Pueri, který představil koledy a tradiční vánoční písně evropských zemí, evropskou klasickou hudbu a české lidové písně a folklor.

Tchaj-wan

V rámci „politiky jedné Číny“ udržuje ČR diplomatické styky s Čínskou lidovou republikou a ve vztahu k Tchaj-wanu se soustřeďuje na rozvoj dvoustranné expertní spolupráce v ekonomicko-obchodní, kulturní, vědecké, školské a turistické oblasti. ČR je zde zastoupena Ekonomickou a kulturní kanceláří v Tchaj-pcheji.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	tis. Kč	19 846 381	26 835 323	26 664 154	0,6
	index oproti min. roku	110,3	135,2	99,4	
vývoz	tis. Kč	1 227 541	1 261 588	1 490 302	0,1
	index oproti min. roku	127,8	102,8	118,1	
dovoz	tis. Kč	18 618 840	25 573 735	25 173 852	1,1
	index oproti min. roku	109,3	137,4	98,4	
saldo	tis. Kč	-17 391 299	-24 312 147	-23 683 550	

Zdroje: 1) ČSÚ, únor 2008 (údaje o zahraničním obchodě)

Charakter obchodních vztahů s Tchaj-wanem v roce 2007 nikterak nevybočil z dlouhodobého trendu: došlo k dalšímu prohloubení deficitu obchodní bilance o 12 %. Pokračoval příliv tchajwanských investic do ČR, koncem roku byla zahájena výstavba již druhého závodu na výrobu počítačů.

V březnu 2007 bylo oznámeno, že mezi ČR a Tchaj-wanem bylo dosaženo dohody o vzájemném uznávání ekologických značek a o pomoci tchajwanské strany českým orgánům při zpracování dokumentů potřebných pro vydávání ekologických značek výrobcům. Dohoda, podepsaná koncem roku 2006, též zmocňuje Tchaj-wan k posuzování žádostí o ekologické značky předkládané tchajwanskými firmami, které chtějí vyvážet zboží nebo služby do ČR. V říjnu 2007 byla v Tchaj-pcheji mezi úřady pro civilní letectví ČR a Tchaj-wanu podepsána dohoda o výměně leteckých přepravních práv, která by měla umožnit

zavedení přímého leteckého spojení Prahy s Tchaj-pejchí prostřednictvím společnosti China Airlines.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a dopravní prostředky a tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu, v dovozu dominovaly rovněž stroje a dopravní prostředky a dále průmyslové spotřební zboží.

Kulturní vztahy

Česká kultura byla od listopadu 2007 do začátku roku 2008 na Tchaj-wanu úspěšně prezentována Výstavou tradičních českých loutek ve spolupráci Ministerstva kultury ČR a Rady pro kulturní záležitosti (*Council of Cultural Affairs*) Tchaj-wanu.

FILIPÍNY

(Filipínská republika)

V roce 2007 pokračoval úspěšný rozvoj česko-filipínských vztahů. ČR na Filipínách zahájila realizaci dalšího rozvojového projektu a v Praze proběhly pravidelné meziministerské konzultace na úrovni náměstků ministra zahraničních věcí. Utužování vzájemných vztahů napomáhají rovněž dvě významná historická pouta. Od 16. století je na Filipínách uctíváno Pražské jezulátko a nejlepším přítelem filipínského národního hrdiny J. Rizala byl litoměřický občan F. Blumentritt. V této souvislosti lze za významný příspěvek k budování česko-filipínských vztahů považovat rovněž návštěvu delegace vedení Řádu rytířů J. Rizala v Litoměřicích.

Návštěvy představitelů Filipínské republiky:

- 30. 3. 2007 – pracovní návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí E. Basilio.

Vzájemné ekonomické vztahy

Český vývoz na Filipíny za posledních pět let stabilně stoupá, naopak dovoz filipínského zboží do ČR klesá, nicméně obchodní bilance zůstává nadále pasivní. Filipínský export je reprezentován dovozem levných elektronických komponentů a paměťových jednotek do ČR. Tato situace je výsledkem působení zahraničních investorů v ČR, kteří

v rámci investičních pobídek přenesli své výrobní kapacity do ČR a využívají dvojnásobnou komparativní výhodu – levné filipínské komponenty a relativně levnou českou pracovní sílu pro výrobu hotových elektronických výrobků.

Hlavní vývozní komodity ČR: integrované elektronické obvody a jiné součástky, elektrické kondenzátory, výrobky z plastů, vodní turbíny, vodní kola a regulátory.

Hlavní dovozní komodity ČR: zařízení pro automatické zpracování dat, elektronické komponenty, optická vlákna, kabely, čočky, hranoly, kaučuk, textilní výrobky.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byly na Filipínách realizovány dva projekty v celkové hodnotě 8,1 mil. Kč. Jednalo se o projekt v sektoru průmyslového rozvoje „Pomoc při opatřeních zajišťujících dodávku pitné vody pro Manilu“ za 6,3 mil. Kč a o projekt „Zlepšení odpadového hospodářství v Naga City“ v sektoru životního prostředí za 1,8 mil. Kč. Celkový rozpočet na tyto projekty na léta 2006 – 2010 činí 48 mil. Kč.

Koncem roku 2007 studovali v ČR celkem čtyři studenti, tři v bakalářském a jeden v magisterském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 byla přidělena dvě stipendia.

Kulturní vztahy

V březnu darovalo velvyslanectví ČR na Filipínách vysvěcenou repliku Pražského jezulátka kardinálovi Filipín G. Rosalesovi. V říjnu byla v Litoměřicích založena první pobočka Řádu rytířů J. Rizala na území ČR.

INDIE

(Indická republika)

Vzájemné vztahy navazují na tradici dlouhodobého a bezproblémového přátelství mezi oběma národy, o jejichž rozvoj v průběhu novodobých dějin usilovaly takové osobnosti jako D. Néhrú, I. Gándhí, V. Havel aj. Současné česko-indické vztahy vykazují vzestupnou tendenci a vyznačují se vysokou úrovní vzájemných kontaktů s převahou návštěv z ČR.

U příležitosti oslav 60. výročí navázání diplomatických styků se v roce 2007 uskutečnily pracovní návštěvy ministra zahraničních věcí ČR K. Schwarzenberga a předsedy Senátu PČR P. Sobotky, které výrazným způsobem posílily dynamiku vzájemných vztahů a připravily podmínky pro jejich rozvoj, a to zejména v oblasti obchodní a ekonomické.

V roce 2007 probíhala pokračující, resp. přípravná jednání v oblasti smluvní základny týkající se smlouvy o sociálním zabezpečení, dohody o podpoře a vzájemné ochraně investic, dohody o spolupráci v obranném průmyslu a programu spolupráce v oblasti vzdělávání, vědy a kultury. Dále byla koncem roku 2007 iniciována vzájemná spolupráce diplomatických akademií.

Návštěvy představitelů ČR:

- 11. - 15. 3. 2007 - pracovní návštěva náměstkyně ministra zahraničních věcí H. Bambasové;
- 18. - 21. 11. 2007 - oficiální návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga;
- 2. - 6. 12. 2007 - pracovní návštěva předsedy Senátu PČR P. Sobotky.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
obrat	v tis. Kč	12 058 595	14 987 187	19 384 811	1,0
	index oproti min. roku	123,2	124,2	129,3	
vývoz	v tis. Kč	6 286 305	8 982 571	11 195 756	1,0
	index oproti min. roku	122,4	142,8	124,6	
dovoz	v tis. Kč	5 772 290	6 004 616	8 189 055	1,0
	index oproti min. roku	124,0	104,0	136,3	
saldo	v tis. Kč	514 015	2 977 955	3 006 701	1,0

Zdroj: ČSU, březen 2008

Těžiště vzájemných vztahů je v oblasti dynamicky se rozvíjející obchodní a ekonomické spolupráce. Indie byla v roce 2007 podle obratu zahraničního obchodu 29. největším obchodním partnerem České republiky. Vzájemný obchod se velmi přiblížil očekávané magické hranici jedné miliardy USD a bilance je již několikátým rokem aktivní. V roce 2007 však neočekávaně rychle rostl indický dovoz do ČR (o 36,3 %). Velký podíl na

tom má především dovoz bežešvých ocelových trubek, který se na celkovém indickém dovozu podílel 12,99 % a oproti předchozím letům skokově narostl. V roce 2007 byla navázána další partnerství indických a českých podniků.

Hlavní vývozní komodity ČR: karoserie a další součásti osobních vozidel, motory a převodovky pro osobní vozidla, nákladní vozidla, textilní stroje, obráběcí stroje, heterocyklické sloučeniny, elektrické motory a generátory.

Hlavní dovozní komodity ČR: bežešvé ocelové trubky, válcované profily, části elektromotorů, transformátory, léčiva, bavlněná příze a trička, obuv, nenahraná média pro záznam zvuku, elektrické kabely.

Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytla Indii v akademickém roce 2007/2008 jedno stipendium. Celkem koncem roku 2007 v ČR studovalo osm studentů, dva v bakalářském, dva v magisterském a čtyři doktorandském studijním programu.

Kulturní vztahy

Výstava „Czech Art Nouveau“ byla instalována v lednu 2007 v prostorách butiků Tarini. Sortiment indických stylových textilií a uměleckých předmětů prodejny a exponáty výstavy manifestovaly ideu Muchova úsilí o harmonickou syntézu umění pro každodenní život.

Na filmovém festivalu „Little Europe“, který je organizován Fakultou slavistiky Dillíské univerzity, studenti shlédli český film *Babí léto*. Česká republika byla zastoupena filmem *Tři oříšky pro Popelku* na „Mezinárodním festivalu filmů pro děti“, který se konal v Kalkatě. Film *Hanele* byl součástí přehlídky „12. Filmového festivalu Evropské uni“, který se konal v období od dubna do května 2007 v Dillí, Pune, Kozhikode a Kalkatě. V listopadu 2007 byla prezentována „Retrospektiva filmového díla K. Kachyni“ v programu „International Forum of New Cinema“ Kalkatského filmového festivalu. Promítáno bylo osm filmů (*Smrt mouchy, Setkání v červenci, Malá mořská víla, Král Šumavy, Kráva, Směšný pán, Už zase skáču přes kaluže, Hanele*).

Výstava „Současná česká divadelní architektura“ byla součástí přehlídky European Cultural Weeks. Rozmanité kulturní akce byly pořádány převážně v Dillí v termínu od listopadu do prosince 2007.

V dětské výtvarné soutěži „Lidice 2007“ byly oceněny výtvarné práce 22 indických dětí. V Šankarově mezinárodní výtvarné soutěži 2006 medaile obdrželo 26 českých výherců.

INDONÉSIE

(Indonéská republika)

Vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Indonésií jsou velmi dobré a dlouhodobě bezproblémové. Jejich základem je především tradice hospodářské spolupráce. Byly rovněž vytvořeny podmínky pro úspěšný rozvoj spolupráce v oblasti obrany. O intenzitě vzájemných vztahů svědčí poměrně vysoká frekvence bilaterálních návštěv. ČR je v Indonésii aktivní rovněž v rámci humanitární a rozvojové spolupráce.

Návštěvy představitelů ČR:

21. - 26. 5. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro aktuální politické otázky J. Bašty;

- 11. - 14. 11. 2007 - pracovní návštěva ministra průmyslu a obchodu M. Římana.

Návštěvy představitelů Indonésie:

- 24. 9. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí E. Hariyadhiho;
- 4. - 7. 11. 2007 - pracovní návštěva delegace Komise I (pro zahraniční styky, obranu, komunikaci a informatiku) indonéskeho parlamentu, vedená jejím předsedou T. Sambuagou.

Vzájemné ekonomické vztahy

Náš obchod s Indonésií má mnohaletou tradici a v poslední době se úspěšně rozvíjí. V listopadu 2007 se uskutečnila pracovní cesta ministra průmyslu a obchodu M. Římana do Indonésie. Dne 12.11.2007 byla ministrem M. Římanem a ministrem zahraničních věcí

Indonésie H. Wirayudou podepsána Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky. Tato dohoda dává vzájemné ekonomické spolupráci moderní právní rámec.

Hlavní vývozní komodity ČR: sloučeniny dusíku, telekomunikační zařízení, kotle, kohouty, ventily a armatury pro potrubí, textilní a kožedělné stroje a jejich díly, čerpadla a kompresory.

Hlavní dovozní komodity ČR: přírodní kaučuk, zařízení k automatickému zpracování dat, telekomunikační zařízení, přístroje k záznamu a reprodukci obrazu a zvuku, obuv.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Indonéské republiky o hospodářské spolupráci, Jakarta, 12. 11. 2007.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byly v Indonésii realizovány čtyři projekty v celkové hodnotě 6,8 mil. Kč. Jednalo se o projekt v sektoru zemědělství „Vybudování konzultačního a poradenského centra pro oblast zemědělského a environmentálního inženýrství na univerzitě UNITA v Tarutungu“ za 1,2 mil. Kč a o tři projekty v sektoru dopravy „Řešení dopravní obsluhy v Yogyakartaě: Vypracování komplexní studie řešení dopravní situace a zlepšení dopravní obslužnosti regionu Yogyakarta“ za 2 mil. Kč, „Zpracování studie rozšíření přistávací dráhy letiště Adisucipto v Yogyakartaě“ za 3 mil. Kč a „Strategická studie možností rozvoje letecké dopravy na Jávě se zvláštním zřetelem na provincii Yogyakarta“ za 600 tis. Kč. Celkový rozpočet na tyto projekty na léta 2005 – 2008 činí 18 mil. Kč.

Koncem roku 2007 studovali v ČR celkem čtyři studenti v magisterském studijním programu. Na akademický rok 2007/2008 byla přidělena dvě stipendia. Na základě memoranda o porozumění mezi ČVUT Praha a Technologickým institutem v Bandungu studovalo v roce 2007 na Technologickém institutu šest českých studentů a v Praze dva indonéští studenti.

Kulturní vztahy

V indonéském hlavním městě Jakarta a v centru javánské kultury Yogyakarta proběhla v listopadu výstava české výtvarnice O. Pětivoké.

JAPONSKO

Pro Českou republiku je Japonsko jedním z nejvýznamnějších partnerů na asijském kontinentu jak v ekonomické, tak v politické oblasti. Ve vzájemných vztazích mají tradičně významné postavení silné kulturní vazby vzhledem k oblibě jak české kultury v Japonsku, tak tradičních forem japonského umění v ČR. Prohlubuje se oboustranná snaha zvýšit spolupráci v oblastech vědy, techniky, výzkumu a vývoje. Příliv japonských investic do ČR pokračoval i v roce 2007.

Návštěvy představitelů ČR:

- 13. – 16. 2. 2007 – oficiální návštěva prezidenta republiky V. Klause;
- 10. – 19. 3. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu PČR;
- 22. – 24. 4. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra dopravy I. Vykydala;
- 21. – 25. 5. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministryně školství, mládeže a tělovýchovy P. Komárka.

Návštěvy představitelů Japonska:

- 19. – 20. 8. 2007 – pracovní návštěva delegace Kontrolního a administrativního výboru Dolní komory Parlamentu;
- 22. – 23. 8. 2007 – pracovní návštěva delegace Rozpočtového výboru Dolní komory Parlamentu.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč	66 055 831	72 411 627	85 903 740	1,7
	index oproti min. roku	101,6	109,6	118,6	
Vývoz	tis. Kč	7 876 820	9 201 000	10 137 000	0,4
	index oproti min. roku	136,0	116,8	110,2	
Dovoz	tis. Kč	58 179 012	63 744 000	77 090 000	3,2
	index oproti min. roku	105,9	108,6	120,9	
Saldo	tis. Kč	-50 302 192	-54 543 000	-66 954 000	

Japonsko patří v současné době mezi nejvýznamnější ekonomické partnery České republiky. Bilaterální hospodářské vztahy jsou patrně nejlepší za celé poválečné období. V roce 2007 pokračoval příliv japonských investic do ČR, i když s patrnou tendencí ke zpomalování (bylo oznámeno osm projektů). Kumulovaná hodnota investic činí cca 60 mld. Kč a zaměstnává v ČR cca 43 tisíc pracovníků. Japonsko se tak udrželo na jednom z předních míst v přílivu investic do ČR; v počtu projektů na třetím místě za SRN a USA, ve výši investic na druhém místě za SRN a v počtu plánovaných pracovních míst na třetím místě za SRN a USA.

Obchodní bilance za rok 2007 skončila záporným saldem ve výši cca 67 mld. Kč, což představuje nárůst o 24 % oproti předchozímu roku.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu, silniční vozidla, stroje a zařízení k výrobě energie.

Hlavní dovozní komodity ČR: zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, silniční vozidla.

Kulturní vztahy

Česká kultura se v Japonsku tradičně prezentuje na vysoké umělecké úrovni a za velikého zájmu publika. Vysoké oblibě se těší především česká klasická hudba. Významná byla zvláště vystoupení Státní opery Praha v říjnu 2007 a koncertní turné České filharmonie v listopadu 2007. V propagaci české kultury hraje klíčovou úlohu České centrum, které bylo otevřeno v areálu velvyslanectví v Tokiu. Za první rok své existence uskutečnilo přes 40 kulturních akcí zahrnujících mj. výstavy, prezentace, workshopy, přednášky, projekce, koncerty, salon kulturní výměny a česko-japonský filmový festival.

Mezi Japonskem a Českou republikou se uskutečnila výměna čtyř vysokoškolských studentů na dvouletá stipendia. Pět japonských studentů se zúčastnilo Letní školy slovanských studií. Další stipendia byla poskytnuta českým studentům zejména technických oborů a japanologie.

KAMBODŽA

(Kambodžské království)

Současné bilaterální vztahy s Kambodžou se postupně rozvíjejí. Nový impuls dostaly česko-kambodžské vztahy v roce 2004 s nástupem krále Norodoma Sihamoniho, který studoval v Praze, na trůn. Vztahy se rozvíjejí zejména v oblasti humanitární a rozvojové pomoci, kulturní oblasti a cestovního ruchu.

Návštěvy představitelů ČR:

- 30. 9. - 3. 10. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra financí E. Janoty.

Vzájemné ekonomické vztahy

Kambodža patří mezi tzv. nejméně rozvinuté země a také úroveň obchodní výměny mezi ČR a Kambodžou dosahuje velmi malých objemů. Mezi obchodními partnery ČR obsadila Kambodža 115. místo (celkový obrat vzájemného obchodu), resp. 90. místo (dovoz ČR) a 177. místo (vývoz ČR).

V legislativní oblasti byl pokračovala finální jednání Dohody o restrukturalizaci a splacení dluhu Kambodžského království vůči České republice a byla dokončena jednání o Dohodě o podpoře a ochraně investic.

Hlavní vývozní komodity ČR: antény, pneumatiky pro jízdní kola, pračky, žehlící stroje.

Hlavní dovozní komodity ČR: textilní výrobky, obuv, jízdní kola.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 proběhla v Kambodži realizace jednoho projektu v sektoru životního prostředí „Rozšíření infrastruktury pro udržitelný rozvoj turistiky za kulturními památkami Angkoru“ v hodnotě 1,5 mil. Kč. Celkový rozpočet projektu v letech 2006 – 2007 činil 2,9 mil. Kč.

Velvyslanectví ČR v Bangkoku realizovalo v roce 2007 v Kambodži malý lokální projekt z oblasti vzdělávání „Stavba základní školy krále Sihamoniho ve vesnici Wat Kirisraasong“ v hodnotě 1 mil. Kč.

Koncem roku 2007 studovali v ČR celkem čtyři studenti, dva v bakalářském a dva v magisterském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 byla přidělena dvě stipendia.

Kulturní vztahy

V dubnu proběhla v Kambodži návštěva českého fotbalového klubu Amfora, který se utkal s týmem bývalých olympijských reprezentantů Kambodže. Návštěva se uskutečnila na základě osobního pozvání kambodžského krále Norodoma Sihamoniho v návaznosti na jeho návštěvu v ČR na podzim 2006. V rámci následného kulturního vystoupení pro představitele vlády, bývalé studenty v Československu a další zájemce v divadle Chaktomuk v Phnom Penhu byla prezentována výstava fotografií zachycující historii česko-kambodžských vztahů a návštěvu kambodžského krále v ČR.

V rámci Filmového festivalu EU v Phnom Penhu byl promítnut úspěšný český film *Musíme si pomáhat*.

KAZACHSTÁN

(Republika Kazachstán)

Těžištěm česko-kazašských vztahů byla spolupráce v obchodní a ekonomické oblasti. O jistém oživení bilaterální relace v politické oblasti lze hovořit v návaznosti na realizované výměny návštěv. Stále zbývá vyřešit problém kazašského dluhu vůči České republice. V říjnu 2007 ukončilo Velvyslanectví ČR svou činnost v Almaty a přesunulo se do hlavního města Astany. V Almaty byla zřízena Pobočka Velvyslanectví ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 25. – 28. 3. 2007 – návštěva předsedy Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR J. Vidíma;
- 7. – 11. 5. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty.

Návštěvy představitelů Kazachstánu:

- 5. – 7. 4. 2007 - pracovní návštěva delegace Výboru pro mezinárodní záležitosti, obranu a bezpečnost Mažilisů v čele s předsedou S. Abdrachmanovem.

Vzájemné ekonomické vztahy

Kazachstán je nejvýznamnějším obchodním partnerem České republiky ze zemí Střední Asie a ve vzájemných bilaterálních vztazích převládá zejména ekonomická dimenze. Objem výměny zboží se v posledních pěti letech úspěšně rozvíjí. České podniky se zajímají o projekty modernizace kazachstánské infrastruktury, o dodávky technologií do budovaných nových výrobních kapacit a o výstavbu nových objektů.

Hlavní vývozní komodity ČR: stroje a přepravní zařízení, montážní komponenty osobních automobilů Škoda, farmaceutické výrobky, rozvodové přístroje pro vysoké napětí, výrobky z buničiny a papíru, hliník a výrobky z hliníku, čerpadla, dřevotřískové desky.

Hlavní dovozní komodity ČR: minerální paliva, fosfor a selen, surová bavlna, zkapalněný propan a butan, feroslitiny, tabák.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl v Kazachstánu realizován projekt „Ochrana biodiverzity jižního Altaje v kontextu současných environmentálních transformací a socio-ekonomického rozvoje“ spadající pod sektor životního prostředí. Celková hodnota tohoto projektu v letech 2005-2007 činila 9,7 mil. Kč, v roce 2007 byly vyčerpány 3 mil. Kč.

Koncem roku 2007 studovalo v ČR celkem dvanáct studentů, šest v bakalářském, pět v magisterském a jeden v doktorském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 byla přidělena čtyři stipendia.

KOREJSKÁ LIDOVĚ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA

V roce 2007 došlo k oživení vzájemných vztahů zejména v oblasti školství, kultury a mezilidských výměn, větší intenzitu zaznamenal rovněž ekonomický rozměr česko-korejských vztahů. Spolupráce v politické oblasti zůstává s ohledem na vývoj otázky denuklearizace Korejského poloostrova na úrovni předešlých let.

Vzájemné ekonomické vztahy

Ekonomické vztahy s KLCDR spočívají především ve vzájemném obchodu, jehož saldo je dlouhodobě pasivní. Zatímco dovoz z KLCDR narostl meziročně o 30 %, propad vývozu o 338 % ukázal, že prudký nárůst této položky v roce 2006 byl jednorázovým výkyvem, nikoli tendencí.

Hlavní vývozní komodity ČR: strojní zařízení, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče.

Hlavní dovozní komodity ČR: výrobky z plastů, elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče a oděvní výrobky a doplňky.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 studovalo v ČR celkem 27 studentů, čtrnáct v bakalářském a třináct v magisterském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 bylo přiděleno pět stipendií.

Humanitární pomoc

Ministr zahraničních věcí ČR schválil dne 28. 8. 2007 poskytnutí finanční humanitární pomoci Korejské lidově demokratické republice ve výši 500.000 Kč. Tato pomoc byla poskytnuta prostřednictvím Mezinárodní federace společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce (IFRC) na léky obyvatelstvu postiženému záplavami.

Kulturní vztahy

S úspěchem se setkala putovní výstava o památkách UNESCO České republiky, pořádaná od srpna do října ve městech Pchjongjang, Nampcho a Wonsan.

KOREJSKÁ REPUBLIKA

Korejská republika patří mezi nejdůležitější partnery České republiky ve východní Asii. V roce 2007 došlo k dalšímu rozvoji vzájemných styků v oblasti školství, kultury, vědecko-technické spolupráce a cestovního ruchu a byly navázány přímé kontakty mezi městy. Těžištěm spolupráce zůstává především ekonomická oblast. Impulsem k jejímu dalšímu rozvoji bylo zahájení výstavby automobilky Hyundai na severní Moravě.

Návštěvy představitelů ČR:

- 18. - 20. 4. 2007 – pracovní návštěva náměstkyně ministra informatiky a vnitra L. Ptáčkové-Melicharové.

Návštěvy představitelů Korejské republiky:

- 26. 4. 2007 – účast hlavního poradce prezidenta KR Kim Byong-joona na slavnostním zahájení výstavby továrny Hyundai, byl přijat premiérem M. Topolánkem;
- 27. 11. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí Shim Yoon-Joe;
- 14. - 16. 5. 2007 – pracovní návštěva delegace Výboru pro národní obranu Národního shromáždění KR, vedené předsedou Hye-young Wonem;
- 28. 6. 2007 - přijetí ministra vládní administrativy a vnitra KR Park Myung-jae náměstkyní ministra vnitra L. Ptáčkovou-Melicharovou.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	podíl na celkových ukazatelích r. 2007 (%)
obrat	tis. Kč	16 285 210	18 917 712	25 944 962	0,5
	index oproti min. roku	102,4	116,1	137,1	
vývoz	tis. Kč	2 316 791	2 734 254	4 595 173	0,2
	index oproti min. roku	158,34	118,0	168,0	
dovoz	tis. Kč	13 968 419	16 183 458	21 349 789	0,9
	index oproti min. roku	96,8	115,85	131,9	
saldo	tis. Kč	-11 651 628	-13 449 204	-16 754 615	

Zdroj: ČSU, březen 2008

Postavení Korejské republiky v investiční a obchodní spolupráci ČR se zeměmi východní Asie se v porovnání s rokem 2006 nadále upevnilo. Celkovým objemem obratu se Korejská republika v současné době řadí na 24. místo, což je nejlepší umístění za posledních deset let.

Přestože deficitní vývoj vzájemné obchodní bilance pokračoval i v roce 2007, byl tento rok ve srovnání s předcházejícími mimořádně úspěšný. V porovnání s rokem 2006 došlo k nárůstu objemu vývozu o 68 %. Dovoz ve stejném období rostl pomaleji, a to o 32 %.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky těžkého strojírenství, elektrotechnické součástky a náhradní díly dopravních prostředků. Překvapivě se na druhé místo, co do objemu, zařadil vývoz hraček.

Hlavní dovozní komodity ČR: vyspělá spotřební elektrotechnika a její součásti, osobní automobily a jejich náhradní díly.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Korejskou republikou, Praha, 14. 12. 2007.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 studovali v ČR celkem dva studenti v magisterském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 bylo přiděleno jedno stipendium.

Kulturní vztahy

Mezi oběma zeměmi existují intenzivní vztahy v oblasti kultury. V roce 2007 vystupovali v KR Kühnův dětský sbor, soubor Bambini di Praga, Talichovo kvarteto, P. Šporcl a Státní opera Praha. Oblibu původních českých muzikálů potvrdilo úspěšné uvedení korejské verze *Hamleta* J. Ledeckého v Soulu. Na festivalu etnické hudby v Ulsanu byla skvěle přijata skupina Gipsy.cz. Nezanedbatelnou roli hraje rovněž výměna filmů – v roce 2007 se v Soulu uskutečnila přehlídka filmů režiséra J. Menzela.

Ke kulturní výměně přispívají rovněž Institut českých a slovenských studií na universitě Hankuk a Ústav dálného východu FF UK. V KR studuje češtinu jako hlavní obor přibližně 120 studentů.

KYRGYZSTÁN

(Kyrgyzská republika)

Vzájemné vztahy nejsou zatíženy otevřenými problémy. Základem vzájemné spolupráce je obchodně-ekonomická oblast. Kyrgyzská strana projevuje snahu o oživení vztahů na bilaterální úrovni. Dne 1. 11. 2007 byl v Praze slavnostně otevřen Honorární konzulát Kyrgyzské republiky v ČR.

Návštěvy představitelů ČR:

- 28. – 30. 3. 2007 – návštěva delegeace Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR;
- 14. – 18. 12. 2007 – pobyt členů Stálé delegeace PČR do Parlamentního shromáždění OBSE v Kyrgyzstánu.

Návštěvy představitelů Kyrgyzstánu:

- 1. 11. 2007 – návštěva náměstka ministra zahraničních věcí E. Ibrahimova.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl v Kyrgyzstánu realizován projekt „Analýza rizik a omezení důsledků protržení hrází vysokohorských jezer“ spadající pod sektor životního prostředí. V roce 2007

byly na projekt vyčerpány 2,7 mil. Kč, celkový rozpočet projektu pro léta 2007-2009 činí 13,2 mil. Kč.

Koncem roku 2007 studovalo v ČR celkem devět studentů, tři v bakalářském, tři v magisterském a tři v doktorském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 byla přidělena dvě stipendia.

MALAJSIIE

Vzájemné vztahy mezi Českou republikou a Malajsií jsou velmi dobré a v uplynulém období se dále úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni. Malajsie představuje pro ČR významného partnera v oblasti jihovýchodní Asie. Vztahy mezi oběma zeměmi dále posilují rovněž v kontextu prohlubování vztahů mezi Evropskou unií a Sdružením států jihovýchodní Asie ASEAN. Větší možnosti se nabízejí ve využití potenciálu pro obchodní a ekonomickou spolupráci.

Návštěvy představitelů ČR:

- 20. - 22. 3. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra průmyslu a obchodu M. Tlapy;
- 2. - 8. 12. 2007 – pracovní návštěva náčelníka generálního štábu Armády ČR V. Picka.

Návštěvy představitelů Malajsie:

- 21. - 22. 1. 2007 – návštěva generálního tajemníka MZV Rastama Mohameda Isy;
- 18. - 20. 5. 2007 – pracovní návštěva ministra zdravotnictví Chua Soi Leka;
- 13. - 18. 6. 2007 – pracovní návštěva ministra lidských zdrojů Fong Chan Onna;
- 18. - 20. 9. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí Syeda Hamida Albara;
- 21. - 23. 10. 2007 - pracovní návštěva ministra plantážní výroby a komodit P. Chin Fah Kui.

Vzájemné ekonomické vztahy

		2005	2006	2007	Podíl na celkových ukazatelích roku 2007 (%)
Obrat	tis. Kč index oproti min. roku	12 792 160 80,6	16 086 188 125,8	18 773 989 116,7	0,4
Vývoz	tis. Kč index oproti min. roku	1 389 111 130,4	1 280 250 92,2	1 288 728 100,7	0,05
Dovoz	tis. Kč index oproti min. roku	11 403 050 77,0	14 805 937 129,8	17 485 262 118,1	0,7
Saldo		- 10 013 940	- 13 525 689	- 16 196 536	

Zdroj: ČSÚ, březen 2008

Nepříznivá obchodní bilance související především s dovozem dílů a součástí pro montáž a výrobu počítačů na území ČR se prohloubila. Podle podílu na celkovém objemu zahraničního obchodu ČR zaujímal obchod s Malajsií 30. místo z hlediska obratu, 22. místo v dovozu a 61. místo ve vývozu.

Hlavní vývozní komodity ČR: papír, lepenka a výrobky z nich, chemikálie a výrobky z umělé hmoty, zařízení pro telekomunikace a pro záznam a reprodukci zvuku, elektrická zařízení a přístroje, nábytek a sušené mléko.

Hlavní dovozní komodity ČR: tradičně elektrická a elektronická zařízení a přístroje (procesory a řídicí jednotky), kancelářské stroje a zařízení k automatickému zpracování dat (zejména paměťové jednotky), telekomunikační zařízení a z nestrojírenských komodit surový kaučuk.

Humanitární pomoc

Ministr zahraničních věcí schválil dne 25. 4. 2007 poskytnutí finanční humanitární pomoc barmským uprchlíkům v Malajsií ve výši 400 tis. Kč. Tato pomoc byla poskytnuta prostřednictvím nevládní organizace MERCY Malaysia na poskytování zdravotní péče uprchlíkům.

Kulturní vztahy

České velvyslanectví v Kuala Lumpur uspořádalo v roce 2007 dvě výstavy fotografií – v únoru z díla M. Cajse a v listopadu výběr fotografií Prahy J. Všetěčky. V březnu vystoupila na „Mezinárodním literárním festivalu“ v Kuala Lumpur spisovatelka E. Kriseová. V září se v Kuala Lumpur uskutečnil charitativní koncert Prague Sinfonia

Orchestra pod vedením dirigenta Ch. Bendy. U příležitosti oslav 26. výročí založení Malajsijské národní agentury pro rozvoj filmu (*National Film Development Corporation Malaysia*) se uskutečnilo promítání filmu *Kolja* režiséra J. Svěráka. ČR se podílela také na tradičním „Filmovém festivalu zemí EU“ v Malajsii, kde představila film *Tmavomodrý svět*. Českou hudební scénu v Malajsii reprezentoval hráč na bicí P. Fajt, který v prosinci vystoupil na mezinárodním jazzovém festivalu na ostrově Penang a v Kuala Lumpur.

Pokračuje úspěšná bilaterální spolupráce v oblasti školství. Druhým rokem jsou vysíláni malajsijské studenti na lékařské fakulty v Praze, Hradci Králové a Olomouci. V současné době v ČR studuje více než 150 studentů z Malajsie. ČR se rovněž zúčastnila „Veletrhu vysokého školství Evropské unie v Malajsii“, kde byla zastoupena Univerzitou Karlovou, Mendelovou univerzitou z Brna a Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy MŠMT.

MALEDIVY

(Republika Maledivy)

Oficiální politické, ekonomické i kulturní vztahy mezi ČR a Maledivami jsou v současnosti velice skromné. V listopadu 2007 uskutečnil krátkou pracovní návštěvu Malediv ministr zahraničních věcí K. Schwarzenberg.

Návštěvy představitelů ČR:

- 22. 11. 2007 - pracovní návštěva ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 studoval v ČR jeden student v magisterském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 se Maledivám vládní stipendia již nenabízela.

MONGOLSKO

Mezi Mongolskem a Českou republikou panují tradičně velmi dobré vztahy. ČR považuje Mongolsko za významného partnera a oceňuje jeho úspěchy při transformaci společnosti po roce 1990. Zájem ČR o Mongolsko potvrzuje i skutečnost, že od září 2007

bylo Velvyslanectví ČR v Ulánbátaru posíleno o diplomata na obchodně-ekonomickém úseku. Mongolsko je jednou z osmi prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Česká republika patří k nejvýznamnějším zahraničním investorům v Mongolsku.

Návštěvy představitelů ČR:

- 19.- 22. 11. 2007 – návštěva delegace Výboru pro obranu Poslanecké sněmovny PČR, vedené jeho předsedou J. Vidímem.

Návštěvy představitelů Mongolska:

- 12.–16. 9. 2007 – návštěva delegace Státního velkého churalu, vedené předsedou D. Lundédžancanem;
- 9. 10. 2007 - pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí Ts.Tsolmona.

Vzájemné ekonomické vztahy

Mezi Mongolskem a Českou republikou panují tradičně velmi dobré vztahy, které nejsou zatíženy žádnými problémy. Je však obecně konstatována nízká úroveň obchodního obrátu. Mezi oběma zeměmi existuje kvalitní smluvní základna, která je předpokladem dalšího rozvoje vzájemných ekonomických vztahů. České firmy se mohou uplatnit v oblasti hledání nových zdrojů vody a zařízení pro čerpání a čištění vody.

Usnesením vlády ČR č. 664 ze dne 1.6.2005 byl schválen „Program rozvojové spolupráce ČR a Mongolska na léta 2006 až 2010“. V současnosti je v zemi realizováno šestnáct rozvojových projektů v celkové hodnotě přesahující 277 mil. Kč. Projekty jsou směřovány do prioritních oblastí (vodohospodářství, ekologie, zpracovatelský průmysl, zemědělství, energetika, sociální oblast).

Hlavní vývozní komodity ČR: potravinářské výrobky, dopravní prostředky, stavební materiály a výrobky související se stavebnictvím.

Hlavní dovozní komodity ČR: textilní výrobky a kůže.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Průmyslový rozvoj	Zřízení technoparku pro výuku točivých strojů na Mongolské univerzitě – II. etapa	ZAT,a.s. Příbram	2006-2010	2 500	15 000
	Závod na zpracování masa a kůží	AlphaCon, s.r.o. Praha	2006-2010	4 000	27 440
	Modernizace technického vybavení a rozvoj lidských zdrojů v nemocnici v Ulánbátaru	Hospimed,s.r.o. Praha	2006-2010	4 927	27 440
	Čistička odpadních vod v kožedělném závodě v Darchanu	Eurosound, s.r.o. Praha	2006-2010	5 100	27 440
	Dodávka vodohospodářských celků pro oblasti s nedostatkem pitné vody	GEOTest,a.s. Brno	2006-2010	3 970	27 440
	Modernizace pohonů a řízení bloku elektrárny č.4 v Ulánbátaru	ZAT,a.s. Příbram	2003-2010	6 000	64 000
	Obnova výrobního zařízení malého závodu na zpracování kůží	AplphaCon, s.r.o. Praha	2007-2010	2 300	12 500
Sociální rozvoj	Příprava a zavedení studijního programu Sociální práce, Ulánbátar	Charita Česká republika	2006-2010	2 650	12 100
Zemědělství	Podpora výroby vajec a drůbežního masa v drůbežárně Bochog	AlphaCon,s.r.o. Praha	2006-2009	4 100	9 980
	Obnovení rostlinné výroby v semiaridních oblastech severní Gobi	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno	2006-2009	2 500	6 200
	Zlepšení rostlinné produkce v provincii Dornogobi	ADRA	2007-2009	1 300	12 000
	Označování zvířat v Centrálním regionu	Česká zemědělská univerzita Praha	2007-2009	1 000	9 700
Životní prostředí	Zajištění zdrojů a dodávek pitné vody v nově osídlovaných částech města Ulánbátar	Vodní zdroje,a.s.	2006-2008	7 424	24 290
	Zásobování města Erdenet a jeho okolí pitnou vodou	Geomin družstvo	2006-2008	3 500	12 799
	Posouzení environmentálních rizik kontaminace rtutí při těžbě ložisek v povodí řeky Selenge	Geomin družstvo	2006-2008	3 000	9 821
	Obnova a zajištění vodních zdrojů v polopouštních oblastech provincie Suchbátar	Geomin družstvo	2007-2009	2 030	13 030
Celkem				56 301	311 180

Malé lokální projekty při ZÚ					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
ZÚ Ulánbátar	Modernizace Dětského centra pro vzdělávání opuštěných dětí	Dětské centrum pro vzdělávání opuštěných dětí, obvod Bajanzurkh	2007	350	x
	Zvýšení počtu pracovních míst tělesně postiženým osobám - navýšení rozpočtu	„TUMUR“ Foundation support for people with wheel chair of Mongolia	2007	340	x
	Pomoc při modernizaci nemocnice Rinčinlumbe	Nemocnice v Rinčinlumbe Chubsugulského kraje	2007	310	x
Celkem				1 000	x

Vládní stipendia			
	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	18	11	5

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Mongolsko	34	57 301

Kulturní vztahy

V dubnu a prosinci 2007 se uskutečnilo slavnostní předání medailí a diplomů mongolským dětem, které byly oceněny v rámci 34. a 35. ročníku Mezinárodní dětské výtvarné výstavy „Lidice 2006“ a „Lidice 2007“.

MYANMAR/BARMA

(Myanmarský svaz)

Vztahy ČR a Myanmaru/Barmy jsou v oblasti politické i ekonomické ve fázi dlouhodobé stagnace a omezily se pouze na udržování základní úrovně kontaktů. Otázka lidských práv v Myanmaru/Barmě patří mezi priority zahraniční politiky ČR. ČR poskytuje humanitární pomoc zejména utečencům z Myanmaru/Barmy a významně finančně podporuje české projekty transformační spolupráce.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 studovali v ČR celkem dva studenti v magisterském studijním programu.

Humanitární pomoc

Ministr zahraničních věcí ČR schválil dne 25. 4. 2007 poskytnutí finanční humanitární pomoc barmským uprchlíkům v Malajsii ve výši 400 tis. Kč. Tato pomoc byla poskytnuta prostřednictvím nevládní organizace MERCY Malaysia na poskytování zdravotní péče barmským uprchlíkům.

Dne 8. 10. 2007 ministr zahraničních věcí ČR schválil poskytnutí finanční humanitární pomoci ve výši 2 mil. Kč barmským obětem a rodinám postiženým represemi. Tato pomoc byla rozdělena, první část ve výši 1 mil. Kč byla realizována prostřednictvím organizace *Thailand Burma Border Consortium (TBBC)* a druhá část ve výši 1 mil. Kč byla realizována prostřednictvím britské organizace *Humanitarian Aid Relief Trust (HART)*.

Dalších 300 tis. Kč na pomoc barmským uprchlíkům poskytl MZV ČR prostřednictvím Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a konsorcia TBBC.

Transformační spolupráce

MZV ČR poskytlo Myanmaru/Barmě v roce 2007 v rámci transformační spolupráce téměř 3,6 mil. Kč. Přibližně 2,9 mil. Kč bylo poskytnuto prostřednictvím humanitární organizace Člověk v tísni na přímou podporu barmského demokratického hnutí. Projekty zahrnovaly semináře o transformaci, podporu rozhlasové a televizní stanice *Democratic Voice of Burma* a nezávislých barmských novinářů a disidentů, přímou podporu rodinám politických vězňů, finanční pomoc barmským expertům v oblasti vzdělávání, stáže pro mladé barmské aktivisty a akce na zvýšení povědomí o barmské otázce. Dalších 700 tis. Kč bylo poskytnuto na projekty Barmského filmového centra realizované FAMU.

Kulturní vztahy

V červenci proběhl v Rangúnu již tradiční Seminář dokumentárního filmu za účasti profesorů z pražské FAMU. Seminář se tentokrát zaměřil na základní a technické prvky tvorby dokumentárního filmu a dvacet vybraných studentů vytvořilo pod dohledem českých profesorů několik dokumentárních filmů o umění a kultuře současné Barmy.

NEPÁL

Politické, ekonomické i kulturní vztahy mezi ČR a Nepálem jsou v současnosti velice skromné. Důvodem pro nízkou intenzitu vztahů je dlouhodobě nestabilní politická, bezpečnostní a ekonomická situace v zemi.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 studovali v ČR celkem dva studenti, jeden v bakalářském a jeden v magisterském studijním programu.

Humanitární pomoc

V roce 2007 byla poskytnuta finanční humanitární pomoci Nepálu ve výši 2 mil. Kč. Tato pomoc byla použita jako finanční příspěvek Nepálské společnosti červeného kříže (NRCS) na zajištění pomoci obyvatelstvu postiženému záplavami.

NOVÝ ZÉLAND

Vzájemné vztahy byly v roce 2007 na dobré úrovni. Obě země mají shodná či blízká stanoviska ke klíčovým mezinárodním otázkám, zejména ke spolupráci v multilaterální oblasti a v boji proti terorismu. ČR plně využila kvótu nabízenou v rámci naplňování bilaterální dohody o pracovních prázdninách.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vzájemné obchodní a ekonomické vztahy s Novým Zélandem jsou na dobré úrovni a obchodní výměna se dynamicky zvyšuje. V roce 2007 vzrostla o 44 %, a to především zásluhou českého exportu, který se zvýšil o 72 %. Český vývoz výrazně převažuje nad dovozem. V roce 2007 byla podepsána Dohoda o zamezení dvojímu zdanění.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky elektrotechnického průmyslu, hračky, motorová vozidla, strojírenské výrobky, papír a sklářské výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: vlna, strojírenské výrobky, výrobky elektrotechnického průmyslu maso, zelenina, ovoce, nápoje a ryby.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Smlouva o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmů, Praha, 26. 10. 2007.

Kulturní vztahy

Dochází k zintenzivnění vzájemné kulturní, školské a vědecké spolupráce. V důsledku bezproblémového provádění dohody o pracovních prázdninách roste počet studentů ČR pobývajících na Novém Zélandu. Podle posledních odhadů žije na Novém Zélandu cca jeden tisíc českých krajanů.

PÁKISTÁN

(Pákistánská islámská republika)

Bilaterální vztahy České republiky a Pákistánu v posledních letech nastoupily pozitivní trend a zdárně se rozvíjejí. Rok 2007 se vyznačoval jejich další intenzifikací a vyvrcholením rostoucí dynamiky vzájemných vztahů byla návštěva české delegace vedené předsedou vlády M. Topolánkem v květnu 2007. V rámci návštěvy se uskutečnila pokračující jednání směřující k podepsání dohody o zamezení dvojímu zdanění, dohody o podpoře a vzájemní ochraně investic a programu spolupráce mezi ministerstvy kultury. Zároveň byla formou Memorand o porozumění dohodnuta vzájemná spolupráce akademií věd, hospodářských komor, diplomatických akademií a spolupráce mezi ministerstvy zdravotnictví.

V roce 2007 byla zahájena příprava k otevření honorárních konzulátů ČR v Láhauru a Karáčí.

Návštěvy představitelů ČR:

- 8. - 10. 5. 2007 - oficiální návštěva předsedy vlády M. Topolánka.

Návštěvy představitelů Pákistánu:

- 30. 10. 2007 - pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí A. Zéba.

Vzájemné ekonomické vztahy

Rok 2007 pokračoval ve vzestupné tendenci vzájemných ekonomických vztahů a celkovém oživení bilaterální relace, které bylo nastartováno začátkem nového tisíciletí. Pákistánský trh skýtá značný a doposud ne zcela prozkoumaný potenciál pro české exportéry. Vzájemná obchodní výměna se v roce 2007 navýšila na 132 mil. USD oproti 72 mil. USD v roce 2006, což představuje nárůst o 83 %.

Hlavní vývozní komodity ČR: textilní a obráběcí stroje, strojírenské výrobky, energetická zařízení, bižuterie a výrobky ze skla, papír, chemické a farmaceutické výrobky.

Hlavní dovozní komodity ČR: kožené výrobky, textil, oděvy, sportovní potřeby.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl v Pákistánu realizován jeden trilaterální projekt „Odpadové hospodářství ve městě Bagh“. Projekt byl realizován ve spolupráci s Evropskou komisí, příspěvek ČR činil 2 mil. Kč.

Velvyslanectví ČR v Islamabadu realizovalo v roce 2007 v Pákistánu malý lokální projekt z oblasti sociálního rozvoje „Poskytnutí zjednodušené stavby pro samosprávu města Báh“ v hodnotě 530 tis. Kč.

Koncem roku 2007 studoval v ČR jeden student v magisterském studijním programu. Na akademický rok 2007/2008 nebyla Pákistánu žádná vládní stipendia nabídnuta.

Kulturní vztahy

Výtvarné soutěže „Lidice 2007“ se se svými kresbami zúčastnilo několik desítek kašmírských dětí z oblasti města Báhgu, kde je ČR dobře známa díky působení organizace Člověk v tísni. Dva dětské účastníky z této části Kašmíru porota ocenila čestnými diplomy.

V dubnu 2007 v rámci neziskového festivalu evropského filmu Velvyslanectví ČR v Islamabadu zorganizovalo promítání českého filmu *Tmavomodrý svět*.

V měsíci listopadu 2007 v rámci mezinárodního kulturního festivalu „World Performing Arts Festival“, pořádaného každoročně v pákistánském městě Láhauru, vystoupily dvě české umělecké skupiny – hudební skupina Čankišou a divadelní soubor Krepko.

SINGAPUR

(Singapurská republika)

Vztahy mezi Českou republikou a Singapurem jsou bezproblémové a rozvíjejí se úspěšně v různých oblastech. Těžištěm vztahů je obchodní a ekonomická oblast, což je přirozeným důsledkem faktu, že Singapur plní roli obchodního a finančního centra jihovýchodní Asie. ČR vykonávala v zemi ve druhé polovině roku 2007 zástupné předsednictví. Rozvoj vzájemných vztahů pozitivně ovlivnilo rovněž konání výročního summitu EU-ASEAN, který v Singapuru proběhl v listopadu 2007 a na jehož úspěšném průběhu se významně podílela ČR prostřednictvím svého zastupitelského úřadu vykonávajícího zástupné předsednictví EU.

Návštěvy představitelů ČR:

21. - 22. 11. 2007 – účast ministra zahraničních věcí K. Schwarzenberga na Summitu EU-ASEAN.

Vzájemné ekonomické vztahy

Singapur je stabilně jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů ČR v oblasti jihovýchodní Asie a potenciálním důležitým investorem v ČR. V roce 2007 dosáhl roční obrat vzájemného obchodu 12,3 mld. Kč, což je významný nárůst oproti roku 2006, kdy obrat vzájemného obchodu činil 7,3 mld. Kč. Ve vzájemných vztazích přetrvává deficit, který v roce 2007 činil 5,4 mld. Kč.

Hlavní vývozní komodity ČR: elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, elektronické součástky.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje pro zpracování dat a jejich periférie, integrované obvody a další elektronické součástky, přírodní kaučuk a pryskyřice, telekomunikační zařízení.

Kulturní vztahy

V květnu ČR participovala na již 17. ročníku „Evropského filmového festivalu“ v Singapuru. V listopadu proběhl v Singapuru koncert českého varhaníka P. Kohouta.

SRÍ LANKA

(Srílanská demokratická socialistická republika)

Politické, ekonomické i kulturní vztahy mezi ČR a Srí Lankou v posledních letech stagnují, ale jsou korektní. Probíhá spolupráce v obranné oblasti. Na ostrově jsou aktivní české nevládní humanitární organizace.

Návštěvy představitelů Srí Lanky:

- 11. - 13. 11. 2007 - pracovní návštěva státního tajemníka MZV Srí Lanky P. Kohony.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl na Srí Lance realizován projekt „Znečištění vnitrozemských vod na Srí Lance“ spadající pod sektor životního prostředí. V roce 2007 byly na projekt vyčerpány 1,2 mil. Kč, celkový rozpočet projektu pro léta 2007 – 2009 činí 7,8 mil. Kč.

Humanitární pomoc

Ministr zahraničních věcí ČR schválil dne 11. 6. 2007 poskytnutí finanční humanitární pomoci Srí Lance ve výši 3 mil. Kč. Tato částka byla použita prostřednictvím nevládní organizace Charita Česká republika formou dotace na projekt humanitární pomoci.

Další finanční humanitární pomoc byla schválena dne 25. 9. 2007, a to ve výši 2,2 mil. Kč. Tato částka byla použita prostřednictvím nevládní organizace Člověk v tísni – společnost při České televizi, o.p.s. formou dotace na projekt humanitární pomoci.

THAJSKO

(Thajské království)

Vzájemné vztahy Thajska a ČR jsou tradiční a bezproblémové a soustřeďují se především na spolupráci v obchodně-ekonomické oblasti. Thajsko je oblíbenou turistickou destinací českých turistů, jejichž počet každoročně roste. V roce 2007 byly bilaterální vztahy

negativně ovlivněny omezením oficiálních styků EU a ČS EU s Thajskem po vojenském převratu v září 2006. V dubnu 2007 byl otevřen Honorární konzulát ČR na ostrově Phuket.

Vzájemné ekonomické vztahy

Thajsko patří trvale mezi nejvýznamnější obchodní partnery ČR v jihovýchodní Asii. Při hodnocení obchodních partnerů ČR patří Thajsku 31. místo (celkový obrat vzájemného obchodu), resp. 23. místo (dovoz ČR) a 53. místo (vývoz ČR).

V hospodářské oblasti jsou mezi ČR a Thajskem podepsány tyto dohody: Dohoda o podpoře a ochraně investic (4.5.1995) a Smlouva o zamezení dvojímu zdanění (14.8.1995). Byla dokončena jednání o uzavření nové Dohody o ekonomické spolupráci (podpis se předpokládá v roce 2008) a probíhají renegociace Dohody o vzájemné podpoře a ochraně investic.

Hlavní vývozní komodity ČR: sušené mléko, čerpadla pohonných hmot, zbraně a střelivo, turbogenerátory, umělá střeva, parní turbíny.

Hlavní dovozní komodity ČR: stroje automatického zpracování dat, elektronické součásti audio a video techniky, optická vlákna, tištěné obvody, přírodní kaučuk, pneumatiky, měděné trubky.

Rozvojová spolupráce

Koncem roku 2007 studovalo v ČR celkem sedm studentů, jeden v bakalářském a šest v magisterském studijním programu. V akademickém roce 2007/2008 byla přidělena dvě stipendia.

Kulturní vztahy

Kulturní vztahy v roce 2007 byly poměrně intenzivní. V rámci série obchodně-ekonomických, kulturních a společenských akcí pořádaných Velvyslanectvím ČR v Bangkoku a nazvaných „Dny České republiky“ proběhly následující kulturní akce: výstava koláží J. Chmelaře, výstava uměleckých fotografií Prahy P. Žúrka, výstava obrazů thajského malíře Boonkasem Saekowa nazvaná „Mé první dojmy z Česka“ a „Dny české gastronomie“ doprovázené hudebními vystoupeními Pražského pouťového orchestru. Mezi úspěšné kulturní akce patřil také koncert klasické české komorní hudby v podání česko-thajského Tria Nueva.

Režisér J. Menzel se osobně zúčastnil jako čestný host „Filmového festivalu EU“ v Bangkoku se svým filmem *Obsluhoval jsem anglického krále*. Během jeho návštěvy byl v Bangkoku promítnut také oscarový film *Ostře sledované vlaky*, následovaný besedou s režisérem. Letní „Univerziády 2007“ v Thajsku se účastnila početná delegace českých sportovců. U příležitosti 80. narozenin thajského krále Pchúmipchóna Adunyadéta byly knihovně Evropské unie na Univerzitě v Chiang Mai věnovány české knihy.

UZBEKISTÁN

(Republika Uzbekistán)

Těžištěm vzájemných česko-uzbeckých vztahů byla především spolupráce v obchodně-ekonomické oblasti, která má vzrůstající tendenci. Česko-uzbecké vztahy byly i nadále poznamenány pokračováním sankcí EU, které byly přijaty v reakci na potlačení povstávání v Andižanu v květnu 2005. ČR vykonávala v zemi ve druhé polovině roku 2007 zástupné místní předsednictví EU.

Návštěvy představitelů Uzbekistánu:

- 3. – 6. 5. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí J. Bašty.

Vzájemné ekonomické vztahy

Uzbekistán je druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR v regionu Střední Asie. V celkovém pořadí zahraničněobchodních partnerů ČR podle obrátu zahraničního obchodu figuruje na 80. místě. Proti roku 2006 zaznamenala vzájemná obchodní výměna v roce 2007 nárůst o 51%.

Hlavní vývozní komodity ČR: výrobky z pryže, stroje a strojní zařízení, léčiva a farmaceutické výrobky, čisticí a lešticí prostředky, zařízení pro telekomunikace a zařízení pro záznam a reprodukci zvuku.

Hlavní dovozní komodity ČR: bavlněná textilní vlákna a příze, oděvní výrobky a doplňky, výrobky z barevných a vzácných kovů.

Rozvojová spolupráce

V roce 2007 byl v Uzbekistánu realizován projekt „Zlepšení kvality pitné a závlahové vody v oblasti Aralského moře použitím zařízení sorbentů české výroby“, spadající pod sektor zemědělství. V roce 2007 byly na projekt vyčerpány 3,5 mil. Kč, celkový rozpočet projektu na léta 2004 - 2007 činil 12 mil. Kč.

Koncem roku 2007 studovalo v ČR celkem dvacet studentů-vládních stipendistů, deset v bakalářském, šest v magisterském a čtyři v doktorském studijním programu. Celkem však studovalo v ČR několik set studentů z Uzbekistánu.

VIETNAM

(Vietnamská socialistická republika)

Vietnamská socialistická republika se trvale řadí k tradičním partnerům České republiky v oblasti jihovýchodní Asie. Těžiště vzájemných vztahů dlouhodobě spočívá v obchodně-ekonomické spolupráci. Vietnam je rovněž jednou z osmi prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce ČR. K rozvoji vzájemných vztahů přispívá také početná komunita vietnamských občanů žijících v ČR a bývalí vietnamští studenti českých vysokých škol. V roce 2007 se vztahy mezi oběma zeměmi úspěšně rozvíjely na bilaterální i multilaterální úrovni. Vyvrcholením byla návštěva předsedy vlády VSR Nguyen Tan Dunga v ČR v září 2007. Během návštěvy byla podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů a bilaterální ekonomické dohody v celkové hodnotě 3,5 mld. USD.

Návštěvy představitelů ČR:

1. - 5. 4. 2007 - pracovní návštěva delegace Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny PČR v čele s místopředsedou Poslanecké sněmovny PČR V. Filipem;

11. - 14. 4. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra životního prostředí J. Dusíka;

14. - 16. 11. 2007 – pracovní návštěva ministra průmyslu a obchodu M. Římana.

Návštěvy představitelů Vietnamské socialistické republiky:

31. 1. - 5. 2. 2007 - pracovní návštěva delegace Výboru pro vědu, techniku a životní prostředí Národního shromáždění v čele s členem Politbyra ÚV KS Ho Duc Vietem;

16. 3. 2007 - pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí Le Cong Phunga;
16. 7. 2007 – pracovní návštěva ministryně práce, válečných invalidů a sociálních věcí Nguyen Thi Kim Ngan;
12. - 13. 9. 2007 – oficiální návštěva předsedy vlády Nguyen Tan Dunga.

Vzájemné ekonomické vztahy

Vietnamská socialistická republika patří v obchodně-ekonomické oblasti k tradičním partnerům ČR v oblasti jihovýchodní Asie. V roce 2007 došlo k podstatnému zvýšení objemu českého exportu do Vietnamu.

Tato výše ale zejména z české strany dosud neodpovídá potenciálu tradičních hospodářských vztahů, ačkoli český export do Vietnamu začíná v posledním období nabývat na dynamice. Lze očekávat, že v návaznosti na jednání českých a vietnamských firem během návštěvy předsedy vlády Vietnamu v ČR v roce 2007 dojde v příštích letech k dalšímu růstu obchodního obratu a snižování českého salda (projekty z oblasti energetiky, výroby stavebních hmot a potravinářství).

Hlavní vývozní komodity ČR: strojírenské výrobky, letecká technika, textilní stroje a jejich díly, skleněné výrobky, kosmetika, mléčné výrobky, pivo, slad, léčiva a farmaceutické výrobky, chemikálie a plasty a různé průmyslové výrobky (měřicí a kontrolní přístroje, osvětlovací technika, oděvní doplňky, sportovní potřeby).

Hlavní dovozní komodity ČR: obuv, rybí produkty, výrobky potravinářského průmyslu, kovové výrobky, káva, čaj, přírodní kaučuk, textil a oděvy, nábytek a řemeslné výrobky, tropické ovoce.

Bilaterální dohody uzavřené ve sledovaném období

- Memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem přírodních zdrojů a životního prostředí Vietnamské socialistické republiky, Hanoj, 12. 4. 2007;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů obou států, Praha, 12. 9. 2007;

- Protokol mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky k provádění Dohody mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o předávání a přebírání občanů obou států, Praha, 12. 9. 2007.

Rozvojová spolupráce

Bilaterální projekty					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet projektu (v tis. Kč)
Průmyslový rozvoj	Vybudování střediska ortopedie a rehabilitace pro zdravotně postiženou mládež v provincii Bac Thai	Fakultní nemocnice v Motole, Praha	1996-2007	1 000	46 000
	Rekonstrukce a modernizace technického vybavení nemocnice v Haiphongu	Hospimed,s.r.o., Praha	2006-2010	4 985	27 440
	Osvojení surovinové základny pro průmyslové využití ve sklářském průmyslu	GET,a.s., Praha	2006-2010	5 000	27 440
	Vybudování střediska pro vyšší odborné vzdělávání a pro zvyšování odborné kvalifikace	Technická univerzita Liberec	2006-2010	4 661	24 500
	Rozvoj malých vodních elektráren pro venkovské oblasti formou dodávky technologie	Strojírny Brno, a.s.	2006-2010	1 464	24 500
	Technická a metodická pomoc při zakládání fakulty technického, environmentálního a zemědělsko-potravinářského inženýrství	Česká zemědělská univerzita, Praha	2006-2010	2 900	9 800
Sociální rozvoj	Sociální začleňování ohrožených skupin obyvatelstva – region Thua Hue	Mgr. Jiří Kocourek	2006-2009	2 702	13 500
Zemědělství	Revitalizace odlesněných území místními druhy jako nástroj rozvoje venkova v oblasti centrální vrchoviny Vietnamu	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno	2006-2007	2 300	6 224
	Udržitelný rozvoj v komunitě Phong My	Česká zemědělská univerzita, Praha	2006-2009	3 300	8 040
	Obnova a udržitelný rozvoj lesa v komunitě Phong My	Mott MacDonald	2007-2009	3 376	7 990
Životní prostředí	Vyhledávání a průzkum zdrojů pitné vody na vybraných lokalitách provincie Nghe An	Gekon,s.r.o.	2005-2007	3 262	9 934
	Rehabilitace provincie Thua Thien Hue zasažené dioxiny	DEKONTA,a.s.	2006-2008	6 959	23 632
	Regionální produkty odpadového hospodářství ve středním Vietnamu	ETC Consulting Group,s.r.o.	2006-2008	2 721	6 289
Celkem				44 630	235 289

Malé lokální projekty při ZÚ					
Sektor	Název projektu	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
ZÚ Hanoj	Nákup zubařských křesel a souvisejícího nástrojového vybavení pro Nemocnici vietnamsko-československého přátelství v Haiphongu	Viet Tiep Haiphong Hospital	2007	1 019	x
Celkem				1 019	x

Trilaterální projekty					
Sektor	Název projektu/spolupracující organizace	Realizátor	Doba realizace	Objem čerpání v r. 2007 (v tis. Kč)	Celkový rozpočet (v tis. Kč)
MZV	Capacity Building for Environmental Risk Awareness CAPERA/CIDA Foundation	Development World Wide, o.s.	2007	1 017	x
Celkem				1 017	x

Vládní stipendia			
	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorandské studium
Počet stipendistů	12	6	9

	Vládní stipendia	Objem prostředků na rozvojové projekty v r. 2007 (v tis. Kč)
CELKEM Vietnam	27	46 666

Kulturní vztahy

Česká kultura se ve Vietnamu prezentuje především prostřednictvím akcí organizovaných Velvyslanectvím ČR v Hanoji. Mezi nejvýznamnější akce v roce 2007 patřily “Týden české kuchyně”, koncerty F. Slováčka doprovázeného zpěvačkou L. Machálkovou a výstava „Česká secese“. ČR se v rámci „Dnů evropské kultury“ podílela rovněž na květnovém Festivalu dětských filmů v Hanoji.

VÝCHODNÍ TIMOR

(Demokratická republika Východní Timor)

Vzájemné vztahy jsou dobré, avšak málo intenzivní.

Návštěvy představitelů ČR:

18. - 21. 5. 2007 – pracovní návštěva náměstka ministra zahraničních věcí pro aktuální politické otázky J. Bašty.

STÁTY TICHOMOŘÍ

KIRIBATI

(Republika Kiribati)

Dne 27. 6. 2007 podepsala velvyslankyně České republiky v Malajsii spolu se státním tajemníkem Ministerstva zahraničních věcí Republiky Kiribati komuniké o navázání diplomatických vztahů mezi oběma zeměmi.

NAURU

(Republika Nauru)

Dne 19. 2. 2007 navázala Česká republika diplomatické styky s Republikou Nauru. Vztahy jsou rozvíjeny prostřednictvím Velvyslanectví ČR na Filipínách. První český velvyslanec předal pověřovací listiny v listopadu 2007.

Rozvojová spolupráce

Velvyslanectví ČR v Manile realizovalo v roce 2007 na Nauru malý lokální projekt z oblasti sociálního rozvoje „Water for Nauru“ v hodnotě 500 tis. Kč.

PALAU

(Republika Palau)

Rozvojová spolupráce

Velvyslanectví ČR v Manile realizovalo v roce 2007 na Palau malý lokální projekt z oblasti zdravotnictví „Vyslání českého zubaře“ v hodnotě 500 tis. Kč.

PAPUA NOVÁ GUINEA

Rozvojová spolupráce

Velvyslanectví ČR v Jakartě realizovalo v roce 2007 v PNG malý lokální projekt z oblasti vzdělávání „Schola ludus: nová šance pro děti z novoguinejské vesnice Nagada“ v hodnotě 700 tis. Kč.

ŠALOMOUNOVY OSTROVY

Humanitární pomoc

Ministr zahraničních věcí ČR schválil dne 24. 4. 2007 poskytnutí finanční humanitární pomoci Šalomounovým ostrovům ve výši 400 tis. Kč. Tato částka byla převedena na Velvyslanectví ČR v Canbeře, které zprostředkovalo realizaci humanitární pomoci obyvatelstvu postiženému zemětřesením a cunami prostřednictvím vlády Šalomounových ostrovů.

TONGA

(Království Tonga)

Dne 19. 9. 2007 velvyslanec ČR v Austrálii a ministr zahraničních věcí Království Tonga podepsali v hlavním městě Nuku'alofa dvoustranné komuniké, jímž byly k uvedenému dni oficiálně navázány diplomatické vztahy mezi ČR a Královstvím Tonga. Při příležitosti navázání diplomatických vztahů Tonga jednostranně zařadila ČR na seznam zemí, jejichž občanům je při vstupu do země udělováno vízum po příletu na letišti.

III. EKONOMICKÁ DIMENZE ZAHRANIČNÍ POLITIKY

1. Ekonomická diplomacie a proexportní aktivity Ministerstva zahraničních věcí ČR

Podpora exportu, investic a cestovního ruchu je jednou z priorit vlády České republiky.

Vláda vychází z toho, že v podmínkách postupující globalizace a vysoké míry otevřenosti české ekonomiky je prosperita země závislá na schopnosti prosadit její hospodářské zájmy ve světě.

Klíčovou roli v tomto procesu musí sehrávat *ekonomická diplomacie* jakožto soubor opatření zaměřený na prosazování politik vlády v oblasti výroby, pohybu nebo výměny zboží, služeb, práce a investic směrem do a ze zahraničí a rovněž na vytváření pozitivního obrazu země ve světě. Důležitou roli sehrává ekonomická diplomacie v procesu formulování, prosazování a ochrany zájmů ČR v orgánech EU.

Aby ekonomická diplomacie byla skutečně efektivní, musí mít jasnou vizi a orientaci, být účelně uspořádána, vybavena dostatečnými lidskými i finančními zdroji, pojmána jako aktivní součást zahraniční a hospodářské politiky státu, realizována v partnerství s podnikatelskou sférou a být založena na reálné poptávce českých firem po jejích službách.

Česká ekonomická diplomacie řadou z těchto atributů disponuje. Její vize je obsažena v *Exportní strategii ČR pro období 2006-2010*, jejímž cílem je prosadit zemi ve světě prostřednictvím obchodu a investic. Záměry jednotné prezentace ČR v zahraničí a vytváření jejího pozitivního obrazu jako moderní, vyspělé demokratické země, důvěryhodného partnera v obchodních vztazích a vhodné lokality pro zhodnocení investic jsou obsaženy v *Koncepci jednotné prezentace ČR*.

Ekonomická diplomacie ČR disponuje sítí zastupitelských úřadů („ZÚ“), v jejichž rámci působí obchodně-ekonomické úseky („OEÚ“), a sítí zahraničních kanceláří státních agentur. V ústředí se může opřít o specializovaná pracoviště, zejména na ministerstvech

zahraničních věcí, průmyslu a obchodu a ministerstvu pro místní rozvoj, která *považují podporu hospodářských zájmů v zahraničí za jednu ze svých priorit.*

Aktivity na podporu a rozvoj ekonomické diplomacie mají značný potenciál dalšího rozvoje i na MZV. Prosazování ekonomických zájmů v zahraničí se stalo nedílnou součástí zahraniční politiky státu. MZV jako celek musí zákonitě sehrát jednu z nejvýznamnějších úloh při realizaci těchto kroků a jeho role je v této otázce nezastupitelná.

Je ovšem také skutečností, že v procesu naplňování ekonomické diplomacie se ne vždy daří dosáhnout požadované míry koordinace participujících subjektů, což se následně promítá do jejich spolupráce. Objevují se duplicity v činnostech či prvky resortismu, které snižují výkonnost systému a efektivnost prostředků vynakládaných z veřejných zdrojů. Rezervy jsou kromě jiného ve vytváření jednotného obsahu a formy zahraniční prezentace. Působnost jednotlivých agentur nemusí být dostatečně srozumitelná pro zahraniční partnery a také českou odbornou veřejnost. Ne vždy reprezentují ČR v zahraničí odborně zdatní zástupci.

Institucionální uspořádání

Nezastupitelnou úlohu v realizaci ekonomické diplomacie mají *Ministerstvo zahraničních věcí ČR* („MZV“) a *Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR* („MPO“), jejichž činnost je definována tzv. kompetenčním zákonem 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

MZV je ústředním orgánem státní správy pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje vnější ekonomické vztahy.

MPO je ústředním orgánem státní správy pro obchodní politiku, zahraničně-ekonomickou politiku, zahraniční obchod a podporu exportu.

MZV a MPO jako hlavní aktéři v prosazování obchodně-ekonomických zájmů spolupracují v rámci platných dohod:

- Dohoda o spolupráci Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR v otázkách spojených se zabezpečením zahraničněobchodní politiky, zahraničního obchodu a podpory exportu v činnosti zahraniční služby České republiky, podepsaná na úrovni ministrů v roce 1998 a upravená v roce 2000;

- Dohoda Ministerstva zahraničních věcí ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR o koordinaci činností podřízených příspěvkových organizací, jejichž aktivity se dotýkají zahraničněekonomické činnosti, podepsaná na úrovni ministrů v roce 1999.

Koordinace spolupráce MZV a MPO probíhá prostřednictvím tzv. *Stálé pracovní skupiny*, jednající na úrovni náměstků ministrů obou úřadů.

Podřízenost OEÚ jak ministerstvu zahraničních věcí, tak i ministerstvu průmyslu a obchodu vyplývá ze zákona č.2/1969 Sb. a na něj navazující zmíněné dohody ministrů obou resortů. Změnit tento stav by si vyžádalo úpravu kompetenčního zákona.

Na vybudování efektivní ekonomické diplomacie se podílí i *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*, které má kompetence v oblasti cestovního ruchu a v rámci EU zastřešuje zájmy územních samosprávných celků. Cestovní ruch se podílí na tvorbě HDP více než třemi procenty a devizové příjmy z cestovního ruchu překračují 100 mld. Kč ročně. Velmi významné funkce zabezpečuje MMR i ve vztahu k realizaci regionální a strukturální politiky Evropské unie, tzv. politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Ministerstvo zemědělství ČR jako ústřední orgán státní správy pro zemědělství realizuje marketingové aktivity na podporu českých zemědělských výrobků.

Ministerstvo životního prostředí ČR sleduje hospodářské procesy z hlediska dopadů na životní prostředí. Prostřednictvím programů zahraniční rozvojové spolupráce propaguje v zahraničí české technologie a know-how, a to především v méně vyspělých zemích. Ministerstvo mimo jiné provozuje Databázi českých environmentálních technologií a služeb (www.env.cz/Envibase).

Obecně platí, že činnost každého ústředního orgánu státní správy má ve větší či menší míře zahraniční prvek, díky němuž se vůči ekonomické diplomacii dostává do role jejího spolutvůrce či uživatele. Příkladem je *Ministerstvo kultury ČR*, které samo a prostřednictvím kulturních institucí propaguje Českou republiku v zahraničí.

Na 82 zastupitelských úřadech ČR v zahraničí je celkem 102 systemizovaných míst na OEÚ.

MZV řídí zastupitelské úřady, jejichž integrální součástí jsou OEÚ. Jejich pracovníci jsou podřízeni vedoucímu ZÚ. Odborné řízení OEÚ přísluší MPO.

MZV využívá v současnosti služeb 138 honorárních konzulů. Jejich počet bude postupně navýšen o dalších 24 osob. MZV připravuje v roce 2008 setkání honorárních konzulů ČR v Praze. Jednou z výzev, která bude při tomto setkání akcentována, bude i požadavek na širší zapojení honorárních konzulů do prosazování obchodně-ekonomických zájmů ČR. Při jmenování nových honorárních konzulů je kladen důraz na jejich úlohu při hájení českých ekonomických a obchodních zájmů a budou požádáni o větší podíl při organizování akcí na podporu vývozu a propagace ČR.

Významnou roli v procesu realizace ekonomické diplomacie sehrávají příspěvkové organizace, a to nejen prostřednictvím svých zahraničních kanceláří, ale také díky bohaté nabídce služeb v ČR.

CzechTrade, příspěvková organizace MPO, je vládní agenturou na podporu obchodu. V zahraničí řídí 33 kanceláří.

CzechInvest, rovněž příspěvková organizace MPO, je vládní agenturou na podporu podnikání a investic. V zahraničí má devět zastoupení.

Česká centra jsou příspěvkovou organizací MZV, která má 23 zahraničních zastoupení. Jejím posláním je rozvíjení dialogu se zahraniční veřejností v oblasti kultury, vzdělávání, obchodu a turismu a spoluvytváření obrazu ČR jako moderní a dynamické země.

CzechTourism, příspěvková organizace Ministerstva pro místní rozvoj ČR, propaguje Českou republiku jako destinaci cestovního ruchu, koordinuje státní propagaci cestovního ruchu s aktivitami prováděnými podnikatelskými subjekty a rozvíjí střednědobou a aktuální strategii pro marketing produktů cestovního ruchu na domácím i zahraničním trhu. *CZechTourism* má v zahraničí 28 zastoupení. Částečně je propagační činnost vykonávána zahraničními privátními subjekty.

V oblasti financování a pojišťování vývozu se státní účastí působí *Česká exportní banka, a.s. (ČEB)* a *Exportní a garanční pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)*.

System řízení

Ministři zahraničních věcí a průmyslu a obchodu považují zlepšení spolupráce jimi řízených úřadů za jeden z klíčových předpokladů pro vybudování efektivní ekonomické diplomacie.

Oba ministři se shodují na tom, že v oblasti podpory ekonomických aktivit a řízení OEÚ mají obě ministerstva společné cíle v rámci stanovených kompetencí a že při jejich naplňování musí lépe spolupracovat.

Shoda panuje i v názoru, že podpora obchodně-ekonomických aktivit není jen úkolem pro OEÚ, nýbrž úkolem, na jehož plnění se musí podílet i další pracovníci, včetně vedoucích ZÚ. Postavení vedoucích ZÚ je naopak klíčové a jejich úloha při prosazování cílů ekonomické diplomacie je nezastupitelná. Tento fakt by měl hrát i svou roli při přípravě na vyslání do daného teritoria.

Nový systém řízení služeb státu v zahraničí

Za účelem zlepšení koordinace všech složek v zahraničí a zkvalitnění jejich řízení bude dále rozvíjen a zjednodušován systém řízení služeb státu v zahraničí v oblasti podpory exportu, investic a obchodní politiky. Tento projekt, který díky metodě *Balanced ScoreCard (BSC)* umožňuje manažerské řízení, plánování, vykazování a hodnocení činnosti, realizují MPO a MZV ve spolupráci s agenturami CzechTrade, CzechInvest a Česká centra. Dosavadní zkušenosti z projektu systému řízení služeb státu v zahraničí metodou BSC jsou pozitivní a v dalším období bude systém zkvalitněn a zjednodušen.

V současné době je tento systém uplatňován na 52 ZÚ. Ministři zahraničních věcí a průmyslu a obchodu rozhodli o jeho rozšíření na všechny ZÚ se samostatnými OEÚ v roce 2008.

System respektuje princip *jednotné zahraniční sítě, nezastupitelnou roli vedoucího ZÚ při podpoře hospodářských zájmů v zahraničí a odbornost řízení OEÚ* ze strany MPO. Zároveň budou realizovány další kroky vedoucí k zefektivnění ekonomické diplomacie.

MPO rozpracovalo projekt sloučení služeb CzechTrade a CzechInvest v zahraničí, který prohloubí koordinaci poskytovaných služeb obou agentur, povede k úspoře nákladů

a zvýší účinnost marketingových a propagačních akcí při zachování již vybudované sítě kontaktů a kontinuity agendy.

Na základě iniciativy podnikatelské reprezentace a s cílem vytvořit jednotnou nabídku služeb zahraniční sítě připravuje projektový tým (složený mimo jiné ze zástupců MZV, MPO, Hospodářské komory a Svazu průmyslu a dopravy) zavedení individuálních služeb OEÚ firmám. Úkolem tohoto systému je především definovat služby OEÚ v zemích, ve kterých není zastoupena agentura CzechTrade a ve kterých existuje poptávka českých firem po službách státu v oblasti podpory exportu.

Strategické řízení MZV

V rámci projektu „*Systém strategického řízení MZV*“ je ekonomická a veřejná diplomacie jednou ze šesti základních strategických priorit (oblastí) MZV, a tedy automaticky i české zahraniční politiky. Projekt vedoucí k zefektivnění systému řízení MZV se opírá o využití metody metody MBO (tj. řízení dle cílů - *Management by Objectives*). Ekonomická a veřejná diplomacie jako strategická priorita (oblast) má definovány konkrétní cíle, jimiž jsou:

- vytvoření prostoru pro vstup a úspěšné působení českých firem na světových trzích a pro příliv investic do ČR;
- vytvoření a realizace koncepční a efektivní strategie veřejné diplomacie
- vybudování systému koordinovaného působení státních subjektů ekonomické a veřejné diplomacie;
- prosazování ekonomických zájmů ČR ve strukturách EU a v jejich vnějších ekonomických vztazích;
- optimalizace a modernizace aktivit přispívajících k pozitivnímu obrazu ČR v zahraničí;
- zajištění adekvátní veřejné informovanosti (*Public Affairs*).

Tyto a všechny další cíle MZV budou rozpracovány do dílčích úkolů, akčních kroků a měřítek výkonnosti. Pilotní projekt bude spuštěn na vybraných ZÚ během roku 2008. Projekty v rámci ekonomické a veřejné diplomacie budou koordinovány se systémem řízení služeb státu v oblasti obchodní politiky, podpory exportu a investic.

V souladu s novým systémem strategického řízení MZV je zkvalitnění personální politiky, což je rovněž strategickou prioritou MZV. V rámci této oblasti se počítá se zvyšováním kvalifikace a odbornosti zaměstnanců i s vybudováním funkčního systému pravidelného hodnocení zaměstnanců MZV.

Podpora exportu - exportní strategie

Jednotlivé programy státu na podporu exportu jsou shrnuty v *Exportní strategii České republiky pro období 2006-2010*, kterou zpracovalo MPO a přijala vláda.

Exportní strategie je - na rozdíl od všech předchozích materiálů obdobného druhu - postavena na dvanácti *dílčích projektech a v gesci MPO řízena manažerským způsobem*. Tyto projekty zahrnují:

- usnadňování obchodu (liberální obchodní politika)
- působení na klíčových trzích (optimální využití kapacit)
- budování značky ČR (jako důvěryhodného hospodářského partnera)
- účinnou asistenci pro exportéry (efektivní služby státu)
- zvýšení vývozu služeb
- zvýšení přímých investic a akvizic v zahraničí
- rozvoj vývozních aliancí (spojování firem pro úspěch v zahraničí)
- nový systém služeb státu pro export (koordinace a řízení složek státu)
- zákaznické centrum pro export (vstupní brána pro vývozce a investory)
- síť pro export (informace pro podnikatele o dění v teritoriu)
- rozšíření financování českého vývozu
- exportní vzdělávání.

Všechny zmiňované projekty mají za cíl vytvářet podmínky pro export a investice, upevnit mezinárodní postavení českých firem, nabídnout větší škálu obchodních a investičních příležitostí v zahraničí a zdokonalovat služby. Na jednotlivých projektech pracují týmy složené z pracovníků státní správy a podnikatelské veřejnosti.

Plnění jednotlivých projektových cílů je pravidelně kontrolováno a vyhodnocováno. V rámci aktivit na *získávání nových trhů* a prezentace ČR jako vhodného obchodního partnera byly v roce 2007 finančně podporovány *ekonomické, obchodní a kulturně-*

prezentační aktivity, jež byly v zahraničí realizovány zastupitelskými úřady ve spolupráci s MZV, MPO a příslušnými příspěvkovými organizacemi.

Hlavní cílovou oblastí byla Asie, kde se zrealizovalo celkem 24 projektů (Čína, Indie, Vietnam, Japonsko atd.). Další preferovanou oblastí byly země bývalého SSSR s devíti projekty. Realizace projektů obdobného zaměření plánuje MZV i pro rok 2008.

Služby státu pro vývozce a investory

Mimořádný důraz je kladen na kvalitu a efektivnost služeb státu pro podnikatelské subjekty. Ty se neomezují pouze na *vývoz zboží*. Aktivně jsou podporovány *služby, investice a liberální obchodní politika*, která je zaměřena na usnadňování obchodu a odstraňování překážek v přístupu na zahraniční trhy.

Cílem je poskytovat *profesionální a kvalitní služby*, které jsou dostupné co nejširšímu okruhu subjektů a které odpovídají tomu, co se očekává od státu v podmínkách tržní ekonomiky.

Služby jsou typově rozděleny (služby vzdělávací a poradenské, informační, asistenční, prezentační a služby v oblasti financování a pojišťování vývozu). Podnikatelským subjektům je MPO uceleně nabízí prostřednictvím *jednotné nabídky služeb (tzv. Export v kostce)*. Cílem je vytvoření jednotného, snadno dostupného a uživatelsky přívětivého systému informací pro vývozce a investory a zefektivnění poskytování služeb exportérům prostřednictvím jednotného rozhraní, v jednotném standardu a po celém světě.

Nabídka služeb v písemné a elektronické podobě je k dispozici na MPO, MZV, MZe a MŽP. MPO vytvořilo také vstupní bránu ke službám státu, kterou je *Zelená linka pro export*, kam se mohou vývozci a investoři do zahraničí obracet se svými požadavky a otázkami. Tyto jsou pak v závislosti na povaze věci vyřizovány příslušnými pracovišti.

Informační podpora pro vývozce a investory je rozvíjena prostřednictvím portálu *BusinessInfo.cz* a rovněž portálu *Export.cz*. V rámci společného projektového týmu MPO, MZV, dalších ministerstev, agentur a podnikatelských reprezentací je zdokonalován systém přenosu informací o vývozních příležitostech tak, aby podnikatelům byly prezentovány jednotným a snadno dohledatelným způsobem a byly odstraňovány nežádoucí duplicity, které v této oblasti v minulosti existovaly.

Vývozní příležitosti jsou prostřednictvím OEÚ a ZK CzechTrade přenášeny do centrály CzechTrade a systémově zpracovávány pro potřeby českých firem. Prostřednictvím *Sdíleného informačního prostoru (SINPRO)* jsou veškeré informace týkající se „firemní agendy“ sdíleny všemi příspěvateli, čímž se zvyšuje možnost úspěchu na zahraničních trzích.

Státní instituce a agentury na podporu vývozu poskytují služby na principech vysoké kvality, zachování důvěrnosti, včasnosti, aktuálnosti, rovného zacházení a zpětné vazby. Za žádných okolností nesmí pracovníci státní správy vystupovat jako aktéři konkrétních obchodních vztahů. Systém *zpětné vazby* umožňuje zjišťovat spokojenost podniků s poskytovanými službami státu, a následně je přizpůsobovat potřebám podnikatelské sféry.

V zájmu státních institucí je, aby se zlepšila dostupnost jimi nabízených služeb v regionech. Za tím účelem byl vytvořen společný projekt agentury CzechTrade a Hospodářské komory ČR, v jehož rámci působí v krajích *třináct regionálních exportních míst*. Pracovníci v nich nabízejí proexportní služby CzechTrade, EGAP a ČEB. Na podporu exportních aktivit uzavřelo MZV dohody o spolupráci s Asociací obranného průmyslu, Hospodářskou komorou ČR a se Svazem průmyslu a dopravy.

S cílem dále zkvalitnit jednotnou nabídku služeb zahraniční ekonomické sítě připravuje projektový tým, složený ze zástupců MZV, MPO, Hospodářské komory a Svazu průmyslu a dopravy, zavedení individuálních služeb OEÚ firmám s možností zpoplatnění některých z těchto služeb, jako je tomu v jiných státech. Tento systém bude lépe definovat služby OEÚ v zemích, kde nemá zastoupení agentura CzechTrade, nicméně ve kterých je reálná poptávka českých firem po službách státu v oblasti podpory exportu a investic.

Ekonomická diplomacie bude muset také lépe reagovat na aktuální potřeby české ekonomiky jako například na nedostatek pracovních sil na českém pracovním trhu. V této souvislosti schválila vláda v říjnu 2007 projekt „Zelené karty“, který byl připravován Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Tento projekt má za cíl zjednodušit a urychlit proces zaměstnávání cizinců ze zemí mimo EHP a Švýcarsko. Významnou roli zde budou hrát zastupitelské úřady, od nichž se očekává pomoc, a to zejména při administraci žádostí a propagaci projektu.

Rozvoj lidských zdrojů

Efektivní ekonomickou diplomacii nelze budovat bez vzdělaných, schopných, samostatných a aktivních zástupců státu. Těmto hlavním měřítkům bude podřízen výběr *ekonomických diplomatů pro práci v zahraničí*.

Zvyšování obchodních, ekonomických a manažerských schopností diplomatů a ředitelů zahraničních kanceláří CzechTrade zajišťuje *Exportní akademie*, jejíž vzdělávací programy připravuje a provádí MPO ve spolupráci s MZV a VŠE a jejímž provozovatelem je agentura CzechTrade. Absolvování Exportní akademie je povinnou podmínkou pro uchazeče o práci na OEÚ či zahraniční kanceláři CzechTrade. Komplementární i samostatné vzdělávací programy nabízí i *Diplomatická akademie MZV*. Vedení MZV počítá se zvyšováním ekonomické odbornosti svých zaměstnanců na všech úrovních.

Ekonomičtí diplomaté a rovněž pracovníci zahraničních kanceláří agentur musí v podmínkách omezených rozpočtových zdrojů působit především *v zemích, kde jsou příležitosti pro český obchod a podnikání*. MZV a MPO v uplynulém období přijaly některá rozhodnutí, na jejichž základě došlo k *posílení ekonomické diplomacie v zemích s velkým exportním potenciálem (navýšení systemizace OEÚ v Číně, Vietnamu, Indii, Mongolsku a v Japonsku)*. Učinily tak přesunem zdrojů v rámci stávající systemizace ekonomických diplomatů (snížení systemizace OEÚ v Maďarsku, Polsku, Belgii, Velké Británii a na Kypru).

Na otázku efektivního využití kapacit je zároveň nutno nahlížet v širším *kontextu optimalizace a racionalizace zastoupení agentur v jednotlivých zemích*. Jinými slovy, zda-li je například zapotřebí, aby v jednom městě byly přítomny ZÚ s OEÚ a také současně zahraniční kanceláře CzechTrade, CzechInvest, případně i Česká centra a CzechTourism.

Postupně dochází k optimalizaci zahraničních zastoupení státu. Například v Bruselu na adrese Rue du Trone hostí bruselský Český dům od podzimu 2007 diplomaty Stálého zastoupení ČR při EU chystající se na české předsednictví v Radě EU, většinu zastoupení českých krajů, velvyslanectví v Belgii a agentury CzechTrade, CzechInvest a CzechTourism, dále CEBRE, České centrum i zastoupení firem (České aerolinie, České dráhy nebo Skupina ČEZ). Dochází rovněž ke sjednocení služeb agentur CzechTrade a CzechInvest.

Potvrzením deklarované role MZV při prohlubování ekonomické diplomacie a propagace ČR je vytvoření *akceschopné sekce – sekce ekonomické spolupráce a zahraniční spolupráce*.

Spolupráce s podnikatelskou veřejností - Rada pro obchod a investice

Efektivní ekonomická diplomacie musí odrážet potřeby podnikatelské veřejnosti. Ta musí být více vtažena do diskuse o zásadních otázkách ekonomické diplomacie a přizvána k dialogu se státní sférou.

S tímto vědomím rozhodl ministr průmyslu a obchodu po dohodě s ministrem zahraničních věcí o zřízení stálého poradního a koordinačního orgánu *Rady pro obchod a investice* (dále jen Rada).

V této Radě společně zasednou představitelé MPO, MZV a dalších orgánů státní správy a jimi zřízených institucí se zástupci podnikatelské sféry. Činnost Rady bude spočívat především:

- v koordinaci jednotlivých součástí zahraniční politiky ČR
- v přizpůsobení služeb státu potřebám českých firem, včetně jejich zapojení do přípravy pozic pro bruselská jednání
- ve vytváření předpokladů pro efektivní prosazování českých hospodářských zájmů v zahraničí
- ve využívání jednotné značky ČR při jejím prosazování ve světě prostřednictvím obchodu a investic.

Rada bude zmocněna činit návrhy a doporučení, která budou MZV a MPO využívat ke zkvalitnění služeb státu. Bude rovněž spolupracovat s příslušnými výbory obou komor Parlamentu ČR, s Kanceláří prezidenta republiky a s Úřadem vlády.

Jednotná prezentace ČR v zahraničí – budování pozitivního obrazu ČR ve světě

S cílem zlepšovat prezentaci naplňují všechny resorty *Koncepci jednotné prezentace ČR*, jejímž hlavním cílem je propagovat ČR jako moderní, vyspělou zemi se svěbytnou kulturou a identitou, založenou na vědomostním a inovačním potenciálu, která je důvěryhodným partnerem ve světovém společenství. V rámci jednotné prezentace jsou vytvářeny co nejlepší podmínky pro realizaci ekonomické diplomacie. Koordinátorem a gestorem jednotné zahraniční prezentace je MZV.

Je nutné konstatovat, že existuje značný prostor pro zlepšení koordinace zahraničních prezentačních aktivit příspěvkových organizací CzechTrade, CzechInvest, Česká Centra a CzechTourism.

Společné plánování významných prezentačních akcí ČR v zahraničí koordinuje MZV prostřednictvím *Komise pro prezentaci ČR*, jejíhož zasedání se účastní nejen všechna kompetentní ministerstva, ale i agentury CzechTrade, CzechInvest, Česká centra a CzechTourism, zástupce Kanceláře prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny a Asociace krajů. Komise rovněž zajišťuje plnění úkolů, obsažených v usnesení vlády č. 74 z 19. 1. 2005. Všechny krátkodobé úkoly již byly splněny, střednědobé úkoly budou projednány na některém z dalších zasedání Komise.

Významným subjektem pro koordinaci prezentace ČR v zahraničí je i *Meziresortní koordinační komise pro cestovní ruch*, která je vrcholným poradním orgánem ministra pro místní rozvoj v otázkách cestovního ruchu. V této komisi jsou na úrovni náměstků ministrů zastoupeny všechny resorty, jež se svojí činností dotýkají cestovního ruchu (mimo jiné Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Ministerstvo průmyslu a obchod ČR či Ministerstvo zemědělství ČR).

S ohledem na skutečnost, že již zmíněná *Rada pro obchod a investice* je připravena se také zabývat prezentací ČR v zahraničí, lze konstatovat, že státní správa má dostatek subjektů zabývajících se stávající situací, koordinací a plánováním aktivit v této oblasti.

Komise pro prezentaci ČR by měla sehrát roli koordinátora činnosti zástupců zřizovatele a vedení příspěvkových organizací již při přípravě plánů činností zahraničních

zastoupení příspěvkových organizací Česká Centra, CzechTrade, CzechTourism a CzechInvest.

Významným komunikačním nástrojem jednotné prezentace ČR doma i v zahraničí je od června 2006 internetový portál MZV www.czech.cz, který byl zřízen na základě již zmíněného usnesení vlády č. 74 z roku 2005. Portál byl oceněn bronzovou medailí v anketě Křišťálová lupa 2006 - Cena českého internetu v kategorii Web státní správy. Portál je tematicky členěn do pěti sekcí v pěti jazykových mutacích – v češtině, angličtině, francouzštině, němčině a španělštině. V současné době se připravují překlady textů do ruštiny.

Jedním ze segmentů proexportní politiky státu a prezentace v zahraničí jsou účasti ČR na *mezinárodních veletrzích a výstavách*, finančně zvýhodněné pro české vystavovatele. V nové koncepci, kterou připravuje MPO, je kladen důraz na podporu účasti v teritoriích, kde se české firmy samy obtížně prosazují. Dále dochází k administrativnímu a organizačnímu zjednodušení procesů přípravy a ke zvýšení účinnosti a kvality prezentace, včetně zabezpečení zpětné vazby z pohledu efektivnosti účasti.

Novým prvkem koncepce prezentace ČR na mezinárodních veletrzích a výstavách je zavedení finanční pomoci na tuzemských veletržních akcích především pro začínající exportéry a malé a střední podniky. V daleko větší míře bude MPO kooperovat s českou podnikatelskou sférou prostřednictvím oborových svazů a asociací, SPD ČR, HK ČR, a to formou rozhodujícího podílu při výběru veletržních akcí a o jejich podobě. Aktivněji budou do prezentace na veletrzích zapojeni pracovníci OEÚ a zahraničních kanceláří agentur CzechTrade, CzechInvest, Českých center a agentury CzechTourism.

Kromě nezbytné koordinace při tvorbě koncepcí a plánů všech subjektů, které se věnují propagaci ČR v zahraničí a na domácí půdě, je nutné věnovat zvýšenou pozornost jednotné implementaci těchto plánů a aktivit v zahraničí.

2. Ekonomický vývoj ČR v roce 2007

Rok 2007 potvrdil dlouhodobý stabilní vývoj hospodářství ČR; dosažený růst hrubého domácího produktu (HDP) byl podobný jako v roce 2006, ale došlo k výraznějšímu růstu hrubého domácího důchodu (HDD).

Příznivý vývoj přispěl k posílení mezinárodní ekonomické pozice České republiky a ke stabilizaci některých nerovnováh národního hospodářství. Vedle produktivity práce rostla i zaměstnanost, a to dokonce ve větším rozsahu než v roce 2006 (práci našlo přibližně 95 000 lidí).

Zlepšila se vnější rovnováha – přebytek na finančním účtu pokryl deficit běžného účtu platební bilance, jehož poměr k nominálnímu HDP se rovněž zmenšil. Snížil se schodek veřejných rozpočtů k vytvořenému HDP v běžných cenách.

Mezi významné změny patřily i dobré výsledky nefinančního sektoru (motorem růstu byl zpracovatelský průmysl, obchod a peněžnictví). Na poptávkové straně přispěly k růstu nejvíce: spotřeba domácností a tvorba hrubého kapitálu. Hodnotově se zvýšila míra financování kapitálových výdajů z domácích zdrojů.

Reálný přírůstek hrubého domácího produktu za rok 2007 činil 6,6 %¹. Mimořádným stimulem růstu zejména ve čtvrtém čtvrtletí 2007 byly výdaje zdravotních pojišťoven, které přispěly ke zvýšení HDP přibližně o půl procentního bodu. Podle statistiků byl rozhodujícím momentem zvýšený zájem občanů o zdravotnictví před zavedením poplatků v roce 2008.

V roce 2007 bylo dosaženo přibližně 74 % ekonomického výkonu eurozóny, přičemž přibližování se zrychluje; v roce 2009 by to mělo být již 79 %. Pokud přihlédneme k ekonomickému výkonu všech 27 zemí Evropské unie, dosáhla česká ekonomika na hranici 82 % měřeno paritou kupní síly. Česká ekonomika je tak po slovinské a kyperské třetí nejsilnější z nových členských zemí.

Po mnohaleté stabilitě se však urychlil růst cen. Míra inflace vyjádřená meziročním průměrem CPI činila 2,8 %. Meziroční míra inflace koncem roku (tj. v prosinci 2007 oproti prosinci 2006) byla nejvyšší od roku 1998 a dosáhla 5,4 %. Velmi razantní nárůst cen byl

¹ Údaj z března 2008

zaznamenán u zemědělských výrobců. Byl nejvyšší od vzniku samostatné České republiky a dosáhl 19 %.

Vzhledem k vývoji inflace na konci roku 2007 a očekávanému růstu cen v roce 2008 lze předpokládat zvýšený tlak na růst mezd, a to zejména v produkční sféře. Objem mezd a platů v roce 2007 vzrostl o 9,0 %. Průměrná hrubá měsíční mzda dosáhla cca 21 700 Kč.

Míra registrované nezaměstnanosti (podle nové metodiky platné od roku 2004) se snížila z 8,1 % v roce 2006 na 6,6 % v roce 2007. Tento trend je pozitivní z hlediska nižších výdajů na nezaměstnanost, ale Česká republika se potýká s novým fenoménem na trhu práce, který ohrožuje její pozitivní výkon: limitem je nedostatek kvalifikované pracovní síly. Rostl počet volných pracovních míst jako důsledek strukturálního nesouladu mezi potřebami zaměstnavatelů a nabízenou pracovní silou, který byl jen částečně zmírněn zvýšeným uplatněním zahraničních pracovníků. Reálný růst průměrné mzdy o 4,3 % byl v relaci s růstem produktivity práce o 4,5 %.

I zahraniční obchod přispěl kladně k hospodářskému růstu, přestože vývozy negativně ovlivnila zpevňující domácí měna. Koruna výrazně posílila vůči oběma hlavním měnám, proti USD o 11,3 %, proti EUR o 2,1 %.

Přesto zahraniční obchod skončil v rekordním přebytku a zaznamenal nejlepší výsledky za dobu samostatné existence České republiky. Saldo obchodu se zbožím dosáhlo téměř dvojnásobného přebytku než v roce 2006. Hodnota vývozu na jednoho obyvatele vzrostla v roce 2007 přibližně na 240 tis. Kč z téměř 41 tis. Kč v roce 1993.

Vývoz dosáhl hodnoty 2 467 mld. Kč, což bylo o 15,5 % více než v roce přecházejícím. Dovoz se meziročně zvýšil o 13,5 % a činil 2 389 mld. Kč. Bilance skončila přebytkem 87 mld. Kč. Krytí dovozů vývozem činilo 103,6 % oproti 101,6 % v roce 2006. Přebytek obchodní bilance se teritoriálně zlepšil se státy EU (o 69 mld. Kč), se státy mimo EU27 se deficit naopak prohloubil o 22 mld. Kč.

Ve zbožové skladbě vývozu zahraničního obchodu posílil zejména podíl strojů a dopravních zařízení (z 53,2 % na 54,1 %) na úkor průmyslového spotřebního zboží, polotovarů a materiálů a chemických výrobků.

Mezi vlivy, které nejvíce působily na dobré výsledky zahraničního obchodu v roce 2007, patří zejména pokračující růst průmyslové produkce, přímé zahraniční investice do

zpracovatelského průmyslu, příznivý vývoj směnných relací a ekonomický růst a navazující poptávka ve státech EU.

Z hlediska vývozu je naším největším obchodním partnerem Německo s podílem 30,8 %. Následují Slovensko (8,8 %), Polsko (6,0 %), Francie (5,4 %), Itálie (4,9 %) a Rakousko (4,6 %).

V dovozu je tradičně největším partnerem Německo (podíl 28,1 %), následují Čína (7,8 %) a Polsko (5,8 %).

Nejvýraznější přebytek obchodní bilance měla ČR s Německem (92,3 mld. Kč) a Slovenskem (90,3 mld. Kč), zápornou bilanci s Čínou (-171,4 mld. Kč) a Japonskem (-67,5 mld. Kč).

Nejsilnější komoditní položkou českého zahraničního obchodu (SITC) jsou stroje a dopravní prostředky. Podíl této skupiny na celkovém vývozu činil 54,1%, index oproti roku 2006 byl 117,4. V dovozu byl podíl strojů a dopravních prostředků 43% s indexem 117,9. Druhou nejsilnější skupinou byly tržní výrobky tříděné podle druhu materiálu. Index vývozu byl 113,5, dovozu 116,7. Podíl této skupiny tvořil 20,4% z celkového vývozu a 20,9% z celkového dovozu.

Třetí nejsilnější vývozní položkou jsou různé průmyslové výrobky (podíl 10,6%), v dovozu jsou na 3. místě chemikálie s podílem 10,4%.

Ve vývozu žádná z komoditních skupin podle SITC nezaznamenala pokles, v dovozu byl největší propad ve skupině živočišné a rostlinné tuky a oleje (index 88,1).

V roce 2007 došlo k výraznému růstu indexu reálného efektivního kurzu koruny (definovaného deflátorem HDP), a to meziročně o 2,7 %, v samotném 4. čtvrtletí 2007 o 5,5 %. Cenová konkurenceschopnost české ekonomiky se tedy snížila.

IV. LIDSKÁ PRÁVA V ZAHRANIČNÍ POLITICE ČESKÉ REPUBLIKY

Evropská unie

Česká republika se ve svém působení v Evropské unii soustředuje na zefektivnění její politiky v oblasti podpory lidských práv a demokracie ve světě. Cílem je větší pevnost, soudržnost a zřetelnost kroků podnikaných EU v této oblasti a lepší využití již existujících mechanismů a nástrojů. ČR těží z vlastních zkušeností z procesu společenské transformace i nenásilného odporu proti porušování lidských práv během předchozího režimu. ČR může nyní již také využívat expertizy z transformační spolupráce, kterou poskytuje v jiných zemích.

Z hlediska tematického ČR sleduje, ve své transformační politice a také v EU, situaci občanské společnosti a obránců lidských práv. ČR se rovněž zaměřuje na zlepšení partnerství institucí EU s nevládními organizacemi, zefektivnění finančních nástrojů relevantních v oblasti podpory lidských práv a demokracie a koordinace mezi nimi.

COHOM – pracovní skupina Rady EU pro lidská práva

V roce 2007 se ČR aktivně podílela na formulaci lidskoprávní politiky EU v pracovní skupině EU pro lidská práva (COHOM). COHOM připravuje pozice EU pro zasedání Rady pro lidská práva, 3. výboru Valného shromáždění OSN, dialogy o lidských právech s Íránem a s Čínou, konzultace o lidských právech s Ruskem, výroční zprávu EU o lidských právech a zajišťuje plnění pokynů EU proti mučení, proti trestu smrti, k dětem v ozbrojených konfliktech, k obráncům lidských práv a k lidskoprávním dialogům. COHOM pokračoval v zapojování problematiky lidských práv do stále širšího okruhu politik EU (tzv. mainstreaming). Byla zahájena příprava lidskoprávních dialogů s Africkou unií a středoasijskými státy. Rada ministrů schválila nové pokyny k právům dítěte, které se v úvodní fázi zaměří na otázku násilí na dětech.

Agentura EU pro základní práva

Na základě nařízení Rady EU z prosince 2006 vznikla k 1. 3. 2007 Agentura Evropské unie pro základní práva, jejímž předchůdcem bylo Evropské monitorovací středisko rasismu a xenofobie. Hlavním úkolem Agentury je poskytování pomoci a odborných znalostí institucím a jiným orgánům EU, jakož i členským státům v souvislosti s implementací práva

EU. Agentura tak je především konzultativním orgánem a nemá mandát k prošetřování individuálních stížností, ani jakoukoliv regulační nebo rozhodovací pravomoc. Strukturu Agentury tvoří ředitel, správní rada, výkonná rada a vědecký výbor. Vedle toho využívá Agentura síť národních styčných úředníků. Prostředkem pro spolupráci Agentury s občanskou společností se stala tzv. platforma pro základní práva – jedná se o síť spolupracujících organizací a institucí nevládního sektoru, např. nevládních organizací, církví nebo akademických pracovišť.

V roce 2007 Agentura vydala Zprávu o rasismu a xenofobii v členských státech EU za rok 2006. Zpráva popisuje mj. situaci příslušníků národnostních menšin (především romských komunit) v ČR v oblasti vzdělávání, zaměstnávání, bydlení a rasového násilí a kriminality.

Organizace spojených národů

Rada pro lidská práva

V červnu 2007 skončilo jednoleté funkční období, během něhož byla ČR členem Rady pro lidská práva (RLP) a zároveň jejím místopředsedou za východoevropskou regionální skupinu. Během téže doby vykonávala předsednictví pracovní skupiny pro revizi mandátů zvláštních procedur (tj. zvláštní zpravodajové, nezávislí experti či pracovní skupiny RLP, zabývající se buď stavem lidských práv v konkrétní zemi nebo vymezeným tematickým okruhem lidských práv po celém světě). ČR považuje zvláštní procedury za výrazný přínos pro mezinárodní ochranu lidských práv a usiluje o zachování základních rysů a zlepšení efektivity tohoto systému, o posílení a zprůhlednění fungování jednotlivých procedur a o zlepšení spolupráce ze strany dotčených států.

V červnu 2007 RLP uzavřela jednání o své institucionálním uspořádání a konsenzem přijala rozhodnutí o podobě mechanismů, jejichž prostřednictvím bude prosazovat dodržování lidských práv v jednotlivých zemích.

K těmto mechanismům patří zejména univerzální periodický přezkum, v jehož rámci bude RLP projednávat dodržování mezinárodních závazků v oblasti lidských práv v každé členské zemi OSN vždy jedenkrát za čtyři roky. Přezkum bude probíhat formou interaktivního dialogu na základě zprávy předložené hodnoceným státem, jakož i informací předložených nevládními organizacemi. Výsledkem procesu mají být hodnocení dané země a případná doporučení, které posléze schvaluje na řádném zasedání plénum RLP. Jako jeden

z prvních členů RLP byla ČR zařazena mezi země, které budou přezkumu podrobeny nejdříve, a to v roce 2008.

Po obtížných jednáních se podařilo zachovat systém zvláštních procedur, přijetí kompromisního rozhodnutí v této věci však bohužel bylo podmíněno zrušením mandátů zvláštních procedur pro Bělorusko a Kubu. ČR vyslovila znepokojení nad tímto krokem, který by mohl být vnímán jako projev nezájmu mezinárodního společenství o porušování lidských práv v těchto zemích.

V roce 2007 se konala celkem tři řádná zasedání RLP (vždy za účasti ČR, která se po zániku svého členského mandátu v červnu jednání zúčastňovala již jen v roli pozorovatele, tj. bez práva hlasovat). Čtvrtá schůze v březnu schválila především rezoluci EU k náboženské nesnášenlivosti a ke stavu lidských práv v Dárfúru. Pátá schůze se v červnu zabývala téměř výlučně schválením institucionálních pravidel pro vlastní činnost, zároveň ale pokračovala v projednávání stavu lidských práv v Palestině a v Dárfúru. Šestá schůze v září byla přerušena a pokračovala v prosinci. Vyslechla řadu zpráv zvláštních procedur, podpořila mandát zvláštního zpravodaje pro stav lidských práv v Súdánu a hlasováním schválila další rezoluci EU k náboženské nesnášenlivosti.

V říjnu iniciovala EU svolání zvláštního zasedání ke stavu lidských práv v Myanmaru/Barmě, a to v reakci na masové demonstrace a jejich násilné potlačení ze strany vlády. RLP konsenzuálně odsoudila potlačení mírových demonstrací a související násilí, zabíjení, svévolná zadržení a nucená zmizení. RLP vyzvala vládu k respektování lidských práv a základních svobod a k potrestání viníků jejich porušování.

62. zasedání 3. výboru Valného shromáždění OSN – problematika lidských práv

Jedním z nejvýznamnějších bodů jednání 3. výboru VS OSN byla rezoluce vyzývající k celosvětovému zrušení trestu smrti. Státy, které trest smrti nadále vykonávají, vyzývá alespoň k vyhlášení moratoria na další popravy. Jde o dlouhodobou iniciativu EU, které se pro ni podařilo získat podporu řady dalších zemí. Vůbec poprvé tak došlo k tomu, že společnými předkladateli návrhu rezoluce byly státy ze všech regionálních skupin OSN, což sehrálo klíčovou roli při jejím schválení. Rezoluce byla schválena hlasováním za podpory ČR, poté co byla zamítnuta řada pozměňovacích návrhů směřujících k jejímu oslabení.

Evropúská unie předložila 3. výboru návrhy rezolucí k následujícím otázkám – práva dítěte (společně s latinskoamerickými státy; rezoluce zřizuje mandát zvláštního představitele

generálního tajemníka OSN k násilí na dětech), náboženská nesnášenlivost, stav lidských práv v KLDK a stav lidských práv v Myanmaru/Barmě. EU aktivně podpořila návrh rezoluce USA ke stavu lidských práv v Bělorusku a návrh rezoluce Kanady ke stavu lidských práv v Íránu. Všechny rezoluce předložené EU byly schváleny, v případě rezolucí o stavu lidských práv v jednotlivých zemích i přes výrazné snahy dotčených států o jejich zamítnutí.

Smluvní aktivity

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením a její opční protokol

(přijalo Valné shromáždění OSN dne 13. 12. 2006, ČR podepsala dne 30. 3. 2007)

Úmluva komplexně pojednává o lidských právech zaručených mezinárodními lidskoprávními úmluvami s tím, že sleduje zajištění jejich plnění ve specifických podmínkách života osob se zdravotním postižením. Cílem Úmluvy je zvýšit pozornost vlád věnovanou osobám se zdravotním postižením tak, aby bylo umožněno jejich kvalitnější zapojení do života společnosti a odstraňování bariér, se kterými se při realizaci svých lidských práv setkávají. Opční protokol upravuje možnost podávání individuálních stížností a proceduru vyšetřování závažných či systematických porušování povinností státu vyplývajících z Úmluvy.

Opční protokol k Mezinárodnímu paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech

V roce 2006 Rada OSN pro lidská práva pověřila pracovní skupinu, která od roku 2004 posuzovala možnosti přípravy opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech upravujícího podávání oznámení na porušování těchto práv, aby zahájila sjednávání jeho návrhu. V červenci 2007 se konalo první jednání o návrhu opčního protokolu, který připravila předsedkyně pracovní skupiny.

3. periodická zpráva o plnění Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání

Poté, co si Výbor proti mučení v roce 2006 vyžádal poskytnutí dalších doplňujících informací o plnění Úmluvy, vláda v březnu 2007 schválila materiál informující jej o vývoji v otázkách, o které se zajímal. Předmětem pozornosti Výboru bylo přijetí antidiskriminačního zákona, vyšetřování rasově motivovaného násilí, zřízení nezávislého orgánu pro vyšetřování stížností na deliktní jednání příslušníků policie, výše náhrady, která je vymáhána od vězňů za

výkon trestu odnětí svobody, a vyšetřování stížností na nadměrné použití síly ze strany bezpečnostních sborů při demonstracích proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000.

6. a 7. periodická zpráva o plnění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace

V březnu 2007 Výbor pro odstranění všech forem rasové diskriminace na svém zasedání v New Yorku s delegací ČR projednal zprávu předloženou v roce 2006, odpovědi na navazující předběžné otázky, které mu ČR poskytla, i podklady poskytnuté nevládními organizacemi. Své hodnocení České republiky z hlediska dodržování práv obsažených v Úmluvě shrnul Výbor do závěrečných doporučení. V nich shrnuje jednak pozitivní aspekty a dále problémy vyvolávající znepokojení, na které navazuje výčet doporučení směřujících ke zdokonalení dodržování práv upravených Úmluvou. Doporučení se týkají zejména:

- neexistence komplexního legislativního rámce ochrany před diskriminací,
- práce policie ve vztahu k menšinám,
- problematiky sterilizací,
- zaměstnanosti Romů ve veřejné správě a institucích,
- rasové diskriminace v uplatnění práva na bydlení a ochrana zranitelných osob, včetně Romů před vystěhováním,
- situace Romů v oblasti vzdělávání,
- nízkého počtu stížností obětí rasové diskriminace.

2. periodická zpráva o plnění Mezinárodního paktu o občanských a politických právech

V červenci 2007 Výbor pro lidská práva na svém zasedání v Ženevě s delegací ČR projednal zprávu předloženou v roce 2006, odpovědi na navazující předběžné otázky, které mu ČR poskytla, i podklady poskytnuté nevládními organizacemi. Své hodnocení České republiky z hlediska dodržování práv obsažených v Paktu shrnul Výbor do závěrečných doporučení. V nich shrnuje jednak pozitivní aspekty a dále problémy vyvolávající znepokojení, na které navazuje výčet doporučení směřujících ke zdokonalení dodržování práv upravených Úmluvou. Doporučení Výboru se týkají především:

- postupu policie, především vůči Romům a ostatním ohroženým skupinám, a to zejména při zatýkání a zadržování,

- neexistence nezávislého orgánu s pravomocí přijímat a prověřovat veškeré stížnosti na použití nepřiměřené síly a další zneužívání pravomoci policie,
- sterilizací romských a jiných žen,
- nízkého zastoupení žen v politickém životě,
- přetrvávajícího používání klecových lůžek,
- neexistence komplexního legislativního rámce ochrany před diskriminací,
- diskriminace Romů v přístupu k bydlení a dalších oblastech,
- neúměrně vysokého počtu romských dětí umístěných v ústavech sociální péče,
- nedostatečného posouzení zvláštních vzdělávacích potřeb Romů s přihlédnutím k jejich kulturní identitě ve školních osnovách,
- diskriminace cizích státních příslušníků žijící v České republice a problémů souvisejících s jejich začleněním do české společnosti.

2. periodická zpráva o plnění Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech

Vláda zprávu schválila v květnu 2007 a rozhodla o jejím předání Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva. Projednání zprávy se očekává v roce 2009.

Společenství demokracií

Ve dnech 14.-17. 11. 2007 se v Bamaku (Mali) uskutečnila po dvou letech 4. ministerská konference Společenství demokracií, neformálního uskupení, jehož cílem je spolupracovat na posilování demokracie ve světě. Tématem konference byly demokracie a rozvoj. Průběh a závěry konference odhalily jistý deficit politické vůle k rozhodnějším krokům ve prospěch stanoveného cíle. Hostitelská země odmítla vstupní víza představitelům *The Taiwan Foundation for Democracy*, proti čemuž se ČR ohradila. Na další dva roky se předsednictví Společenství demokracií ujalo Portugalsko, Polsko bylo vybráno za sídlo stálého sekretariátu.

V. KULTURNÍ A INFORMAČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY V ZAHRANIČÍ

1. Prezentace České republiky a její kultury v zahraničí

Ministerstvo zahraničních věcí ČR uskutečňuje své prezentační aktivity v souladu s Koncepcí jednotné prezentace České republiky v zahraničí. Zároveň průběžně plní usnesení vlády ČR č. 74/2005 týkající se jednotné prezentace. V roce 2007 pokračovalo v zavádění nového vizuálního stylu marketingové prezentace České republiky, který je určen pro propagační tiskoviny, předměty, výstavní a veletržní stánky, prezentaci v elektronických médiích apod. Tyto aktivity probíhaly ve spolupráci s ostatními resorty a příspěvkovými organizacemi se záměrem zamezit překrývání obdobných činností. MZV dále uskutečnilo aktivní kroky k zavedení závazné grafické podoby státních symbolů. Na jejich základě se připravuje zavedení jednotného vizuálního stylu exekutivy státní správy. Cílem je vhodnou formou koordinovat efektivní budování dobrého obrazu České republiky v zahraničí a uzpůsobit činnost státní správy k efektivní dlouhodobé prezentaci státu. Pravidelná koordinační setkání s ostatními resorty i příspěvkovými organizacemi probíhala jak v oblasti prezentační, tak v oblasti kulturní a publikační. V roce 2007 byl realizován výzkum veřejného vnímání marketingového loga ČR a na základě jeho výsledků byly zahájeny práce k jeho průběžné aktualizaci a případné úpravě.

Významným prezentačním nástrojem se stále se rozšiřujícím dosahem při budování pozitivního obrazu České republiky ve světě je fungující internetová komunikace. Marketingový vizuální styl České republiky je od roku 2006 používán na oficiálním serveru www.czech.cz, provozovaném MZV. Tento komplexní zpravodajský portál přináší informace o České republice od jejího obecného představení přes každodenní publicistiku až po podrobné informace z různých oblastí. Obsahuje přes 1 600 normostran v šesti postupně spouštěných jazykových mutacích (česká, anglická, německá, španělská, francouzská a ruská). K češtině, angličtině a němčině přibyly v roce 2007 francouzská a španělská jazyková verze, dále probíhaly práce na ruské verzi, jejíž spuštění je plánováno na rok 2008. Návštěvnost v roce 2007 přesáhla 2 500 000 uživatelů.

Důležitou součástí prezentace v širším pojetí je česká kultura. Jejím prostřednictvím je možné přiblížit české kulturní dědictví i současné hodnoty a způsob života v naší zemi. Spolu s politickými a ekonomickými aktivitami je kultura významným nástrojem při realizaci

českých národních zájmů v zahraničí i při navazování vzájemných kontaktů na mezinárodním poli. Zastupitelské úřady, generální konzuláty, stálé mise a česká centra v zahraničí každoročně prezentují českou kulturu a její rozmanitost prostřednictvím stovek kulturních aktivit. Tato činnost je prováděna s přihlédnutím k teritoriálním specifikům a s ohledem na zajištění kladných zpětných vazeb pro další rozvoj české kultury a kulturního průmyslu, turistického ruchu, ekonomiky, investic, vědy a výzkumu a pro podporu bohemistiky ve světě.

Důležitou složkou výše uvedené činnosti je příprava, distribuce a pořádání výstav představujících zajímavá témata týkající se současné České republiky i její historie. V roce 2007 nabídlo MZV ve spolupráci s příspěvkovou organizací Česká centra svým úřadům více než padesát žánrově rozličných výstav. S ohledem na minimalizaci nákladů a ve snaze zajistit co nejefektivnější distribuci byly klasické trojrozměrné výstavy, průběžně putující mezi jednotlivými úřady, doplněny výstavami a powerpointovými prezentacemi na DVD či na extranetu, které si přijímající úřad může vytisknout a adjustovat dle místních možností (včetně letáků, poutačů a vhodných zvukových záznamů).

Mezi zajímavými akcemi širšího kulturního dosahu v roce 2007, které proběhly ve spolupráci s MZV, lze uvést pokračování dlouhodobého putovního kulturního projektu na základě osvětových myšlenek J. A. Komenského PAMPAEDIA. V jeho rámci se konala ve Florencii interaktivní výstava Orbis pictus, aneb Brána do světa tvořivé lidské fantazie.

Dalším oblíbeným prezentačním nástrojem v zahraničí jsou projekce českých dokumentárních, hraných, či animovaných filmů. Na zastupitelské úřady byla distribuována základní sada české kinematografické tvorby, zároveň pokračovala úzká spolupráce MZV s Národním filmovým archivem. Tak bylo umožněno více než sto projekcí českých filmů různých žánrů na různých filmových festivalech ve světě, a to od zemí třetího světa po vyspělé průmyslové země. Četné zastupitelské úřady organizovaly i pravidelné filmové večery pro krajany a zahraniční partnery.

V roce 2007 byl započat projekt Česká kniha v cizích jazycích. Jedná se o projekt podporující českou literární tvorbu a povědomí o ní v zahraničí. Probíhá formou stálých expozic s možností domácího zapůjčení ilustrativního průřezu českou literární tvorbou v překladech do cizích jazyků. Knihy jsou zpřístupňovány široké veřejnosti prostřednictvím kulturních institutů (Česká centra, Alliance Française, British Council, Goethe-Institut, Instituto Cervantes apod.), místních knihoven, škol, univerzit a knižních veletrhů. Předání

knih jednotlivým institucím je zpravidla spojeno s aktivitami širšího informačního a prezentačního charakteru, případně s cyklem literárních diskusí či seminářů o České republice. Jedná se o podporu české literatury s širokým dosahem, který doplňuje a rozvíjí již existující distribuci českých autorů v originále (omezenou svým účinkem pouze na osoby a instituce vládnoucí českým jazykem, tedy na krajany a na katedry bohemistiky ve světě).

Kromě představení České republiky prostřednictvím výstav, internetu, filmu a literatury proběhly v roce 2007 v gesci MZV desítky vystoupení českých umělců v rámci kulturně-ekonomických a prezentačních aktivit. Tato vystoupení byla zpravidla součástí širších prezentačních aktivit sloužících k připoutání pozornosti k přednostem České republiky. Vhodnou možností prezentace představovaly a představují významné mezinárodní sportovní akce, jichž se účastní čeští sportovci. Během roku 2007 probíhaly kupř. přípravy prezentace České republiky prostřednictvím zastupitelských úřadů v Čínské lidové republice a v Kanadě na letních Olympijských hrách v Pekingu a Mistrovství světa v ledním hokeji v Ottawě a dalších kanadských městech. V případě blížícího se Mistrovství světa v ledním hokeji byla ve spolupráci s Českým svazem ledního hokeje zahájena příprava výstavy připomínající 100. výročí existence Mezinárodního hokejového svazu, mezi jehož zakládající členy se řadí i Česká republika.

V roce 2007 rovněž pokračovala vzájemná spolupráce v rámci Středoevropské kulturní platformy (V4+2, „šestka“). Nejvýznamnějším projektem byla společná výstava v Museu Berardo v Lisabonu během portugalského předsednictví v Radě EU nazvaná „Eccentric Paths. Young Artists from Central Europe“. Českou republiku reprezentovali J. Nepraš a D. Pitín pod vedením prorektora AVU Praha J. Ševčíka. Ukázalo se, že Středoevropská kulturní platforma je i přes drobné nedostatky schopna uspořádat prestižní a reprezentativní akci a prezentovat se na velmi dobré umělecké i organizační úrovni. Uvedená výstava bude prezentována i v dalších zemích „šestky“, případně i mimo tento region.

V kontextu multilaterálních kulturních akcí se MZV v roce 2007 podílelo na pořádání filmového festivalu zemí Evropské unie „Dny evropského filmu“, na přípravě a organizaci tradiční „Mezinárodní dětské výtvarné soutěže a výstavy Lidice“ a „Dnů Frankofonie v ČR“. Při příležitosti slavnostní recepce k Mezinárodnímu dnu Frankofonie na MZV proběhlo již tradiční slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen vítězům frankofonní soutěže pro studenty středních škol s výukou francouzštiny.

V roce 2007 byla nadále podporována výuka českého jazyka na zahraničních univerzitách a vysokých školách, a to v rámci druhého roku pětiletého programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí dle usnesení vlády č. 1622/2005.

V roce 2007 byla podepsána česko-rumunská kulturní dohoda a parafována kulturní dohoda mezi ČR a Rumunskem.

Pro potřeby prezentace České republiky v zahraničí poskytlo MZV v loňském roce zastupitelským úřadům široké spektrum tištěných publikací. Jedná se přitom jak o informační brožury, tak o knižní materiály s tematikou České republiky, jejích institucí, ekonomiky, turistického ruchu, vědy, výzkumu, školství, tradic a výrobků. Část těchto materiálů, která je vyrobena v gesci MZV či ve spolupráci s ním, je opatřena autorskými právy MZV a předávána zastupitelským úřadům spolu s elektronickou verzí. Tento systém umožňuje úřadům podřízeným MZV za minimálních nákladů buď dotisk celého materiálu v místě, nebo užití jeho části, včetně obrazového materiálu, v místních médiích a periodikách.

Hlavní cíl prezentačních aktivit MZV v roce 2007 směřoval k tomu, aby všechny materiály produkované pro potřeby zastupitelských úřadů i MZV (tištěné publikace, elektronické informace, výstavy či propagační předměty) měly vhodný informativní charakter a představovaly Českou republiku jako moderní demokratickou zemi s bohatou kulturou, zajímavou historií, vlastní identitou a lidskými zdroji, založenou na vědomostním a inovačním potenciálu, která je důvěryhodným partnerem v obchodních vztazích, vhodnou lokalitou pro kvalitní zhodnocení investic a respektovaným členem mezinárodních organizací. Probíhaly práce na nových výstavách, prezentačních materiálech, publikacích a dalších aktivitách určených pro rok 2008. Byly zahájeny koncepční i praktické kroky k přípravě vhodných prezentačních a kulturních aktivit během předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

2. Média a informace

Celkový mediální obraz České republiky v průběhu roku 2007 v zahraničních médiích je možné vyhodnotit jako dlouhodobě vyrovnaný s převažujícími pozitivními ohlasy. České republice bylo věnováno nejvíce pozornosti v tištěných médiích a agenturním zpravodajství, méně pak už v rozhlasu a televizním vysílání.

Zahraniční média reagovala především na následující témata či události: umístění americké protiraketové základny na území České republiky, vstup České republiky do Schengenského prostoru, ustavení vládní koalice, názory prezidenta V. Klause na budoucnost Evropské unie a vztah České republiky k Ústavní smlouvě pro Evropu. Ze sportu byly zvláště zmiňovány úspěchy našich fotbalistů. Česká republika je často zmiňována v kulturních relacích a je považována za zajímavou kulturně-historickou destinaci s bohatým turistickým potenciálem, zejména pak hlavní město Praha, české lázně a další atraktivní místa.

V ekonomických relacích je Česká republika charakterizována jako země s prosperující ekonomikou, důvěryhodný obchodní partner a místo vhodné pro zahraniční investice.

K vytváření dobrého mediálního obrazu ČR v zahraničí pomáhají značnou měrou i české zastupitelské úřady, a to aktivním organizováním prezentací, kulturních akcí a především informováním zahraničních médií, což pozitivně ovlivňuje image naší země.

Nejvíce mediální pozornosti bylo věnováno České republice tradičně v evropském regionu, zvláště pak u nejbližších sousedů. Klíčovými tématy ve zmíněném regionu se staly výstavba americké protiraketové základny, návštěva amerického prezidenta G. Bushe v Praze, parlamentní volby a vstup České republiky do Schengenského prostoru. Celková informovanost o daných tématech byla průběžná a spíše informativního charakteru. Pozitivně byly hodnoceny ekonomické úspěchy České republiky, stejně tak podnikatelské prostředí bylo hodnoceno jako velmi příznivé. Mezi významné zdroje informací o České republice patří její členství v EU. Evropská média se věnovala českému postoji ke všem významným jednáním EU, např. o Ústavní smlouvě a o postoji české vlády a prezidenta V. Klause. Samostatné kapitoly zpravodajství tvořily návštěvy na nejvyšší úrovni – jak bilaterální, tak v rámci EU, kulturní akce pořádané nebo spoluorganizované českými zastupitelskými úřady a informace „oddechového“ charakteru o populárních českých sportovcích.

Individuální vztahová publicita v jednotlivých zemích je obecně dána politickým, hospodářským a kulturním významem pro tu kterou zemi. V Rakousku lze mediální informace o České republice charakterizovat jako standardní zpravodajství o sousední zemi, které je nadprůměrně intenzivní, v zásadě objektivní, nicméně i nadále v řadě případů podléhající rakouským stereotypům vnímání České republiky. Zároveň se však zvyšuje podíl

informovanosti o ekonomických úspěších České republiky a významu vzájemného obchodu pro Rakousko. Dominantní mediální pozornost, tak jako v letech minulých, byla věnována problematice jaderné elektrárny Temelín. Mezi další témata, o kterých bylo v Rakousku významným způsobem referováno, bylo téma protiraketové základny v České republice a rozšíření Schengenského prostoru.

Sousední Slovensko informuje o ČR průběžně a aktuálně, a to především ve zpravodajských relacích. V denním tisku se kromě běžného zpravodajství o politických, ekonomických, kulturních a sportovních událostech v České republice několikrát týdně objevují komentáře na „české téma“. Průběžná informovanost o dění v České republice je na Slovensku dlouhodobě dostačující díky dostupnosti českých médií na území Slovenska. Informace slovenských médií jsou tudíž pestřejší a neomezují se na základní zpravodajství a vysvětlování souvislostí.

V Německu byl zájem o vnitrostátní dění v České republice a její zahraničně – politické pozice v roce 2007 jak co do četnosti, tak do šíře dosud nevídaný. Česká republika je vnímána jako etablovaná země EU, která pro Německo získává stále více na důležitosti. Hlavními tématy mediálního zájmu byly ustavení současné vládní koalice, růst české ekonomiky, protiraketová základna na území České republiky a rozšíření Schengenského prostoru.

U dalšího souseda, Polska, byla nosným tématem o České republice jednoznačně debata o výstavbě protiraketové základny. Nemalý prostor byl rovněž věnován, jako již tradičně, zprávám z kultury (veliká oblíbenost českého filmu), sportu a informacím z oblasti cestovního ruchu.

Samostatnou kapitolou je zpravodajství o České republice v Ruské federaci, kde je zájem ruských médií vysoký, a to především díky úspěšnému rozvoji vzájemných vztahů. Oproti roku 2006 byl mediální zájem mírně zvýšený, a to zejména v politické oblasti v souvislosti s eventuálním umístěním protiraketové základny na území České republiky. Dále byla pozornost věnována členství České republiky v EU či vstupu do Schengenského prostoru. Tradičně velká pozornost byla věnována českému sportu, zejména v souvislosti s hostováním řady českých sportovců a trenérů v Ruské federaci. K dalším sledovaným tématům patřily problematika ruských válečných hrobů na území České republiky a různé turistické a jiné zajímavosti.

Zvláštní kapitolou je kontinent Ameriky, kde v minulých letech býval mediální obraz České republiky odlišný podle jednotlivých zemí a regionů.

Ve Spojených státech amerických se Česká republika těšila značnému zájmu amerických médií. Převažovaly zprávy o plánech na umístění protiraketové základny na území České republiky a v průběhu roku média přinášela stále více informací o dění v samostatné České republice v této souvislosti.

Americká média se dále zabývala otázkou vízové asymetrie a novým vývojem v této věci. Přinesla také informace o jednání českých a amerických představitelů i o aktuálním dění v politické, kulturní a hospodářské oblasti v České republice, zvláště o formování vlády České republiky a působení České republiky v rámci EU.

V kanadských médiích se zprávy o České republice objevují velmi sporadicky a spíše v souvislosti s významnými zahraničními událostmi. V roce 2007 byla pozornost kanadských médií zaměřena nejvíce na výstavbu protiraketové základny v České republice a zrušení vízového režimu mezi oběma zeměmi. Ke stálým kladům mediálního obrazu České republiky v Kanadě patří oblast kultury (vážná hudba, filmové festivaly a přehlídky) a sportu (permanentně lední hokej) a cestovní ruch.

V zemích Střední a Jižní Ameriky byla místní média tradičně zaměřena především na vnitřní, resp. latinskoamerickou problematiku. Zveřejněné zprávy o České republice byly většinou informativní a převzaté ze světových agentur, protože žádná z jihoamerických zemí nemá v České republice stálého dopisovatele. Česká republika je v těchto zemích vnímána většinou jako vyspělá členská země EU s vysokým stupněm demokracie, hospodářského vývoje, kulturní úrovně, se světově uznávanými sportovci. Rovněž je vnímána jako vysoce atraktivní turistický cíl.

V regionu Blízkého východu byla Česká republika nejvíce v povědomí v Egyptě, Libanonu a Kuvajtu. Blízkovýchodní média hodnotí Českou republiku jako zemi s rostoucí a prosperující ekonomikou a jako velice zajímavý turistický cíl; zejména české lázně a rehabilitační a rekreační střediska se těší velké oblibě. Nejčastěji byla Česká republika zmiňována v kontextu s výstavbou protiraketové základny na území ČR. V kulturní oblasti se dostalo pozornosti 650. výročí Karlova mostu.

Publicita České republiky v asijských médiích není příliš častá, což je dáno především postavením České republiky mimo spektrum hlavních zájmů regionální mediální sféry. Zvýšenou pozornost média věnují především událostem na asijském kontinentu. Většina zpráv je přebírána od světových zahraničních agentur. Přesto je Česká republika vnímána jako země se vzestupnou ekonomikou a s velkým kulturním bohatstvím. Mezi společné téma, o kterém se psalo, patřila výstavba protiraketové základny na území České republiky.

Stejně jako v předchozích letech, ani v roce 2007 nebyla Česká republika v centru pozornosti médií subsaharských zemí Afriky. Informace se týkaly především zahraniční rozvojové pomoci. Jihoafrický tisk informoval mj. o kauze uprchlého miliardáře R. Krejčíře. Převážná většina článků, ve kterých se zmiňuje Česká republika, je z oblasti sportu. Výjimkami jsou vstup České republiky do Schengenského prostoru a výstavba protiraketové základny na území České republiky.

3. Internetová prezentace Ministerstva zahraničních věcí ČR

MZV ČR spravuje rozsáhlý redakční systém, který sestává z hlavní prezentace Ministerstva zahraničních věcí ČR a 113 dílčích prezentací našich zastupitelských úřadů, z nichž 86 prezentací tvoří prezentace českých velvyslanectví, 19 prezentace českých generálních konzulátů a osm prezentace českých stálých misí, zastoupení a delegací při mezinárodních organizacích.

V české verzi centrální stránky MZV ČR (www.mzv.cz) jsou, vedle kapitoly „Aktuality MZV“ s návštěvností průměrně 4100 přístupů denně, jednoznačně nejnavštěvovanější kapitoly obsahující informace týkající se cestování do zahraničí – „Encyklopedie států“, „Cestujeme do zahraničí“ a „Diplomatické mise a úřady“, které navštívilo v průměru 1140, 800 a 660 návštěvníků denně. V anglické verzi jsou nejnavštěvovanějšími kapitolami aktuality („News“) a seznam českých zastoupení v zahraničí („Missions Abroad – Czech Missions Abroad“) s návštěvností 680, respektive 940 návštěvníků denně.

Adresy prezentací českých zastupitelských úřadů, jsou tvořeny jednotným formátem www.mzv.cz/název_sídla_anglicky. Vedle české jazykové verze jsou na stránkách zastupitelských úřadů informace prezentovány v angličtině nebo francouzštině a v národních jazycích hostitelského státu. V roce 2007 byly webové prezentace zastupitelských úřadů

prezentovány ve 23 cizojazyčných mutacích. V českých jazykových verzích byly nejnavštěvovanější kapitoly obsahující informace o ekonomice a obchodu a kapitoly o vízech a konzulárních službách. V cizojazyčných verzích převažuje jednoznačně návštěvnost v kapitolách o konzulárních službách, další frekventované oblasti jsou kapitoly o ekonomice a obchodu a aktuálních politických zprávách a stanoviscích.

Od února 2007 se MZV ČR zabývalo i přípravou webové stránky k jednání o radarové základně v Brdech s cílem nabídnout české veřejnosti informační zdroj poskytující celkový přehled o dění a vývoji v otázce případné radarové základny protiraketové obrany na území ČR. Prezentace na adrese www.radarbrdy.cz byla zprovozněna, naplněna obsahem a redakčně provozována s denními aktualizacemi článků z médií, dalších textových i obrazových materiálů. V říjnu 2007 byla celá prezentace, včetně správy obsahu a doménových jmen, předána Úřadu vlády, do jehož gesce byla medializace celého projektu již dříve zařazena.

V průběhu roku 2007 se součástí zahraniční internetové prezentace ČR staly i webové stránky s elektronickou verzí časopisu *Welcome to the Heart of Europe*. Časopis vydává v šesti jazykových verzích nakladatelství Theo ve spolupráci s MZV a slouží k propagaci České republiky v zahraničí. Z iniciativy MZV jsou na webových stránkách www.theo.cz od roku 2007 archivovány v *pdf* formátu již vydaná čísla časopisu zpětně do roku 2003. Zastupitelské úřady a další zájemci tak získali k přístup k již nedostupným tištěným vydáním časopisu. Vzhledem k dobré využitelnosti monotematických čísel časopisu v delším časovém horizontu jsou tak k dispozici pro vytištění archivní čísla *Welcome to the Heart of Europe* podle aktuálních prezentačních témat.

MZV dále provozuje oficiální server o ČR, www.czech.cz, na němž je uplatněn marketingový vizuální styl ČR. Tento komplexní zpravodajský portál přináší informace o České republice od jejího obecného představení přes každodenní publicistiku a podrobné informace o ekonomice, podnikání, vědě, kulturním dědictví a aktuálním kulturním dění, turistice či sportu až po možnosti studia. Obsahuje přes 1 600 normostran v šesti postupně spouštěných jazykových mutacích (česká, anglická, německá, španělská, francouzská a ruská). K češtině, angličtině a němčině přibyly v roce 2007 francouzská a španělská jazyková verze, dále probíhaly práce na ruské verzi, jejíž spuštění je plánováno na rok 2008. Návštěvnost v roce 2007 přesáhla 2 500 000 uživatelů.

V roce 2007 úspěšně pokračovalo šíření informací o české kulturní prezentaci v zahraničí prostřednictvím internetového časopisu *České listy*, dostupného na výše uvedené webové stránce (v její české verzi), kde jsou zveřejňovány zprávy o kulturních aktivitách našich zastupitelských úřadů.

Tento komplexní zpravodajský portál přináší informace o České republice od jejího obecného představení přes každodenní publicistiku a podrobné informace o ekonomice, podnikání, vědě, kulturním dědictví a aktuálním kulturním dění, turistice či sportu až po možnosti studia. Obsahuje přes 1 600 normostran v šesti postupně spouštěných jazykových mutacích (česká, anglická, německá, španělská, francouzská a ruská). K češtině, angličtině a němčině přibily v roce 2007 francouzská a španělská jazyková verze, dále probíhaly práce na ruské verzi, jejíž spuštění je plánováno na rok 2008. Návštěvnost v roce 2007 přesáhla 2 500 000 uživatelů.

V roce 2007 úspěšně pokračovalo šíření informací o české kulturní prezentaci v zahraničí prostřednictvím internetového časopisu *České listy*, dostupného na výše uvedené webové stránce (v její české verzi), kde jsou zveřejňovány zprávy o kulturních aktivitách našich zastupitelských úřadů.

4. Vysílání Českého rozhlasu do zahraničí

Český rozhlas 7 – Radio Praha (ČRo7) pokračoval v roce 2007 v naplňování smlouvy mezi MZV a ČRo o provozování vysílání Českého rozhlasu do zahraničí. Vysílání bylo realizováno v šesti jazycích – angličtině, němčině, francouzštině, španělštině, ruštině a češtině.

Zpravodajsky zaměřené vysílání ČRo7 se v posledních letech postupně obohacuje o nové programové prvky, zařazovány jsou pořady směřující do umělecké oblasti a obměňují se také hlavní pravidelné rubriky. V roce 2007 byly v ruském a španělském vysílání zavedeny rubriky „*Co je v Česku jiné*“. V české a německé verzi byla natočena a koncem roku uvedena rozhlasová hra M. Bambuška „*Pryč*“ o poválečném odsunu sudetských Němců. Hra, kterou ČRo7 vnímá jako autentický příspěvek do diskuse o česko-německých vztazích, vzbudila mezi posluchači enormní zájem. Natočeny byly dále *Apokryfy* K. Čapka ve španělštině.

Z mezinárodních projektů je třeba zmínit účast ČRo7 na koprodukcích: Insight Central Europe (magazín o střední a východní Evropě v angličtině, produkováný ORF), Network Europe (evropský magazín v angličtině produkováný DW) a Treffpunkt Europa (evropský magazín v němčině produkováný DW). Zástupci ČRo7 se navíc podíleli na koordinaci příprav Evropského rozhlasového projektu.

Internetová podoba Radia Praha není jen jeho nástrojem či odrazem, ale v posledních letech stále více doplňuje vysílaný program. Mezi největší projekty roku 2007 patřily tematické stránky k Albrechtovi z Valdštejna, k rozhlasové hře *Pryč* či k různým posluchačským soutěžím. Internetová redakce ČRo7 spravuje webové stránky: www.radio.cz (ČRo7), www.krajane.net (stránky pro krajany), www.romove.cz (stránky o české romské menšině), www.incentraleurope.radio.cz (k projektu Insight Central Europe) a www.networkeurope.org (k projektu Network Europe). Návštěvnost všech stránek za poslední rok významně vzrostla.

Důležitou technickou novinkou, která doplňuje a v některých případech nahrazuje internetové *on-line* vysílání, je tzv. *podcasting*. ČRo7 nabídl tuto cestu digitálního uložení a následného poslechu svých pořadů ve formátu MP3 poprvé již v roce 2006. V roce 2007 zájem o tuto službu prudce vzrostl a koncem roku přesahoval počet takto zprostředkovaných relací 200 000 měsíčně.

Dalším ze způsobů vysílání je *rebroadcasting*, sdílení programu Radia Praha s partnerskými rozhlasovými stanicemi v zahraničí. Pro některé stanice jsou pořady ČRo7 pouze upravovány, pro jiné vytvářeny kompletně na objednávku. Vysílání ČRo7 přejímá na dvacet stanic ve Španělsku a Latinské Americe a pět stanic ve východní Evropě. V roce 2007 k nim přibylo Radio Unistar Minsk.

Do agendy zahraničního vysílání spadá i výroba pořadů pro krajanské rozhlasové stanice. V roce 2007 spolupracoval ČRo7 se čtrnácti takovými subjekty ve východní Evropě, Austrálii a Severní Americe. Nově se mezi tyto stanice zařadila Rozhlasová společnost Žitomirského kraje na Ukrajině, která jednou za měsíc nabízí vysílání pro tamní české krajany v češtině. Tato produkce české redakce má rostoucí tendenci, v roce 2007 tvořila celkem 365 hodin programu. Radio Praha navíc asistuje krajanským rozhlasovým stanicím v rovině metodické a materiální, především dodávkami CD nosičů s českou hudbou, záznamového materiálu či drobné techniky.

Krajanům je dále věnována část českého vysílání a internetové stránky pro krajany *www.krajane.net*. Zájem o obě z těchto forem komunikace stoupá a mezi krajany se již podařilo vytvořit okruh několika spolupracovníků, kteří pravidelně posílají vlastní příspěvky. Tuto spolupráci podporují i osobní kontakty, které redaktoři Radia Praha navazují s krajany při svých zahraničních cestách. Radio Praha bylo v roce 2007 mediálním partnerem Krajanického folklorního festivalu v Praze, konference o J. Palachovi ve Švýcarsku a některých dalších projektů.

Hlavní propagační akcí byla Velká posluchačská soutěž ČRo7, která se v roce 2007 zaměřila na český film. Výherkyně, studentka bohemistiky ze Záhřebu, za odměnu strávila týden v ČR. Prezentace Radia Praha s cílem jeho většího zviditelnění byly uspořádány v Cervantesově Institutu a v Ruském domě kultury v Praze.

Z realizovaných mediálních partnerství je možno zdůraznit zejména X. světový kongres psychologů v Praze, Festival francouzských filmů a Česko-francouzskou obchodní komoru. Za propagaci ČRo7 lze považovat i aktivní komunikaci s posluchači formou samostatných pořadů, zasílání programových letáků, drobných propagačních materiálů a podobně.

Posluchači zaslali v roce 2007 do Radia Praha přes 20 000 dopisů, což je srovnatelné s předchozím rokem.

5. Česká centra

Česká centra (ČC) jsou příspěvkovou organizací Ministerstva zahraničních věcí ČR. Jejich posláním je vytvářet pozitivní obraz a posilovat dobré jméno České republiky v cizině, aktivně prosazovat zájmy ČR a využívat k tomu prostředky veřejné diplomacie v souladu se zahraničněpolitickými prioritami státu. Podle statutu z roku 2004 je hlavní činností ČC prezentace ČR ve světě v oblasti kultury, ekonomiky a cestovního ruchu. V roce 2007 zorganizovala ČCZ samostatně nebo ve spolupráci s českými i zahraničními partnery 2500 akcí, které představily Českou republiku jako zemi s kreativním potenciálem a s bohatou kulturní tradicí. Programy ČCZ zhlédlo více než 1,25 mil. návštěvníků. Na aktivity ČCZ reagovala i zahraniční média, která o nich informovala v 5500 novinových, rozhlasových a televizních zprávách.

V roce 2007 působilo v zahraničí celkem 23 ČC v 19 zemích. Kromě Evropy se nacházejí ČC v USA a v Japonsku a byla zahájena příprava na otevření ČC v Argentíně. Česká centra se orientovala na pořádání výstav, koncertů, filmových projekcí, autorských čtení, přednášek atd. Podílela se tak na kulturním životě zemí, ve kterých působí, a to jak v rámci společných aktivit s místními institucemi a kulturními fóry, tak samostatnými projekty a programy.

V roce 2007 Česká centra připravila reprezentační akce zaměřené do několika hlavních tematických okruhů, inspirovaných zejména významnými výročími českých politických, společenských a kulturních dějin. Jedno z nejvýznamnějších témat loňského roku, 30. výročí vzniku Charty 77, se promítlo do programu téměř všech ČCZ. Ve spolupráci s agenturou Choice Images byla vytvořena fotografická výstava signatářů Charty 77, která byla představena na většině Českých center. Na řadě míst ve spolupráci se zastupitelskými úřady proběhly konference o vyrovnání se s totalitní minulostí, kterých se zúčastnili významné osobnosti disentu, politologové a politici. Zajímavou akcí bylo také připomenutí 90. výročí bitvy u Zborova.

Velkým programovým tématem loňského roku byla prezentace české architektury, a to jak historické, tak i současné. Česká centra podpořila výstavu „Český architektonický kubismus“, kterou vytvořila Fragnerova galerie. Jiný pohled na architekturu přinesla výstava „Šumná a bezbranná“ architekta D. Vávry a režiséra R. Lipuse, která s velkým úspěchem procestovala Budapešť, Vídeň a Stockholm. Kromě architektury byly také velmi úspěšné projekty zaměřené na propagaci českého designu, a to jak ve Vídni, tak také ve Varšavě a Bukurešti. V New Yorku se představilo v prestižních galeriích více než sto předmětů českého designu,

V Londýně uspělo designové sklo studentů UMPRUM ve spolupráci se Sklárnou Květná a studiem Olgoj Chorchoj.

Přehlídka českých filmů byla hlavním projektem Českého centra Madrid a „Španělský podzim s českým filmem“ se stal reprezentativní událostí pro českou kinematografii ve Španělsku. Ve Vídni se uskutečnila filmová přehlídka téměř všech filmů M. Formana.

Česká centra se významnou měrou podílela na zahraniční propagaci „Pražského Quadriennale 07“ a pokračovala v úspěšně započaté spolupráci s českými divadly. S pomocí Českých center vycestovaly do zahraničí přední české divadelní i loutkářské soubory.

V Českém centru v Drážďanech proběhla první souborná výstava všech dosavadních patnácti nositelů Ceny Jindřicha Chalupceckého. V Itálii se ČC Řím spolu s dalšími významnými partnery zapojilo do 52. ročníku „Mezinárodního bienále výtvarného umění“ v pavilonu České republiky a Slovenska v areálu Giardini di Biennale v Benátkách. V Tokiu proběhla světová premiéra ilustrací J. Švankmajera ke knize *Alenka v říši divů*.

Doposud největší českou přehlídku současné jazzové scény ve Velké Británii nabídl „Cheltenham Jazz Festival“. Jazz představila Česká centra mimo jiné v Bruselu, Paříži, Budapešti a také ve Švédsku na třetím ročníku jazzových večerů zahraničních kulturních institutů.

Jedním z odvětví, které se v zahraničí prezentovalo velmi obtížně, byla literatura. Českým centrům se však podařilo najít cesty, jak českou literaturu přinášet i mimo prestižní knižní festivaly. S výjimečným zájmem se setkala ve všech zemích výstava komiksu *Alois Nebel*, produkovaná spolu s nakladatelstvím Labyrint a doprovázená autorským čtením i hudební produkcí. Zajímavý pohled na českou literaturu přinesl originální cyklus „Café.cz“, který připravilo ČC Haag. V Mnichově byla uvedena výstava dokumentující život a dílo P. Ginze, chlapce, jehož talent a život ukončili nacisté. V dubnu 2007 pozvalo České centrum Praha návštěvníky na další putování za literaturou. Během „Noci literatury“ se více než 4 500 návštěvníků mohlo na neobvyklých místech Prahy seznámit s literaturou zemí, ve kterých působí ČC.

České centrum Praha se stalo spojovacím prvkem mezi Českou republikou a zahraničními pobočkami. Jednak se zde představovaly jejich úspěšné projekty, jeho prostory využívali i zahraniční partneři a kulturní instituty, ale vznikla zde i řada vlastních zajímavých akcí, které se poté uplatnily na ČCZ. V loňském roce uspořádalo ČC Praha několik samostatných výstav. Jednou z nich byla „Afrika očima českých fotografů“, která se konala ve spolupráci s MZV ČR v rámci projektu „Dny Afriky“. Velmi oblíbenými se staly cykly pravidelných setkání, jako byl „Já jsem lev salonu“ a „Versus Architekt“. Další projekt „Ženy v diplomacii“ představil zajímavé země očima žen, které působily ve vedení zastupitelských úřadů v zahraničí.

Česká centra byla aktivní i v oblasti školství a vědy. V průběhu roku uspořádala více než 150 besed, přednášek a seminářů, jež oslovovaly především mladou generaci návštěvníků ČC. ČCZ poskytovala informace o studiu v ČR, byla nápomocna zahraničním studentům

bohemistiky a provozovala na řadě míst knihovny s českou literaturou. Vedle těchto aktivit ČC i nadále organizovala kurzy českého jazyka, jichž se v roce 2007 zúčastnilo 1120 studentů. ČC v Moskvě nabídlo studentům kurzů možnost získat certifikovanou zkoušku českého jazyka ve spolupráci s Ústavem pro odbornou a jazykovou přípravu Univerzity Karlovy.

K prezentaci Českých center sloužil portál www.czechcentres.cz, který seznamoval veřejnost s posláním ČCZ, jejich činnostmi, poskytovanými službami a aktuálním programem. Jako významný komunikační nástroj, který umožňoval propagovat to nejlepší z programů jednotlivých ČCZ, se osvědčil čtvrtletník *czEcho*, časopis připravovaný tiskovým oddělením ČC.

Nezanedbatelnou součástí činnosti ČCZ byla podpora vnějších ekonomických vztahů, zejména českého exportu, ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi Ministerstva průmyslu a obchodu CzechTrade a CzechInvest, hospodářskými komorami, oborovými svazy a asociacemi. ČC provozovala informační server www.export.cz, kde byly zveřejňovány jak souhrnné teritoriální informace, tak informace o aktuálních podmínkách pro podnikání a nabídky a poptávky českých a zahraničních firem po výrobcích a službách. V roce 2007 byl portál aktualizován a graficky upraven, aby lépe vyhovoval výrobcům i exportérům a nabízel konkrétní údaje o službách poskytovaných jednotlivými centry v zahraničí. Zájemcům z České republiky nabízela ČC pomoc při zajištění firemních prezentací v zahraničí. V průběhu roku 2007 se těchto akcí uskutečnilo celkem 545, z toho 286 v Českém domě v Moskvě (ČDM), který je také součástí sítě ČCZ a má zcela výjimečné postavení v oblasti podpory podnikání českých subjektů na ruském trhu. Český dům v Moskvě poskytoval podnikatelským subjektům kompletní služby na území Ruské federace, včetně informačního servisu prostřednictvím webových stránek www.ceskydum.ru, a kanceláře Businesscentra. V roce 2007 působilo pod střechou ČDM více než sto českých akreditovaných firem.

Aktivity v oblasti cestovního ruchu byly uskutečňovány v zahraničí především ve spolupráci s CzechTourismem. Úspěšně pokračovala spolupráce s krajskými úřady zaměřená na komplexní prezentaci krajů, ať už přímo na ČCZ, anebo v rámci veletrhů cestovního ruchu.

V roce 2007 se ČC zaměřila více na přípravu nových projektů, které se realizují díky podpoře Evropské komise a stále významnější roli, jež v evropské kulturní politice hraje Sdružení evropských kulturních institutů EUNIC, jehož jsou Česká centra členem.

Jednou z hlavních priorit programového zaměření Českých center v roce 2007 bylo také zapojení se do příprav akcí, které budou součástí kulturní prezentace v zahraničí v době předsednictví ČR v Radě EU v prvním pololetí roku 2009.

VI. KRAJANÉ

Mimo území České republiky žijí v současnosti téměř dva miliony lidí, kteří se hlásí k českému původu. Mnozí z nich představují již několikátou generaci potomků původních vystěhovalců, takže již česky nemluví, ale uchovávají si povědomí sounáležitosti s českým národem. Pěstují kulturu země svých předků a seznamují s ní své okolí v zemích, které se jim staly novým domovem. Další z nich vyhnaly až bouřlivé politické události poloviny 20. století a následujících let. MZV si váží dobrého vztahu zahraničních Čechů k původní vlasti a usiluje o udržování smysluplného a konstruktivního dialogu s těmi členy našich zahraničních komunit, kteří o něj projevují zájem.

MZV ČR v krajské oblasti spolupracuje s dalšími pracovišti státní správy, jichž se různorodá krajská problematika týká, např. se Stálou komisí Senátu Parlamentu ČR pro krajany žijící v zahraničí, s podvýborem pro krajany při zahraničním výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a s dalšími pracovišti. Důležitou roli má spolupráce s občanskými sdruženími na území ČR zaměřenými na zahraničí. Nezastupitelnou složkou této činnosti je každodenní působení ČRo 7 – Radia Praha (zahraničního vysílání Českého rozhlasu).

Rok 2007 byl druhým rokem, kdy byl uveden do praxe „Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2006 až 2010“, tj. usnesení vlády ČR č. 1622 ze dne 14. 12. 2005, jímž se vláda zavázala poskytnout na různé druhy podpory krajských komunit a výuky českého jazyka a literatury v zahraničí každoročně více než 50 mil. Kč, v časovém horizontu pěti let (2006–2010) pak celkovou sumu přesahující 287 milionů Kč.

Největší zájem a značný pochvalný ohlas, stejně jako v minulých letech, vyvolal soubor programů na podporu vzdělávání krajanů v českém jazyce – intenzivní čtyřtýdenní kurs českého jazyka pro krajany v Dobrušce s 58 účastníky z 29 zemí, semestrální studijní pobyty a vysílání českých učitelů ke krajským komunitám. Nově k nim přibyl metodický kurz výuky českého jazyka, který během dvou týdnů v září 2007 proškolil dvacet místních krajských učitelů z osmnácti zemí v aktuální metodice výuky a nabídl jim podněty, na jejichž základě pak ve svém působišti mohou vyučovat češtinu novými metodami. Realizace těchto kurzů a studijních pobytů si vyžádala náklady ve výši cca 4 mil. Kč.

Semestrální studijní pobyty pro krajanů pokračovaly v roce 2007 na Univerzitě Karlově v Praze a Masarykově univerzitě v Brně. Ve vybraných oborech, s těžištěm v českém jazyce, literatuře, historii a kulturologii, bylo přiděleno celkem 29 semestrálních stipendií vysokoškolským studentům z devíti zemí – Argentiny, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Gruzie, Chorvatska, Německa, Ruska, Švédska a Ukrajiny. Ani v tomto případě počet zájemců neklesá. Absolventi studijních pobytů přispějí po návratu z ČR svými aktuálními znalostmi k šíření informovanosti o vlasti svých rodičů a prarodičů.

Ke krajanickým komunitám bylo nákladem téměř 14 mil. Kč vysláno dvanáct českých učitelů. Ve školním roce 2006/2007 působili v devíti zemích (dva v Argentině – jeden z nich částečně i v Paraguayi, dva v Brazílii, jeden v Německu u Lužických Srbů, dva v Chorvatsku, jeden v Rusku, jeden na Ukrajině, tři v Rumunsku – dva z nich zajišťují na kurzy i ke krajanům do Srbska). Důležitým faktorem působení učitelů je jejich všestrannost, která je také jedním z kritérií jejich výběru. Práce učitele spočívá nejen ve výukové činnosti, ale i v osvětové a organizační pomoci – naši pedagogové se účastní přípravy i prezentací etnokulturních a propagačních krajanických projektů (např. folklorních vystoupení, koncertů a divadelních představení), pracují s dětskými soubory, podílejí se na budování knihoven a shromažďují dokumenty o životě našich komunit, podílejí se na vydávání místního krajanického tisku aj.

Součástí programu je i podpora činnosti lektorátů českého jazyka a literatury v zahraničí v kompetenci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT). Tyto lektoráty nejsou výlučně určeny krajanům, ale obecně všem zájemcům o bohemistiku bez ohledu na národnost či původ. V roce 2007 bylo částkou více než 13,5 mil. Kč přispěno na chod 45 lektorátů ve 24 zemích, z toho pěti mimoevropských (Čína, Egypt, Indie, Izrael, Mongolsko). Evropské lektoráty pokrývaly plochu téměř celé Evropy (od Belgie a Bulharska až po Srbsko a Velkou Británii).

Důležité místo v pravidelné činnosti odboru zaujímá administrace finanční podpory konkrétním projektům dvou velkých skupin nestátních neziskových organizací – první skupinu tvoří zahraniční organizace se vztahem k ČR (krajanické spolky, společnosti přátel ČR, sdružení bývalých absolventů českých škol, sdružení bohemistů), druhou skupinu tvoří tuzemská občanská sdružení spolupracující se zahraničím. Finanční podpora zahraničním spolkům je poskytována formou peněžních darů, finanční podpora tuzemským subjektům je poskytována formou dotací.

V roce 2007 se o podporu MZV ucházelo 170 krajanských spolků a společností přátel ze 45 států světa (abecedně od Argentiny po Venezuelu) – na projekty těchto žadatelů bylo vyčleněno 10.368.000 Kč. Značnou část tvořily peněžní dary na vydávání celoplošných nebo regionálních krajanských časopisů, informačních bulletinů a dalších spolkových publikací, dále příspěvky na svépomocnou výuku češtiny ve spolcích, na shromažďování archivních materiálů, na budování spolkových knihoven, na etnokulturní prezentace při příležitosti tradičních svátků, na výstavy, taneční a hudební představení, besídky pro krajanské děti apod.

Z realizovaných projektů připomeňme kromě tradičních etnokulturních akcí (dožínky, mikulášská, svatováclavské oslavy) např. popularizační činnost Kulturního centra J. A. Komenského v Argentině (výstava „Žena v české malbě“, semináře o Komenském, propagace české hudby XX. století) nebo Nadace Symposium C/S v Nizozemsku (symposium „Proměny českého jazyka v éře globalizace“). Komenského klub v Nebrasce oslavil sté výročí výuky češtiny.

Kromě zmiňovaných peněžních darů na spolkové projekty byly přes velvyslanectví a konzuláty ČR poskytnuty krajanským komunitám – zejména pro potřeby krajanských škol, zájmových kroužků a kursů – učebnice, učební pomůcky a jiné věcné dary. Připomeňme i „nehmotné“ formy spolupráce: některé zastupitelské úřady udržují místní krajanské knihovny či videotéky, umožňují pravidelné schůzky krajanů, pomáhají při výuce češtiny aj. Samozřejmostí jsou zvaní krajanů na kulturní a společenské akce, a naopak účast diplomatů na významných akcích krajanských komunit.

Důležitým projevem dlouhodobého zájmu o krajany v zahraničí je finanční pomoc České republiky při opravě škol a krajanských kulturních zařízení, která probíhá od roku 1996. Řada spolků vlastní, nebo má v dlouhodobém pronájmu objekty sloužící vzdělávání a kulturnímu vyžití krajanů, které byly postaveny většinou počátkem minulého století, tudíž postupem času často chátrají a spolek sám není schopen ze svých zdrojů zajistit jejich opravu. V roce 2007 bylo poprvé přispěno na opravy objektů krajanskému spolku v Austrálii (peněžní dar na rekonstrukci elektrických rozvodů Čs. Country Clubu v Kemps Creeku), dále byly realizovány menší opravy v Argentině, Bosně a Hercegovině, Kanadě, Rumunsku, Rusku, Srbsku, na Ukrajině a v USA. Pokračovaly dlouhodobé projekty oprav v Chorvatsku a přechodovým rokem byl uzavřen dlouhodobý projekt oprav objektů v Rumunsku, které se stalo členem EU a bude čerpat prostředky z unijních fondů. Novým prvkem v této kategorii je zřízení fondu na havarijní urgentní opravy (jsou do něj vloženy nedočerpané prostředky

z položky oprav), který slouží k momentální pomoci v havarijní situaci, kdy je možno i menší částkou provést dílčí opravu, a tak odvrátit hrozící nebezpečí velké opravy. V roce 2007 byla na havarijní opravy v Chorvatsku, Paraguayi, Rumunsku, na Ukrajině a v USA využita suma 800 tis. Kč, z níž byla např. sanována havárie rozvodů odpadu v chorvatském Hercegovci nebo opravena bouří poškozená část střechy Asociace českého dědictví v americké Louisianě. Celková částka na všechny opravy a údržbu činila 10 mil. Kč a byla plně využita.

Na projekty nevládních neziskových organizací se sídlem v ČR, které spolupracují se zahraničím v krajské, kulturní či školské oblasti, bylo z rozpočtu MZV vyčleněno téměř 5 mil. Kč.

Na sklonku roku 2006 došlo po sedmi letech ke změně ve spolupráci s vydavateli *Českých listů* – měsíčníku, který zprostředkovává vzájemné poznání mezi našimi komunitami ve světě. Počínaje lednem 2007 již časopis nevycházel jako měsíčník v papírové podobě (která byla často v některých člancích neaktuální, než došla k adresátům), ale stal se dostupným na internetové adrese www.czech.cz/ceskelisty (včetně elektronického archivu dosud publikovaných čísel). Oblíbená čtyřstránková rubrika *Krajské panoráma* se od ledna 2007 stala součástí české jazykové mutace tištěného dvouměsíčníku *Vítejte v srdci Evropy*. Setrvalý zájem o *České listy* v papírové podobě, jak byl signalizován z čtenářského ohlasu, nicméně způsobil, že v prosinci byla vydána *Ročenka ČL 2007* s nejzajímavějšími články a informacemi z uplynulého roku.

Krajané, kteří projeví zájem o trvalé přestěhování do ČR, mají možnost v souladu s usnesením vlády č. 72/1996 o zásadách politiky vlády ČR ve vztahu k přesídlování cizinců s prokázaným českým původem (krajanů) tak učinit na základě prokázaného českého původu z důvodů hodných zřetele podle platného zákona o pobytu cizinců na území ČR. Prozkoumávání listinných dokladů svědčících o českém původu žadatele patří také do kompetence MZV ČR. V kladném případě pak MZV ČR vystavuje „Potvrzení o příslušnosti k české krajské komunitě v zahraničí“, které je součástí žádosti o trvalý pobyt zahraničního Čecha. V roce 2007 bylo přijato 349 žádostí, z toho bylo 336 vyřízeno kladně. Nejvíce zájemců o potvrzení bylo z Ukrajiny, Ruska, Rumunska a Moldavska.

Jedním ze základních trvalých úkolů MZV ČR v krajské oblasti je evidování krajských spolků, společností přátel ČR a obdobných organizací všeho druhu v zahraničí. Získané informace v podobě přehledného čtyřdílného adresáře lze nalézt na internetové

stránce MZV pod adresou www.mzv.cz/kultura. Údaje jsou aktualizovány každý měsíc. Zájemci si tedy mohou touto cestou vyhledat v adresářích značnou paletu kontaktů: adresy krajanských spolků a obdobných sdružení ve více než 80 zemích světa, adresy krajanského tisku, adresy českých občanských sdružení spolupracujících se zahraničím a adresy institucí, v nichž lze studovat bohemistiku. Již dva roky je v provozu internetový portál www.krajane.net, zdroj informací pro krajany a diskusní tribuna, otevřená všem zájemcům. Portál je spravován Českým rozhlasem 7 – Radio Praha.

Od roku 1997 má MZV možnost vyjádřit svůj dík jednotlivcům i spolkům udělením statutárního resortního ocenění za šíření dobrého jména ČR v zahraničí, *Ceny Gratias agit*, každoročně předávané ministrem zahraničních věcí. Ocenění se udílí na slavnostním ceremoniálu v Černínském paláci. V roce 2007 byla cena udělena šestnácti jednotlivcům a dvěma sdružením.

VII. MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ, KOMUNITÁRNĚPRÁVNÍ A KONZULÁRNÍ DIMENZE ZAHRAIČNÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY

1. Mezinárodněprávní dimenze zahraniční politiky České republiky

Ministerstvo zahraničních věcí ČR v souladu se svými kompetencemi sleduje dodržování mezinárodněprávních závazků ČR, jakož i vývoj mezinárodního práva, a snaží se přispívat k rozvíjení jeho norem v podmínkách globalizovaného světa s přihlédnutím ke všem jeho problémům a výzvám.

V roce 2007 ČR opět posílila své zapojení do systému smluv upravujících potírání terorismu. Dne 7. 7. 2007 vstoupila obecně a taktéž pro ČR v platnost Mezinárodní úmluva o potlačování činů jaderného terorismu ze dne 13. 4. 2005. Stalo se tak poté, co se smluvním státem této úmluvy stal dvaadvacátý stát světového společenství. Dne 27. 11. 2007 ČR podepsala s výhradou ratifikace Protokol měnící Evropskou úmluvu o potlačování terorismu z 15. 5. 2003. ČR svým podpisem Protokolu ocenila přínosné změny Evropské úmluvy obsažené v Protokolu, mezi něž patří rozšíření výčtu trestných činů, které nelze pro účely vydávání a vzájemné právní pomoci považovat za „politické trestné činy“; rozšíření klauzule, která výslovně vylučuje povinnost vydat osobu jinému státu v případech, kdy by toto vydání bylo v rozporu s příslušnými závazky pro ochranu základních lidských práv, a možnost, aby k Evropské úmluvě ve znění Protokolu přistoupily též státy, které nejsou členy Rady Evropy. Současně však ČR při podpisu Protokolu učinila prohlášení, v němž vyslovila pochybnosti o tom, zda Protokol, pokud jde o právní úpravu „depolitizace“ teroristických trestných činů, odpovídá úrovni, které bylo v této oblasti dosaženo v protiteroristických mezinárodních smlouvách, které byly sjednány v posledních letech na univerzální úrovni.

V roce 2007 ČR pokročila v procesu vyjasnění svého vztahu k Římskému statutu Mezinárodního trestního soudu, který podepsala dne 13. 4. 1999 a který vstoupil v platnost dne 1. 7. 2002. Ke konci roku 2007 měl 105 smluvních stran. Mezinárodní trestní soud (ICC) řeší případy ze čtyř afrických států: Ugandy, Demokratické republiky Kongo, Súdánu a Středoafriické republiky. Má stíhat nejzávažnější zločiny podle mezinárodního práva páchané jednotlivcem, tj. válečné zločiny, zločiny proti lidskosti, zločin genocidy a do budoucna i zločin agrese, a to pouze tehdy, pokud je nechtějí či nemohou stíhat příslušné státy

samy. Na podzim 2007 ministr zahraničních věcí a ministr spravedlnosti předložili návrh na ratifikaci Římského statutu vládě.

Ministerstvo zahraničních věcí se aktivně podílelo na informační kampani ohledně činnosti ICC a za tímto účelem uspořádalo dne 4. 10. 2007 v Poslanecké sněmovně ve spolupráci s dalšími partnery seminář na téma Mezinárodního trestního soudu, kterého se zúčastnili předseda ICC Ph. Kirsch a řada dalších zahraničních hostů. Ze semináře byl vydán sborník s hlavními příspěvky v češtině a angličtině.

Ve dnech 26. – 30. 11. 2007 se vládní delegace ČR účastnila 30. Konference Mezinárodního výboru Červeného kříže a Červeného půlměsíce v Ženevě, kde bylo zastoupeno 192 států světa, 186 národních společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce, Mezinárodní výbor Červeného kříže, Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce a mnoho pozorovatelů. Hlavním posláním konference bylo hledání řešení největších hrozeb současnosti (přírodních katastrof, migrace a nemocí) z pohledu jejich humanitárních dopadů. Delegace ČR prezentovala na konferenci své čtyři čestné závazky na léta 2008 – 2011 z oblasti humanitárního práva a pomoci, které korespondovaly s programem konference. Patří mezi ně:

1. Podporování a rozvíjení role Českého červeného kříže jako pomocné organizace veřejné správy na humanitárním poli a při prosazování/šíření základních humanitárních principů a mezinárodního humanitárního práva.
2. Posilování národních mechanismů k implementaci závazků z mezinárodního humanitárního práva, včetně institucionalizace národní komise pro implementaci mezinárodního humanitárního práva.
3. Úsilí o to, aby se ČR stala smluvním státem smluv v oblasti mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva lidských práv (např. Úmluvy na ochranu osob před nuceným zmizením).
4. Posilování šíření znalostí mezinárodního humanitárního práva mezi obyvatelstvem, zejména mezi mladými lidmi a příslušnými profesními skupinami.

V roce 2007 se uskutečnila rovněž jednání o mezinárodních smlouvách souvisejících se zřízením radarové stanice protiraketové obrany USA v ČR. Uskutečnilo se pět kol jednání o textu hlavní Dohody o zřízení této radarové stanice. Druhá smlouva by měla upravovat

status ozbrojených sil USA, které budou pobývat na území ČR v souvislosti s radarovou stanicí a další související otázky. Tato smlouva doplňuje pro ČR již platnou Dohodu mezi smluvními stranami Severoatlantické smlouvy o statusu jejich ozbrojených sil (tzv. „NATO SOFA“). Třetí smlouvou související se zřízením radarové stanice USA v ČR je tzv. „rámcová dohoda“, které by měla sloužit jako právní základ pro zapojení českých společností do budování systému protiraketové obrany a pro navazující průmyslovou spolupráci.

V průběhu roku 2007 byl zahájen proces směřující k ratifikaci Opčního protokolu k Úmluvě o bezpečnosti personálu OSN a přidruženého personálu. ČR se přistoupením k Opčnímu protokolu přihlásí ke skupině států, které usilují o zvýšení bezpečnosti personálu OSN a přidruženého personálu během akcí mezinárodního společenství politické či humanitární povahy nebo v rámci rozvojové pomoci.

Při zasedání Výboru OSN pro mírové využívání kosmického prostoru (COPUOS) bylo potvrzeno, že prof. V. Kopal bude v období 2008 – 2010 předsedou právního podvýboru COPUOS. Jedná se o potvrzení významu ČR v oblasti mezinárodního kosmického práva a jeho interpretace na půdě OSN.

K mezinárodněprávní dimenzi české zahraniční politiky patří také problematika právního režimu Antarktidy. V tomto rámci se Ministerstvo zahraničních věcí podílelo na slavnostním otevření České antarktické stanice Johanna Gregora Mendela na Ostrově Jamese Rosse v Antarktidě. Při stavbě stanice se ukázalo, že pro technické fungování a zásobování této stanice bude nezbytné sjednat bilaterální mezinárodní smlouvy mezi ČR a Argentinou a mezi ČR a Chile. V roce 2007 pokračovalo sjednávání těchto dvou bilaterálních smluv diplomatickou cestou. Podstatná vědecká činnost ČR v Antarktidě (tj. fungování vědecké stanice a vysílání vědeckých výprav) spolu s rozvíjející se vědeckou činností českých akademických institucí by měly umožnit, aby se ČR v budoucnu stala konzultativní stranou Smlouvy o Antarktidě, tj. plnoprávním spolutvůrcem právního režimu Antarktidy.

V roce 2007 započalo také nové pětileté funkční období členů Komise pro mezinárodní právo (ILC). ILC byla zřízena Valným shromážděním OSN v roce 1947, je složena ze 34 expertů, zvolených na individuálním základě. Jejím úkolem je podpora progresivního rozvoje mezinárodního práva a jeho kodifikace. Na 59. zasedání ILC projednávala šest svých dosavadních témat (výhrady ke smlouvám, sdílené přírodní zdroje, vyhoštění cizinců, vliv ozbrojených konfliktů na smlouvy, odpovědnost mezinárodních

organizací a povinnost vydat nebo stíhat) a do svého programu zařadila dvě nová témata (ochrana osob v případě katastrof a imunita státních úředníků vůči cizí trestní jurisdikci). K výsledkům práce Komise se ČR vyjádřila v rámci vystoupení v 6. (právním) výboru Valného shromáždění OSN na podzim roku 2007.

I v roce 2007 pokračovalo v gesci jednotlivých rezortů sjednávání dalších mezinárodních smluvních dokumentů, které je výrazem rozvoje a posilování spolupráce s jinými státy v nejrůznějších oblastech. S několika málo zbývajících státy byla řešena otázka sukcese do smluv uzavřených v období existence Československa (1918-1992). V roce 2007 byla ukončena jednání o sukcesi s Bosnou a Hercegovinou, dále se vedla jednání s Irákem a Afghánistánem.

Česká republika je povinna na základě článku 307 Smlouvy o založení Evropského společenství uvést všechny svoje mezinárodněprávní závazky do souladu s právem ES/EU. Ministerstvo zahraničních věcí proto v červnu roku 2005 zahájilo proces renegociace dohod o podpoře a ochraně investic mezi ČR a nečlenskými státy EU. Povinnost renegociace se k 1.1.2008 týká ještě cca třiceti investičních dohod. V roce 2007 byly expertně projednány a k podpisu připraveny změny investičních dohod s Pákistánem, Tureckem, Spojenými arabskými emiráty, Moldavskem, Rumunskem, Bosnou a Hercegovinou a Kazachstánem. V roce 2007 ČR dokončila expertní jednání o smlouvách o zamezení dvojímu zdanění s Arménií a Turkmenistánem. V platnost vstoupily tyto smlouvy s Bosnou a Hercegovinou, Jordánskem a Tádžikistánem. Během roku 2007 vstoupily dále v platnost dohody o spolupráci v celní oblasti s Běloruskem a s Uzbekistánem, podepsány byly dohody o řešení dluhových otázek s Irákem a s Albánií. S řadou států se sjednávají náhradou za obchodní smlouvy, jejichž platnost bylo třeba ukončit z důvodu výlučné pravomoci ES v oblasti obchodní politiky, dohody o hospodářské spolupráci. V roce 2007 vstoupila v platnost dohoda se Slovenskem a s USA a dále byly podepsány dohody s Jihoafrickou republikou, Indonésií, Peru a Argentinou.

V oblasti policejní spolupráce vstoupila v platnost smlouva s Polskem o spolupráci v boji proti trestné činnosti v příhraničních oblastech a bylo sjednáno ujednání s Rakouskem o zřízení společného centra Mikulov-Drasenhofen. Dále byly podepsány readmisní dohoda s Vietnamskou socialistickou republikou a Protokol k ní. V platnost vstoupila Dohoda mezi ČR a Kanadou o usnadňování dočasných pracovních pobytů mládeže. Dále vstoupila

v platnost Smlouva mezi vládou ČR a Organizací spojených národů o zapůjčení vězeňského personálu Mezinárodnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii.

V oblasti sociálního zabezpečení vstoupila v platnost smlouva s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonie/FYROM. Dále byly podepsány smlouvy o sociálním zabezpečení s USA a s Korejskou republikou. V kulturní oblasti vstoupila v platnost kulturní dohoda s Maďarskem a byly sjednávány pravidelné programy kulturní spolupráce (např. s Ruskou federací, Slovinskem a Argentinou). V oblasti právní pomoci byl podepsán protokol o změně smlouvy o právní pomoci s Ukrajinou.

V roce 2007 vstoupila pro ČR v platnost rovněž řada mnohostranných smluv. Jedná se například o Mezinárodní úmluvu proti dopingu ve sportu. Dále byly prezidentem ČR ratifikovány Dohoda mezi EU, ES a Švýcarskem o přidružení Švýcarska k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* a Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 138 o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání z roku 1963. V roce 2007 přistoupila ČR rovněž k Úmluvě o Evropském lesnickém institutu.

2. Komunitárněprávní dimenze zahraniční politiky České republiky

Vstupem do Evropské unie se v právním řádu ČR objevila nová dimenze, kterou představuje komunitární prvek. Ten ve vztahu k vnitrostátnímu právu zahrnuje jak akty, které má ČR povinnost transponovat prostřednictvím právně závazných předpisů do svého právního řádu, tak bezprostředně použitelné normy, které mohou přímo ukládat práva a povinnosti fyzickým a právnickým osobám.

Snahou MZV je v maximální míře přispívat k efektivní a rychlé transpozici a následné praktické aplikaci komunitárních předpisů tak, aby bylo dosaženo plného souladu českého právního řádu s *acquis communautaire*.

Jako plnoprávný člen Evropské unie ovšem není Česká republika pouze příjemcem výše uvedených komunitárních pravidel, ale rovněž jejich spolutvůrcem. V tomto ohledu se Česká republika aktivně zapojila do příslušných pracovních formací orgánů EU, ve kterých jsou návrhy nových právních předpisů připravovány a schvalovány.

Důležitá je v tomto ohledu rovněž rozsáhlá judikatura Soudního dvora ES týkající se kontroly dodržování komunitárních předpisů a jejich interpretace. Zájmy ČR v řízeních před Soudním dvorem ES jsou zajišťovány MZV, resp. vládním zmocněncem, začleněným do struktury MZV.

V rámci MZV se sledování a analýze vývoje práva ES/EU a vypracovávání stanovisek k otázkám komunitárního práva pro potřeby zahraniční politiky České republiky věnuje samostatný Odbor komunitárního práva (OKP). Náplní jeho činnosti bylo v roce 2007 mj. posuzování souladu návrhů vnitrostátních právních předpisů a sjednáváných mezinárodních smluv v gesci MZV s komunitárním právem či výklad dotčených ustanovení předpisů komunitárního práva. Nejvíce odborných stanovisek k výkladu komunitárních norem bylo v roce 2007 zpracováno v oblasti vnějších vztahů EU, Společné zahraniční a bezpečnostní politiky, vnitřního trhu (zejm. volný pohyb osob, zboží a kapitálu), Společné zemědělské politiky, ochrany duševního vlastnictví, dopravní politiky či ochrany životního prostředí.

MZV ČR (OKP) se rovněž podílelo na expertní právní revizi a na vnitrostátním projednávání Lisabonské smlouvy pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, která mění primární právo Evropské unie. Lisabonská smlouva byla slavnostně podepsána v Lisabonu dne 13. 12. 2007, a následně musí být ratifikována všemi 27 členskými státy EU. Pokud budou všechny ratifikace dokončeny v průběhu roku 2008, vstoupí Lisabonská smlouva v platnost ke dni 1. 1. 2009.

MZV ČR (OKP) je gestorem Směrnice vlády ke sjednávání mezinárodních smluv v rámci Evropské unie a k jejich vnitrostátnímu projednávání schválené vládou ČR dne 16. 11. 2005 jako příloha k usnesení č. 1469. Tato směrnice stanovuje závazný postup vlády ČR a ústředních orgánů státní správy při sjednávání a vnitrostátním projednávání mezinárodních smluv uzavíraných v rámci EU. Postupy stanovené směrnicí reflektují specifika projednávání v rámci EU, a to zejména ve fázi jednání o textu smlouvy, která jsou dána systémem pracovních orgánů Rady EU, kdy se těžiště práce odehrává v rámci pracovních skupin. Směrnice podrobně upravuje metody spolupráce a práva a povinnosti všech orgánů, jichž se sjednáváná smlouva týká. Zvláštní pozornost věnuje směrnice spolupráci ústředních orgánů státní správy s prezidentem republiky a s oběma komorami Parlamentu ČR, a to již ve fázi jednání o textu smlouvy. Vzhledem k potřebě aktualizace původní směrnice MZV ČR (OKP) vypracovalo v roce 2007 návrh nové směrnice, jež původní směrnici nahrazuje. Směrnice obsahuje nová ustanovení, jež reagují zejména na

potřebu upravit postup při sjednávání a vnitrostátním projednávání mezinárodních smluv uzavíraných podle článků 24 a 38 Smlouvy o EU (smlouvy uzavírané EU). Tyto smlouvy se budou vnitrostátně projednávat stejným způsobem jako mezinárodní smlouvy sjednávané ve výlučné pravomoci ČR. V návrhu směrnice je zohledněna také databáze mezinárodních smluv EU, jež bude nově zřízena v rámci elektronické databáze ISAP (Informační systém pro aproximaci práva).

V souvislosti s agendou sjednávání a projednávání mezinárodních smluv v rámci EU je OKP rovněž útvarem zajišťujícím provedení tzv. právně-lingvistické revizi oficiálního českého znění těchto smluv. OKP přímo provádí právně-lingvistickou revizi pasáží, které obsahově spadají do působnosti resortu MZV; ve zbytku požádá o spolupráci příslušné útvary jiných resortních ministerstev, do jejichž působnosti náleží zbývající části smluv. Následně OKP konsoliduje zaslané připomínky a zajistí jejich včasné předání právníkům-lingvistům Právní služby Rady EU.

V roce 2007 OKP tímto postupem provedl právně-lingvistickou revizi celkem tři rozsáhlých smluvních dokumentů, a sice Dohody o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Černou Horou na straně druhé, dále dohody téhož druhu, avšak uzavírané Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Republikou Srbsko na straně druhé, a v neposlední řadě právně-lingvistickou revizi Lisabonské smlouvy.

3. Konzulární dimenze zahraniční politiky České republiky

Na naplňování úkolů a cílů zahraniční politiky České republiky se i v roce 2007 podílela v rozsahu své působnosti česká konzulární služba. Utváření koncepce konzulární služby a její zajišťování přísluší v rámci MZV ČR konzulárnímu odboru, který při výkonu této činnosti spolupracuje s příslušnými útvary MZV a dalšími orgány státní správy. Neopominutelná role při realizaci konzulární služby náleží konzulárním úsekům zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí. V průběhu roku 2007 byla konzulárním odborem MZV věnována mimořádná pozornost zejména úkolům spojeným

- s úspěšným završením schengenských evaluací a plným zapojením ČR do schengenské spolupráce v oblasti udělování krátkodobých víz,

- s bojem proti nelegální migraci, zneužíváním pobytových titulů, s otázkami poskytování azylu a vytvářením celkové koncepce mezinárodní konzulární spolupráce v rámci jednotné evropské politiky,
- s kvalitním plněním stálých úkolů konzulární služby v oblasti poskytování konzulární ochrany občanům ČR v zahraničí, kteří se ocitnou v nouzi, včetně poskytování konzulární ochrany občanům EU.

Jedním z hlavních úkolů, na který se konzulární služba ČR v roce 2007 soustředila, byla úspěšná implementace výsledků schengenských evaluací, tj. vyhodnocovacího procesu, jemuž se ČR před převzetím schengenského acquis druhé kategorie podrobila.

Toto úsilí bylo završeno 21. 12. 2007, kdy se ČR stala rovnoprávnou součástí Schengenského prostoru. Z rozsáhlé agendy schengenské spolupráce, která zahrnuje policejní spolupráci, ochranu vnějších hranic, vízovou problematiku a ochranu osobních údajů, je v kompetenci MZV vízová agenda. Na všech zastupitelských úřadech ČR byla realizována nezbytná opatření k tomu, aby splňovaly požadavky příslušných závazných norem a dalších předpisů. Byla to akce finančně i organizačně mimořádně náročná (technické vybavení, prostorové úpravy, pracovní síly). V důsledku kvalitní přípravy nebyly od zapojení ČR do schengenské spolupráce zaznamenány žádné zásadní problémy.

V současné době zbývá dořešit navýšení pracovníků vízových úseků na vybraných zastupitelských úřadech (Ruská federace, Ukrajina, Vietnam, Egypt). Tato záležitost by měla být vyřešena během první poloviny roku 2008.

V návaznosti na tyto úkoly se konzulární odbor MZV podílel na práci pracovních skupin Rady Evropské unie. Konzulární odbor MZV je gestorem v pracovní skupině pro konzulární záležitosti (COCON), ve které se projednávají otázky vzájemného poskytování konzulární ochrany a pomoci, a v pracovní skupině pro otázky víz (VISA), kde jsou projednávány zejména otázky spojené s aplikací Společné konzulární instrukce k vízům pro diplomatické mise a konzulární úřady. Při naplňování ustanovení Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 se v rámci procesu odstraňování vízové nreciprocit se státy, které členským státům neodstranily vízovou povinnost, podařilo dosáhnout významných úspěchů. Z celkem třech států (Austrálie, Kanada a USA), kde nebyl bezvízový režim ze strany ČR reciproční, a občané ČR tak potřebovali při cestách do těchto států vízum, se podařilo zcela vyřešit situaci v případě Kanady, která k 1. 11. 2007 zrušila vízovou povinnost vůči občanům České

republiky. Také v případě Austrálie a zejména USA se podařilo značně zlepšit situaci, a přiblížit tak cílový stav, jímž je srovnání podmínek cestování občanů ČR do těchto zemí s podmínkami, které mají občané původních členských států EU. Česká republika stále přikládá velký důraz prosazování reciprocity v oblasti vízové politiky EU s cílem odstranit tento nežádoucí stav ve vztahu ke všem členským státům.

Jednou z priorit konzulární služby v roce 2007 bylo řešení otázky migrace v její legální i nelegální formě. Konzulární odbor MZV se aktivně podílel na přípravě a vzniku Analytického centra pro ochranu státních hranic a migraci, jakož i na jeho další činnosti. MZV považuje Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci za zásadní organizační opatření pro zefektivnění meziresortní spolupráce v oblasti migrace a zneužívání víz. Důležitým nástrojem boje proti nelegální migraci se stala také místní konzulární spolupráce, jejímž smyslem je co nejvíce harmonizovat postupy unijních a schengenských států v boji proti nelegální migraci v daném regionu.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. 12. 2004, o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy, a v souladu se zákonem č. 136/2006 Sb., kterým se mění některé zákony na úseku cestovních dokladů, vydává konzulární odbor MZV diplomatické pasy a služební pasy s prvním biometrickým údajem - biometrickým zobrazením obličeje. Byly zahájeny přípravy na zavedení druhého biometrického prvku - otisků prstů do cestovních dokladů.

Zavedení biometrických údajů v cestovních dokladech představuje první krok k využití biometriky. V rámci EU se připravuje zavedení biometrických prvků do víz v rámci Vízového informačního systému (VIS) a další využití biometrických prvků pro identifikační účely držitelů víz.

Konzulární odbor MZV se nadále aktivně podílel na realizaci pilotního projektu „Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků“, který vstoupil dnem 1. 7. 2007 do pátého, posledního roku své existence. Jeho realizace probíhala v Kazachstánu, Chorvatsku, Bělorusku, Moldavsku, Kanadě, Srbsku, Černé Hoře, na Ukrajině, v Bosně a Hercegovině, Makedonii a v Ruské federaci. Od 1. 7. 2007 byl projekt rozšířen o Indii. Ze seznamu cílových států bylo vyřazeno v souvislosti se vstupem do EU k 1. 1. 2007 Bulharsko. Gestorem projektu je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, které jej provádí ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR.

V souvislosti s konzulární službou České republiky je třeba připomenout nezastupitelnou úlohu českých honorárních konzulátů v zahraničí. V roce 2007 fungovalo v nejrůznějších částech světa celkem 150 honorárních konzulátů České republiky, z toho jedenáct generálních honorárních konzulátů.

Česká konzulární služba se bezprostředně dotýká ochrany zájmů a práv jednotlivců ve vypjatých životních situacích, často daleko od domova. Její nedílnou součástí je výkon běžné konzulární agendy na konzulárních pracovištích zastupitelských úřadů v zahraničí. Vedle výkonu rutinních konzulárních agend je mimořádně důležitým úkolem péče o české občany, kteří se v cizině ocitnou v nouzi, nečíslně v ohrožení zdraví či života, a jsou odkázáni na pomoc konzulárních pracovníků. Z toho důvodu je konzulární služba oprávněně označována za „výkladní skříň“ české zahraniční služby.

VIII. ČESKÁ ZAHRANIČNÍ SLUŽBA

1. Personální činnost

V roce 2007, stejně jako v letech předchozích, došlo k obměně pracovníků na zastupitelských úřadech ČR v zahraničí, prováděné na základě *Plánu střídání*. Na ZÚ bylo vysláno celkem 237 pracovníků - z toho 219 k dlouhodobému služebnímu přidělení a osmnáct na krátkodobé vyslání (do jednoho roku).

Na základě meziresortních dohod mezi MZV a MPaO, MO a MV byl na zastupitelské úřady vyslán příslušný počet pracovníků obchodně-ekonomických úseků, přidělců obrany ČR a styčných důstojníků MV. V roce 2007 byla zahájena personální činnost na zajištění řádného plnění úkolů vyplývajících z předsednictví ČR v Radě EU.

Národní kontaktní místo

Personální odbor, *Národní kontaktní místo (NKM)*, přinášel po celý rok 2007 prostřednictvím webových stránek www.mzv.cz/nkm a www.mzv.cz/kariera informace o výběrových řízeních do institucí Evropské unie a do dalších mezinárodních vládních organizací (MVO). O nabídkách volných míst byli informováni rovněž členové databáze určené pro zájemce o práci v MVO, kterou NKM spravuje. NKM pokračovalo ve výběru a nominacích volebních pozorovatelů ve prospěch Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Evropské unie (EU). Pracoviště se rovněž podílelo na personálním zajištění účasti ČR na civilních krizových misích Unie.

Konkrétní činnost a výsledky ve vztahu k hlavním MVO

Evropská unie

NKM zajišťovalo informační servis zájemcům o hromadná výběrová řízení na asistenty/ky, administrátory/ky, vedoucí oddělení a na místa ředitelů.

Celkem u Evropské unie získaly zaměstnání již stovky českých občanů. U největšího zaměstnavatele - Evropské komise - počet českých zaměstnanců přesáhl 410 a u Generálního sekretariátu Rady pracovalo více jak 60 našich občanů. Mimo to v současné době působí krátkodobě u institucí EU 25 národních expertů, kteří by po ukončení vyslání měli přenést své zkušenosti do české státní správy.

V roce 2007 se NKM více zapojilo do výběru a vysílání českých občanů na civilní mise EU. Ve prospěch zájemců o tyto mise EU byl na webové stránky www.mzv.cz/kariera vložen nový článek „Civilní mise mezinárodních vládních organizací“ s důrazem na mise EU.

Ve spolupráci s odborem lidských práv a transformační politiky vysílalo NKM volební pozorovatele EU. Celkem bylo vysláno patnáct dlouhodobých a dvacet krátkodobých volebních pozorovatelů. Na školení volebních specialistů EU bylo vysláno šest občanů a v rámci MZV bylo vyškoleny 25 začínajících pozorovatelů.

OSN

Ve vztahu k OSN se činnost NKM v roce 2007 soustředila na informování o volných místech. NKM se také podílelo na náboru zaměstnanců do Rozvojového programu OSN (UNDP), Populačního fondu OSN (UNFPA), Světového potravinového programu (WFP) a do Dětského fondu OSN (UNICEF).

OBSE

NKM v průběhu celého roku zajišťovalo nominace a souhlas s prodloužením působení českých občanů na polních misích OBSE na Balkáně a v kavkazské oblasti. Počet našich účastníků na misích OBSE se v průběhu roku 2007 pohyboval mezi jedenácti a čtrnácti, což znamená setrvalý stav. Do října 2007 měla ČR zastoupení na místě vedoucího mise OBSE v Albánii a do konce roku na místě vedoucího místní pobočky u mise OBSE v Chorvatsku.

V roce 2007 pokračovalo vysílání pozorovatelů na volební mise OBSE. Celkem NKM vyslalo do zemí bývalého Sovětského svazu a na Balkán 45 krátkodobých a jednoho dlouhodobého volebního pozorovatele OBSE.

Ostatní

Pokroku bylo dosaženo ve zvýšení počtu českých občanů v mezinárodním sekretariátu NATO, kde přetrvává neuspokojivý stav. Počet žadatelů o stáž u NATO se v roce 2007 zvýšil z devíti na 28. Poprvé rovněž postoupili čeští žadatelé, a to celkem pět, do užšího výběru. NKM se také podílelo na vyslání civilního experta do KFOR Kosovo.

Koncem roku 2007 bylo NKM pověřeno organizací výběrového řízení na výběr vedoucího a členů civilní části Provinčního rekonstrukčního týmu (PRT) Logar v Afghánistánu.

Na podzim roku 2007 NKM zorganizovalo vyslání dvou krátkodobých volebních pozorovatelů Rady Evropy (RE) na volby místní samosprávy v Kosovu.

2. Diplomatická akademie

Diplomatická akademie (DA) se od 1.1. 2007 stala samostatným útvarem Ministerstva zahraničních věcí (MZV) na úrovni odboru. Transformace Diplomatické akademie si klade za cíl přispět ke stabilizaci a ještě větší profesionalizaci české diplomatické služby, přičemž navazuje na program DA realizovaný v předchozích letech v rámci Ústavu mezinárodních vztahů. Nově zodpovídá DA kromě odborného vzdělávání českých diplomatů i za jazykové vzdělávání pracovníků MZV. Byla ustavena Akademická rada Diplomatické akademie, jejíž členy z české i zahraniční akademické obce jmenoval ministr zahraničí. Výuka DA probíhá i nadále v modulech základní, vyšší a individuální diplomatické přípravy. Diplomatická akademie je zapojena do mezinárodní výměny informací v oblasti diplomatického vzdělávání, podílela se mj. na organizaci IV. modulu 8. ročníku Evropského diplomatického programu a pro zahraniční diplomaty a pracovníky české státní správy organizovala 7. ročník mezinárodní Letní školy evropských studií v Horažďovicích. Zvláštní pozornost byla zaměřena na organizaci kurzů, seminářů, stáží a jazykového vzdělávání diplomatů před předsednictvím ČR v Radě EU.

Základní moduly vzdělávání

Kromě zvláštních projektů v roce 2007 organizovala DA šest modulů vzdělávání:

- I. základní diplomatickou přípravu (DA1)
- II. vyšší diplomatickou přípravu (DA2)
- III. individuální diplomatickou přípravu (DA IN)
- IV. školení v oboru výpočetní techniky
- V. jazykové vzdělávání
- VI. vzdělávání v evropských záležitostech a před předsednictvím ČR v Radě EU

I. Základní diplomatická příprava (DA1)

Dne 31. 8. 2007 ukončilo Diplomatickou akademii jedenáct absolventů. Na počátku září 2007 nastoupilo do roční základní diplomatické přípravy třináct nových posluchačů, vybraných ve dvoukolovém výběrovém řízení. Během intenzivní šestiměsíční teoretické přípravy absolvovali přednášky a semináře zaměřené na získání a prohloubení znalostí v oblastech diplomacie, mezinárodních vztahů, bezpečnostní politiky, ekonomických vztahů a kurzy zaměřené na praktické osvojení komunikačních, negociačních a psychologických znalostí a dovedností. Posluchači absolvovali kurz speciální přípravy pro krizové situace, pořádaný ve spolupráci s Armádou ČR ve Vojenské akademii ve Vyškově, zúčastnili se zahraničních exkurzí ve Vídni a Bruselu, asistovali při významné mezinárodní akci. Termín dokončení teoretické přípravy byl stanoven na 29.2.2008.

II. Vyšší diplomatická příprava (DA2)

V roce 2007 se uskutečnil devátý ročník DA2, jehož program byl přizpůsoben aktuálním potřebám seniorních diplomatů. Do modulu DA2 bylo v roce 2007 nově zařazeno šestnáct diplomatických pracovníků MZV. Kromě kurzů manažerských a negociačních dovedností a kurzu veřejné diplomacie se posluchači zúčastnili také debat o aktuálních otázkách EU, prioritách české zahraniční politiky, energetické bezpečnosti, kulturní diplomacii, lidských právech a rozvojové spolupráci. V roce 2007 ukončilo vyšší diplomatickou přípravu sedmnáct 17 posluchačů, a to zpracováním a prezentací práce a vlastní přednáškovou činností.

Od zahájení DA2 v roce 1999 ji úspěšně absolvovalo již 246 diplomatických pracovníků.

III. Individuální diplomatická příprava (DA IN)

DA pokračovala ve vzdělávání juniorních diplomatů pátým ročníkem modulu DA IN, který se v roce 2007 stal skutečně individuální přípravou. DA rozšířila nabídku kurzů a každému uchazeči o studium DA IN byl na základě jeho vzdělání a praxe vytvořen individuální studijní plán. DA IN je zakončována veřejnou prezentací odborné práce. V roce 2007 se do DA IN nově přihlásilo 57 a přípravu ukončilo 35 juniorních diplomatů. Od

zahájení individuální diplomatické přípravy v roce 2003 ji úspěšně absolvovalo 133 diplomatů.

IV. Školení v oboru výpočetní techniky

V roce 2007 bylo proškoleno 796 zaměstnanců MZV v počítačových kurzech standardní nabídky – MS Word, MS Excel, MS Power Point, prostředí Windows, Internetu, Lotus Notes a Spisové službě. Test počítačové gramotnosti a případné další školení absolvovali rovněž diplomaté zařazení v programech DA 1, DA2 a DA IN. V roce 2007 DA ve spolupráci se SZ Brusel organizovala dvoudenní počítačové školení pro zaměstnance SZ v Bruselu.

V. Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání pracovníků MZV je od roku 2007 plně v odpovědnosti DA. Standardizované jazykové zkoušky z anglického, francouzského, německého, ruského a španělského jazyka splnilo ve stupních 1 – 4 MZV (A1/2, B1/2, C1/2 Společného evropského rámce pro jazyky) celkem 304 pracovníků MZV, v dalších jazycích (např. japonština, portugalština, italština, arabština, chorvatština, svahili) celkem 19 pracovníků.

Intenzivní třídní kurzy francouzského jazyka se uskutečnily v srpnu a listopadu 2007. Zúčastnilo se jich 45 pracovníků s jazykovou znalostí francouzštiny na úrovni B1/B2. Individuální jazykové kurzy byly zprostředkovány pro 25 vedoucích pracovníků a intenzivní kurzy v zahraničí pro tři vedoucí pracovníky.

VI. Vzdělávání v evropských záležitostech a před předsednictvím ČR v Radě EU

DA se v roce 2007 účastnila 8. ročníku EDP (Evropského diplomatického programu). Hlavním tématem tohoto ročníku byla „Migrace, rozvoj a bezpečnost v Africe a jejich dopady na,“ („*Population flows, development and security in Africe: chalenges for and responses by the EU*“).

Ve dnech 20. – 24. 8. 2008 DA uspořádala 7. ročník Letní školy evropských studií, která se tradičně konala v Horažďovicích. Ústřední téma „*Europe – The Next Steps – Prospects for 2009*“ a následné přednášky a diskuse, vedené v anglickém jazyce, přinesly aktuální informace o přípravách na předsednictví 42 pracovníkům české státní správy (MO, MD, MMR, MPSV, MF, Senátu PČR, ČZPI, ÚHOS), diplomatům MZV a jejich dvanácti

protějšků z Bulharska, Chorvatska, Litvy, Mexika, Moldávie, Nikaraguy, Peru, Rumunska a Ruska.

Intenzivní vzdělávání diplomatů před předsednictvím ČR v Radě EU v I. pololetí 2009 bylo zaměřeno zejména na získávání a prohlubování negociačních a komunikačních dovedností, vedení pracovních skupin, znalost praktických a procedurálních aspektů jednání v rámci struktur EU, rozhodovací procesy a vztahy mezi institucemi EU a koordinaci na národní úrovni. Formou specializovaných kurzů, seminářů a zahraničních strukturálních stáží se v roce 2007 vzdělávalo celkem 103 diplomatů. Nedílnou součástí vzdělávání pracovníků MZV před předsednictvím byly jazykové kurzy.

3. Rozpočet a provoz Ministerstva zahraničních věcí ČR

Dne 13.12.2006 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR zákon č. 622/2006 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2007. Na základě tohoto zákona byly stanoveny hlavní ukazatele rozpočtu kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí ČR na rok 2007 následovně:

Příjmy celkem	60 000 000 Kč
Výdaje celkem ²	4 824 623 000 Kč.

Ministerstvo zahraničních věcí plní úkoly a cíle zahraniční politiky v souladu s kompetenčním zákonem. V roce 2007 se resort MZV zaměřil zejména na plnění úkolů souvisejících s členstvím ČR v Evropské unii, na plnění úkolů vyplývajících z členství ČR v mezinárodních organizacích, na přípravu na vstup do Schengenského prostoru, na přípravu Předsednictví ČR v Radě Evropské unie, na podporu ekonomické diplomacie a na realizaci již započatých opatření vedoucích ke zvýšení zabezpečení zastupitelských úřadů s důrazem na ochranu osob a majetku.

Výdajová stránka kapitoly MZV v roce 2007 byla ovlivněna následujícími aktivitami:

- příprava na předsednictví ČR v Radě EU v roce 2009,
- plnění úkolů zahraniční služby a naplňování koncepcí zahraniční politiky ČR,

² Rozpočet celkových výdajů kapitoly Ministerstva zahraničních věcí schválený pro rok 2007 ve výši 4 824 623 tis. Kč byl v průběhu roku upraven na 6 510 727 tis. Kč.

- prohlubování spolupráce s mezinárodními organizacemi, včetně plnění finančních závazků vůči těmto organizacím,
- podpora a realizace projektů ekonomické diplomacie,
- modernizace vízového procesu podle požadavků EU (v návaznosti na Schengenskú dohodu), postupné zavádění biometrických prvků v cestovních dokladech,
- zajištění spolehlivé konzulární a vízové služby,
- zajišťování bezpečnosti zastupitelských úřadů i osob v zahraničí a ochrana utajovaných informací resortu v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti ve znění změn a doplňků dle zákonů č. 119/2007 Sb., 177/2007 Sb. a 296/2007 Sb.
- zvyšování bezpečnosti a spolehlivosti provozu informačního systému MZV a jeho certifikace pro práci s utajovanými skutečnostmi,
- poskytování humanitární pomoci do zahraničí,
- realizace projektů zahraniční rozvojové spolupráce a transformační spolupráce,
- realizace projektů zapojení občanů ČR do civilních misí EU a dalších mezinárodních vládních organizací

Specifikem výdajové stránky rozpočtu kapitoly MZV je značný podíl výdajů realizovaných v zahraničních měnách, a proto je konečné čerpání rozpočtu vyjádřené v české měně silně závislé na vývoji kurzu české koruny k hlavním zahraničním měnám.

Příjmy organizačních složek státu a příspěvkových organizací

Zákonem o státním rozpočtu na rok 2007 byl ukazatel příjmů kapitoly MZV stanoven ve výši 60.000 tis. Kč. Dosažené příjmy celkem činily 804.422 tis. Kč, tj. 1.340,70 % stanovené výše, z toho kapitálové příjmy 230.649,28 tis. Kč a nedaňové příjmy 159.773 tis. Kč. Příjmy z pronájmu majetku dosáhly 16.434 tis. Kč. V celkových příjmech je i zahrnut převod z rezervního fondu MZV ve výši 114.000 tis. Kč na financování programů reprodukce majetku a na neinvestiční výdaje ve výši 300.000 tis. Kč. Příjmy bez převodů z rezervního fondu činily 390.422 tis. Kč.

Další příjmy jsou prakticky nahodilé, jsou tvořeny zejména příjmy z vratných daní a náhrad z minulého rozpočtového roku, ostatními nedaňovými příjmy a příjmy z úroků a příjmy z titulu nevyzvednutých kaucí vybraných ve zvláštním vízovém režimu

(11.778 tis. Kč). Součástí příjmů kapitoly MZV jsou odvody příspěvkových organizací. Příjmy Diplomatičkého servisu za odprodej nemovitostí, pozemků a movitého majetku činily v roce 2007 částku 30.880 tis. Kč.

Mimo rozpočtované příjmy odvedlo MZV v roce 2007 přímo do státního rozpočtu správní poplatky za úřední úkony konzulárních úseků zastupitelských úřadů v celkové výši 709.455.050,32 Kč.

Běžné výdaje

Celkový objem běžných výdajů kapitoly MZV v roce 2007 dosáhl částky 6.068.780,73 tis. Kč. Finanční prostředky takto vynaložené představovaly výdaje na nákup služeb (výdaje za nájemné budov a bytů pracovníků v zahraničí, výdaje spojené s vrcholnými návštěvami a jiné výdaje ve výši 1.054.153,65 tis. Kč), materiálu (výdaje na obměnu drobného hmotného majetku a nákup běžného materiálového vybavení zastupitelských úřadů i ústředí ve výši 201.870,31 tis. Kč), nákup vody, paliv a energie (115.590 tis. Kč), mzdové prostředky pracovníků MZV ČR (638.391,24 tis. Kč), výdaje za náhrady (náhrady zvýšených životních nákladů pracovníků v zahraničí vyplácené dle nařízení vlády č. 62/1994 Sb., školné v zahraničí pro děti vyslaných pracovníků – ve výši 1.324.078,03 tis. Kč), ostatní nákupy (výdaje na místní síly na zastupitelských úřadech, opravy a údržbu vlastních či najatých nemovitostí, cestovné aj. ve výši 597.034,37 tis. Kč) a ostatní neinvestiční výdaje (zahrnují transfery mezinárodním organizacím, příspěvky příspěvkovým organizacím aj. ve výši 1.492.116,12 tis. Kč).

Neinvestiční výdaje byly v roce 2007 srovnatelné s rokem 2006. K mírnému nárůstu došlo u výdajů za energie v zahraničí v souvislosti s celosvětovým nárůstem cen ropy a ostatních energií.

Pozitivní vliv na čerpání finančních prostředků kapitoly měl v roce 2007 silný kurz CZK zejména vůči USD a EUR, neboť v těchto měnách je hrazena převážná část výdajů kapitoly. Všechny výdaje nad rámec rozpočtu MZV byly pokryty převodem z rezervního fondu MZV.

Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Přehled čerpání výdajů na financování programů reprodukce majetku MZV v roce 2007:
(údaje v tis. Kč, bez započtení převodu do rezervního fondu)

	Skutečnost 2006	Schválený rozpočet 2007	Upravený rozpočet 2007	Skutečnost 2007	%
Výdaje celkem	1.016.906,80	1.016.000	1.167.080	928.616	79,56
Výdaje programu 106 010	0	0	210.000	0	0
Výdaje programu 206 010	947.095,36	823.074	764.154	758.358	99,25
Výdaje programu 306 020	69.811,44	192.926	192.926	170.258	88,25

Výdaje v roce 2007 byly vynaloženy zejména na akce a projekty stavebně-investiční činnosti MZV (např. na rekonstrukci České národní budovy v New Yorku, rekonstrukci rezidence v Nairobi, rekonstrukci rezidence v Moskvě, rekonstrukci hotelových pokojů a sanaci dvorů Českého domu v Moskvě, na stavební úpravy objektu Rytířská) a na výdaje v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Podřízené organizace

V rámci MZV ČR působily v roce 2007 čtyři příspěvkové organizace a jedna veřejná výzkumná instituce, na jejichž činnost MZV ČR poskytlo investiční a neinvestiční příspěvky. MZV ČR poskytlo v roce 2007 těmto organizacím příspěvek na provoz ve výši 184 125 tis. Kč a příspěvek ve formě systémové investiční dotace ve výši 123 500 tis. Kč.

Česká centra

Organizace zajišťuje činnost Českých center v zahraničí, která jsou zaměřena na propagaci ČR a rozvíjení kulturních a obchodních styků. Příspěvek na provoz Českých center dosáhl v roce 2007 výše 95 185 tis. Kč.

Kancelář generálního komisaře EXPO 2005

Příspěvkové organizaci KGK EXPO nebyl v roce 2007 rozpočtován příspěvek na provoz z důvodu utlumení činnosti organizace.

Diplomatický servis

Činnost příspěvkové organizace Diplomatický servis byla rozšířena formou smlouvy o spolupráci uzavřené dle ustanovení § 269 zákona č. 513/1991 Sb, obchodního zákoníku. V souvislosti s rozšířením rozsahu činnosti byl upraven statut a zřizovací listina organizace. Diplomatický servis obdržel v roce 2007 příspěvek na provoz ve výši 40.000 tis. Kč a investiční dotaci na rekonstrukci majetku ve výši 28.000 tis. Kč. Ostatní výdaje na činnost byly pokryty výnosy z pronájmů státního majetku cizím zastupitelským úřadům na území ČR.

Zámek Štířín

Příspěvková organizace Zámek Štířín zajišťuje konferenční, kongresové a stykové služby jak pro MZV ČR, tak pro další ústřední orgány. Poskytuje komerční ubytovací, restaurační a kongresové služby.

Zámek Štířín obdržel příspěvek na provoz ve výši 8.242 tis. Kč a investiční dotaci ve výši 95.500 tis. Kč.

Ústav mezinárodních vztahů, v.v.i.

Ústavu mezinárodních vztahů (hlavní činnost – studium mezinárodních vztahů) byla v roce 2007 přidělena částka na provoz a činnost ve výši 40.698 tis. Kč, z toho 14.274 tis. Kč na institucionální prostředky na vědu a výzkum.

Podpora výzkumu a vývoje

Ze stanovené částky 6.779 tis. Kč účelových prostředků MZV na výzkum a vývoj byly čerpány prostředky ve výši 3 087 tis. Kč. Na institucionální prostředky na výzkum a vývoj bylo vyčleněno 14 274 tis. Kč. Prostředky v plné výši čerpal Ústav mezinárodních vztahů. Investiční výdaje na výzkum a vývoj nebyly v roce 2007 realizovány.

Výdaje na humanitární pomoc

Na poskytování humanitární pomoci Českou republikou do zahraničí byla pro rok 2007 vyčleněna ve státním rozpočtu částka 70 mil. Kč. V roce 2007 poskytla vláda ČR prostřednictvím MZV humanitární pomoc do 33 zemí Evropy, Asie, Afriky a Latinské Ameriky v celkové výši 88.994 tis. Kč.

Česká republika se při poskytování humanitární pomoci řídí zásadami obsaženými v principech tzv. Dobrého humanitárního dárcovství (*Good Humanitarian Donorship*), přijatými ve Stockholmu v roce 2003. K těmto principům se ČR oficiálně přihlásila v roce 2006, a zařadila se tak mezi vyspělé poskytovatele humanitární pomoci v rámci EU i v celosvětovém měřítku.

Výdaje na transformační spolupráci

Ve státním rozpočtu ČR na rok 2007 byly v souladu s usnesením vlády č. 686 ze dne 7.6.2006 vyčleněny prostředky na transformační spolupráci ve výši 40.000 tis. Kč. Z těchto prostředků bylo v roce 2007 financováno 41 projektů českých nevládních institucí a samostatných aktivit realizovaných MZV v celkové výši 44.672 tis. Kč. Prostředky nad rámec stanoveného rozpočtu pro rok 2007 byly čerpány z rezervního fondu MZV.

Česká republika poskytla v roce 2007 transformační pomoc následujícím zemím: Bělorusku, Bosně a Hercegovině, Gruzii, Iráku, Kubě, Moldavsku, Myanmaru/Barmě, Srbsku a Ukrajině.

V průběhu roku 2007 byl realizován Program na poválečnou rekonstrukci a obnovu Irácké republiky (na základě vládního usnesení č. 468 z 12.5.2003). Jednalo o dokončení smluvně vázaných projektů, které z bezpečnostních důvodů nemohly být ukončeny v roce 2006.

Výdaje na zahraniční rozvojovou pomoc a spolupráci

MZV ČR v roce 2007 disponovalo na zahraniční rozvojovou spolupráci (ZRS) částkou 64.795 tis. Kč, z této částky bylo vyčerpáno 48.569 tis. Kč.

Rámcovým cílem ČR v oblasti ZRS je v souladu s úsilím mezinárodního společenství přispět ke snížení chudoby, napomoci ekonomicko-průmyslovému rozvoji a přispět k upevnění demokracie, k ochraně lidských práv, k dodržování právních principů a k zajištění udržitelného rozvoje s ohledem na životní prostředí.

Příspěvky mezinárodním organizacím a peněžní dary vybraným institucím do zahraničí

Tato položka v případě kapitoly MZV zahrnuje především příspěvky mezinárodním organizacím, jejichž členem je ČR. V průběhu roku 2007 byla do rozpočtu MZV uvolněna částka 1.178.487 tis. Kč, z toho 100.000 tis. Kč bylo převedeno dle usnesení vlády ČR č. 290 ze dne 28. 3. 2007 na krytí některých výdajů nezabezpečených ve státním rozpočtu na rok 2007 zpět do VPS. Celkové čerpání bylo ve výši 1.043.062 tis. Kč.

Podpora českého kulturního dědictví v zahraničí

Prostředky na podporu českého kulturního dědictví v zahraničí byly uvolněny do kapitoly MVZ ve výši 20 568 tis. Kč. Prostředky byly poskytnuty krajanským spolkům formou peněžních darů v celkové výši 20 621 tis. Kč, překročení bylo kryto prostředky rezevního fondu.

Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím

Ministerstvo zahraničních věcí v roce 2007 přidělilo neziskovým a podobným organizacím, státním fondům, vysokým školám a nepodnikajícím fyzickým osobám neinvestiční dotace v celkové výši 153.964 tis. Kč. V souladu s platnými předpisy a usneseními vlády bylo v roce 2007 vyčerpáno 168.947 tis. Kč. Překročení bylo kryto rezervním fondem MZV.

Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům

V roce 2007 byly z rozpočtu MZV čerpány prostředky na neinvestiční dotace podnikatelským subjektům ve výši 2.337 tis. Kč.

Prostředky na zapojení občanů ČR do civilních misí EU a dalších mezinárodních vládních organizací

Na zapojení občanů ČR do civilních misí EU a dalších mezinárodních vládních organizací byla v kapitole VPS v roce 2007 vyčleněna částka 80.000 tis. Kč. Financování civilních a pozorovatelských misí se řídí usnesením vlády č. 1544 ze dne 30. 11. 2005, na základě kterého byl v kapitole MZV zřízen závazný ukazatel výdajů Prostředky na

financování zapojení občanů České republiky do civilních misí EU. Do rozpočtu kapitoly MZV byly uvolněny prostředky ve výši 8.000 tis. Kč, které byly čerpány ve výši 4.967 tis. Kč, tj. 62,09 % uvolněné částky. Z důvodu rušení původně plánovaných pozorovatelských misí došlo k nedočerpání ve výši 3.033 tis. Kč.

Výdaje spojené s výkonem předsednictví ČR v Radě Evropské unie

Z kapitoly VPS, položky „Výdaje spojené s výkonem předsednictví ČR v Radě Evropské unie“, byly do rozpočtu kapitoly MZV na základě usnesení vlády č. 27 ze dne 3. 1. 2007, usnesení vlády č. 341 ze dne 11. 4. 2007 a usnesení vlády č. 819 ze dne 18. 7. 2007 uvolněny finanční prostředky ve výši 95.330 tis. Kč. Tyto prostředky byly na přípravu předsednictví čerpány (použity) ve výši 84.106 tis. Kč.

Výdaje na vrcholné státní návštěvy

Pro rok 2007 bylo na výdaje spojené s vrcholnými státními návštěvami rozpočtováno ve VPS celkem 98.000 tis. Kč. MZV ČR průběžně žádalo o uvolnění těchto prostředků do kapitoly MZV až na celkovou výši 98.000 tis. Kč. K 31.12. 2007 bylo celkem čerpáno 63.221 tis. Kč. Financování vrcholných státních návštěv se řídí usnesením vlády č. 506 ze dne 22. 5. 2000 o koordinaci zahraničních cest členů vlády a o financování vrcholných návštěv.

Zahraniční vysílání Českého rozhlasu

Prostředky na vysílání českého rozhlasu v zahraničí byly čerpány ve výši 68.000 tis. Kč.

Výdaje na bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech

Na bezpečnostní a biometrické prvky byly v souladu s usnesením vlády č. 740 ze dne 15. 6. 2005 a v návaznosti na usnesení vlády č. 1318 ze dne 21. 11. 2007, kterým byla odsouhlasena změna struktury nákladů, čerpány prostředky v celkové výši 85.766 tis. Kč, včetně prostředků z rezervního fondu.

Závěrečné hodnocení plnění rozpočtu MZV ČR

Vývoj čerpání výdajů v období roku 2007 odpovídal specifikům a potřebám činnosti MZV, a to v návaznosti na plnění úkolů a cílů zahraniční politiky České republiky.

PŘÍLOHY

Přehled o diplomatických stycích České republiky

Země	Navázání diplomatických styků s bývalým Československem	Navázání Diplomatických styků s Českou republikou	Průslušný zastupitelský úřad České republiky	Průslušný zastupitelský úřad daného státu pro Českou republiku
Afghánistán	1937	1993	Islámábád	Praha
Albánie	1927	1993	Tirana	Praha
Alžírsko	1962	1993	Alžír	Praha
Andorra	nebyly dipl. styky	1996	Madrid	Vídeň
Angola	1975	1993	Luanda	Berlín
Antigua a Barbuda	nebyly dipl. styky	1997	Caracas	Londýn
Argentina	1924	1993	Buenos Aires (HK Presidencia Roque Sáenz Peña, HK Mendoza)	Praha
Arménie	1992	1993	Tbilisi	Vídeň
Austrálie	1972	1993	Canberra (GK Sydney, HGK Melbourne, HK Perth, HK Adelaide)	Varšava (HK Praha)
Ázerbájdžán	1992	1993	Tbilisi	Praha
Bahamy	nebyly dipl. styky	2005	Havana	není určen
Bahrajn	1990	1993	Rijád	Berlín
Bangladéš	1972	1993	Dillí (HK Dháka)	Berlín
Barbados	1977	1996	Caracas	Londýn
Belgie	1919	1993	Brusel (HK Antverpy, HK Lutych)	Praha
Belize	nebyly dipl. styky	1996	San José (HK Orange Walk Town)	není určen (HK Praha)
Bělorusko	1992	1993	Minsk	Praha

Benin	1962	1993	Abuja	Berlín (HK Praha)
Bolívie	1935	1993	Lima (HK La Paz)	Vídeň
Bosna a Hercegovina	1992	1993	Sarajevo	Praha
Botswana	1968	1997	Pretoria	Londýn
Brazílie	1918	1993	Brasília (GK Sao Paulo, HK Manaus, HK Joinville, HK Recife)	Praha
Brunej	1992	1995	Jakarta	není určen
Bulharsko	1920	1993	Sofie (HK Varna)	Praha
Burkina Faso	1968	1993	Akkra	Vídeň
Burundi	1963	1993	Nairobi	Berlín
Čad	1967	1994	Abuja	Moskva
Čína (ČLR)	1930 (1949)	1993	Peking (GK Hongkong, GK Šanghaj)	Praha
Černá Hora		2006	Bělehrad	není určen
Dánsko	1920	1993	Kodaň (HK Aarhus)	Praha
Dominika	nebyly dipl. styky	1996	Caracas	není určen
Dominikánská republika	1942	1993	Caracas (HK Santo Domingo)	Brusel (GK Praha)
Džibutsko	1977	1997	Addis Abeba (HGK Džibuti)	není určen
Egypt	1922	1993	Káhira (HK Alexandria)	Praha
Ekvádor	1935	1993	Bogotá (HK Guayaquil)	Varšava
Eritrea		1993	Addis Abeba	Berlín
Estonsko	1922	1993	Tallinn (HK Tallinn)	Praha

Etiopie	1944	1993	Addis Abeba	Berlín
Fidži	1970	1996	Canberra	není určen
Filipíny	1973	1993	Manila (HK Davao)	Praha
Finsko	1921	1993	Helsinky (HK Oulu, HK Tampere)	Praha
Francie	1918	1993	Paříž (HK Lille, HK Lyon, HK Nancy, HK Nantes)	Praha
Gabon	1976	1993	Abuja	Libreville
Gambie	1972	1993	Akkra (HK Banjul)	Brusel
Ghana	1959	1993	Akkra	Praha
Grenada	1979	1993	Caracas	není určen
Gruzie	1992	1993	Tbilisi	Praha
Guatemala	1927	1993	Mexiko (HK Guatemala)	Vídeň (HK Praha)
Guyana	1976	1993	Caracas	Londýn
Guinea	1959	1993	Akkra (HK Konakry)	Berlín
Guinea Bissau	1973	1993	Akkra	Brusel
Haiti	1943	2005	Caracas	není určen
Honduras	1930	1993	San José (HGK Tegucigalpa)	Berlín
Chile	1924	1993	Santiago	Praha
Chorvatsko	1992	1993	Záhřeb	Praha
Indie	1947	1993	Dillí (GK Mumbai)	Praha
Indonésie	1955	1993	Jakarta (HK Bali, HK Makassar, HK Surabaya)	Praha
Irák	1933	1993	Bagdád	Praha
Írán	1925	1993	Teherán	Praha
Irsko	1947	1993	Dublin	Praha

Island	1946	1993	Oslo (HK Reykjavík)	Vídeň (HGK Praha)
Itálie	1918	1993	Čím (HK Benátky, HK Florencie, HK Miláno, HK Neapol, HK Palermo, HK Udine)	Praha
Izrael	1948	1993	Tel Aviv (HGK Tel Aviv, HK Eilat, HK Haifa, HK Jeruzalém)	Praha
Jamajka	1975	1993	Caracas	Berlín (HK Praha)
Japonsko	1920	1993	Tokio (HK Kóbe)	Praha
JAR	1991	1993	Pretoria (GK Kapské město)	Praha
Jemen	JeAR 1956 JLDR 1968	1993	Sanáa	Praha
Jordánsko	1964	1993	Ammán	Vídeň
Kambodža	1956	1993	Bangkok	Varšava
Kamerun	1990	1993	Abuja (HK Douala)	Moskva
Kanada	1942	1993	Ottawa (GK Montreal, GK Toronto, HK Calgary, HK Vancouver, HK Winnipeg)	Praha
Kapverdy	1975	1993	Akkra (HK Praia)	Berlín
Katar	1990	1993	Kuvajt	Budapešť
Kazachstán	1992	1993	Almaty	Praha
Keňa	1964	1993	Nairobi	Haag
KLDR	1948	1993	Pchjongjang	Praha

Kolumbie	1934	1993	Bogotá (HK Barranquilla, HK Cartagena de Indias)	Vídeň
Komory	1977	1995	Nairobi	Moroni
Konžská republika	1964	1993	Kinshasa	Berlín
Kongo (Demokratická republika Kongo)	1960	1993	Kinshasa	Praha
Korejská republika	1990	1993	Soul	Praha
Kostarika	1935	1993	San José	Praha
Kuba	1920	1993	Havana	Praha
Kuvajt	1963	1993	Kuvajt	Praha
Kypr	1960	1993	Nikósie (HK Limassol)	Praha
Kyrgyzstán	1992	1993	Almaty (HK Biškek)	Vídeň
Laos	1962	1993	Bangkok	Varšava
Lesotho	1982	1993	Pretoria	Řím
Libanon	1946	1993	Bejrút	Praha
Libérie	1972	1993	Akkra (HK Monrovia)	není určen
Libye	1960	1993	Tripolis	Praha
Litva	1922	1993	Vilnius	Praha
Lotyšsko	1922	1993	Riga	Praha
Lucembursko	1922	1993	Lucemburk (HK Lucemburk)	Praha
Madagaskar	1976	1993	Addis Abeba	Moskva
Maďarsko	1922	1993	Budapešť	Praha
Makedonie/ FYROM		1994	Skopje	Vídeň
Malajsie	1971	1993	Kuala Lumpur (HK Johor Bahru)	Praha
Malawi	1991	1993	Harare	Berlín
Maledivy	1975	1993	Dillí	není určen
Mali	1960	1993	Alžír (HK Bamako)	Berlín

Malta	1968	1993	Řím (HK Naxxar)	La Valletta (HK Praha)
Maroko	1959	1993	Rabat (HK Casablanca, HK Fes)	Praha
Mauretánie	1965	1993	Rabat	Moskva
Mauritius	1976	1993	Pretoria (HK Port Louis)	Berlín (HK Praha)
Mexiko	1922	1993	Mexico City (HK Guadalajara, HK Monterrey, HK Tijuana)	Praha
Mikronésie	nebyly dipl. styky	2004	Manila	není určen
Moldavsko	1992	1993	Kišiněv	Budapešť^
Mongolsko	1950	1993	Ulánbátár	Praha
Mosambik	1975	1993	Harare	Berlín
Myanmar/ Barma	1955	1993	Bangkok	Berlín
Namibie	1990	1993	Pretoria	Moskva
Nauru	Nebyly dipl. styky	2007	Manila	není určen
Německo	1920 NDR 1949 SRN 1973	1993	Berlín (GK Bonn, GK Drážďany, GK Mnichov, HK Dortmund, HK Frankfurt nad Mohanem, HK Hamburk, HK Norimberk, HK Rostock, HK Stuttgart)	Praha
Nepál	1959	1993	Dillí (HK Káthmándú)	Berlín (HK Praha)
Niger	1975	1995	Akkra (HK Niamey)	Bonn
Nigérie	1961	1993	Abuja	Varšava
Nikaragua	1930	1993	San José (HK Managua)	Berlín (HK Praha)
Nizozemsko	1919	1993	Haag (HGK Amsterdam)	Praha

Norsko	1921	1993	Oslo (HK Bergen, HK Trondheim)	Praha
Nový Zéland	1958	1993	Canberra (HK Auckland)	Berlín (HK Praha)
Omán	1990	1993	Rijád	Vídeň
Pákistán	1950	1993	Islámábád	Praha
Palau		2003	Manila	není určen
Palestina	1983	1993	Ramalláh (styčný úad s pl sobností na Palestinských autonomních územích)	Praha
Panama	1929	1993	San José (HK Panama)	Berlín (HK Praha)
Papua Nová Guinea	nebyly dipl. styky	1995	Jakarta (HK Port Moresby)	není určen
Paraguay	1936	1993	Buenos Aires (HK Asunción)	Vídeň (HK Praha)
Peru	1922	1993	Lima	Praha
Pobřeží slonoviny	1984	1993	Akkra	Berlín
Polsko	1919	1993	Varšava (GK Katovice, HK Štětín, HK Poznaň)	Praha
Portugalsko	1920	1993	Lisabon (HK Porto, HK Funchal)	Praha
Rakousko	1920	1993	Vídeň (HK Graz, HK Innsbruck, HK Salcburk, HK Klagenfurt, HK Linec)	Praha
Rovníková Guinea	1970	1993	Abuja	Berlín
Rumunsko	1919	1993	Bukurešť	Praha

Rusko	1934 (SSSR)	1993	Moskva (GK Jekatěrinburg, GK Sankt Peterburg, HK Chanty-Mansijsk, HK Nižnij Novgorod)	Praha
Rwanda	1965	1998	Nairobi	Berlín
Čecko	1920	1993	Athény (HK Heraklion, HK Pireus, HK Rhodos, HK Soluň)	Praha
Salvador	1930	1994	San José (HK San Salvador)	Berlín
Samoa	nebyly dipl. styky	1995	Canberra	není určen
San Marino	1991	1993	Vatikán	San Marino
Saúdská Arábie	nebyly dipl. styky	1995	Rijád (HK Džidda)	Praha
Senegal	1967	1993	Rabat	Berlín
Seychely	1976	1993	Nairobi (HK Victoria)	Victoria (HK Praha)
Sierra Leone	1963	1993	Akkra	Moskva
Singapur	1973	1993	Singapur	Singapur (HK Praha)
Slovensko		1993	Bratislava	Praha
Slovinsko	1992	1993	Lublaň	Praha
Somálsko	1960	2002	Nairobi	Moskva
Spojené arabské emiráty	1988	1993	Abu Dhabi	Vídeň
Srbsko		2003	Bělehrad	Praha
Srí Lanka	1957	1993	Dillí (HK Colombo)	Vídeň (HK Praha)
Středoafrická republika	1970	v jednání	Kinshasa	Paříž
Súdán	1956	1993	Káhira (HK Chartúm)	Vídeň
Surinam	1976	1993	Caracas	není určen
Suverénní štát maltézských rytířů	1939	1993	Vatikán	Praha

Svatá Lucie	nebyly dipl. styky	1996	Caracas	není určen
Svatý Kryštof a Nevis	nebyly dipl. styky	1993	Caracas	není určen
Svatý Tomáš a Princův ostrov	1975	1993	Luanda	není určen
Svatý Vincenc a Grenadiny	nebyly dipl. styky	1995	Caracas	není určen
Svazijsko	1991	1993	Pretoria	Brusel
Sýrie	1946	1993	Damašek (HK Aleppo)	Praha
Šalomounovy ostrovy	nebyly dipl. styky	1996	Canberra	Brusel
Španělsko	1919	1993	Madrid (HK Barcelona, HK Benidorm, HK Oviedo, HK Tenerife)	Praha
Švédsko	1920	1993	Stockholm (HK Göteborg, HK Malmö)	Praha
Švýcarsko	1919	1993	Bern (HK Basilej, HK Curych, HK Locarno)	Praha
Tádžikistán	1992	1993	Taškent	Vídeň (HK Praha)
Tanzanie	1961	1993	Nairobi	Berlín
Thajsko	1974	1993	Bangkok	Praha
Togo	1960	1993	Akkra (HK Lomé)	Paříž
Trinidad a Tobago	1979	1997	Caracas (HK Port of Spain)	není určen
Tunisko	1959	1993	Tunis	Praha
Turecko	1924	1993	Ankara (GK Istanbul, HK Antalya, HK Izmir)	Praha
Turkmenistán	1992	1993	Moskva	Vídeň
Tuvalu	nebyly dipl. styky	2005	Kuala Lumpur	není určen

Uganda	1962	1993	Nairobi	Moskva
Ukrajina	1922	1993	Kyjev (GK Lvov)	Praha
Uruguay	1921	1993	Montevideo (HK Punta del Este)	Praha
USA	1919	1993	Washington (GK Chicago, GK Los Angeles, GK New York, HGK Atlanta, HGK Fort Lauderdale, HGK Houston, HGK Philadelphia, HGK San Francisco, HK Anchorage, HK Boston, HK Buffalo, HK Kansas City, HK Minneapolis, HK New Orleans, HK Portland, HK San Juan)	Praha
Uzbekistán	1992	1993	Taškent	Vídeň
Vanuatu	nebyly dipl. styky	2002	Canberra	není určen
Vatikán	1920	1993	Vatikán	Praha
Velká Británie	1918	1993	Londýn (HGK Edinburgh, HK Cardiff)	Praha
Venezuela	1929	1993	Caracas (HK Maracaibo)	Praha
Vietnam	1950	1993	Hanoj (HK Ho Či Minovo Město, HK Haiphong)	Praha
Východní Timor		2002	Jakarta	není určen
Zambie	1965	1993	Harare	Berlín
Zimbabwe	1981	1993	Harare	Vídeň

Poznámky:

- 1) Stav k 31.12. 2007
- 2) Tabulka neobsahuje informace o obdobích, kdy byly diplomatické styky přerušeny.
- 3) Jako příslušné úřady jsou uvedeny nejvyšší rezidentní úřady. V závorkách jsou uvedeny příslušné generální konzuláty (GK), generální konzuláty vedené honorárními úředníky (HGK) a konzuláty vedené honorárními úředníky (HK).
- 4) Uvedená data diplomatických styků odrážejí současný stav bádání.
- 5) Tabulka nereflektuje rozdíly mezi navázáním dipl. styků na úrovni vyslanectví a velvyslanectví.

Přehled o členství České republiky v mezinárodních organizacích

Přehled o příspěvcích ČR do mezinárodních organizací systému OSN

Organizace	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
OSN – řádný rozpočet	149 770	MZV
OSN – mírové operace	105 602	MZV

Programy, fondy a jiné orgány OSN

Organizace	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
UNDP – Rozvojový program OSN	29 000	MZV
UNICEF – Dětský fond OSN	5 000	MŠMT
UNITAR – Výcvikový institut OSN	0	MZV
UNV – Dobrovolníci OSN	8 500	MZV
UNFPA – Populační fond OSN	5 000	MZV
UNEP – Program OSN pro životní prostředí	5 000	MŽP
HABITAT – Program OSN pro lidská sídla	2 500	MMR
UNDCP – Program OSN pro kontrolu narkotik	5 000	MZV
UNODC – Úřad OSN proti drogám a zločinu	0	MZV
UNIFEM – Ženský fond OSN	0	MZV
UNDDA – Odbor OSN pro odzbrojení	3 000	MZV

Mezinárodní organizace systému OSN (v závorce sídlo)

Organizace	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
FAO (Řím) – Organizace OSN pro výživu a zemědělství	16 458	MZe
UNIDO (Vídeň) – Organizace OSN pro průmyslový rozvoj	5 533	MZV
IMO (Londýn) – Mezinárodní námořní organizace	497	MD
ICAO (Montreal) – Organizace pro civilní letectví	1 995	MD
ITU (Ženeva) – Mezinárodní telekomunikační unie	5305	MD
UPU (Bern) – Světová poštovní unie	3435	MD
WHO (Ženeva) – Světová zdravotnická organizace	17 556	MZd
ILO (Ženeva) – Mezinárodní organizace práce	18 573 5 000	MPSV MZV
WMO (Ženeva) – Světová meteorologická organizace	1 769	MŽP/ČHMÚ
MAAE (Vídeň) – Mezinárodní agentura pro atomovou energii	9 994	SÚJB
PC CTBTO (Vídeň) – Přípravná komise Organizace pro zákaz jaderných zkoušek	4 400	SÚJB
OPCW (Haag) – Organizace pro zákaz chemických zbraní	4 917	SÚJB
ISA (Jamajka) – Mezinárodní úřad pro mořské dno	315	MPO
UNESCO (Paříž) – Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu	20 609	MZV
UNWTO (Madrid) – Světová organizace cestovního ruchu	0	MMR

Přehled o členství ČR v mezinárodních organizacích v oblasti mnohostranných ekonomických vztahů

Organizace	Zkratka / sídlo	Příspěvek ČR (v tis. Kč)	Gestor
Evropská a středozemní organizace pro ochranu rostlin	EPPO / Paříž	785	MZe
Evropská konference civilního letectví	ECAC / Neuilly s. S.	309	MD
Evropská konference pro molekulární biologii	EMBC / Heidelberg	2 733	MŠMT
Evropská organizace pro jaderný výzkum	CERN / Ženeva	158 718	MŠMT
Konference evropských ministrů dopravy	ECMT / Paříž	787	MD
Mezinárodní energetická agentura	IEA / Paříž	1 636	MPO
Mezinárodní námořní organizace	IMO / Londýn	497	MD
Mezinárodní organizace kriminální policie	INTERPOL / Lyon	10 472	MV
Mezinárodní organizace práce	ILO / Ženeva	18 573	MPSV
Mezinárodní organizace pro civilní letectví	ICAO / Montreal	1 995	MD
Mezinárodní organizace pro vinnou révu a víno	OIV / Paříž	480	MZe
Mezinárodní středisko pro zachování a restauraci kulturních statků	ICCROM / Řím	190	MK
Mezinárodní telekomunikační unie	ITU / Ženeva	5 305	MI
Mezinárodní unie pro ochranu nových druhů rostlin	UPOV / Ženeva	469	MZe
Mezinárodní úřad pro legální metrologii	OIML / Paříž	371	MPO
Mezinárodní úřad pro míry a váhy	BIPM / Paříž	1 428	MPO
Mezinárodní úřad pro mořské dno	ISA / Kingston (Jam.)	315	MPO
Mezinárodní úřad pro zdraví zvířat	OIE / Paříž	757	MZe
Mezinárodní úřad pro výstavnictví	BIE / Paříž	90	MZV
Mezinárodní ústav chladírenský	IIR / Paříž	479	MPO
Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční dopravu	OTIF / Bern	1 202	MD
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	OECD / Paříž	13 780	MZV
Organizace pro spolupráci železničních drah	OSŽD / Varšava	1 630	MD
Spojený ústav jaderných výzkumů	SÚJV / Dubna (RF)	16 094	MŠMT
Společná organizace InterOceanmetal	IOM / Štětín	4 292	MPO
Stálá komise pro zkoušky ručních palných zbraní	CIP / Liège	85	MPO
Středoevropská iniciativa	SEI/Terst	562	MZV
Světová celní organizace	WCO / Brusel	537	MF/GŘC
Světová meteorologická organizace	WMO / Ženeva	1 769	MŽP
Světová obchodní organizace	WTO / Ženeva	19 276	MPO
Světová organizace cestovního ruchu	UNWTO / Madrid	0	MMR
Světová poštovní unie	UPU / Bern	3 434	MI
Světový svaz ochrany přírody	IUCN / Gland (Švýc.)	1 153	MŽP

Příspěvky České republiky mezinárodním organizacím a institucím v oblasti mezinárodního práva v roce 2007

Seznam povinných příspěvků mezinárodním organizacím v roce 2007

Název organizace	Poskytnutá částka v tis. Kč
<i>UNIDROIT</i> Institut pro sjednocení mez.práva soukromého	535 000,-
<i>WIPO</i> Světová organizace duševního vlastnictví	2 391 000,-
<i>SRS</i> Stálý rozhodčí soud	143 000,-
<i>ICTR</i> Mez.trest.tribunál pro Rwandu	4 930 000,-
<i>ICTY</i> Mez.trest.tribunál pro bývalou Jugoslávii	5 931 000,-
<i>HKMPS</i> Haagská konference mez.práva soukromého	728 000,-
<i>EUROPOL</i>	12 519 000,-
<i>ITLOS</i> Mez.tribunál pro mořské právo	841 000,-
<i>IHFFC</i> Mez. humanitární vyšetřovací komise	11 000,-

Seznam dobrovolných příspěvků mezinárodním organizacím za rok 2007

Název organizace	skutečné čerpání (Kč)
<i>ICTY</i>	178 000,-
<i>ICTR</i>	178 000,-
Haagská akademie mez.práva	63 000,-
<i>ICRC</i>	4 599 000,-
<i>ILC</i> Komise pro mez.právo semináře	53 000,-
Zvláštní soud pro Libanon	899 000,-

Přehled o účasti České republiky v mírových misích

název mise	organizace	místo konání	česká účast
EUPM	EU	Bosna a Hercegovina	4 experti (policisté)
EUJUST LEX	EU	Irák	3 experti (policisté a bezpečnostní expert)
EUBAM	EU	Moldavsko, Ukrajina	6 expertů (policisté, celníci)
PT ICO	EU	Kosovo	1 expert (logistika)
EUPOL	EU	Afghánistán	5 expertů (policisté)
UNMIK	OSN	Kosovo	25 expertů (policisté)
UNMIL	OSN	Libérie	5 expertů (policisté)
UNOMIG	OSN	Gruzie	2 experti (policisté)
KFOR	NATO	Kosovo	1 expert (politický poradce)
EUPOL COPPS	EU	Palestinská samospráva	3 experti (policisté)
PRT Afghánistán – přípravný tým	NATO	Afghánistán	2 experti

Vedoucí zastupitelských úřadů ČR ke dni 31. 12. 2007

1. Zastupitelské úřady vedené na úrovni velvyslanců a chargés d'affaires

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Abú Dhabí Spojené arabské emiráty	JERÁBKOVÁ Věra velvyslankyně	30. 8. 2005	10. 4. 2006
Abuja Nigerijská federativní republika <u>Působnost:</u> Nigérie Benin Čad Kamerun Rovníková Guinea Gabon	FROLA Milan pověřen řízením		
Addis Abeba Etiopská federativní demokratická republika <u>Působnost:</u> Etiopie Džibutsko Madagaskar Komise Africké unie Hospodářská komise OSN pro Afriku	DOBIÁŠ Zdeněk velvyslanec	29. 8. 2005 24. 2. 2006 12. 4. 2007	19. 12. 2005 15. 5. 2006 8. 5. 2006 14. 4. 2006
Akkra Ghanská republika <u>Působnost:</u> Ghana Togo Sierra Leone Libérie Pobřeží slonoviny Niger Burkina Faso Gambie Guinea Guinea-Bissau Kapverdské ostrovy	KŘENEK Miroslav velvyslanec	27. 9. 2005 17. 8. 2007 12. 5. 2006 19. 11. 2007 29. 11. 2007 1. 6. 2006 27. 6. 2006 28. 4. 2006 28. 9. 2007	29. 3. 2006 7. 12. 2006 11. 12. 2006 (kopie PL) 14. 3. 2007

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Alžír Alžírská demokratická a lidová republika <u>Působnost:</u> Alžírsko Mali	ŠARAPATKA Milan velvyslanec	24. 12. 2005 16. 5. 2006	14. 2. 2006 29. 6. 2007
Ammán Jordánské hášimovské království	HOLOUBKOVÁ Ivana velvyslankyně	10. 9. 2006	5. 6. 2007
Ankara Turecká republika	FILIPI Eva velvyslankyně	20. 8. 2004	13. 12. 2005
Astana Republika Kazachstán <u>Působnost:</u> Kazachstán Kyrgyzstán	DANEŠOVÁ Světoslava pověřena řízením		
Athény Řecká republika	MOTTLOVÁ Hana velvyslankyně	5. 7. 2006	4. 10. 2006
Bagdád Irácká republika	VOZNICA Petr velvyslanec	16. 8. 2005	26. 9. 2005
Bangkok Thajské království <u>Působnost:</u> Thajsko Kambodža Laos Myanmar/Barma	HOTĚK Ivan velvyslanec	6. 9. 2006 23. 1. 2007 21. 11. 2006 29. 6. 2007	26. 8. 2007 19. 4. 2007 31. 1. 2007
Bejrút Libanonská republika	ČÍŽEK Jan velvyslanec	27. 7. 2006	1. 9. 2006
Bělehrad Republika Srbsko <u>Působnost:</u> Srbsko Makedonie/FYROM Černá Hora	JESTŘÁB Ivan velvyslanec	12. 7. 2004 27. 8. 2004 19. 2. 2007	13. 10. 2004 26. 11. 2004 8. 6. 2007
Berlín Spolková republika Německo	JINDRÁK Rudolf velvyslanec	13. 10. 2006	11. 12. 2006
Bern Švýcarská konfederace	KREUTER Josef velvyslanec	12. 9. 2002	25. 10. 2002
Bogotá Kolumbijská republika <u>Působnost:</u> Kolumbie Ekvádor	KREJČÍ Zdeněk velvyslanec	25. 9. 2006 10. 10. 2006	31. 1. 2007 27. 3. 2007
Brasília Brazilská federativní republika	HUBINGER Václav velvyslanec	14. 2. 2003	21. 7. 2003

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Bratislava Slovenská republika	GALUŠKA Vladimír velvyslanec	16. 8. 2004	4. 10. 2004
Brusel Belgické království	MÜLLER Vladimír velvyslanec	4. 5. 2006	10. 10. 2006
Brusel Stálé zastoupení při EU Evropská unie	KOHOUT Jan velvyslanec		19. 5. 2004
Brusel Stálá delegace NATO	FŮLE Štefan velvyslanec		11. 7. 2005
Budapešť Maďarská republika	PLÍSEK Jaromír velvyslanec	27. 7. 2006	5. 10. 2006
Buenos Aires Argentinská republika <i>Působnost:</i> Argentina Paraguay	ZAJAC Štěpán velvyslanec	10. 9. 2007 1. 10. 2007	
Bukurešť Rumunsko	DOKLÁDAL Petr velvyslanec	9. 8. 2006	10. 10. 2006
Canberra Australské společenství <i>Působnost:</i> Austrálie Nový Zéland Fidži Samoa Šalomounovy ostrovy Vanuatu	PAŽOUREK Karel velvyslanec	1.4.2004 19. 7. 2004 25. 8. 2004 28. 7. 2004 3. 6. 2004	26. 8. 2004 21. 9. 2004 15. 6. 2005 1. 11. 2005
Caracas Bolívarovská republika Venezuela <i>Působnost:</i> Venezuela Dominikánská republika Grenada Barbados Guyana Jamajka Trinidad a Tobago Surinam Antigua a Barbuda Dominika Svatá Lucie Svatý Kryštof a Nevis Svatý Vincenc a Grenadiny Haiti	JIRÁNEK Jiří velvyslanec	7. 10 2004 17. 5. 2005 21. 3. 2006 30. 5. 2005 6. 5. 2005 22. 11. 2005 23. 5. 2005 16. 3. 2005 4. 4. 2005 26. 5. 2006 13. 6. 2007 30. 3. 2006 5. 12. 2006 25. 7. 2006	16. 3. 2005 7. 6. 2005 31. 5. 2007 28. 2. 2006 9. 11. 2005 20. 1. 2006 18. 11. 2005 14. 10. 2005 25. 9. 2006 25. 10. 2006 27. 7. 2007

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Damašek Syrská arabská republika	ULIČNÝ Tomáš velvyslanec	3. 9. 2006	2. 11. 2006
Dillí Indická republika <i>Působnost:</i> Indie Bangladéš Srí Lanka Nepál Maledivy	KMONÍČEK Hynek velvyslanec	1. 5. 2006 11. 7. 2006 5. 7. 2006 4. 6. 2006 31. 5. 2006	13. 11. 2006 15. 2. 2007 8. 1. 2007
Dublin Irsko	HAVLAS Josef velvyslanec	11. 9. 2003	2. 10. 2003
Haag Nizozemské království	MAREŠ Petr velvyslanec	7. 7. 2006	25. 10. 2006
Hanoj Vietnamská socialistická republika	ŽDÁREK Ivo velvyslanec	15. 6. 2004	11. 8. 2004
Harare Zimbabwská republika <i>Působnost:</i> Zimbabwe Malawi Mosambik Zambie	JÍLEK Václav velvyslanec	25. 7. 2006 31. 1. 2007 23. 11. 2006 27. 9. 2006	5. 10. 2006 5. 4. 2007 2. 3. 2007
Havana Kubánská republika Bahamské společenství	KORSELT Vít chargé d' affaires mimořádný a zplnomocněný vyslanec	27. 11. 2006	
Helsinki Finská republika	KOTZY Vladimír velvyslanec	17. 2. 2006	18. 5. 2006
Islámábád Pákistánská islámská republika <i>Působnost:</i> Pákistán Afgánistán	LANGER Alexandr velvyslanec	28. 4. 2003 4. 7. 2003	2. 12. 2003 9. 3. 2004
Jakarta Indonéská republika <i>Působnost:</i> Indonésie Brunej Papua Nová Guinea Východní Timor	ŘEZÁČ Pavel velvyslanec	18. 10. 2006 17. 4. 2007 1. 3. 2007	30. 1. 2007

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Káhira Egyptská arabská republika <i>Působnost:</i> Egypt Súdán	STAŠEK Miroslav velvyslanec	21. 9. 2006 15. 11. 2006	4. 12. 2006 31. 7. 2007
Kinshasa Demokratická republika Kongo <i>Působnost:</i> Dem. rep. Kongo Konžská republika Středoafriická republika	FILIPENSKÝ Jan velvyslanec	23. 11. 2007	
Kišiněv Moldavská republika	KYPR Petr velvyslanec	28. 2. 2006	14. 7. 2006
Kodaň Dánské království	JANČÁREK Ivan velvyslanec	24. 8. 2004	25. 10. 2005
Kuala Lumpur Malajsie <i>Působnost:</i> Malajsie Tuvalu	HUNÁTOVÁ Dana velvyslankyně	7. 6. 2004 13. 10. 2006	30. 9. 2004
Kuvajt Stát Kuvajt <i>Působnost:</i> Kuvajt Katar	BLAŽEK Antonín velvyslanec	6. 11. 2004 24. 11. 2004	21. 2. 2005 8. 2. 2006
Kyjev Ukrajina	BAŠTA Jaroslav velvyslanec	8. 6. 2007	10. 12. 2007
Lima Peruánská republika <i>Působnost:</i> Peru Bolívie	ZEMANOVÁ Věra velvyslankyně	17. 3. 2006 18. 5. 2006	1. 6. 2006 2. 4. 2007
Lisabon Portugalská republika	ŠKERÍK Ladislav velvyslanec	6. 9. 2004	5. 11. 2004
Londýn Spojené království Velké Británie a Severního Irska	WINKLER Jan velvyslanec	10. 8. 2005	21. 10. 2005
Luanda Angolská republika <i>Působnost:</i> Angola Sv. Tomáš a Princův ostrov	VÁLKY Vladimír velvyslanec	22. 11. 2006	14. 11. 2007
Lublaň Slovinská republika	HLAVSOVÁ Ivana velvyslankyně	18. 8. 2005	8. 9. 2005
Lucemburk Lucemburské velkovévodství	LUKEŠOVÁ Kateřina velvyslankyně	3. 11. 2006	14. 12. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Madrid Španělské království <i>Působnost:</i> Španělsko Andorra UNWTO	KOŠATKA Martin velvyslanec	3. 6. 2004 23. 6. 2004	20. 12. 2004 17. 3. 2005 prezident Francie 5. 5. 2005 biskup v Seu de Urgell 3. 4. 2006 předání pověřovacího dopisu GŘ
Manila Filipínská republika <i>Působnost:</i> Filipíny Palau Mikronésie Nauru	LUDVA Jaroslav velvyslanec	24. 8. 2005 20. 4. 2006	17. 10. 2005 17. 9. 2006 19. 11. 2007
Mexiko Spojené státy mexické <i>Působnost:</i> Mexiko Guatemala	MIKYSKA Petr pověřen řízením		
Minsk Běloruská republika	RUML Vladimír chargé d'affaires		
Montevideo Uruguayská východní republika	STIEGLER Petr velvyslanec	21. 3. 2006	11. 10. 2006
Moskva Ruská federace <i>Působnost:</i> Rusko Turkmenistán	KOSTELKA Miroslav velvyslanec	6. 9. 2005 4. 11. 2005	3. 2. 2006 19. 4. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Nairobi Keňská republika <i>Působnost:</i> Keňa Burundi Komory Rwanda Seychely Tanzanie Uganda Eritrea UNEP UNCHS	DROZDEK František pověřen řízením		
New York SM Organizace spojených národů	PALOUŠ Martin velvyslanec		11. 9. 2006
Nikósie Kyperská republika	BONDY Jan velvyslanec	21. 12. 2006	18. 5. 2007
Oslo Norské království <i>Působnost:</i> Norsko Island	NOVÝ Luboš velvyslanec	27. 4. 2007 15. 5. 2007	23. 8. 2007
Ottawa Kanada	VOŠALÍK Pavel velvyslanec	3. 3. 2004	2. 9. 2004
Paříž Francouzská republika	FISCHER Pavel velvyslanec	30. 4. 2003	4. 11. 2003
Paříž SM při OECD Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj	DYBA Karel velvyslanec		10. 10. 2007
Paříž SM při UNESCO Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu	JANYŠKA Petr stálý představitel ČR		21. 9. 2006
Peking Čínská lidová republika	GREPL Vítězslav velvyslanec	4. 6. 2004	24. 9. 2004
Pchjongjang Korejská lidově demokratická republika	TOMČO Martin velvyslanec	23. 3. 2006	29. 6. 2006
Pretoria Jihoafrická republika <i>Působnost:</i> Jihoafrická republika Botswana Namibie Mauricius Lesotho Svazijsko	POHL Martin velvyslanec	28. 8. 2007 30. 11. 2007 13. 12. 2007	4. 10. 2007

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Rabat Marocké království <i>Působnost:</i> Maroko Mauretánie Senegal	URBANOVÁ Eleonora velvyslankyně	25. 4. 2003 14. 6. 2004 7. 11. 2006	16. 7. 2003 20. 1. 2005 PL nepředány
Riga Lotyšská republika	PŠTROSS Tomáš velvyslanec	30. 8. 2007	27. 11. 2007
Rijád Království Saúdské Arábie <i>Působnost:</i> Saúdská Arábie Bahrajn Omán	JUNEK Jindřich velvyslanec	9. 5. 2006	25. 6. 2006
Řím Italská republika <i>Působnost:</i> Itálie Malta	ZAVÁZAL Vladimír velvyslanec	29. 8. 2006 4. 10. 2006	15. 12. 2006 21. 12. 2006
Sanáa Jemenská republika	ŽILKA Václav pověřen řízením		
Santiago de Chile Chilská republika	HRÚZ Eudevít pověřen řízením		
San José Kostarická republika <i>Působnost:</i> Kostarika Honduras Nikaragua Panama Salvador Belize	JAKOBEK Milan velvyslanec	3. 12. 2004 16. 2. 2005 26. 1. 2005 7. 3. 2005 11. 4. 2005 14. 1. 2005	17. 5. 2005 5. 7. 2005 14. 10. 2005 16. 2. 2006 27. 4. 2006 25. 7. 2005
Sarajevo Bosna a Hercegovina	KUDELA Jiří velvyslanec	18. 8. 2005	12. 9. 2005
Singapur Singapurská republika	ZAHRADNÍČEK Luděk chargé d'affaires		
Skopje FYROM	MLEZIVA Václav pověřen řízením		
Sofie Bulharská republika	KLEPETKO Martin velvyslanec	18. 7. 2006	3. 11. 2006
Soul Korejská republika	SMETÁNKA Tomáš velvyslanec	22. 6. 2004	1. 9. 2004
Stockholm Švédské království	KÁRA Jan velvyslanec	11. 9. 2007	28. 11. 2007

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Štrasburk SM Rada Evropy	SVOBODA Pavel velvyslanec		2. 5. 2007
Tallinn Estonská republika	LEXA Miloš velvyslanec	23. 4. 2004	30.9.2004
Taškent Republika Uzbekistán <i>Působnost:</i> Uzbekistán Tádžikistán	FOJTÍK Aleš velvyslanec	3. 3. 2004 15. 3. 2004	13. 4. 2004 26. 7. 2004
Tbilisi Gruzie <i>Působnost:</i> Gruzie Arménie Ázerbájdžán	VRABEC Jozef velvyslanec	4. 3. 2004 12. 4. 2004 26. 4. 2004	30. 9. 2004 2. 12. 2004 4. 10. 2004
Teherán Íránská islámská republika	KOUŘIL Jan pověřen řízením		
Tel Aviv Stát Izrael	ŽANTOVSKÝ Michael velvyslanec	10. 11. 2003	9. 2. 2004
Tirana Albánská republika	FIALKOVÁ Markéta velvyslankyně	30. 8. 2007	12. 10. 2007
Tokio Japonsko	NOVOTNÝ Jaromír velvyslanec	28. 3. 2006	25. 7. 2006
Tripolis Velká libyjská arabská lidová socialistická džamáhírja	ŠTRAUCH Dušan velvyslanec	31. 10. 2005	25. 12. 2005
Tunis Tuniská republika	PŘÍVRATSKÝ Jaromír velvyslanec	13. 10. 2003	20. 5. 2004
Ulánbátar Mongolsko	NEKVASIL Jiří velvyslanec	13. 2. 2004	7. 6. 2004
Varšava Polská republika	KOPECKÝ Bedřich velvyslanec	3. 6. 2002	10. 7. 2002
Vatikán Svatý stolec <i>Působnost:</i> Svatý stolec Suverénní řád maltézských rytířů San Marino	JAJTNER Pavel velvyslanec	12. 2. 2003 17. 3. 2003 3. 4. 2003	28. 4. 2003 30. 9. 2004 30. 9. 2003
Vídeň Rakouská republika	KOUKAL Jan velvyslanec	26. 9. 2006	28. 11. 2006

země	vedoucí zastupitelského úřadu	datum udělení agrément	datum předání pověřovacích listin
Vídeň SM Úřadovna OSN, OBSE a další mezinárodní organizace se sídlem ve Vídni MAAE OBSE UNODC CTBTO UNIDO	POČUCH Ivan velvyslanec		27. 8. 2004 24. 8. 2004 14. 9. 2004 17. 8. 2004 17. 8. 2004
Vilnius Litevská republika	BUCHTA Alois velvyslanec	8. 8. 2005	26. 9. 2005
Washington Spojené státy americké	KOLÁŘ Petr velvyslanec	20. 9. 2005	2. 12. 2005
Záhřeb Chorvatská republika	KŮHNL Karel velvyslanec	23. 7. 2007	16. 10. 2007
Ženeva SM Úřadovna OSN a ostatní mezinárodní organizace se sídlem v Ženevě	HUSÁK Tomáš velvyslanec		24. 2. 2006

2. Generální konzuláty

sídlo generálního konzulátu	vedoucí generálního konzulátu
<p>Bonn Spolková republika Německo působnost: spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko, Sársko, Porýní-Falc, Hesensko</p>	<p>HLOBIL Josef generální konzul</p>
<p>Doněck Ukrajina působnost: oblasti Doněcká, Luhanská, Charkovská, Dněpropetrovská, Záporožská, Chersonská a Autonomní republika Krym</p>	<p>MURGAŠ Antonín generální konzul</p>
<p>Drážďany Spolková republika Německo působnost: spolkové země Sasko, Sasko-Anhaltsko, Durynsko</p>	<p>PODIVÍNSKÝ Tomáš generální konzul</p>
<p>Hongkong Čínská lidová republika působnost: zvláštní administrativní oblasti ČLR Hongkong a Macao</p>	<p>HYKL Rudolf generální konzul</p>
<p>Chicago Spojené státy americké působnost: státy USA Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, Severní Dakota, Jižní Dakota, Wisconsin</p>	<p>SKOLIL Marek generální konzul</p>
<p>Istanbul Turecká republika působnost: obvody Istanbul, Ardahan, Artvin, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bilecik, Bolu, Bursa, Canakkale, Corum, Edirne, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kars, Kastamonu, Kırklareli, Kocaeli, Ordu, Rize, Samsun, Sakarya, Sinop, Tekirdağ, Trabzon, Zonguldak</p>	<p>ŠTĚPÁNEK František generální konzul</p>
<p>Jekatěrinburg Ruská federace působnost: republiky Altaj, Burjatie, Sacha (Jakutsko), Tyva, Chakasie; kraje Altajský, Chabarovský, Kamčatský, Krasnodarský, Primorský, Zabajkalský; oblasti Amurská, Irkutská, Kemerovská, Kurganská, Magadanská, Novosibirská, Omská, Sachalinská, Sverdlovská, Tomská, Tjumeňská, Čeljabinská, Židovská autonomní; autonomní okruhy Chanty-Mansijský, Čukotský, Jamalo-Něněcký</p>	<p>CHARANZA Karel generální konzul</p>
<p>Kapské Město Jihoafrická republika působnost: Západokapská provincie (Western Cape), Východokapská provincie (Eastern Cape), Severokapská provincie (Northern Cape), provincie Svobodný stát (Free State)</p>	<p>PERNICKÝ Tomáš generální konzul</p>

sídlo generálního konzulátu	vedoucí generálního konzulátu
Katovice Polská republika působnost: vojvodství Opolskie, Slaskie, Malopolskie, Swietokrzyskie, Podkarpatckie, Lubuskie, Dolnoslaškie, Zachodniopomorskie	MAZÁNEK Bohumil generální konzul
Los Angeles Spojené státy americké působnost: státy USA Aljaška, Arizona, Kalifornie, Colorado, Havaj, Idaho, montana, Nevada, Nové Mexiko, Oregon, Utah, Washington, Wyoming	KUMERMANN Daniel generální konzul
Lvov Ukrajina působnost: oblasti Volyňská, Rovenská, Černivecká, Lvovská, Zakarpatská, Ivano-Frankovská, Ternopylská	HRADIL Ladislav generální konzul
Miláno Italská republika působnost: kraje Piemonte, Ligurie, Lombardie, Aosta, Toskánsko, Emilia-Romagna, Benátské, Furlansko-Julské Benátsko, Tridentsko-Horní Adiže; Republika San Marino	BERAN Karel generální konzul
Mnichov Spolková republika Německo působnost: spolkové země Bavorsko, Bádensko-Württembersko	BORŮVKA Karel generální konzul
Montreal Kanada působnost: provincie British Columbia, Nova Scotia, New Brunswick, Prince Edward Island, Quebec	JAREŠOVÁ Viera generální konzulka
Mumbai Indická republika působnost: svazové státy Andhra Pradesh, Goa, Gujarat, Karnataka, Kerala, Maharashtra, Tamil Nadu; svazová území Dadra, Nagal Haveli, Daman a Diu, Pondicherry, Lakshadweep	DRDÁKOVÁ Eva generální konzulka
New York Spojené státy americké působnost: státy USA Connecticut, Delaware, Maine, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, New York, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont	KAISEROVÁ Halka generální konzulka

sídlo generálního konzulátu	vedoucí generálního konzulátu
Sankt Peterburg Ruská federace působnost: Sankt Peterburg; oblasti Archangelská, Leningradská, Murmanská, Novgorodská, Pskovská, Vologodská; Republika Karélie, Republika Komi, Něněcký autonomní okruh	BARTOŠ Lubor generální konzul
Sao Paulo Brazilská federativní republika působnost: státy Sao Paulo, Paraná, Santa Catarina, Rio Grande do Sul, Mato Grosso do Sul, Rio de Janeiro, Minas Gerais, Espirito Santo	KÁZECKÝ Stanislav generální konzul
Sydney Australské společenství působnost: Australské společenství (s výjimkou Australian Capital Territory-hlavního města Canberra, Victorie a Tasmánie), Nový Zéland, Cookovy ostrovy, Fidži, Kiribati, Marshallovy ostrovy, Mikronéská federace, Nauru, Nezávislý stát Samoa, Šalomounovy ostrovy, Tonga, Tuvalu, Vanuatu	KOLÁŘ Vít generální konzul
Šanghaj Čínská lidová republika působnost: provincie Ťiang-su (Jiangsu), Če-Ťiang (Zhejiang), An-Chuej (Anhui) a město Šanghaj	HUPCEJ Milan generální konzul
Toronto Kanada působnost: část provincie Ontario, provincie Manitoba a Saskatchewan	KRPAČ Richard generální konzul

3. Zastupitelské úřady jiného typu

zastupitelský úřad	vedoucí zastupitelského úřadu
styčný úřad Ramalláh	ŽIGOVÁ Eliška vedoucí styčného úřadu
styčná kancelář Priština	LUKAŠTÍK Vladimír vedoucí styčné kanceláře
Česká ekonomická a kulturní kancelář (ČEKK) Tchaj-pchej	DOLEČEK Jaroslav vedoucí ČEKK

4. Konzulární jednateřství ČR v roce 2007

Sídlo konzulárního jednateřství	Funkční období konzulárního jednateřství
Barcelona	1. 7 – 31. 8. 2007
Marseille	25. 6. – 31. 8. 2007
Split	15. 6. – 15. 9. 2007
Rijeka	15. 6. - 15. 9. 2007
Burgas	1. 7. – 7. 9. 2007
Podgorica	15. 6. – 15. 9. 2007

5. Pobočky zastupitelských úřadů ČR

země	typ pobočky zastupitelského úřadu ČR	sídlo pobočky
Irák	pobočka obchodně-ekonomického úseku Velvyslanectví ČR	Erbíl
	pobočka obchodně-ekonomického úseku Velvyslanectví ČR	Basra
Kazachstán	pobočka Velvyslanectví ČR	Almaty
Řecko	Kancelář Velvyslanectví ČR – pobočka Soluň (Česko-řecká rada)	Soluň

Zahraniční výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

(personální složení)

předseda:	Jan Hamáček	ČSSD
místopředsedové:	Tomáš Dub	ODS
	Kateřina Konečná	KSČM
	David Šeich	ODS
	Karel Šplíchal	ČSSD
členové:	Jan Bauer	ODS
	Václav Exner	KSČM
	Kateřina Jacques	SZ
	Zdeněk Jičínský	ČSSD
	Petr Krill	ODS
	Rudolf Kufa	ČSSD
	Helena Mallotová	ODS
	František Novosad	ČSSD
	Daniel Reisiegel	ODS
	Jan Schwippel	ODS
	Miloslav Soušek	ČSSD
	Milan Šimonovský	KDU-ČSL
	Petr Wolf	ČSSD

**Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
(personální složení)**

místopředsedové:	Jan Bauer	ODS
	Anna Čurdová	ČSSD
	Gabriela Kalábková	ČSSD
	Petr Krill	ODS
	Soňa Marková	KSČM
členové:	Petr Bratský	ODS
	Jiří Carbol	KDU-ČSL
	Robert Dušek	ČSSD
	Jan Hamáček	ČSSD
	Jozef Kochan	ODS
	Rudolf Kufa	ČSSD
	Aleš Rádl	ODS
	Pavel Suchánek	ODS
	David Šeich	ODS
	Josef Šenfeld	KSČM
	Pavel Vanoušek	ČSSD
	Ladislava Zelenková	ČSSD

**Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu
Parlamentu České republiky
(personální složení)**

předseda:	Richard Sequens	BEZPP
místopředsedové:	Tomáš Jirsa	ODS
	Ladislav Svoboda	ODS
	Tomáš Töpfer	není členem žádné strany
	Josef Zoser	HNHRM
ověřovatelé:	Vlastimil Sehnal	ODS
	Rostislav Slavotínek	KDU-ČSL
	Josef Zoser	HNHRM
členové:	Jiří Pospíšil	ODS
	Vlastimil Sehnal	ODS
	Rostislav Slavotínek	KDU-ČSL
	Richard Svoboda	ODS
	Jaromír Štětina	není členem žádné strany

**Výbor pro záležitosti Evropské unie Senátu Parlamentu
České republiky
(personální složení)**

předseda:	Luděk Sefzig	ODS
místopředsedové:	Václav Koukal	BEZPP
	Miroslav Škaloud	ODS
	Alena Venhodová	ODS
ověřovatelé:	Tomáš Grulich	ODS
	Adolf Jílek	KDU-ČSL
	Eduard Matykiewicz	KSČM
	Karel Tejnora	ODS
členové:	Alena Gajdůšková	ČSSD
	Tomáš Grulich	ODS
	Adolf Jílek	KDU-ČSL
	Jana Juřenčáková	BEZPP
	Eduard Matykiewicz	KSČM
	Karel Tejnora	ODS
	Otakar Veřovský	ČSSD

**Stálá delegace Parlamentu České republiky do
Parlamentního shromáždění NATO
(personální složení)**

	Tomáš Dub (vedoucí)	ODS
	Pavel Bohatec	ODS
	Michael Hrbata	ODS
	Kateřina Jacques	SZ
	Václav Klučka	ČSSD
	Pavol Kubuš	ČSSD
	Antonín Sed'a	ČSSD
	Pavel Severa	KDU-ČSL
	Jeroným Tejc	ČSSD
	Jan Vidím	ODS
členové - Senát:		
	Karel Schwarzenberg	není členem žádné strany
	Vítězslav Vavroušek	ODS
náhradníci - Senát:	Jaroslav Mítlener	ODS
	Rostislav Slavotínek	KDU-ČSL

**Stálá delegace Parlamentu České republiky do
Parlamentního shromáždění Rady Evropy
(personální složení)**

členové - Poslanecká sněmovna:

Anna Čurdová (vedoucí)	ČSSD
Walter Bartoš	ODS
Kateřina Jacques	SZ
Kateřina Konečná	KSČM
Miloš Melčák, CSc.	Nezařazení
Miroslava Němcová	ODS
Michaela Šojdrová	KDU-ČSL
Tomáš Úlehla	ODS
Oldřich Vojtěch, Ph.D.	ODS

členové - Senát:

Daniela Filipiová	ODS
Alena Gajdůšková	ČSSD

náhradníci - Senát:

Tomáš Jirsa	ODS
Richard Sequens	není členem žádné strany

**Stálá delegace Parlamentu České republiky do
Parlamentního shromáždění OBSE
(personální složení)**

členové - Poslanecká sněmovna:

Petr Bratský	ODS
Kosta Dimitrov	ČSSD
Václav Exner	KSČM
Ondřej Liška	SZ
Jaroslav Plachý	ODS

členové - Senát:

Jiří Liška	ODS
Jaromír Štětina	BEZPP
Jarromír Volný	ODS

Laureáti ceny GRATIAS AGIT 2007

- Peter BAKEWELL – diplomat, obhájce demokracie, Kanada
- Irène BIZOT – propagátorka spolupráce českých a francouzských muzeí, Francie
- Miloš FORMAN – filmový umělec, USA/ČR
- Jiří HLINKA – hudební pedagog, Norsko
- Dušan KARPATSKÝ – literární historik, překladatel, ČR/Chorvatsko
- Irena KIRKLAND – bojovnice za lidská práva, USA
- Erich a Brigitte KRAUSOVI – propagátoři německo-českého porozumění, Německo
- Charles MERRILL – pedagog, filantrop, USA
- Leo METSAR – bohemista, Estonsko
- Thi Mui NGUYEN – bohemistka, Vietnam
- Christa ROTHMEIER – bohemistka, Rakousko
- Chanan ROZEN – předseda izraelské společnosti přátel ČR, Izrael
- Edna RUIZ GÓMEZ – pedagožka, Mexiko
- Kerry STRATTON – dirigent, propagátor české hudby, Kanada
- Fernando Villaverde DE VALENZUELA – novinář, publicista, Španělsko

Organizace:

- HNUTÍ STONOŽKA – „NA VLASTNÍCH NOHOU“ – dobrovolné humanitární a mírové hnutí, ČR/Norsko/svět
- CENTRUM ČESKÉHO DĚDICTVÍ A KULTURY V TEXASU – krajanská organizace usilující o uchování a propagaci českého kulturního dědictví, USA

Česká centra

(stav ke dni 31. 12. 2007)

Země	Adresa	Telefon - Fax	Ředitel	Internet
Česká republika - ústředí	Václavské nám. 816/49, 110 00 Praha 1	tel.: +420-234668211 fax.: +420-234668215 e-mail: info@czech.cz	Ing. Jaroslav Kantůrek generální ředitel Českých center	www.czechcentres.cz
Česká republika – Praha	České centrum Praha Rytířská 31 110 00 Praha 1	tel.: +420-234668501 fax.: +420-234668215 e-mail: ccpraha@szech.cz	Ing. Dana Brabcová	www.czechcentres.cz
Argentina	Junin 1461 1113 Buenos Aires	tel.: +54 11 4807 3107 fax: +54 11 4807 3109 e-mail: ccbuenosaires@czech.cz	Mgr. Daniela Čapková	www.czechcentres.cz/buenos
Belgie	Centre Tcheque 150, av. A.Buyl 1050 Bruxelles	tel.: +32-2-6418944 fax: +32-2- 6445121 e-mail: cbrussels@czech.cz	Mgr.Petr Polívka	www.czechcenter.be
Bulharsko	Чешки център Rakovski 100 1000 Sofia	tel.: +359-2-981 39 10 fax: +359-2-981 39 11 e-mail: ccsofia@czech.cz	Michael Wellner- Pospíšil	www.czechcentres.cz/sofia
Francie	Centre Tcheque 18, rue Bonaparte 75 006 Paris	tel: +331-53730022 fax: +331-53108727 e-mail: ccparis@czech.cz	Jitka de Préval (pověřena řízením)	www.centretcheque.org www.czechcentres.cz/paris
Japonsko	Czech Centre Tokyo 2-16-14 Hiroo, Shibuya-ku Tokyo 150-0012	tel.: +81-3-3400-8129 fax.: +81-3-3400-8186 e-mail: cctokyo@czech.cz	Mgr. Petr Holý	www.czechcentres.cz/tokyo
Itálie	Istituto Culturale Ceco Via Costabella, 28- 32 00195 Roma	tel./fax: +39-06- 99705158 e-mail: ccrome@czech.cz	JUDr. Ing. Miloslav Hirsch	www.czechcentres.cz/rome
Maďarsko	Cseh Centrum Szegefű u.4. 1063 Budapest VI.	tel.: +36-1-462 50 66 fax: +36-1-351 91 88 e-mail: ccbudapest@czech.cz	PhDr. Evžen Gál	www.czechcentres.cz/budapest
Německo	Tschechisches Zentrum Friedrichstrasse 206 10969 Berlin	tel.: +49-30-20 82 592 fax: +49-30-20 44 415 e-mail: ccberlin@czech.cz	Ing. Martin Krafl	www.czech-berlin.de
Německo	Tschechisches Zentrum Hauptstrasse 11 D-01097 Dresden- Neustadt	tel.: +49-351-804 05 – 15, fax: +49-351-804 05 10 e-mail: ccdresden@czech.cz	Mgr. Hana Klabanová	www.czechcentres.cz/dresden
Německo	Tschechisches Zentrum Prinzregentenstrasse 7 805 38 München	tel.: +49-89-210 249 32 fax: +49-89-210 249 33 e-mail: ccmunich@czech.cz	Bc. David Stecher	www.czechcentres.cz/munich

Nizozemsko	Tsjechisch Centrum Paleisstraat 4 2514 JA Den Haag	tel.: +31-70-3561477 fax: +31-70-3625966 e-mail: cchaag@czech.cz	Mgr. Petra Prinsová	www.czechcentres.cz/hague/
Polsko	Czeskie Centrum Al. Róż 16 00-556 Warszawa	tel.: +48-22-6297271 fax: +48-22-6283320 e-mail: ccwarszawa@czech.cz	Mgr. Renáta Gorecká	www.czechcentres.cz/warsaw
Rakousko	Tschechisches Zentrum Herrengasse 17 1010 Wien	tel.: +43-1-5352360 fax: +43-1-5352360-14 e-mail: ccwien@czech.cz	PhDr. Taťjana Langášková	www.czechcentres.cz/vienna
Rumunsko	Centrul Ceh Strada Ion Ghica 11 Sector 3 030045 Bucuresti	tel.: +40-21-3039230 fax: +40-21-3122537 e-mail: ccbucuresti@czech.cz	Mgr. Monika Štěpánová	www.czechcentres.cz/bucharest
Rusko	Чешский центр Julia Fučika 12-14 123056 Moskva	tel.: +7-495-688 95 15 +7-495-2510541 fax: +7-495-2514836 e-mail: ccmoskva@czech.cz	PhDr. Vlasta Smoláková (pověřena řízením)	www.czcenter.ru
Rusko – Český dům	Чешский дом 3. Tverskaja – Jamskaja 36/40 125047 Moskva	tel: +7-495-7877854 – sekr. fax: +7-495-2513227 – sekr. tel: +7-495-7877851 – recepce fax: +7-495-9787002 – recepce e-mail: ceskydum@czech.cz e-mail: recepce@czech.cz	Mgr. Ing. Miloš Jaro	www.czechcentres.cz/ceskydum
Slovensko	České centrum Hviezdoslavovo nám. 8 814 99 Bratislava České centrum Rázusova 13 P.O.Box E10 042 40 Košice	tel.: +421-2-5920 3305 fax: +421-2-5443 0309 e-mail: ccbratislava@czech.cz tel.: +421-55-623 18 01 fax: +421-55-623 17 99 email: cckosice@czech.cz	PhDr. Jana Burianová JUDr. Kateřina Novotná	www.czc.sk www.czc.sk
Španělsko	Centro Checo Avd. Pio XII, 22-24 28016 Madrid	tel: +34 913530623 +34 913530622 fax: +34 913530624 e-mail: ccmadrid@czech.cz	PhDr. Adriana Krásová	www.centrocheco.cz
Švédsko	Tjeckiska Centret Tjeckiska centret Villagatan 21, Box 26156 100 41 Stockholm	tel.: +46-8-440 42 39 fax: +46-8-411 28 55 e-mail: ccstockholm@czech.cz	Lucie Svobodová, BA MSc.	www.czechcentres.cz/stockholm/

Ukrajina	Чеський Центр ul. Olesja Gončara 55, ap. č. 11 010 34 Kiev	tel.: +380 44 230 29 64 +380 44 230 29 78 fax: +380 44 230 21 09 e-mail: cckiev@czech.cz	Ing. Rudolf Sedláček	www.cckiev.com.ua
USA	Czech Center New York 1109 Madison Avenue New York NY 10028	tel.: +1-212-2880830 fax: +1-212-2880971 e-mail: info@czechcenter.com	Mgr. Monika Koblerová (pověřena řízením)	www.czechcenter.com
Velká Británie	Czech Centre 13 Harley Street London W1G 9QG	tel.: +44-207-3075180 fax: +44-207-3233709 e-mail: info@czechcentre.org.uk	MgA. Ladislav Pflimpfl	www.czechcentre.org.uk

Publikace vydané ve spolupráci Ministerstva zahraničních věcí České republiky s Ústavem mezinárodních vztahů

Zpráva o zahraniční politice České republiky za období od ledna 2006 do prosince 2006

V pořadí již osmá publikace s podrobným přehledem o aktivitách státu v zahraničněpolitické oblasti za uvedené období s cílem přiblížit zahraničněpolitickou činnost České republiky, včetně příloh.

Publikaci (vydanou v ed. odd. ÚMV) připravil kolektiv pracovníků MZV ČR.
(brož., 448 s., ISBN 978-80-86506-59-3, česky)

Report on the Foreign Policy of the Czech Republic between January 2006 and December 2006

Anglická verze titulu *Zpráva o zahraniční politice České republiky za období od ledna 2006 do prosince 2006*.

Publikaci vydanou v edičním odd. ÚMV připravil kolektiv pracovníků MZV ČR.
(brož., 392 s., ISBN 978-80-86506-60-9, anglicky)

Výroční zpráva o kontrole exportu vojenského materiálu a ručních zbraní pro civilní použití v České republice za rok 2006

Touto zprávou je realizován závazek vlády České republiky zaměřený na zvýšení transparency kontroly exportu vojenského materiálu v České republice.

Pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR vydalo ediční odd. ÚMV.
(brož., 64 s., ISBN 978-80-86506-61-6, česky)

Annul Report on Export Control of Military Equipment and Small Arms for Civilian Use in the Czech Republic in 2006

Anglické verze titulu *Výroční zpráva o kontrole exportu vojenského materiálu a ručních zbraní pro civilní použití v České republice za rok 2006*.

Pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR vydalo ediční odd. ÚMV.
(brož., 60 s., ISBN 978-80-86506-62-3, anglicky)

Dokumenty československé zahraniční politiky Československá zahraniční politika v roce 1937. Svazek 1

Dvanáctý svazek edice obsahuje kromě 312 dokumentů (zahrnujících období od 1. ledna 1937 do 31. července 1937) tyto texty: *Československé diplomacie v průběhu roku 1937*, *Změny v personálním složení a organizačním schématu československé diplomacie v průběhu roku 1937*, *Přehled edic diplomatických dokumentů týkajících se roku 1937* a *Ediční poznámku*.

Edice je realizována v rámci výzkumného projektu ÚMV ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR v Praze s grantovou podporou MZV ČR.

K vydání připravil Jindřich Dejmek.

(váz., 627 s., ISBN 978-80-86506-65-4, česky)

Nejvýznamnější obchodní partneři ČR v roce 2007 (dle dovozu)

Země původu/určení		Vývoz		Dovoz		Obrat		Bilance
Kód	Název	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD
DE	Německo	37 625 166	1.	32 789 771	1.	70 414 937	1.	4 835 395
CN	Čína	688 802	21.	9 095 368	2.	9 784 170	7.	-8 406 566
PL	Polsko	7 289 976	3.	6 717 028	3.	14 007 004	3.	572 948
SK	Slovensko	10 765 616	2.	6 265 011	4.	17 030 627	2.	4 500 605
RU	Ruská federace	2 839 782	12.	5 563 836	5.	8 403 618	10.	-2 724 054
IT	Itálie	5 862 122	6.	5 552 482	6.	11 414 604	5.	309 640
FR	Francie	6 508 747	4.	5 353 913	7.	11 862 660	4.	1 154 834
NL	Nizozemsko	4 193 793	8.	4 563 802	8.	8 757 595	9.	-370 009
AT	Rakousko	5 659 341	7.	4 428 482	9.	10 087 823	6.	1 230 859
JP	Japonsko	499 140	28.	3 796 047	10.	4 295 187	15.	-3 296 907
HU	Maďarsko	3 787 783	9.	3 333 627	11.	7 121 410	11.	454 156
GB	V. Británie a S.Irsko	6 072 300	5.	3 129 032	12.	9 201 332	8.	2 943 268
US	Spojené státy americké	2 363 915	13.	2 572 158	13.	4 936 073	14.	-208 243
BE	Belgie	3 441 490	10.	2 313 201	14.	5 754 691	12.	1 128 289
ES	Španělsko	3 170 389	11.	2 209 308	15.	5 379 697	13.	961 081
CH	Švýcarsko	1 744 351	15.	1 572 653	16.	3 317 004	17.	171 698
SE	Švédsko	2 124 335	14.	1 330 082	17.	3 454 417	16.	794 253
TW	Tchaj-wan	73 025	56.	1 243 087	18.	1 316 112	23.	-1 170 062
KR	Jižní Korea	226 470	39.	1 051 299	19.	1 277 769	24.	-824 829
AZ	Ázerbájdžán	58 760	64.	1 021 100	20.	1 079 860	28.	-962 340
DK	Dánsko	1 073 914	18.	911 822	21.	1 985 736	19.	162 092
MY	Malajsie	63 459	61.	861 004	22.	924 463	30.	-797 545
TH	Thajsko	91 704	53.	810 909	23.	902 613	31.	-719 205
IE	Irsko	411 527	32.	807 262	24.	1 218 789	26.	-395 735
TR	Turecko	724 642	19.	781 881	25.	1 506 523	21.	-57 239
UA	Ukrajina	1 186 576	17.	697 427	26.	1 884 003	20.	489 149
FI	Finsko	696 943	20.	621 010	27.	1 317 953	22.	75 933
SI	Slovinsko	661 149	22.	595 060	28.	1 256 209	25.	66 089
RO	Rumunsko	1 520 480	16.	531 493	29.	2 051 973	18.	988 987
NO	Norsko	637 304	23.	447 993	30.	1 085 297	27.	189 311

Nejvýznamnější obchodní partneři ČR v roce 2007 (dle vývozu)

Země původu/určení		Vývoz		Dovoz		Obrat		Bilance
Kód	Název	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD	Poř.	tis. USD
DE	Německo	37 625 166	1.	32 789 771	1.	70 414 937	1.	4 835 395
SK	Slovensko	10 765 616	2.	6 265 011	4.	17 030 627	2.	4 500 605
PL	Polsko	7 289 976	3.	6 717 028	3.	14 007 004	3.	572 948
FR	Francie	6 508 747	4.	5 353 913	7.	11 862 660	4.	1 154 834
GB	V. Británie a S.Irsko	6 072 300	5.	3 129 032	12.	9 201 332	8.	2 943 268
IT	Itálie	5 862 122	6.	5 552 482	6.	11 414 604	5.	309 640
AT	Rakousko	5 659 341	7.	4 428 482	9.	10 087 823	6.	1 230 859
NL	Nizozemsko	4 193 793	8.	4 563 802	8.	8 757 595	9.	-370 009
HU	Maďarsko	3 787 783	9.	3 333 627	11.	7 121 410	11.	454 156
BE	Belgie	3 441 490	10.	2 313 201	14.	5 754 691	12.	1 128 289
ES	Španělsko	3 170 389	11.	2 209 308	15.	5 379 697	13.	961 081
RU	Ruská federace	2 839 782	12.	5 563 836	5.	8 403 618	10.	-2 724 054
US	Spojené státy americké	2 363 915	13.	2 572 158	13.	4 936 073	14.	-208 243
SE	Švédsko	2 124 335	14.	1 330 082	17.	3 454 417	16.	794 253
CH	Švýcarsko	1 744 351	15.	1 572 653	16.	3 317 004	17.	171 698
RO	Rumunsko	1 520 480	16.	531 493	29.	2 051 973	18.	988 987
UA	Ukrajina	1 186 576	17.	697 427	26.	1 884 003	20.	489 149
DK	Dánsko	1 073 914	18.	911 822	21.	1 985 736	19.	162 092
TR	Turecko	724 642	19.	781 881	25.	1 506 523	21.	-57 239
FI	Finsko	696 943	20.	621 010	27.	1 317 953	22.	75 933
CN	Čína	688 802	21.	9 095 368	2.	9 784 170	7.	-8 406 566
SI	Slovinsko	661 149	22.	595 060	28.	1 256 209	25.	66 089
NO	Norsko	637 304	23.	447 993	30.	1 085 297	27.	189 311
HR	Chorvatsko	597 586	24.	129 696	48.	727 282	33.	467 890
IN	Indie	551 298	25.	406 243	32.	957 541	29.	145 055
AE	Spojené Arabské Emiráty	540 533	26.	45 724	62.	586 257	38.	494 809
BG	Bulharsko	501 823	27.	145 769	46.	647 592	34.	356 054
JP	Japonsko	499 140	28.	3 796 047	10.	4 295 187	15.	-3 296 907
GR	Řecko	458 695	29.	166 179	44.	624 874	36.	292 516
LT	Litva	438 862	30.	140 195	47.	579 057	39.	298 667

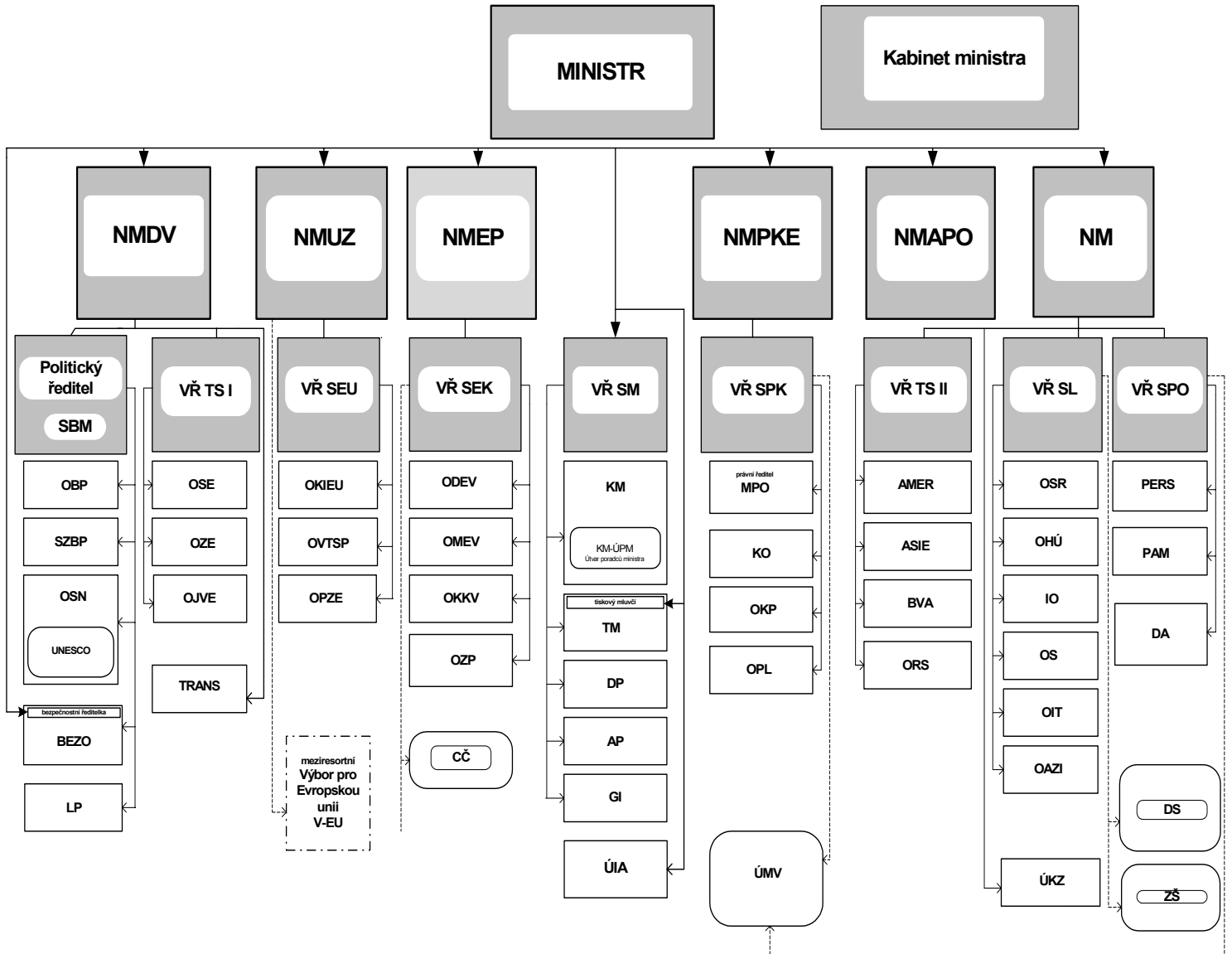
Nejvýznamnější obchodní partneři ČR v roce 2007 (dle přímých zahraničních investic)

Eurostat/ OECD kód	Geografické a ekonomické zóny	Základní kapitál v mil. Kč	Reinvestovaný zisk v mil. Kč	Ostatní kapitál v mil. Kč	Celkem v mil. Kč
A1	CELKEM SVĚT	57 455,4	130 648,4	-2 829,4	185 274,4
E1	EVROPA	51 678,6	123 290,7	1 135,4	176 104,7
	z toho				
BE	Belgie	3 285,7	3 654,8	-268,3	6 672,2
DK	Dánsko	965,8	733,3	2 799,6	4 498,7
FI	Finsko	42,9	102,2	-47,8	97,3
FR	Francie	1 127,2	10 110,6	8 648,4	19 886,2
IE	Irsko	-11,2	209,9	-1 185,3	-986,6
IT	Itálie	324,7	732,0	885,3	1 942,0
LU	Lucembursko	22 066,5	2 331,2	-584,8	23 812,9
DE	Německo	-11 961,4	27 299,1	96,8	15 434,5
NL	Nizozemsko	10 560,4	42 064,0	747,0	53 371,4
PT	Portugalsko	-68,9	-10,4	-49,9	-129,2
AT	Rakousko	5 396,2	17 029,6	-721,6	21 704,2
GR	Řecko	-27,7	-30,4	0,0	-58,0
ES	Španělsko	1 441,5	-2 338,1	33,6	-863,0
SE	Švédsko	3 852,6	2 091,2	587,1	6 531,0
GB	Velká Británie	2 542,5	4 523,9	-172,0	6 894,4
CY	Kypr	4 997,8	-120,9	510,6	5 387,5
LT	Litva	104,7	0,0	0,0	104,7
HU	Maďarsko	1 080,9	45,2	-10 369,3	-9 243,2
MT	Malta	-158,7	80,8	-2 205,5	-2 283,4
PL	Polsko	6 003,7	1 138,0	-153,0	6 988,6
SI	Slovinsko	158,7	379,7	11,3	549,7
SK	Slovensko	-1 367,8	3 051,1	-53,1	1 630,2
BG	Bulharsko	46,5	-1,0	0,0	45,5
RO	Rumunsko	3,9	0,1	634,9	638,9
IS	Island	19,3	0,0	0,0	19,3
LI	Lichtenštejnsko	329,5	221,8	-3,5	547,7
NO	Norsko	85,1	13,8	0,0	98,9
CH	Švýcarsko	1 186,8	8 533,6	437,8	10 158,2
E2	OSTATNÍ EVROPSKÉ ZEMĚ	-350,5	1 445,4	1 557,3	2 652,2
	z toho				
AD	Andorra	-8,0	1,1	0,0	-6,9
BY	Bělorusko	46,1	-0,1	0,0	45,9
BA	Bosna a Hercegovina	-24,0	0,0	0,0	-24,0
GI	Gibraltar	329,2	4 521,9	0,0	4 851,1
GG	Guernsey	-34,2	-0,4	1,2	-33,4
HR	Chorvatsko	2,0	-0,3	0,0	1,7
JE	Jersey	-372,9	22,9	0,0	-350,0

IM	ostrov Man	-410,6	-11,9	0,0	-422,5
RU	Rusko	95,6	-3 105,1	1 556,8	-1 452,7
UA	Ukrajina	26,0	10,1	-0,7	35,4
E4	AFRIKA	-19,4	-26,3	1,2	-44,6
SC	Seychely	-10,1	-26,5	1,2	-35,4
E7	AMERIKA	-5 633,1	6 382,1	-6 431,3	-5 682,3
E8	SEVERNÍ AMERIKA	-901,3	6 406,7	1 576,3	7 081,7
	z toho				
CA	Kanada	26,1	11,3	0,0	37,4
US	Spojené státy americké	-927,4	6 395,4	1 576,3	7 044,3
E9	STŘEDNÍ AMERIKA	-4 731,8	-14,1	-5 629,9	-10 375,9
	z toho				
BS	Bahamy	-231,0	0,0	0,0	-231,0
BZ	Belize	188,3	7,8	1,7	197,8
BM	Bermudy	-5 101,9	1,1	0,0	-5 100,8
VG	Britské Panenské Ostrovy	431,1	4,1	-9,3	425,9
KY	Kajmanské ostrovy	45,0	24,4	-194,3	-125,0
MX	Mexiko	0,0	0,1	-5 435,3	-5 435,2
PA	Panama	-99,0	-1,5	7,2	-93,4
VC	Svatý Vicenc a Granadiny	35,8	-35,5	0,0	0,2
F1	JIŽNÍ AMERIKA	0,0	-10,5	-2 377,6	-2 388,1
	z toho				
GY	Guyana	0,0	-11,4	0,0	-11,4
F2	ASIE	11 442,3	1 009,1	973,3	13 424,7
F3	ZEMĚ BLÍZKÉHO A STŘEDNÍHO VÝCHODU	9,5	52,4	0,0	61,8
	z toho				
IR	Írán	2,0	0,0	0,0	2,0
IL	Izrael	0,9	71,0	0,0	72,0
SA	Saúdská Arábie	0,5	0,0	0,0	0,5
AZ	Ázerbájdžán	2,0	0,0	0,0	2,0
F6	OSTATNÍ ASIJSKÉ ZEMĚ	11 432,8	956,7	973,3	13 362,9
	z toho				
CN	Čína	97,0	1,9	0,0	98,9
HK	Hongkong	382,7	50,9	0,0	433,6
IN	Indie	259,4	-223,6	430,2	466,0
JP	Japonsko	2 905,6	1 700,2	439,9	5 045,6
KZ	Kazachstán	-10,8	8,6	0,0	-2,2
KR	Korejská republika	8 136,0	-221,2	0,0	7 914,8
MY	Malajsie	-462,0	3,0	103,3	-355,7

SG	Singapur	1,7	-57,6	0,0	-55,9
TW	Tchaj-wan	123,3	-308,2	0,0	-184,9
F7	OCEÁNIE A POLÁRNÍ OBLASTI	-13,0	-7,1	-8,1	-28,2
	z toho				
AU	Austrálie	-15,0	-1,1	-10,1	-26,1
I3	Eurozóna (EUR-13)	32 334,6	101 534,3	7 564,5	141 433,5
J3	Mimo eurozónu (EUR-13)	25 120,7	29 114,1	-10 393,9	43 840,9
U2	EUR-12	32 175,9	101 154,6	7 553,2	140 883,7
U4	Mimo EUR-12	25 279,5	29 493,8	-10 382,6	44 390,7
V1	EU-27	50 408,4	113 076,0	-856,1	162 628,3
V2	Extra EU-27	7 047,0	17 572,4	-1 973,3	22 646,1
D3	EU-25	50 357,9	113 077,0	-1 491,0	161 943,9
D5	Mimo EU-25	7 097,4	17 571,4	-1 338,4	23 330,5
D8	Nové členské země EU 2004	10 821,2	4 574,0	-12 259,0	3 136,2
D2	EU-15	39 536,7	108 503,0	10 768,0	158 807,7
D4	Extra EU-15	17 918	22 145,4	-13 597,4	26 466,7
A8	OECD	56 669,9	129 167,5	-2 798,9	183 038,6
A5	EFTA	1 620,7	8 769,2	434,2	10 824,1
B1	NAFTA	-901,3	6 406,8	-3 859,0	1 646,5
C4	„Offshore“ finanční centra	-4 522,6	4 728,3	-195,0	10,8

Organizační schéma MZV ČR (stav k 31. 12. 2007)



Zkratky útvarů Ministerstva zahraničních věcí ČR

NMDV	– 1. náměstek, náměstek ministra pro dvoustranné vztahy
NMUZ	– náměstek ministra pro unijní záležitosti
NMAPO	– náměstek ministra pro aktuální politické otázky
NMPKE	– náměstek ministra pro otázky právní, konzulární a ekonomické
NMEP	– náměstek ministra pro vnější ekonomické vztahy a prezentaci ČR v zahraničí
NM	– náměstek ministra
VŘ SBM	– vrchní ředitel sekce bezpečnostně - multilaterální, politický ředitel
VŘ SEK	– vrchní ředitel sekce ekonomické a komunikační
VŘ SEU	– vrchní ředitel sekce Evropské unie
VŘ TS I	– vrchní ředitel teritoriální sekce I
VŘ TS II	– vrchní ředitel teritoriální sekce II
VŘ SM	– vrchní ředitel sekce ministra
VŘ SPK	– vrchní ředitel sekce právní a konzulární
VŘ SL	– vrchní ředitel sekce logistické
VŘ SPO	– vrchní ředitel sekce personální a organizační, personální ředitel
OBP	– odbor bezpečnostní politiky
SZBP	– odbor Společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie
OSN	– odbor Organizace spojených národů
BEZO	– bezpečnostní odbor
ODEV	– odbor dvoustranných ekonomických vztahů a podpory exportu
OMEV	– odbor mnohostranných ekonomických vztahů
OZP	– odbor zahraniční prezentace
OKKV	– odbor kulturních a krajanských vztahů
OKIEU	– odbor koordinace a institucí Evropské unie
OVTSP	– odbor vnitřního trhu a sektorových politik
OPZE	– odbor obchodní politiky a zemědělství
OSE	– odbor států střední Evropy
OZE	– odbor států západní Evropy
OJVE	– odbor států jihovýchodní a východní Evropy
TRANS	– oddělení transformační spolupráce
AMER	– odbor amerických států
ASIE	– odbor států Asie a Pacifiku

BVA	– odbor států Blízkého východu a Afriky
ORS	– odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci
KM	– kabinet ministra
TM	– odbor tiskového mluvčího
AP	– odbor analýz a plánování
GI	– odbor generální inspekce
ÚIA	– útvar interního auditu
MPO	– mezinárodněprávní odbor
KO	– konzulární odbor
OKP	– odbor komunitárního práva
OPL	– odbor legislativně-právní
LP	– odbor lidských práv
IO	– investiční odbor
OS	– odbor služeb
OAZI	– odbor administrativy a zpracování informací
OIT	– odbor informačních technologií
PERS	– personální odbor
PAM	– pracovněprávní a mzdový odbor
OHÚ	– odbor hlavního účetního
OSR	– odbor správy rozpočtu
ÚKZ	– útvar koordinátora zakázek a veřejných zakázek
DA	– Diplomatická akademie

Zkratky příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem zahraničních věcí ČR

ÚMV	– Ústav mezinárodních vztahů
ČC	– Česká centra
DS	– Diplomatický servis
ZŠ	– Zámek Štiřín